

AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN DER DDR
ZENTRALINSTITUT
FÜR ALTE GESCHICHTE UND ARCHÄOLOGIE

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA



BSB B. G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT
1989

**MICHAELIS PSELLI
PHILOSOPHICA MINORA**

EDIDERVNT

J. M. DUFFY ET D. J. O'MEARA

VOL. II

**OPVSCVLA PSYCHOLOGICA, THEOLOGICA,
DAEMONOLOGICA**

EDIDIT

D. J. O'MEARA



BSB B. G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT

1989

Bibliotheca
scriptorum Graecorum et Romanorum
Teubneriana
ISSN 0233-1160
Redaktor: Günther Christian Hansen
Redaktor dieses Bandes: Günther Christian Hansen

ISBN 3-322-00462-7

© BSB B. G. Teubner Verlagsgesellschaft, Leipzig, 1989

1. Auflage

VLN 294 · 375/123/89 · LSV 0886

Lektor: Manfred Strümpfel

Printed in the German Democratic Republic

Gesamtherstellung: INTERDRUCK Graphischer Großbetrieb Leipzig,

Betrieb der ausgezeichneten Qualitätsarbeit, III/18/97

Bestell-Nr. 666 309 6

08200

HOC VOLVMINE CONTINENTVR

Praefatio	VII
Conspectus codicum	VIII
De codicibus editioneque singulorum opusculorum	XI
Editiones	XXX
Compendia et sigla	XXXIII

1. <i>Περὶ ψυχῆς</i>	1
2. [De anima et mente]	2
3. <i>Περὶ τῶν πέντε δυνάμεων τῆς ψυχῆς</i>	2
4. <i>Ἐξήγησις τῆς ἐν τῷ Τιμαίῳ τοῦ Πλάτωνος μαθηματικῆς περὶ ψυχῆς ὑπάρξεως ἢ γεννήσεως</i>	3
5. <i>Ἐτέρας Πλατωνικῆς διανοίας ἐξήγησις ἀπὸ τοῦ Τιμαίου</i>	6
6. <i>Ἐξήγησις τελεωτέρα περὶ τοῦ λείμματος</i>	9
7. <i>Ἐξήγησις τῆς Πλατωνικῆς ἐν τῷ Φαίδρῳ διφρείας τῶν ψυχῶν καὶ στρατείας τῶν θεῶν</i>	12
8. <i>Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν</i>	14
9. <i>Διάφοροι δόξαι Ἑλληνικαὶ περὶ ψυχῆς</i>	17
10. <i>Περὶ νοῦ</i>	20
11. <i>Περὶ ψυχῆς</i>	22
12. <i>Ἀπο(ριῶν) λύσεις τελεία <καὶ> ἀναγκαία</i>	23
13. <i>Συλλογαὶ διάφοροι καὶ ποικίλαι</i>	30
14. <i>Περὶ ἀρχῶν καὶ περὶ ἐνώσεως ψυχῆς καὶ σώματος</i>	72
15. <i>Ἐκθεσις τοῦ δόγματος τῶν Ὁριγενιαστῶν περὶ τῆς τῶν σωμάτων ἀναστάσεως καὶ μερικῇ τούτου ἀνατροπῇ</i>	75
16. <i>Λόγος περὶ ψυχῆς</i>	76
17. <i>Πρὸς τοὺς λέγοντας μὴ εἶναι φύσει χρηστὸν τὸν ἄνθρωπον</i>	82
18. <i>Ὅτι οὐκ ἀρκεῖ ἡ φύσις, κἂν γενναία ᾗ, πρὸς τὴν τῶν μαθημάτων ἀνάληψιν ἄνευ παιδεύσεως</i>	87
19. <i>Περὶ τοῦ πῶς οἱ μὲν τῶν ἀνθρώπων γίνονται φρόνιμοι, οἱ δὲ μωροί</i> ..	88
20. <i>Εἰ μνημονεύουσιν αἱ ψυχαὶ τῶν σωμάτων ἀπορραγεῖσαι</i>	93
21. <i>Ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ νοῦς ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς</i>	95
22. [De colligatione animae cum corpore]	96
23. <i>Περὶ τοῦ πῶς ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος εἰσκρίνεται καὶ πῶς διαλύεται</i> ..	98
24. <i>Περὶ ψυχῆς</i>	99
25. [De illuminatione]	101
26. <i>Περὶ τοῦ κακοῦ</i>	101

HOC VOLVMINE CONTINENTVR

27. <i>Περὶ ψυχῆς</i>	102
28. <i>Εἰ ἄρα μετὰ τῶν οἰκείων σωμάτων ἤγουν τῆς αὐτῆς ὕλης ἀναστησόμεθα</i> .	103
29. <i>Τίνα τρόπον ὁ Πλάτων οἶται εἰσοικίζεσθαι τὰς ψυχὰς τοῖς τῶν ἀλόγων ζώων σώμασι</i>	104
30. <i>Τίνος χάριν τριμερῇ τὴν ψυχὴν οἱ περὶ Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλην εἰρήκασι</i>	107
31. [<i>De voluntario et involuntario</i>]	108
32. <i>Περὶ ἀρετῶν</i>	109
33. <i>Περὶ τῶν ιδεῶν, ἃς ὁ Πλάτων λέγει</i>	111
34. <i>Περὶ νοητοῦ κάλλους</i>	115
35. <i>Περὶ θεολογίας καὶ διακρίσεως δογμάτων Ἑλληνικῶν</i>	117
36. <i>Ἑλληνικαὶ διατάξεις περὶ τῆς θείας δημιουργίας· καὶ διαφοραὶ ιδιωμάτων τῶν κρειττόνων γενῶν</i>	120
37. <i>Ἑλληνικαὶ διατάξεις περὶ δαιμόνων</i>	123
38. <i>Ἐξήγησις τῶν Χαλδαϊκῶν ῥητῶν</i>	126
39. <i>Ἐκθεσις κεφαλαϊώδης καὶ σύντομος τῶν παρὰ Χαλδαίους δογμάτων</i>	146
40. <i>Ὑποτύπωσις κεφαλαϊώδης τῶν παρὰ Χαλδαίους ἀρχαίων δογμάτων</i>	148
41. <i>Ἐκθεσις κεφαλαϊώδης καὶ σύντομος τῶν παρ' Ἀσσυρίους δογμάτων</i>	151
42. <i>Περὶ θνυτικῆς</i>	152
43. [<i>Scholium ad tractatum Hermeticum I 18</i>]	154
44. <i>Ὅτι οὐκ ἀλλοιοῦται τὰ ἐνδεχόμενα τῇ ὥρισμένῃ τοῦ θεοῦ γνώσει περὶ αὐτά</i>	155
45. <i>Περὶ δαιμόνων</i>	158
46. <i>Περὶ τοῦ ἐσομένου</i>	159
47. <i>Ἀντιγραφὴ πρὸς μοναχὸν ἐρωτήσαντα περὶ ὁρισμοῦ τοῦ θανάτου</i>	160
48. [<i>De Babutzicario</i>] ¹	163
49. [<i>De Gillo</i>]	164
Index locorum	165
Index nominum	174
Index verborum	176

PRAEFATIO

In hoc volumine opuscula philosophica Michaelis Pselli edimus quae de psychologia theologia daemonologiaque Graecorum agunt. non est dubium quin auctor noster alibi de iisdem rebus nonnumquam disputaverit. opuscula praeterea quae in hoc volumine edimus non semper solummodo de rebus philosophicis tractant. ex quo fit ut hanc collectionem aut augere aut minuere possis.

Vt editionem nostram ad usum lectoris paratorem faceremus, opuscula haec in quasdam classes ad logicam physicamque et, in hoc volumine, psychologiam theologiamque Graecorum pertinentes digessimus. in iisdem autem classibus ea, quae in praestantissimis collectionibus manuscriptis operum Pselli se sequuntur¹⁾, secundum eandem ordinem quantum fieri potest edimus.

Quae falso Psello attribui pro certo habemus hic non leget lector. inter haec quae ad materiam huius voluminis pertinent sunt: opusculum *Περὶ ψυχῆς* in Patrologia Graeca 122, 1029–1076 editum²⁾; dialogique Timotheus (sive De operatione daemonum, alteraque versio in codice Laurentiano 87, 20 servata) et Episcopus; atque opusculum Quanam sint Graecorum opiniones de daemonibus.³⁾ fieri tamen potest ut auctor aliquorum opusculorum hic editorum alius esse demonstretur. ubi de auctore dubitare oporteat in praefatione nostra indicavimus.⁴⁾ edimus praeterea alia quae, quamquam singulatim in codicibus Psello non attribuuntur, tamen in collectionibus operum inveniuntur quorum auctorem Psellum esse procul dubio est.

Haud raro excerptis ex operibus philosophorum Graecorum haustis usus est auctor noster. editionem autem fontium Pselli proponere in

1) Collectionibus praesertim codicum Parisini Graeci 1182 (P) et Oxoniensis Barocciani 131 (O).

2) Cf. E.-A. Leemans, Michael Psellos et les *Δόξαι περὶ ψυχῆς*, L'Antiquité Classique 1, 1932, 203–211.

3) Cf. P. Gautier, Le De daemonibus du Pseudo-Psellos, Revue des études Byzantines 38, 1980, 105–131.

4) De commentario *Εἰς τὴν ψυχογονίαν τοῦ Πλάτωνος* in Patrologia Graeca 122, 1077–1101 impresso vide Michaelis Pselli philosophica minora edd. J. M. Duffy et D. J. O'Meara vol. I.

PRAEFATIO

animo non habemus. quo fit ut exempli gratia nec textum antiquissimum oraculorum Chaldaeorum nec textum commentarii Procli in eadem oracula, sed textum excerptorum a Psello ipso redactorum edere conemur. textu igitur fontium (sive Procli sive aliorum) ad emendanda verba Pselli non semper utendum esse censuimus. nec semper pro certo habere potuimus utrum errores quidam negligentiae excerptoris, scil. Pselli ipsius, an negligentiae scribae recentioris attribuendi sint.

Cum permulta ex multis codicibus sumpta edamus, primo conspectum brevem omnium codicum dandum esse nobis visum est, deinde de codicibus, de cognatione codicum principiisque editionis singulorum opusculorum seriatim disserendum. partim siglis codicum maximi momenti a L. G. Westerink propositis (e. g. **O**, **P**) usi sumus, partim sigla alia ad codices ceteros, qui permulti sunt, designandos introduximus (e. g. **a**¹, **a**², **a**³, etc.). in textu constituendo orthographiam taciti ad leges nunc valentes accommodavimus, erroresque leviores editorum priorum silentio praeterire maluimus.

Hoc volumen praeparavit D. J. O'Meara correxitque J. M. Duffy. maximam gratiam habemus L. Benakis, E. des Places, G. Chr. Hansen, praesertim vero L. G. Westerink qui multas imagines codicum lucis ope confectas atque apographa nonnulla manu sua scripta, coniecturas correctionesque nobis misit. otium huic operi parando necessarium praeiuit Concilium Americanum Societatum Eruditum.

CONSPECTVS CODICVM

- a**¹ Ambrosianus M 84 Sup. (Martini-Bassi II 640–643) chart., saec. XVI
- a**² Atheniensis Bibl. Nat. 478 (Sakkelion 95) chart., saec. XIV¹
- a**³ Ambrosianus B 136 Sup. (Martini-Bassi I 165) chart., saec. XVI
- a**⁴ Atheniensis Bibl. Nat. 375 (Sakkelion 64) chart., saec. XVI
- a**⁵ Athous Laurae B 102 (Spyridon-Eustratiades 27) membr., saec. XI secundum Spyridon-Eustratiades, vel saec. XIV ut mihi videtur
- a**⁶ Alexandrinus Bibl. Patr. 216 (Moschonas I 202) chart., saec. XIV
- b**¹ Vaticanus Barberinianus Graecus 170 (de Ricci 14) chart., saec. XVI
- b**² Vaticanus Barberinianus Graecus 81 (Capocci 100–102) chart., saec. XIV
- b**³ Vaticanus Barberinianus Graecus 116 (Capocci 161–162) chart., saec. XVI
- b**⁴ Vaticanus Barberinianus Graecus 38 (Capocci 39) chart., saec. XVI, ab Iacobo Diassorino scriptus ut videtur²)
- b**⁵ Bucurestinus Bibl. Acad. Rom. gr. 602 (Litzica 289–294) chart., saec. XV–XVI³)

1) Cf. P. Gautier, Collections inconnues ou peu connues de textes pselliens, *Rivista di studi bizantini e slavi* 1, 1981 (Miscellanea A. Pertusi I), 39–44.

2) Cf. Gautier (cf. p. VII adn. 3) 107.

3) Cf. P. Moraux, *Aristoteles Graecus I*, Berlin 1976, 90–97.

PRAEFATIO

- b**⁶ Vaticanus Barberinianus Graecus 179 (de Ricci 15) chart., saec. XVI, manu Francisci Patritii scriptus
- c**¹ Cantabrigiensis Coll. S. Trin. O. 1. 32 (1056) (James III 36–37) chart., saec. XVI, ab Iacobo Diassorino scriptus¹⁾
- c**² Cantabrigiensis Bibl. Univ. Gg-6-10 chart., saec. XVI, ab Iacobo Diassorino scriptus²⁾
- E** Scorialensis Φ -III-1 (Andrés II 50–52) chart., saec. XVI med. fuit codex Georgii comitis Corinthi³⁾
- e**¹ Scorialensis Y-I-9 (Andrés II 89–92) chart., saec. XVI med. fuit codex Diegi Hurtadi de Mendoza
- e**² Scorialensis Y-III-6 (Andrés II 151–152) chart., cuius ff. 1–193 a. 1564 a presbytero Georgio iussu Francisci Patritii scripta sunt
- e**³ Scorialensis Y-III-12 (Andrés II 160) chart., saec. XIV in. fuit codex Francisci Patritii
- e**⁴ Scorialensis Φ -I-10 (Andrés II 15–17) chart., cuius ff. 210–218 a. 1542 manu Nicolai Murmuris scripta sunt.⁴⁾ fuit codex Diegi Hurtadi
- e**⁵ Scorialensis Φ -II-11 (Andrés II 37–39) chart., cuius ff. 291–460 a. 1563 ab Iacobo Diassorino scripta sunt.⁵⁾ fuit codex Francisci Patritii
- f**¹ Laurentianus 58, 29 (Bandini II 471–475) chart., saec. XIV
- f**² Laurentianus 28, 11 (Bandini II 20–21) membr., saec. XV
- f**³ Laurentianus Conv. Soppr. 103 (Rostagno-Festa 18*) chart., a. 1358 a Longino monacho impensis Iohannis Contostephani scriptus⁶⁾
- f**⁴ Laurentianus 55, 8 (Bandini II 269–270) chart., saec. XV secundum N. Terzaghi⁷⁾
- h** Hauniensis Bibl. Univ. Fabr. 49 (Graux 101–102) membr., saec. XV
- M** Marcianus Graecus 524 (Zanetti 282–283) chart., c. 1300 scriptus secundum Hunger⁸⁾
- m**¹ Mosquensis Bibl. Synod. gr. 225 (Matthaei) vel 462 (Vladimir 699–700) chart., saec. XVI–XVII
- m**² Marcianus Class. IV cod. 30 (Mioni I 222–223) chart., a Maximo Margunio scriptus a. 1585 ut ex praefatione (ff. 71–72) apparet
- m**³ Marcianus Class. XI cod. 9 (Mioni III 89–90) chart., saec. XV ab Iohanne Argyropulo scriptus
- m**⁴ Matritensis Bibl. Nat. 4759 (N 138) (Miller, Notices et Extraits XXXI 2, 24–25) chart., saec. XVI
- m**⁵ Monacensis Graecus 98 (Hardt I 513–521) chart., saec. XVI a Georgio Tryphonio scriptus⁹⁾
- m**⁶ Monacensis Graecus 435 (Hardt IV 349–352) chart., saec. XV–XVI

1) Cf. E. Gamillscheg et D. Harlfinger, Repertorium der griechischen Kopisten 800–1600, I, Wien 1981, 90.

2) Cf. Gamillscheg et Harlfinger.

3) Cf. D. Pingree, The Library of George, Count of Corinth, Texte und Untersuchungen 124, 1979, 351–362.

4) Cf. Moraux 164 et Gautier 113.

5) Cf. P. Henry, Les manuscrits des Ennéades, Paris 1941, 184–185; Gamillscheg et Harlfinger 89–90.

6) Cf. A. Turyn, Dated Greek Manuscripts of the Thirteenth and Fourteenth Centuries in the Libraries of Italy, Urbana 1972, I, 219–222; Proclus, Théologie Platonicienne edd. Saffrey – Westerink, I, Paris 1968, CXII–CXIII.

7) Studi italiani di filologia classica 16, 1908, 433–440; 18, 1910, 36–40.

8) Cf. H. Hunger, Der Byzantinische Katz-Mäuse-Krieg, Graz 1968, 13.

9) Cf. Proclus, Théologie Platonicienne edd. Saffrey – Westerink, I, CXVII–CXVIII.

PRAEFATIO

- m**⁷ Monacensis Graecus 100 (Hardt I 526–538) chart., saec. XVI partim a. 1551 ab Iohanne Murmureo exaratus secundum Hardt
- m**⁸ Monacensis Graecus 403 (Hardt IV 247–249) chart., saec. XV, a Constantino Rhesino scriptus¹⁾
- m**⁹ Monacensis Graecus 384 (Hardt IV 188–197) chart., saec. XIV
- m**¹⁰ Matritensis Bibl. Nat. Graecus 51 (Iriarte I 169–176) chart. saec. XIV
- n**¹ Neapolitanus Bibl. dei Gerolamini 152 (Martini 397–415) chart., saec. XV fin., ab Iohanne Pyropulo descriptus²⁾
- O** Bodleianus Barocci Graecus 131 (Coxe I 211–230) bombyc., c. 1280–1289 scriptus secundum N. Wilson³⁾
- o**¹ Vaticanus Ottobonianus Graecus 153 (Feron-Battaglini 86–87) chart., cuius ff. 260–274 a Demetrio Damila saec. XV fin. seu XVI in. scripta sunt⁴⁾
- P** Parisinus Graecus 1182 (Omont I 247–251) bombyc., saec. XIII⁵⁾
- p**¹ Parisinus Graecus 1039 (Omont I 209) membr., saec. XIV–XVI⁶⁾
- p**² Parisinus Graecus 1823 (Omont II 149) chart., saec. XV–XVI
- p**³ Parisinus Graecus 2109 (Omont II 196) chart., saec. XVI
- p**⁴ Parisinus Graecus 2832 (Omont III 47) membr., ff. 186^r–199^v saec. XV–XVI
- p**⁵ Parisinus Graecus 2832, ff. 241^r–258^r chart., manu recentiore⁷⁾
- p**⁶ Parisinus Graecus 1220 (Omont I 270–271) bombyc., saec. XIV
- p**⁷ Parisinus Graecus 1000 (Omont I 199–200) chart., saec. XIV
- p**⁸ Parisinus Graecus 1267 (Omont I 281–282) chart., saec. XV
- p**⁹ Parisinus Graecus 2087 (Omont II 191–192) bombyc., saec. XIV
- p**¹⁰ Parisinus Graecus 1772 (Omont II 138–139) chart., saec. XVI
- r**¹ Riccardianus Graecus 76 (Vitelli 524–525) chart., saec. XV
- S** Sinaiticus 1864 (Benešević III 241–244) chart., saec. XVII
- t**¹ Taurinensis Bibl. Nat. 331 (Pasini I 412–415) chart., saec. XVI, incendio a. 1904 periit⁸⁾
- u**¹ Vaticanus Urbinas Graecus 78 (Stornajolo 106–108) chart., saec. XV
- u**² Upsalensis 47 (Graux 66) chart., saec. XVI–XVII
- V** Vaticanus Graecus 672 (Devreesse III 122–126) chart., saec. XIII
- v**¹ Vaticanus Graecus 483 (Devreesse II 290–293) chart., saec. XIII–XIV
- v**² Vaticanus Graecus 1744 (Gianelli II 148–153) chart., saec. XV
- v**³ Vaticanus Palatinus Graecus 209 (Stevenson 105–108) chart., saec. XIV
- v**⁴ Vaticanus Graecus 573 (Devreesse II 469–477) chart., saec. XIV–XV
- v**⁵ Vaticanus Graecus 2231 chart., saec. XIV⁹⁾

1) Cf. Gamillscheg et Harlfinger 127.

2) Cf. Gautier 113–114.

3) Cf. N. Wilson, A Byzantine Miscellany: MS. Barocci 131 Described, *Jahrbuch der österreichischen Byzantinistik* 27, 1978, 157–179.

4) Cf. P. Canart, Demetrius Damilas alias le 'bibliarius florentinus', *Rivista di studi bizantini e neellenici* 14–16, 1977–79, 335.

5) Cf. K. Sathas, *Μεσαιωνική βιβλιοθήκη* V, Venet. 1876, ξ'–πδ'; D. Serruys, Note sur le manuscrit de Psellus: Parisinus 1182, *Byzantinische Zeitschrift* 21, 1912, 441–447; P. Gautier, Deux manuscrits pselliens: le Parisinus graecus 1182 et le Laurentianus graecus 57, *40, Revue des études Byzantines* 44, 1986, 45–110.

6) Cf. E. des Places, *Oracles Chaldaïques*, Paris 1971, 156–157.

7) Cf. des Places 158.

8) Cf. Gautier (cf. p. VIII adn. 1) 41–44.

9) Cf. S. Lilla, Un opuscolo sull'anima attribuito a Michele Psello nel codice Vat. gr. 2231, *Studi in onore di A. Colonna*, Perugia 1982, 183–184.

PRAEFATIO

- v⁶ Vaticanus Graecus 951, ff. 152^v–156^v chart., saec. XIV¹)
- v⁷ Vaticanus Graecus 1088 chart., saec. XIII–XIV
- v⁸ Vaticanus Graecus 951, ff. 157–169, 172–173 chart., saec. XIV²)
- v⁹ Vaticanus Graecus 1011 chart., saec. XV
- v¹⁰ Vaticanus Graecus 1026, ff. 224–234, bombyc., saec. XIV³)
- v¹¹ Vaticanus Graecus 1411 chart., a. 1380–1400 scriptus secundum Canart⁴)
- v¹² Vaticanus Graecus 1416 chart., saec. XV–XVI
- v¹³ Vallicellianus Graecus 63 (Martini II 95) in fine chart., saec. XVII, apographum manu Lucae Holstenii scriptum
- v¹⁴ Vallicellianus Graecus 166 (Martini II 210–211) chart., saec. XVII, apographum manu Allatii scriptum
- v¹⁵ Vaticanus Graecus 2220 bombyc., a. 1304–1305 scriptus⁵)
- v¹⁶ Vindobonensis Supplem. Graecus 1 (Hunger 11) chart., saec. XIV
- v¹⁷ Vallicellianus Graecus 217 (Martini II 230–231) chart., saec. XVII, manu Allatii scriptus
- v¹⁸ Vaticanus Graecus 1390, bombyc., saec. XIII
- v¹⁹ Vaticanus Graecus 1378 chart., saec. XV–XVI
- v²⁰ Vaticanus Palatinus Graecus 400 (Stevenson 257–259) chart., saec. XV
- v²¹ Vindobonensis Theolog. Graecus 274 chart., saec. XII–XIII

DE CODICIBVS EDITIONE QVE SINGVLORVM OPVSCVLORVM

1. Primi opusculi *Περὶ ψυχῆς* unus tantum codex extat, nisi fallor, a⁵ f. 15^{rv}, quem hic primo publici iuris facio.

2. Opusculum [De mente et anima] adhuc ineditum in duobus codicibus invenitur: v² f. 159^{rv} et v³ f. 204^r. quamquam lectiones variae alicuius momenti haud extant, v² e v³ descriptum esse ex aetate codicum suspicor.

3. Opusculi *Περὶ τῶν πέντε δυνάμεων τῆς ψυχῆς* nondum editi tres codices extant: v⁴ ff. 103^v–104^r; v²¹ f. 180^{rv}; e² f. 159^{rv}. lectiones variae quae reperiuntur haud sufficiunt ut aliquid de cognatione codicum adfirmare audeam.

1) Cf. R. Reitzenstein, *Poimandres*, Lips. 1904, 324–325 qui v⁶ ab v⁸ distinxit.

2) Cf. Hermès Trismégiste edd. Nock – Festugière, I, Paris 1945, XVIII–XIX.

3) Cf. M. Sicherl, *Die Handschriften, Ausgaben und Übersetzungen von Iamblichos' De mysteriis*, Berlin 1957, 134–137.

4) Cf. Gautier (cf. p. VII adn. 3) 115; G. Mercati, *Opere minori* IV (Studi e testi 79), Roma 1938, 154–168.

5) Cf. A. Turyn, *Codices Graeci Vaticani s. XIII et XIV scripti*, Vat. 1964, 104–107.

PRAEFATIO

Auctorem huius opusculi vere Psellum esse non pro certo habeo, quia facultates animae hic inepte et confuse inter se distinguuntur. cf. infra tractatus 2, p. 2; 13, p. 30sqq.

4—6. Commentariolorum Pselli in Timaeum Platonis *Ἐξήγησις τῆς ἐν τῷ Τιμαίῳ τοῦ Πλάτωνος μαθηματικῆς περὶ ψυχῆς ὑπάρξεως ἢ γεννήσεως* (4), *Ἐτέρας Πλατωνικῆς διανοίας ἐξήγησις ἀπὸ τοῦ Τιμαίου* (5) atque *Ἐξήγησις τελεωτέρα περὶ τοῦ λείμματος* (6), quae fere tota e commentario Procli in Timaeum sumpta sunt, codices extant permulti:

	4	5	6
M	ff. 166 ^r —167 ^v	ff. 167 ^v —168 ^v	f. 168 ^v (mutil., des. p. 10, 4 λόγον)
e¹	ff. 99 ^v —101 ^v	ff. 101 ^v —102 ^v	ff. 103 ^r —104 ^r
E	ff. 238 ^v —241 ^r	ff. 241 ^v —243 ^v	ff. 243 ^v —245 ^v
a¹	ff. 157 ^r —158 ^v	ff. 159 ^r —160 ^v	ff. 160 ^v —162 ^r
m⁵	ff. 410 ^v —412 ^r	ff. 412 ^r —414 ^r	ff. 414 ^r —415 ^v
m⁶	ff. 126 ^r —128 ^r	ff. 128 ^r —130 ^r	ff. 130 ^r —131 ^v
b¹	ff. 1 ^r —3 ^v	ff. 4 ^v —7 ^v	ff. 7 ^v —10 ^v
f¹	ff. 198 ^r —199 ^r	ff. 199 ^r —200 ^r	ff. 200 ^r —201 ^r
u¹	ff. 82 ^v —83 ^v	ff. 83 ^v —84 ^r	ff. 84 ^r —85 ^r
f²	f. 64 ^{r1})	ff. 64 ^r —65 ^r	ff. 65 ^r —66 ^r
u²	pp. 19—23	pp. 23—27	pp. 27—30

Opuscula 4—6 primus edidit ac opuscula 5—6 latine vertit C. Linder, Ups. 1854 (codice u² usus), cuius editio iterum in Patrologia Graeca 122, 1103—1113 impressa est.

Ceteros codices omnes ex codicibus **M** et **f¹** fluxisse demonstrabo. quam ob rem secundum illos duos codices editionem praeparavi, excepta ultima parte opusculi 6 quo loco, cum aliquot folia codicis **M** hodie desint, apographo eius, scil. codice **e¹**, usus sum.

Codicem **M** a codice **f¹** non pendere ex his lectionibus apparet:

3, 11 ἡ γεννήσεως **M** : καὶ γνώσεως **f¹**; 4, 10—11 ἐπὶ — μονάδος] οὐσα tantum **f¹**;
4, 21—23 εἶτα — ἐξ om. **f¹**; 5, 17—18 ἐπίτριτον — σπῆ om. **f¹**.

Codicem **f¹** autem a codice **M** non pendere ex his videbis:

4, 30 ἰζ om. **M**; 5, 20 τικὸ **f¹** et Procl. : τῆδ **M**; 5, 30 ὑλβ om. **M**; 9, 9 ἀδύτων **f¹** : ἀδυνάτων **M**.

Inter eos qui e codice **M** pendent primus est codex **e¹**:

Lectiones propriae: 3, 14 πᾶσαν ἐρεῖν **M** : πᾶς ἀνερεῖν **e¹**; 3, 24 add. καὶ post δέ² **e¹**;
7, 4 ταυτοῦ **M** : αὐτοῦ **e¹**; 8, 5 προσβολῆς **M** : προβολῆς **e¹**; 9, 12 ἐλαττον τοῦ **f¹** :

1) Finem tantum opusculi, scil. 5, 31 ὅλον usque ad finem, habet una cum his verbis in margine adnotatis: 'desunt quattuor folia'.

PRAEFATIO

τοῦ om. M, iter. ἔλλατον : ἔλαττον ἔλαττον e¹; 9, 16 β^μη f¹ : μ^μη M : α^μη e¹ (β^μη mg. al. man.).

Codex E e codice e¹ descriptus esse videtur¹⁾:

Lectiones propriae: 3, 16 ἀφείλεν Me¹: ἀφελείν E; 4, 22 δεύτερος om. E; 6, 16 ψυχογονίας Me¹: ψυχαγωγίας E; 6, 20 ποιῖν Me¹: ποιεῖν E; 7, 11 δὲ φερομένους Me¹: διαφερομένους E; 9, 14 τὸν om. E; 9, 18 τῶν¹ Me¹: τῶ E; 9, 21 τῶ Me¹: τῶν E.

Codices a¹, m⁵, m⁶ sunt apographa codicis E:

Lectiones propriae codicis a¹: 6, 14 ἐλάττων δὲ Me¹E: ἐλασσωνί a¹; 6, 23 ξυνάψας Me¹: ξυνάξας E: ξυνάξων a¹; 7, 12 κατακεκάμφθωσαν Me¹E: κατακεκάμψωσαν a¹; 7, 24 διαίρεσις Me¹E: διαιρέσεις a¹; 9, 2 ἐκκείμενα Me¹E: ἐκκλείμενα a¹.

Lectiones propriae codicis m⁵: 4, 6 λάβωμεν om. m⁵; 5, 15 ὃς Me¹E: ὃν m⁵; 6, 3 α^ρνβ Me¹E: α^ρβ m⁵; 6, 5 γ^οβ Me¹E: γ^ογ m⁵; 6, 9 διπλασίον Me¹E: διπλάσιον m⁵; 11, 26 μονάς ὁ om. m⁵.

Lectiones propriae codicis m⁶: 5, 20 τκδ f¹: τηδ Me¹E: τςδ m⁶; 6, 22 πρὸς Me¹E: πρὸ m⁶; 8, 12–13 ἡ δὲ — ἐστίν om. m⁶; 8, 14 ψιλὴν Me¹E: ψυχὴν m⁶; 9, 20 ἐλάττονι Me¹E: ἐλάττους m⁶; 10, 20 ὅσον Me¹E: ὅτι m⁶.

E codice a¹ descriptus est codex b¹:

Lectiones propriae: 3, 22 δύο om. b¹; 5, 20 τκδ f¹: τηδ Me¹Ea¹: τπδ b¹; 9, 6 δύναται Me¹Ea¹: δύναμαι b¹; 11, 26 εἰ Me¹Ea¹: ἡ b¹.

Usus est autem scriba codicis b¹ altero codice ex familia codicis f¹ ut textum emendaret: 4, 9 τετράς — μονάδος] ὀγδοάς τετραπλασία τῆς δυνάδος ser. b¹ (ut Me¹Ea¹), sed punct. del. et mg. τετράς τετραπλασία τῆς μονάδος add.

Nunc de familia codicis f¹ dicendum est. apographa duo codicis f¹ habemus, u¹ et u².

Lectiones propriae codicis u¹: 3, 10 τῆς Mf¹: τῶν u¹; 3, 21 τριπλάσια Mf¹: διπλάσια u¹; 6, 8 ἡμιόλια Mf¹: ὁμιόλια u¹; 7, 3 ἐπεφήμυσεν Mf¹: ἐπεφήσεν u¹; 7, 4 μὲν δὲ Mf¹: μέντοι u¹; 7, 20 προεῖληφε Mf¹: προῖεληφε u¹; 8, 16 ἀπένειμε Mf¹: ἀπένειμαι u¹.

Lectiones propriae codicis u²: 3, 27 λείπων Mf¹: λοῖπῶν u²; 4, 23–25 ἀρμονική — διπλασίον iter. u²; 5, 3 ἰτέον Mf¹: ἰστέον u²; 6, 12 εὐρίσκεται Mf¹: εὐρήσεται u²; 6, 23–7, 1 κατέκαμψεν — τῷ om. u²; 7, 16 ὁ θατέρου om. u².

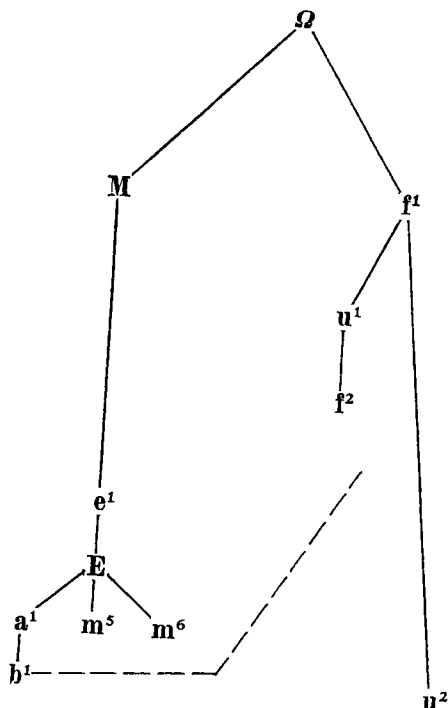
Ex codice u¹ descriptus est codex f²:

Lectiones propriae codicis f²: 9, 9 εἰ καὶ τι Mf¹: εἰ καὶ τι u¹: εἰκέτι f²; 7, 20 προεῖληφε Mf¹: προῖεληφε u¹: προσεῖληφε f²; 8, 1 ψυχικῆς Mf¹u¹: ψυχῆς f²; 8, 28 τό² Mf¹u¹: τὸν f².

1) Codicem E ex codice e¹ pendere negat S. Ebbesen, *Ο Ψελλὸς καὶ οἱ Σοφιστικοὶ Ἐλεγχοί*, Byzantina 5, 1973, 436. at unam tantum lectionem propriam codicis e¹ inveni qua ME ab e¹ distinguam: 11, 2 διαλύσομεν f¹: διαλύσομαι E (et forte M hic mutilus): διαλέγομαι e¹. verbum autem διαλέγομαι correctio recentior esse videtur.

PRAEFATIO

En habes demum imaginem cognationis codicum:



7. Opusculi *Ἐξηγήσεις τῆς Πλατωνικῆς ἐν τῷ Φαίδρῳ διαφρείας τῶν ψυχῶν καὶ στρατείας τῶν θεῶν* hi sunt codices: e¹ ff. 104^r–105^v, E ff. 246^r–248^r, a¹ ff. 162^v–164^r, m⁵ ff. 416^r–417^v, m⁶ ff. 132^r–133^v, h¹ ff. 10^r–14^r. ut supra (ad opuscula 4–6) demonstravi, e codice e¹ pendent alii atque e¹ ipse apographum codicis M est. hodie autem desunt folia ea codicis M quae olim (inter ff. 168 et 169) opusculum nostrum una cum aliis opusculis continebant, ut facile ex comparatione descriptionum codicis M apud Zanetti et codicis e¹ apud de Andrés videre potes.

Primus hoc opusculum edidit A. Jahn, *Hermes* 34, 1899, 316–319 (codicibus m⁵ et m⁶ usus), quam editionem iterum Kurtz–Drexler, *Pselli Scripta minora* I 437–440 publici iuris fecerunt. coniecturas quoque Henrici Alline, *Revue de Philologie* 35, 1911, 203–204 habemus.

Hic commentario Hermiae in Platonis Phaedrum usus est Psellus.

8. Excerpta inedita quae sub titulo *Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν* in codice O ff. 408^v–409^r inveniuntur e commentariis Alexandri in librum

PRAEFATIO

Aristotelis de sensu atque Aspasio in Ethica Nicomachea hausta sunt. quorum excerptorum omniumque quae in ff. 397^v—446^v huius praestantissimi codicis servantur redactorem Psellum esse suspicantur maximis cum rationibus viri docti Weinstock, Westerink, Wilson.¹⁾

Errores ac lacunae quae in codice **0** reperiuntur non omnes negligentiae auctoris (scil. Pselli) attribuendae sunt. sunt enim menda quae scriba codicis introduxit. scripsit exempli gratia -μενων pro -μενην, των pro την, περι pro παρὰ, ὡς pro εἰς ac nonnusquam omisit litteras verborum ultimas, exempli gratia -τα pro -ται. conatus est autem Psellus noster ex excerptis variis opus fere integrum componere. quam ob rem errores pessimos corrigendos et lacunas supplendas esse putavi ubicumque sine supplemento (saepe e fonte Pselli a me sumpto) textus omnino non intellegi potest. non semper autem discernere potui utrum menda aliqua ex negligentia auctoris an ex negligentia scribae orta sint.

9. Sequuntur in codice **0** ff. 409^v—410^r sub titulo *Διάφοροι δόξαι Ἑλληνικαὶ περὶ ψυχῆς* excerpta e commentario Procli in oracula Chaldaica, iam a S. Weinstock, Cat. cod. astrol. Graec. IX 1, Brux. 1951, 106—111 edita. vide praeterea opuscula 36, 37, 38, 42, 45 ubi eodem ut videtur fonte usus est Psellus.

10—11. Excerpta inedita quae formam duarum epistolarum *Περὶ νοῦ* atque *Περὶ ψυχῆς* habentia in codice **0** f. 412^v servantur magna ex parte ex Procli Elementatione theologica hausta sunt.²⁾ apographo manu sua scripto et correctionibus L. G. Westerink usus sum. de auctore epistolarum vide supra ad opusculum 8.

12. Excerpta quaedam nondum edita ex Nemesii libro De natura hominis sumpta in codice **0** ff. 417^v—419^r sub titulo *Ἀπο(ριών) λύσεις τελεία <καὶ> ἀναγκαῖα* inveniuntur. quamvis titulus a scriba recentiore additus esse videtur, redactor tamen horum excerptorum procul dubio est Psellus ipse. qua de re et de ratione editionis vide supra ad opusculum 8.

13. De titulo auctoreque illius collectionis locupletissimae excerptorum ex commentario Philoponi in librum Aristotelis de anima quae sub titulo *Σύλλογαι διάφοροι καὶ ποικίλαι* in codice **0** ff. 426^r—432^v servatur eadem censeo quae iam supra de opusculo 12 dixi. hanc collectionem hic primo publici iuris facio. de ratione editionis vide supra ad opusculum 8. haec collectio plura excerpta e Philopono hausta continet quam illa quae sub

1) Cf. S. Weinstock, Cat. cod. astrol. Graec. IX 1, Brux. 1951, 101—128; L. G. Westerink, Exzerpte aus Proklos' Enneadenkommentar bei Psellos, Byzantinische Zeitschrift 52, 1959, 2; N. Wilson (cf. p. X adn. 3).

2) Cf. Westerink 3.

PRAEFATIO

nomine Pselli apud Migne PG 122, 1029—1076 impressa est (vide supra p. VII et confer exempli gratia PG 122, 1060c 5—7 cum pp. 36, 12—37, 17 et Philop. An. pp. 37, 10—55, 26).

14. Opusculum *Περὶ ἀρχῶν καὶ περὶ ἐνώσεως ψυχῆς καὶ σώματος*, quod formam epistolae habere videtur (cf. p. 73, 17), in codice **0** ff. 432^v—433^r extat. quod primus edidit L. G. Westerink, Exzerpte aus Proklos' Enneadenkommentar bei Psellos, Byzantinische Zeitschrift 52, 1959, 3—7. eodem loco demonstravit commentaria Syriani in Aristotelis *Metaphysica* atque Procli in Plotini *Enneades* fontes huius opusculi esse.

15. Haec *Ἐκθεσις τοῦ δόγματος τῶν Ὀριγενιαστῶν περὶ τῆς τῶν σωμάτων ἀναστάσεως καὶ μερικὴ τούτου ἀνατροπὴ* in codice **0** f. 441^{rv} servatur. de auctore huius opusculi adhuc inediti vide supra ad opusculum 8.

16. Huius opusculi *Λόγος περὶ ψυχῆς* unus codex est v⁵ ff. 264^r—268^r, secundum quem primum a S. Lilla editum est, Un opusculo sull'anima attribuito a Michele Psello nel codice Vat. gr. 2231, Studi in onore di Aristide Colonna, Perugia 1982, 183—198, ubi translationem italicam lector inveniet. multas autem correctiones coniecturasque inutiles a Lilla propositas silentio praeterii. apographo coniecturisque ineditis L. G. Westerink uti potui.

17. Opusculum adhuc ineditum *Πρὸς τοὺς λέγοντας μὴ εἶναι φύσει χρηστὸν τὸν ἀνθρώπον* in codice **P** ff. 95^r—96^r invenitur. quamvis hoc opus nulli auctori attribuitur, non est dubium quin auctor Psellus ipse sit, cum hic codex insignis, ut satis notum est, collectionem operum Pselli pretiosam servet.¹⁾

18. Tractatus adhuc ineditus *Ὅτι οὐκ ἀρκεῖ ἡ φύσις, κἂν γενναία ᾖ, πρὸς τὴν τῶν μαθημάτων ἀνάληψιν ἀνευ παιδεύσεως* in eodem codice **P** ff. 99^v—100^r invenitur. de auctore vide supra ad opusculum 17.

19. Tractatum *Περὶ τοῦ πῶς οἱ μὲν τῶν ἀνθρώπων γίνονται φρόνιμοι, οἱ δὲ μωροί*, qui in codice **P** ff. 157^v—158^v servatur, primus edidit O. Auberger, Michael Psellos Die Entstehung von Intelligenz und Schwachsinn, diss. Monac. 1978, una cum versione teutonica. extant praeterea excerpta ex pp. 90, 5—92, 3 in codice **a**⁴ ff. 252^v—253^r (Aubergero ignota).

Inter haec excerpta omissa sunt aliqua: 90, 8—10 *περὶ* — *ἐξηυμαρισμένων* om. **a**⁴; 90, 12—22 *δύο* — *πολυμέρειαν* om. **a**⁴; 90, 24—91, 7 *δοῦναι* — *πίστεις* om. **a**⁴; 91, 18—19 *διὰ* — *εἶδος* om. **a**⁴; 91, 26—27 *πενταμερὲς δὲ καὶ* om. **a**⁴; addun-

1) Cf. Sathas, Serruys, Gautier.

PRAEFATIO

tur autem alia quae glossae esse videntur (cf. app. ad 90, 23 et ad 91, 22 et 24 et ad 92, 2—3). habet praeterea codex **a**⁴ errores proprios: 91, 13 *τυγχάνον*] *τυγχάνων* **a**⁴; *χρώμενον*] *χρώμενος* **a**⁴; 91, 26 *τὴν λεπτότητα*] *τὰ λεπτότατα* **a**⁴; paucasque lectiones meliores: 90, 7 *ὡς* **a**⁴: *καὶ* **P**; 91, 12 *ταῖς ψυχαῖς* **a**⁴: *τῇ ψυχῇ* **P**.

20. Opusculum *Εἰ μνημονεύουσιν αἱ ψυχαὶ τῶν σωμάτων ἀπορραγεῖσαι*, quod in codice **P** f. 314^r servatur, primus edidit J. Guillard, *Léthargie des âmes et culte des saints: un plaidoyer inédit de Jean Diacre et Maïstôr*, Travaux et mémoires 8, 1981, 184, una cum versione franco-gallica. de auctore vide supra ad opusculum 17.

21. Sequitur in codice **P** f. 314^v opusculum nondum editum *Ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ νοῦς ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς*. invenitur praeterea in codice **v**²⁰ ff. 144^v—145^r inter capitula quaedam selecta ex libro Pselli De omnifaria doctrina. ex codice **P** non esse descriptus codex **v**²⁰ videtur:

95, 15 *ἐλλάμψεις* **P**: lac. 5 litt. **v**²⁰ et add. (coni.?) *ῥψεις*.

22. Opusculum [De colligatione animae cum corpore] in codice **a**² pp. 290, 201—202 servatum iam edidit P. Gautier, *Collections inconnues ou peu connues de textes pselliens*, *Rivista di Studi Bizantini e Slavi* 1, 1981 (Miscellanea A. Pertusi I), 53—54, ubi de auctore quoque tractat.

23. Opusculum adhuc ineditum *Περὶ τοῦ πῶς ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος εἰσκρίνεται καὶ πῶς διαλύεται* in codice **v**¹⁵ ff. 35^r—36^r invenitur. nonnulla in hoc codice servantur quae in codicibus **a**² et **t**¹ sub nomine Pselli inveniuntur.¹⁾ auctorem huius opusculi procul dubio Psellum esse praeterea ex loco parallelo in libro Pselli De omnifaria doctrina 60, ubi eodem fonte scil. Porphyrio utitur, concludere potes.

24. Huius opusculi *Περὶ ψυχῆς*, quod primus edidit P. Gautier 54 (vide supra ad opusculum 22), duae versiones extant, quarum una formam tractatus habens sub titulo *Περὶ τοῦ πῶς κατατάττονται μετὰ θάνατον αἱ ψυχαὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν ἁμαρτησάντων* in codice **v**¹⁵ f. 36^v servatur, altera formam epistolae habens sub titulo *Περὶ ψυχῆς* (postea addito?) in codicibus **v**¹ ff. 58^v—59^r, **a**² pp. 202, 291, **t**¹ (exusto) f. 2^v (secundum catalogum Pasini) descripta est. quam distinctionem versionum neglexit Gautier. at similis distinctio in opusculis 27 et 33 invenitur et hic ex duorum titulorum additioneque linearum 26—28 in versione codicum **v**¹ et **a**² discernenda est. hic epistolam in codicibus **v**¹ et **a**² servatam edidi variasque lectiones omnes alterius versionis codicis **v**¹⁵ in apparatu enotavi.

1) Cf. Gautier 41—44.

PRAEFATIO

Quod ad cognationem codicum ν^1 et a^2 attinet, codicem a^2 haud ex ν^1 ortum esse ex his lectionibus apparet: 100, 8 ἀπλανῶς $a^2 \nu^{15}$: ἀπλῶς ν^1 ; 100, 11 διασεσώκασιν $a^2 \nu^{15}$: διατετηρήκασιν ν^1 ; 100, 23 αὐταῖς $a^2 \nu^{15}$: αὐτοῖς ν^1 ; nec ex a^2 fluxisse ν^1 videtur: 100, 5 ἐκάστη $\nu^1 \nu^{15}$: ἐκάστω a^2 . de cognatione codicum a^2 et t^1 (deperditi) vide Gautier 41–42, qui de auctore quoque tractat.

25. Opusculum [De illuminatione] iam edidit P. Gautier (supra ad opusculum 22) 54–55 ex codice a^2 pp. 291–292. de auctore vide Gautier.

26. Opusculum *Περὶ τοῦ κακοῦ* ex eodem codice a^2 pp. 294–295 edidit P. Gautier (supra ad opusculum 22) 56–57. olim legebatur in codice t^1 (exusto) f. 4^r secundum catalogum Pasini. de auctore vide Gautier.

27. Duae versiones huius opusculi extant quarum una sine titulo in codice a^2 pp. 300–301 invenitur (et in codice t^1 exusto f. 5^v sub titulo *Περὶ ψυχῆς* olim legebatur), altera sub titulo *Περὶ τοῦ ὅτι ἐν ἀκαρεῖ ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος ἐξέρχεται τῆς αἰσθητικῆς ζωῆς προσβεννυμένης κατὰ μικρόν, ἥτις καὶ φύσις καλεῖται καὶ ἄλογος ζωὴ* in codice ν^{15} ff. 36^v–37^r servatur. (de distinctione versionum vide supra ad opusculum 24.) quam ob rem lineae 18–24, quae ad formam epistolae pertinent, ab ea versione quae in codice ν^{15} formam tractatus habet absunt. huius opusculi iam a P. Gautier (supra ad opusculum 22) 59–60 editi versionem formam epistolae habentem edidi, et quidquid inter hanc versionem et alteram interest in apparatu enotavi.

28. Opusculum *Εἰ ἄρα μετὰ τῶν οἰκείων σωμάτων ἦγονν τῆς αὐτῆς ὅλης ἀναστησόμεθα* in codice ν^{15} f. 37^v servatum (vide supra ad opusculum 23) inter opera quoque Iohannis Itali (edd. G. Cereteli, N. Kečakmadze, Tbilisi 1966, 208–209) sub titulo *Πῶς ἀναστησόμεθα μετὰ τῶν οἰκείων σωμάτων τῶν παχέων καὶ ὀλικῶν* legendum est.

29. Opusculum *Τίνα τρόπον ὁ Πλάτων οἶεται εἰσοικίζεσθαι τὰς ψυχὰς τοῖς τῶν ἀλόγων ζώων σώμασι* nusquam editum in codicibus m^2 ff. 73^r–75^v et S ff. 165^v–166^r servatur, et in codice t^1 (exusto) f. 13^v (secundum catalogum Pasini) olim legebatur. apographo ex S descripto et correctionibus coniecturisque L. G. Westerink usus sum.

Nec m^2 ex S nec S ex m^2 pendere ex his lectionibus apparet: 105, 4 ἀνθρώπων καταδειμαίνοντα S: ἀκονόντων δειμαίνοντα m^2 ; 104, 18 αὐτῶ – ψυχῶν] lac. S; 105, 1 λόγοις om. S; 3 διαμυθολογεί m^2 : μυθολογεί S; 8 παρ' – ἄδου om. S; 18 φύσεως om. S (vide infra ad tractatum sequentem).

30. Sequitur alterum opusculum ineditum *Τίνος χάριν τριμερῇ τὴν ψυχὴν οἱ περὶ Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλην εἰρήμασι* in iisdem codicibus m^2 ff. 75^v–77^v, S ff. 166^v, t^1 (exusto) f. 15^v (secundum catalogum

PRAEFATIO

Pasini). hic quoque apographum ex S descriptum coniecturasque L. G. Westerink consulere grato animo potui.

Quod ad cognitionem codicum attinet, haec addenda sunt (vide supra ad opusculum 29) : 107, 6 σῆς om. **m**²; 7 ἐρμηνεύοντα **m**² : ἐρμηνεύειν **S**; 12 καλῶς διηκριβηκότες om. **m**²; 16 ἀπλῶς **S** : ἀπλῆς **m**²; 21 τρόπον τινά διέστη **m**² : τρόπον ἔστη **S**.

31. Opusculum adhuc ineditum [De voluntario et involuntario] ex Nemesii libro De natura hominis excerptum in codice **v**¹⁵ f. 32^r servatur. de auctore vide supra ad tractatum 23.

32. Opusculi *Περὶ ἀρετῶν* in codice **0** ff. 412^v – 413^r servati excerpta ex libro Porphyrii sententiarum iam edidit E. Lamberz in apparatu ad c. 32 editionis sententiarum Porphyrii, Lips. 1975. opusculum tamen integrum adhuc ineditum permanserat. de auctore vide supra ad opusculum 8.

33. Opusculum *Περὶ τῶν ἰδεῶν ὃς ὁ Πλάτων λέγει* sub forma epistolae his codicibus servatur: **f**¹ ff. 201^r – 202^r, **f**² ff. 64^r – 65^v, **u**¹ f. 85^v, **u**² ff. 192^r – 194^r. de cognatione codicum vide supra (ad opuscula 4 – 6) ubi codicem **f**¹ archetypum ceterorum esse demonstravi. extat praeterea versio altera formam tractatus habens sub titulo *Σύνοψις εἰς τὰς Πλατωνικὰς ἰδέας* in codice **f**³ f. 465^v, quam scriba codicis **u**² consultavit ut textum codicis **f**¹ emendaret (vide infra). hic versionem formam epistolae habentem secundum textum codicis **f**¹ edidi. quodcumque autem inter hanc versionem et versionem alteram codicis **f**³ interest in apparatu enotavi.

Hoc opusculum primus edidit K. Linder, *Philologus* 16, 1860, 523 – 526 (codice **u**² usus), quam editionem iterum impresserunt Kurtz – Drexler, *Pselli Scripta minora* I 433 – 436; ultimus edidit L. Benakis, *Φιλοσοφία* 5 – 6, 1975 – 76, 415 – 423, codicibus **f**¹, **u**¹, **u**², **f**³ usus. extant translationes in linguam anglicam apud J. Hussey, *Church and Learning*, Oxon. 1937, 226 – 229 (ubi coniecturas W. D. Ross invenies), et in linguam graecam modernam apud Benakis.

Psellus hic maxima ex parte Plotino V 9 usus est. vide L. Westerink, *Byzantinische Zeitschrift* 52, 1959, 10; Henry – Schwyzler, *Plotini opera*, ed. maior, Leid. 1973, III 340; Benakis.

Cum distinctionem versionum (vide praeterea supra ad opuscula 24, 27) nemo adhuc animadverterit, hic de ea aliquid dicere necesse est.

In versione epistolae Psellus nonnulla addidit quae vel ad formam epistolae pertinent: 111, 24 – 25 τιμία – ἐπονομάσας; 114, 26 σοί; vel materiem aut augment aut elucidant: 111, 26 – 27 καὶ περὶ – συμφέρονται; 112, 1 ἐνέτυχον – βίβλοις; 12 – 13 τὸ ἐξ – σύγκριμα; 14 – 19 καὶ λέγουσι – ἐπεξηγήσιν. altera autem versio codicis **f**³ nonnullas lectiones meliores cum Plotino concordantes servat: vide apparatus ad p. 113, 24; p. 114, 5. 6. 7. 8. 14; verbumque μορφάς habet (p. 112, 20)

PRAEFATIO

ubi lacuna tantum in codice f¹ invenitur. tituli praeterea duarum versionum inter se distinguuntur.

Scribam codicis u² codicem f³ consultavisse ex annotatione eius (f. 192^r) ad p. 111, 24–25 apparet: 'haec omnia desunt in alio exemplari' (scil. f³) et ex eo quod lacunas codicis f¹ (p. 113, 16–17 et 18–19) supplere potuit.

34. Opusculum *Περὶ νοητοῦ κάλλους* in codice P f. 47^r servatum partim ediderunt Henry–Schwyzer, Plotini opera, ed. maior, Leid. 1973, III 338–340 cum Psellus hic Plotino V 8 (et fortasse I 6 et III 2) usus sit.

Praeterea commentario neoplatonico usum esse Psellum ex pp. 116, 15–19; 117, 15–19; et 20 suspicor. apographum manu sua scriptum coniecturasque mihi misit L. G. Westerink. de auctore vide supra ad opusculum 17.

35. Opusculi *Περὶ θεολογίας καὶ διακρίσεως δογμάτων Ἑλληνικῶν* in codice O f. 413^r servati aliqua excerpta ex Porphyrio hausta iam edidit E. Lamberz in editione libri sententiarum Porphyrii, Lips. 1975. adde autem inter fontes huius opusculi Elementationem theologicam Procli et Dionysium Areopagiticum. de auctore vide supra ad opusculum 8.

36. Sequitur opusculum *Ἑλληνικαὶ διατάξεις περὶ τῆς θείας δημιουργίας καὶ διαφορὰι ἰδιωμάτων τῶν κρείττονων γενῶν* in eodem codice O ff. 413^v–414^r, quod primus edidit S. Weinstock, Cat. cod. astrol. graec. IX 1, Brux. 1951, 112–114. cuius opusculi posterior pars (p. 123, 6–14) ex libro Iamblichi de mysteriis et pars prior (pp. 120, 24–123, 5) fortasse ex Proclo haustae sunt. de auctore huius opusculi vide supra ad opusculum 8 et M. Sicherl, Die Handschriften, Ausgaben und Übersetzungen von Iamblichos de mysteriis, Berol. 1957, 136.

37. Opusculum *Ἑλληνικαὶ διατάξεις περὶ δαιμόνων* in codice O f. 414^r servatum primus edidit S. Weinstock 115–120. de auctore huius opusculi vide supra ad opusculum 8. Psellus fortasse commentario Procli in oracula Chaldaica hic usus est (cf. Weinstock 115).

38–39. Opusculorum *Ἐξήγησις τῶν Χαλδαϊκῶν ῥητῶν* (38) et *Ἐκθεσις κεφαλαιώδης καὶ σύντομος τῶν παρὰ Χαλδαίους δογμάτων* (39) per multi extant codices inter quos sunt:

P ff. 160^r–164^v ubi in ff. 163^v–164^v insertum est opusculum 39 in 38 post p. 144, 12 *δέξασθαι*; v⁸ ff. 157^r–169^v ubi eodem modo insertum est 39 ff. 167^r–168^v; v¹⁰ ff. 224^rv (= opusculum 39; 148, 18 *οἱ* – fin. add. al. man.); ff. 224^v–229^v (= 38).¹⁾

1) Mutil., des. 137, 26 *ἀβαθῆ*; post 128, 17 *οὐρανόν* inser. (f. 225^r) 141, 3–144, 12 *πατήρ* – *δέξασθαι*. desunt igitur 138, 1–141, 2 et 144, 13 usque ad finem.

PRAEFATIO

in ceteris autem codicibus post 38 descriptum est 39:

	38	39
v ⁴	ff. 94 ^v –102 ^v	ff. 102 ^v –103 ^v
v ¹¹	ff. 26 ^r –32 ^r	ff. 32 ^r –33 ^r
n ¹	ff. 113 ^r –117 ^v	ff. 117 ^v –118 ^r
e ⁴	ff. 210 ^v –217 ^v	ff. 217 ^v –218 ^v
m ⁷	ff. 210 ^r –220 ^r	ff. 220 ^r –221 ^r
m ⁸	ff. 49 ^r –58 ^v	ff. 58 ^v –60 ^r
p ²	ff. 131 ^r –139 ^v	ff. 139 ^v –140 ^v
p ³	ff. 1 ^r –18 ^v	ff. 18 ^v –20 ^v
v ⁹	ff. 18 ^r –28 ^r	ff. 28 ^r –29 ^v
o ¹	ff. 260 ^r –272 ^{v1})	ff. 272 ^v –274 ^v
v ¹²	ff. 92 ^r –116 ^r	ff. 116 ^v –119 ^r
b ³	ff. 21 ^r –35 ^r	ff. 35 ^r –36 ^v
p ⁵	ff. 241 ^r –256 ^r	ff. 256 ^r –258 ^r
h	pp. 1–20	pp. 21–23
m ⁴	ff. 126 ^r –135 ^r	ff. 135 ^r –136 ^r
b ⁵	pp. 626–641	pp. 641–642
m ³	ff. 83 ^v –96 ^v	ff. 96 ^v –98 ^r ;

aut solum commentarium (38) in his invenitur :

v ⁶	ff. 152 ^v –156 ^v	(mutil., des. 141, 1 <i>δύναται</i>)
p ⁴	ff. 186 ^r –199 ^v	
m ¹	ff. 107 ^r –108 ^v	(excerpta ex 128, 18–129, 16; 135, 9–18; 139, 18–26)
f ⁴	ff. 251 ^r –257 ^v	(mutil., des. 140, 8 <i>δυσχεραί-</i>)
p ¹	ff. 176 ^r –181 ^v	(mutil., des. 141, 1 <i>ὑποδεκ-</i>)
b ²	ff. 136 ^v –141 ^v	(mutil., des. 139, 23 <i>ἐπεστραμ-</i>)
r ¹	in quo folia quaedam commentarium continentia hodie desunt ²⁾ ;	
v ¹⁶	ff. 411 ^r –412 ^v	(mutil., des. 139, 17 <i>γίνεται</i> et add. 139, 10 <i>ὁν</i> – <i>ἀνδρῶν</i>)
aut opusculum 39 solum in his codicibus servatur :		
v ¹⁹	f. 138 ^v	
v ¹⁷	No. 16.	

Quae opuscula primus publici iuris fecit I. Opsopaeus, *Oracula magica Zoroastris cum scholiis Plethonis et Pselli*, Paris. 1599 (et 1607), 53–121 (codice p⁵ usus ut videtur), quam editionem repetivit S. Gallaeus, *Σιβυλλιακοὶ χρησμοί*, hoc est Sibyllina oracula, Amstelod. 1689, 90–113 (= *Patrologia Graeca* 122, 1123–1153), et nuper iterum edidit E. des Places, *Oracles Chaldaïques*, Paris. 1971, 162–191, qui quamvis omnibus codicibus alicuius momenti usus est, nec cognationem codicum satis investigavit nec ab restituendo textu oraculorum antiquissimo abstinuit, W. Kroll, *De oraculis Chaldaicis*, Vratislav. 1898 et H. Lewy, *Chaldaean Oracles and Theurgy*, Cairo 1956 (ed. sec. Paris. 1978) sequens opusculum

1) Ordo foliorum turbatus est: ff. 260^r–267^v = 127, 26–139, 29 *λόγω – καθαρώ-
ταται*; f. 268^v = 126, 14–127, 26 tit. – *διδασκαλίας*; ff. 269^r–272^v = 140, 1
usque ad finem.

2) Cf. G. Vitelli, *Studi italiani di filologia classica* 2, 1894, 524–525.

PRAEFATIO

39 solum edidit primus F. Patritius, Zoroaster et eius CCCXX oracula Chaldaica, Ferrar. 1591, ff. 6^v—7^r (codice m³ usus).

Extant translationes duorum opusculorum in linguam latinam in codice Vaticano Latino 3122 ff. 44^r—57^{r1}) et apud Opsopaeum (= Gal-laëum et Patrologiam Graecam); francogallice vertit des Places, anglice T. Stanley, The History of Philosophy, III 5, London 1661. opusculum 39 praeterea latine vertit Patritius.

Commentario Procli in oracula Chaldaica usus est Psellus, ut Kroll 3—5 demonstravit.

Quantum ad cognationem codicum attinet, primo ratio quae inter codices antiquiores intercedit exponenda est. quos duas familias conficere, scil. familiam codicis f⁴ et familiam codicum P v⁸ v⁴ v¹⁰ v⁶ (= α), ex his lectionibus apparet:

Errores familiae codicis f⁴: 126, 14 tit. om. f⁴; 127, 25 μηδὲ τὸ τῆς ante ὕλης add. f⁴; 129, 5 τοῦ σώματος α: σώματα f⁴; 130, 6 μέτρον α: μέτρα f⁴; 131, 22 ἱερός α: νοερός f⁴; 136, 12 ἐπενέγκοι α: ἐπάξει f⁴.

Errores familiae α: 126, 17 τοῖς om. α; 128, 27 διάλυσιν f⁴: ἀνάλυσιν α; 129, 1 σώματος f⁴: θανάτου α.

Primum nunc de familia codicis f⁴ disserendum est. ex f⁴ descriptus est codex v¹⁶:

Lectiones propriae codicis v¹⁶: 127, 8 σκότους μεστός α f⁴: σκοτεινός v¹⁶; 130, 11 τρέχει α f⁴: τρέχειν v¹⁶; 130, 11 θεοῦ βούλημα ante τὸ add. v¹⁶.

Inter duos tamen alios codices, p¹ et b², ex f⁴ derivatos, et codicem f⁴ intercessit liber (= δ) cuius errorum exempla haec sunt:

127, 28 συγχύσεως α f⁴: συγχήσεως p¹ b²; 129, 24 οὔτοι' α f⁴: οὔπωτ' p¹ b²; 130, 21 ἀθόρματα α f⁴: ἀρθόματα p¹ b².

Habent autem p¹ et b² alios errores:

Lectiones propriae codicis p¹, ex parte correctiones a scriba codicis introductae: 127, 19 δόγματα α: τὸ δόγμα f⁴ b² v¹⁶: τὸ δόγμα p¹ a. c.: δόγματα p¹ p. c.; 130, 4 τῆς γῆς α: γῆς om. f⁴ b² v¹⁶: τῆς om. p¹ et γῆς suppl.; 130, 18 καθέδρας α: καθέδρα f⁴ b² v¹⁶: καθέδρας p¹.

Lectiones propriae codicis b²: 128, 22 φροντίζειν α f⁴ p¹ v¹⁶: φροντίζει b²; 129, 12 ἐν om. b²; 130, 25 ὑπ' α f⁴ p¹ v¹⁶: ἀπ' b²; 131, 5 ποταμῶν α f⁴ p¹ v¹⁶: ποταμοῦ b².

Nunc me ad familiam α (codices P v⁴ v⁶ v⁸ v¹⁰) et apographa eius, quae permulta sunt, verto. nec v¹⁰ ex P v⁴ v⁶ v⁸ (= β) nec β ex v¹⁰ pendere ex his lectionibus apparet:

Errores familiae β: 130, 8—9 μηδὲ — ἀστρονομικοῖς om. β; 132, 1 παράληψιν f⁴ v¹⁰: περίληψιν β; 132, 2 ἐκεῖθεν f⁴ v¹⁰: ἐκεῖσε β; 132, 16 μηδὲ f⁴ v¹⁰: μὴ β; 134, 4 λέοντα f⁴ v¹⁰: λεκτά β; 136, 13 δαυμονίων f⁴ v¹⁰: τεσσάρων β.

Errores codicis v¹⁰: 128, 14 θειότερον f⁴ β: θείον v¹⁰; 128, 17 post οὐρανόν inser. 141, 3—144, 12 v¹⁰; 128, 19 ἐξαγωγῆς f⁴ β: ἀναγωγῆς v¹⁰; 130, 1—2 πάσης ἑλλλη-

1) Cf. M. Regoliosi, Italia medioevale e umanistica 12, 1969, 174; G. Mercati (cf. p. XI adn. 4) 154sqq.

PRAEFATIO

νικῆς σοφίας $\mathbf{f}^4 \beta$: τῶν τοιούτων ἀπάντων \mathbf{v}^{10} ; 130, 19 αὐτῶν λέγει $\mathbf{f}^4 \beta$: λάβε \mathbf{v}^{10} ; 130, 21 τάδ' — πάντα om. \mathbf{v}^{10} ; καλουμένη — ἡ² om. \mathbf{v}^{10} .

Correxit autem manus altera codicem \mathbf{v}^{10} , codice quodam familiae \mathbf{f}^4 utens : 129, 1 θανάτου α (= $\beta \mathbf{v}^{10}$) : σώματος $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10}$ s. l. al. man.; 131, 8 ἄρρητον α : ἀόριστον $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10}$ s. l. al. man.; 133, 7 ἴσχει $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10}$ s. l. al. man. : ἔχει α .

Nec \mathbf{P} ex $\mathbf{v}^4 \mathbf{v}^6 \mathbf{v}^8$ (= γ) nec γ ex \mathbf{P} pendere hae lectiones demonstrant :

Errores codicis \mathbf{P} : 128, 26 ἀσχολουμένοις οὐκ ἡμῖν $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10} \gamma$: ἀσχολουμένων ἡμῶν \mathbf{P} ; 129, 23 προπόρευμα $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10} \gamma$: πόρευμα \mathbf{P} ; 131, 4—6 καὶ — παραδείσω om. \mathbf{P} ; 139, 3 κυλινδουμένους $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10} \gamma$: κυλινδουμένους \mathbf{P} ; 139, 19 ἀνάγουσι $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10} \gamma$: ἀναγωγείς \mathbf{P} ; 142, 22 ἔλαβον $\mathbf{v}^{10} \gamma$: ἔλαβε \mathbf{P} ; 143, 9 ἀ² om. \mathbf{P} .

Errores familiae γ : 128, 12 θανμάσιον $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10} \mathbf{P}$: θανμαστόν γ ; 129, 14 ἀν om. γ ; 131, 5 γενικώταται $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10} \mathbf{P}$: γενικώτεροι γ ; 131, 18 αἰθῆς $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10} \mathbf{P}$: εὐθῆς γ ; 131, 21 ἀφίκετο $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10} \mathbf{P}$: ἀφίκοιτο γ ; 133, 10 ἀκαμάτως $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10} \mathbf{P}$: ἀνοχέας γ ; 135, 11 ἔχουσιν $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10} \mathbf{P}$: ἄγουσιν γ ; 137, 23 ἀβαθῆ $\mathbf{f}^4 \mathbf{v}^{10} \mathbf{P}$: ἀμαθῆ γ .

Liber γ ex illis lectionibus et ex lectionibus propriis codicum \mathbf{v}^4 , \mathbf{v}^6 et \mathbf{v}^8 invenitur :

Lectiones propriae codicis \mathbf{v}^6 : 127, 28 ὑπερέραν $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^4 \mathbf{v}^8$: ἀνωτέραν \mathbf{v}^6 ; 128, 11 τόπος $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^4 \mathbf{v}^8$: κόσμος \mathbf{v}^6 ; 128, 19 εὐλόγον $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^8$: ἀλόγου \mathbf{v}^6 : ἀλόγων \mathbf{v}^4 .

Lectiones propriae codicis \mathbf{v}^8 : 131, 18 ἔργον $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^4$: ἔργω \mathbf{v}^8 ; 134, 12 ὄγκος $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^4 \mathbf{v}^6$: οἶκος \mathbf{v}^8 ; 146, 9 φασι $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^4$: φησι \mathbf{v}^8 .

Lectiones propriae codicis \mathbf{v}^4 : 127, 17 ποιοῦν om. \mathbf{v}^4 ; 128, 19 εὐλόγον $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^8$: ἀλόγου \mathbf{v}^6 : ἀλόγων \mathbf{v}^4 ; 130, 25 ὁ om. \mathbf{v}^4 ; 134, 5 τότε $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^6 \mathbf{v}^8$: τε \mathbf{v}^4 .

Ex codice \mathbf{v}^4 descriptus est \mathbf{v}^{11} . habet enim errores proprios codicis \mathbf{v}^4 supra allegatos una cum his aliis :

Lectiones propriae codicis \mathbf{v}^{11} : 129, 13 τὴν ἄνω $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^4 \mathbf{v}^8$: ἄνωθεν τὴν \mathbf{v}^{11} ; 130, 10 ἀχρόνως $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^4 \mathbf{v}^8$: αἰδίως \mathbf{v}^{11} ; 131, 20 ἀνευ κρίσεως $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^4 \mathbf{v}^8$: ἀνακτησάμενος καὶ \mathbf{v}^{11} ; 146, 12 ἦν $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^4 \mathbf{v}^8$: ὦν \mathbf{v}^{11} ; 146, 17 κοσμοαγοί $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^4 \mathbf{v}^8$: κοσμοαγωγοί \mathbf{v}^{11} ; 146, 18 οὗς $\mathbf{v}^{10} \mathbf{P} \mathbf{v}^4 \mathbf{v}^8$: ὄν \mathbf{v}^{11} .

Correctiones praeterea introduxit scriba codicis \mathbf{v}^{11} : 127, 17 ποιοῦν om. \mathbf{v}^4 : ποιοῦν post ψυχῇ scr. \mathbf{v}^{11} ; 140, 25 ἔλγ \mathbf{p}^1 : καὶ $\mathbf{P} \mathbf{v}^6 \mathbf{v}^8$: lac. c. 7 litt. ante καὶ \mathbf{v}^4 : ἔλικόν τι καὶ scr. \mathbf{v}^{11} .

Ex codice \mathbf{v}^{11} omnes ceteri orti sunt (vide infra appendicem lectionum).

Secundum igitur \mathbf{f}^4 et α = $\mathbf{v}^{10} \beta$ (= $\mathbf{P} \gamma$ [= $\mathbf{v}^4 \mathbf{v}^6 \mathbf{v}^8$]) opusculum 38 edidi, oraculaque Chaldaica ut partem operis Pselli consideravi. neglexit vero auctor noster formam oraculorum hexametram; vide p. 128, 18 et p. 132, 18.

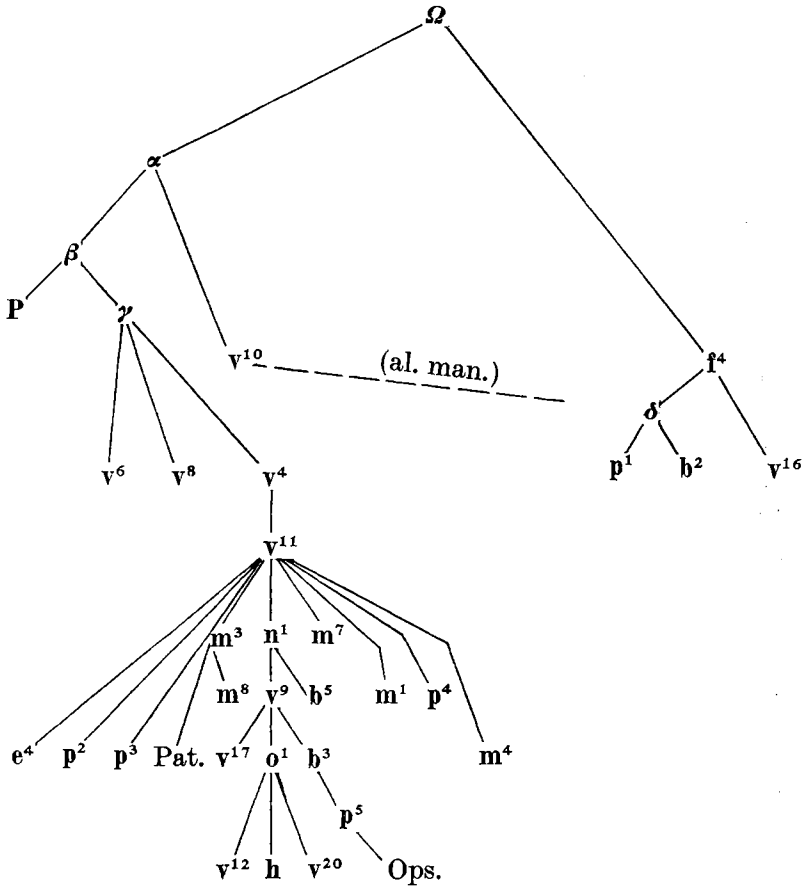
Opusculum 39 sola servat familia codicum α . in apparatu autem commentarium Pselli in Greg. Naz. citavi quod in codice \mathbf{m}^{10} ff. 114^r—116^r servatur¹⁾, cum hic eodem fonte usus sit Psellus.

Testes opusculi 38 sunt commentaria Plethonis in oracula Zoroastri, ed. Opsopaeus 25—50 (cf. Lewy 474—475) atque Nicephori Gregorae in Synesii librum de insomniis.

1) Cf. L. G. Westerink, Proclus, Procopius, Psellus, Mnemosyne 3 ser. 10, 1942, 278 et J. Bidez, Cat. man. alchim. grecs VI, Brux. 1928, 163sqq.

PRAEFATIO

Cognationem demum codicum omnium sic depingam:



40. Opusculi Ὑποτίπνωσις κεφαλαιώδης τῶν παρὰ Χαλδαίοις ἀρχαίων δογμάτων duo codices extant: f¹ ff. 197^r–198^r et apographum eius u¹ ff. 81^v–82^v (vide supra ad opuscula 4–6). quod primus edidit W. Kroll, De oraculis Chaldaicis, Vratislav. 1894, 73–76 (codicibus f¹ et u¹ usus), deinde E. des Places, Oracles Chaldaïques, Paris. 1971, 198–201. translationes francogallicas suppeditaverunt Chaignet, Damascius le diadoque, Paris. 1898, III 229–233 et des Places, de fonte huius opusculi vide L. Westerink, Mnemosyne 3 ser. 10, 1942, 275–278.

PRAEFATIO

41. Opusculi *Ἐκθεσις κεφαλαιώδης καὶ σύντομος τῶν παρ' Ἀσσυρίοις δογμάτων* extant hi codices solummodo recentiores: **a**³ ff. 16^v–17^r, **c**¹ ff. 29^v–31^v, **c**² ff. 36^v–39^r, **e**⁵ ff. 459^v–460^v, **v**¹³ in fine, **v**¹⁴ in fine, **b**⁴ ff. 31^v–34^r, **b**⁶ ff. 26^r, 28^v, **p**¹⁰ f. 304^r. quod opusculum ediderunt F. Patritius, Zoroaster et eius CCCXX oracula Chaldaica, Ferrar. 1591, f. 6^r (codice **e**⁵ usus ut videtur); D. Bassi, *Rivista di filologia e d'istruzione classica* 26, 1898, 122–123 (codice **a**³ usus); E. des Places, *Oracles Chaldaïques*, Paris. 1971, 194–195 (codicibus **a**³, **e**⁵, **v**¹³, **b**⁴, **b**⁶ usus). translationes praeterea eiusdem opusculi dant Patritius (latine) et des Places (francogallice).

Ex brevitatem opusculi fit ut lectiones variae haud sufficiant ut multum de cognatione codicum dicere possim. codicem autem **v**¹⁴ descripsit L. Allatius ex codice **b**⁴ et codex **v**¹³ apographum codicis **v**¹⁴ manu L. Holstenii scriptum esse videtur. codicem praeterea **b**⁶, qui archetypus editionis Patritii esse videtur, apographum codicis **e**⁵ (codicis Patritii) esse suspicor. codices autem **b**⁴, **e**⁵ omnesque reliqui, scil. **a**³, **c**¹, **c**², **p**¹⁰, nullo excepto, temporum litterarum renascentium sunt, fere omnes, scil. **c**¹, **c**², **e**⁵, **b**⁴ a Iacobo Diassorino exarati. fieri potest praeterea ut codex **a**³ apographum codicis ab eodem scriba descripti sit. unde apparet Diassorinum fere solum hoc opusculum nobis praebere. at iste cum eodem Constantino Palaeocappa collaboravit, qui opera nonnulla adulterina finxit. an fingitur igitur opusculum nostrum? materia initii opusculi maxima ex parte (scil. pp. 151, 18–152, 3) iam in opusculis 39 et 40 invenitur, posteriorque pars (scil. p. 152, 4 usque ad finem) in opusculo 39 legitur. obstant autem p. 152, 6–8 et 10–11 et 17–18 quae nec in 39 nec in 40 reperiri possunt.

42. Opusculum *Περὶ θντικῆς* in codice V ff. 177^r–178^r servatum primus edidit J. Bidez, *Catalogue des manuscrits alchimiques grecs VI*, Brux. 1928, 157–158. extant praeterea excerpta ex p. 153, 10–154, 12 apud (Pseudo-) Psellum Quenam sunt opiniones, ed. Boissonade (cf. *infra*) pp. 38, 4–39, 9. cuius opusculi fontem commentarium Procli in oracula Chaldaica esse suspicari potes; vide K. Svoboda, *La démonologie de Michel Psellos*, Brunae 1927, 44–45.

43. Scholium Pselli in tractatum Hermeticum I 18 duobus codicibus, **v**⁸ ff. 172^r–173^r (in textu tractatus Hermetici I 18) et **p**⁶ f. 7^v (in margine ut glossa ad tract. Herm. I 18) servatum ediderunt I. Boissonade, Michael Psellus de operatione daemonum, Norimb. 1838, 153–154 (codice **p**⁶ usus), quam editionem iterum impressit Migne, *Patrologia Graeca* 122, 1153–1156; R. Reitzenstein, *Poimandres*, Lips. 1904,

PRAEFATIO

333—334 (duobus codicibus usus); W. Scott, *Hermetica* IV, Oxon. 1936, 244—245.

De cognatione codicum vide A. Nock et A. J. Festugière, *Corpus Hermeticum* I, Paris. 1960, XVII—XIX. nec ν^8 ex p^6 nec p^6 ex ν^8 pendere ex his apparet: nomen Pselli, quod omittit codex ν^8 , habet codex p^6 qui omittit tamen alia nonnulla (vide apparatus ad p. 154, 24. 27; 155, 1. 8. 14).

44. Opusculum *Ὅτι οὐκ ἀλλοιοῦται τὰ ἐνδεχόμενα τῇ ὀρισμένῃ τοῦ θεοῦ γνώσει περὶ αὐτά* in codice a^2 solo pp. 286—290 hodie servatum olim in codice t^1 (exusto) f. 1^r (secundum catalogum Pasini) legebatur. quod opusculum primus edidit P. Gautier (vide supra ad opusculum 22) 51—53. coniecturas praeterea suas mihi misit L. G. Westerink. hic commentario Ammonii in librum Aristotelis de interpretatione usus est Psellus. de auctore atque codice vide Gautier.

45. Opusculi *Περὶ δαιμόνων* duo codices extant: a^2 pp. 297—298, ν^{15} f. 37^{rv}. olim autem in codice t^1 (exusto) f. 5^r, secundum catalogum Pasini, legebatur. quod opusculum edidit primus P. Gautier (vide supra ad opusculum 22) 58—59.

Hic versionem codicis a^2 (et fortasse codicis t^1) edidi, omnesque varias lectiones codicis ν^{15} in apparatu enotavi. quam distinctionem versionum in opusculis 24, 27, 33 invenies et hic ex eo quod p. 158, 20—22 et 159, 1—2 omittit versio codicis ν^{15} et habet titulum alterum: *Περὶ τοῦ πῶς λέγονται προγινώσκειν οἱ δαίμονες καὶ διατὶ προλέγουσιν*.

Ex loco parallelo apud Annales Michaelis Glycae conicere licet fontem Pselli commentarium Procli in oracula Chaldaica esse. de auctore codicibusque vide praeterea supra ad opuscula 22—24.

46. Opusculi *Περὶ τοῦ ἐσομένου* unus codex extat a^2 pp. 299—300, alter olim fuerat t^1 (exustus) f. 5^v, secundum catalogum Pasini. quod opusculum edidit primus P. Gautier (vide supra ad opusculum 22) 59, qui de auctore codiceque disputavit. coniecturas praeterea suas mihi misit L. G. Westerink.

47. Opusculum *Ἀντιγραφὴ πρὸς μοναχὸν ἐρωτήσαντα περὶ ὀρισμοῦ τοῦ θανάτου*¹⁾ in codicibus ν^{18} f. 55^v (mutil., des. 160, 8 θεῶ), p^7 ff. 197^r—198^r, p^8 ff. 24^v—25^v, p^9 ff. 116^v—118^r, m^9 f. 43^v, a^6 ff. 219^r—220^r servatum primus edidit I. Boissonade, Michael Psellus De operatione daemonum, Norimb. 1838, 155—159 (= Patrologia Graeca 122, 915—920), deinde L. G. Westerink, Michael Psellus De omnifaria doctrina, Ultraiect. 1948, 100—102 (codicibus p^7 , p^8 , p^9 , m^9 usus).

1) Cf. H. Beck, Vorsehung und Vorherbestimmung in der theologischen Literatur der Byzantiner, Roma 1937, 139sqq.; *Νικηφόρου Βλεμμύδου Απόδειξις ὅτι οὐχ ὄρισται τοῦ καθ' ἑκάστον ἡ ζωή*, ed. W. Lackner, Athen. 1986.

PRAEFATIO

Quantum ad cognationem codicum attinet, cum codex ν^{18} primas lineas opusculi tantum servet, de eo aliquid dicere nolo nisi quod eundem titulum habent ν^{18} et p^7 . codex autem p^7 ex $m^9 p^8 p^9 a^6$ (= α) non pendet nec illi ex isto descripti sunt :

Lectiones propriae familiae α : 161, 8 *ὀρισμένως* om. α ; 161, 10 *οὐ μόνον* om. α ; 161, 10–11 *λογισθήσεται* – *ἐκτετελεκώς* om. α ; 161, 13 *τῶν* om. α ; 161, 24 *φέρει* p^7 : *φέρεται* $m^9 p^9 a^6$, om. p^8 ; 162, 30 *ἰδοὺ* p^7 : *οὐδὲν* $m^9 p^9 a^6$, om. p^8 .

Lectiones propriae codicis p^7 : 161, 8 *ἦν* α : *ἄν* p^7 ; 161, 10 *παντάπασι* om. p^7 ; 161, 21 *ἐνδεχόμενα* α : *ἐκδεχόμενα* p^7 ; 162, 30 *ἡρώτησας* α : *ἡρώτηκας* p^7 .

Habent autem codices $m^9 a^6 p^9$ errores quibus a codice p^8 distinguuntur :

Lectiones propriae codicum $m^9 a^6 p^9$: 160, 14 *ἐνεστὼς* p^7 : *ἐνεστὸς* p^8 : *ἐστὼς* $m^9 a^6 p^9$; 161, 27 *ἀδιάστατον* p^7 : *ἀδιαστάτως* p^8 : *ἀδιαστάτων* $m^9 a^6 p^9$.

Nec ex p^8 pendent $m^9 a^6 p^9$:

Lectiones propriae codicis p^8 : 160, 6–8 *οὐχ* – *πρόχειρος* om. p^8 ; 161, 24 *Φέρε* – *θεοῦ* om. p^8 ; 162, 30–31 *ἔχεις* – *σεβασμιώτατε* om. p^8 .

Ex libro deperdito (β) pendent $m^9 a^6 p^9$ (cf. Westerink 6–7, 13) :

Lectio propria codicis m^9 : 161, 27 *προέλαβεν* $p^7 p^8 p^9 a^6$: *προέλαχεν* m^9 .

Lectiones propriae codicis p^9 : 160, 11 *καὶ*¹ om. p^9 ; 160, 15 *μηδὲ* $p^7 p^8 m^9 a^6$: *μὴ* p^9 ; 161, 16 *ψυχῆς* $p^7 p^8 m^9 a^6$: *ψυχῇ* p^9 .

Lectiones propriae codicis a^6 : 161, 18 *τά*² om. a^6 ; 161, 19 *οὐν* om. a^6 ; 162, 10 *μὲν* om. a^6 .

Codicibus igitur omnibus ad textum constituendum utendum est.

48. Opusculum [De Babutzicario] duobus codicibus, scil. V f. 288^r et ν^7 f. 108^r, servatum primus edidit J. Bidez, Cat. man. alchim. grecs, VI, Brux. 1928, 133–134 (duobus codicibus usus). ad verbum tamen *καὶ* p. 163, 17 desinit textus codicis ν^7 , in quo deest pars quoque prior opusculi sequentis (49; vide infra), ex quo apparet archetypum codicis ν^7 hic mutilum fuisse. habet autem codex ν^7 vestigium lectionis maximi momenti:

163, 5 *τούτων* V : *τῶν* [...] *σκῶν* ν^7 : *τῶν Τούσκων* conl. Bidez.

Opuscula 48 et 49 inveniuntur in eadem collectione operum Pselli quae in codice V servatur.

De fontibus Pselli vide K. Svoboda, La démonologie de Michel Psellos, Brunae 1927, 54–55.

49. Sequitur in iisdem codicibus, scil. V f. 288^r et ν^7 f. 108^r, opusculum [De Gillo]. codex autem ν^7 tantum p. 164, 23–25 *τοῦτο – θάνατον* servat. quod opusculum primus edidit latineque vertit L. Allatius, De Graecorum hodie quorundam opinionibus epistola, Colon. 1645, 117–118. 138–139 (paginas 117–118 tantum repetivit C. Sathas, *Μεσαιωνική βιβλιοθήκη*, Paris. 1876, V 372–373). de cognatione codicum vide supra ad opusculum 48. de methodo explanandi qua Psellus hic utitur vide Hippocratem De morbo sacro, ed. H. Grensemann, Berol. 1968, 60, 2–8; 64, 71–66, 9.

PRAEFATIO

APPENDIX LECTIONVM

(ad opuscula 38—39)

Hic de codicibus ex v^{11} ortis aliquid dicendum est et primo de apographis ex v^{11} ipso descriptis, e^4 , p^2 , p^3 , m^7 , m^1 , p^4 , m^4 , m^3 , n^1 qui una cum erroribus propriis codicis v^{11} (vide supra p. XXIII ad opuscula 38—39) has lectiones proprias habent¹⁾ :

Lectiones propriae codicis e^4 : 147, 20 *τὴν* om. e^4 ; 148, 9 *τὰς* om. e^4 .

Lectiones propriae codicis p^2 qui apographum accuratissimum esse videtur : 129, 3 *ἀφεικότα* v^{11} : *ἀφικότα* p^2 ; 129, 6 *ἀνευνοήτως* v^{11} : *ἀνευνοήτως* p^2 ; 129, 14 *ἀποκτινύναι* v^{11} : *ἀποκτινύναι* p^2 .

Lectiones propriae codicis p^3 : 127, 16 *ὑπὸ* v^{11} : *ὑπὲρ* p^3 ; 128, 2 *τόπον* v^{11} : *κόσμον* p^3 ; 128, 14 *ἤρηται* v^{11} : *ῥήρηται* p^3 ; 147, 2 *καὶ πηγὴν* om. p^3 .

Lectiones propriae codicis m^7 : 127, 8 *λάμπων* v^{11} : *λάμπρων* m^7 ; 127, 20 *χριστιανικῶν* v^{11} : *χριστιανῶν* m^7 ; 128, 7 *δὴ* v^{11} : *δὲ* m^7 ; 128, 13 *κεῖται* v^{11} : *ἐκεί-ται* m^7 ; 128, 20 *τίθησιν* v^{11} : *τίθεσιν* m^7 ; 129, 4 *καὶ τὰ* v^{11} : *κατὰ* m^7 ; 129, 15 *αὐτῇ* v^{11} : *αὐτῆς* m^7 .

Lectiones propriae codicis m^1 (excerpta tantum) : 129, 3 *μηδὲ* om. m^1 ; 129, 10 *τῆς* om. m^1 ; 129, 13 *τὴν ἄνω* v^{11} : *ἀνάγων* (ut vid.) *τὴν* m^1 .

Lectiones propriae codicis p^4 : 126, 17 *τυγχάνοντα* v^{11} : *τυγχάνονται* p^4 ; 127, 12 *σελήνην* v^{11} : *σεληνιακὸν* p^4 ; 127, 17 *σελήνης* v^{11} (compend. scr.) : *καὶ* p^4 ; 128, 2 *ὀνομάζει* v^{11} : *ὀνόματι* p^4 ; 129, 1 *φροντίζειν* v^{11} : *φροντίζεις* p^4 ; 129, 8 *προανέ-λης* v^{11} : *προανέλεκη* p^4 .

Lectiones propriae codicis m^4 : 126, 18 *τῷ* — *καὶ* om. m^4 ; 127, 2 *ἄλογος* v^{11} : *εὐλογος* m^4 ; 127, 6—8 *τόπος* — *σκότους* om. m^4 ; 127, 28 *πρὸς τὸν* om. m^4 ; 128, 24 *ἐξαγωγῆς* v^{11} : *διαγωγῆς* m^4 ; 129, 5 *εἰπεῖν* v^{11} : *ἡμῖν* m^4 .

Lectiones propriae codicis m^3 : 127, 4—5 *μετὰ* — *ἀμφιφασὴ* om. m^3 ; 128, 19 *εὐλόγου* om. m^3 ; 146, 15 *καὶ* post *ἔνγξ* add. m^3 et om. *δὲ*.

Lectiones propriae codicis n^1 : 126, 20 *οὐν* v^{11} : *μὲν* n^1 ; 127, 18 *τόπον* om. n^1 ; 129, 12 *ὧς πον* v^{11} : *ὥσπερ* n^1 ; 148, 15 *ὄλαις ταῖς* . . . *μερίσι* v^{11} : *ὄλοις τοῖς* . . . *μερίσι* n^1 .

E codice m^3 , cuius errores editio Patritii iteravit, descriptus est m^8 , cum easdem lectiones habeat et has alias :

Lectiones propriae codicis m^8 : 127, 12 *τὸν*² om. m^8 ; 127, 14 *ἐλληνικός* v^{11} m^3 : *ἐλληνιακὸς* m^8 ; 128, 9 *ἐαυτῶν* v^{11} m^3 : *ἐαυτὸν* m^8 ; 147, 11 *ἡ* v^{11} m^3 : *οἱ* m^8 ; 147, 26 *ἄγνωστον* v^{11} m^3 : *ἄγρωστον* m^8 .

Codicis n^1 duo apographa habemus, b^5 et v^9 , quae lectiones proprias codicis n^1 servant una cum his aliis²⁾ :

Lectiones propriae codicis b^5 : 126, 15 *δὲ* post *ἔστι* add. b^5 ; 127, 19 *εὐσεβείας* v^{11} n^1 : *ἐκκλησίας* b^5 ; 128, 27 *παράγνηται* v^{11} n^1 : *περιγίνεται* b^5 ; 129, 1 *τὸ* v^{11} n^1 : *τοῦ* b^5 .

Lectiones propriae codicis v^9 : 127, 5 *τόπον* v^{11} : *ῥὸν* n^1 : *τὸν* v^9 ; *φαίνοντα* v^{11} n^1 : *λάμποντα* v^9 ; 127, 10 *τὴν* om. v^9 ; 129, 7 *παρὸν* om. v^9 ; 129, 14 *ἀποκτινύν-αι* v^{11} n^1 : *ἀποκτινυν* v^9 ; 146, 11 *ὅστις* v^{11} n^1 : *ὅς* v^9 ; 147, 1 *ἡλιακῆς* v^{11} n^1 : *ὕλικῆς* v^9 .

E codice v^9 descripti sunt b^3 et o^1 , qui ad lectiones proprias codicis v^9 has addunt :

Lectiones propriae codicis b^3 : 128, 11 *τόπος* v^{11} n^1 v^9 : *κόσμος* b^3 et *τόπος* mg .; 128, 21 *μηδὲν* *τι* iter. b^3 .

1) Cf. Gautier (cf. p. VII adn. 3) 124.

2) Codicem p^3 apographum codicis n^1 esse putat Gautier. errores autem proprios codicis n^1 non habet codex p^3 .

PRAEFATIO

Lectiones propriae codicis \mathbf{o}^1 (qui apographum accuratissimum codicis \mathbf{v}^9 esse videtur) : 129, 3 *ἐλλάμψεων* $\mathbf{v}^{11}\mathbf{n}^1\mathbf{v}^9$: *ἐλάμψεων* \mathbf{o}^1 ; 147, 25 *ἐν* om. \mathbf{o}^1 .

Codicis \mathbf{v}^{17} manu L. Allatii scripti archetypum aut \mathbf{v}^9 aut \mathbf{b}^3 esse videtur. codex autem \mathbf{v}^{17} , cum opusculum 39 solum servet, paucas lectiones proprias praebet. in margine addidit Allatius lectiones codicis \mathbf{v}^4 .

E codice \mathbf{o}^1 descripti sunt \mathbf{h} et fortasse \mathbf{v}^{12} , \mathbf{v}^{20} , \mathbf{r}^1 . habent enim errores codicis \mathbf{o}^1 et hos alios :

Lectiones propriae codicis \mathbf{h} : 126, 14 *τοῦ σοφωτάτου Ψελλοῦ ἐξηγήσεις εἰς τὰ αὐτὰ λόγια* \mathbf{o}^1 : *τοῦ Ζωροάστρου* post *λόγια* add. \mathbf{h} ; 127, 29 *εἰ* $\mathbf{v}^{11}\mathbf{n}^1\mathbf{v}^9\mathbf{o}^1$: *εἰς* \mathbf{h} ; 129, 9 *πεφιλοσόφηκας* $\mathbf{v}^{11}\mathbf{n}^1\mathbf{v}^9\mathbf{o}^1$: *πεφιλοσόφηκεν* \mathbf{h} ; 147, 6 *ἀρχάς* $\mathbf{v}^{11}\mathbf{n}^1\mathbf{v}^9\mathbf{o}^1$: *ἀρχάν* \mathbf{h} .

Lectiones propriae codicis \mathbf{v}^{12} : 127, 2 *εἰδωλον* $\mathbf{v}^{11}\mathbf{n}^1\mathbf{v}^9\mathbf{o}^1$: *εἰδωλα* \mathbf{v}^{12} ; 127, 7 *ἐτεροφανής* $\mathbf{v}^{11}\mathbf{n}^1\mathbf{v}^9\mathbf{o}^1$: *ἐτεροφανής* \mathbf{v}^{12} ; 127, 26 *διδασκαλίας* $\mathbf{v}^{11}\mathbf{n}^1\mathbf{v}^9\mathbf{o}^1$: *διδασκαλικός* \mathbf{v}^{12} ; 129, 1 *πάθος* $\mathbf{v}^{11}\mathbf{n}^1\mathbf{v}^9\mathbf{o}^1$: *πάθη* \mathbf{v}^{12} .

Codex \mathbf{v}^{20} , qui opusculum 39 solum continet, paucas lectiones utiles praebet excepto titulo *Ζωροαστρίων δόξαι τοῦ Ψελλοῦ*. nomen autem Zoroastri in titulo opusculi 38 legebatur in quibusdam foliis codicis \mathbf{r}^1 nunc deperditis. fieri potest igitur ut codices \mathbf{h} , \mathbf{v}^{12} , \mathbf{v}^{20} apographa codicis \mathbf{r}^1 sint, aut solummodo \mathbf{h} et \mathbf{v}^{12} ex eodem codice \mathbf{r}^1 descripti sint. haud satis igitur liquet ut aliquid certi de cognatione codicum \mathbf{h} , \mathbf{v}^{12} , \mathbf{v}^{20} , \mathbf{r}^1 affirmare possim.

E codice \mathbf{b}^3 descriptus est \mathbf{p}^5 , qui ad lectiones proprias codicis \mathbf{b}^3 addidit has alteras quas editio Opsopaei iteravit :

Lectiones propriae codicis \mathbf{p}^5 : 127, 8 *μέρει λάμπων* $\mathbf{v}^{11}\mathbf{n}^1\mathbf{v}^9\mathbf{b}^3$: *περιλάμπων* \mathbf{p}^5 ; 128, 14 *τούτων* post *τόπον* add. \mathbf{b}^3 , at *τούτων* add. \mathbf{p}^5 ; 129, 14 *ἀποκτινύναι* $\mathbf{v}^{11}\mathbf{n}^1$: *ἀποκτινυν* \mathbf{v}^9 : *ἀποκτινύν* \mathbf{b}^3 : *ἀποκτύναι* \mathbf{p}^5 .

EDITIONES

Aetius Amidenus Libr. med.	= Aetius Amidenus Libri medicinales, ed. A. Olivieri, CMG VIII 2
Al. in Sens.	= Alexander in Aristotelis libr. de sensu, CAG III 1
Amm. in Int.	= Ammonius in Aristotelis libr. de interpretatione, CAG IV 5
Amm. in Is.	= Ammonius in Porphyrii Isagogen, CAG IV 3
Arist. An.	= Aristoteles de anima
Arist. Anal. prior.	= Aristoteles Analytica priora
Arist. Cael.	= Aristoteles de caelo
Arist. Eth. Nic.	= Aristoteles Ethica Nicomachea
Arist. Gen. et corr.	= Aristoteles de generatione et corruptione
Arist. Int.	= Aristoteles de interpretatione
Arist. Met.	= Aristoteles Metaphysica
Arist. Phys.	= Aristoteles Physica
Arist. Sens.	= Aristoteles de sensu
Asp. in Eth. Nic.	= Aspasia in Aristotelis Ethica Nicomachea, CAG XIX 1
Dam. in Phaed.	= Damascius in Platonis Phaedonem, ed. Westerink, Amst. 1977
Dav. Prol.	= David Prolegomena, CAG XVIII 2
Diog. Laert.	= Diogenes Laertius de vita et moribus philosophorum
Dion. Ar. Cael. hier.	= Dionysius Areopagita de caelesti hierarchia, PG 3
Dion. Ar. Div. nom.	= Dionysius Areopagita de divinis nominibus, PG 3
Doct. Patrum	= Doctrina Patrum, ed. Diekamp, Monast. 1907
El. Prol.	= Elias Prolegomena, CAG XVIII 1
Euseb. Praep. ev.	= Eusebius Praeparatio evangelica, ed. Mras, GCS 43
Euagr. Keph. Gnost.	= Euagrius Kephalaia Gnostica, ed. Guillaumont, Paris. 1958
Gal. Ars med.	= Galenus Ars medica, ed. Kühn, Opera omnia I
Gal. in Hipp. Epid. VI	= Galenus in Hippocratis Epidem. lib. VI, ed. Kühn, Opera omnia XVII 2
Gal. Hum.	= Galenus de humoribus, ed. Kühn, Opera omnia XIX
Gal. Loc. affect.	= Galenus de locis affectis, ed. Kühn, Opera omnia VIII
Gal. Quod animi mores	= Galenus Quod animi mores corporis temperamenta sequantur, ed. Kühn, Opera omnia IV
Glycas Annal.	= Michael Glycas Annales, PG 158
Greg. Naz. Or.	= Gregorius Nazianzenus Orationes, PG 36
Greg. Nyss. An. et res.	= Gregorius Nyssenus de anima et resurrectione, PG 46
Greg. Nyss. Op. hom.	= Gregorius Nyssenus de officio hominis, PG 44

EDITIONES

- Herm. in Phaedr. = Hermias in Platonis Phaedrum, ed. Couvreur, Paris. 1901
- Iambl. Myst. = Iamblichus de mysteriis, ed. Parthey, Berol. 1857
- Ioh. Damasc. Expos. fid. = Iohannes Damascenus Expositio fidei, ed. Kotter, Berol. 1973
- Iustin. Ep. ad Men. = Iustinianus Epistula ad Menam, ed. Schwartz, Acta conciliorum oecumenicorum III
- Marinus Vit. Procl. = Marinus Vita Procli, ed. Boissonade, Lips. 1814
- Max. Ambig. = Maximus Confessor Ambigua, PG 91
- Max. Ep. = Maximus Confessor Epistulae, PG 91
- Method. de resurr. = Methodius de resurrectione, ed. Bonwetsch, GCS 27
- Nem. Nat. hom. = Nemesius de natura hominis, ed. Morani, Lips. 1987
- Nic. Greg. in Syn. = Nicephorus Gregoras Scholia in Synesii libr. de insomniis, PG 149
- Olymp. in Alc. = Olympiodorus in Platonis Alcibiadem, ed. Westerink, Amst. 1956
- Olymp. in Phaed. = Olympiodorus in Platonis Phaedonem, ed. Westerink, Amst. 1976
- Or. Chald. = Oracula Chaldaica, ed. des Places, Paris. 1971
- Orig. Contr. Cels. = Origenes Contra Celsum, ed. Koetschau, GCS 2–3
- Orig. Princ. = Origenes de principiis, ed. Koetschau, GCS 22
- Orph. fr. = Orphicorum fragmenta, ed. Kern, Berol. 1922
- Paroem. = Paroemiographi Graeci, edd. Leutsch–Schneidewin
- Philop. An. = Philoponus de anima, CAG XV
- Philop. in Anal. prior. = Philoponus in Aristotelis Analytica priora, CAG XIII 1
- Philop. in Gen. et corr. = Philoponus in Aristotelis libr. de generatione et corruptione, CAG XIV 2
- Philop. in Phys. = Philoponus in Aristotelis Physica, CAG XVI–XVII
- Pl. Ax. = Plato Axiochus
- Pl. Epin. = Plato Epinomis
- Pl. Leg. = Plato Leges
- Pl. Phaed. = Plato Phaedo
- Pl. Phaedr. = Plato Phaedrus
- Pl. Phileb. = Plato Philebus
- Pl. Resp. = Plato Respublica
- Pl. Soph. = Plato Sophistes
- Pl. Symp. = Plato Symposium
- Pl. Tim. = Plato Timaeus
- Plot. = Plotinus Enneades, edd. Henry–Schwyzer, Paris. 1959–1973
- Plut. Quom. adul. ab am. = Plutarchus Quomodo adulator ab amico interno-scatur, edd. Paton–Wegehaupt, Plutarchi Moralia I, Lips. 1925
- Plut. Prim. frig. = Plutarchus De primo frigido, edd. Hubert–Pohlenz, Plutarchi Moralia V, Lips. 1960
- Porph. Abst. = Porphyrius de abstinentia, ed. Nauck, Lips. 1886
- Porph. ad Aneb. = Porphyrius ad Anebonem, ed. Sodano, Neapol. 1958

EDITIONES

- Porph. Gaur. = Porphyrius ad Gaurum, ed. Kalbfleisch, Berol. 1895
 Porph. Sent. = Porphyrius Sententiae, ed. Lamberz, Lips. 1975
 Porph. Σύμ. ζητ. = Porphyrius Σύμμικτα ζητήματα, ed. Dörrie, Monac. 1959
 Procl. in Alc. = Proclus in Platonis Alcibiadem, ed. Westerink, Amst. 1964
 Procl. Art. hier. = Proclus de arte hieratica, ed. Bidez, Catalogue des manuscrits alchimiques grecs VI, Brux. 1928
 Procl. in Crat. = Proclus in Platonis Cratylum, ed. Pasquali, Lips. 1908
 Procl. Dub. = Proclus Decem dubitationes, ed. Boese, Berol. 1960
 Procl. Elem. = Proclus Elementatio theologica, ed. Dodds, Oxon. 1963
 Procl. Exc. Chald. = Proclus Excerpta ex comm. in oracula Chaldaica, ed. des Places, Oracles Chaldaïques, Paris. 1971
 Procl. Mal. = Proclus de malorum subsistentia, ed. Boese, Berol. 1960
 Procl. Prov. = Proclus de providentia, ed. Boese, Berol. 1960
 Procl. in Remp. = Proclus in Platonis Rempublicam, ed. Kroll, Lips. 1899–1901
 Procl. Theol. Plat. = Proclus Theologia Platonica, edd. Saffrey – Westerink, Paris. 1968
 Procl. in Tim. = Proclus in Platonis Timaeum, ed. Diehl, Lips. 1903–1906
 Psell. Omn. doct. = Psellus de omnifaria doctrina, ed. Westerink, Ultraject. 1948
 Schol. in Hom. Il. = Scholia in Homeri Iliadem, ed. Dindorf, Oxon. 1875–1888
 Simpl. in An. = Simplicius in Aristotelis libr. de anima, CAG XI
 Simpl. in Cat. = Simplicius in Aristotelis Categorias, CAG VIII
 Simpl. in Phys. = Simplicius in Aristotelis Physica, CAG IX–X
 Simpl. Cael. = Simplicius in Aristotelis de caelo, CAG VII
 Stob. = Iohannes Stobaeus Anthologia, edd. Wachsmuth – Hense, Berol. 1884–1912
 Suda = Suidae Lexicon, ed. Adler, Lips. 1938
 Syn. Aegypt. = Synesius Aegyptii, ed. Terzaghi, Rom. 1944
 Syn. Ep. = Synesius Epistolae, ed. Garzya, Rom. 1979
 Syn. Insomn. = Synesius de Insomniis, ed. Terzaghi, Rom. 1944
 Syr. in Met. = Syrianus in Aristotelis Metaphysica, CAG VI 1
 Test. Sal. = Testamentum Salomonis, ed. McCown, Lips. 1922

COMPENDIA ET SIGLA

< >	addenda
{ }	delenda
[]	supplenda in lacuna codicis
[. .]	desunt aliquae litterae
† †	corrupta
* *	lacuna

All.	Allatius
Ben.	Benakis
Bi.	Bidez
Boiss.	Boissonade
CAG	Commentaria in Aristotelem Graeca
CMG	Corpus Medicorum Graecorum
des Pl.	des Places
Ga.	Gautier
GCS	Die Griechischen Christlichen Schriftsteller der ersten Jahrhunderte
H.-S.	Henry – Schwyzer
Huss.	Hussey
Ja.	Jahn
K.-D.	Kurtz – Drexl
Kr.	Kroll
La.	Lamberz
Li.	Linder
Lil.	Lilla
PG	Patrologia Graeca, ed. J. P. Migne
Reitz.	Reitzenstein
Sa.	Sathas
We.	Weinstock
Wk.	Westerink

a. c.	ante correctionem	del.	delevit
add.	addidit	des.	desinit
al. man.	alia manu	e. g.	exempli gratia
c., cc.	capitulum, capitula	f., ff.	folium, folia
cit.	citat, citatum	fort.	fortasse
cod., codd.	codex, codices	inc.	incipit
cf.	confer	iter.	iteravit
coni.	coniecit	l., ll.	linea, lineae
corr.	correxuit	lac.	lacuna
def.	deficit	litt.	littera, litterae

COMPENDIA ET SIGLA

loc.	locum	secl.	seclisit
loc. corr.	locum corruptum	sqq.	sequentes
mg.	in margine	spat.	spatium
om.	omisit	stat.	statuit
p., pp.	pagina, paginae	suppl.	supplevit
p. c.	post correctionem	sup.	superior
put.	putat	s. l.	supra lineam
ras.	rasura	s. v.	sub voce
rel. rubr.	relinquens rubricatori	tit.	titulus, titulum
scil.	scilicet	trp.	transposuit
scr.	scripsit	vers.	versus
sec.	secundum		

Στραφεῖσα ψυχὴ πρὸς ἑαυτὴν καὶ τὴν οἰκείαν φύσιν νοήσασα τὰς τε οὐσιώδεις ἑαυτῆς ἁρμονίας ἐπίσταται καὶ τοὺς ἐνυποστάτους ἀριθμοὺς καὶ τὰ τοιοντότροπα σχήματα καὶ ὡς εἰκόνας ἀρρήτους ἔχει τῶν οὐρανίων.
 5 ἀνανεύσασα δὲ πρὸς τὸν νοῦν καὶ τὰ νοητὰ ἐνοπτρισσάμενη θεάματα τὰς ἐν τῷ παντὶ νοεράς δυνάμεις κατανοεῖ | καὶ θανμασίαν ἀγάλλεται ἡδονήν, f. 15^r
 ταῖς τε ἀπολυθείσαις τῶν σωμάτων ψυχαῖς σύνεστι καὶ τὸ θρυλλούμενον τῆς ἀληθείας πεδίον φαντάζεται, ἐπιβάλλει τε νοερώς τοῖς οὐσι καὶ δια-
 κρίνει τὰ ὄντα καὶ αὐθις συνάπτει ἃ τε πέφυκε διακρίνεσθαι καὶ ἃ συν-
 10 ἀπτεσθαι. ἀνερχθεῖσα δὲ καὶ τῶν νοητῶν εἰδῶν καὶ τῷ ὑπὲρ νοῦν ἐνὶ προσεγγίσασα ἀγνώστως ἔχει τὴν ὑπερνόησιν· ἀπρακτος γὰρ ἐκεῖσε καὶ αἰσθησις καὶ φαντασία καὶ δόξα καὶ νοερά κατανόησις καὶ πᾶσα ἀπλῶς ἐπιβολὴ καὶ διάκρισις. ὥσπερ δὲ ἐν πυρὶ πολλῷ καὶ ἀφάτῳ τὴν φύσιν ἢ ἡμετέρα τηνικαῦτα πεσοῦσα ψυχὴ ἐπιλέλησται μὲν ἑαυτῆς, ἀμνημονεῖ δὲ
 15 ὧν τε ἐώρακε πρότερον καὶ ὧν ἐγνωμεν ἀκριβῶς, μύσασα δὲ τὰς ἑαυτῆς πάσας δυνάμεις τῷ ἀκηράτῳ φωτὶ ἀγνώστως ἐπαναπαύεται.

Μὴ τοίνυν ἀπὸ τῶν ἐσχάτων αὐτῆς δυνάμεων καὶ τῶν κοινῶν τοῦ συν-
 θέτου, αἰσθήσεώς φημι καὶ φαντασίας, τὴν οὐσίαν αὐτῆς χαρακτηρίζει,
 ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερκειμένων καὶ νοερωτέρων ἐξακριβοῦ. καὶ εὐρήσεις που
 20 πάντως αὐτὴν οὐ χωριστὴν μόνον τοῦ σώματος, ἀλλὰ καὶ θείαν ζῶσαν ζωὴν. ὅποσα δὲ τις ἐν περιστάσει φθέγγεται τὴν οἰκείαν ζωὴν ἀπολοφυ-
 ρόμενος, οὐκ ἐκ τῆς ἀκηράτου ψυχῆς προΐεται τὰς φωνάς, ἀλλ' ἐκ τῆς καταμυχθείσης τῷ σώματι καὶ οἶον συναλωγωθείσης αὐτῷ.

1 2–4 cf. Procl. Exc. Chald. p. 207, 1–2 = Psell. *Διάφοροι δόξαι Ἑλληνικαὶ περὶ ψυχῆς*, infra p. 18, 1–3; Psell. *Περὶ τοῦ πῶς οἱ μὲν . . . φρόνιμοι*, infra p. 91, 1–4; Procl. in Tim. II p. 239, 5–10 = Psell. *Ἐτέρας Πλατωνικῆς διανοίας ἐξηγήσις*, infra p. 7, 19–23 || 7–8 cf. Pl. Phaedr. 248 b 6 || 14–15 cf. Plot. V 1, 1, 2–3 || 15–16 cf. Plot. I 6, 8, 25; Procl. Theol. Plat. I p. 110, 10–12 || 20–21 cf. Col. 3, 3

1 a⁵ || 4 post καὶ² fort. supplendum κύκλους vel περιφορὰς || 9 ἃ τε scripsi : ἦτε a⁵ | ἃ scripsi : ἡ a⁵ || 10 δὲ scripsi : τε a⁵ | τῷ scripsi : τὸ a⁵ || 11 τὴν scripsi : τὸ a⁵ || 12 φαντασία scripsi (cf. 1. 18) : φύσις a⁵

2

Τοῦ Ψελλοῦ

[De anima et mente]

Νοῦς ἐστὶν ἕξις ψυχῆς ἢ τελειοτάτη, ψυχὴ δὲ αὐτοκίνητος οὐσία εἴτ' οὖν ἀθάνατος· τοιοῦτον γὰρ πᾶν τὸ αὐτοκίνητον. οὐχ ἕτερον δέ τι νοῦς ἐστίν, ἕτερον δὲ ψυχὴ. τῆς γὰρ ψυχῆς ἐχούσης δυνάμεις τὰς μὲν λογικάς τὰς δὲ ἁλόγους, τῶν λογικῶν αἱ μὲν ζωτικαὶ εἰσι καὶ ὀρεκτικαὶ, αἱ δὲ λογικαὶ καὶ γνωστικαὶ. πάλιν αἱ λογικαὶ καὶ γνωστικαὶ διαιροῦνται εἰς δόξαν καὶ διάνοιαν καὶ νοῦν. τῶν δὲ ἁλόγων αἱ μὲν γνωστικαὶ, αἱ δὲ ζωτικαὶ καὶ ὀρεκτικαὶ· γνωστικαὶ μὲν φαντασία καὶ αἴσθησις, ζωτικαὶ δὲ καὶ ὀρεκτικαὶ θυμὸς καὶ ἐπιθυμία. εἰσὶ δὲ καὶ φυτικά καλούμεναι τρεῖς, θρεπτικὴ αὐξητικὴ καὶ γεννητικὴ. ὁ τοίνυν νοῦς μέρος τῶν λογικῶν καὶ γνωστικῶν δυνάμεων τὸ τρίτον καὶ ἀνώτατον τῆς ψυχῆς ὣν οὐχ ἕτερόν τι παρ' αὐτὴν ἐστίν. πῶς γάρ, ἥτις καὶ κατὰ τοῦτον μάλιστα θειοτάτη ἀιδιός τε καὶ ἀθάνατος λέλεκται, τούτῳ καὶ μόνῳ χωριζομένη σωμάτων ἢ ἐν σώμασι καθάπερ ἐν χόμασί τισι κατακεχωσμένη καὶ πεφυρμένη καὶ ὥσπερ 15 διὰ τινος ὀφθαλμοῦ καθαρωτάτου θεωροῦσα τὰ θεῖα τῶν τοῦ σώματος ἐνεργειῶν συνεξανισταμένη. τούτου δὲ καὶ ὁ λόγος ὄχημα. οὐκ ἄλλο τι γὰρ ὑπάρχων ὁ ἐνδιάθετος λόγος νοῦς τίς ἐστίν, ὁ δὲ προφορικὸς ὅμως ὄχημα νοῦ· δι' αὐτοῦ γὰρ ἀδιαστάτως τοῖς θύραθεν προσομιλῶν τῶν ἐντὸς οὐκ ἐξίσταται.

20

3

Τοῦ Ψελλοῦ περὶ τῶν πέντε δυνάμεων τῆς ψυχῆς

Νοῦς μὲν ἐστὶν ὁ θεόθεν κατὰ φύσιν κινούμενος καὶ πηγάζων τὰ νοήματα, ὅς γε καὶ τεχνίτου λόγον ἐπέχει εἴ γε ὡς προσήκει προάγεται· διάνοια δὲ αὐτὴ τοῦ νοῦς ἢ ἐνέργεια δι' ἧς νοοῦνται τὰ νοούμενα, ὡς ἂν εἴποι τις

2 3 cf. Philop. An. p. 2, 14–15 || 3–4 cf. Philop. An. p. 2, 5–6 || 4–5 cf. Ioh. Damasc. Expos. fid. 26, 47–48 || 5–6 cf. Philop. An. p. 1, 10 || 6–7 cf. Philop. p. 1, 11–12 || 7–8 cf. Philop. p. 1, 13–15 || 8–9 cf. Philop. p. 5, 34–35 || 9–10 cf. Philop. p. 6, 11 || 10–11 cf. Philop. p. 6, 26–27 || 11–12 cf. Philop. p. 2, 21–22 || 13–14 cf. Arist. An. 430 a 23 || 15–17 cf. Philop. An. pp. 2, 30–3, 2; Pl. Phaed. 66 bd; Ioh. Damasc. Expos. fid. 26, 48–49; Psell. Omn. doct. 47 || 17–20 cf. Procl. in Tim. II p. 308, 14–21

3 23–24 cf. Ioh. Damasc. Expos. fid. 59, 142–143

2 $\nu^2 \nu^3$ || 1 $\Psi\epsilon\lambda\lambda\omicron\upsilon \nu^3$: αὐτοῦ ν^2 || 2 tit. supplevi || 10 φυτικά ν^2 : φυσικά ν^3 || 12 τι s. l. ν^3

3 $\nu^4 \nu^{21} \epsilon^2$ || 21 Τοῦ – ψυχῆς] $\Psi\epsilon\lambda\lambda\omicron\upsilon$ mg. ν^{21} || 23 ὅς γε $\nu^4 \epsilon^2$: ὥστε ν^{21} || 24 ὡς ἂν εἴποι] ὅς ἂν εἴπη ν^{21}

τέχνη οὐσα τεχνίτου· δόξα δὲ ἡ τῶν ἀθρώως νοηθέντων τοιῶσδε ἡ τοιῶσδε ἔχουσα ὑπόληψις, καλῶς μὲν εἰ καλῶς νοοῦνται, κακῶς δὲ εἰ τοῦμπαλιν. αἰσθητοὶ δὲ ἔστιν ἡ μετὰ τὴν κρίσιν τῶν νοημάτων ἀκριβὴς διάγνωσις ὡς ἂν τύχη ὄντα τὰ νοήματα, εἴτε καλῶς εἴτε καὶ ἄλλως ἔχοντα· φαντασία
 5 δὲ ἡ τοῦ φανέντος νοήματος ἔνδειξις. οὐ πάντως δὲ τὸ φαινόμενον καὶ ἀληθές· ἀκρίτως γὰρ ἔστιν ὅτε παραπέμπεται τῇ διανοίᾳ τὸ ἀληθές ὡς ψευδές καὶ τὸ ψεῦδος ὡς ἀληθές παραδεχομένη δι' ἑλλειψιν διακρίσεως. αὗται δὲ αἱ διαιρέσεις δυνάμεις εἰσὶ τοῦ νοὸς ὡς κατὰ τὸ αὐτοῦ μέτρον προβάλλεται.

4

10 Τοῦ αὐτοῦ ἐξήγησις τῆς ἐν τῷ Τιμαίῳ τοῦ Πλάτωνος μαθηματικῆς περὶ PG
 ψυχῆς ὑπάρξεως ἢ γεννήσεως 1103

Ἐκ μέρους ἡρώτηκάς με τὸ Πλατωνικὸν περὶ τῆς ψυχῆς διάγραμμα, περὶ οὗ δέη μαθεῖν τὴν κεκρυμμένην τοῦ φιλοσόφου διάνοιαν. δεῖ δὲ πρῶτον πᾶσαν ἐρεῖν τὴν μαθηματικὴν τοῦ λόγου περιοχὴν, εἰδ' οὕτως
 15 σοι τῶν εἰρημένων τὸν νοῦν ἐξηγήσασθαι. λέγει γοῦν περὶ τοῦ δημιουργοῦ ὁ Πλάτων οὕτως· ἓμιαν ἀφείλεν ἀπὸ παντὸς μοῖραν, μετὰ δὲ ταύτην ἀφήρει διπλασίαν ταύτης, τὴν δὲ αὐτὴν τρίτην ἡμιολίαν μὲν τῆς δευτέρας, τριπλασίαν δὲ τῆς πρώτης, τετάρτην δὲ τῆς δευτέρας διπλῆν, πέμπτην δὲ τριπλῆν τῆς τρίτης, τὴν δὲ ἕκτην τῆς πρώτης ὀκταπλασίαν, ἑβδόμην
 20 δ' ἑπτακαίκοσαπλασίαν τῆς πρώτης. μετὰ δὲ ταῦτα συνεπλήρου τὰ τε διπλάσια καὶ τριπλάσια διαστήματα, μοίρας ἔτι ἐκεῖθεν ἀποτέμνων καὶ τιθεὶς εἰς τὸ μεταξὺ τούτων, ὥστε ἐν ἐκάστῳ διαστήματι δύο εἶναι μεσότηας, τὴν μὲν ταύτῃ μέρει τῶν ἄκρων αὐτῶν ὑπερέχουσαν καὶ ὑπερεχομένην, τὴν δὲ ἴσῳ μὲν κατ' ἀριθμὸν ὑπερέχουσαν, ἴσῳ δὲ ὑπερεχο-
 25 μένην. ἡμιολίων δὲ διαστάσεων καὶ ἐπιτρίτων καὶ ἐπογδῶν γενομένων ἐκ τούτων τῶν δεσμῶν ἐν ταῖς πρόσθεν διαστάσεσι, τῷ τοῦ ἐπογδόου διαστήματι τὰ ἐπίτριτα πάντα συνεπληροῦτο, λείπων αὐτῶν ἐκάστου μό-

3 3 cf. Ioh. Damasc. 32, 1—3 || 6—7 cf. Arist. An. 428 a 12—19

4 16—p. 4, 4 Pl. Tim. 35 b 4—36 b 6

3 1 τοιῶσδε ἡ τοιῶσδε v²¹e² || 2 μὲν om. v⁴ || 4 τύχει v²¹ || 6 γὰρ v²¹e² : δὲ v⁴ || 8 δύναμις v²¹e² a. c. | αὐτὸ v²¹

4 M¹ || 10—11 Tit. M || 10 τοῦ αὐτοῦ] scil. Ψελλοῦ, cf. M f. 153^r | post τοῦ αὐτοῦ habet ὑπάρχον τῶν φιλοσόφων Ψελλοῦ f¹ || 11 ἢ γεννήσεως f¹ || 12 τῆς om. f¹ || 15 οὖν f¹ || 16 post ἀπὸ add. τοῦ f¹ || 19 δὲ² om. f¹ || 20 ταῦτα δὲ f¹ || 23 τῇ] τὸν f¹ || 27 αὐτοῦ f¹

ριον, τῆς δὲ τοῦ μορίου ταύτης διαστάσεως λειψθείσης ἀριθμοῦ πρὸς ἀριθμὸν ἐχούσης τοὺς ὅρους ἕξ καὶ πεντήκοντα καὶ διακοσίων πρὸς τρία καὶ τετταράκοντα καὶ διακόσια. καὶ δὴ τὸ μιχθὲν ἕξ οὗ ταῦτα κατέτεμεν οὕτως ἤδη πάντα κατανηλώκει.

Ἡ μὲν οὖν τοῦ Πλάτωνος ἐπὶ λέξεων ὑποτέπωσις αὕτη. ἵνα οὖν ἐν τάξει 5 προῖωμεν, λάβωμεν πρῶτον ἐν τοῖς ἀπὸ μονάδος ἀριθμοῖς τοὺς λεγομένους πρώτους ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος λόγους. ἐκκείσθω οὖν μονάς· καὶ ταύτης διπλασία δυνάς· εἴτα τριάς, ἡμιολία μὲν τῆς δυνάδος, τριπλασία δὲ τῆς μονάδος· εἴτα τετράς, τετραπλασία τῆς μονάδος· εἴτα ἑννεάς, τριπλασία τῆς τριάδος· εἴτα ὀγδοάς, ὀκταπλασία τῆς μονάδος· ἐπὶ πᾶσι δὲ ἐβδόμη 10 {καὶ εἰκοστή} μοῖρα ἑπτακαιεικοσαπλασία οὕσα τῆς μονάδος. ἐπειδὴ δὲ παρακελεύεται ἡμῖν ὁ Πλάτων τὰ διπλάσια καὶ τριπλάσια διαστήματα ταῖς ἀρμονικαῖς καὶ ἀριθμητικαῖς μεσότησι συνδεῖν, μονάδος δὲ καὶ δυνάδος μεταξὺ ταύτας τὰς μεσότητας εὐρεῖν ἀδύνατον, ληπτέον τινὰ πρῶτον ἀριθμὸν, ὃς ἐλάχιστος ὢν ἔξει καὶ ἡμισυ καὶ τρίτον. εἰλήφθω οὖν 15 ὁ ἕξ, καὶ ἔστω οὗτος ἡ ἀφηρημένη παρὰ τοῦ δημιουργοῦ ἀπὸ παντὸς μοῖρα· μετὰ δὲ τὸν ἕξ ὁ δώδεκα, διπλάσιος ὢν τοῦ ἕξ· εἴτα ὁ ὀκτωκαίδεκα, ἡμιόλιος μὲν τοῦ δώδεκα, τριπλάσιος δὲ τοῦ ἕξ· εἴτα ὁ εἰκοσιτέτταρα, διπλάσιος ὢν τοῦ δευτέρου ὅρου τοῦ δώδεκα· εἴτα ὁ πεντηκοντατέτταρα, τριπλάσιος ὢν τοῦ τρίτου ὅρου, φημὶ δὴ τοῦ ὀκτωκαίδεκα· εἴτα ὁ τεττα- 20 ρακονταοκτώ, ὀκταπλάσιος ὢν τοῦ πρώτου ὅρου, φημὶ δὴ τοῦ ἕξ· εἴτα ὁ ἑκατοστός ἐξηκοστός δεύτερος, ἑπτακαιεικοσαπλάσιος ὢν τοῦ πρώτου ὅρου τοῦ ἕξ. τοιγαροῦν μεταξὺ μὲν τοῦ ἕξ καὶ δώδεκα ἔμπεσοῦνται ἀρμονικὴ μὲν μεσότης ὁ ὀκτώ, ἀριθμητικὴ δὲ ὁ ἑννεά· μεταξὺ δὲ | τοῦ δώδεκα καὶ τοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου διπλασίου ἀρμονικὴ μὲν μεσότης ὁ δεκαεῖς, 25 ἀριθμητικὴ δὲ ὁ ὀκτωκαίδεκα· μεταξὺ δὲ τοῦ τρίτου διπλασίου τοῦ εἰκοσιτέτταρα καὶ τετταρακονταοκτὼ ἀρμονικὴ μὲν μεσότης ὁ λβ, ἀριθμητικὴ δὲ ὁ λς· ἐν δὲ τοῖς τριπλασίοις μεταξὺ τοῦ ἕξ καὶ ιη ἀρμονικὴ μὲν μεσότης ὁ θ, ἀριθμητικὴ δὲ ὁ ιβ. καὶ κείσθωσαν ἐφεξῆς ὅροι οὗτοι· ζ, η, θ, ιβ, ις, ιη, κδ, λβ, λς, μη, νδ, πα, ρη, ρξβ. ἀλλ' εἰ μὲν ἦν δυνατόν ἐν 30

PG
1104

5—11 Procl. in Tim. II p. 175, 7—14 || 11—15 Procl. p. 175, 22—27 || 15—23 pp. 175, 28—176, 10 || 23—29 p. 176, 14—20 || 29—p. 6, 10 pp. 176, 25—178, 16

2 διακόσια f¹ || 3 καὶ post δὴ habet f¹ | κατέτεμεν f¹ || 4 κατανηλώκει f¹ || 5 οὖν²] δ' f¹ || 9 τετράς — μονάδος] ὀγδοάς, τετραπλασία τῆς δυνάδος M : τετράς διπλασία τῆς δυνάδος Procl. | ἑννεάς] ἑνάς M || 10—11 ἐπὶ — μονάδος] οὕσα f¹ || 11 seclusi, cf. Procl. | δέ] γάρ f¹ || 13 μεσότητι M | μονάδα f¹ | καί² om. f¹ || 14 ἀδύνατον εὐρεῖν f¹ || 16 οὕτως f¹ || 17 δωδέκατος f¹ | διπλασίων f¹ || 18 τριπλασίων f¹ || 21—23 εἴτα — ἕξ om. f¹ || 25 διπλασίου f¹ || 26 διπλασίου f¹ || 30 ις om. M | ρξβ Procl. : ρξδ M f¹

τούτοις τοῖς ἐκκειμένοις ἡμῖν ὄροις τοὺς ἐπιτρίτους λόγους εἰς τε τοὺς ἐπογδόους καὶ τὰ λείμματα διελεῖν, μέχρι τούτων ἂν ἔστημεν. νῦν δέ (οὐ γὰρ οἶόν τε) δι' ἄλλης ἰτέον μεθόδου.

Προκείσθω οὖν ἐξ ἀρχῆς καταπυκνῶσαι τὸν διπλάσιον λόγον ταῖς
 5 εἰρημέναις μεσότησι καὶ τοῖς ἐπογδόοις. δεήσει ἄρα τὸν ὑπόλογον τοῦ διπλασίου τοιούτων λαβεῖν, ὥστε εἶναι αὐτοῦ καὶ δύο ἐπογδόους καὶ ἐπί-
 τριτον ἄλλον. εἰλήφθω οὖν πρῶτον ὁ τρίτος ἀπὸ μονάδος κατὰ τὸν ὀκτα-
 πλάσιον λόγον, ὁ ξδ. ἀπὸ τούτου δύο μὲν ἐπογδόους ἀποστήσῃ δυνατόν·
 ἅπας γὰρ πολλαπλάσιος τοσούτων ἐπιμορίων ἡγείται λόγων ἀντιπαρωνυ-
 10 μόνων αὐτῷ, ὅποστος ἐστὶν ἀπὸ μονάδος· ἐπίτριτον δὲ οὐκ ἔστι. τρι-
 πλασιάσας οὖν αὐτὸν ποιῶ τὸν ρζβ, οὗ ἐπίτριτος μὲν ὁ σνς, ἐπόγδοος δὲ
 ὁ σις, καὶ τούτου ἐπόγδοος ὁ σμγ. ὁ ἄρα τοῦ λείμματός ἐστι λόγος ὁ μετὰ
 τὴν ἀφαίρεσιν τοῖν δυοῖν ἐπογδόοιιν λειπόμενος σμγ πρὸς τὰ σνς· ἀπὸ
 παντὸς γὰρ ἐπιτρίτου δύο ἐπογδόων ἀφαιρεθέντων καταλείπεται ὁ τοῦ
 15 λείμματος λόγος. ἀλλὰ τοῦ σνς ἐπόγδοος ὁ σπη, ὃς τὴν ἀρμονικὴν σφίζει
 μεσότητα τεταγμένος μεταξὺ τοῦ ρζβ καὶ τοῦ τπδ διπλάσιον πρὸς τὸν
 ρζβ λόγον ποιῶντος, πρὸς δὲ τὸν σπη ἐπίτριτον. εἰ μὲν οὖν ἦν δυνατόν
 ἀποστήσῃ δύο ἐπογδόους ἀπὸ τοῦ σπη, κατεπυκνώσαμεν ἂν καὶ τοῦτο
 τὸ ἐπίτριτον τοῖς τε ἐπογδόοις καὶ τῷ λείμματι. νῦν δὲ οὐχ οἶόν τε· ὁ γὰρ
 20 ἐπόγδοος αὐτοῦ ὁ τκδ ὄγδοον οὐκ ἔχει· διὸ πρὸς αὐτὸν ἐπόγδοον γενέσθαι
 λόγον οὐ δυνατόν τοῖς ἄτμητον τὴν μονάδα φυλάττειν αἰεὶ βουλομένοις·
 τὸ γὰρ ὄγδοον ἐστὶν αὐτοῦ μϛ. διπλασιάσαντες οὖν αὐτόν, ἵνα τὸ ἡμισυ
 ὅλον ποιήσωμεν, ἔξομεν καὶ αὐτοῦ λαβεῖν ἐπόγδοον. ἀναγκασθυσόμεθα
 δὲ διὰ τούτου καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ διπλασιάσαι πάντας καὶ τοὺς μετ' αὐτόν.
 25 ἔσται οὖν ἀντὶ μὲν τοῦ ρζβ ὁ τπδ, ἀντὶ δὲ τοῦ σις ὁ υλβ, ἀντὶ δὲ τοῦ σμγ
 ὁ υπς, ἀντὶ δὲ τοῦ σνς ὁ φιβ, ἀντὶ δὲ τοῦ σπη ὁ φος· καὶ τούτου ἐπόγδοος
 ὁ χμη, καὶ τούτου ἐπόγδοος ὁ ψκθ, ἔπειτα ὁ ψξη διπλάσιος μὲν ὢν τοῦ
 τπδ, πρὸς δὲ τὸν ψκθ ὁ λόγον ἔχων τὸν τοῦ λείμματος. καὶ οὕτω δὴ συμ-
 πεπλήρωται τὸ διπλάσιον διάστημα τοῖς τε ἡμιολίοις καὶ ἐπιτρίτοις καὶ
 30 ἐπογδόοις λόγοις ἐν τοῖσδε τοῖς ἀριθμοῖς· τπδ, υλβ, υπς, φιβ, φος, χμη,
 ψκθ, ψξη. εἰ οὖν ἐθελήσῃμεν | ὅλον συμπληρῶσαι τὸ διάγραμμα, ἐκθήσο-

PG
1105

2, 3 οὐ γὰρ] ἐπεὶ οὐχ f¹ || 6 τοιούτων] οὕτω f¹ || 8 δύο post ἐπογδόους trp. f¹ ||
 9 ἀντιπαρωνύμων Procl. || 10 αὐτῶν f¹ || 11 τὸν om. f¹ || 13 σνς Procl. : σις Mf¹ ||
 15 σνς Procl. : σνβ M : σιβ f¹ || 16 μεταξὺ τεταγμένος f¹ || 17 ποιούμενος f¹ || 17–18
 ἐπίτριτον – σπη om. f¹ || 20 τηδ M | ὄγδ. post ἔχει trp. f¹ || 24 τοὺς¹ Procl. :
 τοῦ f¹ : om. M | πολλαπλασιάσαι f¹ || 27 (et 28, 31) ψκθ] ψηθ M || 28 ὁ λόγον Procl. :
 ὅλον Mf¹ | τόν² om. f¹ || 29 τε] δὲ f¹ || 30 υλβ om. M

μεν κατὰ τὸ ἐξῆς ἀντὶ μὲν τῆς πρώτης μοίρας τὸν $\overline{\tau\pi\delta}$, ἀντὶ δὲ τῆς διπλα-
 σίας ταύτης τὸν $\overline{\psi\eta}$, ἀντὶ δὲ τῆς τριπλασίας μὲν τῆς πρώτης, ἡμιολίας δὲ
 τῆς δευτέρας τὸν $\overline{\alpha\rho\nu\beta}$, ἀντὶ δὲ τῆς τετραπλασίας τῆς πρώτης τὸν $\overline{\alpha\phi\lambda\varsigma}$,
 ἀντὶ δὲ τῆς πέμπτης, ἥ ἐστι τριπλασία τῆς τρίτης, τὸν $\overline{\gamma\upsilon\gamma\varsigma}$, ἀντὶ δὲ τῆς
 ἑκτης, ἥ ἐστιν ὀκταπλασία τῆς πρώτης, τὸν $\overline{\gamma\omicron\beta}$, ἀντὶ δὲ τῆς ἐβδόμης, ἥ
 ἐστιν ἑπτακαεικοσαπλασίῳ τῆς πρώτης, τὸν $\overline{\alpha\tau\epsilon\eta}$. εἰ δ' οὖν ἐθελήσαιμεν
 τούσδε καταπνικῶσαι ταῖς τε ἀρμονικαῖς καὶ ταῖς ἀριθμητικαῖς μεσότη-
 σιν, | αἱ παρεντεθεῖσαι τὰ τε ἡμιόλια καὶ ἐπίτριτα διαστήματα ποιήσου-
 σιν, ἔσονται, ἵνα μίαν ἐρῶ μεσότητα, μεταξὺ τοῦ $\overline{\tau\pi\delta}$ καὶ τοῦ $\overline{\psi\eta}$ διπλα-
 σίου ὃ τε $\overline{\phi\iota\beta}$ ποιῶν τὴν ἀρμονικὴν μεσότητα καὶ ὁ $\overline{\varphi\omicron\varsigma}$ τὴν ἀριθμητικὴν. 10
 ἴσθι καὶ τοῦτο, ὅτι οὐδεὶς ἐπιμόριος λόγος εἰς ἴσους τέμνεσθαι δύναται·
 τὸ γοῦν ἡμιτόνιον ἐν ἀριθμοῖς οὐκ ἔστι λαβεῖν, ἀλλ' ἐν μέσῳ εὐρίσκεται
 τοῦ ἑπτακαιδεκάτου καὶ τοῦ ἑκκαιδεκάτου λόγον· καὶ ἐστὶν ὁ ἑπτακαιδέ-
 κατος μείζων τοῦ καλουμένου λείμματος, ὃς ἦν ἐλάττων τοῦ ἀκριβῶς
 ἡμιτονίου. 15

Ἡ μὲν οὖν κρύφιος τῆς Πλατωνικῆς ψυχογονίας ἐξήγησις ἄλλη· ἡ δὲ
 μαθηματικὴ αὕτη.

5

PG
1105

Ἐτέρας Πλατωνικῆς διανοίας ἐξήγησις ἀπὸ τοῦ Τιμαίου

Ἐρᾶς τῆς Πλατωνικῆς ἀκορέστως πηγῆς. ἔτι γὰρ πλήρης ὢν τοῦ νόμα-
 τος καὶ ἐπιχειλῆς τῆς ἐκείνου σοφίας, ἀνδὺς ἀπὸ τῆς αὐτοῦ δρεγγὴ πιεῖν. 20
 ζητεῖς γάρ, τί ποτε καὶ ταῦτά ἐστι· ταύτην οὖν τὴν σύστασιν (περὶ τοῦ
 δημιουργοῦ λέγων ὁ Πλάτων) διπλῆν κατὰ μήκος σχίσας, μέσην πρὸς μέ-
 σην ἐκατέραν ἀλλήλαις οἷον χι προσβαλὼν κατέκαμψεν εἰς κύκλον, συνάρας

4 11–15 p. 179, 9–15

5 21–p. 7, 11 Pl. Tim. 36 b 6–d 7

4 1 τῆς² om. f¹ || 3 τετραπλασίας τῆς πρώτης] τετάρτης διπλασίας τῆς β' f¹ ||
 4 τριπλασίῳ f¹ | τὸν om. f¹ || 5 ὀκταπλασίῳ f¹ || 6 τὸν om. f¹ | $\overline{\alpha\tau\epsilon\eta}$ scripsi,
 cf. Procl.: $\overline{\delta\epsilon\eta}$ Mf¹ ($\overline{\alpha\upsilon\epsilon\delta}$ s. l. f¹) || 9 τοῦ² om. f¹ | διπλασίῳ f¹ || 11 καὶ] δὲ
 καὶ f¹ || 12 οὖν f¹ || 13 ἑπτακαιδεκάτου] fort. legendum ἑφεπτακαιδεκάτου, cf.
 Procl. | ἑκκαιδεκάτου] $\overline{\tau\alpha}$ f¹: an legendum ἑφεκκαιδεκάτου (cf. Procl.)? | ἑπτακαι-
 δέκατος] an ἑφεπτακαιδέκατος legendum? || 14 δὲ post ἐλάττων add. M | ἀκριβοῦς
 (-ως s. l.) M

5 Mf¹ || 18 ἐξήγησις διανοίας M | τοῦ om. f¹ || 21 περὶ] παρὰ f¹ || 22 post σχίσας
 add. καὶ f¹ | μέσην² μεγάλην (compendio scr.) M

αὐταῖς τε καὶ ἀλλήλαις ἐν τῷ καταντικρὺ τῆς προσβολῆς, καὶ τῇ κατὰ ταῦτά καὶ ἐν ταύτῳ περιαγομένῃ κινήσει περίξ αὐτὰς ἔλαβε, καὶ τὸν μὲν ἔξω, τὸν δ' ἐντὸς ἐποιεῖτο τὸν κύκλον. τὴν μὲν οὖν ἔξω φορὰν ἐπεφήμισεν εἶναι τῆς ταύτου φύσεως, τὴν δ' ἐντὸς τῆς θατέρου. τὴν μὲν δὴ ταύτου
 5 πλευρὰν ἐπὶ δεξιὰ περιήγαγε, τὴν δὲ θατέρου κατὰ διάμετρον ἐπ' ἀριστερά, κράτος δ' ἔδωκε τῇ ταύτου καὶ ὁμοίου περιφορᾷ· μίαν γὰρ αὐτὴν ἄσχι-
 στον εἶασεν, τὴν δ' ἐντὸς σχίσας ἑξαχῆ ἐπτὰ κύκλους ἀνίσους κατὰ τὴν τοῦ διπλασίου καὶ τριπλασίου διάστασιν ἐκάστην, οὓσων ἑκατέρων τριῶν, κατὰ τὰναντία μὲν ἀλλήλοις προσέταξεν ἵεναι τοὺς κύκλους, τάχει δὲ
 10 τρεῖς μὲν ὁμοίως, τοὺς δὲ τέτταρας ἀλλήλοις καὶ τοῖς τρισὶν ἀνομοίως, ἐν λόγῳ δὲ φερομένους.

Αὕτη μὲν ἡ Πλατωνικὴ λέξις. ἡ δὲ ἐξήγησις· κατακεκάμφθωσαν εὐθεῖαι οὕτως, ὥστε κατὰ τὰ ἄκρα πάλιν συνάπτεσθαι. γίνονται δὴ δύο κύκλοι, καὶ τούτων γεγονέτωσαν ὁ μὲν ἐντός, ὁ δὲ ἐκτός, λοξοὶ πρὸς
 15 ἀλλήλους. καλεῖται τοίνυν ὁ μὲν ταύτου κύκλος, ὁ δὲ θατέρου. καὶ ἔστι περὶ μὲν τὸν ἰσημερινὸν ὁ ταύτου, περὶ δὲ τὸν ζῳδιακὸν ὁ θατέρου· οὗ γὰρ ἰσημερινὸς πρὸς ὀρθὰς τέμνει τὸν ζῳδιακόν. τὸ μὲν οὖν μαθηματικόν, ὡς συντόμως εἰπεῖν, περὶ τοῦ σχήματος τῆς ψυχῆς τοιοῦτόν ἐστι.

Πρὸς δὲ τὴν ψυχικὴν οὐσίαν τὸν λόγον ἐπαναγόντες | φαμεν, ὡς πάσας
 20 τὰς ἐπιστήμας οὐσιωδῶς ἡ ψυχὴ προεῖληφε· τὴν γεωμετρίαν κατὰ τὴν ὁλότητα, κατὰ τὸ σχῆμα, κατὰ τὰς γραμμὰς· τὴν ἀριθμητικὴν κατὰ τὸ πλῆθος, κατὰ τὰς οὐσιώδεις ἐν αὐτῇ μονάδας· τὴν ἀρμονικὴν κατὰ τοὺς λόγους τῶν ἀριθμῶν· τὴν δὲ σφαιρικὴν κατὰ τὰς διττὰς περιφορὰς. ἡ τοίνυν κατὰ μῆκος διαίρεσις τῆς ψυχῆς τὴν ἀνωθεν ἀπὸ τοῦ δημιουργοῦ
 25 καθήκουσαν ἐμφαίνει πρόοδον, ἀφ' οὗ ἀπογεννῶνται ψυχαὶ δύο μετὰ τὴν μίαν, ὧν ἑκατέρα τοὺς αὐτοὺς ἔχει λόγους, καὶ συνάπτονται ἀλλήλαις, καὶ διήρηται ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἦντωνται τοῖς ἑαυτῶν κέντροις. τοῦτο γὰρ ἔστι τὸ 'μέσσην πρὸς μέσσην'. καὶ κατέκαμψεν αὐτὰς ὁ δημιουργὸς εἰς κύκλον καὶ τῇ κατὰ ταῦτά καὶ ἐν ταύτῳ κινήσει περιέλαβεν, αὐτάς τε νοεράς
 30 ποιήσας καὶ νοῦ μεταδόνους αὐταῖς θείου καὶ ἐνθεις τὴν δυνάδα τῶν ψυχῶν εἰς δυνάδα νοερὰν κατ' οὐσίαν αὐτῶν ὑπερέχουσας. ἢ ὅτι διττῆς οὐσῆς τῆς

PG
1108

12–16 Procl. in Tim. II pp. 237, 30–238, 4 || 16–19 Procl. p. 238, 7–12 || 21–23 p. 239, 5–10 || 23–28 p. 240, 15–22 || 28–31 p. 240, 24–28 || 31–p. 8, 2 p. 244, 19–21

1 post καί² add. ἐν f¹ || 2 λάβε f¹ || 3 fort. legendum τῶν κύκλων cum Pl. | ἔξωθεν f¹ || 4 θατέρως f¹ | ταύτου²] ταύτης f¹ || 5 an κατὰ ante πλευρὰν supplendum ut Pl.? | θατέρων f¹ || 7 ἑξαχῶς f¹ || 9 προέταξεν f¹ | τάχιον f¹ || 10 τοὺς – ἀνομοίως om. f¹ || 11 φερομένας f¹ || 13 an αἱ supplendum ante εὐθεῖαι ut Procl.? | δὴ] δέ f¹ || 16 περὶ^{1,2}] παρὰ f¹ | οὗ Li.: οὐδέ Procl.: ὁ M f¹ || 17 τό] τὸν f¹ || 25 πάροδον f¹ || 26 ὧν] οὖν f¹ | αὐτῆς M || 29 ταύτῳ] αὐτῷ f¹ | τῷ αὐτῷ Procl. | τε om. f¹

ψυχικῆς ζωῆς, τῆς μὲν διανοητικῆς, τῆς δὲ δοξαστικῆς, δύο εὐθεΐαι
 προέρχονται καὶ εἰς δύο κατακάμπτονται κύκλους. τὸ δὲ ἴμεσην πρὸς μέ-
 σην⁵ τάχα ὅτι κατὰ τὰ κυρίως μέσα γέγονεν ἡ συναφή τῆς ψυχῆς· ἔστι
 γὰρ τὸ ἔσχατον τοῦ διανοητικοῦ καὶ τὸ ἀκρότατον τοῦ δοξαστικοῦ μέσα
 πάσης τῆς ψυχικῆς συστάσεως. αὐτὸ δὲ τὸ ἐκ τῆς προσβολῆς γενόμενον
 σχῆμα, φημί δὴ τὸ χῖ, ὡς ὃ γε Πορφύριος ἱστορεῖ, πολλὴν οἰκειότητα
 ἔχει πρὸς τὴν ψυχὴν· ἑτύγχανε γάρ φησί παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις τοιοῦτος
 χαρακτήρ, σύμβολον φέρων τῆς κοσμικῆς ψυχῆς, κύκλον περιβεβλημένος·
 ἔσημαίνετο γὰρ διὰ μὲν τῶν εὐθειῶν ἡ δυοειδὴς δύναμις τῆς ψυχῆς, διὰ
 δὲ τοῦ κύκλου ἡ μονοειδὴς ζωὴ καὶ ἡ κατὰ κύκλον νοερά ἐπιστροφή· ἡ 10
 δὲ κατὰ ταῦτα καὶ ἐν ταύτῳ περιεχομένη κίνησις ἡ νοερά ἐστι περιφορά·
 αὕτη γὰρ περιέχει τὴν ψυχὴν. καὶ ὁ μὲν μονοειδὴς ἐστίν, ἡ δὲ δυοειδὴς.
 καὶ ὁ μὲν ἔξω τῶν κύκλων ὁ διανοητικὸς ἐστίν, ὁ δὲ ἐντὸς ὁ δοξαστικός.
 τὸ δὲ ἐπιφημίσαι φάναι μὴ θέσιν ὀνόματος φιλήν ὑπολάβης, ἀλλὰ
 μετάδοσιν δυνάμεως· τῷ μὲν γὰρ διανοητικῷ τὸ ταυτοποιόν, τῷ δὲ 15
 δοξαστικῷ τὸ ἑτεροποιόν ἀπένειμε. καὶ ἐπὶ τούτοις τὰ μὲν κρείττω καὶ
 θεϊότερα ταῖς κρείττοσιν ἀπονέμει δυνάμεσιν ὁ δημιουργός, τῇ μὲν ταύτῃ
 τὸ ἐπὶ δεξιᾷ, τῇ δὲ θατέρῳ τὸ ἐπ' ἀριστερά, καὶ τῇ μὲν τὸ πλευρικόν,
 τῇ δὲ τὸ διαμετρικόν. ὁποῖον καὶ ἐν τῷ παντὶ ἡ μὲν ἀπλανὴς τοῦ ὡσαύτως
 εἶναι πᾶσιν αἰτία, αἱ δὲ πλανώμεναι τοῦ ἄλλοτε | ἄλλως. τὸ δὲ δεξιὸν καὶ 20
 τὸ ἀριστερὸν ἐπὶ ψυχῆς ιδιότητές εἰσιν οὐσιώδεις καὶ εἰκόνες ταύτης, τὸ
 μὲν ἀπλανὲς ἐπὶ δεξιᾷ, τὸ δὲ πλανώμενον ἐπ' ἀριστερά, ἢ μᾶλλον τὸ μὲν
 νοῦ, τὸ δὲ ψυχῆς εἰκὼν. ἐπ' αὐτῆς δὲ τῆς ψυχῆς τὸ μὲν δεξιὸν ἐστὶ τὸ
 πρὸς τὰ νοητὰ ἐστραμμένον, τὸ δὲ ἀριστερὸν τὸ πρὸς ἐπιμέλειαν τῶν
 αἰσθητῶν. περιάγει δὲ ὥσπερ ἐν κόσμῳ τὴν μὲν ἀπλανῆ κατὰ πλευράν, 25
 τὴν δὲ πλανωμένην κατὰ διάμετρον, οὕτω δὴ καὶ ἐν τῇ ψυχῇ τὸν μὲν ταύ-
 τοῦ κύκλου κατὰ πλευράν, τὸν δὲ θατέρῳ κατὰ διάμετρον. ιδιώματα δὲ
 τῆς μὲν διαμέτρον τὸ πεπλαγιασμένον, τὸ ἄλογον, τὸ περιεχόμενον, τὸ
 διαιρετικὸν τῶν γωνιῶν, τῆς δὲ πλευρᾶς τὸ ἀπλαγίαστον, τὸ ῥητόν, τὸ
 περιεκτικόν, τὸ συνεκτικόν. εἰκότως ἄρα ὁ μὲν λέγεται περιάγεσθαι κατὰ 30
 πλευράν, ὁ κρείττων τῆς ψυχῆς κύκλος, ὁ δὲ κατὰ διάμετρον, ὡς προοῶν
 χαίρων καὶ πολλαπλασιασμοῖς.

PG
1109

2—10 p. 247, 10—23 || 11—12 p. 251, 2—7 || 13 p. 253, 4—5 || 14—16 p. 253,
 8—10 || 16—19 p. 258, 16—20 || 19—20 p. 259, 2—3 || 20—21 p. 259, 8—10 || 21—22
 p. 259, 27—29 || 23—25 p. 260, 2—7 || 25—27 p. 261, 16—19 || 27—30 pp. 261, 30—
 262, 2 || 30—32 p. 262, 8—10

4 μέσα] μετὰ f¹ || 9 ante γὰρ add. μὲν f¹ || 10 μονοειδὴς M || 12 ὁ M Procl. :
 ἡ f¹ || 14 ὑπολάβοις M || 17 ταύτῃ f¹ || 18 τῷ δὲ θατέρῳ f¹ | τὸ²] τὰ f¹ | τῇ²]
 τὸ f¹ | τὸ³ om. f¹ || 21 ἐπὶ ἀπὸ f¹ || 23 ἐπ' ἀπ' f¹ || 26 δὴ om. f¹ | τὸν] ὁ τε f¹ ||
 27 τὸν] τοῦ f¹ || 31 κύκλος om. f¹ spat. relicto

Τὰ δὲ λοιπὰ τῆς περικοπῆς ἐπὶ μὲν τῶν κατ' οὐρανὸν φερομένων κύκλων εὐδιάγνωστα καὶ ἐκκείμενα, ἐπὶ δὲ τῶν ψυχικῶν βαθείας δεῖται φρενός· ἔχει γὰρ ἡ ψυχὴ καὶ τὴν μονοειδῆ δύναμιν καὶ τὴν πολυειδῆ, καὶ ὁ ταύτου κύκλος περιέχει τὰς πάντων αἰτίας, ἀλλ' ἀσχιστός ἐστι, διότι πᾶν τὸ
 5 πλήθος τῷ δεσμῷ κρατεῖται τῆς ταυτότητος. εἰ δὲ μὴ πάντας τοὺς λόγους μία περιλαμβάνειν ἐπιστολὴ δύναται καὶ ταῦτα βραχεῖα καὶ ἐπιτετμημένη, θαυμάζειν οὐ χρή· οὔτε γὰρ κινάθῃ χωρηθεῖν ἂν ποτε τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος οὔτε μέτρῳ ἐπιστολῆς τὰ κρύφια τῆς ἀπλήτου Πλατωνικῆς διανοίας. ἀγαπᾶν οὖν χρή, εἰ καὶ τι τῶν παρ' αὐτῷ ἀδύτων κατοπτεῦσαι
 10 δεδυνήμεθα.

6

Ἐξήγησις τελεωτέρα περὶ τοῦ λείμματος

PG
1109

Τί ποτέ ἐστι τὸ λείμμα ἡρώτηκας καὶ πῶς ἔλαττον τοῦ ἡμιτονίου ἐστίν. εἰλήφθω οὖν σοι ἀριθμὸς ὁ αφλς. ἐπὶ γένος μὲν αὐτοῦ γίνεται ὁ αψη. τούτου δὲ ἐστὶν ἐπὶ γένος ὁ αλμδ, ὃς δῆλον ὅτι πρὸς τὸν αφλς λόγον
 15 ἔξει διτόνον. ἐστὶ δὲ καὶ ἐπίτριτος τοῦ τῶν αφλς ὁ τῶν βμη. τὸ ἄρα λείμμα ἐν λόγῳ ἐστὶ τῶν βμη πρὸς τὰ αλμδ. ἀλλ' ἐὰν καὶ τοῦ τῶν αλμδ τὸν ἐπὶ γένος λάβωμεν, ἔξομεν ἀριθμὸν τὸν τῶν βρπς. καὶ ἐστὶ μείζων ὁ λόγος ὁ τῶν βρπς πρὸς τὰ βμη τοῦ τῶν βμη πρὸς τὰ αλμδ.
 20 τὰ μὲν γὰρ | βρπς τῶν βμη μείζονι μὲν ὑπερέχει ἢ τῷ πεντεκαδεκάτῳ αὐτῶν μέρει, ἐλάττονι δὲ ἢ τῷ τετταρεσκαδεκάτῳ· τὰ δὲ βμη τῶν αλμδ μείζονι μὲν ὑπερέχει <ἢ> τῷ ἐννεακαδεκάτῳ αὐτῶν μέρει, ἐλάττονι δὲ <ἢ> τῷ ὀκτωκαδεκάτῳ. τὸ ἔλαττον ἄρα τοῦ τρίτου τόπου τμήμα ἐντὸς ἀπείληπται τοῦ διὰ τεττάρων πρὸς τῷ διτόνῳ, ὥστε τὸ μὲν τοῦ λείμματος μέγεθος ἔλαττον ἡμιτονίου συνάγεσθαι, τὸ δὲ διὰ τεττάρων

PG
1112

5 3—5 p. 266, 26—31

6 12 Procl. in Tim. II p. 179, 15—16 || 13—18 pp. 186, 14—17; 189, 7—15 || 23—24 p. 179, 14—16

5 3 μνηοειδῆ M | ταύτου] ταύτης f¹ || 4 αἰσχιστος M || 6 παραλαμβάνειν f¹ || 9 ἀδυνάτων M

6 Me¹ f¹ || 11 τοῦ αὐτοῦ post Ἐξήγησις habet f¹, cf. supra ad p. 3, 10 | περὶ om. f¹ || 12 τοῦ] ἔλλατον M || 14 δ' M || 15 διτόνιον f¹ | ὁ post καὶ add. f¹ | βμη] αμη M || 16 τῶν¹] τῷ τῶν M | βμη] μμη ut vid. M || 20 αὐτῶν] scil. τῶν βμη: αὐτῷ μ^w M | τῶν] τοῦ f¹ || 21 ἢ suppl. Li. | αὐτῶν scripsi: αὐτῷ M: αὐτοῦ f¹ || 22 ἢ suppl. Wk. | τῷ] τοῦ f¹ || 23 διατόνων f¹

ὅλον ἔλαττον δύο καὶ ἡμισυ τόνων. καὶ ἔστι τῶν $\overline{\beta\mu\eta}$ πρὸς τὰ $\overline{\alpha\lambda\mu\delta}$ λόγος ὁ αὐτὸς τῷ τῶν $\overline{\sigma\varsigma}$ πρὸς τὰ $\overline{\sigma\mu\gamma}$. εἰς ἴσους δὲ δύο λόγους οὐθ' ὁ ἐπὶ λόγος οὔτε ἄλλος τις διαιρεῖται τῶν ἐπιμορίων. ἴσοι δ' ἔγγιστα ποιοῦσι λόγον τὸν ἐπὶ λόγον ὃ τε ἐπιεκαιδέκατος καὶ ὁ ἐπιεπτακαιδέκατος. ὑπάρχει τοιγαροῦν κατὰ τὸν μεταξὺ πως τούτων λόγον τὸ ἡμιτόνιον, τουτέστι 5 τὸν μείζονα μὲν τοῦ $\langle \overline{\epsilon\pi\iota} \rangle \overline{\iota\zeta}$, ἐλάττονα δὲ τοῦ ἐπιεκαιδεκάτου. ἔστι δὲ καὶ τῶν $\overline{\sigma\mu\gamma}$ τὰ $\overline{\iota\epsilon}$ μείζον μὲν μέρος ἢ ἐπτακαιδέκατον, ἔλαττον δὲ ἢ ἐκκαιδέκατον, ὥστε συνεθέντων αὐτῶν τοῦ τε $\overline{\sigma\mu\gamma}$ καὶ τοῦ $\overline{\iota\epsilon}$ ἐν λόγῳ γίνεσθαι τὸ ἡμιτόνιον ἔγγιστα τῷ τῶν $\overline{\sigma\eta\eta}$ πρὸς τὰ $\overline{\sigma\mu\gamma}$. ἐδείχθη δὲ καὶ τοῦ λείμματος ὁ λόγος ὁ τῶν $\overline{\sigma\varsigma}$ πρὸς τὰ $\overline{\sigma\mu\gamma}$. καὶ τοῦ λείμματος ἄρα τὸ 10 ἡμιτόνιον διοίσει τῷ τῶν $\overline{\sigma\eta\eta}$ λόγῳ πρὸς τὰ $\overline{\sigma\varsigma}$, ὅς ἐστιν ἐπιεκατοστογδοος \langle καὶ εἰκοστός \rangle .

Ἔχεις οὖν ἐντεῦθεν τί ποτε τὸ λείμμα δύναται καὶ πῶς ἔλαττον ἡμιτόνιον ἐστὶ καὶ τίνι διαφέρει αὐτοῦ τοῦ ἡμιτονίου καὶ ὅτι εἰς ἴσους δύο λόγους οὔτε ὁ ἐπὶ λόγος οὔτε ἄλλος τις διαιρεῖται τῶν ἐπιμορίων. εἰ δὲ τί 15 σοι ἔλλελοιπαμεν, ὥσπερ ἐπιστείλας ἡμῖν ὠνειδίσας, πρὸς τὴν ἐξήγησιν τῆς Πλατωνικῆς ψυχογονίας, τοῦτο δὴ σοι νῦν ὥσπερ τι χρέος διαλυόμεθα. τὸ γὰρ 'κατὰ τὴν τοῦ διπλασίου καὶ τριπλασίου διάστασιν' εἰρημένον τῷ Πλάτῳ 'ἐκάστην τῶν διαστάσεων οὐσῶν ἐκατέρων τριῶν' γεγονέναι τὴν σχίσιν τῶν ἐπὶ τούτων κύκλων ἐστὶ μὲν ὅσον γε κατὰ τὴν λέξιν 20 ὑποδόσκολον, σημαίνει δὲ ὅμως, ὅτι κατὰ ἐκάστην διάστασιν τῶν διπλασίων καὶ τριπλασίων διαστάσεων, οὐσῶν ἐκατέρων τριῶν (ἐν γὰρ τέτταρσιν ὅροις αἱ διαστάσεις τρεῖς) ἢ σχίσιν γέγονεν, ὃ ἐστὶ τῷ κατὰ μῆκος ταυτόν, 'ἢ' ἐκάστῳ τῶν ἐπὶ τούτων κύκλων ἐνῶσιν αἱ διαστάσεις πᾶσαι καὶ οἱ λόγοι πάντες· κατὰ γὰρ τὸν ἀριθμὸν τῶν τοῦ διπλασίου καὶ τριπλασίου 25 διαστάσεων ἕξ οὐσῶν ἐξαχῇ τοὺς κύκλους ἔτεμε. τούτων δὲ προειλημμένων φαιμέν (ὁ δὲ λόγος Ἑλληνικός) τὴν τοῦ παντὸς ψυχὴν λόγους ἔχουσιν πάντων τῶν ἐγκοσμίων ἔχειν πρὸ τούτων καὶ τῶν ὅλων τοῦ κόσμου μερίδων, αὐτῆς, λέγω, τῆς ἀπλανοῦς καὶ τῆς πλανωμένης, ὅθεν ὁ θάτερον κύκλος τῶν ἐπὶ τούτων κύκλων τὰς πρωτοεργοὺς αἰτίας ἐν ἑαυτῷ περιείληφεν. 30

2—3 p. 179, 10—11 || 3sq. p. 179, 11—18 || 9—10 p. 179, 27—28 || 18—25 p. 265, 8—17 || 25—26 p. 265, 22—24 || 26—29 pp. 265, 29—266, 6 || 29—30 p. 266, 19—20

1 ἡμίους M | τῶν] τῷ τῶν M || 2 λόγος] λόγῳ codd., corr. Li. || 4 des. M post λόγον, apographo eius e¹ nunc utor | ἐπιεκκ., ἐπιεπτα.] ἐφεκκ., ἐφεπτα. Procl. (ut infra 6, 7, 8; cf. 11) | ἐπιεκαιδέκατος] ἐπὶ ἰα f¹ || 5 τούτων codd., corr. Li. || 6 ἐπι suppl. Li. | δε¹ om. e¹ || 8 ἐκκαιδέκατον] ἰα f¹ || 9 σῆη] σῆς e¹ || 11 τὰς ῆς f¹ || 12 καὶ εἰκοστός suppl. Li. || 14 τοῦ add. s. l. e¹ || 18 τοῦ om. f¹ || 20 κύκλων τούτων e¹ || 21 διάστασιν ἐκάστην διάστασις f¹ || 23 τῷ] τὸ e¹ || 26 ἐξαχῶς f¹ || 28 τῶν] εἶναι f¹ || 29 θάτερος f¹

εἰ δὲ μὴ καὶ τῆς οὐσίας ἰδιός τις γέγονε κύκλος ὡς τῆς ταυτότητος καὶ τῆς ἑτερότητος, διαλύσομεν, εἰ τις ἐρωτῶν, ὅτι τούτων μὲν ἐστὶν ἀντίθεσις, ἡ δὲ οὐσία κοινὴ τῆς πάσης ἐστὶ ψυχῆς. τὴν δὲ εἰς ἕξ διαίρεσιν οἰκειοτάτην εἶναι τῇ ψυχῇ ὁ τῶν Πυθαγορείων λόγος φησὶν, ἀνάλογον
 5 ταυτότων σημειῶ μὲν μονάδα, γραμμῇ δὲ δυνάδα, τῷ δὲ ἐπιπέδῳ τριάδα, τῷ δὲ σώματι τετράδα, τῷ δὲ πεποιομένῳ τὴν πεντάδα, τῷ δὲ ἐμψυχωμένῳ | τὴν ἑξάδα, τῷ δὲ νοερῷ τὴν ἐπτάδα.

PG
1113

Τὸ μέντοι γε λείμμα ἄνω μὲν τῆς ἐπιστολῆς μαθηματικῶς ἀπεδείχθη σοι. ἐστὶ δὲ καὶ ἐν τῷ παντὶ τοιοῦτον· ἂν ἑκάστης γὰρ τῶν σφαιρῶν
 10 ἀπόρροιαί τινες καθήκουσιν εἰς τὰ ὑπὸ γῆν καὶ αὐτῶν τῶν στοιχείων συμμιγείς τινες ὑποστάθμῃ, πολλὸν μὲν τὸ ταραχῶδες ἔχουσαι καὶ σκοτεινὸν καὶ ἔνυλον, συντελοῦσαι δὲ ὅμως πρὸς τὴν ὅλην τοῦ κόσμου σύστασιν καὶ ἁρμονίαν. τούτων δὴ τὴν αἰτίαν ἐν τῇ ὅλῃ ψυχῇ τιθεὶς ὁ Πλάτων λείμμα κέκληκεν αὐτήν, ὃ δὴ τῆς ἐσχάτης φύσεώς ἐστὶ σημαντικόν. καὶ ὁ τῶν
 15 ψυχῶν δὲ λόγος πρὸς τὰ δαιμόνια ζῶα τὸν τοῦ λείμματος ἐπέχει λόγον, καὶ τὰ ἡρωϊκὰ δὲ πρὸς τὰ δαιμόνια τὸν ἐπόγδοον ἔχει λόγον διὰ τὸ ἄχραντον τῆς ζωῆς εἶδος, τὰ δὲ τῶν πολλῶν ἔχει ἂν πρὸς ἐκεῖνα τὸν τοῦ λείμματος. ἐστὶ δὲ καὶ πρώτη ἀρτιοπέριττος ἡ ψυχὴ· μέση γάρ ἐστὶ τῶν ἀμερῶν καὶ τῶν μεριστῶν, ὧν τοῖς μὲν τὸ περιττὸν οἰκεῖον, τοῖς δὲ τὸ ἄρτιον.
 20 τὸ δὲ φάναι, ὅτι τὰ ἐπίτριτα πάντα συνεπληροῦτο τῷ τοῦ ἐπογδόου διαστήματι μετὰ τοῦ λείμματος, ἐμφαίνει, ὅτι τῶν λόγων αἱ ἀποπερατώσεις εἰς μερικωτέρας ὑποστάσεις κατέληξαν. ἐπτά δὲ εἰσιν ὅροι, διότι μέσην ἔλαχεν ὑπόστασιν ἡ ψυχὴ τῶν τε ἀμερίστων καὶ τῶν μεριστῶν, καὶ ἐκεῖνα μὲν μιμεῖται διὰ τῆς τριάδος τῶν ὅρων, ταῦτα δὲ προεἴληψε διὰ
 25 τῆς τετράδος. ἐπεὶ καὶ ὅλη δι' ὅλης ἑαυτῆς ἡ ψυχὴ ἐβδομαδικὴ ἐστίν· εἰ γὰρ μονὰς ὁ δημιουργικὸς νοῦς, ἡ δὲ ψυχὴ πρῶτως ἀπὸ νοῦ προέεισιν, ἐβδομάδος ἔχει λόγον πρὸς αὐτόν· πατρικὴ γὰρ καὶ ἀμήτωρ ἡ ἐβδομάς. τῶν δὲ μεσοτήτων τριῶν οὐσῶν ἡ μὲν γεωμετρικὴ τὸ οὐσιῶδες πᾶν συνδεῖ τῶν ψυχῶν, ἡ δὲ ἁρμονικὴ τὴν ταυτότητα, ἡ δὲ ἀριθμητικὴ τὴν ἑτε-
 30 ρότητα. καὶ ἡ μὲν γεωμετρικὴ ἐννομίας εἰκὼν, ἡ δὲ ἁρμονικὴ δίκης, ἡ δὲ ἀριθμητικὴ εἰρήνης. ἔχεις οὖν αὐτάρκως παρ' ἡμῶν, ὧ φιλότης, εἰ μὴ τις ἂν εἴποι καὶ φιλοτίμως καὶ περιττῶς, τὸν περὶ ὧν ἐζήτησας λόγον.

1—3 p. 267, 8—11 || 3—7 p. 270, 4—9 || 9—14 p. 231, 9—15 || 14—15 pp. 229, 33—230, 2 || 16—18 p. 230, 10—13 || 18—19 p. 233, 15—17 || 20—22 p. 207, 11—14 || 22—25 p. 205, 27—30 || 25—27 p. 203, 1—6 || 28—30 p. 199, 6—16 || 30—31 p. 198, 17—23

2 διαλύσομεν] διαλέγομαι e¹ p. c., fort. al. man.; cf. supra p. 10, 17 || 3 τοῖς πᾶσιν e¹ || 6 πεποιομένῳ e¹ || 8 γε om. f¹ || 11 ἔχουσα e¹ || 12 συντελοῦσι f¹ || 15 ψυχικῶν Procl. || 23 ὑπόστασιν om. f¹ || 25 ὅλη] ὅλα f¹ | ἐβδομαδικὴ codd., correxi || 28 πᾶν] πῶς f¹

p. 437 *Εξήγησις τῆς Πλατωνικῆς ἐν τῷ Φαίδρῳ διφρείας τῶν ψυχῶν καὶ*
 K.-D. *στρατείας τῶν θεῶν*

Τὰ Πλατωνικά ταῦτα ῥητά ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμὼν ἐν οὐρανῷ Ζεὺς ἐλαύνων πτηνὸν ἄρμα πρῶτος πορεύεται, διακοσμῶν πάντα καὶ ἐπιμε-
 λούμενος· τῷ δ' ἔπεται στρατιὰ θεῶν τε καὶ δαιμόνων κατὰ ἑνδεκα μέρη ⁵
 κεκοσμημένη· μένει γὰρ Ἑστία ἐν θεῶν οἴκῳ μόνῃ καὶ πρότερόν μοι
 προεβλήθη παρὰ του τῶν λογίων καὶ ἔτυχε διαίτης καὶ ἐξηγήσεως. καὶ
 ἔστιν ἐπιστολὴ ἐμὴ ἐν τοῖς ἑμοῖς κειμένη βιβλίοις τὸν ἐν τοῖς ῥητοῖς ἀν-
 ιχνεύσασα νοῦν καὶ ἐξακριβώσασα. οὐδὲν δὲ χεῖρον καὶ αὐθις περὶ τούτων
 εἰπεῖν καὶ διερμηνεύσαι, τίς μὲν ὁ Ζεὺς, τίνες δὲ οἱ δώδεκα θεοί, τίς δὲ ¹⁰
 ἡ ἀκίνητος Ἑστία μὴ συνεπομένη τῇ στρατιᾷ τῶν λοιπῶν θεῶν.

Περὶ τούτων δὲ οὐ χρὴ τὸν ἐξηγούμενον ἑαυτῷ ἐπιτρέπειν τὰς τῆς
 ἐρμηνείας ἀρχάς, ἀλλ' ἀπὸ τῶν Πλατωνικῶν ὑποθέσεων. εὐφυνῶς μὲν
 γάρ τις ἐπιβαλεῖ καὶ ἀπὸ τῶν δώδεκα τοῦ κόσμου σφαιρῶν, τῆς ἀπλανοῦς
 p. 438 φημι καὶ τῶν πλανωμένων ἑπτὰ καὶ τῶν τεττάρων στοιχείων, καὶ | τὸν ¹⁵
 μὲν Δία τάξει κατὰ τὴν ἀπλανῆ, ἐπειδὴ πάντα ἄγει, τὴν δὲ Ἑστίαν κατὰ
 τὴν γῆν διὰ τὸ ἀκίνητον. καὶ αὐθις ἕτερος τὰς τῶν σφαιρῶν τούτων ψυχὰς
 ἐννοήσει, καὶ ἄλλος τοὺς νοῦς τοὺς ἐπιβεβηκότας ταῖς τοιαύταις ψυχαῖς.
 καὶ ἑροῦσι μὲν τι οἱ οὕτως ἐξηγούμενοι τὰ ῥητά, ἀτὰρ οὐκ εἰς τέλος τοῦ
 μύθου ἀφίξονται. ²⁰

Ἀλλ' ἡμεῖς οὐ τὴν ἡμετέραν ἐπιβολὴν γυμνάζοντες νῦν, ἀλλ' αὐτῷ
 Πλάτῳ κατακολουθοῦντες καὶ τοῖς παρ' Ἑλλήσι θεολόγοις φαμέν τὴν
 ἐκείνων δόξαν ἀνακαλύπτοντες, ὅτι μετὰ τὴν μονάδα τὴν δημιουργικὴν
 καὶ τὸν ἕνα καὶ ἐξηρημένον Δία τρεῖς εἰσι παρ' αὐτοῖς θεοὶ δύοι, Ζεὺς,
 Ποσειδῶν καὶ Πλούτων ὠνομασμένοι· ὑφ' ἐκάστῳ δὲ τῶν τριῶν τέττα- ²⁵
 ρές εἰσιν τεταγμένοι θεοί, ὁ μὲν τις τὸ εἶναι παρέχων τοῖς οὖσιν, ὁ δὲ
 τὸ ζῆν, ὁ δὲ μονὴν ἄτρεπτον, ὁ δὲ ἐπιστροφὴν ἐπὶ τὰς οἰκειάς ἀρχάς· ὥς
 εἶναι τρεῖς μὲν αἰτίους τοῦ εἶναι τοῖς πᾶσι σώμασι καὶ ψυχαῖς καὶ νοῖς,
 τρεῖς δὲ τοῦ φρουρεῖσθαι καὶ ἄτρεπτα μένειν, τρεῖς δὲ τοῦ ζῆν, τρεῖς δὲ

7 3—6 Pl. Phaedr. 246 e 4—247 a 2 || 10—11 Herm. in Phaedr. p. 135, 26 || 13—18
 pp. 135, 27—136, 1 || 19—20 p. 135, 26 || 21 p. 136, 19 || 21—25 p. 136, 25—27 ||
 25—p. 13, 1 p. 136, 29—32

7 e¹ || 6 μένη e¹, corr. Ja. || 13 εἰπεῖν inserendum ante ὑποθέσεων put. Alline ||
 14 ἐπιβαλεῖ καὶ] ἐπιβαλεῖται coni. Alline || 18 ἐννοήσει] ε super ei scr. e¹ || 25 δὲ
 iter. e¹

τοῦ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὰς οἰκείας ἀρχάς· ὡς γίνεσθαι τρεῖς τέτταρας δώδεκα.
 ὦν πρῶτός ἐστιν ὁ Ζεὺς· συντεταγμένοις γὰρ ὦν τοῖς λοιποῖς δώδεκα ἡγε-
 μονικὴν ἔχει ὡς ἐν συντεταγμένοις τάξιν. εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ δώδεκα παρ' Ἑλ-
 λησι θεοὶ ἡγεμόνες καὶ θεῶν ἐγκοσμίων καὶ ἀγγέλων καὶ πάντων <τῶν>
 5 λοιπῶν γενῶν. τὸ δὲ ἐν οὐρανῷ εἰρήκει, ὅτι, εἰ καὶ ὅλος ὁ κόσμος αὐτοῦ
 ἀπολαύει, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον ὁ οὐρανὸς ἅτε συγγενέστερος ὦν καὶ
 ἐπιτηδειότερος πρὸς τὸ μετασχεῖν τοῦ θεοῦ. ἄρμα δὲ καὶ ἵππους τῶν
 θεῶν τὰς δευτέρας αὐτῶν καὶ τρίτας δυνάμεις ἀκουστέον, ἃς αἱ πρῶται
 κατευθύνουσι, δι' ὧν ὁ Ζεὺς καὶ ἑαυτὸν συνάγει καὶ πᾶσαν τὴν ὑποβεβλη-
 10 μένην αὐτῷ στρατιὰν θεῶν καὶ δαιμόνων καὶ πάντα ἀπλῶς τὰ ἐξημμένα
 αὐτοῦ. | εἰ δὲ καὶ ὄχημά τις θέλοι ὑποβάλλειν αὐτῷ, τὸν Ὀλυμπον ἂν p. 439
 αὐτῷ ὑποβάλοι, τουτέστι τὰ ὑπὲρ τὴν ἑπλανῆ στερεώματα, ἃ καὶ τῆς
 ἀπλανοῦς ἐστὶ πτηνότερα. δώδεκα δὲ ὄντων ἡγεμόνων καὶ δώδεκα τάξεων,
 τῆς δὲ Ἑστίας μιᾶς οὐσῆς τῶν ἡγεμόνων καὶ τῆς στρατείας αὐτῆς ἐν μονῇ
 15 καὶ ἀκινήτῃ λαμβανομένης εἰκότως εἴρηνται αἱ ἑνδεκα τάξεις ἔπεσθαι
 τῷ Δίῃ. εἰ γὰρ καὶ ἡ Ἑστία ἀνάγεται καὶ οἱ ἄλλοι θεοὶ μένουσι καὶ ἐστίαν
 ἔχουσι καὶ μονήν, ῥητέον, ὡς ἀμφοτέρω μὲν ἐστὶν ἐν ἐκάστῳ τῶν θεῶν,
 μᾶλλον δὲ τὰ τρία· ἕκαστος γὰρ αὐτῶν καὶ μένει καὶ πρόεισι καὶ ἐπιστρέ-
 20 φει πρὸς τὰς οἰκείας ἀρχὰς ἀναγόμενος. ἄλλος δὲ κατ' ἄλλο χαρακτηρίζε-
 ται, καὶ ἐστὶ τοῦ μὲν πάντως ἀνάγεσθαι αἰτιος ὁ Ζεὺς, τοῦ δὲ πάντα
 ἐδράζεσθαι ἡ Ἑστία, τοῦ δὲ προῖέναι ἡ Ἥρα καὶ αἱ ζωογόνοι θεαί· πάντα
 γὰρ τὰ ὄντα καὶ μένει ἐν τοῖς ἑαυτῶν αἰτίοις καὶ πρόεισιν ἐξ αὐτῶν καὶ
 ὑποστρέφει πάλιν εἰς τὰς οἰκείας ἀρχὰς, καὶ διὰ μὲν τῆς Ἑστίας τὸ μόνιμον
 καὶ αἴτιον τῆς ἐνιδρύσεως αὐτῶν λαμβάνει, διὰ δὲ τοῦ Διὸς τὴν αἰτίαν
 25 τῆς ὑποστροφῆς καὶ ἀνόδου. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν θεῶν ὁ Πλάτων.

Πρὸς τοῦτων δὲ περὶ ἀθανασίας τῆς ἡμετέρας ψυχῆς ἐπιβαλλόμενος
 ἐρεῖν οὕτω φησί· περὶ δὲ τῆς ιδέας αὐτῆς οὕτω λεκτέον. οἷον μὲν ἐστὶ,
 πάντη καὶ πάντως θείας εἶναι καὶ μακρᾶς διηγήσεως, ᾧ δὲ ἔοικεν, ἀνθρω-
 πίνης καὶ ἐλάττονος· ταύτῃ οὖν λέγομεν. ἔοικε δὲ τῷ συμφύτῳ δυνάμει
 30 {καὶ} ὑποπτέρου ζεύγους τε καὶ ἡνιόχου. θεῶν μὲν οὖν ἵπποι τε καὶ
 ἡνιόχοι πάντες αὐτοὶ τε ἀγαθοὶ καὶ ἐξ ἀγαθῶν, τὸ δὲ τῶν ἄλλων μέ-
 μικται. καὶ πρῶτον μὲν ἡμῶν ὁ ἄρχων συνωρίδος ἡνιοχεῖ· εἶτα τῶν

1 p. 137, 3 || 2 p. 137, 7 || 2-3 p. 137, 13-14 || 3-5 p. 137, 15-16 || 5-13
 p. 140, 1-8 || 13-21 p. 140, 22-32 || 21-25 p. 141, 24-27 || 27-p. 14, 2 Pl.
 Phaedr. 246 a 3-b 3

1 τρεῖς e¹ a. c. : τρεῖς e¹ p. c. ut vid. || 2 δώδεκα] ἑνδεκα fort. legendum, cf.
 Herm. || 4 τῶν Herm. || 13 δώδεκα¹ - ἡγεμόνων iter. e¹ || 20 πάντως] πάντα
 Herm. || 30 secl. K.-D.

ἵππων ὁ μὲν αὐτοῦ καλὸς τε καὶ ἀγαθὸς καὶ ἐκ τοιούτων, ὁ δ' ἐξ ἐναντίων
 p. 440 τε καὶ | ἐναντίος· καὶ αὖθις· 'ψυχὴ πᾶσα παντὸς ἐπιμελεῖται τοῦ ἀψύχου,
 πάντα δὲ οὐρανὸν περιπολεῖ, ἄλλοτ' ἐν ἄλλοις εἶδεσι γιγνομένη·' τὰ μὲν
 οὖν Πλατωνικά ταῦτα. ἐρμηνευτέον δὲ πρότερον, τίς ἡ τῆς ψυχῆς ἰδέα
 ἐστίν. λέγομεν οὖν, ὅτι οὐσία μὲν ἐκάστου πράγματός ἐστι τὸ ἐν τῷ ἐν 5
 αὐτῷ καὶ τὸ οἷον ἐνικώτατον, τὸ δὲ εἶδος τὸ πλήθος καὶ τὰ οἰονεῖ στοιχεῖα·
 ἡ γὰρ ψυχὴ καὶ ἐν ἐστὶ καὶ πολλά, καὶ ἰδέα ψυχῆς τὸ πλήθος καὶ τὰ
 στοιχεῖα. τοῦτο γὰρ βούλονται οἱ ἵπποι καὶ ὁ ἡνίοχος, ἐστὶ δὲ ἡ μὲν οὐσία
 τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἀκάκωτος, οἱ δὲ ἵπποι ἦτοι αἱ δυνάμεις αὐτῆς δια-
 στρέφονται, ἐστὶ δ' ὅτε καὶ ἀργοῦσιν. ἡ μὲν οὖν τῆς οὐσίας δύνამεις, τοῦ 10
 ἐνὸς τῶν τριῶν γενῶν, ὁ ἡνίοχος ἐστίν· ἡ δὲ ταύτου δύναμις ὁ κρείττων
 τῶν ἵππων, ἡ δὲ τοῦ θατέρου ὁ καταδεέστερος. ἐὰν τοίνυν νοήσωμεν δύο
 ἵππους καὶ ἡνίοχον καὶ συμφύσωμεν αὐτούς, ἡ μία δύναμις ἡ γεννητικὴ
 τοῦ τε ἡνίοχου καὶ τῶν ἵππων, αὕτη ἐστὶν ἡ ἰδέα τῆς ψυχῆς. δύναιμι δὲ
 ἀκουστέον κατὰ τοὺς γεωμέτρως, ὡς εἰώθασιν λέγειν τὴν εὐθείαν δύνασθαι 15
 τὸ τετράγωνον. τὸ δὲ 'ἄλλοτ' ἐν ἄλλοις εἶδεσι γιγνομένη' τοῦτο ἐστὶν
 ἀντὶ τοῦ κατ' ἄλλους καὶ ἄλλους ἐαυτῆς λόγους ἱσταμένη, οἷον σεληνια-
 κοὺς ἢ ἡλιακοὺς· ἡ γὰρ μερικὴ ψυχὴ τοσοῦτον ἀμείβει τὸ εἶδος, ὡς καὶ
 ἀνεπίγνωστος λοιπὸν γίνεσθαι. Πλατωνικῶς τὰ Πλατωνικά· τοῦτο δὲ
 ταυτόν ἐστι τῷ τὰ γελοῖα γελοῖως. 20

8

f. 408v

Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν

Θαυμάσιόν τι ἠπόρησας 'εἰ ἐκάστη' εἰρηκῶς 'αἰσθησις ἐξ ἐκάστου τῶν
 σωματικῶν στοιχείων πεποιήται, πῶς ἐκείνων τεττάρων ὄντων πέντε
 αἰσθήσεις γεγέννηται; λείπεται γὰρ μία τούτων ἐξ ἄλλου του πεποιήσθαι.
 καὶ τί ποτε τοῦτο ἐξ οὗ ἐκείνη τὴν γένεσιν ἔχει;' οἶμαι οὖν σε τὴν ἐν τῷ 25
 Τιμαίῳ τοῦ Πλάτωνος περὶ τῶν αἰσθήσεων διάταξ(ιν δέχ)εσθαι. ἐκεῖσε
 γὰρ οὗτος ὁ σοφὸς ἀνὴρ πυρὸς μὲν τὴν ὄψιν ποιεῖται, ἀέρος δὲ τὴν ἀκοήν,
 καὶ τὴν γεῦσιν ὕδατος, τὴν δὲ ἀφὴν γῆς, τὴν δὲ ὄσφρησιν καὶ τὸ τῶν

7 2-3 Pl. Phaedr. 246 b 6-7 || 5-6 Herm. p. 121, 5-6 || 6 p. 121, 7-8 ||
 7 p. 121, 9 || 7-8 p. 121, 12-13 || 8-10 p. 122, 13-14 || 10-16 p. 123, 16-23 ||
 16-19 p. 130, 11-15

8 22-25 Al. in Sens. p. 14, 18-22 || 26 p. 14, 22-23 || 26-28 p. 15, 3-4 ||
 28-p. 15, 3 pp. 14, 24-15, 3 (cit. Pl. Tim. 66 d 8-e 2)

7 1 αὐτοῦ e¹ : αὐτῷ seu αὐτῶν Pl.

8 0 || 25 τὴν² scripsi : τῶν 0 || 26 διάταξιν δέχεσθαι con. Wk. (cf. p. 15, 4) :
 διατάξασθαι 0 || 27 ἀέρος Al. : ἀέρι 0

ὁσμῶν γένος ἡμιγενὲς εἶναι καὶ μικτόν πως. 'μεταβάλλοντος τοῦ ὕδατος εἰς ἀέρος ἢ ἀέρος εἰς ὕδωρ ἐν τῷ μεταξὺ τούτων' φησί 'γεγόνασι.' καὶ εἴη ἂν ἡ ὁσφρησις πέμπτη.

- Ἀριστοτέλης δὲ οὐ προσίεται [τὴν τοι]αύτην διάταξιν οὐδὲ πυρὸς
 5 ποιεῖται τὴν ὄψιν. περὶ δὲ τὸ πῦρ ἐκλάμπειν θλιβομένου τοῦ ὀφθαλμοῦ
 ἕτερον ποιεῖται αἷτιον. 'τὰ γὰρ λεῖα' φησί 'πεφύκασιν ἐν τῷ σκότει λάμ-
 πειν.' τὸ γοῦν τοῦ ὀφθαλμοῦ μέσον τὸ μέλαν, ὃ κόρην καλοῦμεν, λεῖόν τέ
 ἐστι καὶ διὰ τὴν λειότητά στίλβον κινουμένου τοῦ ὀφθαλμοῦ συμβαίνει
 10 πυρὸς ποιεῖν φαντασίαν. ἀλλ' οὐδὲ φησιν ὁ ἀνὴρ οὗτος τὸ ὁρᾶν εἶναι ἐν
 τῷ ἐκπέμπειν φῶς. 'οὐκ ἔδει γὰρ' φησί 'τὰ ἐν τῷ ὕδατι ὄντα ὁρᾶν. πῶς
 γὰρ οἷόν τε ἐν ὕδατι πῦρ καὶ φῶς τοιοῦτον διαβαίνειν καὶ μὴ σβέννυσθαι;'
 προστίθῃσι δὲ ὅτι καὶ εἰ ἐν τῷ ἐκπέμπειν φῶς τὸ ὁρᾶν ἐστίν, ἔδει νυκτὸς
 μᾶλλον ὁρᾶν τὰ ζῶα ἢ μεθ' ἡμέραν. οὕτω μὲν οὖν τὰς Πλατωνικὰς δόξας
 διασεύειν ὁ Ἀριστοτέλης δοκεῖ.
- 15 Παρασαλεύει δὲ καὶ Ἑμπεδοκλέα. ὁ γὰρ Ἑμπεδοκλῆς ποτὲ μὲν τὸ ἀπὸ
 τῆς ὄψεως ἐκπεμπόμενον φῶς αἰτιᾶται τοῦ ὁρᾶν, ποτὲ δὲ τὰς ἀπὸ τῶν
 ὀρωμένων ἐφαπλουμένας ἀπορροίας. Δημοκρίτου δὲ τοσοῦτον ἀποδέχεται
 τὴν δόξαν ὅτι ἐξ ὕδατος τὴν ὄψιν γεννᾷ, τὸν δὲ τρόπον καθ' ὃν γίνεται τὸ
 ὁρᾶν ἀπαναίνεται. λέγει γὰρ ὁ Δημόκριτος τὸ ὁρᾶν εἶναι τὸ τὴν ἔμφασιν
 20 τὴν ἀπὸ τῶν ὀρωμένων δέχεσθαι. ἐστὶ δὲ ἔμφασιν τὸ ἐμφαινόμενον εἶδος
 ἐν τῇ κόρῃ. ἡγεῖται γὰρ εἰδωλὰ τινα ἀπορρέοντα, ὁμοιόμορφα τοῖς
 ἀφ' ὧν ἀπορρέουσιν, ἐμπλῖπτει τοῖς τῶν ὀρώντων ὀφθαλμοῖς | καὶ οὕτως f. 409'
 τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι. 'ὅτι δὲ' φησὶν Ἀριστοτέλης 'ἐξ ὕδατος ἐστὶν ἡ κόρη
 δι' ἧς ὀρώμεν δῆλον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν· διαφθειρομένων γὰρ τούτων
 25 τὸ ἐκρέον ὕδωρ φαίνεται ὄν'.

Πολλοῖς δὲ ἐπιχειρήμασιν ἀναιρεῖ τὴν τοῦ Πλάτωνος περὶ τοῦ ὀφθαλ-
 μοῦ δόξαν, μὴ βουλόμενος τὴν ὄψιν ἐκ πυρὸς ἔχειν τὴν γένεσιν. παρα-
 λογώτατον δὲ φησι καὶ τὸ λέγειν ἐκπέμπεσθαι σῶμα ἐκ τίνος τῶν ὀρών-
 των, ὥς ἀποτείνεσθαι αὐτὸ μέχρι τῶν ἀστρῶν δύνασθαι. βέλτιον δέ,
 30 φησὶν, ἢν τοῦ λέγειν τῷ ἐκπεμφθέντι ἐκ τῆς ὄψεως φωτὶ ἐκτὸς γενομένῳ
 τὸ ἐκτὸς φῶς συμφέεσθαι τὸ λέγειν τὸ ἐκτὸς φῶς τῷ ἐντὸς πρὸ τοῦ

4—6 p. 15, 10—17; p. 16, 4 (cit. Arist. Sens. 437 a 23—24) || 6 p. 16, 2—3
 (= Arist. Sens. 437 a 31—32) || 7 p. 17, 7—8 || 8 p. 17, 12 || 8—9 p. 20, 18—21 ||
 9—11 p. 22, 22—23 || 12—13 p. 23, 3—4 || 15—17 p. 23, 6—7 || 17—19 p. 24,
 12—14 || 19—23 p. 24, 14—21 || 23—25 p. 27, 7—9 || 27—29 p. 32, 5—6 ||
 29—p. 15, 1 p. 32, 9—12

7 τὸ² scripsi : τὸν O || 12 προτίθῃσι O, corr. Wk. || 15 καὶ Ἑμπεδοκλέα scripsi :
 κατὰ ἐμπεδόκλεια O || 17 δημόκριτος O, corr. Hansen || 19 τὸ² Al. : τὸν O || 23 ὅτι
 coni. Wk. : ὁ O || 31 τὸ² Al. : τῷ O | τοῦ Al. : τῆς O

ἐκπεμφθῆναι συμφέεσθαι πρὸς τῇ κόρῃ, ὅτι οὐδὲν ἐδεῖτο τῆς ἀπὸ τῆς
 ὄψεως τοῦ φωτὸς ἀπορροίας, εἰ μὴ ἐμελλεν αὐτὴ περιλήψεσθαι τὸ ὁρατόν.

Τίθεται οὖν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν μὲν ὄψιν ὕδατος εἶναι, τὴν δὲ ἀκοήν
 ἄερος, τὴν δὲ ὄσφρησιν πυρός. τὴν γὰρ κατ' ἐνέργειαν ὄσφρησιν ταῦτόν
 τίθεται τῷ ὄσφραντῷ. τὸ ὄσφραντόν καὶ ἡ ὀσμή, ἥς ἡ ὄσφρησις ἀντι- 5
 λαμβάνεται, ξηρὰ καὶ καπνώδης ἐστὶν ἀναθυμίασις, ἥ δὲ τοιαύτη ἀναθυ-
 μίας πυρώδης καὶ ἐκ πυρός, ὥστε εἶναι τῶν τεττάρων σωμάτων γῆς
 μὲν τὰς δύο, ἀφῆν τε καὶ γεῦσιν (ἡ γὰρ γεῦσις ἀφῆς τι εἶδος), ὕδατος δὲ
 τὴν ὄψιν, ἄερος δὲ τὴν ἀκοήν, πυρός δὲ τὴν ὄσφρησιν.

Μίαν δὲ καὶ τῷ ἀριθμῷ τὴν αἰσθητικὴν ψυχὴν λέγει, καὶ ταύτην ἐν τῇ 10
 καρδίᾳ οἰκίζει, ἀφ' ἥς ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον ἡ τῆς αἰσθήσεως γίνεται διά-
 δοσις. πόροι γὰρ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον διατείνουσι τρεῖς, εἴτα ἀπὸ
 τοῦ ἐγκεφάλου ὁ μὲν αὐτῶν ἐπὶ τὴν ὄψιν, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν ἀκοήν, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν
 ὄσφρησιν καθήκουσιν. οἱ δὲ τῆς ἀφῆς καὶ τῆς γεύσεως ἐπ' εὐθείας ἀπὸ
 τῆς καρδίας τέτανται, ἀλλ' οὐ διὰ τῆς ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον ὁδοῦ. 15

Τὸ δὲ φῶς ἐντελέχειά ἐστι τοῦ διαφανοῦς ἢ διαφανές, καὶ ὥσπερ χρῶ-
 μα {τῶν}, οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός, ὅτι μὴ παθητικῶς ἀνα-
 δέχεται τὸ διαφανές τὸ φῶς, ἀλλὰ κατὰ σχέσιν τὴν πρὸς αὐτό. τὸ δὲ χρῶμα
 οὐ τὸ τοῦ σώματος, φησί, πέρας ἐστίν, ἀλλ' ἐν τῷ τοῦ σώματος πέρατι,
 πέρας ὃν οὐχ ὡς σώματος, ἀλλὰ τοῦ διαφανοῦς καθ' ὃ διαφανές. 20

Δόξα δὲ Ἀριστοτέλους περὶ τῆς αἰσθήσεως παρὰ τὰς τῶν ἄλλων αὐτῇ
 ἐστί· πάσχουσα γάρ, φησὶν, ἡ ὄψις ὑπὸ τῶν ὁρατῶν αἰσθάνεται, ὥσπερ
 καὶ ἐκάστη τῶν ἄλλων αἰσθήσεων, ἀλλ' οὐχὶ ποιούσα καὶ ἐκπέμπουσα,
 πάσχουσα δὲ οὐ τῷ δέχεσθαι ἀπορρέοντά τινα ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν, ἀλλὰ
 τῷ τὸ μεταξὺ τῆς τε ὄψεως καὶ τοῦ ὀρωμένου διαφανές, ὅταν κατ' ἐνέρ- 25
 γειαν ἢ τοιοῦτον (τοιοῦτον δὲ ἐστὶ τὸ πεφωτισμένον), κινεῖσθαι ὑπὸ τῶν
 ὁρατῶν, τουτέστι τῶν χρωμάτων (κινητικὸν γὰρ τὸ χρῶμα τοῦ κατ' ἐνέρ-
 γειαν διαφανοῦς). κινούμενον γὰρ καὶ διατιθέμενον τὸ κατ' ἐνέργειαν δια-
 φανές ὑπὸ τῶν ὁρατῶν τὸ εἶδος αὐτοῦ διαδίδωσι τῇ κόρῃ, ὁσῆ καὶ αὐτῇ
 διαφανεῖ. καὶ οὕτως διὰ ταύτης δεχομένης διὰ τοῦ διαφανοῦς τὸ μεταξὺ 30
 εἶδος τοῦ ὀρωμένου καὶ μέχρι τοῦ πρώτου αἰσθητικοῦ διαδιδούσης αὐτὸ

1—2 p. 32, 13—15 || 3—4 p. 37, 9—10 || 4—5 p. 38, 2—4 || 5—6 p. 38, 4—6 ||
 6—9 p. 39, 22—25 || 10—11 p. 40, 27—28 || 11—12 pp. 40, 28—41, 2 || 12—15 p. 41,
 3—6 || 16—18 pp. 42, 25—43, 1 || 18—20 p. 49, 25—27 || 22—28 p. 59, 1—7 ||
 28—p. 17, 1 p. 59, 10—15

2 ἡμελλεν Al. || 13 αὐτῶν Al. : αὐτὴν O || 16 ἐστι scripsi : ἐπὶ O : ἐστὶν post φῶς
 habet Al. | ἢ Al. : ἡ O || 17 seclusi || 23 τι ante καὶ² habet Al. || 24 ἀπορρέοντα
 Al. : ἀπορρέον τέ O || 25 τῷ τὸ Al. : τοῦτο O || 27 κινητικὸν Al. : κινητὸν O ||
 29 αὐτοῦ] fort. legendum αὐτῶν cum Al.

τῷ τὸν μεταξὺ πόρον τοιούτου σώματος εἶναι πλήρη τὸ ὁρᾶν γίνεσθαι· οὐ γὰρ ταῖς ἀπορροαῖς, [ὡς ᾤοντο οἱ] πρὸ αὐτοῦ (ἀφ' ἧς γὰρ οὕτω καὶ ἡ ὄψις ἔσται), ἀλλὰ τῇ τοῦ μεταξὺ τῆς ὄψεως καὶ {τῆς} τοῦ ὁραμένου διαφανοῦς κινήσει ὑπὸ τῶν ὁρατῶν. χυμὸν δὲ ὀρίζεται ὁ φιλόσοφος τὸ ὑπὸ
 5 τοῦ ἐν τῇ γῇ ξηροῦ γινόμενον πάθος ἐν τῷ ὕγρῳ τῆς γεύσεως τῆς κατὰ δύναμιν ἀλλοιωτικὸν εἰς ἐνέργειαν.

Ἡρώτησας δὲ καὶ τί ἐστι τὸ μόριον τῆς πολιτικῆς. ἔστιν οὖν ἡ περὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πολιτῶν ἐπιμέλεια, καλεῖται δὲ ἡθικὴ. μόριον δὲ
 10 μὲν ἐστὶ τινὰ τέλη παρὰ τὰς πράξεις, οἷον ἐν ταῖς ποιητικαῖς, ἐν ταύταις βελτίω τὰ ἔργα τῶν ἐνεργειῶν, τούτεστι τὰ ποιήματα, ἐνθα δὲ αὐταὶ αἱ ἐνέργειαι, οὐδὲν τῶν ἐνεργειῶν τιμιώτερον. ἐν ἀπάσαις δὲ ταῖς δυνάμεσι τὰ τῶν ἀρχιτεκτονικῶν τεχνῶν τέλη αἰρετώτερα τῶν ὑφ' ἐαυτά. ἀρχιτεκτονικαὶ δὲ λέγονται αἱ ἀρχουσαι καὶ κρατοῦσαι τῶν ὑφ' αὐτάς,
 15 ὥσπερ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῆς πηδαλιουργικῆς.

9

Διάφοροι δόξαι Ἑλληνικαὶ περὶ ψυχῆς

f. 409^v

Τολμῶσιν ἔνιοι τῶν Ἑλλήνων καὶ περὶ τῶν ἡμετέρων ἀπορρήτων σαφῶς διαλέγεσθαι. ὁ γοῦν φιλόσοφος Πρόκλος τὴν ἐντεῦθεν ἀπαλλαγὴν τῆς ψυχῆς ὡς ἔχει φύσεως παριστῶν 'φερομένη' φησί 'περὶ τὴν ψυχὴν
 20 ἀγγέλων μερίς καὶ περιλάμπουσα αὐτὴν πανταχόθεν καὶ πλήρη ποιοῦσα τοῦ ἀχράντου πυρός, ὃ ἐνδίδωσιν αὐτῇ τάξιν ἀκλιτον καὶ δύναμιν, δι' ἣν οὐκ ἐκροῖζεῖται εἰς τὴν ὑλικὴν ἀταξίαν, ἀλλὰ συνάπτεται τῷ θεῷ φωτί, συνέχει αὐτὴν ἐν οἰκείῳ τόπῳ καὶ ἀμιγῇ ποιεῖ πρὸς τὴν ὕλην τῷ θερμῷ πνεύματι κουφίζουσα καὶ ποιοῦσα μετέωρον διὰ ἀναγωγῆς ζωῆς.' 'τέλος
 25 δὲ' φησί 'τῶν ἀνόδων ἡ μετουσία τῶν θείων καρπῶν καὶ ἡ αὐτοφανὴς τοῦ πυρός ἀποπλήρωσις, ἣτις ἐστὶν ἡ τοῦ θεοῦ ὄψις.' ὕμνωδός δὲ ἀποτελεῖται τοῦ θεοῦ <ἡ ψυχῇ> καὶ τὰ συνθήματα τοῦ πατρὸς τὰ ἄρρητα προσβαλλο-

8 2—4 p. 61, 11—13 || 4—6 p. 75, 1—3 || 7—9 Asp. in Eth. Nic. p. 6, 28—31 || 9—12 Asp. p. 4, 21—23 || 12—15 Asp. pp. 4, 28—5, 1

9 19—24 Procl. Exc. Chald. p. 206, 7—14 || 24—p. 18, 1 Procl. p. 206, 17—21

8 2 ὡς ᾤοντο οἱ Al. || 3 secl. Wk. || 4 χυμὸν scripsi : χωμῶν O || 10 τέλη Asp. : τέλει O || ταύταις Asp. : τούτοις O || 14 τῶν Asp. : τὴν O | αὐτάς Asp. : αὐτὰ O

9 O || 16 Διάφοροι O, corr. Wk. || 18 διαλέγονται O, corr. We. || 22 ἐκροῖζεῖται Procl. : ἐκροῖζει O || συνάπτεται Procl. : συνέπεται O || 25 αὐτοφανὴς Procl. || 27 ἡ ψυχῇ Procl. | προσβαλλομένη Procl.

μένη. τοιοῦτοι γὰρ οἱ νοεροὶ καὶ ἀφανεῖς ὕμνοι ἀναγομένης ψυχῆς ἀνα-
κινοῦντες τὴν μνήμην τῶν ἁρμονικῶν <λόγων>, οἱ φέρουσιν ἀπορρήτους
εἰκόνας τῶν θείων ἐν αὐτῇ δυνάμει.

Βάθος δὲ ψυχῆς ἐστὶν αἱ τριπλαῖ αὐτῆς γνωστικαὶ δυνάμεις, αἱ νοεραί,
αἱ <δια>νοητικαί, αἱ δοξαστικαί· ὅμματα δὲ αἱ τριπλαῖ τούτων ἐνέργειαι · 5
τὸ γὰρ ὅμμα γνώσεως σύμβολον, ὥσπερ ἡ ζωὴ ὁρέξεως.

Καὶ ῥίζα μὲν τῆς κακίας τὸ σῶμα, τῆς δὲ ἀρετῆς ὁ νοῦς.

Καὶ τοῦτο δέ φησιν ὁ φιλόσοφος, ὅτι μηδεὶς εἰς ὀργὴν θεοῦ ἀναφερέτω
τὰς αἰτίας τῶν ἐνταῦθα τιμωριῶν, ἀλλ' οὔσης ἐν τῷ παντὶ κόσμῳ δίκης
τε καὶ κρίσεως, ὅφ' ὧν κατευθύνεται πάντα καὶ μετρεῖται τοῖς προσήκον- 10
σιν ὅροις, ἐξ ἀνάγκης ἔπεται τοῖς ἀφισταμένοις τῶν κρειττόνων ἀκόλουθος
†πάθη† τιμωρὸς τῶν πλημμελησάντων περὶ τὸ θεῖον ἐπ' ὠφελεία τῶν
τὴν δίκην ἱπεχόντων.

Εἴτα καὶ ταῦτα παραγγέλλει τοῖς ἀναγομένοις ἴσως φιλοσοφώτερον·

μὴ τὰ πελώρια μέτρα γύης ὑπὸ σὴν φρένα βάλλου 15
μηδὲ μέτρει μέτρον ἡελίου κανόνας συναθροίσας·
αἰδίῳ βουλῇ φέρεται πατρός, οὐχ ἔνεκεν σοῦ.
μήνης ῥοῖζον ἔασον· αἰεὶ τρέχει ἔργῳ ἀνάγκης,
ἀστέριον προσόρευμα σέθεν χάριν οὐκ ἔλοχεύθῃ.
αἰθριὸς ὀρνίθων ταρσὸς πλατὺς οὐποτ' ἀληθής, 20
θυσιῶν σπλάγχχνον τε τομαί· τάδ' ἀθύρματα πάντα,
ἐμπορικῆς ἀπάτης στηρίγματα. φεῦγε σὺ ταῦτα
μέλλων εὐσεβείης ἱερὸν παράδεισον ἀνοίγειν,
ἐνθ' ἀρετὴ σοφία <τε> καὶ εὐνομία συνάγονται.

Φησὶ δὲ ὁ φιλόσοφος παρακούσας ἴσως τῶν ἡμετέρων λογίων μέχρι 25
τῶν ἀπογόνων διατείνειν τὴν ἀπὸ θεοῦ κόλασιν, αἰτίαν ἐπάγων οὐκ

1—6 Procl. pp. 206, 23—207, 8 || 4—6 Psell. Expos. or. Chald., infra p. 137,
12—14 || 7 Procl. Exc. Chald. p. 208, 8 || 8—9 cf. Pl. Leg. 716 a 3; Rom. 3, 5 ||
9—13 cf. Procl. in Tim. III p. 290, 3—7; I p. 38, 24—26 || 15—24 Or. Chald. 107
(cf. Psell. Expos. or. Chald., infra p. 129, 18—28) || 25 cf. Exod. 20, 5 || 25—26 Or.
Chald. 162 (cf. Psell. Expos. or. Chald., infra p. 143, 10—11)

2 λόγων Procl. || 3 εἰκόνας O, corr. We. || 5 νοητικαὶ O, corr. We. ex Psell. Expos.
or. Chald. : νοητάς Procl. || 11—12 ἀκόλουθος πάθη τιμωρὸς] loc. corr. stat. We. et
πάθη <κολάζουσα> τοὺς πλημμελήσαντας conl. : ἀκολούθως πάθη τιμωρὰ conl. Wk. ||
15 post βάλλον vers. suppl. We. ex Psell. Expos. or. Chald. infra p. 129, 19 ||
20 πλατὺν O, corr. We. | οὐπω τάληθής O, corr. We. || 21 οὐ ante θυσιῶν habet
Syn. Insomn. et hic add. We. | τε] τ' αἱ O, corr. We. ex Psell. Expos. or. Chald. ||
22 φεῦγε] φεῦ δὲ O, corr. We. ex Psell. Expos. or. Chald. || 23 εὐσεβείης O, corr.
We. | παράδεισον ἱερὸν O, corr. We. || 24 τε suppl. We. ex Psell. Expos. or. Chald.

ἄγνωστον μόνον ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ ἀντίθετον. 'τῶν συγγενικῶν' φησὶ γάρ 'ψυχῶν ὁμοφνῆς ἐστὶν ἡ σύνταξις καὶ αἱ μήκω ἀπολυθεῖσαι τῶν τῆς φύσεως δεσμῶν ἐν τοῖς τῶν ὁμογενῶν κατέχονται πάθουσιν· ἐναπεμόρξατο γάρ τι καὶ ταύταις δυσέκνιπτον κακὸν ἢ πρὸς τὰς πλημμελεῖς ψυχὰς 5 κοινωνία τῆς ζωῆς.' δεῖ οὖν καὶ ταύτας τὸ μέρος τυχεῖν τῆς ὅλης δίκης καὶ ἀναπλησθείσας διὰ τὴν φυσικὴν συγγένειαν τῶν μiasμάτων καθαρθῆναι πάλιν δι' αὐτῶν.

'Καὶ ἵνα ἔχη' φησὶ 'καὶ ὁ περὶ γῆν τόπος ζῶν θεοσεβέστατον γινώσκων τὰ θεῖα καὶ θεραπεύειν δυνατόν, αἱ ψυχαὶ πέμπονται παρὰ τοῦ 10 πατρὸς εἰς τὴν γένεσιν.'

Τὰς δὲ ιδέας φησὶ πᾶσαν τὴν τοῦ κόσμου δημιουργίαν συνέχειν, καθ' ἃς ὁ πατήρ τὴν ὕλην διεκόσμησε πρὸ τῶν ἀποτελεσμάτων τὰ πρωτογενῆ αἷτια τῶν ὄλων ἐν ἑαυτῷ προστησάμενος. καὶ αἱ μὲν ἔννοιαί εἰσι δημιουργικαί, αἱ δὲ νοήσεις ποιήσεις.

15 'Καὶ τὸν μὲν νοῦν ἀμέριστον' φησὶ 'παρήγαγεν ὁ θεὸς αἰωνίαν ἔχοντα καὶ τὴν οὐσίαν καὶ τὴν ἐνέργειαν, τὸ δὲ σῶμα μεριστὸν καὶ τὴν ὑπόστασιν καὶ τὴν κίνησιν, τὴν δὲ ψυχὴν μέσην, τὴν μὲν φύσιν ἀμέριστον ἔχουσαν, τὴν δὲ ἐνέργειαν κατὰ χρόνον κινουμένην· καὶ τὸν μὲν ἀκίνητον, τὸ δὲ 20 ἑτεροκίνητον, τὴν δὲ αὐτοκίνητον.'

Καὶ ὥς αἱ μὲν ἀκρότητες τῶν στοιχείων ἀλύτως συμπληροῦσι τὸν οὐρανόν, αἱ δὲ ὑποστάθμει τὴν γένεσιν· οὐ γὰρ ἐκ τῶν αὐτῶν πάντα, οὐδὲ ὡσαύτως κεραννόμενα ἀλλήλοις, εἰ καὶ ἐκ τῶν τεττάρων στοιχείων ὅλα τὰ αἰσθητά.

Καὶ ὅτι ἰσταμένη ἡ ψυχὴ κατὰ τὸ διανοητικὸν τὸ ἑαυτῆς ἐπιστήμων 25 ἐστὶ τῶν ὄντων· ἐν δὲ τῷ νοερῷ τῆς οἰκειᾶς οὐσίας ἑαυτὴν ἰδρύσασα νοεῖ τὰ ὅλα ταῖς ἀπλαῖς καὶ ἀμερίστοις ἐπιβολαῖς. εἰς δὲ τὸ ἐν ἀναδραμοῦσα καὶ πᾶν τὸ <ἐν> ἑαυτῇ συμπτύξασα πλῆθος ἐνθεαστικῶς ἐνεργεῖ καὶ συνάπτεται ταῖς ὑπὲρ νοῦν ὑπάρξεσι· τῷ γὰρ ὁμοίῳ πανταχοῦ τὸ ὅμοιον

1—3 Procl. apud Psell. Expos. or. Chald., infra p. 143, 14—16 || 5—7 Procl. apud Psell. Expos. or. Chald., infra p. 143, 16—18 || 9—10 cf. Psell. Ὑποτύπωσις, infra p. 150, 33sq.; Ἐκθεσις κεφαλαιώδης, infra p. 147, 19sq. || 11—13 cf. Or. Chald. 37, 5—16 || 13—14 cf. Psell. Ἐκθεσις, infra p. 148, 9—11 || 15—19 cf. Procl. in Tim. II p. 147, 23sq.; Elem. 20 || 20—23 cf. Procl. in Tim. II p. 49, 12—25 et pp. 56, 21—57, 9 || 24—p. 20, 1 Procl. Exc. Chald. p. 209, 7—13

4 ταύταις δυσέκνιπτον κακὸν scripsi: ταύτης δυσέκνει καιρὸν O: ταύταις et κακὸν conī. Delatte apud We.: δυσέκνιπτον conī. Dodds apud We. || 5 δίκην O, corr. We. || 7 ἐξ αὐτῶν Psell. Expos. or. Chald. || 9 ση(μείωσαι)· περὶ τῆς ψυχῆς ὡς παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορευομένης mg. O || 12 πρὸ] πρὸς O, corr. We. || 17 μὲν] δέ O, corr. We. || 26 ὅλα] πάντα Procl. | εἰς Procl.: εἰ O || 27 ἐν Procl. (cod. v¹⁰)

συνάπτεσθαι πέφυκεν. οὐδὲν γὰρ γνωστὸν δι' ἐλάττονος γινώσκεται γνώσεως.

Ἔστιν γάρ τι νοητόν, ὃ χρή σε νοεῖν νόον ἄνθει. διττὸν δέ φησι τὸ ἐν ἡμῖν ἐν· τὸ μὲν τῆς πρωτίστης ἡμῶν τῶν δυνάμεων οἷον ἄνθος, τὸ δὲ τῆς ὅλης οὐσίας κέντρον καὶ τῶν περὶ αὐτὴν παντοίων δυνάμεων· οὐ γάρ ἐσμεν 5 νοῦς μόνον, ἀλλὰ καὶ προσοχή καὶ προαίρεσις καὶ διάνοια καὶ δόξα καὶ πρὸ τῶν δυνάμεων τούτων οὐσία μία καὶ πολλή καὶ μεριστή καὶ ἀμερής.

Καὶ ὃν μὲν ἐστὶν ὁ νοητὸς νοῦς, ὑπαρξίς δὲ τὸ νοητόν.

Καὶ ὅτι, φησὶν, ἡ ψυχὴ περιέχει πολλῶν κόλπων πληρώματα, τουτέστι ζωοποιοὺς δυνάμεις ἀποπληρωτικὰς πολλῶν ὑποδοχῶν τῶν δυναμένων 10 ζωοποιεῖσθαι παρ' αὐτῆς.

Καὶ ὅτι συνέστηκεν αὕτη ἀπὸ τῶν νοερῶν λόγων καὶ τῶν θείων συμβόλων. καὶ ὥσπερ πάντων ἐστὶ πλήρωμα τῶν εἰδῶν, κατὰ μίαν δὲ ἰδέαν ὑφέστηκεν, οὕτω καὶ πάντων <μὲν> μετέχει τῶν συνθημάτων δι' ὧν συνάπτεται τῷ θεῷ, ἀφώριστα δὲ ἡ ὑπαρξίς αὐτῆς ἐν ἐνί. 15

Καὶ ὅτι πᾶσα ψυχὴ πάσης κατ' εἶδος διέστηκεν. εἰ γὰρ τὸ εἶναι τῆς 15 ψυχῆς λόγος ἐστὶ | καὶ εἶδος ἀπλοῦν, ἢ οὐδὲν διοίσει κατ' οὐσίαν ψυχὴ τις ἄλλης ψυχῆς ἢ κατ' εἶδος ἂν διαφέρει.

Καὶ ἔστιν ἐν ἐκάστη πάντα καθ' ἐν, οἳ τε νοεροὶ λόγοι καὶ τὰ συνθήματα· τὸ γὰρ καθ' ἐν εἶδος πολλῶν εἶναι ἀτόμων ὑπόστασιν ὁμοειδῶν 20 περὶ <τε> τὴν ὕλην ἐστὶ καὶ τὰ σύνθετα τῶν ὄντων, τῆς ὑποκειμένης φύσεως ποικίλως τοῦ αὐτοῦ μετεχούσης εἶδους.

10

f. 412^r

Περὶ νοῦ

Ἀνέγνως μὲν ἡδιστα ὡς ἔγραφα τὴν ἐπιστολήν, βούλει δὲ μὴ ἐν ταῦτῳ γράμματι τὰ περὶ νοῦ καὶ ψυχῆς ἔχειν, ἀλλ' ἐν ἐτέρῳ μὲν τὴν πᾶσαν 25 νοερὰν ιδιότητα γνωρισθῆναι σοι, ἐν ἐτέρῳ <δὲ> σύμπασαν τὴν ψυχικὴν.

9 1–2 Procl. p. 210, 8–9 || 3 Or. Chald. 1, 1 || 3–5 Procl. Exc. Chald. p. 211, 4–8 || 5–7 Procl. p. 211, 1–4 || 8 cf. Or. Chald. 1, 9 || 9–11 cf. Or. Chald. 96, 3 et Psell. Expos. or. Chald., infra pp. 140, 27–141, 1 || 12–15 Procl. Exc. Chald. pp. 211, 21–212, 3 || 16 Procl. p. 212, 5 || 16–18 Procl. p. 212, 10–12 || 20–22 Procl. p. 212, 7–10

10 26 cf. infra p. 22

9 1 γνωστὸν] γνωστικὸν Procl. (cod. v¹⁰) || 7 ἀμερής] ἀμερίστος Procl. (cod. v¹⁰) || 13 ἰδέαν] αἰτίαν Procl. || 14 μὲν Procl. || 17 ἢ conl. Dodds apud We. : ἂν O : ἢ Procl. (cod. v¹⁰) || 18 διαφέρει conl. Dodds apud We. || 20 εἶναι secl. We., cf. Procl. | ὑπόστασιν conl. Wk : ἐπόστασις We. ex Procl. : ἅπασιν O | ὁμοειδῶν] ἐνοειδῶν Procl. || 21 τε Procl.

10 O || 26 suppl. Wk.

αὕτη τοιγαροῦν ἢ ἐπιστολὴ τὸν νοῦν μόνον ἀπολαβοῦσα τὰ περὶ αὐτοῦ ἐκ τῶν παρ' Ἑλλήσι φιλοσοφησάντων ἐπιτετμημένως κεφαλαιοί.

Πᾶς τοίνυν νοῦς κατὰ τὰς Ἑλληνικὰς δόξας ἢ ἀμέθεκτος ἐστὶν ἢ μεθεκτός. παντὸς γὰρ τοῦ πλήθους τῶν νόων ὁ ἀμέθεκτος ἡγείται, πρωτίστην ἔχων ὑπαρξιν. τῶν δὲ μετεχομένων οἱ μὲν τὴν ὑπερκόσμιον καὶ ἀμέθεκτον ἐλάμπουσι ψυχὴν, οἱ δὲ τὴν ἐγκόσμιον. καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἑαυτὸν μόνον νοεῖ, ἕκαστος δὲ τῶν ἐφεξῆς ἑαυτὸν ἅμα καὶ τὰ πρὸ αὐτοῦ. κατ' ἐνέργειαν δὲ ὡς νοῦς ἑαυτὸν νοεῖ οὐκ ἄλλον ὄντα παρὰ τὰ νοούμενα. καὶ ὁ μὲν ἀμέθεκτος ἀπλῶς πάντα νοεῖ, τῶν δὲ μετ' ἐκείνον ἕκαστος καθ' ἐν πάντα. καὶ πᾶς νοῦς ἐν αἰῶνι τὴν οὐσίαν ἔχει καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐνέργειαν. καὶ ἀμερίστος ἐστὶν οὐσία καὶ ἀμεγέθης καὶ ἀσώματος καὶ ἀκίνητος. καὶ τὰ μὲν ἐστὶ κατ' αἰτίαν, ὅσα μετ' αὐτόν, τὰ δὲ κατὰ μέθεξιν, ὅσα πρὸ αὐτοῦ, νοερὰν δὲ ἔλαχεν οὐσίαν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ὑπαρξιν. καὶ ἀφορίζει πάντα καὶ ἃ κατ' αἰτίαν ἐστὶ καὶ ἃ κατὰ μέθεξιν. αἰδίων τέ ἐστι προσεχῶς καὶ ἀμεταβλήτων ὑποστάτης. καὶ τῷ νοεῖν ὑφίστησι τὰ μετ' αὐτόν, καὶ ἢ ποιήσις ἐν τῷ νοεῖν καὶ ἢ νόησις ἐν τῷ ποιεῖν. καὶ ὑπὸ τῶν κατ' οὐσίαν ἅμα καὶ ἐνέργειαν νοερῶν μετέχεται πρώτως. καὶ πάντα τὰ νοερὰ εἶδη καὶ ἐν ἀλλήλοις εἰσὶ καὶ καθ' αὐτὸ ἕκαστον. καὶ πᾶς νοῦς πλήρωμα ὧν εἰδῶν, ὁ μὲν ὀλικωτέρων, ὁ δὲ μερικωτέρων ἐστὶ περιεκτικός. καὶ πᾶν νοερὸν εἶδος αἰδίων ἐστὶν ὑποστατικόν. καὶ πᾶς νοῦς ὅλος ἐστὶν ὡς ἐκ μερῶν ὑποστάς. καὶ πᾶς ὁ μετεχόμενος νοῦς ἢ θεῖός ἐστιν ὡς θεῶν ἐξημμένος ἢ νοερὸς μόνον. καὶ ὁ θεῖος νοῦς ὑπὸ ψυχῶν μετέχεται θείων. καὶ ὁ μετεχόμενος νοῦς μετέχεται ὑπὸ ψυχῶν οὔτε θείων οὔτε νοῦ καὶ ἀνοίας ἐν μεταβολῇ γινομένων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν κατ' οὐσίαν αἰεὶ (καὶ) κατ' ἐνέργειαν νοερῶν. καὶ πᾶς ὁ νοερὸς ἀριθμὸς πεπέρασται. καὶ πᾶς νοῦς ὅλος ἐστὶν ὡς ἐκ μερῶν ὑποστάς· ἕκαστος γὰρ καὶ ἡγῶται τοῖς ἄλλοις καὶ διακέκριται ἀπ' αὐτῶν. ἀλλ' ὁ μὲν ἀμέθεκτος νοῦς ἀπλῶς ὅλος ὡς καὶ τὰ μέρη πάντα ὀλικῶς ἔχων ἐν ἑαυτῷ, τῶν δὲ μερικῶν ἕκαστος ἐν μέρει τὸ ὅλον ἔχει καὶ οὕτως πάντα ἐστὶ μερικῶς· καθ' ἐν γὰρ πάντα, τὸ δὲ καθ' ἐν οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ μερικῶς.

Ταῦτά ἐστι τὰ τῷ φιλοσόφῳ Πρόκλῳ πεφιλοσοφημένα περὶ νοῦ ἐν τῇ θεολογικῇ αὐτοῦ στοιχειώσει.

3 Procl. Elem. 166 p. 144, 9 || 4—6 166 p. 144, 12—14 || 6—7 167 p. 144, 22—23 || 7 167 p. 144, 23—24 || 7—8 168 p. 146, 18—19 || 8—9 170 p. 148, 4—5 || 10 170 p. 148, 6—7 || 11 171 p. 150, 1—2 || 11—14 173 p. 150, 23—26 || 14—15 172 p. 150, 15—16 || 15—16 174 p. 152, 8—9 || 16—17 175 p. 152, 19—20 || 17—18 176 p. 154, 3—4 || 18—19 177 p. 156, 1—2 || 19—20 178 p. 156, 25 || 20—21 180 p. 158, 11 || 21—22 181 p. 158, 19—20 || 22 182 p. 160, 5—6 || 23—24 183 p. 160, 13—15 || 24—25 183 p. 160, 18—19 || 25 179 p. 158, 3 || 25—30 180 p. 158, 11—17

20 ὅλος Procl. : ὅλως 0 || 24 καὶ Procl. || 26 ὅλος Procl. : ὅλως 0 || 31—32 ἐν τῇ θ. ex ἐντεῦθεν 0

Ἰδοὺ σοι καὶ τὰ περὶ ψυχῆς παρατίθημι Ἑλληνικὰ δόγματα, ὧν ἔνια καὶ τοῖς ἡμετέροις λογίοις συνάδει, ἀλλὰ πλέον παρ' αὐτοῖς τοῦ ποτίμου τοῦ ἀλμυροῦ. φασὶ γοῦν ὡς πᾶσα ψυχὴ ἢ θεία ἐστὶν ἢ μεταβάλλουσα ἀπὸ νοῦ εἰς ἄνοϊαν ἢ μεταξὺ τούτων, ἀεὶ μὲν νοοῦσα, καταδεστέρα δὲ τῶν 5 θείων ψυχῶν. ἀτοπωτάτου δὲ τούτου ὄντος τοῦ δόγματος τὸ μετὰ τοῦτο μυθολογικώτερόν τε καὶ γραωδέστερον. πᾶσαι γάρ, φησὶν, αἱ θεῖαι ψυχαὶ θεοὶ εἰσι ψυχικῶς, πᾶσαι δὲ αἱ τοῦ νοεροῦ μετέχουσιν νοῦ θεῶν ὁπαδοὶ αἰεὶ, πᾶσαι δὲ αἱ μεταβολῆς δεκτικαὶ θεῶν ὁπαδοὶ ποτε. καὶ πᾶσα ψυχὴ ἀσώματός ἐστιν οὐσία καὶ χωρὶς σώματος· ἀεὶ γὰρ γινώσκει ἑαυτήν, 10 πᾶν δὲ τὸ ἑαυτὸ γινώσκον πρὸς ἑαυτὸ ἐπιστρέφεται, τὸ δὲ πρὸς ἑαυτὸ ἐπιστρέφον ἀσώματός ἐστιν οὐσία. καὶ πᾶσα ψυχὴ ἀνώλεθρός ἐστιν καὶ ἄφθαρτος· πᾶν γὰρ τὸ ὅπως οὖν διαλύεσθαι καὶ ἀπόλλυσθαι δυνάμενον ἢ σωματικόν ἐστιν ἢ σύνθετον ἢ ἐν ὑποκειμένῳ τὴν ὑπόστασιν ἔλαχε. καὶ πᾶσα ψυχὴ ζωὴ ἐστὶ καὶ ζῶν καὶ αὐτόζως καὶ ἐπιστρεπτική πρὸς ἑαυτήν 15 καὶ αὐθιγὸς, καὶ μέση τῶν ἀμερίστων [καὶ τῶν] περὶ τοῖς σώμασι μεριστῶν. καὶ τὴν μὲν οὐσίαν ἔχει αἰώνιον, τὴν δὲ ἐνέργειαν κατὰ χρόνον. καὶ προσεχῶς [ἀ]πὸ τοῦ νοῦ ὑφέστηκε. καὶ πάντα ἔχει τὰ εἶδη ἃ ὁ νοῦς πρῶτως ἔχει. καὶ πάντα ἐστὶ τὰ πράγματα, παραδειγματικῶς μὲν τὰ αἰσθητά, εἰκονικῶς δὲ τὰ νοητά. ταῦτα μὲν οὖν ἴσως τὰ δόγματα οὐ πάντῃ 20 τι ἄτοπα, ἀλλ' [ἄμειν]ον εἰπεῖν ἐπαμφοτέρα· ἃ δὲ φασὶ μετὰ ταῦτα γε-λοιωδέστατα. ἀποφαίνονται γὰρ ὡς πᾶσα ψυχὴ μεθεκτὴ σώματι χρῆται πρῶτῳ αἰδίῳ καὶ ἀγένητον ἔχοντι τὴν ὑπόστασιν· καὶ ἐπειδὴ τὸ χρόνον μετέχον, ἀεὶ δὲ κινούμενον περιόδοις μετρεῖται, καὶ ἡ ἐγκόσμιος ψυχὴ περιόδοις μετρεῖται τῆς οἰκείας ζωῆς καὶ ἀποκαταστάσει· χρόνον τε 25 γὰρ μετέχει καὶ ἀεὶ κινεῖται. καὶ ἡ μὲν τῶν ἄλλων ψυχῶν περίοδος τιμὴ

11 2 cf. supra p. 20, 26 || 4-6 Procl. Elem. 184 p. 160, 21-23 || 7-9 185 p. 162, 1-3 || 9-12 186 p. 162, 13-17 || 12-14 187 p. 162, 24-27 || 14-15 188 p. 164, 1 || 15-16 189 p. 164, 20-22 || 16-17 190 p. 166, 1-2 || 17 191 p. 166, 26-27 || 18 193 p. 168, 20 || 18-19 194 p. 168, 30 || 19-20 195 p. 170, 4-5 || 22-23 196 p. 170, 18-19 || 23-24 198 p. 172, 23-24 || 24-25 199 p. 174, 1-2 || 25-26 198 p. 172, 25-26 || 26-p. 23, 2 200 p. 174, 10-12

11 0 || 7 an φασὶν legendum? || 10 χωρὶς] χωριστῇ Procl. | ἀεὶ] εἰ Procl. || 11 ἑαυτὸ²] ἑαυτὸν 0, corr. Wk. || 12 ἀσώματός] σώματος 0, corr. Wk. || 14 ᾗ²] an καὶ legendum cum Procl.? || 15 αὐτόζως Procl. : αὐτόζων 0 || 16 καὶ τῶν Procl. || 18 ἀπὸ Procl. || 20 ἴσως ser. Wk. : ἴσα 0 || 21 ἄμεινον coniecti : post lac. aliq. litt. compendium incertum 0 || 22 σώματι Procl. : σώμασι 0 || 23 ἀγένητον Procl. : ἀγένητον 0 || 25 μετρεῖται] χρῆται Procl. | χρόνον 0, corr. Wk.

χρόνῳ μετρεῖται, ἡ δὲ τῆς πρώτης ὑπὸ χρόνου μετρομένης τῷ σύμπαντι
 χρόνῳ. καὶ πᾶσαι αἱ θεῖαι ψυχαὶ τριπλᾶς ἔχουσιν ἐνεργείας, τὰς μὲν ὡς
 ψυχαί, τὰς δὲ ὡς νοῦν ὑποδεξάμεναι θεῖον, τὰς δὲ ὡς θεῶν ἐξηρητημέναι.
 καὶ προνοοῦσι μὲν τῶν ὄλων ὡς θεοί, γινώσκουσι δὲ πάντα κατὰ τὴν
 5 νοερὰν ζωὴν, κινοῦσι δὲ τὰ σώματα κατὰ τὴν αὐτοκίνητον ὑπαρξιν. καὶ
 πᾶσαι θεῶν ὁπαδοὶ καὶ αἰεὶ ἐπόμεναι θεοῖς καταδεέστεραι μὲν εἰσι τῶν
 θεῶν, ὑπερήπλωνται δὲ τῶν μερικῶν ψυχῶν. | καὶ πᾶσα θεία ψυχὴ πολ- f. 412^v
 λῶν ἡγείται ψυχῶν αἰεὶ θεοῖς ἐπομένων, πλειόνων τῶν ποτὲ ταύτην τὴν
 τάξιν δεχομένων. καὶ πᾶσα ψυχὴ μερικὴ τοῦτον ἔχει τὸν λόγον κατὰ τὴν
 10 θεῖαν ψυχὴν ὅφ' ἦν τέτακται κατ' οὐσίαν, ὃν τὸ ὄχημα αὐτῆς κατὰ τὸ
 ἐκείνης ὄχημα. καὶ πᾶσα ψυχὴ μερικὴ κατιέναι τε εἰς γένεσιν ἐπ' ἀπειρον
 καὶ ἀνιέναι δύναται ἀπὸ γενέσεως εἰς τὸ ὄν. καὶ πάσης μερικῆς ψυχῆς τὸ
 ὄχημα ἄνλον καὶ κάτεισι προσθήκη χιτώνων ἐνυλοτέρων. αἰεὶ δὲ τὸ αὐτὸ
 καὶ σχῆμα καὶ μέγεθος ἔχει. καὶ πᾶσα μερικὴ ψυχὴ κατιοῦσα εἰς γένεσιν
 15 ὅλη κάτεισι καὶ οὐ τὸ μὲν αὐτῆς ἄνω μένει, τὸ δὲ κάτεισιν.

12

Ἀπο<ριῶν> λύσις τελεία <καὶ> ἀναγκαία

f. 417^v

Πλωτῖνος ἄλλο τὸν νοῦν καὶ ἕτερον τὴν ψυχὴν δογματίζει. τοῦτό φησι
 καὶ Ἀπολινάριος. ἄλλοι τὸν νοῦν τὸ ἡγεμονικόν φασι τῆς ψυχῆς. Ἀριστοτέ-
 λης τὸν ἐνεργεῖα νοῦν φέρει ἔξωθεν, οὐ μὴν καὶ τὸν δυνάμει, τὸν θύραθεν
 20 οὐδ' εἰς τὸ εἶναι λέγων συντελεῖν τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλ' εἰς προκοπὴν τῆς
 τῶν φυσικῶν γνώσεως. Πλάτων οὐκ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματός φησι τὸν
 ἀνθρώπον, ἀλλὰ ψυχὴν τοιῷδε σώματι χρωμένην. κυριωτέρα ἢ ψυχὴ τοῦ
 σώματός ἐστιν· ὡς ὄργανον κινεῖται τὸ σῶμα. ὁ ἀνθρώπος ἐν μεθορίῳ νοη-
 τῆς καὶ αἰσθητῆς οὐσίας. ἤρωσεν ὁ θεὸς ἀναίσθητα καὶ αἰσθητικά, σάρκα,
 25 πιμελήν, ὅστ' αἰ, τρίχας, καὶ λογικὸν μέρος καὶ ἄλογον. ἦσαν, μᾶλλον δὲ

11 2–5 201 p. 176, 1–5 || 5–7 202 p. 176, 18–20 || 7–9 204 p. 178, 10–12 ||
 9–11 205 p. 180, 4–6 || 11–12 206 p. 180, 15–16 || 12–13 208 p. 182, 4 || 13 209
 p. 182, 16–17 || 13–14 210 p. 184, 1–2 || 14–15 211 p. 184, 10–11

12 17 Nem. Nat. hom. p. 1, 9–10 || 17–18 p. 1, 11 || 18 p. 1, 14–15 || 18–21
 p. 1, 15–18 || 21–22 p. 2, 1–3 || 22–23 p. 2, 9–11 || 23–24 p. 2, 24 || 24–25
 p. 3, 8–9 || 25 p. 3, 15 || 25–p. 24, 3 p. 6, 22–25

11 4 τὰ ante πάντα habet Procl. || 5 κατὰ Procl. : καὶ 0 || 6 ἐπόμενοι 0, corr.
 Wk. || 9 τοῦτον Procl. : τούτων 0 | κατὰ] πρὸς Procl. || 10 ὄν Procl. : ὄν 0 | κατὰ]
 πρὸς Procl. || 11 γένεσιν Procl. : γέννησιν 0, cf. ll. 12 et 14 || 13 καὶ] ἦ 0, corr. Wk.

12 0 || 16 tit. mg. fort. a scriba add. | suppl. Wk. | καὶ supplevi || 23 κινεῖται
 Nem. : κινεῖ 0 | μεθορίους Nem. | νοητῆς Nem : νοητῶ 0

εἰσιν ἔτι καὶ νῦν δυνάμεις ἐν τῷ φντῷ μέγιστα. τότε δ' ἐν ἀρχῇ ἰσχυρο-
τάτην εἶχον τὴν ἐνέργειαν ἀκραιφνεῖς οὔσαι. ἦν οὖν καὶ ἀπόγευσίς τιнос
καρποῦ, γνῶσιν ἐμποιοῦσα τῆς οἰκειάς φύσεως. ἕκαστον τῷ οἰκείῳ τρέ-
φεται, τῷ δ' ἐναντίῳ θεραπεύεται. τῶν ἄλλων στοιχείων καὶ προσεχῶς
καὶ δι' ἄλλων μεταλαμβάνομεν, τῆς γῆς δὲ μόνον δι' ἄλλων. ἐξαιρέτον 5
ἄνθρωπος ἔχει τὸ συγγνώμης ἐν τῷ μετανοεῖν ἀξιοῦσθαι.

Εἰ σῶμα ἡ ψυχὴ κατὰ τινὰς τῶν παλαιῶν, τί ἐστὶ τὸ συνέχον αὐτήν;
πᾶν σῶμα τριχῇ διαστατόν, οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν. καὶ γὰρ ὁ τόπος καὶ
τὸ ποῖον ἀσώματα μὲν εἰσι καθ' αὐτά, κατὰ συμβεβηκὸς δ' ἐν ὄγκῳ
ποσοῦται. καὶ ἡ ψυχὴ καθ' αὐτήν μὲν ἀδιάστατος, κατὰ τὸ δ' ἐν ᾧ ἐστὶ 10
συνθεωρεῖται τριχῇ διαστατή. πᾶν σῶμα ἡ ἐξωθεν κινεῖται, ὡς τὰ ἄψυχα,
ἡ ἐνδοθεν, ὡς τὰ ἔμψυχα. εἰ σῶμα ἡ ψυχὴ, ἡ ἔμψυχόν ἐστὶν ἡ ἄψυχον.
ἔτι ἡ ψυχὴ λόγοις τρέφεται· οὐδὲν δὲ σῶμα ἀσωμάτῳ τρέφεται. εἰ αἷμα ἡ
f. 418^r ψυχὴ, | ὅταν μέρος ἀπορρῶῃ τοῦ αἵματος, μέρος ἀπορρεῖ τῆς ψυχῆς. καὶ
τὸ ἦπαρ καὶ ὁ ἐγκέφαλος εἰ ἐκλείψουσι τέλος ἐπάγουσι τῷ ζῳῷ· λοιπὸν 15
καὶ ταῦτα ψυχαί. οὐδὲ τὸ ὕδωρ ψυχὴ· αἰετὸς γὰρ καὶ πέρδιξ καὶ μὴ πίνον-
τες δύνανται ζῆν. οὐδὲ πνεῦμα· πολλὰ γὰρ οὐκ ἀναπνεῖ καὶ ζῇ, ὡς τὰ μὴ
πνεύμονα ἔχοντα. Χρῦσιππος 'οὐκ ἐφάπτεται' φησὶν 'ἀσώματον σώματος,
καὶ λοιπὸν {οὐ} σῶμα ἡ ψυχὴ'. ἡ <δὲ> γραμμὴ ἀσώματος οὐσα ἐφάπτεται
σώματος, ὁμοίως καὶ ἡ λευκότης. Σιμμίας φησὶ τὴν ψυχὴν ἁρμονίαν. 20
ἀλλ' ἡ ἁρμονία οὐ δέχεται ἁρμονίαν καὶ ἀναρμωσίαν, ἡ δὲ ψυχὴ ἀρετὴν
καὶ κακίαν. ἔτι δὲ εἰ ἡ ψυχὴ κρᾶσις, ἐναλλάττονται δὲ αἱ κρᾶσεις, ἐναλ-
λαγείην μὲν καὶ αἱ ψυχαί. ἄλλο τὸ κρατοῦν καὶ ἄλλο τὸ κρατούμενον,
ἄλλο ἄρα κρᾶσις καὶ ἄλλο ψυχὴ.

Πρώτη ἐντελέχεια ὀφθαλμοῦ ἡ {πρώτη} ὄψις, δευτέρα ἡ ἐνέργεια καθ' 25
ἣν ὁρᾷ. ὡς γοῦν ἡ ὄψις τελειοῖ τὸν ὀφθαλμόν, <οὕτως> καὶ ἡ ψυχὴ τὸ ζῳον.

Εἰ ἡ κουφότης καὶ ἡ βαρύτης κίνησις, οὐδέποτε' ἂν ἴστατο τὰ κοῦφα
καὶ τὰ βαρέα. οὐ τὸ κατὰ φύσιν κινούμενον ἤδη καὶ κατὰ φύσιν ἡρεμεῖ.
καὶ γὰρ ἥλιος καὶ κόσμος οὐ κατὰ φύσιν ἡρεμεῖ.

3-4 p. 8, 1-2 || 4-5 p. 8, 2-12 || 5-6 pp. 9, 26-10, 1 || 7 p. 18, 2-4 || 8-11
p. 18, 17-22 || 11-12 p. 18, 22-24 || 12-13 pp. 18, 24-19, 4 || 13-14 p. 19,
7-10 || 14-15 p. 19, 18 || 16 p. 19, 24-25 || 16-17 p. 20, 3-4 || 17-18 p. 20, 6-9 ||
18-20 p. 22, 3-10 || 20 p. 22, 19-20 || 21-22 p. 23, 17-18 || 22-23 p. 24, 21-22 ||
23-24 p. 25, 25-26 || 25-26 p. 27, 2-4 || 26 p. 27, 6-8 || 27-28 p. 28, 25-26 ||
28-29 p. 29, 10-13

1 τῷ φωτῷ O : τοῖς φντοῖς Nem. || 2 ἦν Nem. : ἴν' O || 3 οἰκείῳ Nem. : οἶον O ||
11 ἦ] ἦτοι Nem. || 14 ὅταν - τοῦ Nem. : πάντα ἀπορρεόνται O || 16 ψυχὴ scripsi :
ψυχρόν O || 17 δύναται O, correxi | τὰ] τὸ O, correxi || 19 deleui | suppleui || 20 σώ-
ματος Nem. : σώματι O || 25 aliqua fort. omissa ante πρώτῃ¹ | deleui || 26 οὕτως
Nem. || 27-28 plura hic omissa fort. ab ipso Psell. || 27 ἔστατο O, correxi || 28 τὸ]
τὰ O, correxi || 29 ἡρεμεῖν δύνανται legendum ut in Nem.?

Ὁὐκ ἔστιν ἡ ψυχὴ ἀριθμὸς· ἡ γὰρ ψυχὴ οὐσία, ὁ δὲ ἀριθμὸς ποσόν. ἔτι ἡ ψυχὴ συνεχής, ὁ δ' ἀριθμὸς οὐ συνεχής. μίαν φησὶν τοῦ παντὸς ψυχὴν ὁ Πλάτων, τὰς δὲ κατὰ μέρος διαφορούς· κατ' εἶδος ζῶον καὶ ψυχῆς εἶδος λέγει. <εἰ> ἡ ψυχὴ οὔτε σῶμα οὔτε συμβεβηκός, λείπει <ὅτι> ἀσώματός 5 ἔστι καὶ ἀφθαρτος κατὰ τοὺς θείους πατέρας.

Ἐπὶ δὲ τῶν νοητῶν ἔνωσης μὲν λέγεται, οὐκ ἀλλοίωσις δέ. ὥσπερ ὁ ἥλιος τὸν ἀέρα εἰς φῶς μεταβάλλει ἀσύγχυτος αὐτὸς μένων, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι· παρὰ τοσοῦτον δὲ τὸ διάφορον, ὅτι ὁ ἥλιος ἐν τόπῳ περιγράφεται. οὐ κρατεῖται ἡ ψυχὴ ὑπὸ τοῦ σώματος, ἀλλὰ μᾶλλον κρατεῖ. 10 καὶ τὸ σῶμα ἐν τῇ ψυχῇ ἔστι· διὰ παντὸς γὰρ σώματος χωροῦσι τὰ νοητὰ ἀκωλύτως. ἡ ψυχὴ ἐν ἑαυτῇ μὲν ἔστιν ὅταν λογίζεται, ἐν τῷ νοῦ ὅταν νοῇ, ἐν τῷ σώματι δὲ ὡς ἐν σχέσει καὶ {ἐν} τῷ παρεῖναι, ὡς λέγεται καὶ ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν. δεδέσθαι φαμὲν ὑπὸ τοῦ σώματος τὴν ψυχὴν ὡς ὑπὸ τῆς ἐρωμένης τὸν ἐραστήν. οὐ σωματικῶς οὐδὲ τοπικῶς, ἀλλὰ κατὰ σχέσιν 15 δέδεται ἡ ψυχὴ τῷ σώματι· τὸ γὰρ ἀμερὲς οὐκ ἐν τόπῳ. λέγει Εὐνόμιος ὡς αἱ θεαὶ δυνάμεις ἠρώθησαν ταῖς δυνάμεσι τοῦ σώματος ἥρουν ταῖς αἰσθήσεσι, καὶ τοῦτο δοξάζει σάρκωσιν. χρὴ δὲ νοεῖν ὡς κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν τῶν ἀσωμάτων ἀσυγχύτως γίνεται ἡ ἔνωσης τῶν οὐσιῶν, μὴ καταβλαπτομένης τῆς θειοτέρας ἐκ τῆς ὑποδεεστέρας. ἡ γὰρ καθαρὸς ἀσώμα- 20 τος φύσις ἀκωλύτως χωρεῖ διὰ πάντων, δι' αὐτῆς δ' οὐδέν. οὐκ εὐδοκία τοίνυν ὁ τρόπος τῆς ἐνώσεως· τὸ γὰρ ἀναλαβεῖν σῶμα εὐδοκίας, τὸ δὲ μὴ σύγχυσιν γενέσθαι φύσεως θείας.

Τὰ ἔναιμα ἐκ τῶν <τεττάρων> χυμῶν, τὰ δ' ἄναιμα ἐκ τῶν ἄλλων χυμῶν καὶ ἐκ τοῦ ἀναλογούντος αἵματι. Ἀριστοτέλης τὰ ζῶα προσεχῶς 25 ἐξ αἵματος φησι γίνεσθαι καὶ τρέφεσθαι καὶ αὔξεσθαι καὶ τὸ σπέρμα ἐξ αἵματος. ὁ δ' Ἱπποκράτης λέγει ἐκ τῶν τεττάρων, ἢ ἐκ τῶν γεωδεστέρων τὰ στερεώτερα γίνονται, ἐκ δὲ τῶν μαλακωτέρων τὰ μαλακά. ποτὲ καὶ οἱ τέτταρες εὐρίσκονται ἐν τῷ αἵματι ἐν ταῖς φλεβοτομίαις, ὅθεν καὶ δοκοῦσιν ἐν τούτῳ συμφωνεῖν.

1-2 p. 30, 4-8 || 2-3 p. 33, 20-21 || 3-4 p. 35, 7-8 || 4-5 p. 37, 24-25 || 6 p. 40, 1-2 || 6-9 pp. 40, 22-41, 3 || 9 p. 41, 8 || 10-11 p. 41, 9-11 || 11-15 p. 41, 13-19 || 15 p. 41, 21 || 15-17 pp. 43, 16-44, 3 || 17-22 p. 44, 9-18 || 23-24 pp. 44, 24-45, 1 || 24-26 p. 45, 7-10 || 26-28 p. 45, 12-16 || 28-29 p. 45, 17-18

3 ζῶων Nem. || 4 εἰ Nem. | λείποι O, corr. Duffy | ὅτι suppl. Wk. || 6 λέγεται γίνεται Nem. || 12 delevi || 13 δεδέσθαι Nem. : δεδόσθαι O | ὑπὸ¹ Nem. : ὕλην O || 15 δέδοται O, correxi | τόπῳ scripsi, cf. Nem. : τόμῳ O || 18 γίνονται O, correxi | παραβλαπτομένης Nem. || 20 εὐδοξία O, correxi, cf. l. 21 || 23 τεττάρων Nem. || 27 ποτὲ] πολλάκις Nem. || 28 ἐν² Nem. : ἐπὶ O || 29 ἐν τούτῳ Nem. : ὄντα O

Αἱ τέτταρες ποιότητες ἐν τοῖς στοιχείοις εἰσὶ καὶ οὐ καθ' αὐτάς. τὸ στοιχεῖον ἀπλοῦν σῶμά ἐστιν κατ' ἐνέργειαν ἔχον ἄκρας τὰς ποιότητας. ἕκαστον τῶν στοιχείων ἀποβαλὼν μίαν τῶν ποιότητων ἕτερόν τι γίνεται κατὰ σύγκρισιν καὶ διάκρισιν. δύο γένη ἀέρος κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, τὸ ἀτμῶδες τὸ ἐκ τῆς ἀναθυμιάσεως τοῦ ὕδατος καὶ τὸ καπνῶδες τὸ 5 ἐξ ἀποσβέσεως πυρός. τοῦτο θερμόν· ἐκεῖνο τὰ πρῶτα μέν ἐστι θερμόν, ὕστερον δὲ ψύχεται. ἐκ δὲ τῶν τεττάρων στοιχείων τὰ πάντα καὶ εἰς ταῦτα ἀναλύεται. Πλάτων φησὶ τὰ τρία στοιχεῖα μεταβάλλειν εἰς ἄλληλα, οὐ μὴν δὲ καὶ τὴν γῆν. πυραμῖς γὰρ καὶ ὀκτάεδρον καὶ εἰκοσάεδρον ἐκ σκαλη- νῶν συγκείμενα δύνανται διαλύεσθαι καὶ αὖθις συνίστασθαι, κύβος δὲ 10 διαλυθεὶς εἰς ἄλλο τι τῶν τριῶν σχημάτων οὐ μεταβάλλει· ἐξ ἰσοπλευρῶν γὰρ τριγώνων συνίσταται. τῷ πυρὶ δξύτης, μανότης, κίνησις· τῇ γῇ ἀμβλύτης, πυκνότης, στάσις. ἔστιν ὡς δξύτης πρὸς ἀμβλύτητα ἀῆρ πρὸς ὕδωρ, ὡς κίνησις πρὸς στά[σιν] ὕδωρ πρὸς γῆν, ὡς ἄρα πῦρ πρὸς ἀέρα ἀῆρ πρὸς ὕδωρ.

15

Αἰσθητήρια μὲν πέντε, αἰσθήσεις δὲ μία, ἡ ψυχική. ἡ ἀφ' ἣ ἐν τῇ γεώδει φύσει, τῷ αὐγοειδεστάτῳ ἡ ὄψις τῶν αὐγοειδῶν, τῷ ἀερῶδει τὰ παθήματα τοῦ ἀέρος. οὐ πρὸς τὰ τέτταρα στοιχεῖα τέτταρες καὶ αἱ αἰσθήσεις, ἀλλὰ πέντε· τὸ γὰρ τῶν ὁσμῶν γένος μέσον ἀέρος καὶ ὕδατος. τῶν ψυχικῶν τὰ μὲν δορυφορικὰ καὶ ἀρχικά, ἡγρουν τὸ διανοητικὸν καὶ ἐπιστημονικόν, τὰ 20 δὲ ὑπουργικά ὡς τὰ αἰσθητικά καὶ ἡ καθ' ὁρμὴν κίνησις.

Ἰππαρχος ἀκτίνάς φησιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀποτείνεσθαι καὶ καθάπερ χεῖρας ἀντιλαμβάνεσθαι τοῦ ὄρατοῦ. οἱ δὲ γεωμέτραι τὸν μὲν δεξιὸν ὀφθαλμὸν τείνουν φασὶν ἀκτῖνας ἐπὶ τὰ ἀριστερά, τὸν δ' ἀριστερὸν ἐπὶ τὰ δεξιά, καὶ ἀπὸ τῆς ἐμπτώσεως ἀποτελεῖσθαι κῶνον. οἱ Ἐπικούρειοι 25 εἰδῶλα τῶν φαινομένων φασὶ προσπίπτειν τοῖς ὀφθαλμοῖς. ἡ αὐγὴ τοῦ ἡλίου ψαύουσα τοῦ ἄνω πέρατος τοῦ ἀέρος διαδίδωσι δύναμιν. ὁ ἀῆρ ὄργανον τῷ ὀφθαλμῷ πρὸς τὴν τῶν ὁρωμένων διάγνωσιν. ὡς ὁ ἐγκέφαλος

1 p. 47, 18—19 || 1—2 p. 47, 24—25 || 3—4 p. 49, 2sq. || 4—7 pp. 49, 23—50, 4 || 7—8 p. 50, 8—9. 19—20 || 8—9 p. 50, 25—26 || 9—12 p. 51, 6—12 || 12—13 p. 51, 25—27 || 13—15 p. 52, 9—12 || 16 p. 56, 5 || 16—18 p. 56, 6—10 || 18—19 p. 56, 12—15 || 19—21 p. 57, 7—10 || 22—23 p. 57, 18—20 || 23—25 pp. 57, 20—58, 2 || 25—26 p. 58, 8—9 || 26—27 p. 59, 2—3 || 27—p. 27, 2 p. 59, 7—10

1 τέτταρες non habet Nem. || 5 ἀτμῶδες Nem. : ἀπνῶδες O || 6 ἐξ ἀποσβέσεως] ἐκ τῆς σβέσεως Nem. || 9 καὶ γὰρ O, transposui || 13 post ἀμβλύτητα fort. πῦρ πρὸς ἀέρα, ὡς μανότης πρὸς πυκνότητα supplendum sec. Nem. || 14 στάσιν Nem. | ἄρα] αὖρα O, correxi | πῦρ Nem. : πυρός O || 16 αἰσθητήρια Nem. : αἰσθητά O ut vid. || 21 αἰσθητικά Nem. : αἰσθητά O || 24 φησιν O, correxi | τὸν Nem. : τὸ O || 25 fort. scribendum συνεμπτώσεως cum Nem. || 26 προσπίπτει O | τοῦ Nem. : τις O

πρὸς τὸ νεῦρον, οὕτως ὀφθαλμὸν πρὸς ἄερα ἐμπνυχωμένον δυνάμει ἡλιακῆς ἀγῆς.

Πορφύριός φησιν ὡς ἡ ψυχὴ ἐντυγχάνει τοῖς ὁρατοῖς καὶ ἐπιγινώσκει αὐτὰ ὡς συνέχουσα πάντα. ὁρᾷ ἡ ὄψις κατ' ἐνθείας γραμμὰς. αἰσθάνεται
 5 χρωμάτων μὲν πρῶτον, εἶτα καὶ ἀριθμῶν καὶ κινήσεων καὶ στάσεων, ἔπειτα ὁμαλὸν ἀνώμαλον, τραχὺ λείον, ὁξὺ καὶ ἀμβλύ, κοινὰ ἀφῆς καὶ ὄψεως.

Ἀπάντων αἰσθητηρίων [ἐκαστον] δύο. γλῶττα διττή, τοῖς ὄψεσι μόνους διηρημένη. διτταὶ αἱ ἐμπρόσθιοι κοιλίαι τοῦ ἐγκεφάλου, ὅθεν διττὰ
 10 νεῦρα καταπέμπονται ταῖς αἰσθήσεσιν. ἀφῆς ἀπολλυμένης ἀπόλλυται τὸ ζῶον· διὰ τοῦτο καὶ κοινή, ἵνα φυλάττηται πανταχόθεν. ὡς ἡ ὄψις διὰ μέσου ἀέρος ὁρᾷ, <οὕτω> καὶ ἡ ἀφή διὰ βακτηρίας σκληρῶν καὶ ὑγρῶν αἰσθάνεται. τριχῶν | ἀμοιροῦσι χεῖρες, ἵνα μᾶλλον τῶν ἀπτῶν ἀντιλαμ- f. 418^r βάνονται.

15 Ἡ ὄψις κατ' ἐνθείας γραμμὰς ὁρᾷ, ὁσφρησις καὶ ἀκοή καὶ τοῦτο καὶ πανταχόθεν· αἱ δ' ἄλλαι μόνῳ τῷ πλησιασμῷ τῶν ὑποκειμένων ἀντιλαμβάνονται, <τὰ ἐν> τῇ ὑπερώᾳ νεῦρα ἀπαγγέλλοντα τῷ ἡγεμονικῷ τὴν ἀντίληψιν. γευστικαὶ ποιότητες γλυκύτης, ὀξύτης, δριμύτης, στρουφνότης, αἰσθηρότης, πικρότης, ἀλμυρότης, λιπαρότης· κατὰ ταύτας τὸ ὕδωρ
 20 ἄποιον.

Τοῦ διανοητικοῦ εἰσὶν αἱ κρίσεις, αἱ συγκαταθέσεις, αἱ ἀποφυγαί, αἱ ὀρμαί, τὸ βουλευτικόν, αἱ νοήσεις καὶ ἀρεταί, αἱ ἐπιστήμαι. ἡ ψυχὴ διὰ τῶν αἰσθητηρίων τῶν αἰσθητῶν ἀντιλαμβάνεται καὶ γίνεται δόξα, διὰ τοῦ νοῦ τῶν νοητῶν καὶ γίνεται νόησις. ὅταν ταῦτα διασώζη, τότε ἐστὶ μνή-
 25 μη. τὰ νοητὰ μνημονεύεται κατὰ συμβεβηκός, καθ' ἑαυτὰ δὲ τὰ αἰσθητά. φυσικὴ ἔννοια ἡ [ἀδιδάκτως πᾶσι προσοῦσα]. τινὲς τῶν φρενιτιζόντων τὰς αἰσθήσεις διασώζουσι, τῆς διανοίας μόνης βλαβείσης.

Τὸ ἄλογον μέρος τῆς ψυχῆς παθητικὸν καλεῖται καὶ ὀρεκτικόν. πάθος ἐστὶ γὰρ κίνησις ἐν ἐτέρῳ ἐξ ἐτέρου. ἐνέργεια ἢ κατὰ φύσιν κίνησις,

3-4 p. 59, 13-16 || 4-6 p. 59, 18-23 || 6-7 p. 61, 1 || 8-9 p. 63, 2-6 || 9-10 p. 63, 7-9 || 10-11 p. 63, 12-13 || 11 p. 63, 13-14 || 11-13 p. 65, 6-8 || 13-14 p. 65, 19-20 || 15-17 p. 66, 2-5 || 17-20 p. 66, 8-13 || 21-22 p. 68, 6-8 || 22-25 p. 68, 18-23 || 26 p. 69, 13-14 || 26-27 p. 70, 12-13 || 28 p. 73, 8sq. || 28-29 p. 74, 6-7 || 29-p. 28, 2 p. 74, 13-17

1 δυνάμει O ut vid. : ὑπὸ τῆς Nem. || 6 ἔπειτα scripsi : ἔνεκα τοῦ O || 8 ἀπάντων αἰσθητηρίων [ἐκαστον] conieci ex Nem. : ἀπασαι αἰσθήσεις et lac. O || 10 συναπόλυται Nem. || 11 κοινὰ O, correxi || 12 μέσου Nem. : μέσον O | οὕτω Nem. || 16 ἀντιλαμβάνονται O, correxi || 17 τὰ ἐν supplevi, cf. Nem. || 24 τῶν νοητῶν τοῦ νοῦ O, correxi || 26 ἀδιδάκτως - προσοῦσα Nem.

πάθος ἢ παρὰ φύσιν· ἐνέργεια ἢ κατὰ τὸν σφυγμὸν κίνησις, πάθος ἢ περὶ τοὺς παλμούς. τὸ πάθος ὀφείλει ἔχειν καὶ σφοδρότητα.

Τῶν ἡδονῶν αἱ μὲν ψυχικαί, αἱ δὲ σωματικαί μετὰ κοινωνίας τῆς ψυχῆς. μόνα σώματος πάθη χωρὶς ψυχῆς τομαί, ῥεύσεις. ἐτι <ἐπὶ> ταῖς καλαῖς πράξεσιν ἡδοναὶ οὐ πάθη εἰσὶν, ἀλλὰ πείσεις κατὰ Πλάτωνα. 5 οὐκ ἔστιν ἡ ἡδονὴ γένεσις· ἡ γὰρ γένεσις οὐκ ὄντων, ἡ ἡδονὴ τῶν ὄντων. καὶ γένεσις ταχεῖα καὶ βραδεῖα, οὐ μὴν καὶ ἡδονή. τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν ἔξεις, τὰ δ' ἐνεργεῖαι, τὰ δ' ὄργανα. ὅσα ἐνεργειῶν εἶδη καλῶν ἢ φαύλων, τόσα καὶ ἡδονῶν ὁμοίως.

Ὁ θεωρητικὸς ἀπαθήs, ὁ σπουδαῖος μετριοπαθής. 10

Γίνεται δὲ ὁ φόβος κατὰ περίψυξιν, τοῦ θερμοῦ παντὸς σπεύδοντος εἰς τὴν καρδίαν, ἐπὶ τὸ ἀρχικόν, ὡς ὁ δῆμος, ὅταν φοβεῖται, καταφεύγει πρὸς τοὺς ἄρχοντας.

Τὸ θρεπτικόν, τὸ γεννητικόν, τὸ σφυγμικόν οὐ πείθεται λόγῳ, ἀλλὰ τὸ θυμικόν καὶ ἐπιθυμητικόν. 15

Τὰ νεῦρα ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου, ἀρτηρίαι ἐκ τῆς καρδίας, φλέβες ἐκ τοῦ ἥπατος. ὄργανα τοῦ σπέρματος φλέβες καὶ ἀρτηρίαι. τῆς καθ' ὁρμὴν κινήσεως εἶδη τὸ κινητικόν τοῦ σώματος, τὸ φωνητικόν καὶ ἀναπνευστικόν· ἐν ἡμῖν δὲ ταῦτα.

Τῆς κατὰ προαίρεσιν καὶ καθ' ὁρμὴν κινήσεως ἀρχὴ ὁ ἐγκέφαλος καὶ 20 ὁ νωτιαῖος μυελός, ὄργανα τὰ νεῦρα καὶ μύες. μόνος ἄνθρωπος καθέζεται {χωρὶς} ἄτερ ἐρείσματος. κάμπτει τὰ σκέλη πρὸς δύο ὁρθὰς γωνίας κατὰ τε ἰσχίον καὶ ἰγνόν.

Ἔσω καὶ ἔξω τῶν διδύμων ἡ σὰρξ ἀπαλή οὕσα καὶ ὑπὸ τῆς δριμύτητος δακνομένη ἐμμανῆ ποιεῖ τοῦ θοροῦ τὴν ἔκκρισιν. ἐκ δὲ τῶν νεφρῶν ἡ δρι- 25 μύτης ἀρύεται περὶ τῶν φλεβῶν. ἡ θριξ σκέπη προβάτοις, κόσμος ἀνθρώποις, κόσμος καὶ σκέπη τῷ λεόντι καὶ λοιποῖς τ[ισι] ζῴοις.

Ἀκούσιόν ἐστιν οὐ ἡ ἀρχὴ ἔξωθεν μηδὲν συμβαλλομένον κατ' οἰκίαν ὁρμὴν τοῦ βιασθέντος. διὰ τοῦτο αἱ ἀποβολαὶ τῶν φορτίων ἐν καιρῷ χει-

2 p. 75, 1-4 || 3-4 p. 76, 6-9 || 4 p. 76, 10-12 || 4-5 p. 77, 25 || 6-8 p. 78, 21-25 || 8-9 p. 79, 22-24 || 10 p. 80, 19-20 || 11-13 p. 82, 3-5 || 14-15 p. 82, 20-21 || 16-17 p. 85, 8-11 || 17 p. 86, 1-2 || 17-19 p. 87, 20-22 || 20-21 p. 88, 3-5 || 21-23 p. 88, 18-20 || 24-25 p. 92, 16-18 || 25-26 p. 92, 13-15 || 26-27 p. 93, 16-18 || 28 p. 29, 1 p. 94, 17-21

1 περι] fort. legendum κατὰ cum Nem. || 2 παλμός 0, correxi | ἔχει 0 || 4 ῥεύσεις Nem. : ἐνώσεις 0 || 4-5 <ἐπὶ> ταῖς καλαῖς πράξεσιν scripsi : τὰς καλὰς πράξεις 0 : ἐπακολουθούσας . . . ταῖς καλαῖς πράξεσιν Nem. || 6 ὄντων¹] ὄντος Nem. || 7 τα-χεί 0 | βραδεῖα Nem. : βραχύτητι 0 || 8 ἡ φαύλον 0, correxi || 11 σπεύδοντος] συν-τρέχοντος Nem. || 20 καί¹] ἢ Nem. || 22 seclusi | ἄτερ ἐρείσματος scripsi : ἀτερείσ-ματος 0 || 25 τοῦ θοροῦ] τῆς γονῆς Nem. || 27 τισι Nem.

μῶνος ἐκ τῆς νηὸς ἐκούσιοι εἰσι καὶ τὸ ἀποφαγεῖν Ζήνωνα τὴν γλῶτταν, ὡς μὴ εἰπεῖν Διονυσίῳ τὰ ἀπόρρητα. ὅταν τις ἄκων ἐχθρὸν φονεύσῃ καὶ ἐπιχαίρῃ τούτῳ, τοῦτο οὐχ ἐκούσιον, οὐ μὴν καὶ ἀκούσιον. τινὰ τὴν ἀρχὴν ἀκούσιον ἔχει, τὸ τέλος δ' ἐκούσιον. ἄλλο δι' ἄγνοιαν ποιεῖν, καὶ ἕτερον
 5 τὸ ἄγνοεῖν. ἐὰν γὰρ ἐφ' ἡμῖν τῆς ἀγνοίας τὸ αἷτιον, οὐ δι' ἄγνοιαν ποιοῦμεν, ὡς ὁ μεθύων καὶ φαῦλα ποιῶν.

Τὸ κατὰ προαίρεσιν ἐκούσιον· οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν. τὰ παιδία γὰρ καὶ τὰ ἄλογα ἐκούσιως ποιεῖ μόνον. ἡ δρεξις διαιρεῖται εἰς ἐπιθυμίαν, θυμὸν καὶ βούλησιν. βούλεται πλουτεῖν καὶ ὕψαινεῖν· οὐ μὴν δὲ λέγεται καὶ
 10 προαιρεῖσθαι. ἡ βούλησις τοῦ τέλους ἐστίν, ἡ προαίρεσις τῶν πρὸς τὸ τέλος. ἔτι δόξα ἀληθὴς καὶ ψευδής, οὐ μὴν καὶ προαίρεσις. ἔτι δόξα τῶν καθόλου, προαίρεσις τῶν καθέκαστα. προαίρεσις ἐστὶν τὸ μικτὸν ἐκ βουλῆς, κρίσεως καὶ ὀρέξεως. βούλησις ἐπὶ τοῖς ἔτι ζητουμένοις, προαίρεσις ἐπὶ τοῖς ἤδη προκεκριμένοις. πᾶσα βουλή ζήτησις, οὐ μὴν καὶ ἀνάπα-
 15 λιν· βουλόμεθα περὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν, ζητοῦμεν καὶ περὶ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν. βουλευόμεθα δὲ περὶ τῶν ἐπίσης ἐνδεχομένων. ἔχεται πρᾶξις μὲν δυνάμεως, δύναμις οὐσίας.

Αἰγύπτιοι φασιν ἐκμειλίττεσθαι τὴν εἰμαρμένην, καὶ τοὺς ἀστέρας θεραπευέσθαι καὶ μετατρέπεσθαι πρὸς τὸ κρεῖττον. Πλάτων φησὶ
 20 κατ' οὐσίαν εἰμαρμένην τὴν τοῦ παντὸς ψυχῇ, κατ' ἐνέργειαν δὲ νόμον θεῖον ἀπαράβατον. τῶν γινομένων αἷτια ἢ θεὸς ἢ εἰμαρμένη ἢ φύσις ἢ τύχη ἢ αὐτόματον. τύχη ἐστὶ σύμπτωσις καὶ συνδρομὴ δύο αἰτίων ἀπὸ προαιρέσεως τὴν ἀρχὴν ἐχόντων ἄλλο τι παρ' ὃ πέφυκεν ἀποτελούντων. Ἀριστοτέλης ἐπὶ τῶν ἠθικῶν φησιν ἀρετῶν· ἃ ποιοῦντες μαθάνομεν,
 25 ταῦτα μαθόντες ποιοῦμεν· κρατεῖν γὰρ ἡδονῶν μαθάνοντες σώφρονες γινόμεθα, καὶ γενόμενοι σώφρονες κρατοῦμεν ἡδονῶν. ἰστέον ὡς ἐφ' οἷς αἱ προτροπαὶ καὶ ἀποτροπαί, ταῦτα ἐφ' ἡμῖν.

Ἀρχὴ πράξεως νοῦς ὁ ἡμέτερος. ἐφ' ἡμῖν αἱ κατὰ τέχνην ἐνέργειαι, ἡ ἀρετὴ καὶ πᾶσα πρᾶξις ψυχικὴ καὶ λογικὴ. ὄντος τοῦ ἐφ' ἡμῖν καὶ τῆς
 30 προνοίας, ἀνάγκη κατ' ἄμφω τὰ γινόμενα γίνεσθαι. οἱ πολλοὶ τὴν δυσκρα-

1-2 p. 95, 3-4 || 2-3 p. 96, 14-16 || 3-4 p. 96, 21-22 || 4-6 p. 96, 24-27 || 7-8 p. 99, 11-15 || 8-9 p. 99, 22-23 || 9-11 p. 100, 9-17 || 11-12 p. 100, 22-24 || 12-13 p. 101, 4 || 13-14 p. 101, 2 || 14 p. 102, 2 || 15 p. 102, 8 || 16 p. 103, 9-10 || 16-17 p. 103, 13-14 || 18-19 p. 106, 15-20 || 19-21 p. 109, 10-12 || 21-22 p. 112, 13-15 || 22-23 p. 112, 19-21 || 24-26 p. 113, 17-20 || 26-27 p. 114, 5 || 28 p. 114, 23 || 28-29 p. 115, 13-14 || 29-30 p. 116, 5-6 || 30-p. 30, 2 p. 117, 2-4

12 καθέκαστα Nem. : καθέκαστον O || 13 βουλὴν O | ὀρέξεως Nem. : ἔξεως O || 13 τοῖς ἔτι ζητουμένοις Nem. : τῶν ἔτι ζητουμένων O || 22 fort. supplendum τὸ post ἢ || 26 ἰστέον ὡς] δῆλον ὅν' ἐστι Nem. || 29 τοῦ Nem. : τῆς O

σίαν αἰτίαν τῶν παθῶν προβαλλόμενοι ἀνάγκη φασὶ γίνεσθαι τὴν κακίαν καὶ τὴν ἀρετήν.

Μία δύναμις τοῦ ψεύδεσθαι καὶ ἀληθεύειν, σωφρονεῖν καὶ ἀκολασταίνειν. οὐ μὴν καὶ ἡ αὐτὴ ἕξις τῶν ἀντικειμένων, οἷον τοῦ ἀκολασταίνειν καὶ σωφρονεῖν, ἀλλὰ τῶν ἐναντίων αἱ ἐναντίαι. ἡ δύναμις φυσικὴ ἐστίν, ἡ δὲ 5 ἕξις ἐπείσακτος καὶ διδακτῆ.

Πρόνοιά ἐστίν ἡ ἐκ θεοῦ εἰς τὰ ὄντα γινομένη ἐπιμέλεια. Ἐπικούροσ φησι· 'τὸ μακάριον καὶ ἄφθαρτον οὐτ' αὐτὸ πράγματα ἔχει οὐτ' ἄλλω f. 419^r παρέχει'. | πολλὰ τῶν κατὰ πρόνοιαν οὐκ ἔστι φύσεως ἔργα· μέρος γὰρ προνοίας ἡ φύσις. διὰ τρεῖς αἰτίας οὐκ ἂν εἴη πρόνοια· ἡ ἐν τῷ μὴ γινώ- 10 σκειν τὸν θεὸν τί τὸ καλόν, ἡ τῷ μὴ βούλεσθαι, ἡ τῷ μὴ δύνασθαι. καὶ τὰ τρία ἄτοπα. φασὶν 'οὐ βούλεται, οὐ διὰ ἑαθυμίαν, ἀλλὰ δι' ἕτερον καὶ δεύτερον τρόπον, διὰ τὸ ἀπρεπές'. εἰ οὐ δύναται προνοεῖν, ἡ διὰ τὸ αὐτὸν μὴ πεφνέκναι ἡ διὰ τὸ μὴ τὰ καθέκαστα προνοίας εἶναι δεκτικά. καὶ ἀμφοτέρω δὲ ἄτοπα. ὅπερ ὁ τεχνίτης πρὸς τὸ τεχνηθέν, οἰκοδόμος πρὸς 15 οἰκίαν καὶ πρὸς τὸ γεννηθὲν ὁ πατήρ.

13

f. 426^r

Συλλογαὶ διάφοροι καὶ ποικίλαι

Τῶν ψυχικῶν δυνάμεων αἱ μὲν λογικαί, αἱ δὲ ἄλογοι· τῶν λογικῶν αἱ μὲν ζωτικαὶ καὶ ὀρεκτικαί, αἱ δὲ γνωστικαί· ὁμοίως καὶ αἱ ἄλογοι. πάλιν αἱ λογικαὶ καὶ γνωστικαὶ διαιροῦνται εἰς δόξαν, διάνοιαν, νοῦν. ἡ οὖν 20 δόξα καταγίνεται περὶ τὸ καθόλου αἰσθητόν, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος δίπλους, καὶ τῶν διανοητικῶν ἄνευ λόγου τὰ συμπεράσματα, οἷον ἡ ψυχὴ ἀθάνατος· τὸ διατὶ δὲ οὐκ οἶδε· διανοίας γὰρ τοῦτο. κατὰ Πλάτωνα δόξα διανοίας ἀποτελεούσης. ἡ γὰρ διάνοια [μεταβαίνει] διὰ προτάσεως εἰς συμ- πέρασμα, ὃ οἶδεν ἡ δόξα μόνον. ὁ δὲ νοῦς ἐπέκεινα τῶν κατὰ ἀπόδειξιν 25

12 3-5 p. 119, 11-15 || 5-6 p. 119, 23-25 || 7 p. 125, 4-5 || 7-9 p. 127, 2-3 || 9-10 p. 128, 10-14 || 10-12 p. 130, 7-10 || 12-13 pp. 130, 22-131, 2 || 13-14 p. 131, 25-27 || 15-16 cf. Nem. p. 131, 20sqq.

13 18-p. 31, 3 Philop. An. pp. 1, 9-2, 20

12 6 ἐπίσακτος O || 8 μακάριον Nem.: μακρόν O || 13-14 αὐτὸν μὴ πεφνέκναι Nem.: αὐτὸ μὴ πέφην (s. l. compendium incertum) ἔστι O || 15 οἰκοδόμος conl. Wk.: οἰκοδόμει O || 16 οἰκίαν O, corr. Wk.

13 O || 17 tit. fort. a scriba add. || 21 τὸ Philop.: τοῦ O || 22 fort. legendum διανοητῶν cum Philop. || 24 μεταβαίνει Philop.

οἶδε. γίνεται δὲ τοῦτο τοῖς εἰς ἄκρον καθάρσεως καὶ ἐπιστήμης γεγονόσι. νοῦς ἐστὶ ἕξι τῆς ψυχῆς τελειοτάτη. ὁ νοῦς καταγίνεται περὶ τὰ νοητά, διάνοια περὶ τὰ διανοητά, δόξα περὶ τὰ δοξαστά.

Πλωτῖνος· ἄγέσθωσαν οἱ νέοι διὰ τῶν μαθημάτων πρὸς συνεθισμόν
5 τῆς αἰδίου φύσεως.

Ἀπορία, εἰ μὴ δυνατόν ἐκ τῶν μερικῶν τὸ καθόλου πιστώσασθαι· οὐ γάρ, ἐπειδὴ ξανθὸς ἢ λευκὸς ὁ ἵππος, καὶ πάντες. ἢ κατὰ διάνοιαν ἢ κατὰ φαντασίαν ἢ αἰσθησιν; πῶς κατὰ δόξαν δυνατόν τὴν διάνοιαν τὸ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καθόλου συλλογίσασθαι; ὡς Ἀριστοτέλης δείκνυσιν διὰ τῆς
10 σελήνης ὅλα τὰ ἄστρα σφαιρικά ὡς ὁμοούσια, οὕτω καὶ ἡ δόξα, ὑπὸ τῆς αἰσθήσεως μαθοῦσα ὅτι ὁ Σωκράτης καὶ Πλάτων δίπουν, ἀναμνησκέ-
ται οἶον καὶ πάντα ἄνθρωπον δίπουν δοξάζει.

Πρακτικά, λογικά, γνωστικά. βούλησις ἢ τοῦ ἀγαθοῦ μόνου καὶ προαίρεσις ἢ τῶν ἀμφοτέρων. καὶ ἡ μὲν βούλησις τῆς λογικῆς μόνον
15 ψυχῆς, ἡ δὲ τῆς συμπεπλεγμένης τῇ ἀλογίᾳ, ἤρουν μετὰ <τὸ> ὑπελθεῖν
τῷ σώματι.

Τῶν ἀλόγων αἱ μὲν ζωτικά καὶ ὀρεκτικά, αἱ δὲ γνωστικά. αἰσθησις ἢ περὶ τὰ ἐκτὸς καὶ τὸ παρόν, φαντασία ἢ περὶ τὰ ἐντός, ἦν καὶ νοῦν καλεῖ ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ἔνδον ἔχουσαν τὸ γνωστόν, παθητικὸν ὡς οὐκ ἀσχημα-
20 τίστως ἀλλὰ μετὰ τύπων ἔχουσαν τὸ γνωστόν. ἡ φαντασία τῶν πέντε αἰσθήσεων δέχεται τοὺς τύπους, ἡ δὲ αἰσθησις ἐκάστη τὸ ἴδιον. τῶν ὀρεκτικῶν θυμὸς καὶ ἐπιθυμία. τί δέ; οὐκ ἐπιθυμεῖ καὶ ὁ θυμούμενος τοῦδε καὶ ὁ λογικὸς σοφίας; ὥσπερ ἡ διάθεσις λέγεται καὶ καθ' αὐτὴν καὶ ἐπὶ τῆς ἕξεως, οὕτω καὶ ἐπιθυμία καὶ ἐν τοῖς δυοῖν φαίνεται καὶ
25 καθ' ἑαυτήν. εἰσὶ καὶ αἱ θρεπτικά καὶ δυνάμεις θρεπτικῆς, αἰσθητικῆς, γεν-
νητικῆς.

Ἥμεῖς οὖν ἔχομεν καὶ τὰς λογικὰς ὡς λογικοί, ὡς ζῶα τὰς ἀλόγους, ὡς ἔμψυχα τὰς φυτικάς. οἱ ἔχοντες τοιγαροῦν τὰς λογικὰς ἔχουσι καὶ τὰς ἀλόγους, οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν, ὡς οἱ ἔχοντες ὀφθαλμοὺς καὶ ἀκοὴν καὶ
30 τὰς λοιπὰς αἰσθήσεις, οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν, ὡς οἱ ἀσπάλακες χωρὶς ὄψεως, οἱ σπόγγοι ἀφῆς μόνης <μετέχοντες>.

4—5 p. 3, 12—13 || 6—10 p. 4, 12—25 || 10—12 p. 5, 14—16 || 13—16 p. 5, 24—29 || 17—21 pp. 5, 34—6, 10 || 21—25 p. 6, 11—19 || 25—26 p. 6, 26—27 || 27—31 pp. 6, 32—7, 5

1 γεγονόσι scripsi : γεγονότι O || 5 αἰδίου] ἀσωμάτου Philop. || 7 λευκός] Βαλῖος Philop. || 15 τὸ suppl. Wk. || 20 ἔχουσα O, correxi || 23 καθ' αὐτήν] κοινῶς Philop. || 25 θρεπτικά] φυτικά Philop. | θρεπτικῆ — γεννητικῆ Philop. : θρεπτικούς αἰσθητικούς γεννητικούς O || 31 μετέχοντες Philop.

Ἡ φύσις ἐφιεμένη τῆς τοῦ πρώτου αἰδιότητος τοῦτο ἐσκόπησε, τὸ τῶν φυσικῶν ἑκαστον γεννῆσαι ἄλλο. καὶ ἐπειδὴ ἡ γέννησις ἐν ὥρισμένῳ γίνεται μεγέθει, δεόμεθα αὐξήσεως, ἣτις ἐδεήθη τῆς θρεπτικῆς δυνάμεως. ὅταν ἐνεργοῦμεν ὡς ἄνθρωποι, λογικῶς ἐνεργοῦμεν· ὡς ἄλλοι, ὅταν κατὰ θυμὸν καὶ ἐπιθυμίαν· καὶ ὅταν κατὰ τὰς θρεπτικὰς καὶ αὐξητι- 5 κάς, ὡς φυτά. καὶ ὁ Πλωτῖνος 'ὅσοι' φησί 'κατὰ τὰς θρεπτικὰς δυνάμεις ἐμμανῶς ἐνεργοῦσι κινδυνεύουσιν ἀποδενδρωθῆναι'.

Ἡ ἐπιθυμία διαφέρει τῆς θρεπτικῆς <καὶ> αὐξητικῆς, ὅτι δι' αἰσθήσεως ποιεῖ, ὃ ποιεῖ, καὶ ἡδέως· αἱ δὲ τοιαῦται δυνάμεις ἐφίενται ἀπλῶς καὶ ἀνεπαισθήτως. 10

Τί οὖν; τρεῖς ψυχὰς ἔχομεν; λύσις· ὥσπερ ἐνωθεῖσα ἡ ψυχὴ τῷ σώματι δοκεῖ ἐν τι εἶναι, οὕτω καὶ τῇ ἀλόγῳ καὶ τῇ φυτικῇ ἐνωθεῖσα μίαν συνάφειαν ποιεῖ· ἐξήπται γὰρ τῆς λογικῆς ἡ ἄλογος καὶ ταύτης ἡ φυτικὴ. ἡ μὲν ἄλογος ἀκούει λόγου, ὡς τὸ 'τέτλαθι κραδίη, ἐπεὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης', ἡ δὲ φυτικὴ οὐδαμῶς, καὶ διὰ τοῦτο πορρωτέρω τῆς λογικῆς. 15 εἰ δὲ καὶ τὴν θρεπτικὴν μετριωτέραν ποιοῦμεν ἢ τὴν γεννητικὴν, πληρὴν οὐκ αὐτὴν <τὴν> δύναμιν ἀλλὰ τὴν ἐπιθυμίαν.

Τὴν ψυχὴν οἱ μὲν φασιν ἀσώματον, οἱ δὲ σῶμα, καὶ τούτων οἱ μὲν ἀπλοῦν, οἱ δὲ σύνθετον, καὶ τούτων οἱ μὲν ἐκ συνημμένων, οἱ δὲ ἀσυνάπτων. τῶν δὲ ἀπλοῦν οἱ μὲν αἰθέριον ἦρουν οὐράνιον, ὡς Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός, 20 οἱ δὲ πῦρ, ὡς Ἡράκλειτος (ὅθεν καὶ πυρίαν αὐτὴν καλεῖ), οἱ δὲ ἀερίαν, ὡς Ἀναξίμενης καὶ τινες τῶν Στωικῶν, οἱ δὲ δι' ὕδατος, ὡς Θαλῆς καὶ Ἴππων ὁ ἄθεος. τῶν δὲ σύνθετον οἱ μὲν ἐξ ἀσυνάπτων, ὡς Δημόκριτος καὶ Λεύκιππος οἱ τὰ ἄτομα εἰσάγοντες (ἐκ γὰρ σφαιρικῶν σχημάτων τεθῆναι ταύτην ἔλεγον), οἱ δὲ <ἐκ> συναπτῶν, ὡς ὁ εἰς τῶν ἑνδεκα Κριτίας (αἷμα 25 γὰρ ἔλεγεν). τῶν δὲ ἀσώματον οἱ μὲν χωριστὴν τῶν σωμάτων, οἱ δὲ ἀχώριστον. καὶ τῶν ἀχώριστον οἱ μὲν τὸν λόγον τῆς κράσεως, οἷον ἐὰν διπλάσιον πῦρ ἢ ἡμιόλιον मिχθῇ τῷ ὕδατι ποιεῖ ψυχὴν· οἱ δὲ ἐντελέχειαν, ἣτις ἐστὶν τελειότης καὶ εἶδος τοῦ ὑποκειμένου τὸ γινόμενον ἐκ τοιαύτης 30 συνθέσεως τῶν στοιχείων. τῶν δὲ χωριστὴν οἱ μὲν καὶ τὰς τρεῖς χωριστάς, ὡς Νουμήριος, <ἐ>φασαν· οἱ δὲ ἀχώριστον καὶ διὰ τοῦτο θνητὴν, ὡς καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Ἀφροδισιεύς· οἱ δὲ τὴν μὲν λογικὴν χωριστὴν, τὰς δ' ἄλ-

1—7 p. 7, 14—27 || 8—10 pp. 7, 28—8, 6 || 11—17 p. 8, 16—35 || 18—p. 33, 3 pp. 9, 3—10, 9

1 τῆς τοῦ πρώτου Philop. : τοῖς πρώτοις O || 3 ἐδεήθη] exspectes δέεται || 8 καὶ suppl. Duffy || 12 φυτικῇ Philop. : φυσικῇ O (ut 13, 15, p. 33, 1) || 14 ἡ μὲν scripsi : ἦ τι ἢ O | ἐπεὶ κύντερον scripsi : ἐπεὶ ἐγγαυτερον (ut vid.) O : καὶ κύντερον Philop. || 17 τὴν Philop. || 20 ἀπλοῦν Philop. : ἀπλῶν O || 25 ἐκ supplevi || 26 ἀσώματον Philop. : ἀσωμάτων O

λας ἀχωρίστους· ἄλλοι τὴν φυτικὴν μόνην, τὴν δ' ἄλογον τούτου μὲν χωριστήν, ἄλλον δὲ σώματος τοῦ πνευματικοῦ ἀχωρίστον· ταύτην τὴν δόξαν | Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων ἐπρέσβευσαν.

f. 426^v

Ὅτι ἡ ψυχὴ οὐ σῶμα, δηλὸν ἐντεῦθεν. τὸ σῶμα διαιρετὸν εἰς ἄπειρα καὶ
 5 δέεται τοῦ συνέχοντος, ὃ ἐστὶν ἡ ψυχὴ. εἰ γοῦν καὶ αὕτη σῶμα, δεηθείη
 ἂν ἐτέρου συνέχοντος, καὶ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον. ἀνάγκη ἄρα τὴν συνεκτικὴν
 δύναμιν ἀσώματος εἶναι. ἔτι εἰ ἡ αἰσθησις ἡ χεῖρων τῶν γνωστικῶν δυνά-
 μεων ἀσώματος, μᾶλλον αἱ κρεῖττους. ὅτι δὲ ἡ αἰσθησις ἀσώματος, δηλὸν
 ἐντεῦθεν. οὐδὲν σῶμα κατὰ τὸ αὐτὸ μόριον ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τῶν ἐναν-
 10 τίων ἐστὶν ἀντιληπτικόν, ἡ δὲ αἰσθησις δύναται τοῦτο καὶ ἐν ταῦτῳ δια-
 κρίναι τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ἁμερῶς· καὶ λοιπὸν ἀσώματος. οὐ γὰρ
 κατ' ἄλλο ἂν εἴπῃς καὶ ἄλλο μέρος· τὸ γὰρ κρῖνον ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ὀφείλει
 εἶναι. καὶ ἡ φαντασία ἀσώματος· φυλάττει γὰρ καὶ τοὺς νῦν καὶ τοὺς
 προτέρους τύπους. εἰ γὰρ ἦν σῶμα, τάχ' ἂν ἠφάνιζε τοὺς προτέρους ὡς
 15 ὁ κηρός. καὶ οἱ φυσικοὶ λόγοι ἁμερεῖς καὶ ἀσώματοι· ἐν ἐκάστῳ γὰρ
 μορίῳ οἱ αὐτοὶ λόγοι καὶ ἐν τῷ παντὶ σπέρματι, οἱ θρεπτικοὶ καὶ διαπλα-
 στικοί. ὥσπερ δὲ τὸ πᾶν σπέρμα εἰ δεχθῇ <ὑπὸ> τῆς μήτρας ζῶον ἀπο-
 τελεῖ, οὕτω καὶ τὸ μόριον· ἁμερίστως ἄρα ἐν ἐκάστῳ μορίῳ <καὶ> ἀσω-
 μάτως. καὶ ὥσπερ ἐν τῷ ὄλῳ δένδρῳ ἡ φυτικὴ δύναμις, οὕτω καὶ ἐν τῷ
 20 κλάδῳ. πόθεν οὖν τὰ τέρατα, εἰ μὴ παρὰ τὸ ἐνδεῖν καὶ πλεονάζειν τὸ σπέρ-
 μα; λύσις· ἡ ὕλη ἐστὶν αἰτία ἧς δεῖ κατὰ τὸ ποσὸν καὶ ποιόν. ἀπλῶς οὖν
 εἰ καὶ αἱ δυνάμεις αὗται ἀσώματοι, δέονται συμμετρίας ποσοῦ καὶ ποιοῦ,
 ἐπεὶ καὶ ὁ κύκλος ἀσώματος, ἀλλὰ δέεται εἰς σύστασιν ποιοῦ τινος καὶ
 ποσοῦ· οὐκ ἂν γὰρ συσταίῃ εἰ μὴ ἐπιλάβοιτο ὑποκειμένου μεγέθει καὶ
 25 ποιότητι, ἥγουν οὐκ ἂν συσταίῃ ἢ ἐν ὑγρῷ ἢ ἐν ἀκαριαίῳ σώματι. εἰ γὰρ
 ἦσαν σώματα, <οὔτε> ἐν τῷ ἀποτμηθέντι κλάδῳ ὅλαι ἂν ἦσαν, καὶ τὸ
 δένδρον κολοβὸν ἂν ἦν. εἰ δέ τις εἴπῃ ὅτι ὁ σώματά εἰσι ὁμοιομερῆ δι' ὅλου
 ἦκοντα, τῶν δὲ ὁμοιομερῶν τὸ αὐτὸ εἶδος ἐν τῷ μέρει καὶ ἐν τῷ ὅλῳ,
 λύσις· ἀλλὰ σῶμα διὰ σώματος οὐ χωρεῖ. ὅτι δὲ ἡ λογικὴ ἀσώματος,
 30 δηλὸν. οὐδὲν τῶν σωμάτων αὐτὸ ἐαυτὸ γινώσκει, αὕτη δὲ ἐαυτὴν γινώ-
 σκει, αὕτη εὐρίσκει καὶ εὐρίσκεται. ἔτι αἱ ἐν ὑποκειμένῳ τῷ σώματι
 αἰσθήσεις τούτου ἀμανρουμένου καὶ αὐταὶ ἀμανροῦνται, ἡ ψυχὴ τούτου

4—p. 34, 2 pp. 12, 24—15, 5

2 ἄλλον Philop.: ἄλλα O || 10 ἀντιληπτικόν Philop.: ἀναληπτικόν O || 15 post
 καὶ² habet διὰ τοῦτο Philop. || 17 ὑπὸ Philop. | τῆς μήτρας Philop.: τῇ μη-
 τερὰ O || 18 καὶ supplevi | ἀσώματος O, corr. Wk. || 20 παρὰ Philop.: περὶ O |
 τὸ σπέρμα Philop.: τὰ σπέρματα O, sed τὸ s. l. || 24 ἐπιλάβοιτο Philop.: ἐπιλάβῃ
 τῷ O || 26 οὔτε Philop. || 28 ἦκοντα] διήκοντα Philop.

μαραινομένου ἀκμάζει. ἔτι πᾶν ἐφίεται φυλάττειν τὸ οἰκεῖον ὑποκείμενον. εἰ ἡ ψυχὴ ἐνσώματος, πῶς θέλει φθείρειν αὐτό;

Ἀξίωμα. πᾶσα οὐσία ἔχουσα ἐνέργειαν χωριστὴν σώματος ἐξ ἀνάγκης καὶ αὐτὴ χωριστή. εἰ γὰρ μή, τοῦ κρείττονος τὸ καταδεέστερον κρεῖττον. 5 εἰ τῆς ψυχῆς ἐνέργεια χωριστὴ σώματος, λοιπὸν καὶ αὐτὴ χωριστή. πᾶσα δὲ χωριστὴ σώματος οὐσία αἰδῖος. εἰ δὲ φθαρτή, πρὶν γενέσθαι ἢ ἡδύνατο γενέσθαι ἢ οὐκ ἡδύνατο. εἰ μὴ ἡδύνατο, οὐκ ἂν ἐγένετο. εἰ δὲ ἡδύνατο, ὕλική· τοῦτο γὰρ ἡ δύναμις εἶναι καὶ μὴ εἶναι. εἰ δὲ ἄνυλα τὰ χωριστὰ τῆς ὕλης, οὐκ ἔσονται ἐκ τοῦ δυνάμει εἰς τὸ ἐνεργεῖν. διττῶς ἢ φθορά· ἢ σώματος τῇ εἰς τὰ στοιχεῖα ἀναλύσει, ἢ τοῦ τῶν ἀσωμάτων ἀποσβεννυμένου 10 εἶδους τῇ ἀναρμοστίᾳ τοῦ ὑποκειμένου ἐν ᾧ τὸ εἶναι ἔχει. ἢ γοῶν ψυχῇ ἀσώματος, καὶ τὸ εἶναι ἔχει οὐκ ἐν ὑποκείμενῳ. καὶ πῶς ἂν φθαρή; καὶ ἢ μὲν λογικὴ ψυχὴ οὐκ ἐν σώματι, αἱ δ' ἄλλαι ἐν σώματι καὶ διὰ σώματος καὶ αἱ ἐνέργειαι αὐτῶν οὐκ ἄνευ σώματος, ἥρουν ἢ θεραπευτική, αἰσθητική, γεννητική, ἐπιθυμητική, θυμητική. αἱ [δυνάμεις] αὗται μετὰ θάνατον 15 διαμένονσι τῷ σώματι· αὔξονται γὰρ ὄνυχες καὶ τρίχες, εἰ καὶ τῇ ἀληθείᾳ τῇ τήξει καὶ τῇ ἀπογυμνώσει τῶν σαρκῶν δοκοῦσιν αὔξεσθαι. καὶ ἢ ἄλογος δὲ ἐπιδιαμένει τῷ πνευματικῷ σώματι, ὃ ἐκ τῶν τεττάρων μὲν ἔστιν, ἐκ τοῦ πλεονάζοντος δὲ ἀέρος καλεῖται πνευματικὸν καὶ γήινον. τοῦτο τὸ σῶμα κατὰ τὴν φλογίαν τῶν Ἑλλήνων ἐπιφέρει ἡ ψυχὴ, καὶ 20 κολαζομένη αἰσθάνεται· οὐ γὰρ ἂν εἶχεν αἰσθάνεσθαι χωρὶς τινος σώματος.

Τί δὲ τὸ σῶμα τὸ ἐναέριον; οὐχὶ καὶ τοῦτο ἀσώματον; λύσις· ἀλλ' ἐπιφέρεται καὶ τὸν θυμὸν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ μετὰ τὸ καθαρθῆναι ἡ 25 ψυχὴ ἀποβάλλεται καὶ ταύτας καὶ τὸ ἀέριον σῶμα. πάλιν δὲ ἐπιφέρεται ἕτερον σῶμα αὐγοειδὲς ἢ ἀστροειδές. εἰ γὰρ ἀεικίνητος ἐστι, δεῖ ἔχειν αἰδίως ἐξημμένον τι σῶμα κατὰ τὴν φλογίαν τῶν Ἑλλήνων.

Αἱ γνωστικαὶ καὶ ζωτικαὶ δυνάμεις ἐν τῷ πνεύματι ἰδρύνται, αἱ ζωτικαὶ δὲ καὶ ἄλογοι φοιτῶσι καὶ εἰς τὸ σῶμα. αἱ αἰσθήσεις δὲ πᾶσαι τῷ ἐγκεφάλῳ ἐλλάμπονται διὰ τῶν νεύρων, καὶ πεπονθότος αὐτοῦ ἀνενέργητοι γίνονται 30 (μῆνιγξ ἐστὶν ὁμὴν τις σκέπων τὸν ἐγκέφαλον), καὶ τοῦ νωτιαίου μέρους πεπονθότος τὸ ἀνωτέρω ἀπολαύει αἰσθήσεως, τὰ δὲ κάτω οὐ, διὰ τὸ μὴ χορηγεῖσθαι ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου τὴν αἰσθητικὴν δύναμιν.

3—4 p. 15, 22—25 || 5—13 p. 16, 9—32 || 14—16 p. 17, 1—11 || 16—17 p. 17 annot. || 17—19 p. 17, 19—23 || 20—22 p. 18, 1—8 || 23—27 p. 18, 10—30 || 28—33 pp. 18, 34—19, 13

2 ἐσώματος O, correxi || 5 εἰ Philop. : ἐπὶ O | χωριστὴ ἐνέργεια O : transposui || 6 ἡδύνατο Philop. : δύναται O || 15 δυνάμεις Philop. || 21 κολαζομένους O, correxi || 29 εἰς] ἐπὶ Philop. || 30 aliqua verba post γίνονται fort. om. O || 32 ἀπολαύει Philop. : ἀπολάβει O

Ἡ θεολογία ῥάστη καὶ δύσληπτος· τὸ μὲν διὰ τὴν τῶν ἐστώτων γνῶσιν, τὸ δὲ διὰ τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν.

Πλάτων ἀθανάτοις ὁμῶννυμον ἐπιφέρει τὴν ψυχὴν, ὅτι τὸ κυρίως ἀθά-
νατον καὶ κατ' οὐσίαν καὶ ἐνέργειαν ἀμετάβλητον, ἡ δὲ ψυχὴ οὐχὶ καὶ
5 κατ' ἐνέργειαν· ὡσαύτως καὶ τὰ οὐράνια· μεταβάλλει γὰρ κατὰ τόπον.

Ἡ περὶ ψυχῆς πραγματεία λυσιτελεῖ πρὸς τὰ ἡθικά, ὅτι ἀδύνατον
κοσμησαὶ ἡθὴ μὴ ἐπεσκεμμένους τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς· καὶ πρὸς
θεολογίαν, ὅτι ζητοῦμεν περὶ τοῦ νοῦ τοῦ χωριστοῦ καὶ ἐν ἡμῖν·
καὶ πρὸς φυσικὴν, ὅτι περὶ τῶν ἐν σώματι εἰδῶν καταγίνεται αὐτή, ὣν δὴ
10 κάλλιστον ἡ ψυχή.

Ἡ ψυχὴ ὡς ποιητικὸν αἷτιον κινεῖ τὸ ζῶον μόνον βουλήσει· ὡς εἰδικὸν
εἰδοποιεῖ, τὰ γὰρ ἔμψυχα κατὰ ψυχὴν εἰδοποιεῖται· τελικόν, ὅτι αὐτῆς
ἔνεκα τὸ σῶμα, αὐτὴ δὲ οὐ ἔνεκα. ἡ μὲν ψυχὴ πορρωτέρω ἀρχή, ἡ δὲ
φύσις προσεχής.

15 Ἡ νόησις ἴδιον τῆς ψυχῆς, τὸ δὲ αἰσθάνεσθαι, φαντασιοῦσθαι, φοβεῖ-
σθαι, θυμοῦσθαι, ἐπιθυμεῖν τοῦ συναμφοτέρου. τὸ πάσχειν διττόν· ἢ τὸ
φθειρεσθαι, ὡς τὸ ξύλον ὑπὸ τοῦ πυρός, ἢ τὸ τελειοῦσθαι καὶ ἐκ δυνά-
μεως εἰς ἐνέργειαν ἄγεσθαι, ὡς αἱ αἰσθήσεις ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν.

Οὐκ εἴ τι καθ' αὐτό, τοῦτο καὶ πρῶτως. καὶ τὸ ζῶον τῷ ἀνθρώπῳ
20 καθ' αὐτό μὲν, οὐ μὴν καὶ πρῶτως.

Τεκμήριόν ἐστιν τὸ ἄλντον σημεῖον, <ὡς> τὸ ἐκ καπνοῦ πῦρ κατανοῆσαι·
ἂν δὲ λύηται, σημεῖον, ὡς τὸ ἦδε ὠχρὰ ἐπεὶ τέτοκεν'.

Ἐπὶ τί γένος ἀνάγεται ἡ ψυχὴ δύσκολον. οἱ μὲν γὰρ οὐσίαν λέγουσιν, οἱ
δὲ ποσόν, ὡς Ξενοκράτης ἀριθμόν, οἱ δὲ ποιόν, ἥγουν κρᾶσιν ἢ ἐντελέχειαν,
25 ὡς ἱατροί, οἱ δὲ πρὸς τι, οἱ λόγον διπλάσιον ἢ ἡμιόλιον.

Ἡ δύναμις εὐρίσκεται ἐν τῇ οὐσίᾳ ὡς ἐν τῷ σπέρματι ἄνθρωπος, ἐν
τῷ ποσῷ ὡς οἱ παῖδες δυνάμει ἄνδρες, ἐν τῷ ποιῷ ὡς οἱ ψυχροὶ θερμοί,
ἐν τῇ κατὰ τόπον μεταβολῇ· ἀνατέλλων γὰρ ὁ ἥλιος δυνάμει μεσουρανεῖ,
δυνάμει δίνει. ἡ ὕλη μὲν | μόνως ἐστὶ δυνάμις, ἐνεργεία δὲ οὐδὲ ἐν· τὸ f. 427^r
30 εἶδος μόνον ἐντελέχεια· τὸ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους ἐν ἀμφοτέροις. δυνάμει
πάντως ἐν τῇ ὕλει καὶ ποτὲ μὲν τοῦτο ἔχει δυνάμει, ποτὲ δὲ ἐκεῖνο ἐνεργ-

1-2 p. 23, 28-32 || 3-5 p. 24, 25-29 || 6-10 p. 25, 3-18 || 11-14 pp. 25,
33-26, 12 || 15-18 p. 27, 5-16 || 19-20 p. 29, 24-26 || 21-22 p. 31, 16-20 ||
23-25 pp. 32, 30-33, 6 || 26-p. 36, 2 p. 34, 10-34

6 τὴν ἡθικὴν Philop. : 7 πρὸς Philop. : περὶ O || 8 χωριστοῦ Philop. | καὶ] τοῦ
Philop. || 9 πρὸς Philop. : περὶ O || 15 φοβεῖσθαι s. l. O : non habet Philop. ||
17 ὑπὸ Philop. : ἐπὶ O || 21 ὡς Philop. || 23 οἱ¹] ἡ s. l. O || 25 λέγοντες fort. sup-
plendum post λόγον, cf. Philop. || 29 οὐδὲ ἐν] οὐδέν Philop. || 30 μόνως Philop. ||
30, 31 δυνάμει πάντως] πάντα τὰ εἶδη δυνάμει Philop.

γεία· μᾶλλον δὲ ἅμα καὶ τὸ δυνάμει καὶ τὸ ἐνεργεία, κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο. τὰ θεῖα οὐδέποτε δυνάμει, ὅτι οὐκ ἐν ὕλῃ.

Δύνασθαι καὶ πολλὰς ψυχὰς λέγειν τῷ ἀνθρώπῳ καθ' ὃ διαφέρουσι τῷ εἶδει καὶ μίαν διὰ τὴν συμφυΐαν καὶ συμπάθειαν. καὶ γὰρ αἱ λογικαὶ δυνάμεις διαβαίνουσι μεχρὶ καὶ τῶν φυτικῶν. 5

Οἱ κρᾶσιν λέγοντες τὴν ψυχὴν τὰ αἰτιατὰ κρείττω ποιοῦσι τῶν αἰτίων· τὸ γὰρ ἄψυχον σῶμα ψυχῆς αἴτιον ποιοῦσι καὶ τὸ ἄζων ζωῆς.

Οὐκ ἔστιν ἐν γένος τῶν ψυχῶν, ἐπειδὴ <ἐν> ταύταις τὸ πρότερον καὶ ὕστερον θεωρεῖται· πρότερον γὰρ ἡ λογικὴ καὶ ὅπου αὕτη καὶ αἱ λοιπαί, οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν. ὥς τὰ ἀφ' ἐνὸς οὖν καὶ πρὸς ἕν ὁ περὶ ψυχῆς 10 λόγος.

Φαίνεται ὁ Ἀριστοτέλης δοξάζων τὰς πρὸ τῶν πολλῶν ἰδέας ἐν τῷ λέγειν 'ὥσπερ' ἡ τάξις ἐν τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς στρατιώταις, ἡ ὑγεία ἐν τῷ νοσοῦντι καὶ τῷ ἱατρῷ, οὕτω καὶ ἡ ἐνταῦθα τάξις <ἐν> θεῷ καὶ τῷ κόσμῳ. οἱ ὀρίσμοι οὐκ ἐν τοῖς πρὸ τῶν πολλῶν, ἀλλὰ ἐν τοῖς ἐννοηματι- 15 κοῖς (τὴν γὰρ ἐννοίαν ἦν ἔχομεν περὶ τῶν πραγμάτων ὀριζόμεθα), ταῦτα δὲ ὕστερογενή.

Σαφέστερα ἂ ἐνεργοῦσι ἐν τισι τῶν ἐνεργειῶν, ὥς αἰσθητὸν αἰσθήσεως καὶ δοξαστὸν δόξης, ἐκτὸς νοῦ καὶ νοητοῦ· οὗτος γὰρ ἡμέτερος, τὸ δὲ ὑπὲρ ἡμᾶς. ψυχὴ ἔστιν οὐσία αὐτοκίνητος. 20

Ἀπορία· εἰ διὰ τῶν ὀρισμῶν τὰ οἷον συμβεβηκότα γινώσκουμεν καὶ διὰ τούτων τοὺς ὀρισμούς, διάλληλος <ἡ> δεῖξις. λύσις· ἐκ τῶν ἐναργῶν συμβεβηκότων γινώσκουμεν τοὺς ὅρους, ἐκ δὲ τούτων τὰ ἀφανῆ συμβεβηκότα. ὁ Ἀριστοτέλης μὴ δυνάμενος ὀρίσασθαι τὸν τόπον σαφῶς εὗρε συμβεβη- 25 κότα τὸ περιέχειν τὸ ἐν τόπῳ, τὸ ἴσον εἶναι αὐτῷ. τὸ αὐτὸ ποιεῖ καὶ ἐπὶ κενοῦ καὶ ἀπείρου, ὁμοίως καὶ ἐπὶ ψυχῆς λαμβάνει φανταστικόν, κατὰ τόπον κινητικόν, ζωῆς ποιητικόν καὶ ἕτερα. οὐ πάντα ὀφείλει περιλαμβάνειν ὁ ὅρος, ἀλλ' ὅσα δύναται διακρίνειν οὐσιωδῶς τὴν φύσιν τοῦ πράγμα-
τος.

Τὸ οὐκ ἄνευ τινὸς τριχῶς· ἡ τὸ μήτε βλάπτειν ἢ ὠφελοῦν, ὥς 'οὐκ ἄνευ 30 σκιάς τὸ ἐν φωτὶ σῶμα', ἡ τὸ ἐξ ἀνάγκης, ὥς ὄργανον ('ἡρίστευσεν Ἀχιλλεὺς ἀλλ' οὐκ ἄνευ μελίας'), ἡ τὸ πάθος ἐμποδίζον, ὥς 'ἐν χειμῶνι πλεύσας ἐσώθη ἀλλ' οὐκ ἄνευ κινδύνου'.

3—5 p. 35, 16—20 || 6—7 p. 35, 25—29 || 8—11 pp. 36, 30—37, 11 || 12—15 p. 37, 18—25 || 15—17 p. 38, 13—16 || 18—20 p. 39, 16—21 || 20 p. 40, 13 || 21—27 pp. 40, 23—41, 10 || 27—29 p. 42, 31—32 || 30—33 p. 45, 25—31

3 δυνατόν Philop. || 8 ἐν supplevi || 13 ὥσπερ Philop. || 14 ἐν supplevi || 22 ἡ Philop. || 28 διακρίναι Philop. || 32 πάθος ἐμποδίζον] παρεμποδίζον Philop.

Κατὰ τοῦ Ἀριστοτέλους λέγουσι· εἰ ἔστι πάθος ἴδιον ψυχῆς, ἡγουν
 ἐνέργεια, χωριστὴν ἔχει καὶ τὴν οὐσίαν· ὁ ὀφθαλμὸς ἰδίαν ἔχει ἐνέργειαν,
 λοιπὸν οὖν καὶ χωριστὴν ἔχει οὐσίαν. τὸ ἴδιον διττόν· ἢ τὸ ὄν μὲν ἐν τινι,
 δεόμενον <δὲ> καὶ τοῦ ὅλου, ὡς βάδις τοῦ ποδός, ἢ τὸ μὴ δεόμενον, ὡς
 5 ἡ γλυκύτης ἐν τῷ οἰνομέλιτι τοῦ μέλιτος· ἰδία γὰρ τούτου καὶ χωριστή.
 καὶ ὁ ὀφθαλμὸς δὲ δέεται ἐγκεφάλου, πνεύματος καὶ τῶν ὀπτικῶν νεύρων.
 ἑτέρα λύσις· ἡ ὄρασις ἐνέργεια τοῦ ὀφθαλμοῦ οὐχ ὡς οὐσίας, ἀλλ' ὡς
 ὄργανον· τῆς δὲ ψυχῆς ὡς οὐσίας. δεύτερος κανὼν· ὧν αἱ ἐνέργειαι τοῦ
 συναμφοτέρου, ἡγουν ἀχώριστοι, τούτων οὐδ' ἡ οὐσία χωριστή. ἰδοὺ οὖν
 10 τοῦ κυβερνήτου ἢ μὲν ἐνέργεια ἀχώριστος τοῦ πλοίου, ἢ δὲ οὐσία χωριστή.
 λύσις· ὁ κυβερνήτης ἐνεργεῖ καὶ ὡς κυβερνήτης καὶ ὡς ἄνθρωπος. αἱ
 μὲν οὖν ὡς κυβερνήτου ἐνέργειαι ἀχώριστοι τοῦ πλοίου καὶ οὐκ ἴδιαι τοῦ
 κυβερνήτου, αἱ δὲ ὡς ἀνθρώπου ἴδιαι. οὐ λέγομεν δὲ ὅτι δεῖ τὴν χωριστὴν
 οὐσίαν πάσας ἔχειν τὰς ἐνεργείας ἰδίας, ἀλλὰ τινας, καὶ διὰ ταύτας χω-
 15 ριστή· ἐπὶ δὲ τῆς ἀχωρίστου πάσας καὶ ἀχωρίστους. ἑτέρα λύσις· ἄλλη
 συμφύτα οὐσιῶν καὶ ἄλλη κυβερνήτου πρὸς ναῦν· τί γὰρ ἡ τούτου συμφύτα
 πρὸς ἐκείνην;

Τριῶν ὄντων ἐν τοῖς φυσικοῖς, εἶδους, ὕλης καὶ αἰτίας, πῶς <ἐν> τῇ
 ὕλῃ τὸ εἶδος, φέρονται τούτοις μέθοδοι πέντε· ἡ φυσικὴ, ἣτις διαλέγεται
 20 περὶ τοῦ εἶδους, τῆς ὕλης καὶ τῆς αἰτίας, ὅλον τῶν οὐρανίων ὕλη οὐ τὰ
 τέτταρα στοιχεῖα, ἀλλὰ καὶ πέμπτον τι σφαιρικόν, ὡς πολυχωρητότατον
 ἢ διὰ τὸ πρεπώδες τοῦ τοιοῦτου σχήματος, ὃ μήτε ἀρχὴν ἢ τέλος ἔχει·
 κύκλῳ κινεῖται κατὰ μίμησιν τῶν ὑπὲρ αὐτὸν νόων οἱ εἰς ἑαυτοὺς συν-
 νεύουσι· νοῦς γὰρ τὰ εἶδη ὁρῶν ἑαυτὸν ὁρᾷ καὶ ἀνάπαλιν· καὶ ὅτι ὁ νοῦς
 25 πανταχοῦ ἐστί'. καὶ ταῦτα ὁ φυσικός· ἀποδώσει οὖν διὰ ταῦτα τὸν
 ὄρον ἐξ ὕλης καὶ εἶδους. ἡ μερικὴ τέχνη, ἡγουν ἰατρικὴ ἢ τεκτονικὴ, ἥς
 διαφέρει φυσικὴ ὅτι αὐτὴ καὶ ἐκ τῶν πορρωτέρω αἰτίας ἀποδίδωσι. τυχὸν
 ἰατρὸς μὲν αἰτιᾶται τοὺς τέτταρας χυμοὺς ἢ τὰ τέτταρα στοιχεῖα, ὁ δὲ
 φυσικός καὶ τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος. ἡ διαλεκτικὴ, ἣ ἀποδίδωσι τοὺς ὁρισμοὺς
 30 ἐκ τῆς αἰτίας, περὶ ταῦτα καταγίνεται, καθὼς ὀρίζεται καὶ τὸν θνυμὸν
 ὀρεξίν ἀντιλυπήσεως. ἡ μαθηματικὴ, ἣτις ἀποδίδωσι τῶν καθ' αὐτὰ
 εἰδῶν ἐξ ἀφαιρέσεως τοὺς ὁρισμούς. ἡ πρώτη φιλοσοφία περὶ τῶν πάντη

1—17 pp. 47, 6—48, 10 (cum annot.) || 18—26 pp. 55, 26—57, 1 || 26—29
 p. 57, 3—11 || 29—31 p. 57, 14—17 || 31—32 p. 57, 34—35 || 32—p. 38, 11 p. 58,
 7—21

1 λέγουσι coni. Hansen : λέγων O || 4 δὲ suppl. Wk. || 13 δεῖ Philop. : δὴ O ||
 14 ἔχειν Philop. : ἔχει O || 18—19 ἐν τῇ ὕλῃ Philop. : ἡ ὕλη O || 22 ἡ²] μήτε
 Philop. || 26 ὁρισμὸν Philop. || 32 πάντη Philop. : πάντων O

χωριστῶν τῆς ὕλης εἰδῶν διαλέξεται. τί οὖν διαφέρει πρῶτος φιλόσοφος καὶ μαθηματικός; οἱ λόγοι τῶν εἰδῶν τῶν ἐν ὕλῃ εἰσὶ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ψυχῇ καὶ ἐν τῷ νῷ τῷ δημιουργικῷ. καὶ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ οἱ μὲν διαστατοί, οἱ ἐν τῇ φαντασίᾳ, οἱ δὲ ἀμερεῖς καὶ ἀδιάστατοι, ὥς οἱ ἐν τῷ λογιστικῷ. 5 ὁ μὲν οὖν γεωμέτρης περὶ τῶν ἐν φαντασίᾳ διαστατῶν εἰδῶν διαλέξεται· ὥς γὰρ ἀβακίῳ κέχρηται τῇ φαντασίᾳ μεριστῶς ἐνεργῶν καὶ διαστήματα ἀναμετρῶν καὶ τέμνων. ὁ δὲ πρῶτος φιλόσοφος περὶ τῶν εἰδῶν τῶν ἐν τῷ λογικῷ καὶ τῶν ἐν τῷ δημιουργικῷ διαλέξεται. οἱ μὲν οὖν ἐν τῷ λογικῷ εἰκόνες τῶν πρώτων, οἱ δὲ ἐν τῷ δημιουργικῷ νῷ ἀρχέτυποι καὶ ποιητικοί. περὶ ἐκείνων δὲ εἶπεν τις ὥς καθαρτικὸς παθῶν καὶ ἀγνοίας, περὶ δὲ τοῦ- 10 των ὥς θεωρητικός. ὁ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους ὀρισμὸς τοῦ φυσικοῦ, ὁ ἐξ εἶδους τοῦ διαλεκτικοῦ, ὁ ἐξ ὕλης οὐδεμιᾶς· οὐδεμία γὰρ τέχνη περὶ ὕλην μόνην καταγίνεται.

Τριττὸς ὁ θυμὸς· ὁ χωριστὸς παντὸς σώματος γεώδους ἀερίου, ὁ ἐν τῷ πνεύματι ὁ χωριστὸς μόνον τοῦ γεώδους, καὶ ὁ ἀχώριστος τοῦ σώματος, 15 ἥγουν ἡ ζέσις τοῦ περὶ τὴν καρδίαν αἵματος.

Λέγουσί τινες ὅτι οὔτε ἡ βῶλος κάτω κινεῖται κατὰ φύσιν· ἡ γὰρ γῆ τὸ μέσον χώραν ἔχει καὶ οὐ τὴν κάτω, οὔτε τὸ πῦρ τὴν ἄνω, ὅτι τὸ ὅλον τὴν κυκλικήν. λύσις· αἱ τοιαῦται κινήσεις οὐ κατὰ φύσιν, ἀλλ' ὁδοὶ ἐπὶ τὸ κατὰ φύσιν, ὥς λέγομεν τὴν ὑγίανσιν κατὰ φύσιν, παρὰ φύσιν δὲ τὴν 20 οἶον νόσανσιν, ὅτι ἡ μὲν ἐπὶ τὸ κατὰ φύσιν ἄγει, ἡ δὲ ἐπὶ τὸ παρὰ φύσιν.

Τὸ θεῖον ἐστὸς ἀκίνητον τὰ πάντα κινεῖ, τὰ δ' ἄλλα κινούμενα κινεῖται. τὸ κάλλος καὶ ἡ εἰκὼν κινεῖται μὴ κινούμενα.

Ῥυσμὸς κατὰ Ἀβδηρίτους τὸ σχῆμα, τροπή ἡ διάθεσις, διαθιγὴ ἡ 25 τάξις.

Ἀυτοκίνητον λέγει τὴν ψυχὴν ὁ Πλάτων, οὐ διὰ τὴν κατὰ τόπον κίνησιν, ἀλλὰ τὴν κατὰ βούλησιν καὶ διάνοιαν.

Πέντε τὰ γένη κατὰ Πλάτωνα, οὐσία, ταυτότης, ἐτερότης, κίνησις, στάσις, οὐχ ὥς τὰ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις ὑπάλληλα, ἀλλ' ὥς πανταχοῦ διήκοντα. ἐν πᾶσι γὰρ οὐσία διὰ τὴν ὑπαρξιν, ταυτότης διὰ τὴν μίαν 30 ἀρχήν, ἐτερότης ὅτι πληθὸς ἐσμεν, κίνησις (ἀλλ' οὐχ ἡ ἀτελής, ἀλλ' ἡ

11—13 p. 60, 24—31 || 14—16 p. 64, 11—16 || 17—21 pp. 65, 34—66, 17 || 22—23 p. 66, 19—28 || 24—25 p. 68, 3—13 || 26—27 p. 71, 9—12 || 28—p. 39, 6 pp. 74, 34—75, 22

2 ἐν ὕλῃ] an legendum ἐνύλων cum Philop.? || 3 διαστατοί Philop.: ἀδιάστατοι O || 4 οἱ³ Philop.: ἡ O || 8 δημιουργικῷ] νῷ fort. supplendum || 10 καθα- 30 ρητικός Philop.: καθαρτικῶν O | ἀγνοίας Philop.: ἀγνεσίας O || 18 τὴν (bis)] κίνησιν subaudiendum || 22 ἐστὼς O, correxi

ἐνέργεια τῶνδ' ἐτινων, τοῦ θερμοῦ τὸ θερμαίνειν, ψυχροῦ τὸ ψύχειν), καὶ ἡ στάσις ἢ ἐν τοῖς οὐσι καὶ τοῖς αἰδίοις. καὶ γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἀεικινήτοις θεωρεῖται στάσις, οὐ διὰ τὸ ἴστασθαι τὸ ὅλον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀεικίνητον οἷον στάσιν ἔχει αὐτὸ τοῦτο. γνωρίζομεν πάντα ἢ ταυτότητι ὡς τὸ λευκὸν
 5 παραθέσει λευκοῦ (γνωρίζομεν γὰρ ὡς ὅμοιον), ἢ ἀνομοιότητι ὡς τὸ λευκὸν διὰ τοῦ μέλανος (γνωρίζομεν γὰρ ὡς ἕτερον).

| Ἐγραφε βιβλίον Ἀριστοτέλης περὶ τοῦ ἀγαθοῦ, εἰς ὃ τὰς ἀγράφους f. 427^v τοῦ Πλάτωνος δόξας κατατάττει. ἐτίμων οἱ Πυθαγορικοὶ μονάδα, δυάδα, τριάδα καὶ τετράδα· τὴν μὲν τετράδα ὅτι τέτταρα εἶδη ζώων, οὐρανίων,
 10 ἀερίων, χθονίων, ἐνύδρων, καὶ ὅτι ἐν τοῖς αἰσθητοῖς σημεῖον, γραμμὴ, ἐπίπεδον, στερεόν, καὶ ὅτι πάντα ἐκ τῶν τεττάρων, καὶ ὅτι γεννητικὴ ἐστὶ τοῦ δεκάτου· τὴν μονάδα ὡς ἀμερῇ διὰ τὰ νοητὰ τὰ ἀμερῇ κατ' οὐσίαν καὶ ἐνέργειαν τὴν ἐν στάσει καὶ ἀκινήσι· τὴν δυάδα ὡς ἐπιστήμην (ἢ γὰρ ἐπιστήμη μετάβασίς ἐστιν ἐξ ὠρισμένων εἰς ὠρισμένα· διὰ τοῦτο καὶ
 15 ἐπιστήμη ὡς ἐπὶ στάσιν ἄγουσα τὸν νοῦν καὶ μὴ ἀοριστίαν)· τὴν τριάδα διὰ τὴν δόξαν ἣτις ὀρμῇ μὲν ἀπὸ του, φέρεται δὲ οὐκ εἰς τι, ἀλλ' ἢ ὦδε ἢ ὦδε. φέρει τὰ τέτταρα ταῦτα ἐν τῇ ψυχῇ· μονάδα τὸν νοῦν ὡς ἀμέριστον καὶ διὰ τὰς τῶν νοητῶν ἀντιλήψεις, δυάδα τὴν διάνοιαν ἔχουσαν τὸ ποθὲν πη, τριάδα τὴν δόξαν ὡς εἵπομεν, τετράδα τὴν αἴσθησιν· τὰ γὰρ
 20 αἰσθητὰ ἐκ τεττάρων. καὶ ἡ φαντασία δὲ ἐν τῇ αἰσθήσει.

Πλάτων τὴν ψυχὴν ποτὲ ἐκ τοῦ κινητικοῦ ὀρίζεται (ταύτην καὶ λέγει αὐτοκίνητον), ποτὲ ἐκ τοῦ γνωστικοῦ, ὅθεν καὶ Ξενοκράτης ἀριθμὸν φησι ταύτην αὐτὸν ἑαυτὸν κινεῖν, διὰ μὲν τοῦ ἀριθμοῦ τὸ γνωστικὸν δηλώσας (ἀριθμὸν γὰρ οὗτος οὐ τὸν τῶν δακτύλων οἶεται, ἀλλὰ τὰ εἶδη, νοῦν, διά-
 25 νοιαν, δόξαν, αἴσθησιν), διὰ τῆς κινήσεως τὸ αὐτοκίνητον. οἱ παλαιοὶ κινήσει <κατὰ> τὴν οἰκείαν δόξαν περὶ τῶν ὄντων καὶ τὴν ψυχὴν ὥρισαντο, οἱ μὲν πῦρ, οἱ δὲ ἐξ ἀτόμων. Ἀριστοτέλης οὐ μόνον οὐ λέγει τὴν ψυχὴν αὐτοκίνητον, ἀλλ' οὐδὲ κίνησιν ὅλως αὐτῇ παραχωρεῖ. ὅτι ἡ κίνησις ἐνέργεια φησὶν ἔστιν ἀτελὴς ἀρχομένη μὲν ἀπὸ τοῦ πράττοντος καὶ
 30 λήγουσα εἰς τὸν πάσχοντα τὸν καὶ τελειούμενον· λοιπὸν καὶ ἡ ψυχὴ κινεῖται, ὅτι οὐκ ἔχει τὴν ἐνέργειαν ἀθρόαν. ἄλλως· ἐν οἷς τὸ πρότερον

7—8 pp. 75, 34—76, 1 || 9—11 p. 77, 23—29 || 11—17 p. 76, 12—32 || 17—20 p. 78, 7—25 || 21—25 p. 81, 4—9. 18—29 || 25—27 pp. 83, 2—9; 84, 15—16 || 27—28 p. 92, 24—26 || 28—p. 40, 3 pp. 94, 16—95, 7

5 παραθέσει Philop.: προσθέσει **Ο** || 13 ἀκινήσι· Philop.: ἀκινήσιαν **Ο** || 16 τι Philop.: τό **Ο** || 18 διὰ] δι' οὐ Philop., et ἀντιλήψεις ποιεῖται || 22 γνωστικοῦ Philop.: κινητικοῦ **Ο** || 25 δὲ post διὰ fort. supplendum, cf. Philop. || 26 κατὰ coni. Hansen

καὶ ὕστερον, <ἐν> τούτοις χρόνος· εἰ χρόνος, κίνησις. εἰ γοῦν ἔστιν ἐν ψυχῇ πρῶτον καὶ ὕστερον (μέττεισι γὰρ ἀπὸ ἀρετῆς εἰς κακίαν καὶ ἀπὸ ἀγνοίας εἰς γνῶσιν), ἄρα καὶ κινεῖται. Ἀριστοτέλης· 'εἰ μερίσομεν τὰ εἶδη τῆς κινήσεως καὶ κατ' αὐτὰ εὐρωμεν μὴ κινεῖσθαι τὴν ψυχὴν, ἀκίνητος ἔστιν.' συμφωνεῖ τούτῳ καὶ Πλάτων· οὐ γὰρ κατὰ μίαν τῶν 5 φυσικῶν κινήσεων λέγει τὴν ψυχὴν αὐτοκίνητον. Ἀριστοτέλης· τῶν κινουμένων τὰ μὲν κατ' οὐσίαν ἔχει κίνησιν, τὰ δὲ κατὰ συμβεβηκός· καὶ τούτων τὰ μὲν ἔχει καὶ ἰδίαν κίνησιν, ὡς πλωτὴρ συγκινούμενος τῇ νηὶ ἔχει καὶ οἰκείαν κίνησιν, τὰ δὲ ἀκίνητα ὄντα καθ' αὐτὰ κινεῖ κατὰ συμβεβηκός τοῦ σώματος κινουμένου. κατὰ τοῦτο τὸ σημαινόμενον λέγει 10 Ἀριστοτέλης κινεῖν τὴν ψυχὴν τὸ σῶμα, ὡς οἱ ἐρέται συγκινοῦνται τῷ σκάφει. συγκινεῖται οὖν καὶ ἡ ψυχὴ τῷ σώματι, ἀκίνητος καθ' αὐτὴν οὐσα, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός. τῶν δὲ καθ' αὐτὰ κινουμένων τὰ μὲν συνουσιωμένην ἔχει τὴν κίνησιν καὶ συμπληρωτικὴν τῆς οὐσίας. τὴν δὲ κίνησιν ἐν τῇ φύσει ἔχουσιν ὡς δύνασθαι μετέχειν αὐτῆς ὥσπερ ἡ βῶλος καὶ 15 τὰ ἕτερα μόρια τῶν στοιχείων.

Τὸ σῶμα κυρίως μεριστόν. εἰ δὲ καὶ ἡ γραμμὴ καὶ τὸ ἐπίπεδον καθ' αὐτὸ μεριστόν, τῷ λόγῳ ἔστιν. εἰ κινεῖται ἡ ψυχὴ καθ' αὐτὴν, καὶ μεριστὴ ἔστιν καὶ σῶμα.

Εἰ πᾶν τὸ κινούμενον ἐν τόπῳ κατὰ Ἀριστοτέλην, πῶς ἡ [ἀ]πλανὴς 20 ὅτι κινεῖται μὲν λέγει, μὴ ἐν τόπῳ <δέ>; ἢ μὴ ὅλη, ἀλλὰ τὰ μέρη αὐτῆς, καὶ ὅτι ἐπέκεινα αὐτῆς σῶμα οὐκ ἔστιν ἵνα καὶ τόπος περικοιλαίνηται.

Εἰ ἀπὸ ἀγνοίας εἰς γνῶσιν καὶ ἀπὸ κακίας εἰς ἀρετὴν μεταβάλλεται ἡ ψυχὴ, ταῦτα δὲ ἀλλοιώσεις, κινεῖται ἡ ψυχὴ. οὐκ ἀλλοιώσεις ταῦτα 25 (αἱ γὰρ ἀλλοιώσεις παθητικαὶ καὶ αἰσθηταί), ἀλλ' ἕξεις καὶ στερήσεις αἱ εἰσιν ἐν γενέσει, αἱ καὶ δρῶσι περὶ τὴν οὐσίαν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς γὰρ ἡ νόσος καὶ ἡ ὑγεία. ὁ ἐκτικὸς πυρετὸς εἰ συμβεβηκός, πῶς φθείρει τὸ ὑποκείμενον; οὐκ ἔστιν συμβεβηκός οὐδὲ ἀλλοιώσις τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλὰ παρὰ φύσιν θερμότης διαλυτικὴ τῆς ἁρμονίας τοῦ ζῴου. 30

3-6 p. 95, 12-18 || 6-13 p. 97, 5-23 || 13-16 p. 98, 9-14 || 17-19 p. 99, 35-38 || 20-23 p. 100, 7-11 || 24-30 pp. 100, 17-101, 7

1 ἐν Philop. || 2 πρῶτον] fort. legendum πρότερον cum Philop. || 3 ἀγνοίας Philop. || 10 σημαινόμενον Philop.: σημείον O || 11 συγκινοῦντα O, correxi || 13 συνουσιωμένην] οὐ supra ω habet O || 14 plura post οὐσίας fort. om. O || 18 καθ' αὐτὴν] καθ' αὐτό Philop. | καὶ non habet Philop. || 18, 19 μεριστόν] ἔσται Philop. || 20 ἡ ἀπλανὴς scripsi, cf. Philop.: τὸ [. . .]πλανῶς O || 21 δέ suppl. Wk. | ἢ] εἰ O, corr. Wk. | ὅλη scripsi: ὅλη O || 27 περὶ] εἰς Philop. || 28 ἐκτικὸς coni. Duffy: ἐκτός O

Ἀπορία· εἰ πᾶν τὸ κατὰ φύσιν κινούμενον καὶ βία κινεῖται, τάχ' ἂν
 κινηθεῖ ἡ ψυχὴ καὶ παρὰ φύσιν. λύσις· ἀλλ' οὐχὶ τὰ κυκλοφορικὰ σώ-
 ματα, καὶ ὅτι τὰ θεῖα κρείττονος δυνάμεως καὶ κινήσεως. φασὶ τινες ὡς
 5 οὐκ οὐδέποτε ἂν τις εἰς τὸ κατὰ φύσιν χρήσαιοτο, θυμῷ δὲ καὶ ἐπιθυμίᾳ
 χρώμεθα εἰς τὸ τῆς ψυχῆς ἀγαθόν.

Ἀπορία· εἰ κινεῖται ἡ ψυχὴ, ἡ ἄνω κινήθησεται καὶ ἔσται πῦρ ἢ ἀήρ,
 ἢ κάτω καὶ ἔσται γῆ ἢ ὕδωρ. λύσις· οὐκ ἀνάγκη τοῦτο, καὶ γὰρ καὶ ἡ
 σὰρξ κάτω κινεῖται καὶ οὐδέν τι τῶν στοιχείων ἐστίν. ἀπορία· ἀλλ'
 10 οὐχὶ ἡ ὕλη, ἥγουσιν τὸ στοιχεῖον, ψυχὴ, ἀλλὰ τὸ εἶδος τὸ ἐπιγινόμενον
 αὐτῷ.

Εἰ κινεῖται ἡ ψυχὴ, ἡ ὡς κινεῖται τὸ σῶμα κινεῖται, ἡ ὡς αὕτη καὶ τὸ
 σῶμα. λύσις· οὐκ ἔστιν, καὶ γὰρ ἡ ἡμίονος ἔλκει τὸν τροχόν, καὶ ὁ μὲν
 τροχὸς κύκλω, ἡ δὲ ἡμίονος κατ' εὐθείαν κινεῖται. καὶ ὁ τροχὸς κατ' εὐθὺν
 15 κινεῖται, ἀλλὰ τὸ σχῆμα ποιεῖ τὴν κύκλω. οὐκ εἶπεν Ἀριστοτέλης, ἦν ἂν
 κινήται κίνησιν τὸ κινοῦν κατ' εἶδος, ὅλον εὐθείαν ἢ κυκλικήν, ταύτην
 κινήθησεται καὶ τὸ κινούμενον, ἀλλὰ κατὰ τὸ γένος· εἰ κατὰ τόπον, καὶ
 τὸ κινούμενον κατὰ τόπον. τοῦτο μόνον ἐπὶ τῆς κατὰ τόπον κινήσεως, ἐν
 ταῖς ἄλλαις ψευδές· οὐ γὰρ ὁ μελαίνων μελαίνεται οὐδ' ὁ αὔξων αὔξε-
 20 ται.

Εἰ κατὰ μοχλείαν κινεῖ τὸ σῶμα ἡ ψυχὴ, δύναται καὶ ἐξελθοῦσα εἰσελ-
 θεῖν καὶ τάχ' ἂν ἀναστήσονται καὶ οἱ νεκροί. ἀπορία· ὁ κίων κρατεῖ τὸν
 τοῖχον, καὶ ἐὰν ἀποσπασθῇ, οὐκέτι καὶ πάλιν κρατεῖν αὐτὸν δύναται. λύ-
 σις· ἐνταῦθα οὐ μόνον μοχλείας καὶ ὥσεως δεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐπιτηδειότητος
 25 τοῦ ἀνεχομένου. διαλυθείσης δὲ ταύτης οὐκέτι ὁ κίων ὑποδὺς τοῦτον
 δύναται ἀνασχεῖν.

Τὸ κατὰ συμβεβηκὸς κίνησιν ἔχον καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ κινήθησεται καὶ
 ἀπ' ἄλλον, ὡς τὸ πλοῖον καὶ παρὰ τοῦ ἰστίου καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ, τὸ δὲ
 καθ' αὐτὸ οὐδέποτε ὑπὸ ἄλλον. ἡ ψυχὴ οὖν φαίνεται ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν
 30 κινουμένη· λοιπὸν οὐκ αὐτοκίνητος.

1—3 pp. 101, 30—102, 2 || 3—6 p. 104, 14—19 || 7—8 p. 105, 7—8 || 8—9 p. 105,
 29—32 || 9—11 p. 105, 35—36 || 12—20 pp. 106, 15—107, 19 || 21—22 p. 107,
 26—32 || 22—26 pp. 107, 32—108, 5 || 27—29 p. 109, 15—23 || 29—30 p. 109,
 34—35

2 κυκλοφορούμενα Philop. || 3 κρείττονος — κινήσεως] κινεῖται . . . ὑπὸ κρείττονος
 δυνάμεως Philop. || 11 aliqua verba post αὐτῷ fort. om. O || 14 εὐθὺν] εὐθυ-
 ρίαν Philop. || 16 κυκλικήν] κύκλον Philop. || 23 ὑποσπασθῇ Philop. || 25 ὑποδὺς
 Philop. : ἀποδὺς O | τοῦτον scripsi : ταύτην O || 26 ἀνέχειν Philop. || 28 παρὰ
 scripsi : περὶ O

Ἀπορία· τὸ ζῶον καθ' αὐτὸ κινεῖται κατὰ τόπον καὶ ὑπ' ἄλλου κατὰ
τόπον, καὶ ὁ λίθος καθ' αὐτὸν κάτω καὶ παρ' ἄλλον, καὶ <οὐ> τὴν αὐτὴν
κίνησιν κινεῖται τὸ ζῶον καθ' αὐτὸ καὶ παρ' ἄλλον· καθ' αὐτὸ γάρ ἐστι
κίνησις τούτῳ ἢ καθ' ὁρμὴν διὰ τῶν οἰκείων ὁργάνων, ἣν οὐδέποτε
ὑπ' ἄλλον κατὰ συμβεβηκὸς κινήθῃ, ὡσαύτως καὶ τῷ λίθῳ. εἰ οὖν τὸ
καθ' αὐτὸ οὐ κινεῖται ὑπ' ἄλλον, ἢ δὲ ψυχὴ ὑπ' ἄλλον κινεῖται (ἐκ γὰρ
τῶν καθέκαστα εἰς τὸ καθόλου ἀνέρχεται, καὶ παρὰ τοῦ λυποῦντος κι-
νεῖται εἰς ὁρμήν), λοιπὸν οὐκ αὐτοκίνητός ἐστιν. | λύσις· εἰ κινεῖται ὑπὸ
τῶν αἰσθητῶν, οὕτως ὥστερ, εἰ τις ὑπνοῦντα γεωμέτρην ἔξυπνον {τις}
ἐποίησε, γρήγορσιν μὲν τούτῳ ἐποίησεν, οὐ μὴν δ' ἐνέβαλε καὶ τὰ θεωρή-
ματα τούτῳ. εἰ τὰ αἰσθητὰ κινούσι τὴν ψυχὴν εἰς γνῶσιν, πῶς οὐχὶ καὶ
τὰ ἄλογα γινώσκει, δραστηκιωτέρας αὐτὰς ἔχοντες; ἄλλως οἶδε τὰ αἰσθητὰ
ἢ ψυχὴ, ἥρουν ὡς ἔχονσι φύσιν, καὶ ἄλλως αἰσθησις. ἢ γὰρ αἰσθησις
πολλάκις τὸ ποδιαῖον εἰς πολλὸν μέγεθος ὁρᾷ. ἔτι ἢ ψυχὴ τὴν ἔξιν ἀκριβῶς
ἔχει, τὴν δὲ προχεῖρισιν λαμβάνει ἐκ τῶν αἰσθήσεων. ἢ ἄλογος χωρὶς
τῶν αἰσθητῶν οὐδὲν γινώσκει· οὐ ταύτην λέγει Πλάτων αὐτοκίνητον.

Ἡ πρώτη ἀντίθεσις ἐκ τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου, ἢ δὲ δευτέρα ἐκ τοῦ τελι-
κοῦ. οἷον καθ' αὐτὸ ἔχομεν τὸ ὁρᾶν, τὸν δὲ πλοῦτον δι' ἄλλο. καὶ ἐπὶ τῶν
τελικῶν τὴν ἀρετὴν καθ' αὐτὸ, τὴν δ' ἰσχὺν δι' ἄλλο. εἰ τι δι' αὐτό, καὶ
καθ' αὐτό, οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν, ὡς τῷ σώματι δι' αὐτό ἢ ὕγεια ἀγαθὸν
καὶ καθ' αὐτό, τῇ ψυχῇ καθ' αὐτό τὸ ὁρᾶν, οὐχὶ δι' αὐτό, ἀλλὰ διὰ τὸ
σφῶζεσθαι. καὶ τὸ δι' ἄλλο καὶ δι' ἑτέρον· ὁ γὰρ πλοῦτος διὰ τὴν ἐμπορίαν
καὶ ἑτέρον ἔνεκα, ἥρουν τῆς ἀρετῆς. τὸ ὁρᾶν ἑτέρον μὲν ἔνεκα, οὐ δι' ἄλλο
δέ, ἀλλὰ καθ' αὐτό. ἐνδέχεται τὸ καθ' αὐτό καὶ δι' ἄλλο εἶναι κατὰ συμ-
βεβηκός· ἢ γὰρ ὕγεια καθ' αὐτό καὶ δι' ἄλλο, τὸ τὸν ἱατρὸν ὑφελέσθαι τὸ
λυμαινόμενον. καὶ ἢ ἀρετὴ δι' αὐτό καὶ κατὰ συμβεβηκός ἔνεκεν τῆς
εὐκλείας. καὶ ἢ ψυχὴ εἰ καθ' αὐτό κινεῖται, οὐχὶ καὶ δι' ἄλλο, εἰ μὴ κατὰ
συμβεβηκός· εἰ δὲ δι' ἄλλο, ἥρουν διὰ τὰ αἰσθητά, οὐ καθ' αὐτό.

Εἰ ἢ ψυχὴ αὐτοκίνητός ἐστι καὶ κινεῖ ἑαυτὴν καὶ κινεῖται ἀφ' ἑαυτῆς,
τάχ' ἂν ἐξίσταται ἐκ τοῦ τόπον ἀφ' οὗ ἐκινήθη καὶ φθαρήσεται.

Ὁ νοῦς τὰ μὲν πρὸ αὐτοῦ οἶδεν εἰκονικῶς, τὰ δὲ μετ' αὐτὸν παραδειγμα-
τικῶς.

1—16 pp. 110, 9—111, 16 || 17—28 pp. 111, 24—112, 38 || 29—30 p. 113, 7—16 ||
31—32 p. 126, 30—31

2 οὐ Philop. || 4 ἦν Philop. : ἐν O || 6 κινούμενον fort. supplendum post καθ'
αὐτό ut in Philop. || 7 λυπότιτος O, corr. Wk. || 9 γεωμέτρην scripsi : οἱ γεωμέ-
τραι O | seclusi || 12 αὐτὰς] sc. τὰς αἰσθήσεις || 15 ἄλογος Philop. : ἄλογον O ||
19 εἰ τι Philop. : ἦτοι O || 27 εἰ¹ Philop. : ἢ O

Πᾶσα ἀπόδειξις ἔχει ἀρχὴν τὰς κοινὰς ἐννοίας, πέρας δὲ τὸ συμπέρασμα, καὶ οἱ ὅρισμοι ἀρχὴν τὰ γενικώτατα, τέλος τὰ ειδικώτατα. εἰ γοῦν ταῦτα πεπερασμένα, καὶ οἱ ὅρισμοι οἱ περὶ ταῦτα καταγινόμενοι.

Ἡ ἁρμονία προϋποκειμένων τῶν χορδῶν ἐπιγίνεται. οὐκ ἄρα ἡ ψυχὴ
 5 ἁρμονία· πρὸ τοῦ σώματος γάρ ἐστιν. ἔτι ἡ ἁρμονία οὐ μάχεται ταῖς χορ-
 daίς, ἢ δὲ ψυχὴ μάχεται τῷ σώματι. ἡ ἁρμονία δέχεται τὸ μᾶλλον καὶ
 ἥττον, ἢ δὲ ψυχὴ οὐ· λοιπὸν οὐχ ἁρμονία. ἡ ἁρμονία ἁρμονίαν καὶ ἀναρ-
 μοστίαν ἐπιδέχεται οὐδαμῶς, ἢ δὲ ψυχὴ ἐπιδέχεται ἁρμονίαν τὴν ἀρετὴν
 καὶ ἀναρμοστίαν τὴν κακίαν. εἰ ἁρμονία, οὐκ ἂν ἐπιδέξατο ἀναρμοστίαν,
 10 δέχεται δὲ τὴν κακίαν. δηλονότι τῇ ἁρμονίᾳ ἐναντία ἡ ἀναρμοστία, τῇ
 ψυχῇ οὐδὲν ἐναντίον· οὐκ ἄρα ἡ ψυχὴ ἁρμονία. ἡ ἁρμονία λόγος καὶ σύν-
 θεσις τῶν मिथέντων, ἡ ψυχὴ οὐδὲν τούτων· λοιπὸν οὐδὲ ἁρμονία. ἔτι
 ἡ ἁρμονία οὐ κινεῖ τὰ ἐξ ὧν ἐστιν, ἡ ψυχὴ κινεῖ τὸ σῶμα· οὐκ ἄρα ἁρμο-
 νία. ἔτι τῆς ἁρμονίας τὰ μέρη ἁρμονίαι, ὁ θυμός, ἡ ἐπιθυμία, ἡ αἰσθησις
 15 τὰ μέρη τῆς ψυχῆς οὐχ ἁρμονίαι· λοιπὸν ἡ ψυχὴ οὐχ ἁρμονία. οὐ λέγομεν
 ἁρμονίαν Λύδιον ἢ Φρύγιον, ἀλλὰ σύνθεσιν τοῦ σώματος, ὡς τῶν λίθων
 ἐν τῇ οἰκίᾳ μὴ δύνασθαι {ἄλλων} ἄλλο ἐμβληθῆναι. φασί τινες· 'εἰ μὴ
 ἐστιν ἡ ψυχὴ ἁρμονία, τί δῆποτε ἀναιρουμένης τῆς ἁρμονίας τοῦ σώματος
 ἀναιρεῖται ἡ ψυχὴ; ἔτι τῆς ψυχῆς ἀπολειπούσης, πῶς ἡ ἁρμονία τοῦ
 20 σώματος φθείρεται, εἰ μὴ ἡ ψυχὴ ἦν ἁρμονία;' λύσις· οὐ φθείρεται ἡ
 ψυχὴ, ἀλλ' ἡ εἰς τὸ σῶμα αὐτῆς ἐνέργεια, ὥσπερ καὶ τοῦ διαφανοῦς τοῦ
 ἀέρος ἀναιρεθέντος οὐ τὸ φῶς ἀναιρεῖται, ἀλλ' ἡ τούτου εἰς τὸ διαφανὲς
 ἐνέργεια.

Ἀπορία· ἡ διάνοια τῆς λογικῆς ἐστὶν ψυχῆς καὶ χωριστή. πῶς οὖν λέγει
 25 αὐτὴν Ἀριστοτέλης ἐκ τοῦ συναμφοτέρου; ἡ λογικὴ ψυχὴ κεχωρισμένη
 τοῦ σώματος διανοία οὐ κέχρηται οὐδὲ ζητεῖ, ἀλλὰ καθαρῶς ἐπιβάλλει
 τοῖς πράγμασιν. ὅταν δὲ συγγένηται τῷ σώματι, ἄγνοια αὐτῇ ἐπιγίνεται
 καὶ διαβαίνει ἐκ τῶν τῆς ψυχῆς κινήματων ἔχνη πρὸς τὸ σῶμα. συμπάθεια
 γάρ τις τοῦ σώματος ἐπὶ τὴν ψυχὴν. τῆς ὀπισθεν γὰρ κοιλίας τοῦ ἐγκεφά-
 30 λου παθούσης πάσχει τὸ μνημονευτικόν, ἄλλης τὸ λογιστικόν, καὶ τοιῶσδε
 τὸ φανταστικόν.

1—3 pp. 133, 32—134, 6 || 4—10 p. 142, 6—34 || 10—11 p. 144, 24—25 || 11—12
 p. 146, 20—22 || 12—13 p. 146, 29—31 || 14—15 p. 147, 16—19 || 15—16 p. 147, 29 ||
 16—17 p. 148, 8—10 || 17—19 p. 151, 13—15 || 19—20 p. 152, 27—29 || 20—23
 p. 153, 19—21 || 24—31 p. 155, 9—30

11 καὶ] ἡ Philop. || 17 δύνασθαι Philop. : δυναμένων O | seclusi || 19 ἀπολι-
 πούσης a. c. sive p. c. O || 26 οὐκ ἔχρηται O || 28 διαβαίνει Philop. : διάνοια O ||
 29 ἐπὶ Philop. : ἐστι O || 30 ἄλλης Philop. : ἄλλοις O

Ἡ ἀνάμνησις ἄρχεται ἀπὸ τῆς ψυχῆς καὶ διαβαίνει πρὸς τὸ σῶμα.

Ἡ ἐντελέχεια καὶ τὸ εἶδος κατὰ Ἀριστοτέλην διττά, χωριστὰ τῆς ὕλης καὶ ἀχώριστα. ὁ νοῦς οὐ πάσχει ὥστε φθαρτὸς νομισθῆναι. καὶ γὰρ καὶ τοῦ ὅμματος λημῶντος τὸ αἰσθητήριον ἐμπαθὲς ἢ καὶ ἀργὸν καὶ ἡ αἰσθησις ἀπαθής. ὅθεν οὐδὲ ὁ νοῦς ληροῖ, ἀλλ' ἡ τοῦ ὀργάνου πρὸς τὸ χεῖρον 5 μεταβολή.

Ἀριστοτέλης καὶ τὴν λογικὴν καὶ ἄλογον καὶ φυτικὴν καὶ τὸν νοῦν ψυχᾶς ὀνομάζει.

Ἡ ψυχὴ διαιρεθεῖσα τοῦ σώματος οὐ μνημονεύει· οὐ γὰρ δέεται μνήμης.

Τὸ ποιοῦν πρὸς τὸ πάσχον οὔτε πάντῃ ὅμοιον ὀφείλει εἶναι οὔτε πάντῃ ἀνόμοιον, ἀλλὰ πῶς μὲν, πῶς δ' οὐ. ποιεῖ γὰρ τὸ θερμὸν εἰς τὸ ψυχρόν, δυνάμει μὲν θερμὸν, ἐνεργείᾳ δὲ ψυχρόν. κἂν ποιεῖ τὸ ἄγαν θερμὸν εἰς τὸ μετρίως θερμὸν, οὐχ ἢ θερμὸν ποιεῖ ἀλλ' ἢ ψυχρόν.

Καὶ λέγουσιν ὅτι καὶ τῷ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον γινώσκει ἡ ψυχὴ, ὡς τὸ 'γαίῃ μὲν γαίαν ὁπώπαμεν' κατ' Ἐμπεδοκλέα, 'ὔδατι δὲ ὕδωρ'. τοῦναντίον· 15 τρίχες γὰρ καὶ δστὰ καὶ ὄνυχες μετέχοντα τῆς γῆς πάντῃ ἀναίσθητα. καὶ ὁ σφαῖρος, ὃν θεὸν οὗτος ὀνομάζει, συγκειμένων ἐκ τῶν τεττάρων στοιχείων καὶ τοῦ νείκους καὶ τῆς φιλίας, κατὰ μετοχὴν ἀναίσθητος ἂν εἴη τῶν στοιχείων, ὡς βραχὺ μετέχων αὐτῶν.

Θαλῆς ἐν παντὶ σώματι φησιν εἶναι ψυχὴν. πῶς οὖν ἐν πυρὶ καὶ ἀέρι 20 τοῖς καθαρωτέροις καὶ λεπτοτέροις οὐκ ἔστιν;

Ἡ ἐντελέχεια διττή· τὸ τοῦ σώματος ἀχώριστον εἶδος καὶ τὸ κεχωρισμένον ὡς ὁ πλωτὴρ τοῦ πλοίου. ὅταν οὖν ἐντελέχειαν λέγει τὴν ἄλογον καὶ φυτικὴν ψυχὴν, τὸ ἀχώριστον εἶδος λέγει· ὅταν δὲ τὴν λογικὴν, τὸ 25 κεχωρισμένον.

Μία οὖσα ἡ ψυχὴ κατ' οὐσίαν ἔχει τὴν θρεπτικὴν, αὐξητικὴν, γεννητικὴν, λογιστικὴν καὶ τὰς λοιπὰς δυνάμεις ὡς τὸ πῦρ κανστικὴν, ξηραντικὴν καὶ φωτιστικὴν, ἡ μεριστὴ ἔστι καὶ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο μόνιον ἐνεργεῖ. δοκεῖ ὡς μία οὖσα ταῦτα ἐνεργεῖ. εἰ γὰρ διήρηται, ἀνάγκη τὰ μέρη 30 ἢ διακεκριμένα εἶναι ἢ ἡνωμένα. εἰ διακέκριται, πῶς ἔσται τὸ ζῶον ἓν;

1 p. 158, 5-6 || 2-3 p. 159, 23-39 || 3-6 p. 161, 6-29 || 7-8 p. 164, 21 (annot.) || 9 p. 164, 26-28 || 10-13 p. 180, 9-14 || 14-16 pp. 180, 20-29; 181, 11 || 16-19 pp. 181, 24-182, 13 || 20-21 p. 188, 14-16. 31-32 || 22-25 pp. 193, 27-194, 8 || 26-29 p. 192, 25-29 (cum annot.) || 29-p. 45, 2 p. 196, 21-26

1 πρὸς] ἐπὶ Philop. || 4 ἡ scripsi : ἐξ O || 11 πῶς^{1,2}] πῇ Philop. || 12 ποιεῖ ex ποιῇ O ut vid. : ποιῇ Philop. || 13 οὐχ ἢ Philop. : οὐχὶ O | ἢ²] ἢ O || 15 ὁπώπαμεν Philop. : ἀπείπαμεν O || 17 πάντων fort. supplendum post συγκειμένων, cf. Philop. || 18 κατὰ scripsi : καὶ O || 21 λεπτομερεστέροις Philop.

εἰ δὲ συνεχές ἐστιν, ἀνάγκη καὶ τὰς φυτικὰς δυνάμεις ἡνωμένας εἶναι αὐτῷ. οὐδὲν ἄτοπον τὴν ψυχὴν μίαν οὖσαν διαφόροις κεχερῆσθαι ἐνεργείαις. Ἀριστοτέλης μίαν οὐσίαν εἶναι βούλεται τῆς ψυχῆς, ἐκ διαφόρων συγκειμένην οὐσιῶν ἡνωμένων. τί δὲ τὸ ἐνοῦν ταύτας; ἐν οἷς τὸ μὲν εἶδους λόγον ἐπέχει, τὸ δὲ ὕλης, οὐ δεῖ ζητεῖν τὸ ἐνωσον· οἰκοθεν γὰρ ἡ ἐνωσις, ὥσπερ ὁ σιδήρεος ἀποξεσθεὶς καὶ ἐπιτήδειος γερονῶς εἰς σκέπαρον καὶ πρίονα, οὐ δεῖ ἄλλο τι εἶναι τὸ ἐνοῦν τὸ τοιόνδε σχῆμα τῷ σιδήρῳ, ἀλλ' αὐτομάτως συμφύεται ταῦτα] ἀλλήλοις· ὕλη γὰρ καὶ εἶδος τῶν πρὸς τι, τὰ δὲ πρὸς τι ** ἡ ἄλογος ψυχὴ ὡς ὕλη πρὸς τὴν λογικὴν καὶ ἡ φυτικὴ πρὸς τὴν ἄλογον ὁμοίως. ἀλλὰ καὶ ἐνοῦν τοῦτο ἂν εἴπωμεν, ὅτι ἡ φυτικὴ ψυχὴ ὕλη πρὸς τὴν ἄλογον. κατὰ συμβεβηκὸς εἰς ὁμοιομερῆ διαιρεῖται μέρη ἡ ψυχὴ (τῷ γὰρ διαιρεῖσθαι <τὸ> ἐν ᾧ ἐστι σῶματι καὶ αὐτὴ συνδιαιρεῖται) ὡς ἐπὶ τῶν φυτῶν <καὶ τῶν> ἐντόμων. ἐκάστη τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς κεκλήρωται μόνιον τοῦ σώματος, οὐ πρώτως ἰδρυμένη ἐνεργεί.

Ψυχὴ ἐστὶν ἐντελέχεια σώματος φυσικοῦ ὁργανικοῦ δυνάμει ζωὴν ἔχοντος. ἐπὶ πλεόν τῆς ἐνεργείας ἔξις, διότι αἰεὶ καὶ πᾶσι τοῖς ἔχουσι παρακολουθεῖ. καὶ ἐνθα μὲν κατὰ προχείρισιν ἐνέργεια, ἐκεῖ καὶ ἡ ἔξις, οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν. τινὲς οὐκ ἀποδέχονται τὸν ἀποδοθέντα ὅρον τῆς ψυχῆς, ὅτι οὐκ ἔστι κοινὸν γένος τῆς ψυχῆς, ὡς οὐδὲ τῶν ἀτόμων. ἄλλως τε καὶ ἡ ὁμώνυμος ἡ ἐντελέχεια ἐπὶ τοῦ χωριστοῦ καὶ ἀχωρίστου σώματος λεγομένη. ἡ ἄλογος ψυχὴ καὶ ἡ φυτικὴ χωρὶς τοῦ ὑποκειμένου ἐνεργεῖν οὐ δύναται. ἡ δὲ λογικὴ μόνῃ τῇ ἐνεργείᾳ, ἤγουν τῇ αὐτῆς βουλήσει, κινεῖ τὸ ζῶον, ὡς ὁργάνῳ τῇ ἀλόγῳ χρωμένη.

Οὐδεμίαν τῶν κατηγοριῶν ἐφαρμόττει τῇ ψυχῇ Ἀριστοτέλης εἰ μὴ τὴν οὐσίαν, ἣν ὑποδιαίρει <εἰς τε τὴν> σύνθετον καὶ ἀπλήν, καὶ τὴν ἀπλήν εἰς τε τὴν ὕλην διαιρεῖ καὶ τὸ εἶδος. σύνθετα δὲ | οὐ τὰ τεχνικὰ λέγει f. 428^v ἀλλὰ τὰ φυσικά, ὧν τὰ μὲν ἔχει ζωὴν καὶ εἰσὶν ἔμψυχα, τὰ δὲ οὐκ ἔχει.

Ἐντελέχεια λέγεται παρὰ τὸ ἐν καὶ τὸ τέλειον καὶ τὸ συνέχειν. καὶ γὰρ τὸ εἶδος καὶ τελειοῖ καὶ συνέχει καὶ ἐνοῖ. τὸ δὲ 'δυνάμει ζωὴν ἔχοντος'

2-4 p. 197, 25-32 || 4-11 p. 198, 7-25 || 11-13 pp. 200, 32-201, 1 || 13-15 p. 201, 19-20 || 16-17 p. 203, 10-11 || 17-18 p. 205, 5-6 || 18-19 p. 205, 9 (annot.) || 19-20 p. 205, 22-24 || 20-24 p. 206, 18-28 || 25-27 p. 207, 32-35 || 27-28 p. 208, 2-3. 16-17 || 29-30 pp. 208, 37-209, 3 || 30-p. 46, 1 p. 209, 8-11

1 φυτικὰς] fort. legendum ψυχικὰς cum Philop. || 3 ante βούλεται fort. οὐ suppleandum, cf. Philop. || 4 συγκειμένων O : συγκείσθαι Philop. || 5 λόγον Philop. : λόγων O | ἐνωσον Philop. : ἐνω O s. l. σώ || 8 συμφύεται ταῦτα Philop. || 9 plura om. O post τῷ² ut vid. || 12 τῷ Philop. : τὸ O | τὸ Philop. | αὐτὴ Philop. : αὐτὸ O || 13 καὶ τῶν ἐντόμων Philop. : ἐντόμω O || 14 πρώτως Philop. : πρώτος O || 19.20 τῆς ψυχῆς scripsi : τῇ ψυχῇ O || 21 τοῦ εἶδους ante τοῦ habet Philop. || 26 εἰς τε τὴν Philop. || 27 τεχνητά Philop. || 30 δυνάμεις O

εἶπεν ἀντὶ τοῦ διωργανωμένου, ὃ οὔτε τὸ σπέρμα οὔτε ὁ νεκρός. <ζῶν> τοῦ ζῆν ἐπὶ πλέον· ζῆ γὰρ καὶ τὰ ἔμβρυα, ζῶα δὲ παρ' ** ἐν οἷς ἐπιδιστάζεται.

** τὸ εἶδος καὶ ἐντελέχεια· οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν. ἡ γὰρ ἀπὸ τῆς ἔξεως ἐνέργεια ἐντελέχεια, οὐ μὴν καὶ εἶδος. ἐν τοῖς ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ πέφυκε 5 χωρίζεσθαι ἡ ἐνέργεια τῆς ἔξεως, ὥς ἡ ἐνέργεια τοῦ διδασκάλου τῆς τοῦ μαθητοῦ ἔξεως. ἐν δὲ τοῖς θείοις σύνδρομος ἔξις τῇ ἐνεργείᾳ· ἄνευ γὰρ δυνάμεως ἐνεργεῖαί εἰσιν.

Ἔχονσι καὶ τὰ φυτὰ ὄργανα ἀπλά, ἰδίαν ἑκαστον ἐνέργειαν ἔχοντα. ἐπὶ δὲ τῶν ζῶων τὰ ὄργανα πολλὰς καὶ ποικίλας ἔχει, ἐπειδὴ τῶν ζῶων αἱ 10 ψυχαὶ ποικίλαι ταῖς ὁρμαῖς, τῶν δὲ φυτῶν ἀπλά.

Καρπὸς ἐστὶν αἱ κεκραμίδες τοῦ σύκον κυρίως καὶ τῶν ἐλαίων οἱ πυρῆνες, περικάρπιον τὸ περικεχυμένον αὐτοῖς ὕγρον μετὰ τοῦ δέρματος.

Πρώτη δύναμις τῆς φυτικῆς ψυχῆς <ἡ> γεννητική, τοῦτο γὰρ τέλος τῆς φύσεως τὸ φυλάττειν τὰ ὑποκείμενα· δευτέρα ἡ ἀσθητική ὥς τε- 15 λειοῦσα καὶ εἰς τὸ κατὰ φύσιν μέτρον ἄγουσα· τρίτη ἡ θρεπτική ἣς ἔργον ἐστὶ τὸ σφάζειν τὸ εἶδος, μέχρι γὰρ <τοσούτου> σφάζομεθα ἔστ' ἂν τρεφώμεθα.

Ὡς ὄφεις κρεῖττων ἀκοῆς, καὶ αὕτη ὁσφρήσεως κακείνη γεύσεως καὶ ἀφῆς, ἡ ἀφῆ δοκεῖ μῆδὲ αἰσθησις εἰ<ναι>· αἱ γὰρ ἄλλαι ἔχουσιν ἰδίας 20 ἀντιθέσεις, μέλαν λευκόν, βαρὺ ὀξύ, καὶ τὰ λοιπά, αὕτη δὲ περὶ θερμὸν καὶ μαλακόν, βαρὺ καὶ κοῦφον, μανὸν καὶ πυκνόν, καὶ πολλὰς ἀντιθέσεις.

Ἐν τοῖς ἀνθρώποις αἴτιον τῆς κατὰ τόπον κινήσεως νοῦς, ἐν τοῖς ἀλόγοις ἡ αἰσθησις· τῇ ἀληθείᾳ δὲ τὸ ὀρεκτικὸν τῆς κατὰ τόπον κινήσεως αἴτιον.

Τὸ ζῆν πολλαχῶς λέγεται· κατὰ νοῦν, κατ' αἰσθησιν, κατὰ τὰ λοιπά. 25 ὁθεν καὶ τὰ φυτὰ θρεπτικὴν ἔχοντα δύναμιν ζῆν λέγεται. ταῦτα τρέφεσθαι καὶ αὔξεσθαι λέγομεν τὰ κατὰ πᾶν μόριον τρεφόμενα καὶ αὔξόμενα. εἰς δὲ τὰ μὴ κατὰ πᾶν μόριον πρόσθεσις λέγεται, ὥς ἐπὶ τὸν σωρὸν τοῦ σίτου πρόσθεσις ὁ ἕτερος.

Ζῶα λέγομεν οὐ τὰ ἀπλῶς ζῶντα, ἀλλ' ἐν οἷς ἡ ζωὴ τρανέστερον καὶ 30 περιφανέστερον, ὥσπερ δρομέας οὐ τοὺς ἀπλῶς τρέχοντας, ἀλλὰ σφοδρῶς.

1—3 p. 214, 3—5 || 4—5 p. 216, 18—20 || 5—8 p. 216, 30—34 || 9—11 p. 217, 18—30 || 12—13 p. 217, 33—35 || 14—18 p. 228, 8—23 || 19—22 p. 229, 12—24 || 23—24 pp. 229, 36—230, 1 || 25 pp. 233, 30—234, 5 || 26—29 p. 234, 11—15 || 30—32 p. 236, 9—12

1 ζῶν Philop. || 2 τοῦ scripsi : τὸ Θ || 2—4 plura hic om. Θ ut vid. || 4 πᾶν μὲν εἶδος ἐντελέχεια Philop. || 10 πολλάς] scil. ἐνεργείας || 14 supplevi || 17 τοσούτου Philop. || 26 ταῦτα Philop. : τὸ Θ || 31 ὥσπερ δρομέας Philop. : ὥς ὕδρομέας Θ

Ἐν τῷ φ[υ]τῷ μία μὲν ἡ ψυχὴ, διαιρεθεῖσα δὲ εἰς πολλοὺς κλάδους καὶ αὔξουσα τὴν οἰκείαν δύναμιν πολλαὶ γίνονται τῷ ἀριθμῷ, τῷ δὲ εἶδει ἐστὶ μία.

Ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου πρόεισι πᾶσα αἰσθήσεις καὶ κινήσεις. ὁθεν εἰ πάθη τι οὗτος, ἀναίσθητον πάντῃ καὶ ἀκίνητον ἀπομένει τὸ ζῶον.

Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ ψυχῆς· τὸ ὁρεκτικὸν καὶ φανταστικὸν ἀχώριστά εἰσιν, ὁμοίως καὶ τὸ αἰσθητικὸν καὶ τὸ κατὰ τόπον κυκλικόν.

Τοῦ νοῦ τὸ μὲν θεωρητικόν, τὸ δὲ πρακτικὸν ὃ σχέσιν ἔχει πρὸς τὸ σῶμα, οὗ ἀπολυθὲν οὐκ ἔστι πρακτικός. ἄμφω τῷ τέλει διαφέρουσιν· ἐκείνῳ γὰρ τέλος ἡ ἀληθείας κατάληψις, τούτῳ δὲ τοῦ ἀγαθοῦ.

Ὁ νοῦς γένος ἕτερον δοκεῖ τῆς ψυχῆς καὶ χωριστὴν ἔχων τὴν οὐσίαν, ἡ δὲ πᾶσα ψυχὴ ἀχώριστος. τῆς ψυχῆς μόνον μέρος ὁ νοῦς αἰδίων. ἡ ψυχὴ ἔχει μὲν καὶ ἐνεργείας ἐκ τῆς σχέσεως τῆς πρὸς τὸ σῶμα, ἃς μετὰ τὴν ἐντεῦθεν ἐλευθερίαν ἀποτίθεται. ἔχει καὶ ἰδίας τὰς περὶ τῶν νοητῶν, εἰς ἃς μᾶλλον ἐμποδίζει τὸ σῶμα. πρόδηλον τοίνυν ὅτι καὶ τὴν οὐσίαν ἔξει χωριστὴν, νοῦς τότε οὐσα καὶ λεγομένη, οὐκέτι ψυχὴ μέντοι εἰ μὴ δυνάμει, ὥς καὶ ἐν σώματι οὐσα δυνάμει ἐστὶ νοῦς.

Τοῖς τὴν ἀφῆν μόνην ἔχουσιν ἡ κατ' ἐπιθυμίαν ὑπάρχει ὄρεξις, τοῖς δὲ [αἰσθήσεις] καὶ ἡ κατὰ θυμόν· ἡ δὲ βούλησις μόνου τοῦ λόγου. ἡ ὄρεξις κοινῶς ἐπὶ τε θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας λέγεται· ὁμώνυμος γὰρ ἐστὶν ὥς ἡ ἐπιθυμία.

Τῇ ἀφῇ χρῶνται καὶ αἱ λοιπαὶ αἰσθήσεις (ἡ ὅψις γὰρ ἀπτομένη τοῦ διαφανοῦς ἀντιλαμβάνεται καὶ ἡ ὄσφρησις τοῦ διακονουμένου τῇ ὁσμῇ), ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός.

Ἡ κοινῶς κατηγορουμένη τῶν ἄλλων ψυχὴ ὥς τὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν διήρηται.

Αἱ αἰσθήσεις ἀντιπεπόνθασιν τῷ νοῖ· αὐταὶ γὰρ μειζόνων δραττόμεναι ἀπολλύνουσι τὸ ἔλαττον, ὥς ἡ ὄψις βλέπουσα τὸν ἥλιον ἀδυνατεῖ πρὸς τὰ γράμματα, ὁ μεγάλων ψόφων ἀκούσας τῶν ἐλαττόνων ἐστὶν ἀνεπαίσθητος, καὶ αἱ ἄλλαι, νοῦς δὲ τῇ τῶν μειζόνων ἀντιλήψει ὀξυδερκέστερον γίνεται.

Αἱ δυνάμεις τῷ χρόνῳ μὲν τῶν ἐνεργειῶν πρότεραι, τῷ δὲ λόγῳ δεύτεραι, αἱ δὲ ἐνέργειαι ἀνάπαλιν, εἰ τὸ τέλος τῷ λόγῳ πρότερον, ἡ δ' ἐνέργεια

1-3 p. 238, 3-9 || 4-5 p. 238, 28-30 || 6-7 p. 240, 7-9 || 8-10 p. 241, 6-13 || 11-12 p. 241, 19-28 || 12-17 pp. 246, 29-247, 7 || 18-21 p. 249, 13-19 || 22-24 p. 253, 3-6 || 25-26 p. 255, 24-26 || 27-30 pp. 262, 29-263, 11 || 31-p. 47, 2 p. 264, 12-19

7 κυκλικόν] fort. legendum κινήτικόν cum Philop. || 12 fort. supplendum λοιπῇ ante πᾶσα ut Philop. || 15 ἔξει Philop. : ἐξ ὅ ut vid. || 19 πάσας τὰς αἰσθήσεις Philop. || 32 δέ] δι ὅ, correcti

τέλος τῆς δυνάμεώς ἐστι καὶ προτέρα. ἔτι τὸ οὗ ἕνεκα πρότερον τοῦ ἕνεκά του. ὁρασίς ἐστι ἀντίληψις χρωμάτων. τὸ αὐτό ἐστι καὶ ὡς τέλος καὶ ὡς πρὸς τι, ὡς οἰκοδόμησις πρὸς τὸ οἰκοδομητόν, πρὸς τι καὶ τέλος, καὶ οὐκ ἐστὶ ξένη ἢ ἀντίθεσις. καὶ τῆς γεννήσεως τὸ γεννώμενον ὡς μὲν γεννώμενον ἀντικείμενον, ὡς δὲ ἤδη γεγονὸς τέλος. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ αὐξή- 5 σεως καὶ αὐξητοῦ <καὶ> ἡϋξημένου.

Εἰ πάντα τοῦ εἶναι ἐφίεται καὶ διὰ τοῦτο ἐστὶ τοῖς ζώοις ἡ γεννητικὴ κατὰ προαίρεσιν δύναμις, ἐν δὲ τοῖς φυτοῖς ἡ αὐτόματος, πῶς οὐ τούτου χάριν τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τοῖς ἀψύχοις ἐστὶ καὶ ἐν τούτοις ἡ τοιαύτη δύναμις ὑφειμένη; καὶ γὰρ τὰ μέταλλα φθειρόμενα πάλιν ἀνταποδίδονται, εἰ καὶ 10 μὴ ὅδε ὁ λίθος. καὶ κατὰ τὴν ἐπικράτειαν δὲ τῶν στοιχείων γίνονται καὶ τὰ ἄφυχα εἰς ἐπίδοσιν.

Τρία εἰσὶν ἡ θρεπτικὴ, ἡ γονν τὸ τρέφον καὶ τὸ τρεφόμενον καὶ ἡ τροφή. τὸ ᾧ τρέφεται {ὅ} ἐστὶ διττόν· ἡ ὡς ὕλη ἢ ὡς ὄργανον. καὶ τὸ ὄργανον διττόν· ἡ κινουῖν καὶ κινούμενον, ὡς τὸ ἔμφυτον θερμὸν κινούμενον ἀπὸ 15 τῆς θρεπτικῆς δυνάμεως καὶ κινουῖν ὀδόντας, γαστέρα, φλέβας ἃ μόνον κινεῖται καὶ οὐ κινεῖ, ἢ κινουῖν τὸ θερμὸν, κινούμενον ἢ τροφή.

Τὸ πάσχον ὑπὸ τοῦ ὁμοίου πάσχει ἢ ὑπὸ τοῦ ἐναντίου. πάσχει κυρίως ὑπὸ τοῦ δυνάμει μὲν ὁμοίου, ἐνεργείᾳ δὲ ἀνομοίου, ὡς ἡ αἰσθησις ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν. 20

Εἰ ἡ αἰσθησις ἀντιληπτικὴ τῶν αἰσθητῶν, εἰσὶ δὲ καὶ τὰ αἰσθητήρια αἰσθητά, πῶς οὐκ ἀντιλαμβάνεται καὶ τούτων; ἡ αἰσθησις δυνάμεις ἐστὶ καὶ ἐνεργεῖ διὰ τινων, ἡ γονν τῶν αἰσθητῶν ἔξωθεν φαινομένων. ὁ νοῦς ἔχει τὴν τῶν νοουμένων [γν]ῶσιν ἐντὸς καὶ βλέπει καθ' ἑαυτὸν· ἡ δὲ αἰσθησις τῶν ἔξωθεν δέεται. αἰσθάνεται δὲ αἰσθησις εἰς τὸ καθ' ἑαυτὴν 25 μᾶλλον τὰ παρὰ φύσιν, ὡς πυρετὸν καὶ οὐ φυσικὴν θερμότητα, καὶ ἰκτεριῶντων ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ βλέπειν πάντα κίτρινα, ὅς δὲ ἐν τῷ ὄρᾳ δέεται ἔξωθεν καὶ ἄερος, οὐχ ἀπλῶς ἀλλὰ φωτεινοῦ. ἔτι ἡ αἰσθησις οὐκ ἀντιλαμβάνεται τῶν αἰσθητηρίων, ὅτι οὐδὲν αὐτὸ ἀφ' ἑαυτοῦ πάσχει, ἀλλ' ὅφ' ἐτέρου ἀνομοίου. ἀντίληψις ἐστὶ κρίσις τοῦ πάθους τοῦ ἐγγινο- 30

2 p. 265, 3-6 || 2-6 pp. 266, 30-267, 2 || 7-12 pp. 268, 38-269, 19 || 13 p. 266, 15 || 14-17 pp. 287, 21-288, 4 || 18-20 p. 290, 9-22 || 21-23 p. 291, 2-13 || 23-25 pp. 291, 37-292, 3 || 25-28 p. 291, 21-30 || 28-30 p. 292, 19-30 || 30-p. 49, 2 p. 293 (annot.)

4 γεννώμενον Philop. : γινόμενον O || 5 γεννώμενον Philop. : γινόμενον O | γεγονός] γεγεννημένον Philop. || 6 καὶ² Philop. || 7 εἶναι] αἶε Philop. || 14 τὸ φ Philop. : τῷ et lac. O | seclusi || 22 δύναμις] fort. legendum δυνάμει cum Philop. || 25 αἰσθάνεται] νοεῖ O, s. l. αἰσθάνεται || 26 ἰκτεριῶντων Philop. : ἰκτέρ-
νασιν O

μένον τῷ αἰσθητηρίῳ. αἰσθάνεσθαι ἐστὶ κρίσις τοῦ πάθους τοῦ ἐγγινομένου τῷ αἰσθητικῷ ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν.

| Καθολικωτέρα ἡ ἐνέργεια κινήσεως καὶ αὕτη τοῦ πάσχειν. ἐνέργειά f. 429^r ἐστὶν ἡ καθόλου προσβολὴ ἀπὸ τῆς ἔξεως, κίνησις δὲ ἀτελὴς ἐνέργεια καὶ
5 ἡ ἀπὸ τοῦ πρώτου δυνάμει ἐπὶ τὴν ἔξιν ὁδός. διττὴ καὶ ἡ ἐνέργεια ὡς ἡ
διάθεσις, καὶ διττὸν τὸ δυνάμει, τό τε καθ' ἔξιν καὶ ἐπιτηδειότητα.

Ἀλλοίωσίς ἐστιν ἐξ εἰδοπεποιημένου εἰς εἰδοπεποιημένον τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου μένοντος.

Όταν λέγωμεν γίνεσθαι τὰς αἰσθήσεις ὅπερ τὰ αἰσθητά, οὐχ οὕτω
10 λέγομεν, ὅτι γίνεται ἡ ὄρασις λευκὴ ἢ μέλαινα, ἀλλ' ὅτι ἀντιλαμβάνεται
τοῦ αἰσθητοῦ, ὡς καὶ ὁ κηρὸς δυνάμει δακτύλιος διὰ τὴν σφραγίδα.

Τριχῶς λέγεται τὰ αἰσθητά· τὰ μὲν καθ' αὐτά, τὰ δὲ κατὰ συμβεβηκός,
τῶν καθ' αὐτά τὰ μὲν κοινά, τὰ δὲ ἴδια ἐκάστης, ὡς ὅψει χρώματα, ἀκοῇ
ψόφοι καὶ ταῖς λοιπαῖς ἴδια. κοινὰ δὲ αὐτῶν σχῆμα, κίνησις καὶ ὁ ἀριθμὸς·
15 τὸν αὐτὸν γὰρ πέντε καὶ ἀκούομεν καὶ βλέπομεν καὶ ἀπτόμεθα. Ἀριστο-
τέλης ἐν τῇ Φυσικῇ λέγει μόνον ἀριθμεῖν τὸν νοῦν, ἐν δὲ τῷ Περὶ αἰσθή-
σεώς φησι καὶ τὴν αἰσθήσιν. ὁ νοῦς τοῦ εἶδους ἐστὶν ἀντιληπτικός, ἡ δὲ
αἰσθήσις τοῦ τοσοῦδε. καὶ ἡ ὄψις καθ' αὐτὸ τοῦ χρώματος ἀντιλαμβάνε-
ται, κατὰ συμβεβηκός δὲ καὶ οὐσίας, ἥγουν Σωκράτους, Πλάτωνος. τὰ
20 τῇ ὄψει αἰσθητά χρώματα, τῇ ἀκοῇ ψόφοι, τῇ γεύσει χυμοί, ἀφῇ δὲ καὶ
ὁσφρήσει οὐκ εἰσὶν ὀνομασίαι· τὰ γὰρ ἅπτα ἡ ὁσφραντὰ τῆς σχέσεως αὐ-
τῶν εἰσὶν ὀνομασίαι. οὐδὲ ἡ ἀτμὴ κυρίως τῆς ὁσφρήσεως, ἐπεὶ ἡ ἐξ ὕδατος
οὐκ ὁσφραντή. τὰ δὲ τῇ ἀφῇ ὑποκείμενα πάντῃ ἀνώνυμα. αἱ μὲν ἄλλαι
αἰσθήσεις ἔχουσιν ἀπάτην εἰς τὰ οἰκεία ὑποκείμενα, ἡ δὲ ἀφῇ πλείους
25 μὲν ἔχει διαφοράς, ἀλλ' οὐκ ἀπατάται. ἰστέον ὡς ὑπὸ τῶν κατὰ φύσιν
αἰσθητῶν καὶ οὐχ ὑπὸ τῶν κατὰ συμβεβηκός πάσχουσιν αἱ αἰσθήσεις.

Εἰ ἡ αἰσθήσις οὐκ αἰσθάνεται τινων ὡς οὐσιῶν, πόθεν ὁ κύων γινώσκει
τὸν δεσπότην καὶ ὁ ὄνος τὴν φάτνην; οὐχ ἡ οὐσίαν, ἀλλ' ἡ τοιαύδε σχήματα
φίλων.

30 Διαφανές ἐστὶ φύσις τις ἐν πλείοσιν ὑπάρχονσα διαπορθμευτικὴ τῶν
χρωμάτων, ἥτις φωτὸς μὲν ἀπόντος δυνάμει ἐστὶν <δι>αφανής, ἐνεργεία
δὲ τούτου παρόντος.

3-5 p. 296, 22-31 || 5-6 p. 299, 14-18 || 7-8 p. 300, 15-17 || 9-11 pp. 302,
37-303, 6 || 12-15 pp. 310, 35-311, 32 || 15-23 pp. 311, 36-313, 11 || 23-25
pp. 314, 35-315, 3 || 25-26 pp. 315, 31-316, 2 || 27-29 p. 317, 25-30 || 30-32
p. 319, 13-17

4 καθόλου προσβολή] ἀθρόα προσβολή Philop. || 9 ὅπερ Philop. : ὑπὲρ O || 25 ὑπὸ
Philop. : ἐπὶ O | κατὰ φύσιν] καθ' αὐτό Philop.

Πυργολαμπίδες, λεπίδες, ἔχινων ὄστρακα καὶ τοιαῦθ' ὅμοια ἐν φωτὶ οὐχ ὀράται, ἀλλ' ἐν σκότει, ὅτι οὐ χρώμα ἔστι τὸ ἐν τούτοις πυρῶδες· ἴδιον δὲ χρώματος τὸ ἐν φωτὶ ὀραῖσθαι.

Τὸ φῶς τελειωτικόν ἐστι τοῦ δυνάμει διαφανοῦς.

Διαφανὲς δὲ μετὰ τῶν ἄλλων, ἡγουν ἀέρος, ὕδατος, φεγγιτῶν, λίθων, 5 κεράτων, ὕελου, γύψου, καὶ τὸ χύμα τῶν σφαιρῶν δι' ὧν καὶ τὰ ἄστρα βλέπομεν. καὶ αὐταὶ μὲν αἱ σφαῖραι διαφανεῖς, οὐκέτι δὲ καὶ τὰ ἄστρα.

Ἰστέον ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς γῆς ἕως τοῦ οὐρανοῦ διάστημα δύο ζωδίων ἴσον ἐστὶ διαστήματι.

Τὸ φῶς οὐ σῶμα ἐστίν. εἰ γὰρ ἦν σῶμα, πῶς οἷόν τε ἦν ἀθρόαν ἔχειν 10 κίνησιν, ὥστε ἅμα τὸν ἥλιον ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα γενέσθαι, ἐξαίφνης ὅλον τὸ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον φωτίζει; ἔτι εἰ ἦν σῶμα, ἢ κατ' ἐνθὺ ἔμελλε φωτίζειν ἢ κατὰ κύκλον. εἰ κατ' ἐνθὺ, ἢ ἄνω μόνον ἢ κάτω μόνον· τοῦτο δὲ καὶ δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ καὶ πανταχοῦ. ὅτι δὲ οὐδὲ κύκλῳ, δῆλον. εἰ γὰρ εἰς ἑτερόμηκες οἴκημα εἰσαγάγω λύχνον, διελευσεται τὸ φῶς εἰς τὴν 15 ἑτέραν σανίδα. ἔτι εἰ σῶμα τὸ φῶς, χωρεῖ δὲ δι' ὅλον τοῦ ἀέρος, δίδεισι σῶμα διὰ σώματος. ἔτι εἰ ἦν σῶμα, ἐν τῷ ἄνεμον κινεῖσθαι ἂν ἐσκοτίζετο ὁ τόπος ἐξωθουμένου τοῦ φωτός ὑπὸ τοῦ ἀέρος. ἔτι εἰ σῶμα τὸ φῶς, ὁ ἀῆρ φωτιζόμενος ἂν ἐπαχύνετο· βλέπομεν δὲ ὅτι φωτιζόμενος λεπτύνεται. 20

Ὁ ἀῆρ οὐκ ἔχει ἴδιον χρώμα. εἰ γὰρ εἶχεν, οὐκ ἂν ἦν διαπορθμευτικὸς τῶν χρωμάτων, ἐπεὶ καὶ {εἰ} ὕελος πάντα διαπορθμεύει τὰ χρώματα, ἐὰν δὲ δέξηται πανταχοῦ ἐν χρώμα εἰς βάθος, ἄλλα οὐ διαπορθμεύει. ἔτι εἰ εἶχεν ὁ ἀῆρ ἴδιον χρώμα, ἐπείχετο δὲ καὶ ἐξωθεν ἑτερον, σύγχυσις ἐγένετο 25 ἂν· τὸ αὐτὸ γὰρ ὑποκείμενον ἀσυνχύτως δύο χρώματα δέξασθαι οὐ δύναται. πῶς ἡ ἐνέργεια τοῦ χρώματος ἀπὸ τοῦ ἰδίου ὑποκειμένου ἀφικνεῖται πρὸς τὴν ὄψιν; ὅτι ἐν ὑποκειμένῳ γίνεται τῷ ἀέρι, καὶ ὥσπερ ἡ τοῦ τέκτονος ἐνέργεια χωρεῖ διὰ τοῦ σκεπάρονος εἰς τὸ ξύλον, τοῦτο μὲν σχηματίζουσα, τῷ δὲ σκεπάρονι μηδὲν ποιούσα.

Εἰ δὲ καὶ ἀθρόα γίνεται ἡ ἐνέργεια τοῦ φωτός, οὐ θαυμαστὸν ἀσωμάτου 30 ὄντος· ὅπου γε ἐν τῇ σχολῇ διὰ τὴν συνοχὴν τῆς μιᾶς ἀκρας σαλευθείσης ἅπαν σεσάλονται.

1—3 p. 319, 25—29 || 4 p. 322, 6—7 || 5—7 p. 324, 2—18 || 8—9 p. 325, 9 || 10—19 pp. 327, 1—328, 27 || 21—29 p. 329, 7—35 || 30—32 p. 330, 14—17

1 ὀφθαλμοὶ ἔχινων, τὰ ὄστρακα τῶν θαλαττίων Philop. || 5 ἡ s. l. post μετὰ O || 12 εὐθύ] εὐθείαν Philop. || 15 εἰς ἑτερόμηκες Philop. : ἰσοτερόμηκες O || 17 ἂν Hansen : ἴνα O || 19 ἂν Hansen : ἴν' O || 22 secl. Hansen | ἄχρους fort. suppleendum post ὕελος, cf. Philop. || 23 τὰ fort. supplendum ante ἄλλα || 24 ἴδιον] ἔτερον O, s. l. ἴδιον

Τὰ ἐν τοῖς κατόπτοις εἶδωλα φαίνεται οὐ τῶν ὄψεων τῶν ἡμετέρων ἀνακλωμένων πρὸς τὰ ὁρατά, ἀλλὰ τῶν ἐνεργειῶν ἐκείνων πρὸς ἡμᾶς, κατ' εὐθείαν φερομένων πρὸς τὰς ὄψεις. οὐκ ἄλλως ἢ κατ' εὐθείαν ἐνεχθήσονται, εἰ μὴ κατὰ πρόσωπον αὐτοῖς γενόμεθα. διὰ τοῦτο οὖν τὰ δπι-
5 σθεν χρώματα, κἂν ἐκ πλαγίων ἀποβλέψωμεν, οὐχ ὁρῶμεν.

Εἰ ἀκτῖνες οὐ σῶμα, παράτριψις οὐκ ἔστιν. ταύτης δὲ μὴ οὐσης, πῶς ἔστι θερμὸς ὁ ἀήρ; ὥσπερ ἡ ψυχὴ θερμὴ οὐκ οὐσα ζωτικὴ ἐνέργεια γίνεται τῷ σώματι, ἐπειδὴν δὲ ἀποστῇ, σβέννυται τὸ ἔμψυχον θερμόν, τοιαύτη καὶ ἐκ τοῦ ἡλίου ζωτικὴ ἐνέργεια γίνεται διὰ τοῦ φωτός] ἐν ἀέρι ἐκθερ-
10 μαίνουσα τὸ ἔμφυτον αὐτῷ θερμόν. εἰ δὲ καὶ ὁ ἥλιος θερμὸς μὴ ὢν θερμαίνει, ὁμοίως καὶ ἡ φροντὶς θερμαίνει ἀσώματος οὐσα ψυχῆς ἐνέργεια, οὕτως οὐδὲν ἀπεικὸς καὶ τὸν ἥλιον μὴ ὄντα θερμόν τῇ ζωτικῇ αὐτοῦ ἐνεργείᾳ, ἥτοι τῷ φωτί, ἐκθερμαίνει τὴν ἐν ἀέρι θερμότητα. ἐν γοῦν ταῖς ἀνακλάσεσι διπλουμένης τῆς ἐνεργείας θερμότερος γίνεται ὁ ἀήρ. θερ-
15 μότερος ὁ ἥλιος ἐν μεσημβρίᾳ, ὅτι ἀνατέλλων καὶ δύνων ἀμβλείας γωνίας ποιεῖ ταῖς ἀκτίσι καὶ πολλὴν ἀέρα ἐντὸς ἀπολαμβάνουσι καὶ ἥττον θερμαίνουσι. ἄλλως τε ἀνατέλλων καὶ δύνων πολλὴν ἀχλὺν ἡμῖν ἐμβάλλει ὕδα]τῶδῃ καὶ διὰ τοῦτο ἥττον θερμαίνει.

Πᾶν σῶμα τὴν τοῦ φωτός δεχόμενον ἐνέργειαν πέφυκε καὶ αὐτὸ τὴν
20 αὐτὴν ἀντιπέμπειν, ἐξαιρέτως δὲ τὰ λεῖα, ἀργύριον], ἔσοπτρον, ὕδωρ.

Τὰς ὀπτικὰς ἐνεργείας λέγομεν ὡς κώνους τινὰς ἐξιέναι τῶν ὀμμάτων ἀπὸ τινος κέντρου, εἰτα προϊόντας εὐρύνεσθαι. καὶ πάλιν [αἱ] ἐνέργειαι τῶν ὁρατῶν εἰς κενόν τι κέντρον τοῦ κρυσταλλοειδοῦς κρίνονται, ἀπὸ πλατέος μὲν ἀρχόμεναι, λήγουσαι δὲ εἰς στενὸν τὸ ὄμμα.

25 Τὸ φῶς [εἰ ἀ]σώματον, πῶς ποιεῖ ἀμβλείας καὶ ὀξείας γωνίας ὡς εἰσὶ μεγέθους καὶ σώματος; πῶς δὲ πάλιν ἀντανακλᾶται; ὃν τρόπον ἡ σελήνη δέχεται τὰς τοῦ ἡλίου ἐνεργείας καὶ φωτιζομένη ἀντιφωτίζει, καθὰ καὶ ὕελος καὶ ἀργυρος. οὕτως ὅταν λέγωμεν ἀνακλᾶσθαι τὴν ἐνέργειαν ἀπὸ τῶν λείων σωμάτων, οὐδὲν ἄλλο λέγομεν <ἢ> ὅτι δεχόμενα τὰ τοιαῦτα σώ-
30 ματα τὰς τοῦ φωτός καὶ τῶν ὁρατῶν ἐνεργείας οὐκ αὐτὰς κατὰ ἀρετμόν ἄς ἐδέξατο ποιεῖ κλᾶσθαι, ἀλλ' ὅτι ἐνεργεῖν τοιαύτας ἐνεργείας καὶ αὐτὰ πέφυκε.

1—5 p. 331, 8—17 || 6—18 pp. 331, 34—332, 28 || 19—20 p. 333, 11—14 || 21—24 p. 333, 26—31 || 25—26 pp. 333, 36—334, 3 || 26—32 p. 334, 17—25

4 κατὰ πρόσωπον] ἀντιπρόσωποι Philop. | αὐτοῖς Philop. : αὐταῖς O | γενόμεθα O || 5 οὐχ ὁρῶμεν Philop. : χρώμα O || 8 ἔμψυχον] ἔμφυτον Philop. || 9 φω-
τὸς Philop. || 13 ἐκθερμαίνει Philop. : ἐκθερμαίνει O || 14 διπλουμένη O || 18 ὕδα-
τῶδῃ Philop. || 20 ἀργύριον Philop. || 22 αἱ Philop. || 23 κενόν] fort. legendum
στενόν cum Philop. || 25 supplevi || 29 ἡ Philop. | δεχόμενα Philop. : δεχόμεθα O ||
31 ἀντενεργεῖν Philop.

Εἰ κατ' εἰσπομπὴν βλέπομεν τῶν εἰδῶν τῶν ὁρωμένων εἰσερχομένων τῇ ὄψει, τὸ διάστημα τοῦ μεταξὺ ἀέρος πῶς βλέπομεν; λύσις· οὐχὶ ὡς ἐνέργειαι τῶν ὁρωμένων μέχρι καὶ τῶν ὀμμάτων ἔρχονται, ἀλλ' ὁ ἀῆρ πληροῦται τῶν ὁρατῶν.

Εἰ τὰ εἰδῶλα εἰσέρχεται τῷ ὀμματι, οὐκ ἔρχεται καὶ τὰ πόρρω ὁμοίως; 5
λύσις· ὡς ἀσθενεῖ ὁ ὀφθαλμὸς πολλάκις καὶ οὐ δύναται ἰδεῖν τὰ πόρρω, οὕτως καὶ αἱ τῶν πόρρω ἐνέργειαι ἀδύνατον ἔχουσι φθάσαι εἰς τὸ ὄμμα.

Ἡ ἀντίληψις τῶν ὁρατῶν κατὰ μόνον τοῦ μορίου ἐκείνου γίνεται ἐν ᾧ ἡ κόρη συνίσταται. εἰ τέτρηται ὁ ῥαγοει[δής]** διὰ τοῦτο οὐκ τὰ συμ- 10
βαίνοντα πάθῃ τῷ ὀφθαλμῷ οὐχ ὁρῶμεν. ὅθεν εἰ τῇ κόρῃ συμβῇ τι, ἀπόλλυται ἡ ὄψις. ὥσπερ ἐπὶ τῆς γλώττης, εἰ γίνεταί τι αὐτῇ δραστικώτερον, καὶ τὸ προσαχθισόμενον ἔπειτα τοιοῦτου {οἶδα} χυμοῦ δοκεῖ, οὕτω καὶ ἡ ὄψις τῷ παρὰ φύσιν ἐγγινομένῳ χρώματι τῶν ἱκτεριῶντων κεχρῶσθαι τὰ ἔξω νομίζει, ὥσπερ καὶ τὰ διὰ σφέκλων ὁρώμενα τοιαῦτα δοκεῖ. 15

Ἐὰν οἱ κῶνοι ἴσον ἀφεστηκότες τοῖς αὐτοῖς [σημ]είοις προσβάλλουσιν, εἰκότως ὡς ἐν τοῦ ἐνὸς ἀντιλαμβάνεται. εἰ δὲ παραστραφεῖ ἡ τῶν ὄψεων
f. 429^v θέσις, συμβαίνει εἰς τὸ αὐτὸ | αἰσθητὸν ἐξ ἑκατέρου κώνου ὄψεις προσβάλλειν μὴ ἴσον τῶν ἀξόνων ἀφες[τηκυίας, καὶ ἐπεὶ] διάφοροι ἀπὸ τῶν αὐτῶν σημείων τοῦ αἰσθητοῦ αἱ γωνίαι γίνονται, εἰκότως καὶ δύο κρίσεις, καὶ 20
διὰ τοῦτο δύο εἶναι τὸ ἐν αἰσθητὸν δοκεῖ. εἰ αἱ ἐνέργειαι φοιτ[ῶσι] πρὸς τὴν ὄψιν, πῶς οὐ δοκοῦσιν ἡμῖν τὰ πόρρω καὶ ἐγγὺς διαστήματα ἴσα, ἀλλὰ μείζονα καὶ ἐλάττονα; ὥσπερ ἐπὶ ἀκοῆς οὐκ αὐτὸς ὁ πεπληγμένος ἀῆρ προσπελάζει τῇ ἀκοῇ, ἀλλὰ κατὰ τὴν διηχῇ αὐτοῦ δύναμιν ὁ ἀῆρ διαβιβάζει τοὺς ψόφους, τί θαυμαστόν εἰ καὶ ἐπὶ τῆς ὄψεως τοῦτο συμβαίνει, τῆς 25
τῶν ὁρατῶν ἐνεργείας προσπιπτούσης ταῖς ὄψεσιν; καὶ ἐν ὕδατι δὲ αἰσθανόμεθα ψόφων, οὐ τοῦ ἀέρος διὰ τοῦ ὕδατος χωροῦντος, ἀλλὰ τῆς ἐν τῷ ὕδατι διηχοῦς δυνάμεως.

Εἰ τὸ διαφανὲς παρουσία τοῦ φωτὸς φῶς γίνεται, λείποντος τοῦτου σκότος ἐστίν. οὐκ ἀντίκειται τὸ φῶς καὶ σκότος ὡς στέρησις καὶ ἔξις· 30
ἡ γὰρ στέρησις οὐ μεταβάλλει εἰς ἔξιν, ταῦτα δὲ ἀντιμεταβάλλει ἀλλήλοις. φαίνεται δὲ ἐντεῦθεν καὶ τὸ φῶς καὶ σκότος ἀσώματά εἶναι ὡς ἐναντία·

1—4 p. 334, 31—39 || 5—8 pp. 334, 41—335, 7 || 9—15 pp. 337, 21—338, 37 || 16—21 p. 340, 10—18 || 21—28 p. 340, 22—35 || 29—p. 53, 2 p. 341, 10—37

7 φθάσα O, correxi || 10 εἰ τέτρηται ὁ ῥαγοειδής Philop., lac. statui: εἰς τὴν τρήσιν τοῦ ῥαβδοει[. . .] O || 13 seclusi || 14 κεχρῶσθαι Philop.: μὴ χρῆσθαι O || 16 σημείοις Philop. || 19 ἀφεςτηκυίας, καὶ ἐπεὶ Philop. || 21 δοκεῖ Philop.: δοκεῖν O || φοιτῶσι Philop. || 28 δυνάμεως] ἀπαγγελτικῆς τῶν ψόφων οὔσης praeterea habet Philop. || 32 εἶναι Hansen: εἰσιν O

οὐσία γὰρ οὐσίας ἐναντία οὐκ ἐστίν. καὶ τὸ πῦρ δὲ τῷ ὕδατι οὐχ ὡς οὐσίαι ἀντίκεινται, ἀλλ' ὡς ποιὰ.

Τὸ φῶς εἰδὸς ἐστίν· ἔχει γὰρ ποιητικὰ αὐτοῦ ἥλιον, πῦρ καὶ λοιπὰ ἔτερα. τοῦ δὲ σκοτούς οὐδὲν ὁρῶμεν αἴτιον. ἀλλ' οὐδὲ ποιότης ἐστίν·
5 ἀθρόως γὰρ ἀφανίζεται, ἀρκεῖ δὲ τούτῳ εἰς τὸ εἶναι σκοτός ἢ τοῦ φωτὸς ἀπουσία.

Εἰ κινήσεως ἐδεῖτο τὸ φῶς ἵνα ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς, καὶ χρόνου πάντως· πᾶσα γὰρ κίνησις ἐν χρόνῳ. νῦν δὲ ἅμα φωτίζεται καὶ τὰ ἐγγὺς καὶ τὰ πόρρω τοῦ φωτίζοντος ὄντα.

10 Τῶν ὁρατῶν τὰ μὲν ἐν ἡμέρᾳ φαίνεται, τὰ δὲ ἐν νυκτί, τὰ δὲ ἀμφοτέροις, τὰ δὲ οὐκ ἀμφοτέροις. τὰ χρώματα μόνως ἐν ἡμέρᾳ, τὰ λαμπρὰ ὡς λεπίδες καὶ πυγολαμπίδες ἐν νυκτί, τὰ δὲ ὑπέρλαμπρα ἐν νυκτί καὶ ἡμέρᾳ ὡς σελήνῃ καὶ τινα τῶν ἀστέρων.

Ὡς ἢ τοῦ ὁρατοῦ ἐνέργεια διαπορθμεύεται διὰ τοῦ μεταξὺ ἐπὶ τὸ
15 αἰσθητήριον, οὕτω καὶ τὸ ὁσφραντὸν καὶ ἀκουστὸν δι' ὕδατος ἢ ἀέρος. ὅτι δὲ ταῦτα διηχῇ καὶ δίοσμα, δῆλον. οἱ γὰρ ἰχθύες τοὺς ψόφους φεύγοντες τοῖς δελέασιν ἐπονται. ἔχουσι δὲ τὴν ὁσφραντικὴν δύναμιν οἱ ἰχθύες ἀναμφιβόλως· τὰς γὰρ μεγάλας ἔχοντες, ἤγουν ὄρασιν καὶ ἀκοήν, ἀναγκαίως ἔχουσι καὶ τὰς ἀτελεῖς καὶ ὑφειμένας. αἰσθητήριον τῆς ὁσφρήσεως
20 οὐχ ἢ ῥίς, ἀλλ' ἐντὸς ἢ μαστοειδῆς τοῦ ἐγκεφάλου ἀπόφυσις.

Ἡ γῆ οὐτε διηχῇ οὐτε δίοσμον ἔχει δύναμιν. εἰ γάρ τις γεῶδει τινὶ κηρῷ ἢ πηλῷ ἀποφράξῃ ῥίνας καὶ ὠτα, οὐκ αἰσθήσεται ὁσφρήσεως ἢ ἀκοῆς. τὴν κοινὴν ἀέρος καὶ ὕδατος δύναμιν καθ' ἣν αἱ ὁσμαι διαπορθμεύονται ἀνώνυμον Ἀριστοτέλης φησί.

25 Διττὸς ὁ ψόφος· δυνάμει ἐπὶ τῶν στερεῶν τῶν μὴ ψοφούντων καὶ ἐνεργείᾳ ἐπὶ τῶν ἄλλων [τῶν] ψοφούντων.

Ψόφος ἐστὶ πληξίς ἀέρος τοιῶσδε γινομένη. γίνεται δὲ ψόφος ἐν δύο σώμασι στερεοῖς λείοις σφοδρῶ συμπτώσει. ἐν τοῖς μαλακοῖς οὐ γίνεται ψόφος, ὅτι θρύπτεται ὁ ἀήρ ἐν τοῖς πόροις τούτων καὶ διαλύεται ὡς ἐν
30 τοῖς σπόγγοις. ἐν τοῖς μὴ λείοις κ[ατα]κερματίζεται πάλιν ταῖς κοιλότησιν ὁ ἀήρ. δεῖ δὲ τῆς σφοδρᾶς τῶν σκληρῶν συμπτώσεως, ἵνα πολλὸς ἀήρ ἐναπολειφ[θῇ] μεταξὺ, ὃς ἐναπολαμβανόμενος καὶ ταχέως ἐξωθούμενος

3-6 p. 342, 8-12 || 7-9 p. 345, 8-10 || 10-13 pp. 346, 32-347, 11 || 14-20 p. 353, 8-30 || 21-24 p. 354, 9-13 || 25-26 p. 354, 21-27 || 27-p. 54, 4 pp. 354, 30-355, 30; 356, 20-28

1 οὐσίαι] οὐσία O, correxi || 22 οὐκ αἰσθήσεται - ἀκοῆς] οὐτε ἀκούσεται οὐτε ὁσφρήσεται Philop. || 26 supplevi || 27 πληξίς] πληγῇ Philop. || 30 κατακερματίζεται Philop. | τοῖς κοιλώμασιν Philop. || 32 ἐναπολειφθῇ Philop. | ταχέως] ἀθρόως Philop.

ποιεῖ ψόφον. ἐν κώδωσι καὶ λοιποῖς κοίλοις ἡγεῖ ἀῆρ ἐπὶ πολὺ, ὅτι τελεῖται περὶ τὸ κοίλωμα καὶ ἐξελθεῖν οὐ δύναται, καὶ ὅτι διὰ χαλκῶν τυπτόμενος ἐντὸς ὁ κώδων ποιεῖ ἐκτεταμένην τὴν ἡχήν, ἐπειδὴ ἐμπίπτει ὁ ἐκτὸς ἀῆρ τῷ ἐντὸς καὶ πλήττει καὶ ἀντιπλήττεται καὶ διηχεῖ.

Οὔτε διὰ κενοῦ οὔτε διὰ στερεοῦ γίνεται ἡ κίνησις, ἀλλ' ἐν ἀέρι ἢ ὕδατι. ἐν ὕδατι ψόφος οὐ γίνεται, ἂν ἐν τούτῳ βῆς καὶ ἄμφω τὰς παλάμας πλήξῃς. εἵπομεν γὰρ ὅτι δεῖ ἀθρόαν τὴν συνδρομὴν γενέσθαι τῶν πληττομένων, ἵνα μὴ κατὰ μικρὸν ὁ ἀῆρ θρυφθῇ.

Τῇ μάστιγι πλήξαντες τὸν ἀέρα οὐ ποιοῦμεν ψόφον, ὅτι ὁ ἀῆρ τότε δύο χρεῖας ἀναπληροῖ, καὶ τὴν τοῦ πληττομένου καὶ τὴν τοῦ μεταξὺ. ὁ ἀῆρ καὶ τὸ ὕδωρ δεκτικὰ ψόφου, οὐ μὴν ποιητικά, ὥς καὶ τὸ ἄχρουν χρώματος· ποιητικά δὲ τὰ στερεά.

Ἦχὼ γίνεται ὅταν πληχθεῖς ὁ ἀῆρ ὠθούμενος ἐνεχθῇ ἐπὶ τι ἀντίτυπον κοιλότητα ἔχον καὶ ἀποστραφῇ κατὰ ἀνάκλασιν, ὥς ἡ ῥιπτουμένη κατὰ τοίχου σφαῖρα καὶ οὕτως χωροῦσα ἐπὶ τὸν πλήξαντα. ἐναρθρός δὲ ἡ ἡχώ γίνεται, ἐπειδὴ ὁ πρῶτος ὕψ' ἡμῶν διαλεγόμενων πληττόμενος ἀῆρ πρῶτως καὶ ἀνακλᾶται φέρον εἰς ἡμᾶς τῆς πρώτης λέξεως τὴν ἡχώ, καὶ ὁ δεύτερος τῆς δευτέρας, καὶ οὕτως ἡ τάξις τῆς διαλέκτου φυλάττεται.

Εἰ καὶ ὁ ψόφος ἀσώματος, πῶς ἀνακλᾶται; ἀλλ' οὐ καθ' αὐτόν, ἀλλὰ μετὰ τοῦ οἰκείου ὑποκειμένου, ἥρουν τοῦ ἀέρος.

Αἰ αἰσθηθεῖς διὰ τοῦ ἐγκεφάλου ἀρχόμεναι ἄχρι τῶν αἰσθητηρίων προῃσι, ἡ ἀκουστικὴ μέχρι τῆς ῥίξης τῶν ὧτων, ἃς καλοῦσι μήνιγγας. νεῦρον ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου προῖδν πεποροποιημένον, ἐν ᾧ τὸ ὀπτικὸν πνεῦμα. ἔστιν {γὰρ} οὐδ' ἀπειλημμένος <τις ἀῆρ> ἐν τῷ κοιλώματι τῆς ἀκοῆς σφηνὸς τῇ μήνιγγι καὶ τῷ ὕμνῳ. οὗτος δεχόμενος ἐκ τοῦ ἔξωθεν ἀέρος τοὺς ψόφους διαπορθεύει εἰς τὴν μήνινγα. πρόεισι δὲ ἀπὸ πλατυτέρου πόρου τοῦ κοιλώματος τοῦ ὠτὸς μέχρι τοῦ πόρου τῆς μήνιγγος τοῦ στενωτέρου στενοῦ ὄντος.

Ἔχει δὲ καὶ ὄψις οἷον διαφανὲς τὸ κρυσταλλοειδὲς ὑγρὸν καὶ κερατοειδές, ἃ δέχονται τὴν τοῦ ἔξωθεν διαφανοῦς ἐνέργειαν καὶ διαπορθεύουσιν αὐ-

5-8 p. 357, 9-24 || 9-10 p. 358, 18-20 || 10-12 p. 360, 1-3 || 13-15 p. 360, 20-29 || 15-19 p. 361, 18-22 || 20-21 p. 361, 22-31 || 22-29 p. 364, 16-25 || 30-p. 55, 2 pp. 364, 32-365, 2

11 ψόφον Philop.: ψοφοῦν O | μὴ O, corr. Wk. || 14 ἔχον Philop.: ἔχων O | ἀποστραφῇ O, correxi || 15 σφαῖρα Philop.: σφαῖραν O || 17 fort. πρῶτος legendum cum Philop. | λέξεως Philop.: τάξεως O || 22 διὰ] an ἀπὸ legendum cum Philop.? | ἀρχόμεναι] φερόμεναι O, s. l. ἀρχόμεναι || 25 γὰρ s. l. O | τις ἀῆρ Philop. || 28 ὠτὸς Philop.: ἐντὸς O

την ἐπὶ τὸ ὀπτικὸν πνεῦμα, ὁ(περ) νεῦρον ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου ἀρχόμενον καταλήγει μέχρι καὶ τοῦ κρυσταλλοειδοῦς.

Ἐλικοειδεῖς οἱ πόροι τῶν ὥτων, ἵνα μὴ ῥαδιῶς εἰσελθόν τι πλήξη τὴν μήνιγγα.

5 Διὰ μόνων τῶν ὠτίων ἀκούομεν, ὅτι ἐν μόνοις τοῦτοις ἐστὶν ὁ ἀῆρ συμφυῆς καὶ συνεχὴς πρὸς τὸν ἔξω ἀέρα καὶ τὸ ἀκουστικὸν αἰσθητήριον, ὡς δύνασθαι δι' αὐτοῦ διαδιδόναι τὸ ἐν τῷ ἔξω ἀέρι γινόμενον πάθος. ὡς ἐπὶ τῆς ἀκοῆς προβέβληται ὁ συμφυῆς ἀῆρ, τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς κόρης τὸ ὕγρον διὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ αἰσθητοῦ.

10 Ὁ ἀῆρ κινεῖται καὶ οἰκείαν κίνησιν, καὶ δηλὸν ἐκ τοῦ ἐν ταῖς νηνεμαῖας τὰ ξύσματα φαίνεσθαι κινούμενα ἐν τῷ διὰ τῶν θυρίδων ἡλίῳ.

Χρεία τοῦ ἔξω ἀέρος δι' ἀκοήν, ἵνα αὐτὸς παρενέγκῃ τὸν ψόφον· τοῦ γὰρ ἀλλοτρίου ψόφου ἢ ἀκοῆς ἀντιλαμβάνεται, οὐ τοῦ ἰδίου. καὶ ποῖον ψόφον, τὸ τυπτόμενον ἢ τὸ τύπτον; καὶ ἄμφω· ἀδιάκριτος γὰρ ἡ αἰτία,

15 ἐπεὶ καὶ τὸ τυπτόμενον τύπτει καὶ τὸ τύπτον τύπτεται.

Τὸ ἀκούειν γίνεται οὐ κατ' εἴσοδον τοῦ ἐκτὸς ἀέρος, ἀλλὰ κατὰ ἀφήν τὴν πρὸς ἐγκατακοδομημένον ἀέρα ἐν τοῖς ὠσί. τεκμήριον δὲ τοῦ εἶναι τινα ἀέρα συμπεφυκότα τῇ μήνιγγι, ὅτι οὐκ εὐκόλως εἰσερχεται ὕδωρ εἰς τὸ ὧς ἐξωθούμενον ἐκ τοῦ ἐντὸς ἀέρος.

20 Ἔχομεν γνωρίσαι εἰ ὕγιες τὸ ἀκουστικόν, ἐὰν ἐμφράξαντες τὸ ὧς τῷ δακτύλῳ αἰσθανόμεθά τινος βόμβου. ἐξέρχεται ὁ ἐντὸς ἀῆρ λεπτὸς καὶ τύπτει τὸν ἐκτὸς καὶ ποιεῖ βόμβον ὃς διαπορθμεύεται πάλιν ἐπὶ τὴν αἰσθησιν. ἄλλοι λέγουσιν ὡς ὁ γινόμενος μετὰ τὴν ἐμφράξιν τοῖς ὠσί ψόφος τοῦ ἐξωθέν ἐστιν ἀέρος συναπειλημμένος εἰσερχόμενος τοῖς ὠσίν.

25 Ὅξὸν λέγομεν ἐν τοῖς μεγέθεσι τὸ κεντεῖν δυνάμενον, ἀμβλὺν τὸ ὠθεῖν. καὶ ὀξὴν ψόφον λέγομεν τὸν ταχέως ἐπὶ τὴν αἰσθησιν παραγενόμενον καὶ ἐπιμένοντα, βαρὺν τὸν ἀνάλογον τῷ ἀμβλεῖ καὶ βραδέως παραγενόμενον καὶ ταχέως ἀποπαυόμενον.

3—4 p. 365, 16—17 || 5—7 p. 365, 26—30 || 7—9 p. 366, 10—14 || 10—11 p. 369, 2—4 || 12—13 p. 369 (annot.) || 13—15 pp. 369, 29—370, 2 || 16—19 p. 367, 7—22 || 20—23 p. 368, 16—21 || 23—24 p. 369, 14—23 || 25—28 p. 373, 14—23

1 ὁπερ Philop. | νεῦρον Philop. : νεύρων O | ἀρχόμενος O, correxi || 3 ἐλικοειδεῖς Philop. : αἱ κυλοειδεῖς O | τὴν Philop. : τὸν O || 5 μόνων] μόνου O, correxi || 6 ἀκουστικὸν Philop. : ἀκουσθητὸν O || 7 ἑαυτοῦ Philop. | τὸ Philop. : τῷ O | ἔξω Philop. : ἐν ἔξω O | γινόμενον Philop. || 11 ἡλίῳ Philop. : εἰλεῖ O || 12 παρενέγκῃ Philop. : παρενέγκει O || 19 ἐκ] ὑπὸ Philop. || 21 αἰσθανόμεθά Philop. : αἰσθανομένον O || 24 συμπεπειλημμένος O, correxi || 25 τό² scripsi : τὸν O || 26 παραγινόμενον Philop., ut l. 27 || 27 ἐπιμένοντα Philop. : ποιμαίνοντα O | τῷ ἀμβλεῖ Philop. : τὸ ἀμβλὺ O || 28 fort. legendum ἀποπαυόμενον cum Philop.

Φωνή ἐστιν ἐμφύχου ψόφος διὰ τῶν φωνητικῶν γινόμενος ὀργάνων .
μετὰ φαντασίας. τρία δὲ ταύτη θεωρεῖται, ῥυθμός, ἁρμονία, [λέ]ξεις. |
f. 430^r ὁ ῥυθμός ἔχει τὸ μακρὸν καὶ τὸ βραχύ, ἐξ οὗ [οἱ παλαιοὶ μακρὰ ὠνόμα-
σαν τὰ ἐν] πλείονι χρόνῳ, βρα[χέα] τὰ ἐν ἐλάττονι, ὧν ἡ σύνθεσις τὴν
ἐν ῥυθμίαν ποιεῖ, ἡ δὲ ἁρμονία [περὶ τὴν τοῦ ὀξέος καὶ βαρέος συμμε]τρίαν 5
ἔχει, ἡ δὲ λέξις τὴν διατύπωσιν τῶν συλλαβῶν. [φαιμέν ὅτι ὁ ῥυθμός]
γένος ἐστί, τὸ δὲ μέτρον εἶδος. θεωρεῖται δὲ ὁ ῥυθμός ἐπὶ τῶν κροτούντων
χερσὶ καὶ ποσὶ κατὰ τὴν ταχεῖαν καὶ βραδ[εῖαν τῶν ποδῶν] ἄρσιν καὶ
θέσιν, ὅθεν καὶ τὰ μέτρα παρὰ ποιηταῖς πόδες ἐκλήθησαν. ὅθεν ὁ μὲν
ἐπὶ τῶν ἄλλων ῥυθμός κατὰ τ[ὸ βραδὺ καὶ τὸ ταχὺ] χαρακτηρίζεται, ὁ 10
δὲ ἐπὶ τοῦ λόγου κατὰ τὸ μακρὸν καὶ βραχύ.

Οὐδὲν ἔντομον ἢ ἄναιμον ἀναπνεῖ. [ἀλλ' οὐδὲ πάντα] τὰ ἀμφίβια φωνοῦ-
σιν ἢ τὰ ὀστρακόδεσμα ἢ τὰ μαλακόστρακα.

Περὶ τὸν Ἀγελῶν ποταμὸν ἰχθύες φωνεῖν [δοκοῦ]σιν. οὐκ ἔστι δέ,
ἀλλ' ὅτι νηρόμενοι περὶ τοῦ ὕδατος ἐπιφάνειαν μεγάλοι ὄντες καὶ πολὺ 15
ὑδωρ ἐν τοῖς βραγχίοις [ἐναπολαμβάνοντες], εἶτα συστέλλοντες τὰ βράγχια
ἐκπέμπουσι τὸ ὑδωρ, καὶ τοῦτο ταραττόμενον ἐναπολαμβάνει ἀέρα ὃς
ἐκθλιβόμενος τῇ πληγῇ ἤχει.

Οἱ τέττιγες ὑμένα τινὰ ἔχοντες ὑπὸ τὸ στῆθος κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ
τοῦτον τύπτοντες ταῖς πτέρυξι καὶ ἐκθλίβοντες τὸν ἐναπειλημμένον ἀέρα 20
ψοφοῦσιν. αἱ μνῖαι τραχεῖα ἔχουσιν τὰ πτερὰ πλήττουσι τὸν ἀέρα καὶ
ἡχοῦσι, σταθεῖσαι δὲ οὐ. καὶ οἱ σκάροι φωνεῖν δοκοῦσιν, ὅτι τῷ στόματι
ὑδωρ δεχόμενοι ἐξωθοῦσιν αὐτὸ μετὰ ῥοίζων καὶ ἤχον ἀποτελοῦσιν, οὐ
μὴν δὲ καὶ ἐν τῷ βάθει.

Ἡ φωνὴ γίνεται τοῦ εἰσπνευσθέντος ἀέρος ἐκθλιβομένου τῇ συστολῇ 25
τοῦ θώρακος κατὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν αὐτῷ ψυχικὴν δύναμιν καὶ προσ-
πίπτοντος τῇ τραχεῖα ἀρτηρίᾳ καὶ τῷ ἐναπειλημμένῳ ἐν αὐτῇ ἀέρι, ὃς
τῇ ἀθρόα πληγῇ ἀθρυπτος ἀποπαλλόμενος αἰεὶ τύπτει τὸν προσεχῆ ἀέρα
ἕως τῆς ἀκοῆς. ἔστι γὰρ τὸ μὲν ἀχανὲς τοῦ στόματος τὸ μέχρι τῆς ῥίξης

1—11 pp. 375, 15—376, 27 || 12—13 p. 377, 17—19 || 14—18 p. 378, 5—13 ||
19—21 p. 377, 25—30 || 21—22 p. 377, 30—31 || 22—24 p. 378, 18—22 || 25—p. 57, 6
pp. 378, 31—379, 6

2 ταῦτα Philop. | λέξεις Philop. || 3—4 οἱ — ἐν Philop. || 4 βραχεῖα Philop. |
ἐλάττονι Philop. : ἐλαττόμενα O || 5 περὶ — συμμετρίαν Philop. || 6 ἔχει Philop. :
ἔχειν O | περὶ ante τὴν et ἔχει ante τῶν habet Philop. | φαιμέν — ῥυθμός
Philop. || 8 βραδεῖαν — ποδῶν Philop. || 10 τὸ — ταχὺ Philop. || 11 προφορικοῦ
ante λόγον habet Philop. || 12 ἀλλ' — πάντα Philop. || 14 δοκοῦσι Philop. || 16 ἐν-
απολαμβάνοντες Philop. || 17 ταραττόμενον Philop. : παραταττόμενον O || 20 τοῦ-
των O, correxi || 21 τραχεῖαι O, correxi || 23 ῥοίζων Philop. || 26 ψυχικὴν] fort.
legendum ψοφητικὴν cum Philop. | προσπίπτοντος Philop. : προσπίπτοντες O ||
27 αὐτῷ Philop.

τῆς γλώττης φάρυγξ· ἐκεῖθεν δὲ δύο ἀγγεῖα φέρονται, τὸ μὲν ἐπὶ τὸν θώρακα καὶ καλεῖται ἀρτηρία, τὸ δὲ ἕτερον τὸ πρὸς τῷ τένοντι καὶ καλεῖται οἰσοφάγος. γίνεται δὲ διὰ τῆς τραχείας ἢ πάροδος τοῦ πνεύματος, ἢ τε κατὰ τὴν εἰσπομπὴν καὶ τὴν ἐκπομπήν, ὅπερ τῷ εἰρημένῳ τρόπῳ
5 ἐκπνεόμενον ποιεῖ πόφον, ὃς καλεῖται φωνή ὅταν μετὰ τινος σημαντικῆς φαντασίας γένηται.

Ἡ φωνὴ τοῦτο ἔχει τέλος τὸ σημάναί τινα ψυχικὴν διάθεσιν καὶ ὀρεξιν. διὸ καὶ οἱ τῶν ἀλόγων πόφοι φωναί. καὶ γὰρ καὶ ὁ κύων ὀπηνίκα φαντασίαν ἔχει τοῦ ἀλλοτρίου ὑλακτεῖ, ὅταν δὲ τοῦ οἰκείου σαίνει.

10 Τὰ ἄλογα ζῷα οὐ σύμμετρα, ἀλλ' ἀνειμένα καὶ σεσηρότα τὰ χεῖλη <ἔχουσιν>, ὅτι οὐδέονται τούτων εἰς ὑπερθεσίαν διαλέκτου. ὅσα δὲ παραπλήσια ἔχουσι, ταῦτα ἀνθρώποις μιμοῦνται διάλεκτον, ὥς κίτται καὶ ψιττακοί.

Ἡ γλῶττα πρὸς δύο συμβάλλεται, πρὸς γεῦσιν καὶ διάλεκτον.

15 Ὑλικὸν αἷτιον τῆς φωνῆς ὁ ἀήρ, ποιητικὸν ἢ φύσις, ὀργανικὸν ἢ τραχεῖα ἀρτηρία, τελικὸν ἢ διάλεκτος.

Φάρυγξ θηλυκῶς λεγόμενον σημαίνει τὴν ἀχάνειαν τὴν μετὰ τὴν τῆς γλώττης ῥίζαν, ἀρρενικῶς τὸν λάρυγγα, ὃς ἐστὶν ἔσχατον τῆς τραχείας ἀρτηρίας καὶ ὑπὸ τῶν τριῶν χόνδρων περιέχεται, ἀρταινοειδοῦς, θυροειδοῦς καὶ τοῦ ἀωνύμου, οἱ συστελλόμενοι καὶ διαστελλόμενοι διὰ τῶν
20 ἐκεῖ μυῶν τὴν φωνὴν ῥυθμίζουσιν.

Ἡ ἀρτηρία καταφύχει τὸ ἐντὸς θερμόν. οἱ γοῦν ἰχθύες ταύτην μὴ ἔχοντες διὰ τῶν βραγχίων καταφύχονται. τὰ ἔχοντα ἀρτηρίαν ἔχουσι καὶ πνεύμονα. οἱ ἰχθύες οὔτε ταῦτα ἔχει οὔτε καρδίαν.

25 Τετραχῶς τὸ ἄγευστον· ἢ τὸ δυνάμενον χυμωθῆναι, ὥς τὸ ὕδωρ ἄποιον ὄν, ἢ τὸ ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσιν ὑποκείμενον, ὥς πόφος, ἢ τὸ μικρὰν ἔχον γεῦσιν, ὥς τὰ ὕδαρὰ τῶν ῥοφημάτων, ἢ τὰ κακόγευστα, ὥς τὰ δηλητήρια. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ αἰσθήσεων τὰ τέτταρα ταῦτα διαγιγνώσκεται
σημαίνόμενα.

7—9 p. 379, 9—14 || 10—13 p. 380, 11—15 || 14 p. 380, 31—32 || 15—16 p. 381, 14—18 || 17—21 p. 381, 22—28 || 22—24 p. 382, 1—3. 14—15 || 25—29 p. 404 (annot.)

1 φέρονται Philop.: φέροντα O || 2 καί¹] δ Philop. | fort. τραχεῖα supplendum ante ἀρτηρία, cf. Philop. | καί²] δ Philop. || 4 fort. legendum εἰσπνοήν . . . ἐκπνοήν cum Philop. || 10 σύμμετρα, ἀλλ' ἀνειμένα scripsi: σύμμετρον ἀλλὰ μὴ μένειν O, cf. Philop. || 11 ἔχουσιν supplevi, cf. Philop. || 18 τραχείας Philop.: ἀρχαίας O || 20 διὰ] ὑπὸ Philop. || 21 μυῶν Philop.: νηῶν O | τὴν φωνὴν Philop.: ἐν φωνῇ O || 22 καταφύγει O, correxi || 24 οὔτε²] οὐδὲ O, correxi || 25 χυμωθῆναι Philop.: χειμωθῆναι O | ὡς] καὶ O, correxi

Ἀρχαὶ τοῦ γευστοῦ τὸ ποτὸν ὡς τελειωτικὸν καὶ τὸ ἄποτον ὡς φθαρτικὸν τῆς γεύσεως διὰ μοχθηρὸν χυμόν.

Τὸ ὑγρὸν ὡς μὲν ὑγρὸν ἄπτόν, ὡς δὲ τοιόνδε γευστόν.

Ἡ γλῶττα ὑπὸ μὲν τῶν ἄλλων χυμῶν ὑγραίνεται, ὑπὸ δὲ τῶν τεταρχειμύων καὶ λοιπῶν ξηραίνεται, ἐξικμαζόντων τῶν τοιούτων τὴν ὑγρότητα αὐτῆς.

Οἱ τὴν γλῶτταν λείαν ἢ ξηρὰν ἢ ὑγρὰν ἔχοντες οὐκ ἀντιλαμβάνονται τῶν γευστῶν, διότι ἢ ἐν αὐτῇ ὑγρότης ἐγχυμος οὕσα αὕτη γίνεται πρώτη γλώττης ἀφή, οὐκ ἔωσα ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἔξωθεν. ὡσαύτως καὶ ὁ ἔχων τὴν γλῶτταν ἄγαν ξηρὰν ἤττον αἰσθάνεται· δεῖ γὰρ παθεῖν τι τὸ 10 αἰσθητήριον ὑπὸ τοῦ γευστοῦ ὑγροῦ ὄντος, τὸ δὲ ἄγαν ξηρὸν ἤττον πάσχει ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ, ὡς αἱ ἐξηραμέναι τῶν βυρσῶν ἤττον πάσχουσιν ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ.

Ὡς περ τῶν χρωμάτων τὰ μὲν ἀπλᾶ, ὡς λευκὸν καὶ μέλαν, τὰ δὲ σύνθετα, καὶ ἐγγυτέρω μὲν τοῦ λευκοῦ τὸ ξανθόν, τοῦ δὲ μέλανος τὸ κυανοῦν, τὰ 15 δὲ μεταξὺ, φαιόν, ἐρυθρόν, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν χυμῶν ἀπλᾶ γλυκὴ καὶ πικρὸν, τὰ δ' ἄλλα μικτά, ἐγγύτερον τοῦ γλυκαίνειν τὸ λιπαρόν, τὸ ἄλμυρόν τοῦ πικροῦ, τὰ δ' ἄλλα μεταξὺ. ἰστέον δὲ ὡς οὐ τὰ μεταξὺ καὶ μικτά, ἀλλὰ ἀνάπαλιν. μεταξὺ δὲ λέγεται ὡς μηδετέρου τῶν ἄκρων μετέχοντα. οἱ ἅλεις ἐκ πικροῦ καὶ γλυκέος, τὸ δριμὺ αὐστηρόν καὶ ὀξύ. Ἀριστοτέλης 20 ὁκτῶ εἶδη χυμῶν λέγει, γλυκὴ πικρὸν τὰ ἄκρα, ἐγγὺς τοῦ γλυκέος τὸ λιπαρόν καὶ τοῦ πικροῦ τὸ ἄλμυρόν, ἐν μέσῳ στρυφνόν, αὐστηρόν, δριμύ, ὀξύ. ὁ Γαληνὸς ἄκρους λέγει δριμὺν καὶ ὀξύν, ὡς πρὸς τὰς ἀπτάς ἰδὼν ποιότητος· ἄκρον γὰρ κατὰ θερμότητα τὸ δριμύ, κατὰ ψύξιν τὸ ὀξύ. ὁ δ' ὡς φιλόσοφος πρὸς τὰ γευστὰ ἐώρακε. Πλάτων ἐπὶ λέγει χυμούς, ὅτι τό 25 γέ τι μετὰ ἡδύτητος γλυκὴ αὐτὸ [ποιεῖ, εἰ] δὲ χωρὶς τούτου, λιπαρόν, καὶ ἄκρα λέγει ὀξύ, δριμύ, πάρακρα πρὸς τὸ ὀξὺ τὸ στρυφνόν, πρὸς τὸ δριμὺ τὸ πικρόν, παράμ[εσα] πρὸς τὸ πικρόν τὸ ἄλμυρόν, πρὸς τὸ στρυφνόν τὸ αὐστηρόν, μέσον τὸ γλυκὴ. ἀνατίθουσιν οὖν τὸ ὀξὺ τῷ Ἐρμῇ, τὸ δριμὺ τῷ Ἄρει, πικρὸν Σελήνῃ, γλυκὴ Ἥλίῳ, ἄλμυρόν Ἀφροδίτῃ, αὐστηρόν Δίῃ, 30 στρυφνὸν Κρόνῳ.

Ἀπασα αἰσθησις περὶ μίαν ἐναντίωσιν καταγίνεται, ἢ δὲ ἀφή περὶ πλείους οὐχ ὑπαλλήλους, θερμόν, ψυχρόν, ξηρόν, ὑγρόν, βαρὺ, κοῦφον

1—2 p. 404, 14—19 || 3 p. 404, 26—27 || 4—6 p. 405, 21—28 || 7—13 pp. 405, 34—406, 21 || 14—31 pp. 406, 24—407, 4 (cum annot.) || 32—p. 59, 3 p. 408, 4—24

8 ἐγχυμος Philop. : ἄχυμος O || 9 τῶν] τῆς Philop. || 12 ἐξηραμέναι O, correxi : κατεξηρασμέναι Philop. || 22 στρυφνόν] ἀχράδες s. l. O || 23 ἄκρους Philop. : ἄκρη O | ἱατρός post ὡς habet Philop. | ἀπιδὼν Philop. || 25—26 τό γέ τι] τὸ ὑπαλείφον Philop. || 26 ποιεῖ, εἰ Philop. || 28 παράμεσα Philop.

καὶ λοιπόν· οὐκ [ἄρα] αἰσθησις μία. | ἔτι πᾶσα ἡ αἰσθησις μία περὶ ἐν 1. 430^ο
 γένος καταγίνεται, ἡ δὲ ἀφή οὐ περὶ ἐν ὀνομασμένον ἢ ἀνώνυμον τῶν
 οἰκείων αὐτῆς αἰσθητῶν περιεκτικόν. εἰ δὲ λέγομεν λευκὴν καὶ μέλαιναν
 φωνήν, κατὰ ἀναλογίαν λέγομεν· τὸ γὰρ λευκὸν καὶ μέλαν τῆς ὄψεως. καὶ
 5 τὸ μέγα καὶ μικρὸν εἰ καὶ ἐν ἄλλοις λέγεται, ἀλλὰ κυρίως τῆς ἀκουστικῆς,
 καὶ <ὁμοίως> ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ἔτι ἐπὶ μὲν τῶν ἁπλῶν αἰ ἀντιθέσεις πάντη
 εἰσὶ κεχωρισμέναι, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσιν ἴσως ἔχουσιν τινα κοινω-
 νίαν.

Ἀναιρεῖ τις τὴν τοιαύτην δόξαν λέγων· εἰ ἐν αἰσθητήριον τῆς ἀφῆς, ἡ
 10 σάρξ, μία καὶ ἡ αἰσθησις· οὐκ ἔστιν· γλῶττα καὶ γὰρ μία, διαφόρους δὲ
 ἔχει αἰσθήσεις. ἡ σάρξ αἰσθητήριόν ἐστιν, ἐπειδὴ ἀχρόνως ἅμα τῷ θιγεῖν
 τῇ σαρκὶ τῶν ἁπλῶν ἀντιλαμβάνομεθα αὐτῶν. εἰ γὰρ μὴ ἦν, ἔδει χρόνου
 τινὸς εἰς ἀντίληψιν, ὥς ἡ ἀκοὴ μέσον ἔχουσα τὸν ἀέρα δεῖ χρόνου, ὥστε
 παθεῖν αὐτόν, καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς. ἔτι ἄλλο αἰσθητήριον ἁπτικὸν παρὰ
 15 τὴν σάρκα οὐκ ἔχομεν. ἔτι ἐν τοῖς ἄλλοις ἐστὶ τι μεταξύ, τοῦτο δὲ οὐκ
 ἔστιν εἰ μὴ ἡ σάρξ ἐστὶν ἁπτική. ἀντιθέσεις· οὐ διὰ τὸ ἄχρονον αἰσθητή-
 ριόν ἐστιν ἡ σάρξ (φύσει γὰρ ἔχει τοῦτο), ὅτι καὶ ὕμενος ἐπιτεθέντος
 ἄλλοτρίου τῇ σαρκὶ οὐδὲν ἤττον ἀπτόμεθα καὶ αἰσθανόμεθα. ὅτι δὲ οὐ
 πλείονά εἰσι τὰ αἰσθητήρια τῆς ἀφῆς, δῆλον· πᾶν γὰρ αἰσθητήριον καὶ
 20 κεχωρισμένον καὶ ἐγνωσμένον.

Τὰς αἰσθήσεις καὶ μίαν ἐκάστην λέγει Ἀριστοτέλης καὶ πολλὰς ὡς
 συμμεριζομένας τῷ ὑποκειμένῳ, ἐπεὶ καὶ ὁ τοῦ σώματος λόγος ἀμερῆς
 ἐστὶν καὶ ἀσχημάτιστος, σχηματίζεται δὲ τῷ ὑποκειμένῳ. καὶ ἡ ἄλογος
 ψυχὴ κατ' οὐσίαν ἀμερῆς, μεριστὴ δὲ περὶ τὰ σώματα συνδυασταμένη
 25 αὐτοῖς. καὶ ἡ λογικὴ ὡς πρὸς τὸν νοῦν μεριστή· κέχρηται γὰρ προτάσεσι,
 κατασκευαῖς καὶ συμπεράσμασι.

Θεμιστίος· οὐκ ἔστιν αἰσθητήριον ἡ σάρξ, ἐπεὶ τὰ μὲν αἰσθητήρια τὰλλα
 αἰσθάνονται τῶν ἐναντίων, ἡ δὲ ἀφή βαρέος μὲν, κούφου δ' οὐ, ὅτι οὐ
 πάσχει ὑπ' αὐτοῦ. ὥς ἡ ἀκοὴ ἀντιλαμβάνεται τοῦ ψόφου κατὰ κατάφασιν
 30 καὶ τῆς συγῆς, ἤγουν τοῦ μὴ ψόφου, κατὰ ἀπόφασιν, καὶ ἡ ὄψις τοῦ σκό-
 τους, οὕτω καὶ ἡ ἀφή τῆς κουφότητος κατὰ ἀπόφασιν.

3-6 p. 409, 4-10 || 6-8 p. 410, 17-19 || 9-11 p. 412, 6-14 || 11-14 pp. 412,
 34-413, 3 || 14-15 p. 413, 23-24 || 15-16 p. 413, 29-31 || 16-17 p. 414,
 21-25 || 17-18 p. 414, 18-20 || 18-20 p. 415, 23 || 21-26 pp. 417, 24-418, 4 ||
 27-31 p. 418, 25-36

1 ἄρα Philop. || 3 αὐτῆς Philop. : ὠτῶν 0 || 6 ὁμοίως Philop. || 15 τούτου 0,
 correxi || 22 σώματος] fort. legendum χρώματος cum Philop., cf. infra p. 60, 24 ||
 30 μὴ Hansen : μὲν 0

Πέντε οὐδὼν τῶν αἰσθήσεων ἡ ὄψις τῶν πορρωτάτω ἀντιλαμβάνεται, ἀφή καὶ γεύσις τῶν ἐγγυτάτω, ἡ ὄσφρησις μέσση εἴληχε τάξιν. ἡ ἀφή, ὡς [ἀν] εἶπη τις, ἐμφαίνεται καὶ ταῖς λοιπαῖς αἰσθήσεσιν. οὐ διὰ τοῦτο κληθεῖεν καὶ ἀφαί, ὥσπερ ἔχει ἰδιὸν τι· οὐ γὰρ ἡ τοιαῖδε αἰσθήσεις [ἀ]πτονται, ἀλλ' ἡ σάρκες τὸ ἀπτόν ἐχουσαι. ὄψις τὸ κατ' ἐκπομπὴν ἐνεργεῖν ** οὕτω καὶ ἡ ἀφή τὸ ἔχειν πολλὰς ἀντιθέσεις.

Ἐπὶ ἀκοῆς καὶ ὄψεως καὶ ὄσφρησεως πολλὸν τὸ μεταξὺ καὶ οὐ λανθάνει, ἐπὶ δὲ τῆς γεύσεως καὶ ἀφῆς ὀλίγον καὶ λανθάνει.

Αἱ ἄλλαι αἰσθήσεις οὐχ ἔπ' αὐτῶν πρώτως πάσχουσι τῶν αἰσθητῶν, ἀλλὰ διὰ τοῦ μεταξὺ. ἐπὶ δὲ τῆς ἀφῆς καὶ τῆς γεύσεως οὐ τὸ μεταξὺ 10 πρώτον, ἀλλὰ σὺν τῷ μεταξὺ πάσχομεν, ὡς ὑπὸ δόρατος ἐμβληθεὶς σὺν τῇ ἀσπίδι καὶ αὐτὸς τέτρωται.

Αἰσθητήριον τῶν ὁσμῶν ἡ μαστοειδὴς ἀπόφυσις τοῦ ἐγκεφάλου. ὁ Ἀριστοτέλης κατασκευάζει ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσθητήριον οὔτε ἡ σὰρξ οὔτε ἡ γλῶττα, ἐπειδὴ ἐπὶ τὰ αἰσθητήρια τὰ αἰσθητὰ ἐπιτιθέμενα οὐ ποιεῖ 15 αἰσθῆσιν, ἐπὶ δὲ τὴν σάρκα καὶ τὴν γλῶτταν ποιεῖ.

Ἄναπτον ἡ τὸ μὴ πεφυκὸς ὑποπίπτειν ἀφῆ ὡς χρῶμα καὶ φόφος, ἡ τὸ ἀμυδροῦν.

Διαφέρει τὰ αἰσθανόμενα τῶν πασχόντων καὶ μὴ αἰσθανομένων, ὅτι τὰ μὲν δέχεται καὶ διακρίνει τὸ εἶδος, τὰ δὲ πάσχει καὶ οὐ γνωρίζει, ὡς 20 τὰ κάτοπτρα καὶ τὰ ὅμοια τούτοις.

Δύο πάθη πάσχει τὸ αἰσθητήριον, ἓν ὡς ἀπλῶς σῶμα καὶ ἕτερον ὡς αἰσθητήριον. οἷον τὸ ὄμμα ὡς αἰσθητήριον πάσχει συγκρινόμενον ἢ διακρινόμενον ὑπὸ τῆς τῶν σωμάτων ἐνεργείας, ὡς σῶμα ὑπὸ πυρὸς θερμαινόμενον, ἡ ἀκοὴ πάσχει ὑπὸ φόφων ὡς αἰσθητήριον καὶ ὡς σῶμα ὑπὸ 25 σφοδροῦ ἀέρος.

Τὰ φυτὰ οὐκ αἰσθάνονται διὰ τὸ μὴ ἔχειν μόριον ἐν μεσότητι ὅν τῶν ἀπτῶν καὶ διὰ τὸ μηδὲ δύναμιν καὶ ἀρχὴν ἔχειν ἐν τούτῳ δεκτικὴν τῶν εἰδῶν ἄνευ τῆς ὕλης. μεσότητες λέγονται τὰ αἰσθητήρια ἢ διὰ τὸ τῆς μεσότητος τῶν αἰσθητῶν ἀντιλαμβάνεσθαι ἢ διὰ τὸ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῆς 30 ὑπερβολῆς καὶ ἐνδεείας ἢ διὰ τὸ μέσον εἶναι αἰσθητῶν καὶ αἰσθήσεων. αἱ αἰσθήσεις πάσχουσιν ὑπὸ μόνων τῶν εἰδῶν, ὡς ὄψις ὑπὸ χρώματος καὶ

1—2 p. 420, 12—15 || 2—5 p. 420, 19—27 || 5—6 pp. 421, 35—422, 1 || 7—8 p. 431, 16—18 || 9—12 pp. 431, 33—432, 9 || 13—16 pp. 433, 32—434, 5 || 17—18 p. 436, 31—33 || 19—21 p. 437, 19—22 || 22—26 p. 439, 15—21 || 27—p. 61, 6 p. 440, 11—441, 5

3 ἀν Philop. || 5 supplevi || 6 ἐνεργεῖν] hic plura desunt ut vid. || 11 σὺν²] ἅμα Philop. || 24 σωμάτων] fort. legendum χρωμάτων cum Philop., cf. p. 59, 22 || 30 ἡ] καὶ Philop. || 31 ἡ Philop. : ἡ 0 | αἰσθήσεων Philop. : αἰσθητηρίων 0 || 32 μόνων Philop. : μόνον 0

οὐχ ὑπὸ ψιμυθίου ἢ ἐρίου ἢ ὑπὸ τινος ὑποκειμένου τῷ χρώματι. τὰ ἄψυχα ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν πάσχοντα οὐχ ὑπὸ τῶν εἰδῶν πάσχει μόνον, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ συναμφοτέρου, ὡς τῷ ἐγκαταμλύνεσθαι τι τῷ ὕδατι, εἰ τύχη {τι}, οὕτω γλυκὺ γίνεται, καὶ ὁ ἀτμός τῷ ἱματίῳ προσιζάνων ἐδώδες αὐτὸ
 5 ποιεῖ, καὶ ὁ ψόφος ῥηγγύων τὸ ξύλον τῇ ὥσει τοῦ ὑποκειμένου ἀέρος τοῦτο ποιεῖ.

Πάσχει ὑπὸ τῶν ἀπτῶν καὶ γευστῶν ποιότητων πάντα τὰ σώματα, ἀλλ' οὐχ ἢ αἰσθητικά, ἀλλ' ἢ σώματα ἀπλῶς· ἀπαθῆ γὰρ εἶναι καὶ ἀναλλοίωτα ἄτοπον. πάσχει οὖν ὑπὸ τῶν χρωμάτων τὸ κατ' ἐνέργειαν
 10 διαφανὲς καὶ ὑπὸ τῶν ὁσμῶν καὶ ψόφων ὁ ἀήρ οὐχ ἢ αἰσθητά· οὐ γὰρ ἀρκεῖ πρὸς τὸ αἰσθάνεσθαι τὸ λαβεῖν τὸ εἶδος χωρὶς ὕλης. οὐ γὰρ εἴ τι πάσχει ὑπὸ αἰσθητοῦ, ἤδη καὶ αἰσθάνεται, ἀλλὰ δεῖ καὶ δυνάμειως δυναμένης διακρίνειν ταῦτα, ὡς ἐν τῷ φυσικῷ ὀργάνῳ, καὶ τοῦτο ἐν μέρει δυναμένῳ δέξασθαι τὴν αἴσθησιν.

15 Λέγει Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ ψυχῆς· εἰ ἔλιπεν αἴσθησις, ἔλιπεν ἂν καὶ αἰσθητήριον. ἀλλὰ μὴν τὸ δεύτερον οὐκ ἔστιν οὐδὲ τὸ πρῶτον. ἡ αἴσθησις καὶ αἰσθητήριον τῶν πρὸς τι. ἐὰν οὖν λείπη αἴσθησις, λείπει καὶ αἰσθητήριον. ἡ αἴσθησις χρώμενον, τὸ αἰσθητήριον ᾧ χρῆται. ἀπόντος οὖν τοῦ χρωμένου ἀπέστη καὶ ᾧ χρᾶται εἰ μὴ μάτην μέλλει εἶναι.

20 Τέτταρά εἰσι τὰ στοιχεῖα καὶ ἐν τῷ οὐράνιῳ σώμα. ἐκ τούτου οὖν αὐδίου ὄντος οὐ γίνεται αἴσθησις· φθαρταὶ γὰρ αἱ αἰσθήσεις. ἐκ τοῦ πυρὸς οὐδέν· φθαρτικὸν γὰρ καὶ τοῦτο. ἐκ τῆς γῆς καθ' ἐαυτὴν οὐδέν (δυστύπωτος γάρ ἐστι), μετὰ δὲ τῶν ἄλλων ποιεῖ· ἡ ἀφή γὰρ καὶ ἡ γεῦσις πλείονος γῆς μετέχει ὡς σαρκωδέστερον. τὸ ὕδωρ ἐποίησε τὸ κρυσταλλοειδὲς τῆς ὕψεως, ὁ ἀήρ ἀκοὴν καὶ ὁσφρησιν· ὁ γὰρ ἐγκαταφοδομημένος
 25 τῇ ῥινὶ καὶ τοῖς ὤσιν ἀήρ αὐτός ἐστι τὸ αἰσθητήριον ἀκοῆς καὶ ὁσφρήσεως. εἰ πάντε αἰσθήσεις, πῶς τρία τὰ αἰσθητήρια; τῷ ὀνόματι τρία, τῷ δὲ πράγματι πέντε, καὶ γὰρ τῇ γῇ καὶ ἀφῇ καὶ γεῦσις, καὶ τῷ ἀέρι ἀκοή καὶ ὁσφρησις, καὶ τῷ ὕδατι ὄρασις.

30 Πῶς μὲν αἰσθήσει δύο αἰσθητήρια, ὡς ὁσφρήσεως ἐπὶ πεζῶν καὶ πτηνῶν ὁ ἀήρ, ἐπὶ δὲ ἐνύδρων τὸ ὕδωρ; οὐκ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζώου συμβαίνει τοῦτο, ἀλλ' ἐπ' ἄλλον καὶ ἄλλον.

7 – 14 p. 444, 11 – 26 || 15 – 19 p. 447, 17 – 34 || 20 – 29 p. 448, 4 – 32 || 30 – 32 p. 449, 11 – 17

3 τῷ Philop.: τὸ Θ | τύχοι Philop. | seclusi || 4 προσιζάνων Philop.: προσησά-
 von Θ | αὐτὸ Philop.: αὐτῷ Θ || 9 ἄτοπα Θ, correxi || 12 ἤδη transposui, cf.
 Philop.: ante ὑπὸ Θ | δεῖ Philop.: δὴ Θ || 15 fort. legendum bis ἔλειπεν cum
 Philop. || 18 χρῆται Philop.: χωρεῖται Θ || 21 fort. legendum αἰσθητήριον, φθαρτά
 γὰρ τὰ αἰσθητήρια cum Philop. | φθαρταὶ ser. Wk., cf. Philop.: φθαρτικά Θ ||
 27 εἰ] αἱ Θ, correxi || 32 ἄλλον καὶ ἄλλον Philop.: ἄλλο καὶ ἄλλο Θ

f. 431^r | Θεμιστιός φησιν ὅκ ἦν δυνατόν ψυχὴν ἐπιφοιτῆσαι τὴν λογικὴν, εἰ μὴ πρότερον ἐκοσμήθη τὸ ζῶον πάσαις ταῖς τοῦ ἀλόγου δυνάμεσι.

Καὶ ὁ ἀσπάλαξ τὰ πέντε αἰσθητήρια ἔχει. εἰ γὰρ καὶ ὕμνι καλύπτεται ἡ ὄψις, ὥστε μὴ βλάπτεσθαι αὐτὴν ὑπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' οὖν τὸ αἰσθητήριον σῶον ἔχει. ὡς πέντε τὰ στερεὰ μαθηματικὰ σώματα, οὕτω καὶ αἰσθήσεις. 5

Τίνων αἰσθητὰ μέγεθος, σχῆμα, ἀριθμός, κίνησις, ἡρεμία; μέγεθος καὶ σχῆμα ὄψεως καὶ ἀφῆς, τὰ δὲ λοιπὰ τρία τῶν πέντε.

Τὰ κατὰ συμβεβηκὸς αἰσθητὰ οὐ ποιοῦσι πάθος. ἡ ὄψις κρίνει τὸ γλυκὺ ἀπὸ τῆς χροιάς. ἐὰν οὖν ἴδωμεν ἕγγρὸν τι ξανθόν, λέγομεν ὅτι τοῦτο μέλι ἐστὶ, καὶ λέγεται τοῦτο κατὰ συμβεβηκὸς αἰσθητόν. 10

Τί δήποτε οὐκ ἔχουσι τὴν οἰκείαν ιδιότητα αἱ αἰσθήσεις, ἀλλ' ἀπτεται μία ἐτέρας, οἷον οἶδεν ὄψις τὸ μέλι καὶ ἔγνω ξανθόν, ἡ γεῦσις γλυκὺ, κατὰ τὴν αἴριον ἔγνω ἡ ὄψις τὸ μέλι καὶ ξανθόν καὶ γλυκὺ; ἡ φαντασία τοῦ γλυκέος αἰτία, ἥτις τὴν χυρὴν γεῦσιν ἀναζητεῖ. ἄλλως τε ἡ ὄψις τὸ γλυκὺ τὸ τῆς γεύσεως ἴδιον κατὰ συμβεβηκὸς οἶδεν. ὅθεν καὶ πολλάκις ἀπατάται, 15 ὡς ἐπὶ τῆς Κολοφωνίας ἦν ἰδοῦσα ξανθὴν καὶ γλυκεῖαν εἶναι ὑπολαμβάνει.

Πλείους αἰσθήσεις ἀντιλαμβάνονται ἐνός, ὡς ὄψις καὶ ἀφῆ μεγέθους, σχήματος, καὶ αἱ πέντε τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ φησιν Ἀριστοτέλης διὰ τοῦτο, ἵνα ὦσι κοινὰ αἰσθητὰ, σχήματα, κινήσεις, μεγέθη. ἄλλως δὲ οἶδασιν αἱ αἰσθήσεις τὰ ἴδια αἰσθητὰ ἢ τὰ κοινά. 20

Τὸ κατὰ συμβεβηκὸς αἰσθάνεσθαι διττόν· τό τε τῇ ἐτέρᾳ αἰσθήσει ὑποκείμενον ἀντιλαμβάνεσθαι δι' ἑτέρον, ὡς ἀπὸ τοῦ ξανθοῦ τὸ γλυκὺ, καὶ τὸ μὴ αἰσθῆσει ὑποκείμενον. ὁ γὰρ Κλέωνος υἱὸς ὁρώμενος οὐχ ὡς οὐσία ὁράται, ἀλλ' ὡς λευκός.

Πῶς πλείους ἔχοντες αἰσθήσεις μὴ μιᾷ τῶν κοινῶν αἰσθητῶν ἀντιλαμβάνόμεθα; λύσις· ἵνα μὴ ἦτω τῶν αἰσθητῶν ἀντιλαμβανόμεθα. ἄλλως τε μία αἰσθήσις πῶς εἶχεν ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ τὸν κοινὸν καὶ τὸν ἴδιον; καὶ εἰ ἀντελαμβάνετο, οὐκ ἂν διεκρίνετο. 25

Ἀπορία· μήποτε αἱ πέντε αἰσθήσεις δέκα; ἀκούομεν γὰρ καὶ αἰσθανόμεθα, καὶ βλέπομεν καὶ αἰσθανόμεθα, καὶ γενοόμεθα καὶ αἰσθανόμεθα, 30 καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως. λύσις· οὐ δυνατόν ἄλλην μὲν εἶναι αἰσθησιν τὴν ὁρώσαν καὶ ἄλλην τὴν αἰσθανομένην τῆς ὁρατῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ τὴν αὐτήν. εἰ γὰρ ἡ αἰσθανομένη ἐτέρα, ἔχει καὶ ἐκείνη ἄλλην αἰσθησιν αἰσθανομένην, ἀκακίην ἐτέραν, καὶ τοῦτο ἐπ' ἀπειρον.

1—5 p. 450, 10—34 || 6—7 p. 453, 28—31 || 8—10 p. 454, 11—18 || 11—16 p. 455, 12—32 || 17—20 p. 456, 12—31 || 21—24 pp. 459, 31—460, 13 || 25—26 p. 461, 22—24 || 26—28 p. 462, 9—17 || 29—34 pp. 462, 28—463, 25

6 τίνων scripsi : τινα O || 16 ἰδοῦσαν O, correxi || 21 τό τε] τὸ τὸ O, corr. Wk. || 25 μὴ Philop. : τῇ O || 32 ἀλλὰ τὴν] ἀλλ' αὐτὴν O, corr. Hansen || 34 ἐτέρα O, corr. Hansen

Ἀλέξανδρος λέγει τὰς πέντε αἰσθήσεις αἰσθητῶν εἶναι ἀντιληπτικὰς, τὴν δὲ κοινὴν καὶ τῶν ὑποκειμένων καὶ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν.

Πλούταρχος τὴν δόξαν τὸ ἄτιμον μέρος τῆς λογικῆς ψυχῆς συναπτικὸν λέγει τῆς λογικῆς καὶ ἀλόγου.

5 Ταῖς πέντε δυνάμεις τῆς λογικῆς ψυχῆς προστιθέασί τινες καὶ ἕκτην τὴν προσεκτικὴν, οἷον λέγει ἄνθρωπος ἑγὼ ἐνόησα, ἐγὼ διανοήθην, ἐγὼ ἐδόξασα. τοῦτω τῷ μέρει προστιθέασι καὶ τὰς ἐνεργείας τῶν αἰσθήσεων.

Δεῖ εἶδέναι ὡς οὐδὲν ἄλλο ἐστὶ φαντασία ἢ μικρὰ αἰσθησις, ὡς καὶ ἡ αἰσθησις σφοδρὰ φαντασία.

10 Ὅ νοῦς ὅτε ὁργάνῳ κέχρηται τῷ σώματι, περὶ τὰ κατὰ μέρος ἐνεργεῖ, ὅτε δὲ μὴ, περὶ τὰ καθόλου ἐνδιατρίβει.

Διττὸν τὸ αἰσθητόν· τὸ μὲν δυνάμει, τὸ δὲ ἐνεργείᾳ. διττὴ δὲ ὁμοίως καὶ ἡ αἰσθησις. ἐπὶ τῆς κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσεως ἡ σχέσις ἄκουσις λέγεται, ἡ δὲ σχέσις τοῦ κατ' ἐνέργειαν αἰσθητοῦ ψόφησις. ἐπὶ τῆς ὁράσεως ἡ 15 ἐπὶ τῇ ἐνεργείᾳ σχέσις ὄρασις λέγεται, ἡ δὲ τοῦ ὁρατοῦ ὥφειλε λέγεσθαι χρωσις καὶ οὐ λέγεται, ὥστε αἱ δύο σχέσεις τοῦ τε αἰσθητηρίου καὶ αἰσθητοῦ μόνον τῇ ἀκοῇ φαίνεται. ἡ ἐνεργεία αἰσθησις ἡ αὐτὴ τῷ ἐνεργείᾳ αἰσθητῷ, ἡ δὲ δυνάμει οὐκέτι τῷ δυνάμει αἰσθητῷ.

Αἱ ἀκρότητες τῶν αἰσθητῶν φθείρουσι τὴν κατ' ἐνέργειαν αἰσθησιν, 20 ἄλλ' ἡ μὲν ὑπερβολὴ ἀθρόως φθείρει (ἅμα γὰρ ἀντιλάβοιτο, πάσχει ἢ συγκρινομένη ἢ διακρινομένη καὶ φθείρεται), ἡ δὲ ἐνδεια χρόνῳ βλάπτει· οἱ γὰρ ἐν σπηλαίῳ ὄντες ἂν μὴ ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἰδῶσιν τυφλοῦνται, ὡς καὶ οἱ μὴ ἀκούοντες ὁμοίως.

Ὅπου κίνησις, καὶ ποίησις, οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν· ὁ γὰρ θεὸς ποιεῖ 25 ἀκίνητος ὢν. ἡ αὐτὴ κίνησις πρὸς τὸ ποιοῦν ποίησις, πρὸς δὲ τὸ πάσχον πάθησις.

Ἀκοή ἐστὶν ἡ ἐνέργεια, ἄκουσις ἡ ἀντίληψις, καὶ ψόφος αὐτὸς ὁ κύψος, τὸ δὲ ἐκ τούτου πάθος ψόφησις. ὡς λέγομεν ψόφησιν, πῶς οὐχὶ καὶ χρωσιν; διότι ἡ χρωσις οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ εἰ μὴ τὸ χρωσθὲν σῶμα ἐκ τοῦ 30 ἔχοντος ἄλλο χρῶμα, ὥστε οὐκ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὑποκειμένου ἐστίν· ἡ δὲ ψόφησις ἐξ αὐτοῦ. πῶς οὐ λέγομεν χύμωσιν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου τῇ γεύσει, ὡς λέγομεν γεῦσιν; ἡ χύμωσις μαγειρικόν ἐστίν, διὸ ἐπὶ φυσικῶν οὐκ εἴρηται.

1-7 pp. 464, 20-465, 7 || 8-9 p. 466, 16-18 || 10-11 p. 467, 1-3 || 12-13 p. 469, 9-10 || 13-18 p. 470, 4-24 || 19-23 p. 472, 5-19 || 24-26 p. 474, 1-4 || 27-33 pp. 474, 19-475, 5

13 αἰσθήσεως] scil. ἀκοῆς, cf. Philop. || 14 ὁράσεως] ὄψεως Philop. || 17 μόνου O, correxi | ἀν φαίνονται? || 19 αἰσθητῶν Philop.: αἰσθήσεων O || 20 πάσχει Philop.: πάσχειν O || 21 ἐνδεια Philop.: ἐνέργεια O || 27 καὶ scripsi: ἡ O || 29 χρωσθὲν Philop.: χρωστόν O

Ἐπεὶ αἱ ὑπερβολαὶ φθείρουσι τὰς αἰσθήσεις, ἥλιος, βροντή, Χαρώνια πνεύματα, δηλητήρια, πῦρ ἢ χιών, ἐπενοήθησαν τέχραι τούτων συνδετικά, ὅφει ζωγραφία, ἀκοῇ μουσική, ὁσφρήσει μυρεψική, γεύσει μαγειρική, ἀφ᾽ ἡ λουτρὸν καὶ ὑφαντική.

Ὅτι ἔστι κοινὴ αἴσθησις, δείκνυσιν οὕτως Ἀριστοτέλης. ἐπεὶ οὐ <μόνον> 5 ἴσμεν τὰ ὁμοειδῆ ὡς λευκὸν καὶ μέλαν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀνομοιοειδῆ ὡς λευκὸν καὶ γλυκὺ καὶ λευκὸν ἵππον, καὶ δύναται εἶναι <τῶν> δύο αἰσθήσεων οὐ, ἄλλη τις τῶν πέντε διακεκριμένη οὐ (οὐ γὰρ εἰσιν ἕξ αἰσθήσεις), κοινὴ ἄρα. αὕτη δὲ σῶμα οὐ· οὐ γὰρ μεριστῶς ἐνεργεῖ, ἐν ταύτῃ γὰρ κρίνει λευκὸν καὶ μέλαν. πάλιν πᾶν σῶμα ἀπτόμενον δρᾷ, αὕτη οὐ δρᾷ. ἔτι καὶ 10 οὐκ ἐν χρόνῳ γινώσκει. ἄλλως καὶ ταύτῃ οἶδε τὴν διαφορὰν γλυκέος λευκοῦ.

Ἡ κοινὴ αἴσθησις μία μὲν τῷ ὑποκειμένῳ, πολλὰ δὲ τῇ σχέσει κατὰ Ἀριστοτέλην· ὡς ἀπὸ κοινῆς γὰρ πηγῆς τῆς κοινῆς αἰσθήσεως προ{σ}έρχονται ἄλλαι αἰσθήσεις κατὰ μέρος, ὥσπερ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου καθ' 15 αὐτὸ μὲν ἐν, ὅτι δὲ ἐστὶν ἀρχὴ εὐθειῶν πρὸς τὸν κύκλον ἐκβαλλομένων πρὸς τὸν κύκλον πολλὰ. ἔτι ὕλικῶς οὐχ ἅμα τὰ ἐναντία ἀντιλαμβάνεται ἡ κοινὴ αἴσθησις, κριτικῶς δὲ ἅμα, ἐπεὶ καὶ αἱ ἐναντίαι δόξαι οὐ περὶ ἐναντίων, ἀλλ' εἰς τὸ αὐτὸ τὰ ἐναντία δοξάζουσιν, ὡς τὸ λευκὸν διακρίνει καὶ οὐ συγκρίνει. 20

Διαφέρει αἴσθησις διανοίας, ὅτι ὁ νοῦς ἐν μόνῳ τῷ ἀνθρώπῳ, ἡ δὲ αἴσθησις <ἐν> πᾶσι τοῖς ζώοις. καὶ ἡ αἴσθησις οὐ ταχέως ἀπατάται, ἀλλ' ἡ διάνοια κατὰ δύο τρόπους, ὅτι ἡ αἴσθησις περὶ φανερὰ καταγίνεται, ἡ διάνοια περὶ κρυπτά, ἡ αἴσθησις ἀχρόνως προσβάλλει, ἡ διάνοια διὰ μέσων προτάσεων ἐξ ὧν ἀπατάται. 25

Ἡ φαντασία διαφέρει τούτων ὅτι μέση ἐστίν, αὗται δὲ παρ' ἐκάτερα. καὶ ἄρχεται μὲν ἡ φαντασία ἀπὸ αἰσθήσεως, δίδωσι δὲ τῇ διανοίᾳ τὰς ἀρχάς· ἄνευ γὰρ φαντασίας οὐ δύναται ἡ διάνοια ἐνεργῆσαι. τούτῳ διαφέρει αἴσθησις φαντασίας ** ὅτι φαντασθῆναι μὲν ὅτε θέλομεν δυνάμεθα 30 τραγέλαφον, ἵπποκένταυρον καὶ λοιπά, δοξάσαι δὲ οὐ. τὸ δις [γὰρ] δύο

1—4 p. 476, 19—25 || 5—7 pp. 477, 31—478, 4 || 7—12 p. 479, 1—26 || 13—15 p. 480, 26—29 || 15—17 p. 481, 8—10 || 17—20 p. 481, 25—30 || 21—25 pp. 487, 36—488, 7 || 26—p. 65, 6 pp. 488, 11—489, 2

1 ὑπερβολαὶ Philop. : ὑποβορᾷ O || 5 οὐ μόνον Philop. : οὐκ O || 7 τῶν Philop. | αἰσθήσεων] τὸ γινῶναι subaudiendum, cf. Philop. || 11 καὶ scripsi : ἢ O || 13 ὑποκει- μένῳ Philop. : ὑπομένῳ O || 14 πηγῆς Philop. : ποιεῖν O | προέρχονται Philop. || 18 post οὐ lac. parvam habet O | ἐναντίων Philop. : ἐναντίον O || 19 οὐ non habet Philop. || 21 διανοίας] νοῦ Philop. || 22 ἐν πᾶσι τοῖς ζώοις Philop. : πάσης τῆς ζωῆς O || 24 ἐχρόνως O || 25 μέσων Philop. : μέσον O || 28 τούτῳ scripsi : τοῦτο O || 29 lac. statui | ὅτε] ὅτι Philop. || 30 τὸ Philop. : τὰ O | γὰρ Philop.

εἰπεῖν δέκα δυνάμεθα, οὐ μὴν καὶ δοξάσαι, ὥστε ἡ δόξα οὐκ ἐφ' ἡμῖν. ἀλλ' οὐδ' ὅσα θέλομεν φανταζόμεθα· | βλέπομεν γὰρ νυκτὸς ἃ οὐ θέλο- f. 431^v μεν, ὥστε αὕτη διαφορὰ ὅτι ἡ μ[ὲν δόξα οὐδέποτε ἐφ'] ἡμῖν, ἡ δὲ φαντασία ποτέ. ἕτερον, ὅτι φαντασθέντες πόλεμον οὐ πτοούμεθα, ἀλλὰ δοξάσαντες.
 5 ὁ ἵππος οὐ δόξαν ἔχων ἀλλὰ φαντασίαν πῶς πτοεῖται τὴν μάστιγα; κατὰ συμβεβηκὸς τῇ φαντασίᾳ ὁ φόβος.

Ἡ γνώσις ἢ περὶ τὰ ἔξω καὶ ποιεῖ τὴν αἴσθησιν, ἢ ἐντός. καὶ εἶπερ <ἐντός>, ἢ καθόλου καὶ ποιεῖ τὸν νοῦν κατ' ἐνέργειαν νοοῦντα τὰ πράγματα, ἢ κατὰ συλλογισμόν καὶ ποιεῖ διάνοιαν. εἰ δὲ χειρόνως ἢ κατὰ συλ-
 10 λογισμόν, ποιεῖ δόξαν καὶ ὑπόληψιν. ἡ διάνοια ἢ περὶ τὰ θεωρητικὰ καὶ ποιεῖ ἐπιστήμην, ἢ περὶ τὰ πρακτικά. καὶ μετὰ βουλῆς ποιεῖ φρόνησιν, χωρὶς ταύτης τέχνην· ὁ γὰρ τεχνίτης οὐχ ὡς τεχνίτης, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος βούλεται. ἢ περὶ τὰ μερικὰ καταγίνεται ἡ γνώσις καὶ ποιεῖ τὴν φαντασίαν.

Ὁ ἐνεργεῖα νοῦς ἀεὶ ἀληθεύει, ὁ δὲ δυνάμει νοῦς, ἤγουν ἡ φαντασία,
 15 ποτὲ μὲν, ποτὲ δ' οὐ. ἡ αἴσθησις ὡς ἐπίπαν ἀληθεύει τῶν αὐτῆς σωζόμενων διορισμῶν. οὐ κρεῖττον αἴσθησις διανοίας, ὅτι ἡ διάνοια διὰ τὰς αἰσθήσεις ψεύδεται.

Εἰ ταῦτόν ἡ φαντασία ἦν καὶ ἡ αἴσθησις, ὅταν ἐνερσιώττωμεν, τότε ἂν αἰσθανοίμεθα. τὰ παιδία κατ' αἴσθησιν καὶ οὐ φαντασίαν ἐνεργοῦσιν.
 20 οἱ σκώληκες καὶ μύρμηκες αἴσθησιν ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ φαντασίαν, ἢ ἀμυδράν. ἡ φαντασία διττή· ἡ μὲν ἀναμνηστική, ἡ δὲ διδακτική. τὰ τοιαῦτα γοῦν ζῶα τὴν διδακτὴν ἔχουσι. ἔτι ἡ αἴσθησις περὶ τὰ ὄντα, ἡ φαντασία περὶ τὰ μὴ ὄντα.

Τὰ ἄλογα οὐκ ἔχει πίστιν καὶ οὐδὲ δόξαν. τῆς δὲ πίστεως ποίησις ἢ
 25 πειθώ. ὅφισ πείθεται ἀνάγκαις μαγικαῖς, λέων ἔθει. ἡ δὲ πειθὴ γνῶσει γίνεται, τὸ δὲ ἔθος καὶ τοῖς ἀλόγοις.

Ἐνθα αἴσθησις ἐνεργεῖ, ἐκεῖ καὶ ὁ νοῦς κρειττόνως· οὐ μὴν καὶ ἀνάπα-
 λιν. ὁ νοῦς οἶδε καὶ τὴν οἰκείαν ἐνέργειαν καὶ τὴν τῶν ἄλλων, οὐ μὴν δὲ καὶ αἴσθησις. ὁ νοῦς τῶν καθόλου, ἡ αἴσθησις τῶν μερικῶν.

Τῆς φαντασίας ἡ δόξα ποιητικὸν αἷτιον, ἡ δὲ αἴσθησις ὀργανικόν.
 30 Ἀριστοτέλης· ἡ αἴσθησις μάχεται τῇ δόξῃ· τὴν γὰρ κώπην κεκλασμένην βλέπει αἴσθησις ἐν ὕδατι, ἡ δὲ δόξα ὀρθήν. πῶς οὖν ἐκ δύο μαχομένων

7—13 p. 490, 20—34 || 14—17 p. 491, 11—27 || 18—19 p. 494, 19—29 || 19—23 p. 495, 5—31 || 24—26 pp. 496, 33—497, 10 || 27—29 p. 498, 4—11 || 30 p. 501, 24—25 || 31—p. 66, 1 p. 502, 10—18

1 ἐφ' Philop. : ἐν 0 || 3 μὲν — ἐφ' Philop. || 7 περὶ τὰ ante ἐντός habet Philop. || 8 ἐντός Philop. || 10 θεωρητὰ Philop. || 13 an βουλευέται legendum cum Philop.? || 14 δυνάμει νοῦς Philop. : δυνάμενος 0 | φαντασία] διάνοια Philop. || 16 προσδιορισμῶν Philop. || 18 τότε ἂν conieci : ἴνα 0 || 19 αἰσθανόμεθα 0

ἐν ἡ φαντασία; εἰ ἡ φαντασία ἐκ δόξης καὶ αἰσθήσεως, ἄρα καὶ τὰ ἄλογα ἔχουσι δόξαν; ἔτι δόξα καὶ αἰσθησις ἀληθεύουσι, φαντασία ψεύδεται. οὐ καὶ αἰσθάνον, ἐὰν ἡ σύνθεσις ποιεῖ ἀλλοίωσιν.

Μὴ ὂν τὸ μηδαμῇ μηδαμῶς, τὸ καθ' ἑτερότητα, τὸ ὑπερούσιον, τὸ χεῖρον οὐσίας καὶ μετούσιον, τὸ ψεῦδος. 5

Μόνως κινῶν τὸ αἰσθητήριον τὴν φαντασίαν, κινῶν καὶ κινούμενον ἡ αἰσθησις. ἡ φαντασία μόνον κινούμενον ἐπὶ ἀλόγων. φαντασία ἐστὶ δύναμις ἐπιδεκτικὴ διὰ μέσης αἰσθήσεως τῶν αἰσθητῶν εἰδῶν. καὶ ἡ αἰσθησις ταυτὸν <τῇ φαντασίᾳ> οὐκ <ἔστιν>. αἰσθησις γὰρ ἀμέσως, δι' αὐτῆς δὲ ἡ φαντασία· ὅθεν καὶ οἱ τυφλοὶ περὶ χρωμάτων οὐ φαντάζονται. 10 καὶ {οὐ} φαντασία οὐκ ἐνεργεῖ χωρὶς αἰσθήσεως ἀναπλάττουσα τραγέλαφον, καὶ τοῦτο ἐκ τῆς αἰσθήσεως ἔχει, ἐπεὶ πρῶτον εἶδε τις τράγον καὶ ἔλαφον καὶ οὕτως ἐφαντάσθη ἡ σύνθεσις.

Λέγει Ἀριστοτέλης ὅτι ἡ φαντασία ψεύδεται. διττὴ ἡ φαντασία· ἡ τε δεχομένη τὰ εἶδη, ἡ γινὼν τοὺς τῶν εἰδῶν λόγους, ἡ καὶ ἀληθής, καὶ ἡ 15 ἀναπλαττομένη τὰ ψευδῆ, ἡ καὶ ἀεὶ ἐστὶ ψευδής.

Τὸ κατὰ συμβεβηκὸς αἰσθητὸν διττόν· τὸ ἄλλης μὲν ὂν αἰσθήσεως, ἑτέρα δὲ ὑποπίπτον, ὡς τὸ γλυκὺ τῇ ὄψει, καὶ ὅταν νοῶμέν τι ἐκ τῶν συμβεβηκότων, ὡς τὸν Σωκράτην ἀπὸ τοῦ λευκοῦ.

Ἡ φαντασία ἐδόθη τοῖς ἀλόγοις διὰ τὸ πορρίζεσθαι ἐκ ταύτης τροφήν, 20 ὡς οἱ μύρμηκες ποιοῦσι, τοῖς δὲ λογικοῖς διὰ τὸ ἐπιτήδειον γίνεσθαι τὸ σῶμα πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ κρείττονος. εἰ γὰρ μὴ ταύτην ἐδεχόμεθα, πῶς ἂν ἐδεξάμεθα τὴν λογικὴν ψυχὴν; ἔτι ἵνα, ὅταν παραφρονῇ ὁ λόγος, διοικώμεθα δι' αὐτῆς, ἣν ὀρίζεται Πλούταρχος κίνησιν ὑπὸ τῆς κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσεως προσεχῶς διεγειρομένην. 25

Τριττὸς ὁ νοῦς· ὁ δυνάμει ἐπὶ τῶν παίδων, ὁ καθ' ἑξιν, καὶ <ὁ> ἐνεργεῖα ὡς ὁ κυβερνῶν τὰ πάντα ἡ ὁ θύραθεν εἰσιών.

Πᾶσαν ψυχὴν ὁ Πλάτων λέγει τόπον εἰδῶν καὶ ἐνεργεία, ὁ Ἀριστοτέλης ἀγράφῳ γραμματεῖῳ. διττὴ ἡμῖν ἡ γνῶσις· ἡ ἄλογος ἡ τῆς αἰσθήσεως, καὶ ἡ λογικὴ τοῦ νοῦ ἥτις νοεῖ καὶ τὰ ἐνυλᾶ. πῶς οὖν ὁ νοῦς τὰ τῆς αἰσθή- 30

1-3 p. 503, 10-23 || 4-5 p. 504, 19-22 || 6-13 pp. 507, 13-508, 6 || 14-19 p. 509, 13-32 et p. 511, 8-10 || 20-24 p. 511, 27-34 || 24-25 p. 512, 12-14 || 26-27 p. 518, 9-18 || 28-29 p. 524, 11-14 || 29-30 p. 525, 15-17 || 30-p. 67, 2 pp. 525, 23-526, 9

6 αἰσθητήριον] αἰσθητὸν Philop. | τὴν φαντασίαν non habet Philop. || 8 δεκτικὴ Philop. || 9 ταυτὸν — ἔστιν conieci: ταυτὸ οὐκ οἶμαι O || 11 seclusi || 17 ἄλλοις O, correxi || 19 ὡς scripsi: εἰς O || 26 ὁ Philop. || 28 τόπον Philop.: τρόπον O || 29 γραμματεῖῳ Philop.: γραμμάτῳ O | αὐτὴν εἰκάζει post γραμματεῖῳ habet Philop.

σεως οἶδεν, ἤγουν τὰ μερικά; οὗτος ὅτε καθ' ἑαυτὸν ἐνεργεῖ εὐθείᾳ μὲν γραμμῇ ἔοικεν, ἐπικαμπτόμενος δὲ πρὸς τὴν αἰσθησιν κεκλασμένη.

Εἰ ἐνεργεῖ ὁ νοῦς εἰς τὰ ὕλικά, πάντως καὶ πάσχει ἐν τοῖς ὁμοῦλοις καὶ ὁμοτίμοις.

- 5 Ζητεῖται τοῦτο· ὁ νοῦς οἶδεν ἑαυτὸν καθὼ νοῦς, ἢ κατ' ἄλλο μὲν νοῦς, κατ' ἄλλο δὲ νοητός; εἰ κατ' ἄλλο, σύνθετος. εἰ δὲ καθὼ νοῦς, λοιπὸν πᾶν τὸ νοοῦμενον νοῦς καὶ τὰ μαθήματα νοητά. λοιπὸν καὶ πᾶν τὸ κυρίως νοητὸν νοῦς, τὰ δ' ἄλλα οὐ κυρίως κατὰ Ἀριστοτέλην. πρόνοια λέγεται ὡς προϋπάρχουσα τοῦ νοῦ. ἔτι οὐ λέγεται πᾶν τὸ νοητὸν νοῦς, ἀλλὰ τὸ νοοῦν
10 ἑαυτὸ ἢ τὸ ὅφ' ἑαυτοῦ νοητὸν νοῦς ἐστίν. ἔτι καθὼ νοεῖται νοεῖ ἑαυτὸ καὶ οὐχὶ καθὼ νοεῖ.

Πῶς οὐ νοοῦμεν ἑαυτοὺς συγχρῶς; ζητοῦμεν τὰ ἐγκόσμια καὶ ὑπερκόσμια, οὐχ ἡμᾶς δὲ διὰ τὴν συνήθειαν. ὁ Πλωτῖνος λέγει· ἔστιν νοῦς ὁ αἰ νοῶν ἑαυτόν, ἤγουν ὁ ἐνεργεῖα, καὶ ὁ μηδέποτε νοῶν, ἤγουν ὁ ἐν δυνά-
15 μει.

Ἐπὶ τὸν ἐνεργεῖα νοῦν δέκα τινὰ ζητεῖται· ὅτι πάντα ποιεῖ, καὶ ὅτι τῇ οὐσίᾳ ἐνεργεῖ οὐ δυνάμει, τὸ αἰ νοεῖν καὶ ἐνεργεῖν, ὅτι ψυχικός ἐστι, ἔτι ἀθάνατος, χωριστός, ἀναλογεῖ φωτὶ (καὶ ὥσπερ τοῦτο οὐ τὰ χρώματα ποιεῖ ἀλλὰ τὰ εἶδη φανεροῖ, καὶ οὗτος οὐ τὰ πράγματα ποιεῖ ἀλλὰ τὰ εἶδη ἐντυ-
20 ποῖ), ὅτι ὁ δυνάμει νοῦς τοῦ ἐνεργεῖα χρόνῳ διαφέρει, καὶ ὅτι μετὰ φαντασίας ἐνεργεῖ.

Ἀλέξανδρος ἐνεργεῖα νοῦν τὸν θύραθεν δοξάζει, ἤγουν τὴν πάντων ἀρχὴν, Μαρκῖνος δαιμόνιον τινα, Πλωτῖνος τὸν ἀνθρώπινον.

Χωριστόν ἐστι τὸ δυνάμενον χωρισθῆναι, κεχωρισμένον δὲ τὸ ἐνεργεῖα
25 χωρισθέν.

Ὁ νοῦς ὁ ἀνθρώπινος αἰ νοεῖ, οὐχ ὁ <εἰς> τῷ ἀριθμῷ, ἀλλ' ὁ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ· εἰ γὰρ ἐγὼ μὴ νοῶ, ἄλλος νοεῖ.

Ὁ νοῦς οὐκ αἰ ἐνεργεῖ, ὅτι μετὰ φαντασίας ἐνεργεῖ καὶ φθαρείσης ταύτης οὐκ ἐνεργεῖ. ἰστέον ὡς, ὅσα δίχα αἰσθήσεως νοεῖ ὁ νοῦς, καὶ δίχα
30 φαντασίας νοεῖ, ὡς τὰ θεῖα καὶ τὰ καθόλου.

3—4 p. 526, 15—20 || 5—8 p. 527, 6—24 || 8—11 pp. 527, 31—528, 9 || 12—15 p. 528, 12—27 || 16—23 pp. 534, 20—535, 9 || 24—25 p. 537, 12—17 || 26—27 pp. 538, 33—539, 2 || 28—30 p. 541, 22—31

3 ὁμοῦλοις Philop.: ὁμον[] 0 || 7 πᾶν Philop.: νοῦς 0 || 9 νοοῦν Philop.: νοῦν 0 || 10 ἑαυτοῦ Philop.: ἑαυτῶν 0 || 14 ὁ¹ scripsi: ἡ 0 || 17 fort. legendum ὅτι αἰ νοεῖ καὶ ἐνεργεῖ | ψυχικός Philop.: ψυχικῶς 0 | ἔτι fort. legendum ὅτι || 18 χρώματα Philop.: χεῖματα 0 || 20 διαφέρει] quaestio IX deest, cf. Philop. || 26 supplevi, cf. Philop.

Πενταχῶς τὸ ἀδιαίρετον· ὁ ὅρος τῶν προτάσεων, τὸ συνεχὲς μέγεθος κατὰ τὴν ἐνέργειαν, τὸ ἔνυλον εἶδος, τὸ ἄνυλον. τὸ συνεχὲς μέγεθος ἔνυλον εἶδος, τὸ ἐν ποσῷ ἀδιαίρετῳ ἄνυλον.

Διττὴ ἡ ἀλήθεια· ἡ μὲν ὑπαρκτική, ἡ δὲ ἀντιδιηρημένη τῷ ψεύδει.

Ὁ ἡμέτερος νοῦς τινὰ οἶδε καταφατικῶς, τινὰ ἀποφατικῶς, ὡς τῇ ἀπο- 5
f. 432^r φάσει τοῦ ἀριθμοῦ τὴν [μον]άδ[α] | καὶ τοῦ μεγέθους τὴν στιγμήν· ὁ δὲ
θεῖος νοῦς [πάντα καταφατικῶς] οἶδε, χωρὶς τοῦ κακοῦ.

Τὸ συνεχὲς δυνάμει διαιρετὸν καὶ οὐκ ἐνεργεία, ὡς τὸ μέγεθος, ἐνεργεία μὲν διαιρετόν, δυνάμει δὲ οὐ, [ὥς] τὸ ὕδωρ. ὁ νοῦς τοίνυν καὶ ἄμφο 10
ἐναντίως δοξάζει.

Ὁ νοῦς ἀδιαίρετως νοεῖ, ἡ δὲ διάνοια διηρημένως καὶ χωρὶς ἕκαστον. καὶ ἐν χρόνῳ ἀδιαίρετος τῆς [ψυχ]ῆς δυνάμεις ὁ νοῦς.

Ὁ κυρίως νοῦς περὶ τὰ ἀπλᾶ καταγίνεται, ἡ δὲ φαντασία νοῦς περὶ τὰ σύνθετα καταγινόμενος. καὶ ἡ διαφορὰ ὅτι ὁ νοῦς αἰεὶ ἀληθεύει, ἡ δὲ φαν- 15
τασία καὶ ψεύδεται. ὁ νοῦς ἔοικεν αἰσθήσει περὶ τὰ οἰκεῖα αἰσθητὰ κατα-
γινόμενη, ἡ δὲ διάνοια κατὰ συμβεβηκός.

** [πρῶτον] ὅτι ἐνεργεία ὁ νοῦς αὐτὰ τὰ πράγματα, ὁ δὲ δυνάμει οὐκ ἔστι τὰ πράγματα, εἰ μὴ νοήσῃ αὐτά· δεύτερον ὅτι ὁ δυνάμει ἐν τῷ ἐνὶ χρόνῳ προτερενεῖ τοῦ ἐνεργεία, ἐν δὲ τῷ ὅλῳ οὐ· ἔστι γὰρ αἰεὶ καὶ ἐνεργεία καὶ δυνάμει. δεῖ γὰρ εἶναι τὸ ἐνεργεία αἰεὶ, ἵνα ἄγῃ τὸ δυνάμει εἰς τὸ 20
ἐνεργεία. ἔτι ὁ νοῦς ὁ πρακτικὸς περὶ τὰ μερικά, ὁ θεωρητικὸς περὶ τὰ καθόλου. ὁ πρακτικὸς αἰεὶ φαντασία κέχρηται, ὁ θεωρητικὸς οὐκ αἰεὶ. ἐν τῷ θεωρητικῷ τὸ ἀληθὲς καὶ ψεῦδος, ἐν τῷ πρακτικῷ τὸ ἀγαθὸν καὶ κακόν. ὥσπερ οὐχ ἕτερος ὁ δυνάμει νοῦς πρὸς τὸν ἐνεργεία τῷ ὑποκειμένῳ, ἀλλὰ μόνον τῷ χρόνῳ διαφέρει, οὕτω καὶ ὁ θεωρητικὸς πρὸς τὸν πρακτι- 25
κόν. ἀναλογεῖ δὲ ὁ θεωρητικὸς ὅφει διακριτικῇ εἰδῶν, ὁ δὲ πρακτικὸς ὅφει μὴ μόνον γινωσκούσῃ τὰ εἶδη, ἀλλὰ καὶ σφετεριζομένη τὸ ἡδύ, καὶ οὐ μόνον τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ κακόν.

Διαφορὰ νοῦ πρὸς αἴσθησιν, ἐπεὶ ταύτη πολλάκις ἐν τῇ τοῦ θεωρητικοῦ πρὸς τὸν πρακτικὸν διακρίσει συνεχρήσατο. ἔτι ἡ αἴσθησις ἡ ἰδικὴ οἶδε 30
τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, ἡ κοινὴ καὶ τὰ ἐναντία, τὸ λευκὸν καὶ γλυκύ. τὴν

1—2 p. 543, 5—15 || 2—3 pp. 543, 27—544, 15 || 4 p. 545, 6 || 5—7 pp. 546, 37—547, 10 || 8—10 p. 549, 5—8 || 11 p. 550, 7—8 || 12 p. 550, 20—21 || 13—16 p. 553, 25—32 || 17—28 p. 554, 8—31 || 29—p. 69, 1 pp. 554, 39—555, 12

2 ἐνέργειαν] τὸ ἐν ποσῷ ἀμερές hic deest, cf. Philop. || 6 μονάδα Philop. || 7 πάντα καταφατικῶς Philop. || 8 συνεχὲς Philop. : συνεχῇ O || ὡς Philop. : εἰς O || 9 ὡς Philop. || 12 ψυχῆς Philop. || 13 φαντασία] διάνοια Philop. || 17 πρῶτον Philop. : plura ante ὅτι desunt, cf. Philop. || 20 ἀνάγῃ Philop. || 21 πλατικὸς O, correxi || 24 πρὸς] παρὰ Philop. || 27 μὴ μόνον Philop. : μόνον μὴ O || 28 ἀληθές²] ἀγαθὸν Philop. || 30 συνεχρήσατο] ἀπέκασεν Philop.

νοερὰν γνῶσιν Πλάτων προσεκτικὴν ἔλεγε, τὴν νοερὰν προᾶξιν συνειδός. ἐν ταῖς πέντε αἰσθήσεσιν ἄλλη τις ἢ κοινή, ἐπὶ δὲ τῶν νοητῶν <οὐκ> ἄλλο τὸ γινώσκον παρὰ τὰ τρία {ἀλλ' ἕτερον}. ὁ γὰρ νοῦς, μέρος ὧν δόξης διανοίας καὶ νοῦ, αὐτὸς οἶδε διαφορὰν νοητῶν πρὸς τὰ διανοητὰ καὶ τού-
 5 των πρὸς τὰ δοξαστά.

Ὁ θεωρητικὸς νοῦς οὐ περὶ σύνθετον καταγίνεται, ἀλλ' ἡ διάνοια.

Τὸ νοητὸν τριττόν· τὸ ἔνυλον ὡς τὰ φυσικά, τὸ ἄνυλον ὡς τὰ θεῖα, καὶ τὸ μέσον ὡς τὰ μαθηματικά ἔξω ὕλης.

Ἐν τῷ ὁρᾷν ὁ ἄηρ ἄλλοιοι τὴν κόρη, αὕτη τὸ πνεῦμα, τοῦτο τὴν δύνα-
 10 μιν τὴν ἐν τῷ κρυσταλλοειδεῖ, καὶ οὕτω διεγείρεται καὶ ὁρᾷ.

‘Οὐ δύναται’ φησὶ Πλάτων ‘ὁ νοῦς ἐν γενέσει ὧν οὐρανοπολίτης εἶναι καὶ καταφρονεῖν τοῦ σώματος.’ Ἀριστοτέλης· εἰ τὸ νοῦν ὅμοιον δεῖ εἶναι τῷ γνωσκομένῳ, νοῦς δὲ νοεῖ τὰ ἄνυλα, ὅμοιος ἂν εἴη τούτοις ὁ σὸς νοῦς ἐν σώματι ὧν. πῶς ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικά πραγματεία σου ἐξήτησας τὰ
 15 πάντη ἄνυλα; εἰ ὁ νοῦς οὐδέποτε εἰ μὴ μετὰ φαντασίας ἐνεργεῖ, αὕτη δὲ περὶ τὰ ἔνυλα, πῶς νοῦς νοήσει τὰ θεῖα; ἀλλὰ περὶ τὰ μερικὰ νοεῖ μετὰ φαντασίας, οὐ περὶ τὰ καθόλου. τούτῳ {εἰ} διαφέρει φάντασμα καὶ νόημα, ὅτι τὸ μὲν ἐστὶν ἔνυλον, τὸ δὲ ἄνυλον. ταῦτόν ἐστι νοῦς καὶ φαντασία. εἰ οὖν ἡ φαντασία ἀληθεύει καὶ ψεύδεται καὶ ὁ νοῦς, πῶς γνωρίζει τοῖνυν
 20 τὰ θεῖα; οὐ ταῦτόν ἐστιν. ὁ νοῦς τὰς οὐσίας οἶδεν, ἡ δὲ φαντασία ἅπερ καὶ ἡ αἰσθησις ἢ ἀτυχῆς οὐσίας.

Τέτταρά τινά εἰσι καὶ οὐ πλείω. πάντα τὰ ὄντα δυνάμει αἰσθητά, ἐνεργείᾳ αἰσθητά, δυνάμει ἐπιστητά, ἐνεργείᾳ ἐπιστητά, ὧν καὶ τὰς τέτταρας ἐνεργείας ἔχει ἡ ψυχή.

Πλάτων τὴν καθόλου ψυχὴν διαιρεῖ ὡς ὅλον εἰς μέρη, ἥγονν φυτικὴν, ἄλογον, λογικὴν, τὰς κατὰ μέρος ὡς οὐσίαν εἰς δυνάμεις. λέγει Ἀριστο-
 25 τέλης· ‘πῶς τὸ θυμικὸν καὶ ἐπιθυμητικὸν μέρη λέγεται τῆς ἀλόγον ψυχῆς;’ ὡς σὺ τῆς λογικῆς τὸν νοῦν. ὁ λόγος κρατῶν ποιεῖ ἀριστοκρατίαν καὶ βασιλείαν, θυμὸς δημοκρατίαν, ἐπιθυμία κατὰ μὲν τὸ φιλοχρήματον
 30 ὀλιγαρχίαν, κατὰ δὲ τὸ φιλήδονον ἐννόμως δημοκρατίαν, ἀνόμως τυ-
 ραννίδα.

2—5 p. 555, 28—33 || 6 p. 556, 29—32 || 7—8 p. 562, 20—22 || 9—10 p. 560, 10—11 || 11—21 pp. 563, 7—564, 24 || 22—24 p. 564, 28—34 || 25—30 p. 565, 23—37

1 προσεκτικὸν Philop. | συνειδός Philop.: συνειδῶς O || 2 οὐκ Philop. || 3 ἀλλ' ἕτερον non habet Philop. || 8 ἔξω ὕλης s. l. O || 10 αὕτη ἐγείρεται Philop. || 11 οὐ non habet Philop. || 14 σου ἐξήτησας Philop.: σῇ ἐξήτησες O || 16 ἔνυλα Philop.: ἄνυλα O || 17 τούτῳ scripsi: τοῦτο O | seclusi || 21 οὐσίας Philop.: οὐσία O || 26 τὰς Philop.: τὰ O | εἰς Philop.: ὡς O || 28 τοῖς λογικοῖς O, correxi || 30 ἐννομον . . . ἀνομον Philop. | ἀριστοδημοκρατίαν Philop.

Ὁὐ πᾶσι τοῖς μορίοις ὑπάρχει ἡ ψυχὴ, κατὰ δὲ τὸ ἐπιτήδειον μόριον φαίνεται λόγος, θυμὸς καὶ ἐπιθυμία.

Ὁ νοῦς ἐν γενέσει ὧν πῶς γινώσκει τὰ αὐτὰ; ὅτε οὐ κέχρηται ὁργάνῳ τῷ σώματι, ἀλλὰ πάντων ἐστὶν ἀμυγῆς.

Εἰ τὸ νοητὸν καὶ αἰσθητὸν τῶν πρὸς τι, λοιπὸν καὶ πάντα τὰ ὄντα. κατὰ 5 λόγον μὲν πρὸς τι, κατὰ δὲ τὴν ὑπαρξιν οὐ. τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ὡς ἐναντία τῶν πρὸς τι, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν παρκατα.

Ἀριστοτέλης βούλεται τὰς τρεῖς ψυχὰς καὶ μὴ ἓν εἶναι, καὶ οὐχ ἓν κυρίως· τὰ τρία γὰρ ταῦτα μίαν ἐμψυχίαν ποιεῖ. τὰ λογικὰ κινεῖ νοῦς, τὰ δὲ ἄλογα φαντασία, ὡς κρείττονα μέρη ψυχῆς λογικῆς καὶ τῆς ἀλόγου. 10 Σωκράτης ἐν τῇ ἐπὶ Δηλίῳ μάχῃ νυχθήμερον στὰς οὐκ ἤσθετο διὰ τὸ ἐννοεῖν τι, καὶ Θαλῆς ἔπεσεν εἰς φρέαρ.

Τὸ κατὰ τόπον κινούμενον διττόν· ἢ πορευτικὸν καὶ καθόλου, ἢ ἐν μέρει. ὁ κατὰ τὴν ὁλότητα οὐδόλως τόπον ἀμείβει. ἡ ἀναπνοὴ φυσικὴ δοκεῖ εἶναι ὡς μὴ δουλεύουσα προαιρέσει, καὶ ψυχικὴ ὡς ὑπὸ μυῶν γινο- 15 μένη.

Ὅτι ἡ θρεπτικὴ δύναμις οὐκ ἔστι τὸ κατὰ τόπον κινεῖν, δῆλον· τέλος τῆς θρεπτικῆς τὸ τρέφειν, τῆς κινήσεως ἐν τῇ σπουδῇ μὲν λόγος, ἐν τοῖς ἀφροδισίοις πάθος, ὥστε οὐ ταυτό. ἐν τῇ κινήσει προηγείται φαντασία καὶ ὄρεξις, ἐν τῇ θρεπτικῇ οὐδέν. εἰ ταῦτόν ἦσαν, ἔδει τὰ φυτὰ κινεῖσθαι. εἰ 20 ταῦτόν ἦν, ἔδει καὶ τὰ φυτὰ πορευτικὰ ἔχειν ὄργανα. ἔτι ἐν νυκτὶ μᾶλλ[ον ἐν]εργεῖ ἡ θρεπτικὴ, οὐδόλως δὲ ἡ κινητικὴ. ἀπορία· ἡ φυτικὴ ποιεῖ τὴν κατὰ τόπον κίνησιν, τὰ φυτὰ οὐ κινεῖνται ὡς μὴ ἔχοντα ὄργανα ἐπι- τήδεια πρὸς τὴν κίνησιν· λοιπὸν μάτην τοῖς φυτοῖς ἡ φυτικὴ δύναμις. εἰ δὲ μὴ μάτην, πῶς οὐκ ἔδωκε τοῦτοις καὶ ὄργανα; ἀπλῶς ἡ ἄλογος ψυχὴ 25 οὐκ ἔστιν αἰτία κινήσεως· οὐ γὰρ τὰ ζῷα φυτὰ κινεῖνται. οὐδ' ἡ αἰσθησις αἰτία κινήσεως, ἐπεὶ καὶ βλέποντες καὶ μὴ, καὶ [μὴ] ἀκούοντες ἢ τινος μὴ αἰσθανόμενοι κινούμεθα. οὐδ' ἡ φαντασία· ἔδει γὰρ νυκτὸς ὅτε φαν- ταζόμεθα κινεῖσθαι καθ' ὅρ[μην]. οὐδ' ὁ νοῦς, ὁ μὲν θεωρητικὸς ὡς μὴ περὶ πρακτικὰ καταγιγνώμενος (ἡ κίνησις δὲ πρακτικόν), οὐδ' ὁ πρακτικὸς· 30 εἰ {δὲ} γὰρ καὶ προαίρεσιν οὗτος ἔχει δι' ἧς γίνεται ἡ κατὰ τόπον κίνησις,

1-2 p. 566, 5-7 || 3-4 pp. 566, 31-567, 4 || 5-7 p. 567, 11-17 || 8-9 p. 572, 7-9 || 9-10 p. 572, 19-23 || 11-12 p. 573, 1-4 || 13-16 p. 575, 17-21 || 17-26 pp. 576, 9-577, 8 || 26-p. 71, 2 pp. 577, 32-578, 24

3 οὐκ ἔχρηται O || 8 καὶ μὴ conieci: χῡμα O || 12 ἐνέπεσεν Philop. || 15 δουλεύουσα Philop.: δουλεύουσα O || 21 ἦν fort. legendum ἦσαν || 21, 22 μᾶλλον ἐνεργεῖ Philop. || 22 φυτικὴ Philop.: φυσικὴ O || 25 ἀπλῶς ὁλως Philop. || 27 μὴ supplevi: fort. καὶ³ secludendum et μὴ ante βλέποντες inserendum ut in Philop. || 29 ὁρμήν Philop. || 30 πρακτὰ . . . πρακτόν Philop. || 31 seclusi

ὁμως οὐ κινεῖ. οὗτος γὰρ πρῶτον ἐνεργεῖ, ὅτι ἁπείλθω καὶ ποιήσω τόδε', καὶ μετὰ <τὸ> παῦσαι γίνεται ἡ κίνησις. τὸ κρεῖττον· τὰ ἄλογα μηδὲν τι ἔχοντα τοῦ τριττοῦ νοὸς κινεῖται.

Ἡ ἐγκρατὴς κίνησις ἐκ τοῦ νοός, ἡ ἀκρατὴς ἐκ τῆς ὀρέξεως. ἀπλῶς
5 οὖν τὸ ὀρεκτικὸν αἰτί[αν λέγ]ουσι [τ]ῆς [τ]οι[αύ]της κινήσεως.

Τὰ ἄλογα οὐκ ἔχει συναισθήσιν χρόνον· ὁ γὰρ χρόνος ἀσώματος, ἡ συναισθήσις τοῦ χρόνου [μετὰ] | τοῦ λόγου γίνεται ἡμῖν. ὁ χρόνος διττῶς f. 432^v λέγεται, ὁ ὠρισμένος καὶ ἀόριστος· ὠρισμένος ὁ νυκτὶ καὶ ἡμέρα καὶ ὥρα μετρούμενος, ἀόριστος τὸ θέρος, ὁ χειμὼν καὶ τὰ λοιπά. τούτων δὲ
10 αἰσθάνεται ἀπλῶς καὶ τὰ ἄλογα. λέγουσι δὲ τινες ὡς ἔχουσι καὶ τοῦ μέλλοντος γνῶσιν τὰ ἄλογα· καὶ γὰρ λέων πληγείς ἐν ποίμνῃ ἀπελθὼν εἰς ἑτέραν δεδιττεται. οὐκ ἐκ τοῦ παρελθόντος συνάγει τὸ μέλλον, ἀλλ' ἐκ τῆς φαντασίας αἰσθάνεται οὐ βλέπει.

Πλάτων τὴν λογικὴν ψυχὴν αἰτίαν κινήσεως γοητευθεῖσαν τῇ
15 ἐπιθυμίᾳ, τοῖς δ' ἁλόγοις τὴν ἄλογον. οὐ διαφωνεῖ πρὸς Ἀριστοτέλην· Πλάτων γὰρ τὸ ποιητικὸν αἷτιον λέγει, οὗτος τὸ τελικόν.

Οἱ ἱατροὶ τὰ ὄργανα λέγουσιν αἷτια κινήσεως, φιλόσοφοι τὸ ἔμφυτον θερμόν. κινούμεθα τὴν κατὰ τόπον κίνησιν κατὰ ὧσιν καὶ ἔλξιν τῶν ποδῶν, ἤγουν εἴσοδον καὶ ἔξοδον.

20 Εἰ ἡ κίνησις ἐκ τῆς ὀρέξεως, πῶς οὐχὶ καὶ τὰ ζῳόφοντα κινεῖνται; τῆς φαντασίας ἡμῖν <ἡ μὲν> βουλευτική, ἡ δὲ σύστοιχος τῇ αἰσθήσει· ἡ βουλευτική τῶν ἀνθρώπων, ἡ σύστοιχος ἡ συγκεχυμένη ὡς ἐπὶ τῶν σκωλήκων ἢ ἀσύγχυτος, καὶ εἰ ἀσύγχυτος, ἡ διδακτὴ ὡς ἐπὶ τῶν ψιττακῶν ἢ ἀδιδακτος ὡς ἐπὶ τῶν μυρμηκῶν.

25 Τρία περὶ τὴν κίνησιν, τὸ κινεῖν, τὸ <ῶ> κινεῖται καὶ τὸ κινούμενον.

Ἡ ὀρεξις ἄνευ συναισθήσεως ὡς ἐπὶ φυτῶν καὶ ἀφύχων· ὀρέγεται γὰρ καὶ ὁ λίθος τῆς κάτω φορεᾶς. ἔστιν ὀρεξις μετὰ τῆς φαντασίας, καὶ ἑτέρα μετὰ τοῦ νοῦ.

Τῶν ἐμφύχων τὰ μὲν ἀκίνητα ὡς τὰ φυτά, τὰ δὲ κινεῖται ὡς τὰ ζῳα.
30 καὶ τούτων τὰ μὲν καθόλου, τὰ δὲ μερικῶς. καὶ τὰ μὲν ὑπὸ σελήνην ὡς τὰ ζῳόφοντα, τὰ δὲ ὑπὲρ σελήνην ὡς τὰ οὐράνια. τὰ ζῳόφοντα οὐκ ἔχει τὰς τελειοτέρας αἰσθήσεις, τὰ δὲ πορευτικὰ <καὶ ταύτας ἐκτήσατο>. καὶ γὰρ

2-3 p. 578, 37-38 || 4-5 p. 579, 11-16 || 6-13 pp. 580, 15-581, 14 || 14-16 p. 581, 25-31 || 17-18 p. 588, 10-12 || 18-19 pp. 588, 34-589, 5 || 20-24 pp. 589, 28-590, 3 || 25 p. 591, 2-3 || 26-28 p. 592, 4-8 || 29-31 p. 594, 19-22 || 31-p. 72, 4 p. 595, 28-36

1 βουλεύεται fort. supplemendum post ὅτι, cf. Philop. || 2 τὸ Philop. | παύσασθαι Philop. || 5 supplevi || 7 supplevi || 15 διαφωνεῖ Philop.: διαφανῇ O || 21 ἡ μὲν Philop. || 25 ὃ Philop. || 30-31 ὑποσέληνα . . . ὑπερσέληνα Philop. || 32 καὶ - ἐκτήσατο Philop.

ὁ ἀσπάλαξ ἔχει ὄψιν, εἰ καὶ λεπτῷ χιτῶνι καλύπτεται. οἱ σκώληκες, κἄν καὶ μὴ ἔχουσιν ὄψιν, ἀλλ' οὖν διὰ τῆς μαλακότητος τὴν χρεῖαν ἢ φύσιν ἀνεπλήρωσεν. τὰ πορευτικὰ καὶ φυτικὴν καὶ αἰσθητικὴν ψυχὴν ἔχει, τὰ δὲ οὐράνια μόνην αἰσθητικὴν ἔχει.

Λέγουσιν οἱ Ἀριστοτελικοὶ ὅτι οὐκ ἔχουσιν αἴσθησιν τὰ οὐράνια· ἡ γὰρ 5 αἴσθησις περὶ τὰ ἔξω, τῶν οὐρανίων οὐδὲν ἔξω. ἔστιν ἔξω τὸ κέντρον.

Πᾶσαι αἱ αἰσθήσεις τοῦ εἶδους μόνου ἀντιλαμβάνονται, τὰ δὲ φυτὰ καὶ τῆς ὕλης, καὶ πάσχουσιν ὑπ' αὐτῆς καὶ ἀντιδρῶσιν.

Ἐν τοῖς κατὰ τόπον κινουμένοις τινὰ μὲν μόνον κινεῖ, οἷον ἡ χεὶρ τὴν ῥάβδον, ἡ ῥάβδος κινεῖ καὶ κινεῖται, ὁ λίθος μόνον κινεῖται. ὁ κηρὸς μέχει 10 τινὸς τυποῦται, τὸ ὕδωρ πλέον, ὁ ἀήρ διόλον, ὁ λίθος οὐδόλως.

Ἡ ἀφή εἰς τὸ εἶναι συντελεῖ, αἱ δὲ ἄλλαι εἰς τὸ εἶναι· ἀναγκαιοτέρα λοιπῶν ἡ ἀφή.

14

f. 432^v

Περὶ ἀρχῶν καὶ περὶ ἐνώσεως ψυχῆς καὶ σώματος

Ἡρώτησας πότερον τὰ γένη τῶν πραγμάτων ἀρχὰς δεῖ λέγειν καὶ στοι- 15 χεῖα, ἀρχὰς μὲν ὡς αἰτία, στοιχεῖα δὲ ὡς ἀπλούστερα, ἢ μᾶλλον τὰ ἐνυπάρχοντα τῷ πράγματι, εἰς ἃ καὶ διαιρεῖται τὸ πρᾶγμα, ἃ καὶ κυρ[ίως] αὐτοῦ στοιχεῖα προσαγορεύεται. φημί οὖν ὡς, εἰ μὲν τὰς ὕλικας ἀρχὰς ἐπιζητεῖς νῦν ἢ τὰς εἰδικάς, τὰ ἐνυπάρχοντα τοῖς πράγμασιν ἀρχαί εἰσιν, εἰς ἃ καὶ διαιρεῖται τὸ πρᾶγμα ἢ ἐπινοίαις ψιλαῖς ἢ καὶ ἐνεργείᾳ· εἰ δὲ 20 τὰς ποιητικὰς ἢ τὰς τελικὰς, οὔτε τὰ ἐνυπάρχοντα τοῖς πράγμασιν ἀρχαί (τὰ γὰρ ἐκ τῶν ἀρχῶν ἐστὶ ταῦτα), οὔτε τῶν γενῶν ὅσα ἐστὶν ὑστερογενῆ (ταῦτα γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀποτελέσμασι), οὔθ' ὅσα εἰς αὐτὰ τὰ αἰσθητὰ κατα- τέτακται· ἔστι γὰρ ἐν Καλλίᾳ καὶ ἀνθρώπος καὶ ζῶον, ἃ πῶς ἂν εἶεν αἱ ποιητικαὶ ἢ τελικαὶ ἀρχαί, μέρος ὄντα τῆς φαινομένης οὐσίας; εἰ δέ 25 τινὰ ἐστὶ γένη πρὸ τῶν καθέκαστα τῶν αἰσθητῶν αἰτία ἔν τε τοῖς λόγοις

13 5-6 pp. 597, 39-598, 4 || 7-8 p. 599, 4-7 || 9-10 p. 604, 24-26 || 10-11 p. 605, 13-17 || 12-13 p. 606, 25-26

14 15-18 Syr. in Met. pp. 6, 36-7, 3 || 18-p. 73, 4 p. 7, 8-18

13 2 τὴν χρεῖαν ἢ φύσιν Philop. : ἡ χρεῖα τὴν φύσιν O || 3 φυτικὴν Philop. : φυτι- κά O || 4 αἰσθητικὴν] fort. legendum λογικὴν, cf. Philop.

14 O || 15 δεῖ Syr. : δὴ O || 17 κυρίως Syr. || 19 νῦν Syr. : νοῦν O | ιδικὰς O, corr. Wk.

τῆς τῶν ὄλων φύσεως ἐνορώμενα καὶ ἐν τοῖς ὑπερτέροις εἶδεσι διαλάμποντα, ταῦτα φαίην ἂν δικαίως αἰτία τῶν τῇδε πραγμάτων. Ἕλληνες δὲ καὶ πρὸ τούτων καὶ ὑπὲρ ταῦτα τὰς δημιουργικὰς ιδέας ἀρχὰς τίθενται, αἱ καὶ τῶν καθόλου λόγων ὑπερήπλωνται. ἐὰν μὲν οὖν τὰ κατ' ἐπίνοιαν
 5 ὕστερογενῇ λαμβάνωμεν γένῃ, τὰ μὲν προσεχέστερα ταῖς πρώταις λεγομένας οὐσίαις ἔσονται μᾶλλον οὐσίαι καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον ἀρχαί, τὰ δὲ ἁπωτέρω ἀσάφειαν ἐξιτηλοτέραν τῇ τῶν αἰσθητῶν ἀποστάσει δέχεται. ἐὰν δὲ τὰ κυρίως καθόλου γένῃ καὶ τοὺς ποιητικούς τῶν καθέκαστα λόγους φυσικούς τε καὶ δημιουργικούς, πρόδηλον ὡς τὸ περιληπτικώτερον
 10 καὶ διατεῖνον ἐπὶ πλέον θειότερον ἐστὶν αἴτιον καὶ κυριώτερον. τὰ μὲν οὖν κατ' ἐπίνοιαν λεγόμενα γένῃ παρὰ τοῖς διαλεκτικοῖς εἰδωλικά εἰσι καὶ οὐ κυρίως ἀρχαί οὐδὲ αἰτία, οἱ δὲ φυσικοὶ λόγοι καὶ οἱ δημιουργικοὶ καὶ πρὸ πάντων αἱ τοῦ θείου δυνάμεις κυρίως τὴν τῶν ἀρχῶν καὶ αἰτίων ἀποφέρονται καὶ ὀνομασίαν καὶ ἔννοιαν. εἰ τοίνυν θείης τὸ κατὰ τινων λέ-
 15 γεσθαι ἐπὶ τῷ δημιουργεῖν, μεταβήσῃ ἀπὸ τῶν εἰδῶλων ἐπὶ τὰ ἀληθῆ γένῃ καὶ εἶδη. καὶ τοῦτο μὲν οὕτως σοι λέλυται.

Ἡρώτησας δὲ ἐν τῷ αὐτῷ γράμματι ἐκεῖνο δὴ τὸ Πλωτίνειον τὸ φάσκον τὰ πάθη ἢ αἰσθήσεις εἶναι ἢ οὐκ ἄνευ αἰσθήσεως. τοῦτο δὲ πρὸς τὰς διαφορὰς δόξας τῶν Ἑλλήνων ὁ Πλωτίνος εἰρηκεν. ἐχρῶντο γὰρ οἱ
 20 μὲν λέγοντες τὰ πάθη μηδὲν διαφέρειν τῶν αἰσθήσεων τοιῷδε λόγῳ· τὰ ἡδέα καὶ λυπηρὰ αἰσθητά ἐστιν, εἰ δὲ ταῦτα αἰσθητά, καὶ αἱ ἡδοναὶ καὶ αἱ λύπαι αἰσθήσεις τινές. οἱ δὲ διακρίνοντες τὰ πάθη τῶν αἰσθήσεων τὰ μὲν ἔλεγον τῆς ἐν ἡμῖν ὁρέξεως εἶναι, τὰ δὲ τῆς κριτικῆς δυνάμεως· ἄλλο δὲ εἶναι τὴν κρίσιν καὶ ἄλλο τὴν ὁρεξιν.

Ἡρώτησας καὶ τί διαφέρει τὸ εἰπεῖν ψυχὴν εἶναι τοῦ λέγειν ψυχῇ εἶναι καὶ τὸ ζῶον εἶναι τοῦ ζῶντος εἶναι. τοῦτο τοιγαροῦν οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου ἄνω καὶ κάτω θρυλεῖν εἰώθασιν, ἐπὶ μὲν τῶν συνθέτων ἄλλο τὸ ἕκαστον καὶ ἄλλο τὸ ἑκάστω εἶναι λέγοντες· ἄλλο γὰρ ἄνθρωπος καὶ τὸ ἀνθρώπων εἶναι, καὶ τὸ μὲν δηλοῖ τὸ σύνολον καὶ τὸ σύνθετον, τὸ δὲ τὸ εἶδος μόνον,
 30 κατὰ γὰρ τὸ εἶδος ἑκάστω τῶν συνθέτων τὸ εἶναι· | ἐπὶ δὲ τῶν ἀπλῶν f. 433^r ταυτόν φασι τὸ εἶναι ἕκαστον καὶ τὸ εἶναι ἑκάστω.

4—10 p. 7, 22—28 || 10—12 p. 7, 31—32 || 14—16 p. 7, 35—36 || 17—p. 74, 30, ut Pselli Omn. doct. cc. 31—36, ex Procli in Plot. comm. hausta probavit Wk. || 17—24 ex Procl. in Plot. Enn. I 1, 1 || 18 Plot. I 1, 1, 12—13 || 19—24 Psell. Omn. doct. 36, 4—9 || 25—31 ex Procl. in Plot. Enn. I 1, 2 || 25—26 cf. Plot. I 1, 2, 1—2 || 26—27 cf. Arist. Met. 1043 b 2—8 || 28—29 cf. Arist. Met. 1043 b 3 || 29 cf. Plot. I 1, 2, 2—7

4 λόγων Syr. : λόγων O || 6 τοῦτο Syr. : τούτων O || 14 θείης] θείαν O, corr. Wk. || 21 ἡδέα Psell. Omn. doct. : δόξα O || 23 ὑμῖν O, corr. Wk.

Ἡρώτησας καὶ τὸ πολυθρόλλητον τοῦτο ἐρώτημα, ὃ δὴ Πλωτῖνος πρῶ-
τος ὡς οἶμαι ἐτόλμησε. 'τὸ ζῶον' γάρ φησιν 'ἢ τὸ σῶμα δεῖ λέγειν τὸ
τοιόνδε ἢ τὸ κοινὸν ἢ ἕτερόν τι τρίτον ἐξ ἀμφοῖν γεγεννημένον'. ὅταν μὲν
οὖν λέγῃ 'τὸ ζῶον ἢ τὸ σῶμα δεῖ λέγειν τὸ τοιόνδε', τὸ φυσικὸν φησι καὶ
ὀργανικὸν τὸ δυνάμει ζῶν ἔχον· ὅταν δὲ εἴπῃ 'τὸ κοινόν', τὸ ἐξ αὐτῆς 5
φησι τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος σύνθετον· ὅταν δὲ 'ἢ ἕτερόν τι τρίτον
ἐξ ἀμφοῖν γεγεννημένον', τοῦτο δὴ τὸ ἄπορον καὶ ἀπόρητον, τὸ ἐκ τῆς
δευτέρας φησὶ ζωῆς καὶ τοῦ σώματος. ὁ γὰρ ἀνὴρ οὗτος οὐκ αὐτὴν ἀμέσως
τὴν νοερὰν ψυχὴν τῷ σώματι μίγνυσιν, ἀλλ' ἐκείνην μὲν ἑαυτῆς εἶναι
τίθεται, καὶ ἐν σώματι γένηται, τὴν δὲ ἐξ αὐτῆς προϊούσαν ἔλλαμψιν, 10
ἣν καὶ Ἰνδαλμα ψυχῆς ὀνομάζει, τῷ σώματι συγκεράννυσθαι. καὶ ὅταν
γὰρ λέγῃ 'ἄλλο ἕτερον ἐκ τοῦ μίγματος' {ὥς}, τοῦτο αἰνίττεται ὡς μὴ
συμπληρούμενον ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν μιχθέντων, ἀλλ' ἐν τῇ συνόδῳ τῆς
ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ἀπεργασθέν, οὐκ αὐτῆς ἐπιδοῦσης ἑαυτὴν τῷ
σώματι τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ ζωὴν δευτέραν ὑποστησάσης, ἀφ' ἧς καὶ τοῦ 15
σώματος λέγεται εἶναι τὸ ἐξ ἀμφοῖν. τῷ τοιούτῳ γοῦν μίγματι καὶ τὰ
πάθη προστρίβεται ὁ φιλόσοφος, ὅπερ ὑφέστηκεν ἐκ τῆς δευτέρας ζωῆς
καὶ τοῦ σώματος· τοῦτο γὰρ εἶναι καὶ τὸ ζῶον ἐν ᾧ τοῖς πάθεσιν ἡ ὑπαρ-
ξις. τὸ μὲν οὖν πάσχον τοῦτο, τὸ δὲ συμπάσχον ἡ χρωμένη τῷ σώματι
ψυχὴ. μέλλων γὰρ διακρίνειν τὸ ζῶον καὶ τὸν ἀνθρώπον ἡδονὰς μὲν καὶ 20
λύπας καὶ τὴν σκηρὴν τῶν παθῶν ἐν τῷ ζῳῳ τίθεται, δόξαν δὲ καὶ διάνοιαν
καὶ νόησιν ἐν τῷ ἀληθινῷ ἀνθρώπῳ. καὶ τὴν μὲν κυρίως λεγομένην
διάνοιαν καὶ δόξαν τῆς ψυχῆς εἶναι ἐνέργειαν, τὴν δὲ περὶ τὰ αἰσθητὰ
καταγινωμένην καὶ ἐξ αἰσθήσεως συνισταμένην, φαντασίαν οὖσαν, τοῦ πά-
σχοντος εἶναι. καὶ γὰρ διανοεῖσθαι καὶ δοξάζειν λέγομεν τὸ ζῶον ἕτερον 25
τρόπον ἢ ὃν φαμεν αὐτὴν τὴν ψυχὴν.

Περὶ δὲ τοῦ ζητοῦντος ἀκριβοῦμενος, τὸ μὲν δὴ ζητοῦν, φησὶν, ἐν ἡμῖν
ἢ διάνοια, τὸ δὲ παρακολουθοῦν ὅτι ζητεῖ τὸ προσεκτικὸν μέρος τῆς
ψυχῆς ἄνω καὶ κάτω φερόμενον, <δ> καὶ πάσαις συντάττεται ταῖς ἐν
ἡμῖν ζωαῖς.

30

1—26 ex Procl. in Plot. Enn. I 1, 5 || 2—3 Plot. I 1, 5, 1—2 || 4—8 Psell. Omn. doct. 36, 10—13 || 12 Plot. I 1, 1, 4—5 || 13—15 cf. Plot. I 1, 7, 1—5 || 19 cf. Plot. I 1, 5, 4 || 20—22 cf. Plot. I 1, 7, 16—17 || 22—23 cf. Plot. I 1, 9, 20—21 || 23—26 cf. Plot. I 1, 9, 6—12 || 27—30 ex Procl. in Plot. Enn. I 1, 13

2 φησιν] φύσιν O, corr. Wk. | δεῖ Plot. : δὴ O || 9 ἐαντοῖς O, corr. Wk. || 12 del. Wk. || 29 δ suppl. Wk.

Ἐκθεσις τοῦ δόγματος τῶν Ὀριγενιστῶν περὶ τῆς τῶν σωμάτων f. 441^v
ἀναστάσεως καὶ μερική τούτου ἀνατροπή

Θαυμάζειν μοι ἔοικας τῶν περὶ Εὐάγριον καὶ Ὀριγένην ἀνάστασιν μὲν
τῶν σωμάτων δογματισάντων, μεταμορφούντων δὲ ταῦτα εἰς ἕτερα εἶδη
5 καὶ σχήματα. ἐζήτησας οὖν πότερον αὐτονομία λόγου χρησάμενοι τὸ
τοιούτον ἐξήμεσαν δόγμα κατὰ τῆς ἐκκλησίας, ἢ ἀρχάς τινας ἑαυτοῖς
ὑποθέμενοι κατὰ τὸ εἶδος τοῦ ἀρχικοῦ πλάσματος τὰ ἐξῆς συνεπέραναν.
ἐγὼ γοῦν τοῖς βιβλίοις αὐτῶν ἐντετυχηκῶς τοιαῦτα τοῦ δόγματος αὐτῶν
εὔρον τὰ καλούμενα παρ' αὐτῶν ἀξιώματα.

10 Πρὸς τὰς δυνάμεις φασὶ τῶν ἐνιδρυμένων ψυχῶν ἐν τοῖς σώμασιν ἢ τῶν
σωμάτων διοργάνωσις παρὰ τῆς φύσεως πέπλασται. τὰ μὲν γὰρ θυμακὰ
τῶν ζώων ὄνυξι καὶ ὁδοῦσιν ὥσπερ ἀμυντηρίοις ὀργάνοις εἰς ὑπηρεσίαν
τοῦ θυμοῦ καθώπλισται· τὰ δ' αὖ δειλὰ καὶ ἀνάγκη<δα> ταχυτήτι ποδῶν
τῇ τῆς ψυχῆς ἐξυπηρετεῖται παθήματι· μόνος δὲ ὁ ἄνθρωπος εἰς ὑπηρεσίαν
15 τοῦ λόγου τῷ τῶν χειρῶν κεκόσμηται σχήματι. 'δεῖ γάρ' φησὶ καὶ
Ἀριστοτέλης 'τὴν μὲν τέχνην τοῖς ὀργάνοις χρῆσθαι, τὴν δὲ ψυχὴν τῷ
σώματι.' καὶ οὐ τῷ τυχόντι σώματι ἢ τυχοῦσα ψυχὴ χρήσεται, ἀλλ' ἀνάγκη
πᾶσα πρὸς τὴν ιδιότητα τῶν τῆς ψυχῆς ἐνεργειῶν καὶ τὸ δεξιόμενον τὰς
ἐνεργείας αὐτῆς σῶμα διασκευάζεσθαι. εἰ τοίνυν, φασί, καταλλήλως ταῖς
20 ἐνεργείαις τῶν ἐν τῷ κόσμῳ λογικῶν οὐσιῶν ἢ τοῦ κόσμου τοῦδε σύστασις
γέγονεν (ἐνεργοῦσι δὲ δηλονότι ταῦτα ὧν καὶ τὴν ὀρεξίν ἔχουσιν), εἴ τις
ἄρα ἐπινοηθεῖν βίος ἕτερος ταῖς ἐνταῦθα νῦν διαιτωμέναις λοξαῖς οὐσαις,
τῆς ὀρέξεως αὐτῶν ἐφ' ἐκότερα δηλονότι θεραπείσης, ἀνάγκη πάντως
πρὸς τὴν τῶν ὀρέξεων αὐτῶν καὶ ἐνεργειῶν μετάστασιν καὶ τὴν τὰς
25 ἐνεργείας αὐτῶν δεξαμένην τῶν σωμάτων φύσιν συμεταβάλλεσθαι. |
ἀπὸ τῆς τοιαύτης γοῦν ὑποθέσεως ἥς φθάσαντες εἰρήκαμεν τὸ ὅλον ἀσέβη- f. 441^v
μα συνεπέραναν.

Ἔστι δὲ παντάπασις ἀλόγιστος ἢ τοιαύτη δυσσέβεια. εἰ γὰρ ταῖς διαφο-
ροις ζωαῖς ἡμῶν δοίημεν τὰ ὄργανα μεταπλάττεσθαι, πῶς ἐν αὐτῷ τῷ

15 3—5 cf. Orig. Contr. Cels. IV 57; V 18—19; VII 32; apud Method. de resurr. I
22 p. 246, 3—11; Euagr. Keph. Gnost. III 20. 25. 51 || 10—15 cf. Philop. An.
p. 141, 24—29; p. 217, 27—28 || 15—17 Arist. An. 407 b 26 || 17 cf. Philop. An.
p. 140, 16—17 || 17—19 cf. Philop. An. p. 26, 6—11 || 19—21 cf. Euagr. Keph.
Gnost. III 38. 36; Orig. Princ. II 1 p. 107, 11—13 || 29 cf. Philop. An. p. 140,
12—13; Euagr. Keph. Gnost. III 20

15 0 || 3 τῶν scripsi : τὸν 0 || 13 supplevi || 14 τῷ] τὸ 0, corr. Wk. | δέ scripsi :
τε 0 || 29 μεταπλάττεται 0, correxi

χρόνῳ ᾧ ζῆν παρὰ θεοῦ τετάγμεθα, διαφορῶν ἡμῖν γινομένων καταστάσεων τῆς ψυχῆς, οὐ πρὸς ἕκαστον εἶδος καὶ τὸ ὑποβεβλημένον τῇ ψυχῇ σωματικὸν ὄργανον μετελλοίωται; ἀλλ' ὁ αὐτὸς φιλόσοφος τῷ αὐτῷ χρῆται σώματι, νῦν μὲν τὰς πρακτικὰς ἀρετὰς μετιών, νῦν δὲ καθαιρόμενος, νῦν δὲ ἀναβαίνων εἰς θεωρίαν καὶ αὐθις ὑπὲρ νοῦν γεγονώς καὶ μύσας 5 τὰς αἰσθήσεις, ὥστε ἀγνώστως γινῶναι τὴν ὑπερφυῆ τοῦ ὄντος οὐσίαν. ἔχρην γὰρ κατὰ τὰς αὐτῶν δόξας πρακτικὸν μὲν τὸν φιλόσοφον γεγονότα τοιόνδε ἀμπίσχεσθαι σῶμα, καὶ θεωρητικὸν ἕτερον, καὶ θεουργὸν οἶον αὐτοῖ φασι περιφερὲς καὶ ἀστρῶν. ὥσπερ οὖν ἡ ἐνταῦθα διάφορος τῶν φιλοσοφησάντων κατάστασις τῆς ψυχῆς οὐκ ἡλλοίωσε τὴν φύσιν τοῦ 10 σώματος, οὕτως οὐδὲ ὁ μέλλων αἰὼν ἡλλοιώσει τὸ ὄργανον, οὐδὲ ἡ ψυχὴ ἀκαταλλήλως ἔξει τῷ ἔξ ἀρχῆς οἰκείῳ αὐτῆς πλάσματι καὶ σκηνώματι, ἀλλ' ἀναλλοιώτως μὲν ἔξει τὸ σῶμα τοῦ σχήματος, προσφνὲς δὲ τῇ ψυχῇ ὄχημα ἔσται πρὸς τὴν τῶν ἀρρητοτάτων κατανόησιν.

16

f. 264^r Τοῦ μακαριωτάτου Μιχαὴλ μοναχοῦ καὶ ὑπερτίμου τοῦ Ψελλοῦ λόγος 15 περὶ ψυχῆς

Κατὰ σπουδὴν σοι τὸ γράμμα συντίθεται, φιλολογωτάτῃ ψυχῇ· ὅθεν ἐξ ὧν ἐν μνήμῃ ἐσμέν σύντομόν σοι πρὸς τὰ ἡρωτημένα ποιούμεθα τὴν ἀπόκρισιν. ἐζήτησας οὖν τελεία κατ' οὐσίαν ἡ ψυχὴ τῷ σώματι δίδεται ἢ ἀτελεστέρα μὲν αὐτῷ ἐνοικίῃται, τελειουμένῳ δὲ συντελειοῦται καὶ 20 ἀξαναομένῳ συναύξεται. ἑκατέρῳ δὲ τουτωνῶν τῶν τμημάτων οἶον ὑπὸ λίθῳ σκορπίος ἀτοπία τις ὑποκάθηται. εἰ μὲν γὰρ τελείαν σώσομεν τὴν ψυχὴν καὶ τοῖς βρέφεσι, πῶς οὐκ καὶ τὰς αὐτὰς τοῖς τελείοις ἐνεργείας ἐνεργοῦσι καὶ τὰ ἀρτίτοκα; εἰ δὲ ἀτελὴ τὴν ψυχὴν ἐν τοῖς μὴ τελείοις φαίμεν σώμασιν, ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο ἄτοπον εἶναι φήσ, τὸ μὴ οὐ τελείαν 25 ἐγκαταμινύσκειν τῷ σώματι τὴν ψυχὴν. ταῦτα, ὡγαθέ, σὺ διαλεκτικῶς ζητήσας καὶ πιθανῶς ἐκέλευσας ἡμᾶς συναγροχότας τῶν τε τῆς παλαιότητος φιλοσόφων καὶ τῶν ἡμετέρων ἀνδρῶν τὰς περὶ τοῦ προβλήματος δόξας ὑφηγήσασθαι δι' ἐπιστολῆς.

15 6 cf. Porph. Sent. 25 || 8–9 cf. Iambl. Myst. p. 132, 11–17; Procl. Elem. 209 p. 182, 16 sqq.; Orig. apud Iustin. Ep. ad Men. p. 204, 10–11

16 19–21 cf. Greg. Nyss. Op. hom. 237 c 1–4 (cf. infra p. 80, 1–7) || 21–22 cf. Corp. Paroem. Gr. I p. 166, 24

15 5 γεγονός 0, correxi || 12 τὸ . . . οἰκεῖον 0, corr. Wk.

16 v^s || 15 [] οὐ v^s rel. rubr. || 17 [] ατὰ v^s rel. rubr.

Πρὸς δ σαφῶς τε ἅμα καὶ ταχέως ἀποκρινόμεθα ὅτι φανερώς περὶ τού-
 του ὅσα ἐμὲ εἰδέναι οὔτε οἱ τῶν Ἑλλήνων ἐπραγματεύσαντο παιδεύται οὔτε
 οἱ τὴν ἡμετέραν σοφίαν σοφοὶ καὶ φιλόσοφοι. καὶ τὸ αἴτιον, ὅτι χεῖρον ἢ
 5 κατὰ ζήτησίν ἐστι τοῦτο φιλοσόφοις ἀνδράσι καὶ τοῦ ἀληθοῦς ἐπιστήμοσι.
 τὸ μὲν γάρ, πότε εἰσκρίνεται τῷ σώματι ἢ ψυχῇ, καὶ ἄλλοις τῶν πάλοι
 πολλοῖς ἐζήτηται καὶ δὴ καὶ Πορφυρίῳ μᾶλλον ἐσπούδασται, τῶν δὲ
 ἡμετέρων τῷ τε Νυσσαεῖ Γρηγορίῳ καὶ ἑτέροις πολλοῖς καὶ ἄλλα τὰ περὶ
 ψυχῆς πολλὰ καὶ γενναῖα προβλήματα· τὸ δὲ συναύξειν ἢ μὴ συναύξειν
 τῷ | σώματι τὴν ψυχὴν οὐδεὶς πω τῶν πάλοι οὐδὲ λόγον βραχείος ἠξίωσεν. f. 264^v
 10 ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτο τοῖς νεωτέροις ζητεῖται καὶ μέντοι καὶ προβέβληται
 νῦν, φέρε τι περὶ τούτου φιλοσοφήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀφ' ὧν οἱ τε παλαιοὶ
 καὶ περὶ ψυχῆς ἐδόξασαν καὶ ἐπρέσβευσαν καὶ ὁ ἀληθὴς ὑποτίθησι λόγος.
 οἶμαι δὲ ἄρα πολλῶν καὶ διαφόρων ὄντων μορίων ψυχῆς ἢ δυνάμεων περὶ
 15 τῆς λογικῆς καὶ τοῦτο ψυχῆς ἐζητῆσθαί σοι· περὶ γὰρ τῆς φυτικῆς τε καὶ
 ζωϊκῆς οὐδεὶς ἂν οἶμαι διαμφισβητήσοι τῶν βρεφῶν ἕνεκα.
 Τὴν αὔξησιν ὅ τε Ἀριστοτέλης οἱ τε ἄλλοι σοφοὶ καὶ πλείστοι καὶ μέ-
 γιστοι κίνησιν τινα λέγουσιν, ὥσπερ καὶ τὴν φθίσιν τὴν πρὸς ταύτην
 ἀντίθετον. τετραχῶς δὲ τῆς κινήσεως λεγομένης, ἢ μᾶλλον τριχῶς, ὡς
 20 ἐκεῖνος ἐν τῇ Φυσικῇ διήρθρωσε τεχνικώτερον, ἢ μὲν τίς ἐστι κατὰ τόπον
 κίνησις τῶν σωμάτων οὐδεὶς ἄγνοεῖ· τὴν δὲ κατὰ τὸ ποῖον ἀλλοιώσιν ὀνο-
 μάζουσιν· ἢ δὲ κατὰ τὸ ποσὸν αὔξεσίς τε καὶ φθίσις ἐστί. καὶ τοῦτο μὲν
 οὕτω κείσθω τὰ νῦν· ὁ δὲ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ αὐτῇ Φυσικῇ πᾶν μὲν
 τὸ κινούμενον σῶμα εἶναι ἀπέδειξεν, οὐδὲν δὲ ἀσώματον οὐδὲ ἀμερὲς
 25 πεφυκέναι κινεῖσθαι. καὶ τοῦτο πάντες οἱ μετ' αὐτὸν προσήκοντο φυσι-
 κοί, Ἀλέξανδρος καὶ Πορφύριος καὶ Ἀμμώνιος, ἔτι δὲ καὶ Δαμάσκιος καὶ
 Σιμπλίκιος καὶ Πρισκιανός, καὶ μετ' αὐτοὺς ὁ φιλοπονώτατος Ἰωάννης,
 πρὸ δὲ τούτων ἀπάντων Θεόφραστος ὁ Ἀριστοτέλους διάδοχος καὶ ὁ
 λοιπὸς τῶν φυσιολόγων χορὸς. εἰ δὲ καὶ τὸν θεσπέσιον Πλάτωνα περὶ τῆς
 30 φυσικῆς τε καὶ σωματοειδοῦς εἰρῆσθαι τοῦτο τῷ Ἀριστοτέλει κινήσεως
 ὑπομνήσομεν, τάχ' ἂν συγγνώσεται καὶ αὐτὸς τῷ αὐτοῦ φοιτητῇ τῆς δο-

6 cf. Porph. Gaur. || 7 cf. Greg. Nyss. Op. hom. 233 d l sqq.; An. et res.; Psell. Omn. doct. 59 || 9 cf. Stoicorum veterum fragmenta ed. v. Arnim III p. 251; Plot. IV 7, 5, 7–20 || 16–18 cf. Arist. An. 406 a 12–13; Phys. 201 a 9–15; 213 b 5; 243 a 6–10 || 18–21 cf. Arist. Met. 1069 b 9–13; Phys. 192 b 14–15; 225 b 7–9; 243 a 6–10; An. 406 a 12–13 || 22–24 cf. Arist. Phys. 240 b 8–9; 258 b 24–25; Philop. in Phys. p. 340, 4; p. 346, 1–2 || 25–p. 78, 5 cf. Wk. ad Dam. in Phaed. pp. 17–18; Lil. ad loc. || 26 cf. Simpl. in Phys. p. 1027, 13; p. 1252, 17 || 30–p. 78, 1 cf. Simpl. in Phys. p. 404, 16–21; p. 1247, 27–28; p. 1249, 12–17; in Cat. p. 7, 29–32; Cael. p. 640, 27–31

14 φυτικῆς scripti : φυσικῆς v⁵ || 26 Συμπλίκιος v⁵, corr. Wk.

f. 265^r κούσης πρὸς ἐκείνον ἐναντιώσεως· | καὶ ἤξουσιν ἡμῖν ἐνταῦθα πάλιν μαρτυρήσοντες ἄλλοι, ὁ φιλόσοφος Πρόκλος καὶ ὁ μέγας Συριανός, Πλωτῖνοί τε καὶ Ἰάμβλῃχοι, ἄνδρες ὑπὲρ τὰ σώματα καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο νόες γυμνοί, καὶ σύμπαντες οἱ Πλατωνικοί. οὐχ ἤττον δὲ τούτων, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον, ἢ ἀλήθεια μαρτυρεῖ.

5

Τούτων οὕτω προωμολογημένων ἡμῖν ἴδωμεν εἰ δυνατόν αὐξάνειν ἐστὶ τὴν ψυχὴν κατὰ τε Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλην κατὰ τε τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν. εἰ γὰρ τὸ αὐξάνον κινεῖται, κινηθήσεται ἡ ψυχὴ· εἰ δὲ τὸ κινούμενον σῶμα, σῶμα ἔσται καὶ ψυχὴ· οὐ τί ἂν γένοιτο ἀποπώτερον; εἰ τοίνυν ἀσώματος ἡ ψυχὴ, οὐδὲ κινηθήσεται· εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲ αὐξή- 10 θήσεται.

Ἔτι φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς οὕτωςι κατὰ ῥῆμα· ἡ αὐξησις μεγέθους ἐπίδοσις ἐστὶ· καὶ εἰκότως, μεταβολὴ γὰρ τίς ἐστιν εἰς τὸ μέγα ἐκ τοῦ μικροῦ. εἰ τοίνυν αὖξεται ἡ ψυχὴ, πάντως πού καὶ μέγεθος ἔξει ἢ αὐτὴ ἔσται μέγεθος. ἀλλὰ τοῦτο 15 ἄλλως τε ἀτοπον καὶ αὐτὸς πάλιν οὗτος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Περὶ ψυχῆς λόγων ἤλεγξε κραταιῶς. εἰ ἄρα ἀμεγέθης ἐστὶν ἡ ψυχὴ, οὐδὲ αὖξεται.

Ἀλλ' εἰ δοκεῖ, καὶ ἄλλως τὸν λόγον περισκοπήσωμεν. εἰ αὖξεται ἡ ψυχὴ, αὖξεται καὶ τὸ σῶμα δέ, ὥς ἡ αἰσθησις μαρτυρεῖ, ἀνάγκη ἢ καθ' αὐτὸ τοῦτων ἐκάτερον αὖξειν καὶ ἀμφότερα δι' αὐτό (λέγω δὲ καθ' αὐτό τε 20 καὶ δι' αὐτό τὸ μὴ δεῖσθαι τῆς θατέρου αὐξήσεως, ὥς διὰ τὸ θάτερον αὖξειν αὖξεσθαι καὶ αὐτό, ἀλλ' οὕτως ἔχειν ὥς εἰ μόνον ἠῤῥεανε τοῦτο τοῦ ἐτέρου ἀναυξοῦς μένοντος)· ἢ ἀμφότερα διὰ τὸ λοιπόν, τουτέστι δι' ἀλληλα, ψυχὴν μὲν διὰ τὸ σῶμα, σῶμα δὲ διὰ τὴν ψυχὴν· ἢ ὁμοῦ ἀμφοῦ, καὶ

f. 265^v δι' αὐτό καὶ διὰ τὸ ἕτερον· ἢ τὸ μὲν δι' αὐτό, τὸ δ' ἄλλο | διὰ τὸ ἕτερον. 25 ἀλλ' εἰ μὲν ἀμφότερα δι' αὐτά, οὐδὲν τῆς ἀλλήλων αὐξήσεως δεηθήσονται οὐδὲ ἐμποδισθήσονται πάντως ὑπὸ θατέρου θάτερον. εἰ δ' ἐκάτερον διὰ θάτερον, τὰ αὐτὰ ἔσται αἷτια καὶ αἰτιατά, καὶ κύκλῳ δι' ἀλλήλων ἀποδειχθήσονται καίτοι μὴ ταῦτ' ἀλλήλοις ὄντα μὴδ' ἀντιστρέφοντα, ἀλλὰ καὶ μὴ τὸ λοιπὸν αὖξη, τὸ ἕτερον αὖξηθήσεται, τοῦτο δὲ οὐδέτερόν ἐστιν 30 οὐδέτερον συναύξεσθαι· οὐκ ἄρα, καὶ εἰ καθ' αὐτὴν αὖξη, τῷ σώματι συναυξηθήσεται ἡ ψυχὴ· ὅτι δὲ οὐδὲ καθ' αὐτό, δέδεικται πρότερον. εἰ δὲ καὶ δι' ἑαυτὰ καὶ δι' ἀλληλα, πότερον τὴν αὐτὴν καὶ μίαν αὖξῃσιν καὶ

3 cf. des Pl. ad Or. Chald. 116, 2 || 13 cf. Arist. Gen. et corr. 320 b 30—31 ||
16 cf. Arist. An. 407 a 2—11 || 28—29 cf. Arist. Anal. prior. 57 b 18—33; Philop.
in Anal. prior. p. 414, 10—13

3 ἰάμβλῃχοι v⁵, corr. Wk. || 12 τῶν Lil. : τῷ v⁵ || 20 δι' αὐτό v⁵ p. c. vel a. c. ||
21 δι' αὐτό v⁵, corr. Lil. (similiter 25^{1,2}, p. 79, 15 et p. 79, 35) || 26 δι' αὐτά v⁵, corr. Lil.

δι' ἑαυτὰ καὶ δι' ἄλληλα, ἢ ἑτέραν δι' ἑαυτὰ καὶ ἑτέραν δι' ἄλληλα; εἰ
 μὲν τὴν αὐτὴν καὶ μίαν, πῶς καθ' αὐτὸ καὶ δι' ἑτερον; οὐ δύναται γὰρ
 τὸ αὐτὸ κατὰ τὸ αὐτὸ τὰς ἀντικειμένας ἀναδέξασθαι σχέσεις· εἰ δὲ ἄλλην
 καὶ ἄλλην, λεγέτωσαν ἡμῖν οἱ τῷ δόγματι συνιστάμενοι τίς ἢ τῆς αὐξήσεως
 5 πρὸς ἄλλήλας διαφορά, καὶ τίς μὲν ἢ καθ' αὐτό, ποία δὲ ἢ διὰ τὸ ἑτερον·
 ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲ πλάσαι δυνατόν οἶμαι, εἰ δέ τινες ἔχοιεν λέγειν, ἡδέως
 ἀκούσαιμι. ὁ δέ γε Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ λοιποὶ φυσικοὶ οὕτω
 πάννυ παχεῖς ὥς ἔοικεν ἦσαν καὶ ἀφνεῖς, ὥς διττῆς αὐξήσεως οὔσης μίαν
 μὲν συνεωρακέναι, μίαν δὲ οὐ συνεγνωκέναι; καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ
 10 καὶ τῶν δυεῖν τουτωνῶν περὶ ἐκάτερον θεωρουμένων τῶν ἡμετέρων μερῶν,
 σώματός τε καὶ ψυχῆς, τὴν μὲν περὶ τὸ σῶμα καὶ οὐδὲ ταύτην ὁλόκληρον
 συνιδεῖν, τὴν δὲ περὶ τὴν ψυχὴν ἀγνοῆσαι, ἑτερον τρόπον πεπονηότες
 ταῦτα τοῖς μεθύουσιν· οἱ μὲν γὰρ ὥς διπλοῦν ὁρῶσι τὸ ἓν, οἱ δὲ τὸ δι-
 πλοῦν | κατεῖδον ὥς ἓν. εἰ μὴ τὸ τῆς μέθης ἴσως οἱ ταῦτα νῦν φυσιολο- f. 266^r
 15 γοῦντες πεπόνηθασιν. εἰ δὲ τὸ μὲν δι' αὐτό, τὸ δ' ἄλλο διὰ τὸ ἑτερον,
 πότερον τὴν ψυχὴν ἐροῦμεν αὔξειν διὰ τὴν τοῦ σώματος αὔξησιν ἢ τὸ
 σῶμα διὰ τὴν τῆς ψυχῆς; εἰ μὲν γὰρ τὸ πρῶτον, τὸ χεῖρον ἔσται τοῦ
 κρείττονος αἴτιον καὶ τοῦ ἀσωμάτου τὸ σῶμα καὶ τοῦ ἀμερίστου τὸ με-
 20 ριστόν. εἰ δὲ τὸ δεύτερον, πῶς τὴν ψυχὴν συναυξέσθαι λέγεις τῷ σώματι,
 δέον ἔμπαλιν λέγειν τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ συναυξάνεσθαι; ὁρᾷς ὅπως πάντο-
 θεν ὁ λόγος οὗτος πληττόμενος κίβδηλόν τι καὶ ἀδόκιμον ὑπηχεῖ; καὶ
 μὴν εἰ τὸ καθ' αὐτὸ αὐξανόμενον καὶ φθίνειν πέφυκε, πάντως τῷ ἑτέρῳ
 25 συμφυῶς συναυξανόμενον καὶ συμφθίνειν ἀναγκαῖον αὐτῷ· δι' ὃ γὰρ
 πάντως αὖξον εἶχε τὴν αὔξησιν, διὰ τοῦτο φθίνον ἐξεῖ τὴν φύσιν ἀκό-
 30 λουθον· ἀλλὰ μὴν ἐν γήρᾳ τοῦ σώματος φθίνοντος ἢ τῆς ψυχῆς λαμπρο-
 τέρα διαφαίνεται δύναμις, διὸ καὶ τῶν νέων οἱ γέροντες συνετώτεροι. εἰ
 δὲ καὶ φθίνειν ἢ συμφθίνειν φαῖεν τῷ σώματι τὴν ψυχὴν, ἀτόποις ἀτοπα
 προσυφαίνοντες καὶ ἀεὶ ἀτοπώτερα λέγοντες, ταῦτόν μοι δοκοῦσι τοῖς κρη-
 35 μιζομένοις παθεῖν· ὥς γὰρ ἐκεῖνοι ἅπαξ ἀπωσθέντες καὶ ὀλισθήσαντες
 ἐπὶ τὸ κάτω καὶ τὸ κοιλότερον ἀεὶ καταφέρονται καὶ οὐ δύνανται στῆναι
 τῆς ἐπὶ τὸ κάτω φορᾶς καὶ κινήσεως, οὕτως οὗτοι τάληθοῦς ἀποπεπτω-
 κότες ψευδῇ ψευδέσι προσπερονῶσι καὶ ἀδυνάτοις συγγομποῦσιν ἀδύνατα
 καὶ ἀεὶ ἀδυνατώτερα τῶν προτέρων κενολογοῦσιν. ὅπερ καὶ νῦν οὐχ
 40 ἥττον πεπόνηθαι συμφθίνειν τῷ σώματι τὴν ψυχὴν συγχωρήσαντες. πᾶν
 γὰρ τὸ φθίνον ἢ δι' ἄλλο ἢ δι' αὐτὸ ἀνάγκη φθαρῆναι ποτε, | οὐκ ἄρα f. 266^r
 45 ἄφθαρτος κατ' αὐτοὺς ἢ ψυχὴ. ὁρᾷς ἢ προήχθημεν ἀτοπίας τῷ καλῷ
 τοῦτῳ συνεπόμενοι δόγματι;

2–3 cf. Pl. Resp. 436 b 8–9; Arist. Met. 1005 b 19–27 || 21–23 cf. Simpl. in An. p. 60, 10–11 || 25–26 cf. Simpl. in An. p. 60, 3–9; Philop. An. p. 160, 30–35

Ἀλλὰ τοῦτο μὲν μετὰ τοῦ ψεύδους μὴ καὶ καταγέλαστον ἦ· ὁ μέντοι
 Νύσσης Γρηγόριος τὸ τῆς ἀδξήσεως ἔθλημα λαμβάνων ἐπὶ ψυχῆς τοῖς
 παρέργως τὰ ἐκείνου σκοποῦσι πρόσκομμα γίνεται. ἴν' οὖν καὶ τοῦτο
 διαλύσωμεν, ἴσθι ὅτι ἀντὶ τῆς ἐκφάνσεως τὴν αὐξησιν εἰρηκεν ὁ πατήρ.
 αὐτὸς τε γὰρ ἐρμηνεύει τοῦτο σαφῶς ὑποκατιῶν, εἰ τοῖς λόγοις προσέχοι- 5
 μεν (συνεκφαίνεσθαι γὰρ τὰς ὑποκεκρυμμένας λέγει τῆς ψυχῆς ἐνεργείας
 ἀξαναομένῳ καὶ τελειομένῳ τῷ σώματι), καὶ ἡ τῆς ἀδξήσεως ἀτοπία
 τοῦτο δίδωσιν ἐννοεῖν. μὴ τοίνυν δείσης, ὃ σοφὲ σύ, ὅτι μὴ τὰ βρέφη τὰ
 αὐτὰ τοῖς τελείοις ἐνεργεῖν ἔχουσιν· οὐδὲ γὰρ διὰ τὸ τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ διὰ
 τὸ τοῦ σώματος ἀτελές. εἰ γὰρ ἐν νόσοις καὶ μέθαις πολλὰκις ἀχρεῖον 10
 καὶ μετὰ τὴν τελείωσιν γίνεται τὸ σῶμα καὶ οὐδείς ἐπὶ τὴν ψυχὴν μετάγει
 τότε καὶ μετατίθησι τὸ περὶ τὴν ἐνέργειαν πλημμελές, μηδὲ πρὸ τῆς
 τελειώσεως τούτου τὴν ψυχὴν αἰτιώμεθα. εἰ δὲ καὶ ὁ θεσπέσιος Πλάτων
 φησὶν 'οἱ πολλὴ γήρως ἀπακμάζουσι καὶ τῷ νῶ' καὶ οὐκ ἔα τὸ σῶμα παρ-
 έντας ἡμᾶς ἐκείθεν τὸν λῆρον ψηφίζεσθαι, διὰ τίνα λόγον ἐπὶ τῶν νηπιω- 15
 δῶν σωμάτων αἰτιασόμεθα τὴν ψυχὴν; νῦν μὲν γὰρ οὕτω τὸ ὄργανον
 ἐπιτήδειον· εἰ οὖν νῦν ἐνταῦθα ταύτην χρῆναι τις λέγοι τὴν αἰτίαν ἀπο-
 διδόναι τῆς ἀτελοῦς ἐνεργείας ἢ πλημμελοῦς, λέγω δὴ τὴν ἀτέλειαν τῆς
 1. 267' ψυχῆς, τὸν αὐτὸν αἰτιολογείτω καὶ τότε τρόπον καὶ τὴν ψυχὴν εὐθυνέτω
 τὸ σῶμα παρεῖς, εἰ τίς πον τοιοῦτος εἴη οἷος οὐκ ἀναίτιον μόνον καθ' Ὁμη- 20
 ρον αἰτιάσασθαι, ἀλλὰ καὶ ἀπολύειν αἰτίας τὸν αἴτιον· εἰ δὲ μὴ ἐκεῖ
 τότε, μηδὲ ἐνταῦθα νῦν. ἡμεῖς δὲ ἄρα κἂν εἰ τυφλὸν τινα ἢ χωλὸν ἢ ἄλλως
 ἀκίνητον θεασάμεθα, οὕτως ἔχομεν εὐηθείας ὥς μηδὲ τὴν ὀπτικήν πε-
 πονθέναι δύναμιν λέγειν ἢ τὴν κινήτικὴν, ἀλλὰ τὸ αἰσθητήριον καὶ τοὺς
 πόδας καὶ τὰ αἰσθητικὰ νεῦρα καὶ τὰ κινήτικα; οὐδὲ ἐπὶ τῶν φανύλως 25
 ὁσμομένων τὴν ὁσφραντικὴν κακίζομεν δύναμιν, τὴν εἶνα καὶ τὸ ἰσθμοει-
 δὲς ὁστοῦν ἀφέντες, εἰ μὴ μεθύομεν. σοὶ δὲ εἰ τις παρεισθήκει κιθαρωδὸς
 εὐδ' μάλα τὸ ἔργον καὶ τοὺς νόμους τῆς τέχνης ἡκριβωκῶς, κιθάρα δὲ
 ἐκείνῳ ἢ οὐ παρῇ ἢ οὐκ ἐπιτηδεῖα παρῇ, ἄρ' ἂν τὴν ὀργανικὴν κακίαν
 ἐπὶ τὸν τεχνίτην μετήγες καὶ τὸν κιθαρωδόν; ἢ εἰ τις ἱππικῆς μὲν ἄκρως 30
 εἰδήμων εἴη, ἔτι δὲ ἀπαλῶ τινὶ πῶλῳ καὶ νεάζοντι χρῶτο καὶ μὴ δύναιτο
 τὴν τοῦ ἱππέως ἐνέργειαν ἐνεργεῖν, ἀλλὰ παρειμένος τὴν ἡλικίαν καὶ τὸν

2 cf. Greg. Nyss. Op. hom. 237 b 5—c 4; An. et res. 128 a 2—10 || 5—8 cf. Greg. Nyss. Op. hom. 237 c 4—13; 253 b 14—c 2 || 10—13 cf. Simpl. in An. p. 60, 16—19 || 13—14 Pl. Ax. 367 b 6 || 16—17 cf. Simpl. in An. p. 60, 7; 14—16 || 20—21 Hom. Il. N 775 vel A 654 ut cit. apud Plut. Quom. adul. ab am. 67 A || 22—27 cf. Simpl. in An. p. 60, 18—19

14 πολὺν γήρως v⁵ : πολὺ γήρως codd. Pl. || 18 δὴ] δὲ v⁵ a. c. || 20 εἴη Wk. : εἰ v⁵ || 30 ἐπὶ τὸν τεχνίτην mg. v⁵ | τις Lil. : τῆς v⁵

- χρόνον διατρίβει τὴν ἱππηλασίαν οὐκ ἐνδεικνύμενος, μῶν ὅταν ἴδῃς αὐξή-
 μένου τοῦ πῶλου τοῦτον ἱππεύοντα, συναυξηθῆναι φαίης καὶ τὴν ἱππικὴν
 ἐκείνῳ τέχνην καὶ δύναμιν; οὐκ ἔγωγε οἶμαι. κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ ταῦτα
 ὄργανόν ἐστι τῆς ψυχῆς τὸ σῶμα, ἅν συμπέφυκὲ τε καὶ αἰεὶ ταύτης
 5 ἐξήρτηται. ὥσπερ οὖν εἴ τις τῷ ἱππεῖ τε καὶ τῷ καθαρωδῶ τῷ μὲν τέ-
 λειον ἵππον, τῷ δὲ κιθάραν ἔδωκε φέρων εὐ ἔχουσιν, οὐδὲν ἦν ἔτ' ἐμποδῶν
 αὐτοῖς εἰς ἐπίδειξιν, οὕτω καὶ ἡ τῷ | νηπιῶδει σώματι καὶ ἀτελεστέρω f. 267^r
 ψυχῇ εἶπερ ἐν ἑτέρῳ τελείῳ γένοιτο τελείαν ἂν παραντίκα καὶ τὴν ἐνέρ-
 γειαν ἐπεδείξατο. ὁπηνίκα γοῦν ἐν τῷ Ἀδάμ τὸ σῶμα τέλειον διεπέπλα-
 10 στο, εὐθύς καὶ αὕτη ἐνεργὸς καὶ δραστήριος ἦν. εἰ δὲ τις λέγων ἐνίσταται
 τότε μὲν καὶ τὴν ψυχὴν τελείαν δεδημιουργῆσθαι εὐθύς, ὅτι καὶ τὸ σῶμα
 τέλειον τότε καὶ ὁλομελὲς ἦμα, ἀλλ' οὐ κατὰ βραχὺ διωργάνωτο, νῦν
 δὲ μὴ οὕτως ἔχειν, μηδὲ γὰρ τὸ σῶμα πάλιν ἄθροον μηδὲ τέλειον διαπλάτ-
 τεσθαι, τοῖς προτέροις λόγοις αὐτὸν ἐπιστόμισον.
- 15 Τοῦτο μὲν οὕτως ἡμῖν διηυκρίνηται ὀλίγα ἐκ πολλῶν εἰποῦσι· μακρὸν
 γὰρ ἂν εἴη καταλέγειν πᾶν εἴ τι ἐντεῦθεν ἀνακύπτει ἀτοπον καὶ ἀδύνατον.
 δεύτερον δὲ καὶ περὶ τῶν στοιχείων ἐζήτησας, πυρὸς τε καὶ ὕδατος, ὁπό-
 τερον τούτων ὑφ' ὁποτέρου λέγομεν ἀναλίσκεσθαι. τὸ οὖν ἀναλίσκεσθαι,
 εἰ μὴ τι ἄλλο σοι βούλεται, ἀντὶ τοῦ φθείρεσθαι ἡμεῖς ἐξελάβομεν. λέγο-
 20 μεν οὖν σοι ὅτι τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ ἐναντία πρὸς ἀλλήλα καθεστῆκασιν
 καὶ φυσικόν τινα κατ' ἀλλήλων ἡρηκότα καὶ ἀσπονδον πόλεμον οὔπω καὶ
 νῦν τῆς μάχης ἐλώφησαν καὶ τῆς διαστάσεως. τὸ μὲν γὰρ πῦρ θερμὸν
 καὶ ξηρόν, τὸ δὲ ὕδωρ ψυχρὸν καὶ ὑγρόν· καὶ τὸ μὲν πῦρ διαστατικόν τε
 καὶ διαιρετικόν, τὸ δὲ ὕδωρ κολλητικόν τε καὶ συνεκτικόν. καὶ ἵνα σοι
 25 μεταξὺ τι καὶ ἡδυσμα παραθήσομαι, μέγιστόν τι τῶν ἱκετευμάτων παρὰ
 τοῖς Πέρσαις καὶ ἀπαραίτητον ἦν εἴ τις πῦρ εἰληφώς καὶ ἐν ποταμῷ
 βεβηκώς τὸ πῦρ ἀπειλοῖν εἰς τὸ ὕδωρ ἀφήσειν, εἰ μὴ γε τεύξοιτο. ἐτύγχανε
 μὲν οὖν, | ἐκολάζετο δὲ διὰ τὴν παρανομίαν τῆς ἀπειλῆς, ἐναντία γὰρ καὶ f. 268^r
 φθαρτικὰ ἀλλήλων τὸ ὕδωρ τε καὶ τὸ πῦρ. ἀλλ' ἰδοὺ καὶ τὴν λύσιν προ-
 30 ανεφώνησα καὶ ἔχεις ἤδη ἀρπάσας αὐτήν, εἴ τί σου τῆς ταχυτήτος
 καταμαντεύομαι. εἰ γὰρ ἐναντία ταῦτα ἀλλήλοις ἐστὶ καὶ μαχόμενα, παντὶ
 δὲ τῷ φθειρομένῳ ὑπεναντίον μᾶλλον ἐστὶν ἢ φθορά, καὶ πῦρ ὑπὸ ὕδατος

3–5 cf. Arist. An. 412 b 12; Simpl. in An. p. 60, 24–25; Psell. Omn. doct. 33, 2;
 35, 1 || 9–10 cf. Gen. 2, 7 || 20–21 cf. Arist. Gen. et corr. 335 a 5–6; Plut. Prim.
 frig. 13–14 || 22–23 cf. Arist. Gen. et corr. 330 b 3–5; 331 a 17–18 || 23–24 cf.
 Plut. Prim. frig. 16 p. 952 B || 25–29 cf. Plut. Prim. frig. 14 p. 950 F; Arist. Phys.
 192 a 21–22 || 31–32 cf. Plut. Prim. frig. 14 p. 950 E

14 αὐτόν] σαντόν v⁵, corr. Lil.

σβεσθήσεται καὶ ὕδωρ ὑπὸ πυρὸς ἐξαερωθήσεται, εἰ μὴ τις οὔτε πῦρ
ἐωράκει ποτὲ σβεγνόμενον ὕδατι οὔτε λέβητας βλους ὕδατων κενωθέντας
ὑπὸ πυρός· ὑπ' ἀμφοτέρων ἄρα καὶ ἀμφω φθαρήσεται καὶ ἀναλωθήσεται.

Ταῦτα μὲν οὖν οὕτως εἴρηται πρὸς ἃ σοι ἠπόρηται πρὸς ἡμᾶς· σὺ δὲ ὁ
καλὸς Κριτίας ἔχον μοι φιλοσόφων λόγων καὶ φυσικῶν ζητημάτων καὶ
λύσεων.

17

f. 95^r

Πρὸς τοὺς λέγοντας μὴ εἶναι φύσει χρηστὸν τὸν ἄνθρωπον
(ἐλέγχθη δὲ ὁ τοιοῦτος λόγος αὐτοσχεδῶς)

Οὐ μικρὸς ὁ λόγος τῆς ἀπορίας οὐδὲ βραχεῖα ἡ τοῦ προβλήματος
ζήτησις. καὶ τοῦτο δῆλον ἐξ ὧν οἱ παλαιότεροι τῶν σοφῶν περὶ τοῦτον ¹⁰
ἠγαντιώθησαν. ἀλλὰ μὴν καὶ Πλάτων αὐτὸς ὁ λύχνος τῆς καθ' ἡμᾶς
φιλοσοφίας (ἵνα μὴ λέγω τῆς ὑψηλοτέρας καὶ κρείττονος) ταῖς οἰκείαις
φαίνεται προτάσεσιν ἐν τῷ Περὶ ἀρετῆς ἀνταποκρινόμενος, τῷ μὲν φυ-
σικῷ τὸ ἐπακτὸν ἀντιτιθεῖς, εἰτ' αὖθις τὸ ἀσκητὸν καὶ τὸ διδακτὸν. καὶ
ὥσπερ αὐτὸς ὑπ' αὐτοῦ σκοτοδινῶν καὶ διαπορούμενος καὶ οὐκ ἔχων ¹⁵
ὅποι τὸν φόρτον τῶν ἀποριῶν προσορμίσσειεν, ἀχανεῖ πελάγει κατέδν
καὶ τελευτῶν θεία μοῖρα τεταραγμένως ἀπέφηνε τὴν ἀρετὴν τῷ ἀνθρώπῳ
ἐπιφοιτᾶν. εἰ οὖν οὕτω δυσθεώρητος ὁ λόγος καὶ δυσκατάληπτος καὶ
πολλὴν ἔχων ταραχὴν τοῖς μὴ διαιρεῖν εἰδόσι τὰ λεγόμενα, ἀλλὰ συμφύρ-
δην πως λύουσι τὰ ζητούμενα, πῶς ἂν αὐτὸς ἀδιακρίτως τὴν λύσιν ²⁰
[αὐτῷ], ἴν' οὕτως εἰπω, νεμέσαιμι ἢ αἰτιάσομαι τοὺς ἐπιδιστάζοντας;
οὐχ οὕτω τετύφωμαι. ἵνα <οὖν> μὴ δόξω καινότεραν βαδίζειν ὁδόν, ἢ μᾶλ-
λον ἀλαζόνα καὶ ποιητικῶς εἰπεῖν ὑπεράνορα ὥς αὐτός τι πλέον ἔχων
νοεῖν τῶν ἄλλων, σαφοῦς ὄντος τοῦ θεωρήματος καὶ ἔτι μᾶλλον σαφεστέ-
ρας τῆς λύσεως, ὥδέπερ τῷ λόγῳ χρῆσομαι. ²⁵

Ἐν τίνι τὴν ἀρετὴν ἐμπεφυκέναι φατέ; ἢ αὖθις ἐπιβεβλήσθαι τῇ αἰδεῖ
φύσει καὶ ἀσωμάτῳ καὶ ἀσυνθέτῳ, ἢ τῇ συγκειμένῃ καὶ σαρκίνῃ καὶ πο-
λυσχήμενι, ἢ τῷ συναμφοτέρῳ; διαλεγόμενοι γὰρ περὶ τοῦ εἰ φύσει χρη-
στός ὁ ἄνθρωπος ἢ μὴ, περὶ ψυχῆς ἢ περὶ σώματος διαλέγεσθε ἢ περὶ τοῦ

16 1—3 cf. Arist. Cael. 312 b 13; Philop. in Gen. et corr. p. 129, 25

17 13 Pl. Meno (cf. Diog. Laert. III 60) || 13—14 cf. Pl. Meno 70 a 1—4 || 17—18
cf. Pl. Meno 99 e 5—6, 100 b 2—4

16 4—5 ὁ καλὸς Κριτίας Lil.

17 P || 18 ἐπιφοιτᾶν scripsi : ἐπιφοιτῶν P || 19 τὰ λεγόμενα scripsi : τ λ γ tan-
tum P | συμφορηδόν F, correxi || 21 supplevi || 22 suppl. Wk

ἐκ τούτων συνθέντου; καὶ εἰ περὶ ψυχῆς, πότερον αὐτῆς καθ' αὐτὴν οὕσης
 ὁποῖα μετὰ τὴν ἀποβίωσιν ἦ, ἢ χρωμένης σώματι; εἰ μὲν γὰρ τῆς μετὰ
 τὴν ἀποβίωσιν, ἄλλος λόγος καὶ οὗτος βαθύτερος. εἰ δὲ τῆς ὡς μέρος τῷ
 ἀνθρώπῳ οὕσης, πῶς τοῖς μὲν τετήρηται ἀδιάφθορος, οἷα καὶ πεποιήται
 5 (ἐὼ γὰρ τὰς ὀρέξεις), ἔνθεν καὶ ὁ φυσικὸς <τὸ> ἰσχυρὸν ἔχει, τοῖς δὲ
 διέφθαρται καὶ ἀποσσεσάρκωται ἐπομένη τῷ χεῖρονι, ἔνθεν ἀνακύπτει ὁ
 θετικός; εἰ γὰρ φύσει τὸ καλὸν ἐκέκτητο, πῶς ἀποβέβληκε προαιρέσει;
 ἀλλὰ ἀπροαίρετα τὰ τῆς φύσεως καὶ ἀναλλοίωτα, ὡς τῷ ἡλίῳ ἢ λαμπηδῶν,
 τὸ ῥέειν τῷ ὕδατι καὶ τῇ βώλῳ ἢ κάτω φορᾷ. εἰ δὲ σώματι ἐντεθεῖσθαι
 10 τὴν ἀρετὴν φήσετε, αὐτόθεν ἐλέγχεσθε· ἢ γὰρ ἄψυχον τοῦτο νοήσετε ἢ
 ἔμψυχον. καὶ εἰ ἄψυχον, ἀνεπίδεκτον εὐρήσετε κακίας καὶ ἀρετῆς, πρὸς
 τὴν ἐξ ἧς ἐλήφθη ἀναλυόμενον γῆν· εἰ δὲ ἔμψυχον, πρὸς τὸ γεῶδες ῥέπον
 καὶ σύστοιχον καὶ μαχόμενον τῇ ψυχῇ ἐναντιούμενόν τε τῷ τοῦ νοῦς
 νόμῳ καὶ ἀντιστρατευόμενον. εἰ δὲ τὸ συναμφότερον, εἰς βάθος ἀποριῶν
 15 ἐμπεπτώκαμεν. σύνθετόν τι χρῆμα ὁ ἄνθρωπος, τὰ ἐξ ὧν συντίθεται
 ἀντικαθιστάμενα καὶ μαχόμενα. πῶς οὖν ἀπλοῦν ὄνομα κατὰ διαφόρων
 καὶ ἀνομοίων καὶ ἐναντιουμένων ἀλλήλαις κατηγορήσετε φύσεων; πῶς
 δ' ἂν μὴ κατηγορήσητε εἰρηνεύόντων τῶν ἀπλῶν πολλάκις ἀλλήλοις ἐν
 τῷ συγκρίματι, ὅταν ἢ τοῦ σώματος λεπυνθῇ παχυμέρεια καὶ συνανα-
 20 πτερωθῇ τῇ ψυχῇ, ὡς νοεῖν ἐν τῇ συνθέσει ἀπλότητα; ὁρᾷτε οἷς ἀποριῶν
 κύμασι ταλαντευόμεθα καὶ τῇδε κἀκεῖσε περιηγόμεθα ταῖς ἑτερορρεπέσι
 τῶν νοημάτων συμφοροῦμενοι πλάστιγξι; καὶ οὕτω περὶ φύσεως καὶ
 θέσεως διηρενήσαμεν· πολυσήμαντον γὰρ ἑκάτερον καὶ πολλὰ τῶν ση-
 μαινομένων ἢ διαφορὰ. |

25 Ζητῶ δὲ καὶ τί διενηνόχατον φύσις καὶ φύσει, θέσις καὶ θέσει, ἢ μηδέν· f. 95^v
 καὶ πότερον φύσει καλὸς ὁ ἄνθρωπος ἢ φύσις ἀνθρώπου τὸ καλόν· ἔχει
 γὰρ καὶ τοῦτο διάσκεψιν πόθεν τε καὶ ποῖ τὰ κακὰ καὶ τίνα, ὅθεν τε ἐλή-
 λυνθε καὶ ὅπη ἰδρῦνται καὶ ὅτω συμβέβηκε καὶ εἰ ὅλως ἔστιν ἐν τοῖς οὐσιν.
 Πλάτων οὖν <ἐν> τῷ Φαίδρῳ διαλαμβάνων περὶ ψυχῆς ἵππων συνωρίδι
 30 ἡνίοχον αὐτὸν ἐνίστησι, τοὺς δὲ ἵππους περὶ τὴν κίνησιν ἑτεροζυγεῖν, ὡς
 τὸν μὲν ὑπὲρ τὸν νῶτον τοῦ πόλου ἀράσσειν τοῖς ποσί, τὸν δὲ φέρεσθαι
 πρὸς τὸ κάταντες καὶ συνεφέλκεσθαι καὶ τὸν ἕτερον. τίς οὖν ὁ ἀράσων
 ἵππος ἐνταῦθα ὁ αἰθεροκίνητος καὶ οὐράνιος; οὐχ ὁ ἔμφυτος λογισμός,
 φύσει τε ὦν ἀγαθὸς καὶ τοῦ κυρίως ἀγαθοῦ ἔχων τὴν ἔφεσιν; ὁ δ' ἕτερος

26–28 Plot. I 8, 1, 1–6 || 29–32 cf. Pl. Phaedr. 246 a 6sq. (quod saepe cit. Procl. Mal.)

4 ἀδιάφορος P, corr. Hansen || 5 τὸ coni. Wk. || 26 καλὸς] καλόν P, correxi || 28 ὅπη] ὅπου Plot. || 29 supplevi

ὁ περίγειος οὐχ ὁ παρφυσιτάμενος καὶ ἀντίθετος κατὰ ταύτης τε καὶ ὦν καὶ τὸν ἡρίοχον συνεφελκόμενος; ἀλλὰ νόει τὸ αἶνιγμα ἀκριβέστερον. ὁ ὑπερρέφελος ἵππος ἐσπαρμένην μὲν ἀγεώργητον δὲ εἶχε τὴν ἀρετὴν· ὅθεν καὶ τῷ ἀντιθέτῳ συγκαταπέπτωκεν. ἀλλ' ὁ κατὰζας ταύτην φιλόσοφος τὴν τέως τοῖς δώδεκα θεοῖς συντρέχουσιν ἐν τῷ *Περὶ ψυχῆς ἐντεῦθεν* 5 ἐκείσε ἀνήγαγεν, ἀσκητικὰ ταύτη πτερὰ περιέμενος καὶ τοῦ σώματος ἀπολύσας διὰ τῆς τῶν παθῶν ἀποχῆς.

Πλωτῖνος δὲ περὶ τῆς τοῦ ἀγαθοῦ διελόμενος φύσεως, καὶ ἀναμνήσας αὐτὸ ὥς ἔστι δυνατόν, αὐτὸν τε τὸν ὑπερκείμενον νοῦν ἐπάγει λέγων· ἡ δὲ ἔξωθεν περὶ τοῦτον χορεύουσα ψυχὴ περὶ αὐτὸν βλέπουσα καὶ τὸ 10 εἶσω αὐτοῦ θεαμένη τὸν θεὸν δι' αὐτοῦ βλέπει. καὶ οὗτος θεὸς ἀπῆμων καὶ μακάριος καὶ τὸ κακὸν οὐδαμοῦ ἐνταῦθα. πόθεν οὖν τῇ ψυχῇ τῆς χορείας ἡ κίνησις; πόθεν ἡ πρὸς τὸ εἶσω τοῦ νοῦ θεία; πόθεν ἡ δι' αὐτοῦ πρὸς τὸν θεὸν ὁρασις; ἄρ' οὐκ ἀπὸ τῆς οἰκείας φύσεως (πόθεν γὰρ ἄλλοθεν;) ἥτις ὥσπερ τις σπορά ἐστὶν ἐνδιάθετος τοῖς καλοῖς ἀκροδρόνοις ἅπερ 15 ἐξέθρεψεν ἡ προαίρεσις;

Καὶ Πορφύριος δὲ συνωδὰ τοῦτω πεφιλοσόφηκε. περὶ γὰρ ψυχῆς διαλαμβάνων φησὶν· ὥσπερ οἱ ἀγρυπνητικοὶ αὐτῷ τῷ θέλειν καθεύδειν ἐπιτηροῦντες τὸ καθεύδειν τὸν ὕπνον ἐκκρούουσι καὶ οὐ πρότερόν γε καθεύδουσι, πρὶν ἐκ τῆς ἀναστροφῆς παντελῆ λήθην τοῦ ἐπιτηρεῖν τὸ καθεύδειν 20 λαμβάνουσιν, οὕτω δὲ τῇ ψυχῇ οὐχ οἷόν τε λύσιν ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ γενέσθαι γνωστικῇ οὐσῇ ἐνεργείᾳ, μὴ πρὸς τὸ ὃν αὐτὸ στραφείη κακεῖ τὴν προσοχὴν συνεχῶς ἐντεινούσῃ. κατ' ὀλίγον γὰρ οὗτος ὁ δοξαστικός ὁμοῦ καὶ φανταστικός δεσμὸς καὶ παθητικός αὐτῆς ἐκλύεται. λευκότερον ἡμῖν ὁ Πορφύριος τὸ νόημα διεσάφησεν ἀπὸ Πλατωνικῶν τοῦτο φρεάτων 25 ἐξαντλησάμενος· ὁ γὰρ ἐκείνος φρουρὰν καὶ ἥλον ἐκάλεσεν, οὗτος δεσμὸν προσηγόρευσεν, ἐν διαφοροῖς ὀνόμασι μίαν ἀμφοτέροι διηλοῦντες ὁμόνοιαν.

Ἀλλ' ἐπειδήπερ οὐ δυνατόν ἄλλως ἐννοιαν τοῦ προβλήματος σχεῖν εἰ μὴ πον διαληψόμεθα περὶ φύσεως, ὥς δὲ καὶ περὶ θέσεως, τί αὐτῶν εἴη 30 ἐκότερον, ἐπὶ τὴν περὶ αὐτῶν κατανόησιν τὸν λόγον ἀφήσομεν. ποικίλως τὸ τῆς φύσεως ὄνομα παρὰ τοῖς φιλοσόφοις διείληπται. οἱ μὲν γὰρ δύναμιν τινα ταύτην ὀρίζονται ἐνδεδυνκίαν τῇ ὕλῃ, ἀρχὴν ἡρεμίας καὶ κινήσεως· ἀπὸ γὰρ ταύτης πάντα γεννῶσι καὶ εἰς αὐτὴν ἀναλύνουσιν, ἅποιον οὖσαν

5 cf. Pl. Phaed. 107 e sqq. || 8 cf. Plot. I 8, 2 || 10–12 Plot. I 8, 2, 23 || 17–24 fontem non inveni || 26 cf. Pl. Phaed. 62 b 4, 83 d 4 || 31–p. 85, 3 cf. Arist. Phys. 192 b 13sqq.; Simpl. in Phys. p. 282, 32sqq.

5 τοῖς δώδεκα θεοῖς scripsi : τῷ δώδεκα θεῷ P || 11 οὗτος Plot. : οὕτω P | θεός] θεῶν βίος Plot. || 21 δὲ P || 23 οὕτως fort. legendum put. Wk.

τῷ ἐαυτῆς λόγῳ, ἀσχημάτιστόν τε καὶ ἀνείδεον, παντὸς δὲ δεκτικὸν καὶ εἶδους καὶ σχήματος. ἑτεροὶ δὲ καὶ τὴν οὐσίαν ἢ τὸ ὕλικόν ὑποκείμενον τούτῳ προσηγόρευσαν τῷ ὀνόματι. τοῖς δὲ φύσις ἔδοξε τὸ τοιῶσδε ἔμπεφυκέναι καὶ οὐκ ᾧ ἔμπεφυκε, περὶ ἧς νῦν ἡμῖν ἅπας ὁ λόγος. οὐδὲ
 5 γὰρ αὐτὴν τὴν τοῦ ὑποκειμένου οὐσίαν, τὸ σύνθετόν φημι, τὴν ἐξ ἀνομοίων συνισταμένην, φύσει τι χρῆμα χρηστὸν εἵπομαι, ἀλλ' ἔμπεφυκέναι ταύτη τὸ ἀγαθὸν φυσικῶς. τούτῳ γὰρ φύσις καὶ φύσει διενηνόχαστον, ὅτι τὸ μὲν ὑπόκειται, τὸ δ' ἔμπεφυκεν· ἔμφυτον γὰρ ἡμῖν τὸ ἀγαθὸν ὡς τὸ θερμὸν τῇ καρδίᾳ. οὐ μὲν ὁ ἄνθρωπος φυσικὸν ἀγαθόν, εἰ δὴ καὶ λέγεται κατα-
 10 χρηστικῶς.

Τὸ δὲ κατὰ τῆς θέσεως οὐκ οὕτως ἔχει· οὐδὲ γὰρ ἔμφυτον ᾧ συμβέβη-
 κεν, ἀλλ' ἐπακτὸν ὡς τῷ σιδήρῳ ἢ ἀποπυράκτωσις. θερμὸν γὰρ ὁμοίως καὶ ὁ ἀποπυρακτωθεὶς σίδηρος καὶ ἡ ἐν τοῖς ζώοις καρδία, ἀλλὰ τῇ μὲν ὑπαναβλύζει, τῷ δ' ἐπιρρεῖ (ἵνα τι καθ' ὑμᾶς καινοπρεπέστερον χρήσομαι
 15 τοῖς ὀνόμασι καὶ ξενοπρεπεστέρα τροπῇ), καὶ τὸ μὲν οὐδέποτε λήγει τὸ ἔμφυτον, τὸ δὲ τοῦ αἰτίου ἐπιλείψαντος παύεται. ἀλλὰ δέξασθέ μου μικρόν τι ἐρώτημα. θέσει φατέ ἀγαθὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον, ὡς θερμὸν τὸν σίδηρον· ὁ γὰρ σίδηρος πρὶν θερμανθῆ {οὐ} ψυχρός. ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ ἄνθρωπος θέσει τὸ ἀγαθὸν κέκτεται, ἦν ὅτε οὐκ ἦν ἀγαθός· πρὸ γοῦν τῆς
 20 θέσεως ποίας αὐτὸν ἔξωθεν εἶναι φατέ; τῆς τοῦ ἀγαθοῦ; ἀλλ' οὐκ ἦν· ὅστερον γὰρ γέγονεν. ἀλλὰ τῆς τοῦ κακοῦ; ἀλλ' ἀνύπαρκτος αὕτη, ἐξ ἀποπτώσεως τοῦ καλοῦ τῷ ἀνθρώπῳ ἐπισυμβαίνουσα.

Ἀλλ' ἵνα τὰς πολλὰς ἀφῶμεν λεπτολογίας, οἰκειότερον περὶ τοῦ προβλήματος διαλάβωμεν. ἦν ὅτε ἄμικτον εἶχε τὸ ἀγαθὸν ἢ φύσις ἡμῶν,
 25 μονοειδὴς πλασθεῖσα παρὰ τοῦ κτίσαντος. τὸ δὲ ἄτρεπτον καὶ ἀθάνατον ὑπηρετήθη τέως, ἵνα ἐν καιρῷ ἀμφοτέρων ἐπαχθῇ ὃ τε ἔμφυτευθεὶς ἐν ἡμῖν τοῦ ἀγαθοῦ βλαστὸς καρπὸν ἐνείκη παρὰ τῆς ἡμῶν προαιρέσεως. ἐπεὶ δὲ τῷ ὄφει κατεσοφίσθημεν καὶ τοῦ ξύλου τῆς κακίας γεγεύσμεθα, ὥσπερ τις ἄκανθα ἐνδὺς ἢ πονηρία τῷ ῥόδῳ ὑπανεφύη. ἐντεῦθεν οὖν ἢ
 30 τοῦ ἀγαθοῦ πλάνη καὶ σύγχυσις γέγονε καὶ ἡ διάφορος περὶ τούτων δόξα· τὸ γὰρ ἐναντία ἐπιθυμίαις ἡμᾶς διασχίζεσθαι καὶ τῷ τῆς ἡδονῆς ζωγρεῖσθαι δελέατι ἀμφίβολον ἡμῖν τὴν φυσικὴν ἐποίησεν ἀγαθότητα. πῶς γὰρ ἐκ | φύσεως ἀγαθός, εἴποι τις ἄν, ὁ τοῦ κυρίως καλοῦ προτετι- f. 96^r
 35 μηκῶς τὸ φαινόμενον, ὁ τὰς μυρίας κήρας τῶν παθημάτων τῆς ἀπαθείας ἀνταλλάξάμενος, ὁ τῷ ἐφορκίῳ τοῦ σώματος βαρυνόμενος; καὶ αὐθις προσθήσει· εἰ τὸ φυσικὸν ἀμετάθετον, πῶς οἱ τὴν ἀρετὴν ἐλόμενοι καὶ

πολλῶ τῷ χρόνῳ ταύτην ἐμμελετήσαντες, ὥς δοκεῖν ἀπ' αὐτῆς πεποιῶ-
σθαι, ἐν μιᾷ ῥοπῇ ταύτην ἀποβεβλήκασι;

Ταῦτ' ἴσως ἡμῖν ἐρεσχηλήσουσιν οἱ τῷ ἐναντίῳ συνιστάμενοι δόγματι.
ἰστῶ δὲ ἀράχνης ἡ ἀντίθεσις αὐτῶν ἔοικεν, ἥ καὶ τάχιστα τῇ ἐπαφῇ τοῦ
λόγου περιρροήσεται. ὁμώνυμον, ὧ λῶστε, τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα· τὸ μὲν 5
ἐνεργούμενον, τὸ δ' οἷον ὑποκείμενον. οἷόν τι λέγω· φύσει ψυχρὰ ἢ χιῶν
καὶ θερμὸν τὸ πῦρ, ἐκότερόν τε αὐτῶν τὸ μὲν ψύχει, τὸ δὲ θερμαίνει,
ἐνεργοῦν ἕκαστον τὴν οἰκείαν δύναμιν. σὺ οὖν ὁ λέγων φύσει ψυχρὰν τὴν
χιῶνα, ποτέρῳ τὸ φύσει ψυχρὸν διορίζῃ, τῷ συμπεφυκέναι τῷ ταύτης
σώματι ἢ τῷ ψύχειν τὸ προσπελάζον; εὐδηλον ὅτι τῷ συμπεφυκέναι· 10
οὐδὲ γὰρ ἐκ τῶν ἐνεργειῶν τὰς φύσεις διορίζομεθα. ἢ γὰρ ἂν ποτε καί
τισι τὸ μὲν πῦρ θερμὸν, ψυχρὰ δὲ ἢ χιῶν τῷ θερμαίνειν ἢ ψύχειν τοῖς
πάσχειν δυναμένοις τὴν θερμότητα καὶ ψυχρότητα, καὶ ἔσται σοι τὸ
πῦρ τῷ μὲν σιδήρῳ θερμὸν, τῇ δὲ σαλαμάνδρᾳ ψυχρὸν, κατὰ ταῦτόν ἐν
ταύτῳ τὰς ἐναντίας δεδεδυμένον ποιότητος. ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχει· τῷ γὰρ 15
ἐνυπάρχειν, οὐ τῷ ἐνεργεῖν, τὸ τοιῶσδε εἶναι ἢ τοιῶσδε διορίζομεθα.
εἰ οὖν τοῦθ' οὕτω διωμολόγηται, μὴδὲ τἀγαθὸν ἀνθρώπῳ διορίζον ἀπὸ
τῆς πράξεως, ἀλλὰ τῷ συμπεφυκέναι τούτῳ τὴν τοῦ καλοῦ ἀρχὴν ἀδιά-
πτωτον. εἰπέ οὖν μοι· πράξας τις τὴν ἀρετὴν, εἴτ' αὐθις ἀποβαλὼν καὶ
τὸ σπέρμα τοῦ ἀγαθοῦ ἀποβέβληκε; καὶ εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, ἀνήρηται 20
σοι ἐν βραχεὶ τῆς πίστεως ἡμῶν τὸ κεφάλαιον καὶ τῆς ἀνθρωπίνης τὸ
ἴδιον φύσεως, καὶ μάτην αἱ φιλάνθρωποι τοῦ ἀγαθοῦ ἀγκάλαι ἥπλωνται
τὸν ἀπολωλότα ὑποδεχόμεναι ἄσωτον· ᾧ γὰρ ἢ τοῦ ἀγαθοῦ ἀπώλετο κί-
νησις, τούτῳ αἱ πατρικαὶ χεῖρες εἰς ὑποδοχὴν παρελκόντως ἐκτέτανται.
εἰ δ' οὐκ ἀποβέβληκεν, ἐν τούτῳ δὲ καὶ οὐκ ἐν ταῖς πράξεσι τὸ φυσικὸν 25
ὀριζόμεθα ἀγαθόν, ἀκίνητον πάντως καὶ ἀμετάθετον, μὴδέποτε ἐλλείπον
ἡμᾶς. ἀπόκριναί μοι καὶ αὐθις· οὐ τὸ λογικὸν τῷ λογικῷ ζῶν (τἀνθρώπῳ
φημί, ἑατέον γὰρ τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς) συμπληρωτικὸν τῆς οὐσίας ἐστίν; λόγον
δ' ἐνταῦθα τὸν ἐνδιάθετον λέγομεν. ἄρ' οὖν ἔστιν ὅτε ἀτρεμεῖν τὸ ζῶον
πέφυκεν ἐν ταῖς ψυχικαῖς ἐνθυμήσεσι; τί γοῦν ποτε μὴ φῆς ἐστερεῖσθαι 30
τοῦ λόγον ὁ ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τὰ ὑποκείμενα ὀριζόμενος; τὸ δὲ θνητὸν
οὐ καὶ αὐτὸ {τὸ} μέρος συμπληρωτικὸν ὃν τῆς φύσεως; ἀλλ' οὐ τῷ θνή-
σκεν ὁπόσαι στιγμαὶ θνητὸν τὸν ἀνθρώπον ὀνομάζομεν, ἀλλὰ τῷ τῇ
φύσει ἐγκεῖσθαι καὶ μὴδέποτε φύσιν ἔχειν χωρίζεσθαι. καὶ τἀγαθὸν οὕτω
πως τῷ ἀνθρώπῳ ἐστὶ συγγιγνόμενον, τούτῳ καὶ ὃν ἀνεξάλειπτον. ἐνῆν 35
καὶ ἑτέροισι ἐπάγειν λόγους καὶ μαρτυρίαις τὸν λόγον πιστώσασθαι,
ἀλλ' ἱκανὰ τὰ εἰρημένα πρὸς ἀκοὴν εὐγνώμονα καὶ εὐσύνετον.

Ὅτι οὐκ ἄρκει ἡ φύσις, κἄν γενναία ᾗ, πρὸς τὴν τῶν μαθημάτων ἀνάληψιν f. 99^v
 ἄνευ παιδεύσεως

| Ἐγὼ δὲ οὐδὲ τὴν πρώτην συνορᾶν δύναμαι, πῶς ἂν τοῦτο ψυχῇ f. 100^r
 παραγένοιτο καὶ εἰδείη τὰ θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπινα, γνοίη τε καὶ σύμπαντα
 5 τὰ μαθήματα, εἰ μὴ πρότερον πολλὰς μὲν ἀνελίξοι δέλτους, πολλοῖς δὲ
 σοφοῖς ὁμιλήσειεν. ἡ γὰρ διὰ διδασκαλίας καὶ μαθήσεως ἢ διὰ ζητήσεως
 καὶ εἰρέσεως γινώσκειν τις ἐπίσταιτο τὰ τοῖς ἄλλοις ἄγνωστα. ταῖς μὲν
 γὰρ ἔξω τῶν σωμάτων ψυχαῖς πείθομαι τοῖς φιλοσοφοῦσιν ἀτενέργητον
 εἶναι τὴν γνῶσιν τῶν ὄντων. ταῖς δὲ πιπτούσαις ὑπὸ τὴν γένεσιν πῶς
 10 τοῦτο δώσομεν; ἀπολωλέκασιν γὰρ ὁ πατὴρ ἐκλήρωσαντο, καὶ
 δεῖ ἀναχώνυσθαι διὰ λόγων, ἵν' αὐταῖς ἀναλάμψῃ τὰ ἐνσπαρέντα ἐν τῷ
 ἀδύτῳ τῆς φύσεως· κἄν εἰ γενναίαν δέ τις ἔχοι τὴν φύσιν, προλαμβάνει
 μὲν τῶν ἀγενεστέρων, οὐ μὴν οὕτως εἰπεῖν καὶ προσλάβοι τὸ μάθημα καὶ
 μάλιστα μὴ ζητούμενον.

15 Σίβυλλα δὲ χαιρέτω καὶ εἴ τις ἄλλος ἐκ γενετῆς εὐθὺς ἀφῆκε φωνὴν καὶ
 τὴν σφαῖραν εἶπεν ἀφ' ἧς καταβεβήκοι αὐτῷ ἡ ψυχὴ. ἐγὼ γὰρ καὶ αὐτὸ
 δὴ τὸ περὶ τούτου τοῖς Ἑλλήσι δοξαζόμενον οὐ δόγμα, ἀλλὰ μυθολόγημα
 ἦγρημαι. θειοτέρας μὲν γὰρ εἶναι φύσεως τὰς ψυχὰς πείθομαι, καὶ πολλὰ
 μὲν νοερὰ γένη ἐν αὐταῖς ἔχειν, κάλλιστά τε συνθήματα παρὰ τοῦ πρώτου
 20 πατρὸς λαβεῖν, οὔτε δὲ πολλῶν κόλπων αὐτὰς κεκτῆσθαι πληρώματα,
 οὔτε τῶν σωμάτων προεστηκέναι καὶ πίπτειν ἐνταῦθα ἀτονούσας πρὸς
 τὴν θέαν τοῦ ὄντος δεξαίμην ἄν. ἔχουσαι δὲ ἅπερ εἰλήφασιν οὐκ ἐμφαίνου-
 σιν εὐθὺς ἐν τοῖς σώμασιν, ἀλλὰ παρὰ μὲν τὴν πρὸς τὸ φθαρτὸν μίξιν
 γονιμώτεραι ἢ ἀφνέστεραι καθεστήκασιν, οὐ μέντοι καὶ τοὺς λόγους
 25 εὐθὺς προκεχειρισμένους ἔχουσιν ὧν πρώτως ἐγνώκεισαν. ἀλλ' ἀπὸ τῆς
 παιδεύσεως εἰς μὲν ἀνάμνησιν οὐκ ἐπανίστασιν, ἐπεὶ μηδὲ τὸ δόγμα μοι
 τοῦτο ἀρέσκει, γραμματεῖον δὲ οὐσαι κενὸν πληροῦται τῆς κρείττονος
 γνώσεως.

Οἱ δὲ ὀξεῖς καὶ ἀγγίνοι καὶ μνήμονες λόγον μὲν αὐτοὺς παιδαγωγούντος
 30 κτήσαιντ' ἂν τι πλεον τῶν ἄλλων διὰ μαθήσεως, ἀφ' αὐτῶν δὲ πρὸς τὰ

18 4 cf. Stoicorum veterum fragmenta, ed. v. Arnim, II p. 15, 4; p. 304, 25 ||
 15–17 cf. Procl. in Tim. III p. 282, 2–6; Psell. *Περὶ τοῦ πῶς οἱ μὲν . . . φρόνιμοι*,
 infra p. 91, 4sq. || 18–20 cf. Psell. or. Chald., infra pp. 140, 10–18; 142, 13–16;
 144, 19–20 || 20 Or. Chald. 96, 3 || 21–22 cf. Pl. Phaedr. 248 b 4 || 26–27 cf. Psell.
 Expos. or. Chald., infra p. 144, 19

ἀνάντη φερόμενοι διολισθήσαιεν ἂν ἢ ὑπερπηδήσαιεν. ὁ γὰρ τῷ θρασεί
 ἵππῳ καὶ ὑπερήλικι ὁ χαλινὸς δύναιται, τοῦτο τῇ γονιμωτάτῃ καὶ ὀξεῖᾳ
 φύσει ὁ λόγος ἰσχύει. ἐγὼ γοῦν ἐωράκειν πολλοὺς τῶν γενναίων μὲν τὴν
 φύσιν, ἀτελεστέρων δὲ πρὸς τὴν μάθησιν, οὐ παρὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν ὧν
 μεμαθήκασιν γεγονότας βελτίους, ἢ παρὰ τὴν ὀξεῖαν φύσιν αὐτά τε ταῦτα 5
 συγχέαντας καὶ περὶ ἃ μὴ ἐπραγματεύσαντο ἀταμιεύτω τε τῇ γλώττῃ
 χρωμένους καὶ ἄνοιαν ὀφλισκάνοντας. οὐ γὰρ πρόχειρον ἢ ἀποδείξεις,
 οὐδ' εἴ τι ὑπὲρ ἀποδείξειν, οὔτε τὸ ἀπλοῦν οὔτε τὸ σύνθετον. διὰ ταῦτα
 δεῖ τὰ μὲν ἐκ διαιρέσεως ἔχειν μανθάνοντας, τὰ δὲ ἐξ ὀρικῆς ἀποδόσεως,
 τὰ δὲ ἐξ ἀποδείξεως, τὰ δ' ἐξ ἀναλύσεως, τὰ δ' ὑπὲρ ταῦτα ἔχειν ταῖς 10
 ἀπλαῖς καὶ ἀδιεξοδεύτοις ἐπιβολαῖς, καὶ τὰ μὲν παρὰ νοῦ, τὰ δὲ παρὰ
 σοφίας λαμβάνειν, τὰ δὲ καὶ ὑπὲρ τὸν νοῦν ἔχειν, ὅτι μὴ νοῦς τὸ πρῶτον
 αἷτιον, ἀλλὰ τὸ ἐπέκεινα.

19

f. 157^v *Περὶ τοῦ πῶς οἱ μὲν τῶν ἀνθρώπων γίνονται φρόνιμοι, οἱ δὲ μωροί*

Υμεῖς μὲν εὐθὺς ἐγελάσατε εἰρηκότος ἐμοῦ ὑπόθεσιν τῷ λόγῳ τὴν 15
 τήμερον τὸν Εὐδόκιμον, ὅπως τῆς αὐτῆς ἡμῖν μετεσχηκῶς φύσεώς τε
 καὶ κράσεως ἁλλοῖος τὴν ἕξιν τῆς φρονήσεως ἀναπέφηνεν. ἐγὼ δέ, εἰ μὴ
 δεινῶς ἥσυχνάμην τὴν τοῦ λόγου μεταβολήν, τάχ' ἂν ἀπώκησα τὴν
 ὑπόθεσιν, εἰδὼς ὅπως δεινὴ τίς ἐστι καὶ μάλα φιλόσοφος καὶ σκέψεως οὐ
 τῆς τυχοῦσης ἐπιδεής. διὰ τί γὰρ οὗτος παρὰ τοὺς πολλοὺς τῆς ἐκείνων 20
 κεκοινωνηκῶς φύσεως καὶ τῆς αὐτῆς μετέχων κατ' εἶδος ψυχῆς τὴν τοῦ
 φρονεῖν ἕξιν ἡλλοίωται;

Ἑλλήνων μὲν οὖν παῖδες περὶ τῆς φαινομένης ἡμῖν φυσιολογούντες
 διαφορᾶς καὶ ὅπως οἱ μὲν τῶν ἀνθρώπων εὐθὺς ἐλεύθεροι τὴν ψυχὴν
 καθεστᾶσιν, οἱ δὲ δουλοπρεπεῖς καὶ ῥέποντες πρὸς τὰ τῆδε, καὶ οἱ μὲν 25
 λεπτοὶ τὴν νόησιν ἀγχνίει τε καὶ μνήμονες καὶ ὀξεῖς, οἱ δὲ τοῦναντίον
 f. 158^r ἅπαν καὶ ἐπαρίστεροι ἀμβλείς τε καὶ μαλακοὶ καὶ λήθης γέμοντες, καὶ | οἱ
 μὲν τῆς τοῦ ἀγαθοῦ φύσεως ἀπονητὶ ὥσπερ ἀντιλαμβανόμενοι, οἱ δὲ
 ταῖς κακίαις ἐγκείμενοι καὶ [διὰ] τῶν αἰσθητῶν πρὸς τὰ τῆδε χεόμενοι,
 ὁποῖους δὴ τὸν Ὀσιριν ἱστοροῦσι καὶ τὸν Τυφῶ, καὶ οἱ μὲν βεβηκότες τὸν 30
 νοῦν καὶ εὐέδραστοι, οἱ δὲ πρὸς τὸ κινεῖν μεταφερόμενοι τάχιστα εὐαλ-

19 29 – p. 89, 5 cf. Syn. Aegypt. pp. 64, 16 – 65, 4

19 P [a⁴] || 29 διὰ coniecti, P hic haud legi potest

λοίωτοί τε καὶ μεταπίπτοντες, καὶ τὰς ἄλλας ὅσας μυρίας ἐννοοῦντες τῶν
 ἡμετέρων ψυχῶν διαφορὰς, οὐκ ὤκνησαν διττὰς εἰπεῖν τῶν φύσεων τὰς
 πηγὰς, τὴν μὲν ἄνωθεν ἀπὸ τῶν τοῦ οὐρανοῦ νώτων ἐνταῦθα τὰ ρεύματα
 πέμπουσιν, τὴν δὲ ἐρριζωμένην κάτω πον καὶ ἀπὸ τῶν τῆς γῆς χηραμῶν
 5 ἀναβλύζουσιν. τὴν μὲν ἀπὸ τῶν ἄνωθεν ὀχετῶν ἤκουσαν ψυχὴν εὐγενῆ
 τέ φασι καὶ ἐλευθέραν, εὐφυῆ τε καὶ μεγαλογνώμονα, σταθηράν τε καὶ
 βεβηκυῖαν καὶ τοῖς ἄλλοις κεκοσμημένην καλοῖς, τὴν δ' ἀπὸ τῶν τῆς γῆς
 ἀναθοροῦσαν ζοφερῶν καταδύσεων ἀνελευθέραν τε καὶ ἀγεννῆ, μετακινή-
 10 τήν τε καὶ μεταπίπτουσιν, ἀνοίας ἐμπεπλησμένην καὶ πολλῶ τῷ τῆς
 ἀφροσύνης συγκεκαλυμμένην βυθῷ. οὐ μόνον δὲ μέχρι τούτων ἔστησαν οἱ
 γε φιλοσοφώτεροι τούτων καὶ γενναιότεροι, ἀλλ' ἑκατέρῳ μέρει τῷ τε
 ὕψει καὶ τῷ βάθει τῶν ψυχικῶν φύσεων μακρὰν δόντες διάστασιν, τὰς
 μὲν τῶν ψυχῶν ἀπὸ τῶν ὑπὲρ τὸν οὐρανὸν τόπων κατὰγουσιν, ἃς δὴ
 φασιν εἶναι τὰς τε Σιβυλλεῖους καὶ τὰς Ὀρφικὰς καὶ καθ' ἃς οἱ τε Βηρότειοι
 15 Ταῦροι γεγονάσι καὶ Ἀμοῦς ὁ Αἰγύπτιος, Σωκράτεις τε καὶ Πλάτωνες
 (τούτων γὰρ δὴ τὰς ψυχὰς καὶ τῷ Ἀπόλλωνι συγχορευούσας εἰσάγουσι),
 τὰς δὲ οὐρανίας φασὶν εἶναι καὶ ἀπλανεῖς, καὶ τὰς μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης
 σφαίρας, τὰς δὲ ἀπὸ τῆς ἐβδόμης ἐνδιδούσι τοῖς σώμασι, καὶ τὰς μὲν
 20 θείας, τὰς δὲ ἀρχαγγελικὰς, τὰς δὲ δαιμονίους, τὰς δὲ ἱρωϊκὰς ὀνομά-
 ζουσι· περὶ ὧν εἰ βουλοίμεθα καθ' ἑξῆς λέγειν, εἰς ἀπέραντον ἡμῖν ὁ λόγος
 χωρήσει. ὥσπερ δὲ μετροῦσι τὸ ὕψος ταῖς τῶν τόπων διαστάσεσι καὶ
 ταῖς τῶν καθέκαστα διαφοραῖς, οὕτω δὴ καὶ τὸ βάθος διστάσι, καὶ τὰς
 μὲν ἀγχοῦ τῆς ὕλης ἀνάγουσι, τὰς δὲ σωματικὰς φασι, τὰς δὲ ἄλλων
 ἄλλαις διαφοραῖς ἀποσχίζοντες, εἶναι δὲ πρὸς τὰ μέτρα τῶν διαστάσεων
 25 ἀναλόγους καὶ τὰς ἕξεις αὐταῖς.

Ταῦτα μὲν οὖν Ἰάμβλικοι καὶ Πλωτῖνοι καὶ Πρόκλοι καὶ πρό γε
 πάντων ὁ τὰς ἀφορμὰς τούτοις δοὺς Πλάτων περὶ τούτων ληρούντων.
 ἐγὼ δὲ περὶ τῶν θείων οὐδέν τι συλλογιζόμενος οὐδὲ μεθόδοις Ἑλληνικαῖς
 ἐπόμενος, ἀλλὰ τοῖς καθ' ἡμᾶς λογίοις ὁμιλῶν, οὔτε τῇ ψυχῇ τὰ πρεσβεῖα
 30 τῆς γενέσεως κατὰ τοῦ σώματος δίδωμι, οὔτε μετὰ τὴν τούτου μόρφωσιν
 ἢ τὸν ἐκ τῆς μήτρας ὀλισθόν (εἰς ὃ δὴ δόγμα πάντες Ἕλληνες ἐξετραχηλί-
 σθησαν) ἐνδεσμῷ ταύτῃ τῷ σώματι, ἀλλ' ὁμοῦ συνυφίστημι, Γρηγορίῳ
 τε τῷ Νυσσαεῖ κατακολουθῶν καὶ Μαξίμῳ τῷ φιλοσόφῳ· τούτοις γὰρ

5—25 ex fonte neoplatonico mihi ignoto hausta (ut infra pp. 90, 24—91, 7), cf. l. 26—27 || 16 cf. Anonymous Prolegomena to Platonic Philosophy ed. L. Westerink, Amstelod. 1962, 6 et pp. xxxiii—xxxiv || 16 cf. Pl. Phaedr. 246 e, 253 b || 29—33 cf. Greg. Nyss. Op. hom. 236 B; An. et res. 128 B; Max. Ambig. 1321 D—1325 C; Ep. 488 D—489 A; Psell. Omn. doct. 59

μόνοις ἐντετόχηκα ἰδιαίτατα περὶ τῆς τῶν φύσεων τούτων ἁρμονίας
συγγεγραφόσιν. ἀλλ' οὐδ' ἐξαλλάττω ταύτας κατ' εἶδος (ὁμοειδείς γὰρ
ἀπάσας τίθεμαι), ἀλλὰ τὴν ἀπορίαν ἐπέτεινα· περὶ γὰρ ἀνεξαλλάκτων
ἀπασῶν κατὰ τὸ εἶδος οὐσῶν αἱ πολλαὶ αὐταὶ διαφοραὶ παρυνέστησαν.
τριττὰ οὖν εἶδη τῆς ἐξαλλαγῆς αὐτῶν ἐγὼ θεωρῶ, παιδείαν ἔθος καὶ 5
φύσιν. προσθήσω δὲ καὶ τέταρτον τὰς τῶν νοσημάτων ἐμπτώσεις ἢ τὰς
τῶν συμπτωμάτων ἐπιβολάς, ἃ δὴ ὥς περὶ τὴν φύσιν θεωρούμενα εἰς
τὴν φύσιν καὶ αὐτὰ ὑπαχθεῖεν. περὶ μὲν οὖν παιδείας καὶ ἔθους περιττόν
ἂν εἶη λέγειν νῦν ταῖς τῶν ἀπάντων ὑπολήψεσιν ἐκκειμένων καὶ πολλοῖς
πολλάκις ἐξημαρισμένων. ὅπως δὲ τὴν φύσιν τῶν διαφορῶν αἰτιώμεθα 10
λέξομεν.

Δύο τοίνυν ἐφ' ἡμῶν ὁρᾶται ἀφ' ὧν κεκράμεθα, σῶμα καὶ ψυχὴ. ἔστι
δὲ ἐκάτερον αὐτὸ καθ' αὐτό. ἡ μὲν ψυχὴ νοερά, τὴν δὲ κατὰ τόπον μετα-
βολὴν ἀκίνητος, αὐτόθι τοῖς νοητοῖς ἐπιβάλλουσα καὶ γινώσκουσα ὅπως
ἔχουσι φύσεως, ἀθάνατος, ἀναλλοίωτος, ἀμετάβλητος, ὑποβάσα μὲν τὸν 15
νοῦν, ὑπερκειμένη δὲ ἀλογίας καὶ ἐμψυχίας καὶ τοῦ φανταστικοῦ πνεύμα-
τος καὶ τῆς περὶ τὰ σώματα φύσεως· τὸ δὲ σῶμα μεταβλητόν, πολυμερές,
ἄζων, εὐκίνητον, παντὸς οὐτινοσοῦν ἀνεννόητον. τοιαῦτα μὲν οὖν εἰσι τὰ
μέρη διηρημένα καθ' ἑαυτά. γενομένης δὲ τῆς τούτων κράσεως ἐκάτερον
ἐκατέρου μετέσχηκε, καὶ τὸ μὲν σῶμα διὰ τῆς ψυχῆς μετέσχε ζωῆς καὶ 20
τρόπον τινὰ αὐτοκίνητον διὰ ταύτην ἐγένετο, ἡ δὲ ψυχὴ διὰ τὸ σῶμα
διέστη καθ' ἑαυτὴν καὶ ὥσπερ ἀπεμυκύνθη εἰς πολυμέρειαν. εἰ τις οὖν
ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς ὁρᾶται διαφορά, τὴν κρασιν αὐτῆς αἰτιώμεθα· ἀπόλυτοι
γὰρ οὔσαι οὐκ ἂν φανεῖεν πρὸς ἀλλήλας διηλλαγμένα. δῶσαι δὲ κατὰ τοῦ
σώματος ὥσπερ δὴ κατὰ βυθοῦ, ὅσαι μὲν εἰς τὸ βάθος ἐχώρησαν, ὥστε 25
αὐτῇ προσπεπελακέναι τῇ ὑφάλῳ γῇ, ἐκεῖναι ὥσπερ ἐκπλαγεῖσαι πρὸς τὴν
κατάδυσιν ταύτην ἑαυτῶν τε ἐπελήθοντο καὶ σωματικώτεροι γεγόνασιν
ἀτεχνῶς· ὅσαι δὲ κατὰ κέντρον ἐκάστον πέρατος ἐπίσης ἀφεστήκασιν,
αὐταὶ δικαιοῦταται εἰσι <διὰ> τὴν ἁρμονίαν τῶν δέσεων καὶ ὑπερβολῶν
ἐπίσης ἀφεστήκена καὶ ἐλλείψων· ὅσαι δὲ κρείττονος ἡδμοίωσαν 30
συναφῆς, ὥστε ἐποχεῖσθαι τῷ σώματι ὥσανει καὶ ἐλάχιστα ὑπὸ τῶν
τούτου δεσμῶν ἔχσθαι, αὐταὶ εἰσιν αἱ τὸ σῶμα μισοῦσαι εὐδὴς καὶ

22—23 cf. Gal. Quod animi mores IV p. 779, 3—4

5 τριττὰ] hic inc. a⁴ | αὐτῶν] τῶν ψυχῶν a⁴ | post θεωρῶ add. καὶ ταῦθ' ὁμοίων κατὰ τὸ εἶδος οὐσῶν a⁴ || 6 συμπτώσεις a⁴ || 7 ὥς a⁴ : καὶ P || 8—10 περὶ — ἐξημαρισμένων om. a⁴ || 11 λέξωμεν a⁴ || 12—22 δύο — πολυμέρειαν om. a⁴ || 18 εὐκίνητον scripsi : ἀκίνητον P || 23 post διαφορά add. πλὴν τῆς παιδείας καὶ τοῦ ἔθους a⁴ | αὐτῆς scripsi : αὐταῖς P || 24—p. 91, 7 δῶσαι — πίστει om. a⁴ || 29 διὰ suppl. Wk.

συνεθισμού ἄτερ καὶ παιδείας ὥσπερ θεοφορήτῳ χρησάμεναι τῇ φορᾷ
 πρὸς ἑαυτάς τε ἐπιστρέφουσι καὶ τοὺς οἰκείους λόγους ἐπίστανται τὰς τε
 ἁρμονίας τῶν δέσεων ὅφ' ὧν συνεδέθησαν καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς τὸν νοῦν
 ἀνανεοῦνσαι τῷ θεῷ προσεγγίσουσι. καὶ εἰ μὴ λόγος ἄλλως ὁ περὶ τῆς
 5 Σιβύλλης λεγόμενος, ὅτι τὴν μητρικὴν εὐθὺς ὠδὴν λύσασα ἔγνω τε τὴν
 μητέρα δακτύλῳ δείξασα, ἔφατό τε ἥτις γενήσεται Ὀρφικὴ τε καὶ
 μαντιωδός, ἐντεῦθεν ἂν ἔχοι τὰς πίστεις. οὐ γὰρ καθ' ἓν εἶδος ἁρμονίας
 ἐνδοῦνται τοῖς σώμασιν αἱ ψυχαί· ἥ γὰρ ἂν ἅπαντες ἀνεξάλλακτοι ἦμεν
 καὶ ταῖς γνώμας καὶ τοῖς βουλήμασι, κατὰ μίαν τε ἰδέαν φρονήματος
 10 συνεκείμεθα.

Νῦν δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλ' αἱ διάφοροι τῶν ἐνώσεων ἁρμοναίαι τὰς ἐν
 ταῖς ψυχαῖς διαφορότητας ἀπηργάσαντο. τύραννος γὰρ ὥσπερ τὸ σῶμα
 τυγχάνον δορυφόροις οὐ τοῖς αὐτοῖς χρώμενον πάντοθεν τυραννεῖ τὴν
 ψυχὴν καὶ πρὸς τὴν ἐκείνου φύσιν μεθέλκεται. ἀλλ' οὐδὲ ὁ τύραννος οὗτος
 15 ἑαυτῷ ὁμοιος, ἀλλ' ὁ μὲν βριθὼν ἐστὶ καὶ γεώδης, πολλῶ τῷ μέλανι
 κατακεχρωσμένος χυμῷ. διὰ ταῦτα τοιαύτην καὶ τὴν ψυχὴν ἀπεργάζεται
 κατηφῇ τε καὶ σύννον καὶ σκυθρωπὴν καὶ σταθηρὰν μὲν, οὐ μὴν ἀγχίνου
 καὶ εὐφρῇ, μνήμας τε ταύτῃ τῶν γεγενημένων ἀποτυποῖ καὶ διὰ τὸ τῆς
 μνημοσύνης εἶδος οὔτε τῶν κακῶν οὔτε τῶν ἀγαθῶν ἔα ταύτην ἀμνήμονα.
 20 ἡ τοιαύτη ψυχὴ βραδὺ μὲν ἀνάπτεται πρὸς θυμὸν, ἀναφθεῖσα δὲ βραδυτέ-
 ρον σβέννυται. ἐν μὲν οὖν εἶδος τοῦτο τοῦ τυραννικοῦ σώματος, καὶ τὰλλα
 διὰ τὸ πλῆθος ἀπεσιώπησα. τὸ δὲ καθ' ἕτερον εἶδος τὴν τυραννικὴν φύσιν
 ὑποκρινόμενον ὑπόθερμόν τέ ἐστι καὶ παρακεκινημένον, εὐξέαιπτόν τε καὶ
 25 λευκός ἐστι τὴν χροιάν καὶ ἐν μεθορίῳ τῶν ἄλλων τυράννων· τοῦ μὲν γὰρ
 ὑποβέβηκε τὴν λεπτότητα, τοῦ δὲ ἐπαναβέβηκε τὴν παχύτητα. πεντα-
 μερῆς δὲ καὶ οὗτος καὶ πολλαῖς δυνάμεσι θορυβῶν τὴν ψυχὴν. τύραννος

1—4 cf. Psell. *Περὶ ψυχῆς*, supra p. 1, 2—11 || 4—7 cf. Procl. in Tim. III p. 282,
 2—6 || 12—p. 92, 16 cf. Gal. Quod animi mores IV pp. 776—779; Hum. XIX
 p. 489; Pl. Resp. 573 c sqq.

8 ἂν om. a⁴ || 9 τε] δὲ a⁴ || 11 post οὕτως lac. 2 litt. P, sed nihil deest || 12 ταῖς
 ψυχαῖς a⁴: τῇ ψυχῇ P | διαφορὰς a⁴ || 13 τυγχάνων a⁴ | χρώμενος a⁴ || 14 post
 ψυχὴν lac. 5 litt. P, sed nihil deest || 15 post ἐστὶ lac. 5 litt. P, sed nihil deest ||
 16 κατακεχρωμένος a⁴ || 17 ante κατηφῇ lac. 5 litt. P, sed nihil deest || 18 post ταύ-
 τε lac. P, sed nihil deest || 18—19 διὰ — εἶδος om. a⁴ || 19 ἀγαθῶν . . . κακῶν trp. a⁴ ||
 21 τὰ δ' ἄλλα a⁴ || 22 post εἶδος add. ἥτοι τὴν χολὴν τὴν ξανθὴν a⁴ || 24 καὶ — τυ-
 ραννος] ὀργίλον τε καὶ εὐμετάπτωτον, χρωμάτων ἐξηνθηκός ἰώδεσι (ἰώδεσι cod.)
 τοῖς καὶ λευκιδώδεσι (λευκηθώδεσι cod.), καὶ τὸ ὅλον ξανθός. οὗτος ὁ τύραννος παρα-
 λαβὼν τὴν ψυχὴν εὐφρᾷ μὲν καὶ ἀγχίνου ἀπεργάζεται (cf. supra 16—18) ὥσπερ ἐφ'
 ὕγρου σαλεύουσιν αὐτὴν καὶ μετατρέπονσαν. ὁ δ' ἕτερος τύραννος, ἥγουν τὸ φλέγ-
 μα a⁴ || 25 τέ ante ἐστὶ add. a⁴ || 26 τὰ λεπτότατα a⁴ || 26—27 πενταμερῆς δὲ
 καὶ om. a⁴ || 27. p. 92, 1 τύραννος γὰρ om. a⁴

f. 158^v γὰρ | ἐγκάθεται μᾶλλον τῇ κεφαλῇ καὶ ταῖς τοῦ ψυχικοῦ πνεύματος
 ἀμάραις ἐμπίπτων καὶ οἷον ἀποσκιρρῶμενος τῇ ψυχρότητι ἐπιθολοῖ τε τὸ
 πνεῦμα καὶ οὐκ ἐᾷ πηγάζειν ἀθόλωτον. οὗτος καὶ παρὰ τὸν τῆς γαστρὸς
 πυθμένα ἐφιζάνων πόνον τῇ ἀλλοιωτικῇ δυνάμει πρὸς τὴν τῶν σιτίων
 ἀποχύλωσιν δίδωσιν. ἔστι δὲ κατὰ τοῦτον τὸν τύραννον ἡ ψυχὴ ἥττον μὲν 5
 βεβηκυῖα, οὐ μὴν πάντῃ ἀνέδραστος, μέση μνήμης καὶ ἀναμνήσεως,
 βοηθουμένη μὲν τῷ θερμῷ καὶ οἷον ἐκείθεν θάλλουσά τε καὶ ἀναξέουσα,
 πηγνυμένη δὲ τῷ ψυχρῷ, ὥς μὴδ' ὅτιοῦν ἔχειν δξύτητος ἢ τῆς τῶν
 πραγμάτων νοήσεως. ὁ δὲ λοιπὸς τύραννος παχύς ἐστι πάντα καὶ σαρκῶν
 ἀναπεπλησμένος πολλῶν, βρίθων τῷ αἵματι καὶ κατὰ τὸ χρῶμα ἑοικώς 10
 τοῖς μεθύουσιν, ὁπόσοις δὴ τὸ ἀπὸ τῆς μέθης γάνος ἐπὶ τῶν προσώπων
 ἐρυθραινόμενον φύεται. κατὰ τοῦτον τὸν τύραννον ἡ ψυχὴ βραγμῶδους
 πεπλήρωται γέλωτος, ἐπὶ τε παντὶ σκώμματι καὶ παιδιᾷ ἀνακαγχάζειν
 ἐπείγεται, εὐθυμεῖ τε ἐφ' οἷς οὐ δέον, καὶ αὐθις οὐδενὸς κινήσαντος ἐπὶ
 τὴν ἐναντίαν ἔξιν μετέστραπται. τούτοις δὴ τοῖς τέτταρσι τυράννοις ἡ τῆς 15
 ψυχῆς οὐσία σπαραττομένη τὰς μεταβολὰς ἴσχει τῶν ἔξεων.

Ὅπως δὲ καὶ ἀφραίνει, ἐντεῦθεν ἐρῶ, τοσοῦτον διελὼν ὅτι τοῖς μὲν ἐκ
 φύσεως ἡ διάπτωσις πέφυκε τῆς φρονήσεως, τοῖς δὲ ἐπισυμβάντος νο-
 σήματος· ἀλλ' ἡμεῖς τὴν φύσιν σήμερον ἐξετάζομεν. ἡ γὰρ ἐξ αὐτῶν
 ὠδίνων, μᾶλλον δὲ ἀπ' αὐτῆς τῆς συλλήψεως, αἱ τῶν χυμῶν περιττότητες 20
 τοῖς φρονοῦσιν ἐνέσκηψαν μέρεσιν, ἅπερ δὴ κοιλίαι ἐγκέφαλοί εἰσι, καὶ τὸ
 δι' ἐκείνων ὀχετηγούμενον πνεῦμα ἐπισχοῦσαι τὴν ἀφροσύνην εἰργάσαντο,
 ἢ τὴν φαντασίαν βλάβασαι ἢ τὴν διάνοιαν ἢ τὴν μνήμην αὐτὴν (ὣν ἡ μὲν
 ἐπὶ τοῦ βρέγματος κάθεται, ἡ δὲ τὴν κορυφὴν κατείληφεν ὡς ἀκρόπολιν,
 ἡ δὲ περὶ τὸ ἰνίον ὀπίσω θακεῖ). ἢ τὰ μὲν τῶν χυμῶν οὔτε πεπλήθυνται 25
 οὔτε μεμείωνται, αἱ δὲ τῶν μεγεθῶν συμμετρῖαι ἐπὶ τὸ μᾶλλον ἢ τὸ
 ἔλαττον ἐκπεσοῦσαι τὸ θῆλυ τῆς φρονήσεως πεποιήκασιν. ἢ οὐχ ὁρᾶτε
 τὸ χαριέστατον τοῦτο παιδάριον, ὅπως δὴ ὑπερμεγέθη τὴν κεφαλὴν
 ἐκκληρώσατο τῆς τοῦ βοδὸς κατ' οὐδὲν ἐλάττονα, τό τε πρόσωπον μᾶλλον
 ἢ ἔδει ἐμπρόσθιον ἔχει; τί οὖν οἶσθε; ἐν τηλικούτῳ μεγέθει σκιδνάμενον 30
 ἐντεῦθεν αὐτῷ καὶ τὸ φρόνημα χαῦνον καὶ ἀσθενὲς καὶ θήλεια ἀτεχνῶς
 ἡ ψυχὴ. ὥσπερ γὰρ τὸ δι' εὐρυτέρων ἀναπνοῶν διακνούμενον πνεῦμα
 ἀδρανές ἐστι καὶ λεπτόν, ὅτι τῷ πλάτει δι' οὗ ἵπταται τὴν οἰκείαν οὐσίαν
 ἡμύθρῳται, τὸ δὲ διὰ στενοτέρων τῶν πόρων διὸν γενναϊότερον προσβάλλ-
 λει τοῖς σώμασιν, οὕτω δὴ καὶ τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ πνευματικὸν ὄχημα τῆς 35

23—25 cf. Aetius Amidenus Libr. med. VI 2 (II p. 125, 10—19)

2 ἀμάραις om. **a**⁴ et add. κοιλότησι post ἐμπίπτων | ἀποσκιρρῶμενος **P**, correxi ||
 3 post καὶ¹ add. παρατρέπει τὸν νοῦν **a**⁴ et des. || 12 pro βραγμῶδους || 21 κοιλίαι
 scripsi : κοιλίας **P**

ψυχῆς, εἰ μὲν συμμέτρῳ περισφίγγοιτο τῷ κρανίῳ, πεπύκνωται πρὸς
 ἐαυτὸ καὶ δεδυνάμωται, εἰ δὲ ὀγκώδει καὶ μεμεγεθυσμένῳ, ἀραιότερον
 γίνεται καὶ χαννότερον. καὶ οὐ τὴν μεγάλην ἐπαιτιῶμαι κεφαλὴν (οἶδα
 γὰρ τὸν Περγαμηνὸν Ἀσκληπιάδην μάλα ταύτην ἐν τῇ τέχνῃ ἐγκωμιά-
 5 σαντα), ἀλλ' ὅτι τὴν παρὰ φύσιν, ὅποια δὴ τῷ μειρακίῳ τούτῳ
 συμπέφυκεν, ἐφ' οὗ δὴ καὶ τὸ τῶν ὀμμάτων ἄγριον τὸ πεπλανημένον τοῦ
 πνεύματος δείκνυσιν, ἀτάκτως τοῖς πόροις ἐμπίπτοντος καὶ τὸ καθεστηκὸς
 ἀφαιροῦντος. ἐπεὶ οὖν ἀπαξ τοῦ ἀνδρώδους ἀπέστη καὶ θαρραλέον, διὰ
 τοῦτο αὐτῷ διερρηκτότα πάντα καὶ θήλεα. μεμίσσηται γὰρ αὐτῷ ἀνδρῶνές
 10 τε καὶ γυμνάσια, κνηγέσιά τε καὶ ἡβητήρια, καὶ οὔτε συσφαιρίζειν
 ἐθέλει οὔτε δὴ συγκυβεῖν οὔτε ξηρῶν ἰδρώτων ἀντέχεσθαι. φίλα δὲ
 αὐτῷ ἰστός τε καὶ ἡλακάτη καὶ ἡ λοιπὴ ταλασιουργία, καὶ τὸ ὅλον περὶ
 τὴν γυναικωνίτην τὴν πραγματείαν ἔσχηκεν, ἄτρακτόν τε ἐλίττειν ἐθέλει
 καὶ ὑφαίνειν οὐχ ἥμισυ. δεῆσαν δὲ καὶ πρὸς παιδιὰν τρέπεσθαι, οὔτε
 15 ἀστραγάλοις ἐφήδεται οὔτε κοττάβοις προσπαίζει, ἀλλ' οὐδὲ τηλίαν
 ἀσπάζεται οὐδ' ἐπὶ στρόμβοις ἀγάλλεται οὐδὲ τοῖς ἐπιμήκεσι τῶν καρῶν
 κατὰ τοῦ προκειμένου βάλλει σκοποῦ. ἐν εἰδώλοις δὲ καὶ τισιν ὁμοιώμασιν
 παστάδα τε πῆγνυται καὶ σχηματίζει νυμφίον καὶ νύμφην τούτῳ συγ-
 κατακλίνει, καὶ τὸ τῆς νύμφης εἶδωλον φορὺν τινι ἐξογκῶν κατὰ τὴν
 20 γαστέρα κύνει αὐτὸ οἶεται, ὥδις ἐπὶ τούτοις καὶ λοχεῖα καὶ μαῖα καὶ
 μαίωτρα. δεῆσαν δὲ καὶ τῷ τῆς φωνῆς μέλει χαρίσασθαι, οὐ συνασπισμὸν
 παλαιῶν ἀνδρῶν τραγωδεῖ οὐδὲ μάχας καὶ τρόπαια, ἀλλ' ὥς ἡ θνητὴ
 ἀνακρινομένη παρὰ τῆς μητρὸς, ἐφ' ᾧ παρὰ τὴν πηγὴν ἰοῦσα μέλει, ὑπὲρ
 αὐτῆς φησιν ὡς ἐρώτων μὲν ἐκείνη πέπλησται, ἀκκισμῶν δὲ ἡ λεκανὶς
 25 καὶ κολακείας τὸ ἄγγος τοῦ ὕδατος. τοιοῦτόν ἐστι τὸ κάλλιστον τοῦτο
 μειράκιον καὶ διὰ ταῦτα τοιοῦτον ἐγένετο.

20

Εἰ μνημονεύουσιν αἱ ψυχαὶ τῶν σωμάτων ἀπορραγεῖσαι

f. 314^r

Πολλοῖς τοῦτο οἶδα ἐρωτηθὲν καὶ τῶν ἐπὶ τῆς ἐμῆς ἡλικίας καὶ οὗς ὁ
 χρόνος προέλαβεν, εἰ μνημονεύουσιν αἱ ψυχαὶ τῶν σωμάτων ἀπορραγεῖσαι.
 30 καὶ ἀπεκρίθησαν τοῖς ἐρωτήσασιν, μηδὲν τι προδιαστείλαντες, οἱ μὲν ὥς

19 3—5 Gal. Ars med. I p. 320

20 30—p. 94, 2 cf. Arist. An. 408 b 27—29; Plot. IV 3, 25; Philop. An. pp. 164, 22—165, 2 (= Suda III pp. 403, 31—404, 7)

19 5 deleui || 12 ταλασιουργία P, correxi || 16 στρόμβοις scripsi : στρέμβοις P ut vid. || 20 μαῖα scripsi : μῆνα P ut vid.

20 P

οὐδὲν ὦν ἐνταῦθα ἐθεάσαντο ἴσασιν, ἀλλ' ἐνθὺς ἀπώλετο ταύταις τῆς μνήμης ἢ δύνამις, οἱ δὲ ὡς ἐπίστανται τε καὶ μνημονεύουσιν. ἐγὼ δὲ ὡς προπετεῖς ἄμφω ἀφείς καὶ ἀνεπιστήμονας τεχνικώτατά σοι περὶ τούτου καὶ συντομώτατα διαλήφωμαι.

Οὐχ εἰς ἐστὶ κληῖρος πάσαις ταῖς ἐντεῦθεν ἀπελθούσαις ψυχαῖς, 5 ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ μὲν ἀκάθαρτοι πάντη ἐξίσιν, αἱ δὲ βραχύ τι προκαθαρῶμεναι, αἱ δὲ τελειοτάταις χρησάμεναι ταῖς καθάρσεσιν, ἄλλαι δὲ καὶ θεῖον ὑποδεξάμεναι νοῦν καὶ πρὸς θεὸν ἀναδραμούσαι πρὸ τοῦ ἀφείναι τὰ σώματα, διὰ ταῦτα αἱ μὲν ὑπὸ δίκην ἔσονται, αἱ δὲ μετριώτερον ἐλλαμφθήσονται, αἱ δὲ πορρώτερον διαβήσονται, αἱ δὲ κρείττους ὑπὸ τὸ 10 θεῖον γενήσονται πῦρ, ὅλῳ καταλαμπόμεναι τῷ ἁλῶ φωτί.

Ὅρα γοῦν ὅ τι φημί. ἡ τῶν ἐνταῦθα μνήμη μερισμόν τινα τῆς ψυχῆς δείκνυσι καὶ οἷόνπερ ἔκκλινει ὦν ἐκεῖ τεθέαται ἡ ψυχὴ. οὐκοῦν ἐκ μέρους τε ἐλλαμφθήσεται καὶ ἐκ μέρους ἐρημωθήσεται τοῦ φωτός. ἀλλ' ἡ γε ὅλη καταπιμπραμένη τῷ θείῳ πυρὶ οὐκ ἂν τοῦτο πάθῃ ποτέ· ἀμνήμων ἄρα 15 ἔσται ὦν ἐνταῦθα εἶδεν ἢ πέπραχεν, οὐχ ὡς οὐκ ἔχουσα τῆς μνήμης τὴν δύναμιν, ἀλλ' ὡς ὅλη στραφεῖσα πρὸς τὸν θεὸν καὶ πᾶσαν μὲν ὑπεραναβάσα σχέσιν, πάσης δὲ ἄλλης ἐπιλελησμένη θεωρίας καὶ πράξεως. αὕτη μὲν οὖν οὐκ ἂν ποτε τῶν τῇδε τινὸς μνημονεύσειεν. ὅσαι δὲ τῶν ψυχῶν ταπεινότεραις ἀπεκληρώθησαν λήξεσι καὶ οὐχ ὅλος ὁ νοῦς αὐταῖς ἀφήρπα- 20 σται, ἀλλ' ἐκ μέρους ἢ ἀναγωγὴ γέγονε, ταύταις τὸ μὴ ἐκέισε ἀναβεβηκὸς ἐνταῦθα διὰ τῆς συμπαθοῦς διαθέσεως στρέφεται καὶ οὐκ ἀποκόκοπται γε παντελῶς ἢ σχέσιν αὐταῖς. αἱ δὲ μηδόλως ἀναβάσαι πρὸς τὸν θεὸν ἄτε μὴ καθαρῶς τῶν σωμάτων ἀπαλλαγείσαι, ἀλλ' οἷον εἰπεῖν τοῖς πάθεσι ποιωνθεῖσαι ταῖς σχέσεσιν, οὐδενὸς ἀμνημονοῦσιν ὦν ἐνταῦθα τεθέανται. 25 τὸ δὲ τοιοῦτον πάθημα οὐχ ὁμοῖον ἐστὶ ταῖς τε μετὰ σωμάτων ψυχαῖς καὶ ταῖς ἀπαλλαγείσαις ἐκείνων, ὥσπερ οὐδ' ἄλλο τι τῶν περὶ ψυχὴν λεγομένων. ἀκριβέστερα <γὰρ> σύμπαντα τῇ γυνωθείσῃ τῶν σωμάτων τῆς ἔτι τῇ πέδῃ προσηλωμένης.

Περὶ τῆς ἀνεπιστροφῆς πρὸς τὰ ἐνταῦθα διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς καθάρσεως 30 καὶ τὸ ἄμετρον τῆς ἐλλάμψεως καὶ τοῦτο ἴσθι ὡς ἐπιτροπὴν ποτε ἢ οὕτως ἔχουσα παρὰ θεοῦ δέχεται τῶν ἐνταῦθα κατεχομένων ψυχῶν, καὶ ἐπιστᾷ ταύτην ἢ πρόνοια ἐθνῶν οἰκονομίαις καὶ πόλεων διοικήσεσιν.

5—11 cf. Pl. Phaed. 69 c 2—7; Procl. in Remp. I p. 85, 4—5; II p. 125, 2sq. || 14—18 cf. Plot. IV 3, 32, 13—20 || 18—19 cf. Plot. IV 4, 1, 10—11 || 23—25 cf. Pl. Phaed. 83 d 1—2; Plot. IV 3, 26, 26 || 28—29 cf. Pl. Phaed. 83 d 4 || 31—p. 95, 5 cf. Plot. IV 4, 9sq.

10 αἱ δὲ πορρώτερον mg. P || 21 ἀναβεβηκὸς con. Gouillard (vel τῷ) : ἀναβεβη-
κεναι P || 28 suppl. Gouillard

ἀλλὰ θαυμαστός τις αὐτῇ ὁ τρόπος τῆς ἐπιστασίας ἐστίν· οὐ γὰρ οἰκονομοῦσα τὰ τῇδε ὥσπερ ἄσχυρος γίνεται καὶ ἀποτεμένεται τῆς ἐλλάμψεως, ἀλλ' ἀμέριστος αὐτῇ ἡ τε θεωρία καὶ ἡ προστασία καθίσταται, μήτ' ἐκείνης ἐλαττουμένης ταῖς πρὸς τὰ τῇδε νεύσεσι μήτε ταύτης ἀθετουμένης
5 ταῖς ἐκείσε ἐνατενίσουσιν.

21

Ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ νοῦς ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς

Τοῦτο δὴ τὸ ἐρώτημα νῦν μὲν σὺ πεποίηκας πρόβλημα, οἱ δέ γε πολλοὶ τῶν φιλοσόφων τῶν τε ἡμετέρων καὶ τῶν θύραθεν ὁμολογημένον ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς λαμβάνουσι σκέμμασι καὶ τὸν νοῦν ὀφθαλμὸν τῆς ψυχῆς
10 ἀναφανδὸν ἀποφαίνονται. ἐγὼ δὲ πρὸς μὲν ἐκείνους διαταραττόμην ἀεὶ οὕτω πως περὶ τοῦ ἐναντίου τῷ τῆς ἀληθείας λόγῳ ὁμογνωμονοῦντας, πρὸς δὲ τὴν σὴν ἐρώτησιν ταυτὶ λέγω διακριβόμενος ὥς οὐκ ἔστιν ὀφθαλμὸς ὁ νοῦς τῆς ψυχῆς. ὁ μὲν γὰρ ὑπηρετικὸν ἔστιν ὄργανον ὑφ' ἐτέρου κινούμενον καὶ πρὸς αἴσθησιν διεγυριόμενον, ὁ δέ γε νοῦς κατάρχων ἐστὶ
15 τῆς ψυχῆς καὶ ἀνάγων μὲν αὐτὴν πρὸς τὰς θειοτέρας ἐλλάμψεις θείου τε ἄνωθεν φωτός ἐμπιπλῶν καὶ τῶν ἀυλοτέρων εἰδῶν πλήρη ποιῶν. ἀλλ' οὐδὲ δύναμις ἐκείνης ἐστίν· οὐσία γάρ ἐστιν ἀρχικὴ καὶ αἰώνιος καὶ δυνάμει καὶ κάλλει καὶ τοῖς ὅλοις πρεσβείοις ὑπερανέχουσα τῆς ψυχῆς, καὶ οὐκ ἐκείνης οὐσα ἀλλ' ἐαυτῆς τὴν ψυχὴν ποιοῦμένη, οὐδ' ἐπ' ἐκείνης ἐδραζο-
20 μένη ἀλλ' ἐν αὐτῇ ταύτην ἐδράζουσα. ἀλλ' οὐδὲ αὐθις ἡ ψυχὴ τῷ νῷ αὐτὴν ἐπερείσασα τῆς οἰκείας αὐτοκινησίας ἐξέστηκεν· οὐσα γὰρ ὅπερ ἐστὶν αὐτοκίνητος ἐπιρρῶννυται μᾶλλον ἐκείθεν καὶ ἀκριβέστερον

20 1 cf. Plot. IV 4, 6, 13—16 || 2—5 cf. Plot. IV 8, 2, 50—54

21 8—10 cf. Pl. Resp. 508 cd, 533 d; Plot. V 1, 1, 32—33; Nem. Nat. hom. p. 1, 8—9; Ioh. Damasc. Expos. fid. 26, 48—49; Psell. Omn. doct. 47, 11 || 15—16 cf. Simpl. in An. p. 223, 11—12 || 17—18 cf. Philop. An. p. 183, 19—20; Iambli. Myst. I 5 p. 16, 9—11 || 20 cf. Simpl. in An. p. 312, 38 || 20—21 cf. Simpl. p. 312, 12—18

21 P^{v20} || 6 τοῦ αὐτοῦ (scil. Ψελλοῦ, cf. f. 143^r) add. ante ὅτι v²⁰ | ὀφθαλμὸς post ψυχῆς trp. v²⁰ | post ψυχῆς add. v²⁰ ὡς τινες λέγουσιν· τοῦτο δὲ πρὸς τινα ἐρωτίσαντα, πῶς ὁ νοῦς τῆς ψυχῆς ὀφθαλμὸς ἐστίν || 7 δὴ] δὲ v²⁰ | μὲν om. v²⁰ | γε om. v²⁰ || 8 τῶν τε] καὶ τῶν v²⁰ | τῶν³ om. v²⁰ || 9—10 ἀναφανδὸν τῆς ψυχῆς ὀφθαλμὸν v²⁰ || 10 ἀεὶ διαταραττόμην v²⁰ || 11 ὁμογνωμονοῦν καὶ συμφωνοῦν-τας v²⁰ || 12 ταῦτα v²⁰ || 13 ὀφθαλμὸς post νοῦς trp. v²⁰ | ὁ²] ἡ v²⁰ || 14 κινούμενον] κείμενον v²⁰ | γε om. v²⁰ || 15 μὲν om. v²⁰ | ἐλλάμψεις] lac. 5 litt. v²⁰ et add. (coni.?) ὄψεις || 15—16 φωτός τε θείου ἄνωθεν v²⁰ || 19 ἐπ'] ἐπ' αὐ v²⁰ (ἐπ' a. c., παρ' p. c.?) || 20 ἐαυτῇ v²⁰ || 21 ἐαυτὴν v²⁰

κέχρηται ταῖς δυνάμεσιν. εἰ γὰρ καὶ ἄγραφον γραμματεῖον ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ψυχὴν ἀπεφώνητο, ἀλλὰ οὐ τοῦτο οἶεται, μὴ μετέχειν μὲν αὐτὴν τῶν αὐλῶν εἰδῶν ἐν τῷ τῆς οὐσίας λόγῳ, ἄνωθεν δὲ αὐτῇ παρὰ τοῦ νοῦ ἐντυποῦσθαι τὰ ἀπόρρητα γράμματα, ἀλλ' ὥς ἔχουσα ἀσαφῶς τε καὶ ἀμαθῶς διὰ τῆς νοεῶς ἐπιβολῆς καὶ ἐλλάμψεως καθαρῶς προσβάλλει 5 καὶ διανγῶς. ἀλλ' οὐδὲ ὅπερ φησὶ ὁ παντέλειος αὐτῇ νοῦς ἀρκεῖ πρὸς τὴν ἀποπλήρωσιν τῶν θειοτέρων εἰδῶν· ἐκεῖνος γὰρ ἀμέθεκτος παντάπασιν καὶ ἦτις ἐτέρα κρείττων οὐσία, ὁ δὲ ἐν ψυχῇ νοῦς ὑφειμένος ἐκείνου καὶ μετεχόμενος, προεστηκὼς μὲν τῆς ψυχικῆς οὐσίας καὶ καταλάμπων αὐτήν.

Μὴ τοίνυν τούτων οὕτω διωρισμένων ταυτὸν νοῦν καὶ ψυχὴν ὑπολάμ- 10 βανε. ὁ μὲν γὰρ ἀκίνητος, ἡ δὲ αὐτοκίνητος, καὶ ὁ μὲν αἰώνιος καὶ τὴν οὐσίαν καὶ τὴν ἐνέργειαν, ἡ δὲ τῇ μὲν οὐσίᾳ ἔστηκε, μεταβάλλει δὲ ταῖς ἐνεργείαις, καὶ ὁ μὲν αἰεὶ τοῖς κρείττοσι πρόσεστι γένεσιν, ἡ δὲ κατὰ τὴν διπλῇ ἐκείνης δύνάμει ἐφ' ἐκάτερα βλέπει καὶ νῦν μὲν τῷ κρείττονι μέρει, νῦν δὲ θατέρῳ κατάγεται, καὶ ὁ μὲν μὴ κινήθεις ἔχει τὸ νοούμενον, ἡ δὲ οὐ- 15 δὲν ἂν τῶν ὄντων συμπερανεῖ μὴ κινήθῃσα διὰ προτάσεων. ἵνα δὲ μὴ παντάπασιν τὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀναλογίαν ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀπωθώμεθα, ὁ μὲν ἀκριβεστέρα τις οὐσία τῆς ψυχῆς ἔστω τε καὶ λεγέσθω· τὴν δὲ ἐκείθεν ἐνδιδομένην ἑλλαμψιν τῇ ψυχῇ εἰ τις ὀφθαλμὸν ἐκείνης καλεῖν βούλοιο, οὐ πάντῃ μεμψόμεθα.

20

22

p. 290

[De colligatione animae cum corpore]

Οὐ φυσικοῖς μόνον δεσμοῖς, ὥς ᾤήθης, ἀλλὰ καὶ δημιουργικοῖς λόγοις ἡ ψυχὴ πρὸς τὸ σῶμα συνδέεται· ὥστε οὐδὲ διαλύεται τὸ σύνθετον ἐξ ἀμφοῖν αἰεὶ τῶν φυσικῶν χαλωμένων δεσμῶν, ἀλλ' ἀντισχύοντες οἱ

21 1–6 cf. Arist. An. 430 a 1–2; Philop. An. p. 533, 25–34; Simpl. in An. p. 236, 18–28 || 7–8 cf. Simpl. pp. 49, 37–50, 1; 227, 35–36; 258, 14–16 || 9 cf. Simpl. p. 223, 11–12 || 10 cf. Philop. An. p. 71, 20–22 || 11 cf. Simpl. in An. p. 312, 12–18 || 12–13 cf. Philop. An. p. 24, 24–27 || 13–15 cf. Plot. IV 4, 3, 11–12 || 15–16 cf. Philop. An. p. 95, 2–6; Simpl. in An. p. 47, 8–13

22 22–p. 97, 1 cf. Pl. Tim. 81 c 6–7, d 4–7; Procl. in Tim. II p. 51, 5; III p. 323, 7–10; p. 325, 12

21 1 γὰρ δὲ v²⁰ | καὶ om. v²⁰ || 3 παρὰ τοῦ νοῦ om. v²⁰ || 4–5 ἀμαθῶς τε καὶ ἀσαφῶς v²⁰ || 5 ἐπιβουλῆς v²⁰ | προσβάλλει v²⁰ || 6 διανγῶς] νοερώς v²⁰ | αὐ- τῷ v²⁰ || 8 μετ' ἐκείνων post ἦτις add. v²⁰ | κρείττων] κρείττον τοῦ νοῦ v²⁰ | δέ] γὰρ v²⁰ || 9 μὲν om. v²⁰ || 10 οὕτω τούτων P || 14 ἐκείνοις v²⁰ || 15 θατέ- ρων v²⁰ || 16 μὴ¹ καὶ v²⁰ || 16–17 παντάπασιν τὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ v²⁰ : παν[. . .]θαλ- μοῦ P || 17 ἀπωθώμεθα Duffy : ἀποθώμεθα P : ἀποσώμεθα v²⁰ || 18 λεγέσθω· τὴν δὲ ἐκείθεν v²⁰ : [. . .]κεῖθεν P

22 a² || 21 tit. supplevi

δημιουργικοὶ βιώσιμον ἔτι τὸ ζῶον ἐργάζονται. πολλάκις δὲ καὶ τῆς φύσεως ἀπειρηκνίας ὁ δημιουργικὸς λόγος τὴν παρ' ἑαυτοῦ ἐπιβληθεῖσαν δέσιν ἀνίησιν, οὐχ ὡς ἐπόμενος ταύτῃ ἀλλ' ὡς κατάρχων αὐτῆς. ἐπειδὴ γὰρ καὶ φύσις τὰς ἡμετέρας συνδεῖ πρὸς τὸ σῶμα ψυχᾶς καὶ πρὸ ταύτης
 5 θεός, διὰ ταῦτα ἔχει τινὰ καὶ αὕτη πρὸς τε τὴν σύνθεσιν καὶ πρὸς τὴν λύσιν συντέλειαν. ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ ταύτης δεσμὸς ὑποπίπτει τοῖς φυσικοῖς, καὶ διαλύονται γε τὰ ζῶα πῇ μὲν θάλπεσιν ἐξαισίοις, πῇ δὲ ὑπερβολαῖς φύσεων, καὶ τοῦτο οὐ πάντοτε, ἀλλ' ἥρκα ἐπιτάξει θεὸς ὁ καὶ τῆς φύσεως δημιουργός· ὁ δὲ γε λόγος καὶ τὴν φύσιν ἀπαγορεύσασαν ἐπι-
 10 ρωννύει πολλάκις καὶ τῶν ἔξωθεν φυσικῶν κατακρατεῖ αἰτιῶν. καὶ οἱ μὲν γε φυσικοὶ δεσμοί, εἰ μὴ τις ἔξωθεν σφοδρότητος ἐπέλθοι αἰτία, κατὰ βραχὺ ἀνείνται, καὶ ἐπὶ τούτοις τὸ μὲν ζῶον ψυχορραγεῖ· οἱ δὲ γε δημιουρ-
 15 γικοὶ ἔν ἀτόμῳ ἢ ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ὃ φησιν ὁ θεῖος ἀπόστολος, τὴν λύσιν τῷ ζῳῳ ἐπάγουσιν. ἔστι δὲ τις καὶ παρ' ἡμῖν αἰτία τῆς διαλύσεως, οὐκ ἔξω μὲν οὔτε τῆς φύσεως οὔτε τῆς θειοτέρας δυνάμεως πίπτουσα, ἀλλ' ὁμως οἰκείαν περιγραφὴν τὴν κατὰ προαίρεσιν ἡμῶν διέξοδον ἔχουσα. οἱ γὰρ ἑαυτοὺς ἀπάγχοντες ἢ κατὰ πελάγους ῥιπτοῦντες | καὶ p. 201
 20 φυσικῶς καὶ οὐ φυσικῶς ἀποθνήσκουσιν· οὐ φυσικῶς μὲν ὅτι ἰσχύοντος ἔτι τοῦ τῆς φύσεως δεσμοῦ ἑαυτοὺς παρὰ ταύτην χωρίζουσι τῆς ζωῆς, φυσικῶς δὲ ὅτι ἡ στραγγάλη περιλαβοῦσα τὸν τράχηλον καὶ τὸν γε αὐλὸν τοῦ πνεύματος συμπίεσασα ἀπέσφιγξέ τε τὸν ἀγχόμενον καὶ ἀπώλεσε. καὶ τριῶν τούτων ἀρχῶν ἐμφανταζομένων ἡμῖν, τῆς τε πρώτης καὶ κρείττονος, τῆς φυσικῆς τε καὶ τῆς ἐν ἡμῖν, οὐκ ἔστι καθαρῶς καὶ ἀπολύτως περὶ ἐκάστης εἰπεῖν· τοῦτο μὲν ὅτι μὴδὲ δυνατόν ἡμῖν διεν-
 25 κρινῆσαι τὰς τοιαύτας αἰτίας, τοῦτο δὲ ὅτι καὶ διάλληλός ἐστιν ἡ μίξις αὐτῶν. πλὴν ἡ δημιουργικὴ πρωταίτιός ἐστι καὶ οὐχ ὑπάγεται ταῖς ἐτέραις, ἀλλὰ ταύτῃ μὲν βουλομένη τόδε τι δρᾶσαι ἢ φύσις ὑπείκει, πρὸς δὲ γε ταύτην ἀντίθετος ἐκείνη κατὰ λόγους ἀπορρήτους γίνεται.

Οὐδὲν οὖν καινὸν εἰ καὶ φυσικῶς ζῶντες καὶ ταῖς ὥραις τρεπόμενοι καὶ
 30 ταῖς ὑπερβολαῖς τούτων τῶν ἐντεῦθεν ἀπολνόμεθα. μὴ θανμάσης δὲ εἰ μὴ καὶ πάοις βολαῖς ἀπολλόμεθα· ὁ γὰρ τὴν ψυχὴν ἐν τῷ σώματι συνδήσας θεὸς οὐχ ὁμοίως πᾶσι τοῖς μέρεσι τούτους συνέδησεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν ζωτικούς, τοὺς δὲ προαιρετικούς ἀπειργάσατο, τοὺς δ' ἄλλως ἐπέθηκεν ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν. ὅθεν οἱ μὲν λνόμενοι τὸ ζῶπυρον τῆς
 35 ἡμετέρας γνώμης ἀποσβεννύουσιν, οἱ δὲ τὸ βιώσιμον τῆς ζωῆς ἀπολλόουσιν, οἱ δ' οὐδὲν τοιοῦτον ἐργάζονται, ἀλλὰ καὶ τῶν μερῶν ἡμᾶς ἀκρωτη-

3—5 cf. Porph. Sent. 8 || 13 I Cor. 15, 52 || 14sq. cf. El. Prol. p. 12, 34sq.; Amm. in Is. p. 5, 15—17

1 ζῶον conieci: ζῶν a² || 9 ἐπιρρωννύει a², corr. Ga.

p. 202 ριάζοντες οὔτε ταῖς γνώμαις ἐπισκοποῦσιν οὔτε | τὴν ζωὴν ἀφαιροῦνται.
μὴ οὖν συγκέχρυστο περὶ <τὰς> τρεῖς ταύτας αἰτίας περιπλανώμενος, ἀλλὰ
διευκρίνει ἐκάστην ὅπόσον δυνατὸν καὶ μετ' ἄλλ[ήλων] συμπάσας θεωρεῖ.
εἰ δὲ μὴ καθόλου τὴν φύσιν νικῶν θεός, καινὸν οὐδέν, ἀλλὰ καὶ μάλιστα
εὐλογον· οὗς μὲν γὰρ κατὰ φύσιν συνέστησεν, οὐδὲ τῶν φυσικῶν ἀπολύει 5
δυνάμεων, οἷς δὲ ὑπὲρ φύσιν τὴν ζωὴν ἀπεκλήρωσε, τοῦτοις νεωτέραν
τὴν διεξαγωγὴν ἀποδédωκεν.

23

f. 35^r Περὶ τοῦ πῶς ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος εἰσκρίνεται καὶ πῶς διαλύεται

Ὁ τῆς εἰσκρίσεως τῶν ψυχῶν τρόπος, ὥς δὲ καὶ τῆς ἐντεῦθεν τούτων
ἀπολύσεως ἢ διαιρέσεως, ἀπορώτατα ἄμφω ἢ δυσδιάλυτα· τῆς τε γὰρ 10
πρώτης συζυγίας τοῦ κράματος ἡμῶν <οὐδ>εἰς τῶν πάντων διασώζει τὴν
μνήμην, ἢ τε λύσις ἐκάστου τῶν ζῶν μέλλουσά ἐστι καὶ γινομένη. πῶς
οὖν ἂν τις ἀποδοῇ λόγον ὧν μήτε μέμνηται μήτε πεπειράται; ἀλλ' ἐπειδὴ
οὐδὲν ἀνάλωτον φιλοσοφία, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄρρητα ταύτῃ ῥητὰ καὶ ἐκκείμενα
τὰ ἀπόρρητα, παρ' αὐτῆς συλληπτέον τῶν ἡπορημένων τὰς ἐπιλύσεις. 15

Καὶ πρῶτόν γε τὴν εἰσκρισιν μὴ σωματοειδῇ ὑπολάβανε, μηδὲ οἶον
τὴν ψυχὴν φερομένην ἄνωθεν ἐξ ἀνάγκης τῷ σώματι συνδυάζεσθαι, μηδὲ
διὰ χρονικῆς τούτῳ εἰσπνεομένην κινήσεως μηδὲ κάτωθεν ἐλκομένην ἢ
ἀναπνεομένην μηδ' ἐξ ἀέρος ἀρπαζομένην, ἀλλὰ μηδὲ ὡς διὰ θυρωμάτων
τῆς ῥινὸς ἢ τοῦ στόματος πόρων ἢ τῶν ἀδῆλων εἰσάγουσαν αὐτήν. οὐδὲ 20
ἢ τοῦ οὐρανοῦ περιδίνησις τὰ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις συνάγουσα συνωθεῖ τὴν
ψυχὴν εἰς τὰ σώματα, οὐδὲ δρεῦμα οὐράνιον ἐξ ἀνατολῆς προῖον εἰσελαύνει
ταύτην ἢ εἰσωθεί· οὐ γὰρ ὥσπερ ἐξ ἀποστήματος οὐδὲ διὰ περιόδου οὐδὲ

f. 35^v κατὰ βραχὺ κινουμένη τῷ σώματι συνδυάζεται. | ἀλλ' ἵνα σοι παραδείγ-
ματι χρῆσθαι, ὥσπερ ἢ ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι πρόοδος ἀθρόα τίς 25
ἐστι καὶ ἄνευ κινήσεως, καὶ ὥσπερ ἐξ ἡλίου ἀνατείλαντος ἐξαπιναιῶς
πάντα πεφώτισται καὶ μάλιστα ὁ περιέχων αἴθερ, καὶ ὥσπερ αἱ ἡρμοσμένοι
χορδαὶ αὐτίκα τῆς ἁρμονίας μετειλήχασιν, καὶ ὥσπερ ὁ νάφθας ἐξάπτεται

23 18–19 cf. Porph. Gaur. p. 35, 11 || 19–20 cf. Porph. Gaur. p. 49, 15–16 ||
20–22 cf. Porph. Gaur. p. 50, 1–2 || 24–p. 99, 5 cf. Porph. Gaur. p. 49, 10–21;
Psell. Omn. doct. 60 || 28 cf. Porph. Gaur. p. 48, 26–27

22 2 μὴ scripsi : μὴν a² | suppl. Ga. || 3 supplevi

23 v¹⁵ || 11 supplevi || 14 ταύτῃ scripsi : ταῦτα v¹⁵ || 15 σοι ληπτέον fort. legen-
dum put. Wk. | ὑπορημένην v¹⁵, correxi || 18 τούτῳ scripsi : τοῦτο v¹⁵ || 21 περι-
δίνησις scripsi (ἢ τοῦ παντός δίνησις habet Porph.) : περιδίνησις v¹⁵ | συνθεῖ v¹⁵,
correxi || 23 ἀποστόματος v¹⁵, correxi || 26 ἐξαπιναιῶς v¹⁵ || 28 νάφθας ex Psell.
Omn. doct. : φθὰς v¹⁵

τῷ πυρὶ τοῦ μέσου πυρωθέντος ἀέρος, οὕτω δὴ καὶ τὸ σῶμα ἀθρόον ὑπὸ
 τῆς ψυχῆς ἀνάπτεται καὶ καταλάμπεται καὶ πλήρες τῶν γνωστικῶν
 ἐκείνης καὶ γονίμων δυνάμεων γίνεται, οὐ κατὰ βραχὺ διαχεομένης αὐτῆς
 εἰς τὰ τοῦτον μέρη, οὐδὲ πρῶτον ἐνυδρυνμένης εἰς καρδίαν ἢ εἰς ἥπαρ ἢ
 5 εἰς ἐγκέφαλον, εἰτ' ἐκεῖθεν διαρρεούσης, ἀλλ' ὁμοῦ τὸ σύμπαν διαλαβούσης
 καὶ ἀθρόον καταλαμπάσης. ὁ δὲ πρὸς τὸ σῶμα ταύτης δεσμός λόγοι
 ἀρμονικοὶ καὶ εἰδῶν ὑποστάσεις ἀπὸ τε τῆς ὅλης φύσεως ἀπὸ τε μερικῆς
 ἀπὸ τε τῶν πατρικῶν λόγων καὶ τῶν ἐμψυχικῶν καὶ τῶν ἐντελεχειῶν, τῆς
 τε συνοχῆς τοῦ εἶδους καὶ τῆς τοῦ σώματος ἐπιτηδεϊότητος κρείττωσι
 10 κατεσκευασμένων δυνάμεσιν. ἐνεργοῦσιν δὲ παρὰ τὴν σύνοδον ἀγγέλων
 ἐπιστασίαι, ὁμοῦ τε κατατάττονται τὴν ψυχὴν καὶ φυλάττονται. καὶ ὁ
 μὲν τῆς εἰσκρίσεως τρόπος οὗτος.

Ὁ δέ γε τῆς διαλύσεως· ὁ τὴν φυλακὴν ταύτης ἐμπεπιστευμένος
 ἄγγελος ἄνωθεν εἰληφώς τῆς λύσεως τὸ ἐνδόσιμον νοητῷ φωτὶ ἀρρήτως
 15 ἐπιλάμπας αὐτῇ, τοῦ σώματος ἥδη ἀνεπιτηδεῖον γεγονότος πρὸς τὴν
 ταύτης ὑποδοχὴν, ἀποδιαλυθείσης τῆς συμφωνίας καὶ τῶν ἀρμονικῶν
 λόγων ὑποχωρησάντων, ὁμοῦ τε συνήγαγε καὶ τῷ συγγενεῖ φωτὶ ἐφελ-
 κύσατο ἀπὸ τῆς ὕλικῆς αὐτὴν συνελὼν ἀοριστίας καὶ πρὸς | τὴν ὑπέρφωτον f. 36^r
 ἐκροίξας αὐγὴν καὶ πλήρη τοῦ θείου πυρὸς ἐργασάμενος· νῦν γάρ σοι
 20 οὐ φιλοκρινῶ τὰς διαφορὰς τῶν ψυχῶν, ἀλλ' ἐξακριβοῦμαι σοι τὴν
 ἀρίστην. ὥσπερ οὖν ἀθρόα ἡ σύνοδος γίνεται, οὕτω δὴ καὶ ἡ διάζευξις.
 καὶ εὐπερίγραφον μὲν οὐκ ἂν θαρρήσας εἶποιμι τὴν ψυχὴν οὐδ' ἀκίνητον
 παντάπασιν, ἀμερῇ δὲ καὶ ταχὺ ἐξαλλάττουσαν καὶ πρὸς τὰς ἀνόδους ἢ
 καθόδους μὴ δεομένην χρονικῆς παρατάσεως.

24

Περὶ ψυχῆς

25

Ἡρώτησας περὶ τῆς ἀπολυομένης ψυχῆς τοῦ σώματος, εἴτε αὐτίκα πρὸς
 τοὺς οἰκείους κλήρους χωρεῖ εἴτε τισὶν ὁδηγοῖς χρῆται πρὸς τὴν τούτων
 ἀποκατάστασιν. περὶ γοῦν τούτου θαρρούντως δὴ ἀποκρινομαί σοι, ὅτι

23 6—10 cf. Psell. [de colligatione animae cum corpore], supra p. 96 || 19 cf. Or.
 Chald. 37, 1 (et des Pl. ad loc.) || 21 cf. Psell. *Περὶ ψυχῆς*, infra pp. 102, 18—
 103, 3 || 23—24 cf. Porph. Gaur. p. 49, 11—12

23 1 μὴ post μέσον an supplendum ut in Porph., Psell. Omn. doct.? | τὸ scripsi :
 τῷ v¹⁵ || 5 διαρρεούσης v¹⁵ || 8 ἐμψυχικῶν v¹⁵, corr. Wk. || 10 κατεσκευασμένων
 conieci : κατὰ στρωμάτων v¹⁵ || 15 εἶδη v¹⁵, corr. Wk.

24 v¹a²[v¹⁵] || 25 tit. t¹a² (fort. post Psell. add.): non habet v¹ : *Περὶ τοῦ πῶς*
κατατάττονται μετὰ θάνατον αἱ ψυχαὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν ἀμαρτησάντων v¹⁵ ||
 26—28 Ἡρώτησας — ὅτι non habet v¹⁵

ὥσπερ δυνάμεις τινὲς κρείττους ἐκείνης {τοῦ σώματος} τῆς μετὰ σώματος αὐτῇ ζωῆς προΐστανται καὶ συναρμολογούμενης πρὸς γένεσιν κηδεμόνες παρὰ θεοῦ πέμπονται, οὕτω δὴ καὶ διαιρεθεῖσαν ἕτεροι τῶν προτέρων βελτίους ἀνάγουσι, τῆς τε δημιουργίας ὑπηρέτιδες καὶ διάκονοι τῶν εἰς τὰς οἰκείας ἐκάστη λήξεις ἀποκαταστάσεων. οὐχ οὕτω δὲ παρὰ τῶν τοιούτων 5 δυνάμεων ἡ ψυχὴ ἄγεται ὥσπερ ἑτεροκίνητόν τι εἶδος πρὸς ὃ τι τύχοι τοῖς ἄγουσιν ἐφελκόμενον, ἀλλὰ τότε μᾶλλον τῇ ψυχῇ διαλάμπει τὸ αὐτοκίνητον καὶ τοῖς ἡγεμόσι συνεξορμᾷ καὶ ἀπλανῶς συνεφέπεται.

Καὶ πᾶσα μὲν πρὸς τὸν ὑπερκόσμιον ἄνεισι χώρον, εἴτε φαύλους βεβίωκεν εἴτε γενναίως πρὸς τὴν φύσιν ἀντηγωνίσαστο. ἀλλ' ὅσαι μὲν 10 ἀχράντους διασεσώκασιν ἑαυτὰς ἐν τῇ πρὸς τὸ σῶμα ἐνώσει καὶ τοῦ γεννήσαντος πατρὸς οὐδ' ὁπωστιοῦν ἐπελάθοντο, ἀλλὰ ταῖς πρὸς αὐτὸν μνήμαις ἐν τῇ εἰκόνι διατηρηήκασιν τὸ παράδειγμα, ὑπερκοσμίους τὰς λήξεις λαγχάνουσι, καὶ ἔστιν αὐταῖς ἀγλή καὶ λειμὼν καὶ παράδεισος ἡ ὑπερφυῆς τάξις τῶν ὄντων καὶ ἡ τῶν θείων ἀγαθῶν ἀποκλήρωσις. ὅσαις 15 δὲ παρ' ἑλάττον τούτων γέγονεν ἡ ζωὴ, ἥ καὶ παντάπασιν αὐταὶ τοῦ σώματος ἐπεθύμησαν, ταύταις προκάλυμμα γίνεται τὸ περιφερὲς τοῦ οὐρανοῦ σῶμα καὶ περὶ τὰς αἰθερίους μερίδας ἀποκληροῦνται καὶ κατὰ τάττονται, αἷς ἑαυτὰς ἐνταῦθα δεδώκασιν φύσεις, ταύταις ὑποταττόμεναι τε καὶ φυλαττόμεναι, καὶ τὸ μὲν ἀκριβὲς οὐκ ἔχουσαι οὔτε τῆς τῶν 20 κρειττόνων μετοχῆς οὔτε τῆς τῶν χειρόνων, ἔχνη δέ τινα ἡ τοῦ καλοῦ ἡ τοῦ ἐναντίου φανταζόμεναι καὶ προβλέπουσαι, τοσοῦτον κινούμεναι καὶ τισιν ἐν ὀνείρασι συγγινόμεναι ὅποσον οἱ ἡγεμόνες αὐταῖς ἐπιτρέπουσι, κατὰ θείαν τινὰ βούλησιν τοῦτο ποιοῦμεναι. οὐ πᾶσαι δὲ πάσας ἐπίστανται, ἀλλ' αἱ τὸν αὐτὸν λαχοῦσαι κλήρον τὰς ἀλλήλων ἴσασιν τάξεις· ὁμιλοῦσι δὲ 25 οὐδαμῶς, ἀλλ' ἔστιν αὐταῖς διάλογος τὰ ἀλλήλων νοήματα.

24 2–6 cf. Procl. in Remp. II pp. 271, 14–272, 22; in Alc. 72, 20–73, 1; Dam. in Phaed. II 97 || 6–9 cf. Procl. in Remp. II pp. 127, 25–128, 2; in Alc. 281, 16–282, 2; Dam. in Phaed. I 487 || 10 cf. Procl. in Remp. II pp. 128, 3–134, 3; Dam. in Phaed. I 499; II 111 || 10–21 cf. Dam. in Phaed. I 551 || 11–14 cf. Procl. in Remp. II p. 332, 22–25; in Alc. 73, 1–2; Dam. in Phaed. II 6 || 12–13 cf. Plot. V 1, 1, 1–2; Psell. Expos. or. Chald., infra p. 142, 14–19 || 15 cf. Procl. Exc. Chald. p. 206, 3 || 15–18 cf. Herm. in Phaedr. p. 161, 3–9 || 17 cf. Pl. Phaed. 108 a 7–8 || 25–26 cf. Procl. in Remp. II pp. 164, 7–21; 165, 18–21; 166, 16–167, 24; 168, 14–26

1 del. Ga., non habet v¹⁵ || 5 ἐκάστω a² || 6 τύχει v¹⁵ || 7 τῇ ψυχῇ post αὐτοκίνητον trp. v¹ || 8 ἀπλανῶς] ἀπλῶς v¹ || 11 διασεσώκασιν] διατηρηήκασιν v¹ || 15 ἡ om. v¹⁵ | ὅσαι v¹⁵ || 17 προσκάλυμμα v¹⁵ || 19 ἐανταῖς v¹⁵ | ἐπιδεδώκασιν v¹⁵ || 20 ἔχουσιν v¹⁵ || 23 ἡγεμόντι v¹⁵ | αὐτοῖς v¹ | ἐπιτρέπουσιν v¹⁵ || 25 ὁμιλοῦσαι v¹⁵

Ἀπαράδεκτόν σε αἰεὶ τοῦ τοιούτου κατανοῶ θεωρήματος περὶ οὗ καὶ p. 291
 αὐθις ἠπόρησας. τὰς γὰρ οὐσίας τῶν ὄντων δεχόμενος ἐλλάμψεις αὐτῶν
 καὶ ἰνδάμματα οὐ προσίσσαι. ἀλλ' ἴσθι ὡς | οὐδεμία τῶν οὐσιῶν προσφυῆς p. 292
 5 ἑτέρα ἂν ἐγεγόνει οὐσίᾳ, εἰ μὴ τις ἀφ' ἐκάστης πρόδρομος προΐουσα
 ἔλλαμψις ὑποδοχή τις ὥσπερ τῇ καταπεμψάσῃ φύσει ἐγίνετο. οὔτε οὖν ὁ
 νοῦς θεόν ποτε ἐδέξατο, εἰ μὴ μετεσχῇκει θεότητος, οὔτε τὸν οὐσιώδη
 νοῦν ἐχώρησεν ἡ ψυχὴ, εἰ μὴ μετειλήφει νοεράς ιδιότητος, οὔτε τὸ
 μεριστὸν σῶμα καὶ σκεδαστὸν καὶ γῆς κατὰ τὸ πλείστον ἀναπεπλησμένον
 10 δεκτικὸν ἂν ἐγεγόνει τῆς αὐλὸν καὶ ἁσωμάτου ψυχῆς, εἰ μὴ τι ἐκεῖνης
 ἰνδαλμα εἰς αὐτὸ καταβεβηκὸς ὑπεδέξατο, οὔτε τῆς πρώτης ἐνάδος αἰ
 δευτέρα μετ' ἐκείνην καὶ τρίται τὴν ἄρρητον ἐδέξαντο δύναμιν, εἰ μὴ
 τινος ἐνώσεως θειοτέρας κατηξιώθησαν. ἄλλο γοῦν ἐστὶ τὸ μετασχεῖν
 τὴν ψυχὴν τοῦ παντελείου καὶ ὑπερουσίον νοῦ καὶ ἄλλο τὸ κοινωνῆσαι
 15 νοεράς ιδιότητος· καὶ κατὰ μὲν ταύτην οὐδεμία τῶν λογικῶν ψυχῶν
 ἄνους ἐστὶ (πᾶσαι γὰρ ἀπὸ θεοῦ μετὰ νοῦ γεννηθεῖσαι ἐλλάμψεις τινὰς
 ἐκεῖθεν εἰς ἑαυτὰς νοεράς κατεδέξαντο), κατὰ δὲ τὸν παντέλειον καὶ
 ὑπερούσιον νοῦν πολλὰι τούτων καθεστᾶσιν ἐρημοὶ νοῦ. ὃ τε γοῦν πᾶσαν
 ψυχὴν λογικὴν ἔνουν εἰπὼν καὶ ὁ ἀντιθέτως τούτῳ ἄνουν ἀντειρηκώς
 20 ἀληθεύετον ἄμφω, ὁ μὲν περὶ τῆς νοεράς ἐλλάμψεως, ὁ δὲ περὶ τῆς
 οὐσιώδους ἀποφρημαμένῳ νοήσεως. μὴ οὖν ἀμφίβαλλε περὶ τοῦ δόγματος,
 ἀκολουθίαν ἢ ἀναγκαστικὴν δύναμιν εἰς παραδοχὴν ἔχοντος.

Ἡρώτησας ἐν τίσιν ὑφέστηκε τὸ κακόν. ἄλλος μὲν οὖν εὐθὺς ἂν ἀπε-
 25 κρίθη σοι ὡς ἐν τοῖς ἀλόγοις ἐν ἡμῖν πάθεσιν, οἷον θυμῷ καὶ ἐπιθυμίᾳ·
 ἐγὼ δὲ οὐδὲν τέως προχειρώς ἐρῶ, πρὶν ἂν σοι τὸ βάθος ἀναπτύξω τῆς

25 4—6 cf. Procl. Elem. 81 p. 76, 12—21 || 6—13 cf. Procl. Elem. 64 pp. 60, 20—62, 12; 129 p. 114, 12—32; in Tim. I pp. 360, 28—361, 5 || 16—17 cf. Procl. in Tim. I pp. 360, 30—361, 1

26 24 cf. Procl. Mal. 11, 1

25 a² || 1 tit. supplevi || 10 εἰ — ἐκεῖνης iter. et del. a² || 20 περὶ ^{1,2}] παρὰ a², corr. Wk.

26 a² || 23 tit. t¹ : om. a²

p. 295 ψυχικῆς οὐσίας ἡμῶν. ἔσται | γάρ σοι ἴσως αὐτόθεν σαφὲς ὅπερ ἔρεῖν
 βούλομαι. εἰ μὲν οὖν βούλει, δύο γένη ψυχῶν ἡμῖν ὁμολόγησον, τὸ μὲν
 λογικόν, τὸ δὲ ἄλογον. εἰ δ' ὥς Ἑλληνικὴν ἀποπτύεις τὴν δόξαν, ἀλλὰ τῆς
 γε καθ' ἡμᾶς ψυχῆς δώσεις πάντως τὸ μὲν κατὰ λόγον, τὸ δὲ παρὰ
 λόγον κινούμενον· ὃν οὐδέτερον κακόν. τὸ μὲν γὰρ κατὰ λόγον, αὐτόθεν 5
 καὶ ἡ γνώσις πρόχειρος, τὸ δὲ παρὰ λόγον, ὅτι τοιαύτην ἔλαχε φύσιν·
 οὔτε γοῦν τῷ θυμικῷ μέρει τῆς ψυχῆς κακὸν τὸ θυμοῦσθαι οὔτε τῷ
 ἐπιθυμητικῷ τὸ ἐπιθυμεῖν καὶ τῶν γε χειρόνων, ἄλλοι γὰρ ἀπὸ φύσεως
 αὐτῶν αἱ ὁρμαί. ποῦ τοίνυν τὸ κακὸν τάξομεν; ἐν τῇ πρὸς ἄμφω συγκράσει·
 καθ' ἑαυτὰ μὲν γὰρ εἰ τις διέλοι, κακίας ἀμέτοχα, σὺν ἀλλήλοις δὲ οὔσι 10
 παρυσφίσταται τὸ κακόν, ὁπνηρία τὸ ἄλογον τῆς ψυχῆς μέρος μὴ ὑπακούη
 τῷ λόγῳ. ἐπεὶ καὶ ἡ νόσος, ὥς δὲ καὶ τὸ αἷσχος, οὔτε ἐν τῇ ὕλῃ οὔτε μὴν
 ἐν τῷ εἶδει συνίστασθαι πέφυκεν, ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς ἄλληλα μίξει, ὅταν
 ἀκρατὴς ἡ ὕλη τῷ εἶδει γένηται. οὐ τοίνυν παρὰ τῷ δημιουργῷ ἡ κακία,
 ἀλλὰ παρὰ τὰς τῆς ψυχῆς ἡμῶν αἰρέσεις τὴν ἀνέπαρκτον, ἢν' οὕτως 15
 εἵπομι, ὑπαρξιν εἴληχε.

27

Περὶ ψυχῆς

Ἡπάτησαι καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν πολλῶν οἰόμενος τὴν ψυχὴν ἐν τῇ τοῦ
 συνθέτου λύσει κατὰ βραχὺ τοῦ σώματος ὑπαναχωρεῖν, μαρτυρόμενος τῷ
 κατεψῆχθαι τὰ ἄκρα καὶ παντάπασιν ἀναισθητεῖν τῶν μὴ ἐξάπινα τελευ- 20
 τώντων, ὥσπερ ἀπὸ τῶν περάτων τοῦ σώματος ἀρχομένης αὐτῆς συστέλ-
 λεσθαι καὶ κατὰ μέρος ἐλίττεσθαι, ἢν' ἐπειδὴν ὅλη πρὸς τὴν καρδίαν
 συσπειραθῇ καὶ οἶον εἰπεῖν σπινθηροειδῆ, ἀθρόον ἀποπνευσθεῖν. τὸ
 δ' οὐχ οὕτως ἔχει· ἀλλ' ὥσπερ ἀχρόνως ἐπιλάμπει τῷ σώματι δίκην

26 4–5 cf. Procl. Dub. 30, 1 et 13–15 || 6 cf. Procl. Dub. 30, 20–24 || 7–9 cf.
 Procl. Dub. 30, 6–7 et 35–37 || 9 cf. Procl. Dub. 30, 18–20 || 10–11 cf. Procl.
 Dub. 30, 20 || 11–12 cf. Nem. Nat. hom. p. 72, 20; Ioh. Damasc. Expos. fid. 26,
 96 || 12–14 cf. Procl. Mal. 28, 10–12; 56, 15–17; 60, 4–5 || 14–15 cf. Procl.
 Mal. 3, 11–17; 41, 10–11 || 15–16 cf. Procl. Dub. 30, 20; Mal. 50, 23sqq.

27 19–p. 103, 4 cf. Porph. Gaur. XI 3 p. 49, 10–21 || 20–23 cf. Pl. Phaed.
 117 e 7–118 a 4 || 24–p. 103, 2 cf. Psell. Omn. doct. 60

27 a² [v¹⁵] || 17 tit. t¹ (fort. post Psell. add.): om. a²: Περὶ τοῦ ὅτι ἐν ἀκαρεῖ
 ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος ἐξέρχεται τῆς αἰσθητικῆς ζωῆς προσβεννυμένης κατὰ μικρόν,
 ἥτις καὶ φύσις [φησὶ cod.] καλεῖται καὶ ἄλογος ζωὴ v¹⁵ || 18 Ἡπάτησαι a²: ἡτιά-
 τησας t¹ sec. Pasini || 18–24 Ἡπάτησαι – ἀλλ' non habet v¹⁵ || 24 ante ὥσπερ
 habet ἡ ψυχὴ v¹⁵

ἡλίον ἐξάπινα τὸν ἀέρα καταφωτίζοντος, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐκείθεν ἀφίπταται. ἀμερῆς δὲ οὐσα καὶ ἀδιάστατος, ἀμερῶς καὶ ἀδιαστάτως καὶ τῷ σώματι σύνεστιν. οὐκὸν ἐκτείνεται τούτῳ οὐδὲ διίσταται, ἀλλὰ καὶ ὅλον δι' ὅλον ψυχούσα οὐδὲν ἤττον ἐφ' ἑαυτῆς ἔστηκε.

- 5 *Τί ποτ' οὖν τὸ συνεκτεταμένον τῷ σώματι καὶ ζωοῦν αὐτό; ἡ φύσις καὶ ἡ ἄλογος ζωὴ καί, ὥς τισι τῶν φιλοσόφων ἔδοξεν, ἡ τελειότης καὶ συνοχὴ τοῦ σώματος, ἣν ἐμψυχίαν καὶ ἐντελέχειαν οἱ περὶ τὸν Ἀριστοτέλην κατωνομάκασιν. αὐταὶ γὰρ αἱ δευτέραι καὶ θνηταὶ ζωαὶ καὶ τῷ σώματι διυστάμεναι ἐν τούτῳ κατασπαρεῖσαι, ἀθρόον τὴν ψυχὴν ἐπιλάμψασαν*
 10 *ὑποδέχονται· οὐ γὰρ ἦν εὐπρεπὲς ἄνευ τινὸς προσφρυοῦς τοῖς ἄκροις μεσότητος προσομιλῆσαι τῷ παχεῖ σώματι. ἡ τοίνυν φύσις διὰ παντὸς ἐκταθεῖσα τοῦ σώματος, ἐπειδὴ συναπολήγει τῷ ἰδίῳ ὀχήματι, πρὸ τῆς παντελοῦς ἀποπνεύσεως τοῦ συνθέτου τοῖς ἀκρωτηρίοις ἐναποσβέννυται. οὐ γὰρ ἐκείθεν ὑποχωρεῖ, ἣν γὰρ ἂν ἀθάνατος ἐπανερχομένη πρὸς ἑαυτήν.*
 15 *ἡ δὲ γε ψυχὴ τοῦ μέσου τούτου διαλυθέντος δεσμοῦ ὥσπερ ἓν ἀτόμῳ ἢ ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ὃ φησιν ὁ ἀπόστολος, ἔξεισι τοῦ σώματος.*

28

Εἰ ἄρα μετὰ τῶν οἰκείων σωμάτων ἡγουν τῆς αὐτῆς ὕλης ἀναστησόμεθα

- Ἐπεὶ πᾶσα οὐσία σωματικὴ ἐξ ὕλης [τέ] ἐστι καὶ εἶδους, ὧν τὸ μὲν κρεῖττον ἐστι, τὸ δὲ χεῖρον, καὶ κρεῖττον μὲν ἐστι τὸ εἶδος, χεῖρον δὲ ἡ*
 20 *ὕλη, καὶ ᾧ διαφέρει τῶν ἄλλων τοῦτό ἐστιν αὐτό (οὐδὲ γὰρ ἄνθρωπος ἐκ τῆς ὕλης ἄνθρωπος ὀνομάζεται, οὔτε βοὸς <ῆ> ἵππον διαφέρει κατὰ τὴν ὕλην), ἀλλὰ καὶ ἡ ὕλη μὴ ὅν τι λέγεται τοῖς πρώτοις φιλοσόφοις, ὃ δὲ μὴ*

27 2—3 cf. Porph. Sent. 33 p. 35, 20—21 || 5sq. cf. Procl. in Tim. II pp. 285, 23—286, 12; III pp. 236, 31—238, 26; 299, 31—300, 10 || 6—8 cf. Philop. An. pp. 208, 37—209, 1 || 11—13 cf. Philop. p. 12, 20—23 || 15—16 I Cor. 15, 52

27 1 τὸν ἀέρα v¹⁵ : τοῦ ἀέρος a² || 2 ἀφίπταται. ἀμερῆς] ἀφιμερῆς v¹⁵ | καὶ³ non habet v¹⁵ || 3 τοῦτο v¹⁵ || 6—8 καί — κατωνομάκασιν non habet v¹⁵ || 10 οὐ v¹⁵ : οὐδὲν a² || 12 τοῦ σώματος ἐκταθεῖσα v¹⁵ || 14 ἀποχωρεῖ v¹⁵ || 15 διαλύματος v¹⁵ || 16 ὃ] ὡς v¹⁵ | τοῦ σώματος ἔξεισι v¹⁵

28 v¹⁵ || 17 Πῶς ἀναστησόμεθα μετὰ τῶν οἰκείων σωμάτων τῶν παχέων καὶ ὕλικῶν tit. opusculi Ioh. Italo attributi || 18 ante ἐπεὶ habet περὶ ὧν ἠρώτησας ἀπορῶν, πότερον ἀναστήναι ὀφείλουσι τὰ ἡμέτερα σώματα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ταύτην ἔχοντα τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος ὡσαύτως, ὡς λέγω Ital. | τε supplevi || 20 καί — αὐτό] κατὰ γὰρ τοῦτο διαφέρει ἕκαστον τῶν ἄλλων, φανερόν ὅτι καθ' ὃ ἕκαστον διαφέρει τῶν ἄλλων, τοῦτό ἐστιν αὐτό Ital. | ᾧ scripsi : ὃ v¹⁵ | οὐδὲ] ὃ codd. Ital. || 21 ἡ Ital. || 21, 22 τὴν ὕλην] ταύτην, ἀλλ' ἢ ζῶον λογικὸν θνητόν· καὶ τοῦτό ἐστιν ὅπερ ἐστὶν ἄνθρωπος Ital. || 22 πρώτοις] πρῶτην Ital.

ὄν ἐστιν ὕλη, ὡς δέδεικται, ὃν δὲ τὸ εἶδος ἐστιν, ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἀληθῶς τὸ εἶδος. καὶ τοῦτο μὲν ἐκ τῆς πρώτης γενέσεως μέχρι τῆς παντελοῦς φθορᾶς ἐν ἡμῖν ὑπάρχει ἀμεταβλήτως καὶ ἀμεταθέτως· ἡ δὲ ὕλη οὐκ αἰεὶ ἐστιν ἐν ἡμῖν ἢ αὐτῇ, ὥσπερ οὐδὲ ὄνυχες οἱ αὐτοὶ ἢ τρίχες. ἀλλὰ οὐ διὰ τοῦτο οὐκ ἐσμὲν οἱ αὐτοί, ὅτι τὴν πρώτην ἀποβαλλόμεθα 5 ὕλην· αἰεὶ γὰρ ἡ ὕλη φθείρεται, καὶ ἡμεῖς οὐ φθειρόμεθα ὡς μένοντος τοῦ εἶδους μέχρι τινός. ἐπὰν δὲ τούτου γένηται φθορά, τότε καὶ ἡμῶν ἔσται φθορά ὡσαύτως· τὸ γὰρ εἶδος ἡμεῖς.

Τοῦτό μοι νόει καὶ ἐπὶ τῆς ῥηθείσης ἀπορίας· οὐ γὰρ τὸ ἡμέτερον εἶδος εἰς λέοντα ἢ κύνα μεταβάλλειν δυνατόν ἢ εἰς ἕτερόν τι τῶν ἄλλων θηρίων, 10 ἀλλ' ἡ ὕλη ἴσως ἦν οὐκ ὄν ὁ λόγος ἀπέδειξεν. ἀναστήσεται οὖν τὰ ἡμέτερα σώματα καὶ οὐδὲν ἔσται τὸ κωλύον διὰ τὸ μὴ ὥρισμένην τὴν ἐν αὐτοῖς ὕλην ὑπάρχειν.

29

Τοῦ αὐτοῦ· τίνα τρόπον ὁ Πλάτων οἶεται εἰσοικίζεσθαι τὰς ψυχὰς τοῖς τῶν ἀλόγων ζώων σώμασι, πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα κυρ Ἀνδρόνικον 15 {τὸν Παλαιολόγον}

Τίνες ποτέ εἰσιν οἱ τολμῶντες νῦν ἐρμηνεύειν τὸν Πλάτωνα καὶ τὰς περιόδους αὐτῶ τῶν ψυχῶν ἐξηγεῖσθαι τὰς τε καθόδους καὶ τὰς ἀνόδους, καὶ πῇ μὲν τὰς <διὰ> τοῦ αἰθέρος ἀναγωγάς, πῇ δὲ τὰς διὰ τοῦ ἄδου

28 1 cf. Plot. I 8, 3 || 1—2 cf. Plot. VI 3, 9, 32—36

29 18—19 cf. Pl. Phaedr. 247 d 5—249 b 5

28 1 ὄν Ital.: ὄν v¹⁵ | post ἐστιν¹ habet πῶς ἂν εἴη ἄνθρωπος ἢ ἵππος ἢ ἄλλο τι τῶν τούτοις ὁμογενῶν· ἐπεὶ δὲ μὴ ὄν ἢ Ital. | ὄν Ital.: ὄν v¹⁵ | ἐστιν² non habet Ital. || 2 τῆς¹ non habet Ital. || 3 ἡμῖν] ὑμῖν Ital. || 4 ἡ αὐτῇ ἐν ἡμῖν Ital. || 5 ἀλλά] καὶ Ital. et om. οὐ | τὴν πρώτην] προτέραν Ital. || 6 post ὕλην habet ἀλλὰ τότε οὐκ ἐσόμεθα οἱ αὐτοί, ὅταν τὸ εἶδος ἀποβαλλόμεθα Ital. | ὡς non habet Ital. || 7 τούτου Ital.: τοῦτο v¹⁵ | ἔσται Ital.: ἔστω v¹⁵ || 10 ἡ κύνα ante ἡ² Ital. | μεταβάλλει v¹⁵, correxi | μεταβάλλειν δυνατόν] μεταβαλεῖν Ital. || 11 οὐκ ὄν Ital.: οὐκ-οὖν v¹⁵ | post ἀπέδειξεν habet ἐπεὶ δὲ τὸ εἶδος ἐστὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἔσται τότε, οὐσης καὶ ὕλης τινός προσφόρου τῷ εἶδει τούτῳ, φανερόν ὡς οὐκ ἂν εἴη ἕτερον διὰ τὴν τῆς ὕλης μεταβολήν. ἐπεὶ <δὲ ἡ μὲν ὕλη> μὴ ὄν ἐδείχθη, τὸ δὲ εἶδος ὄν, καὶ τὸ μεταβάλλον ἄρα τὸ μὴ ὄν ἔσται, τὸ δὲ ὄν οὐδαμῶς· καὶ τοῦτο ἐστὶν ἐκάστου ἡ οὐσία καὶ ἡ ὀντότης, ὡς εἴρηται Ital. | οὖν] ἄρα Ital.

29 Sm² || 14—16 tit. St¹ (sed 15 πρὸς — 16 Παλαιολόγον om. t¹ sec. Pasini): τοῦ σοφωτάτου Ψελλοῦ πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα κύριον Ἀνδρόνικον τὸν Παλαιολόγον, περὶ τοῦ τίνα τρόπον κτλ. m² || 14 τοῦ αὐτοῦ] scil. Ψελλοῦ (cf. t¹ f. 15^v, S f. 162^v) || 16 τὸν Παλαιολόγον secl. Wk. || 18 αὐτῶ — ψυχῶν] a tantum, lac. S || 19 suppl. Wk.

περιαγωγάς, καὶ ὅποσα ἐκεῖνος διάφορα ἐν τοῖς διαφόροις λόγοις περὶ τῶν ψυχῶν ὑποτίθεται, καὶ μάλιστα ἅπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ, ἢ οὕτως εἶπω, διαμυθολογεῖ, Κωκυτοὺς καὶ Ἀχέροντας ῥέυματά τε θολερὰ καὶ δύσβατα καὶ ἕτερ' ἅττα τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων καταδειμαίνοντα ἐν τούτῳ τῷ
 5 λόγῳ τερατευνόμενος; καὶ αὐτός τι περὶ τὰνδρὸς ἐρῶ, οὐκ ἂν οὐδ' ἐμαντὸν συμπείσαιμι ὥς συννεόηκα τὰ ἀπόρρητα τοῦ ἀνδρός, εἰ μὴ ὅτι καταμαντεύομαι τῶν ἐκείνου δογμάτων.

Οὔτε οὖν τὸ στόμιον τοῦ ἄδου παρ' αὐτῷ ἀληθεύεται οὔτε ἡ ἐν ἄδου διατριβὴ τῶν ψυχῶν οὔτε ἄλλο τι τῶν ὅσα σωματικά ἐκείνῳ καὶ ἔνυλα
 10 περὶ ἀσωμάτου καὶ ἀύλου φύσεως. ἀλλ' ἐπειδὴ διττὸν παρ' ἐκείνῳ γένος τῶν ψυχῶν, τὸ μὲν λογικόν τε καὶ νοερόν, τὸ δ' ὑποτεταγμένον τούτοις, ἑτεροειδὲς δὲ παρὰ τὰς τῶν ἑτέρων ζώων ψυχὰς, καὶ τὸ μὲν ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ δημιουργοῦ κάτεισι, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἀστρώας τάξεως καὶ δυνάμεως καὶ τῶν ὥς ἐκεῖνός φησι 'νέων θεῶν', σχίζεται περὶ ἄμφω τῷ γένει, καὶ τοὺς
 15 μὲν τῷ λόγῳ προσαλλήλους καθαρμόζει τῇ γενναίᾳ ψυχῇ, τοὺς δὲ τῇ ἀπὸ τῶν δευτέρων ὑποστάσει δημιουργῶν. καὶ ἐπειδὴ ἡ μὲν πρώτη ψυχὴ νοερά ἐστι μόνως καὶ λογικὴ, ἡ δὲ ἑτέρα ἐκ τῶν τεττάρων τούτων στοιχείων συνήρτηται, δόξης, φαντασίας, αἰσθήσεως, φύσεως, αἰτνες δὴ τῶν δυνάμεων οὐκ εὐθείαν περαίνουσιν, ἀλλὰ κλάσεις τινὰς καὶ στροφὰς
 20 ποιοῦνται περὶ αὐτάς, περὶ μὲν τῆς πρώτης οὐδέν τι καινοτομεῖ, τὴν δὲ γε δευτέραν ψυχὴν, ἃτε δοξαστικῇ χρωμένῃ τροφῇ καὶ τὸ τῆς φαντασίας εἶδος προβεβλημένην κατὰ τὴν ἐλάττωνα πρότασιν καὶ τὰ πολλὰ αἰσθήσεσι χαίρουσαν καὶ οἷον ὕγρὰν καὶ πλαδαρὰν οὖσαν, εἰς τοὺς μυχοὺς κατάγει τῆς γῆς καὶ στομῷ τινὶ διαπεραιούται καὶ διαταράττει ῥέυμασι καὶ
 25 δεδίττεται κυμαίνουσι ποταμοῖς καὶ ὅποσα ἐκεῖνος περὶ αὐτὴν πραγματεύεται. ταύτην μέντοι γε τὴν ψυχὴν, μὴ συμπορευθεῖσαν τῇ πρώτῃ, ἀλλ' ἢ φιληδόπως ἢ φιλοχρημάτως ἔχουσιν ἢ ἄλλῳ τῷ τῶν παθῶν καταθελχθεῖσαν, καὶ ἀλόγοις ἐφιστάνει σώμασιν· ἀλογωθεῖσαν γὰρ τρόπον τινὰ ὑπὸ τῶν παθῶν εἰκότως καὶ τῷ ἀλογωτέρῳ συμβεβληθῆαι

2—5 cf. Pl. Phaed. 112 e 4—114 b 6 || 8 cf. Pl. Resp. 615 de || 10—16 cf. Procl. in Tim. III p. 230, 8—23; p. 233, 27—32; p. 235, 11—25; p. 237, 2—22; p. 240, 9—13; p. 285, 3—8 || 14 cf. Pl. Tim. 42 d 6 || 17—18 cf. Pl. Tim. 42 c 6—7 || 18 cf. Porph. apud Stob. I p. 350, 22—25; Iambl. apud Stob. I p. 369, 13—14 || 19—20 cf. Pl. Tim. 43 d 8; Procl. in Tim. III pp. 338, 26—340, 25 || 21 cf. Pl. Phaedr. p. 248 b 5 || 24—25 cf. Pl. Phaed. 114 ab || 26—27 cf. Pl. Phaed. 82 c 2—8 || 28—p. 106, 1 cf. Procl. in Tim. III p. 236, 27—30

1 λόγοις om. S || 3 μυθολογεῖ S || 4 ἀνθρώπων καταδειμαίνοντα] ἀκονόντων δειμαίνοντα m² || 8 παρ' — ἄδου² om. S || 9 ἄλλο τι Wk.: ἀλλ' ὅτι m² S (ut vid.) || 15 τῇ²] τ' m² || 17 τῶν om. m² | στοιχείων om. m² || 18 φύσεως om. S || 19 στροφάς m² (cf. Pl. Tim. 43 d 8): ἐπιστροφὰς S || 25 αὐτῶν m² || 28 ἀλογωθεῖσα S

μέρει. ἡ δέ γε λογικὴ καὶ τῇ ἀλόγῳ συνακολουθήσῃ ψυχῇ, ἐπειδὴ οὐ
μεθίσταται πρὸς ἐκείνην τὴν φύσιν, πῶς ἂν ἀλόγονοι προσταίῃ σώματος;
εἰ γὰρ τὸ ὄργανον οἰκεῖον δεῖ εἶναι τῇ ἐφεστηκυῖα ψυχῇ, πῶς ἂν τὸ ἄλογον
σῶμα τῇ λογικῇ ψυχῇ προσαρμόσειεν;

Εἰ δέ τις καταμωκάσθαι βούλεται Πλάτωνα, τοῦτον μὲν οὐκ ἂν 5
μεμφαίμην ἐγώ· τί γάρ μοι καὶ Πλάτωνι ἢ ἐτέρῳ φιλοσόφῳ Ἑλληνι τὴν
ἀλήθειαν διαφενδομένῳ; τοσοῦτον δὲ ὑπεραγωνισαίμην τάνδρός, ὅτι καὶ
τὴν λογικὴν ψυχὴν τοῖς πάθεσι διαμορφωθείσαν ἰδὼν ὁ σοφός, ὥς τὴν
μὲν λεοντώδῃ γενέσθαι διὰ τὸν θυμόν, τὴν δὲ ἄλλῃ τῶν ζώων οἰκειωθεῖσαν
διὰ τὰς ἐμφύτους ἐκείνῳ ἐπιθυμίας, τὴν δὲ διὰ τὴν τῶν κρειττόνων 10
ἀμελετησίαν ἀργὴν καὶ ἄγονον γενομένην καὶ οἷον ἀποδενδρωθεῖσαν,
ὥσπερ ἐκεῖνος εἰῶθει ἀποκρύπτεσθαι τὰ πολλά, τὴν μὲν εἰς ὄνους
κατάγει, τὴν δὲ εἰς ἵππους θυμοειδεῖς, τὴν δὲ εἰς ταύρους ὑβρίζοντας, καὶ
ἄλλην εἰς δένδρα κατασπείρει καὶ αὐτὴς ἑτέραν εἰς θάμνον, πρὸς ὃ ἐκάστη
οἰκειῶς ἔχει ἢ τοῖς πάθεσιν ἢ ταῖς ἀπραξίαις, πρὸς ἐκεῖνο συναρμόττων 15
καὶ συγκολλῶν διὰ τῆς καταλήλου ἀναλογίας, οὐκ ἐμβιβάζων εἰς οὐδὲν
τῶν ζώων τὴν λογικὴν οὐσίαν καὶ νοεράν· οὐ γὰρ οὗτος ὁ τοῦ Πλάτωνος
νοῦς. πῶς γὰρ εἰκός, ἦν ἀπὸ τοῦ πρώτου θεοῦ κατήνεγκε καὶ ὥς ἐκεῖνός
φησι 'τῆς ἀρρητοτάτης ἐνάδος', καὶ ἦν ἀνακηρύττει ἀφορμὰς ἐκεῖθεν
λαβεῖν ἐπιστροφῆς τε καὶ ἀναμνήσεως, ταύτην εἰς τὴν ἐσχάτην φύσιν 20
κατενεγκεῖν καὶ μύρμηκα καὶ θάμνον ποιεῖν τὴν ἀναμαξαμένην τὰς τοῦ
πατρὸς δυνάμεις ἀπάσας καὶ μέσσην ἰσταμένην τῶν τε ἀμερίστων καὶ
μεριστῶν φύσεων καὶ τῶν μὲν οὖσαν εἰκόνα καὶ ἀγαλμα καὶ ἀφομοίωμα,
τῶν δὲ παράδειγμα; μάτην γὰρ ἐν αὐτῇ γένοιτο ἢ γεγόνασιν αἱ παρὰ τοῦ
πατρὸς ἐμφάσεις, πάντῃ ἀλογωθείσῃ καὶ ἀποδενδρωθείσῃ κατὰ τὸν 25
θανυμάσιον Πλωτῖνον.

Οὐ δεῖ οὖν, κάλλιστέ μοι βασιλέων Ἀνδρόνικε, ἀνέπτοις χερσὶν ὃ φασὶ
τὰ Πλάτωνος βιβλία μεταχειρίζεσθαι μηδὲ <μη> πρότερον τοὺς τῆς
γλώττης ὀχετοὺς λεάναντας ἀποστοματίζειν τι τῶν ἐκείνου ἢ ἐκ τοῦ
παρατυχόντος φθέγγεσθαι. τοῦ γὰρ Ἀριστοτέλους τὴν δεινότητα τῆς 30
οἰκείας φιλοσοφίας προβεβλημένου, οὗτος τὰς ἀλληγορίας καὶ τὰς

9—11 cf. Plot. III 4, 2, 17—24; Philop. An. p. 7, 23—27 || 12—18 cf. Pl. Phaed. 81 e 6; Procl. in Tim. III pp. 294, 22—295, 14; in Remp. II pp. 309, 28—312, 5 || 18—19 cf. Procl. Exc. Chald. p. 210, 26—27 || 19—20 cf. Procl. in Tim. I p. 215, 25—29; Exc. Chald. pp. 206, 23—207, 2; Psell. Expos. or. Chald., infra p. 144, 17—21 || 21 cf. Pl. Phaed. 82 b 7 || 22—23 cf. Pl. Tim. 35 a 1—4 || 23 cf. Procl. Exc. Chald. p. 211, 24—25 || 23—24 cf. Procl. Elem. 195 || 25—26 cf. Plot. III 4, 2, 24 ut cit. apud Philop. An. p. 7, 25—27

1 καὶ ut vid. S || 4 ἡ λογικὴ ψυχὴ S | προσαρμόσει m² || 10 τῶν om. S || 15 ἡ¹ om. S ut vid. || 17 οὕτως m² || 18 ἦν m² || 20 ἐπιστροφῆς scripsi: ὑποστροφῆς S m² || 28 suppl. Wk. || 29 τι] τὴν S ut vid.

ἐμφάσεις προβάλλεται. τῶν γὰρ Μωσαϊκῶν βιβλίων μετεσχηκῶς καὶ ὅσα τῷ Σολομῶντι πεποίηται, ἐκεῖθεν καὶ τὸ ἐμφατικὸν σχῆμα τοῦ λόγου διαμεμελέτηκεν.

30

Τοῦ αὐτοῦ· τίνος χάριν τριμερῇ τὴν ψυχὴν οἱ περὶ Πλάτωνα καὶ Ἀριστο-
5 τέλην εἰρήκασιν

Δύο σοι τὰ ἡπορημένα καὶ ἄμφω γενναῖα καὶ τὸ βάθος τῆς σῆς ψυχῆς ἐρμηνεύοντα. ζητεῖς γὰρ ὅτου χάριν τριμερῇ τὴν ψυχὴν οἱ περὶ Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλην εἰρήκασιν, ὄντων αὐτῇ καὶ ἐτέρων μερῶν· καὶ εἰ οὕτω καλεῖν βούλονται, διὰ τί μὴ τριδύναμον μᾶλλον αὐτήν, ἀλλὰ τριμερῇ
10 προσηγορεύκασιν· εἰ γὰρ ἁμερῆς αὐτῆς ἡ φύσις, πῶς εἰς μέρη ταύτην οἱ φιλόσοφοι διηγήκασιν; καὶ σὺ μὲν οὕτως ἡπόρηκας, ἡμεῖς δὲ τὸ δευτέρον σοι τῶν ἐζητημένων πρότερον ὃν καλῶς διηκριβηκότες ὕστερον ἐπὶ τὸ πρότερον ὡς ῥᾶστον ἀναβησόμεθα.

Τὴν ψυχὴν οἱ φιλόσοφοι νῦν μὲν ὡς ἀπόλυτον σώματος θεωροῦσι, καὶ
15 ταύτην πολυειδῶς· αὐτῇ δὲ μετὰ σώματος ἐξετάζουσι, καὶ οὐδὲ οὕτως ἀπλῶς, ἀλλὰ πρὸς τὰ μέτρα τῆς καθόδου καὶ τῆς βαθύτητος, καὶ οὐ τὰς αὐτὰς ἀπολείπουσι δόξας αὐτῇ ἐλευθέρῃ τε σώματος καὶ μετὰ τῆς τούτου φύσεως ζώσης, ἀλλὰ κατὰ τὸν ζωῆς τρόπον συνεξαλλάττουσι ταύτη τὰς ιδιότητας. ἀπόλυτος μὲν οὖν οὕσα τοῦ σώματος συνέστραπται τε πρὸς
20 ἐναντίαν ἢ μᾶλλον ἐπέστραπται, καὶ παντάπασιν ἔστιν ἀμέριστος· δῶσα δὲ κατὰ τῆς σωματικῆς παχύτητός τε καὶ διαστάσεως τρόπον τινὰ διέστη καὶ ἐμερίσθη καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῆς εἰς μέρη κατέταξε, καὶ ἐφίδρυσεν ἐγκεφάλῳ μὲν τὸ λογικόν, καρδίᾳ δὲ τὸν θυμὸν καὶ ἥπατι τὴν ἐπιθυμίαν. ἀκριβέστερον δὲ εἰπεῖν, τὸ σῶμα μᾶλλον περὶ αὐτὴν πολυμερῶς ἐμερίσθη,
25 μὴ δυνάμενον ἁμερῶς τὴν ἐκείνης φύσιν περιλαβεῖν· ὅθεν ἀφειμένη μὲν τοῦ σώματος τριδύναμός ἐστιν, οὐ περιγραφομένων μέρεσι τισι τῶν δυνάμεων,

30 7—8 cf. Porph. apud Stob. I p. 350, 12—23 || 8—11 cf. Porph. apud Stob. I p. 353, 1; Philop. An. pp. 192, 22—29; 196, 7—17 || 14—16 cf. Porph. apud Stob. I p. 354, 11—13; Iambli. apud Stob. I p. 368, 1—6 || 20—25 cf. Porph. apud Stob. I, p. 353, 4—11; Philop. An. pp. 194, 29—195, 5

29 1 προβάλλεται] προτίθεται m², τίθεται add. S, secl. Wk. || 2 πεπόνηται m² | ἐκφαντικὸν m²

30 Sm² || 4 τοῦ αὐτοῦ] seil. Ψελλοῦ (cf. t¹ f. 15^v, m² f. 73^r), om. S || 6 σῆς om. m² || 7 ἐρμηνεύειν S || 8 καὶ³ om. m² || 9 αὐτὴν m² || 10 ἁμερῇ αὐτὴν φύσει S || 12 καλῶς διηκριβηκότες om. m²: καλλῶς διηκριβηκότε S, corr. Wk. || 16 ἀπλῆς m² || 17 τῆς om. m² || 18 τῆς post τὸν add. m² || 19 οὖν om. m² | συνέστραπται Sm², corr. Wk. || 20 ἐπέστραπται Sm², corr. Wk. || 21 τινὰ om. S | ἔστη S || 22 αὐτὰς m² | ἐφίδρυσεν m²: ἀφίδρυσεν S || 23 ἐν κεφάλῳ S

ἀλλὰ δι' ἀλλήλων αὐτῶν ἡκουσῶν, συγκραθεῖσα δὲ σώματι καὶ διαστᾶσα
 τριμερῆς ὠνομάσθη διὰ τὴν κατάλληλον ἐαντήs πρὸς τὰ τοῦ σώματος μέρη
 κατὰταξιν. τοῦτω γὰρ διενήνοχε μέρος δυνάμεως, ὅτι τοῦτο μὲν ποσότητός
 ἐστὶ μέτρον καὶ περιγέγραπται, ἐκείνο δὲ ποιότητος εἶδος καὶ διὰ τὴν
 ἀσώματον φύσιν ἀσυχγύτως διὰ τῶν ἐτέρων ἡκεί δυνάμεων. οὕτω μὲν οὖν 5
 τριμερῆς καὶ οὕτω τριδύναμος παρὰ τοῖς φιλοσόφοις ὠνόμασται· εἰ δὲ
 μὴ κατὰ τὸ μέτρον ὧν ἔχει μερῶν ἢ δυνάμεων κἀκεῖνοι ταύτην δι-
 ηκριμήσαντο, ἀλλὰ τὸ φανταστικὸν ἀφέντες, τὸ διανοητικόν, τὸ φντικόν,
 τὴν προσοχήν, τὴν συνείδησιν, τᾶλλα, τῷ λογιστικῷ ταύτην καὶ θυμικῷ
 καὶ ἐπιθυμητικῷ διηγήρασι, θανμάζειν οὐ χρή. οὐ γὰρ αὐτὸ τοῦτο 10
 προθέμενοι, τὰς δυνάμεις ταύτης ἀπαριθμήσασθαι, ἔπειτα ἔλλιπεστέραν
 τὴν ἀπαρίθμησιν πεποιήκασιν, ἀλλὰ βουλόμενοι ἐνδείξασθαι, ὅθεν αἱ
 ἡθικαὶ ἀρεταὶ τὴν γένεσιν ἔχουσιν, ἐπειδὴ ἀπὸ τῶν τριῶν τούτων μόνων
 ἀπογεννῶνται δυνάμεων, διὰ ταῦτα τὰς ἄλλας ἀφέντες εἰς ταύτας μόνον
 τὴν τῆς ψυχῆς οὐσίαν διεΐλον.

15

Εἰ δὲ ἐπιζητεῖς εἰ καὶ ἀπολυθεῖσα ψυχὴ τοῦ σώματος μετὰ τοῦ λόγου
 ἔχει καὶ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὸν θυμόν, σμῆνος ἀνεγείρεις λόγων. τὸ
 δ' ὅσον εἰς ἀκροτελεύτιον ἐπιστολῆς, εἰ μὲν ἀπολυθείη παντάπασι τῆς
 ἀλόγου ἢ λογικῆς ψυχῆς (ἀπολύεται δὲ καθαρθεῖσα), μετὰ τοῦ λόγου μόνον
 καὶ τοῦ περισχόντος αὐτὴν προσεχῶς νοῦ εἰς τὸν παντέλειον ἄνεισι νοῦν· 20
 εἰ δὲ μὴ ἀποσκυβαλίση οἷον εἰπεῖν πᾶν τὸ ἀλλότριον, ἀλλὰ συμπεφυρμένη
 τοῦτω τοῦ σώματος ἀποπτῇ, τριμερῆς ἐστὶ καὶ ἀπόλυτος, τῶν τῆς
 ἀλογίας οὐκ ἀλλοτριωθεῖσα δυνάμεων.

31

[De voluntario et involuntario]

Ἡρώτησας καὶ περὶ ἐκουσίου καὶ ἀκουσίου. καὶ ἴσθι ὅτι τοῦ ἀκουσίου 25
 τὸ μὲν κατὰ βίαν, τὸ δὲ δι' ἄγνοιάν ἐστι· καὶ τῶν κατὰ βίαν ἀκουσίων ἢ
 ποιητικῇ ἀρχῇ ἔξωθέν ἐστι. τὸ δὲ ἐκούσιον ἀμφοτέροις ἀντίκειται· ἐστὶ

30 1-3 cf. Porph. apud Stob. I p. 354, 9-11 || 3-4 cf. Porph. apud Stob. I p. 352, 14-26; 353, 12-354, 6; Iambl. apud Stob. I p. 369, 2-3 || 4-5 cf. Porph. Σύμ. ζητ. p. 69 || 6-15 cf. Porph. apud Stob. I p. 350, 19-25; Iambl. apud Stob. I p. 369, 6-17; Dam. in Phaed. I pp. 162-163 (annot.) || 16-23 cf. Philop. An. p. 18, 10-19 || 21 cf. Psell. Expos. or. Chald., infra p. 127, 25sqg.

31 25-27 Nem. Nat. hom. p. 94, 15-16 || 27-p. 109, 1 p. 98, 5-7

30 3 τοῦτω Wk.: τοῦτο Sm² || 6 ὠνόμαστε S || 8 φντικόν conl. Wk.: φνσι-
 κόν Sm² || 14 ταύτας] ταύτην Sm², corr. Wk. || 15 οὐσίας S || 19 μόνον m² ||
 20 αὐτῇ προσεχῶς νοῦν S || 22 τῶν] τὸν S

31 v¹⁵ || 24 tit. supplevi

γὰρ τὸ μήτε βία μήτε δι' ἄγνοιαν γινόμενον. καὶ πᾶσα μὲν προαίρεσις ἐκούσιος, οὐ πᾶν δὲ τὸ ἐκούσιον ἐκ προαιρέσεως· καὶ γὰρ τὰ παιδία καὶ τὰ ἄλογα ζῶα ἐκούσιως μὲν ποιεῖ, οὐ μὴν προαιρούμενα. ἔστι δὲ ἡ προαίρεσις μικτόν τι χρῆμα ἐκ βουλῆς καὶ κρίσεως καὶ ὀρέξεως. βουλόμεθα
5 δὲ περὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν καὶ ἄδηλον ἐχόντων τὸ τέλος.

32

Περὶ ἀρετῶν

f. 412^v

Τὴν πρὸς Ἐρκουλιανὸν ἀνεγνωκὼς ἐπιστολὴν Συνεσίῳ ἐπιζητεῖς τί ποτέ ἐστι τὸ ἐν ταύτῃ κείμενον ἡσιδίον τὸ βούλεσθαι αὐτὸν μεταθεῖναι τὴν τοῦ σώματος ἰσχὴν ἐπὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀνδρείαν, οὐ τὴν ἐκ τῆς πρώτης
10 καὶ περιγείου τετρακτύος τῶν ἀρετῶν. ἐν ταύτῃ μὲν τῇ τετρακτύϊ, ἡ μᾶλλον, ὥσπερ ἐπὶ κλίμακος, ἐν ταύτῃ μὲν τῇ βαθμίδι, κυρίως ὅπερ εἰσὶ λέγονται· ἐν δέ γε ταῖς ἄλλαις οὐ κυριολεκτοῦνται, ἀλλ' ἀνάλογον ὀνομάζονται.

Ἰσθι τοιγαροῦν ὥς αἱ μὲν τῶν ἀρετῶν πολιτικαὶ τοῖς τῶν Ἑλλήνων
15 σοφοῖς ὀνομάσθησαν, ἃς ἡμεῖς πρακτικὰς φαμέν, ἀπὸ τοῦ συναγελασμοῦ καὶ τῆς κοινωνίας καὶ τῆς ἀβλαβοῦς τῶν πλησίον συναναστροφῆς λαβοῦσαι τὸ ὄνομα, αἱ δὲ θεωρητικαὶ ἐν ἀποστάσει κείμεναι τῶν ἐντεῦθεν· διὸ καὶ καθάρσεις αὐταὶ ἑοικυῖαι καθαρτικαὶ ὀνομάζονται, ἐν ἀποχῇ θεωρούμεναι τῶν μετὰ τοῦ σώματος πράξεων καὶ συμπαθειῶν τῶν πρὸς αὐτό. αἱ
20 μὲν γὰρ πολιτικαὶ τὸν θνητὸν κατακοσμοῦσιν ἄνθρωπον, αἱ δὲ θεωρητικαὶ ἥτοι καθαρτικαὶ τὴν ψυχὴν ἀφιστῶσιν ἀπὸ τοῦ σώματος πρὸς τὸ ὄντως ὄν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο γένος τρίτον ἀρετῶν μετὰ τὰς καθαρτικὰς καὶ πολιτικὰς αἱ καλούμεναι νοεραί, ἐν αἷς καὶ ἡ ψυχὴ νοερῶς ἐνεργεῖ. τέταρτον δὲ εἶδος ἀρετῶν τὸ τῶν παραδειγματικῶν, κρείττους οὔσαι τῶν ψυχικῶν. αἱ
25 δὲ παραδειγματικαὶ ἀρεταὶ τοῦ νοῦ εἰσὶ, σύνδρομοι οὔσαι αὐτοῦ τῇ οὐσίᾳ· αἱ δὲ νοεραὶ ψυχῆς πρὸς νοῦν ἐνορώσης ἤδη καὶ πληρουμένης

31 1—3 p. 99, 14—16 || 3—4 p. 101, 4 || 4—5 p. 102, 8—9

32 8—10 Syn. Ep. 140 pp. 245, 20—246, 1 || 12—13 cf. Syn. Ep. 140 p. 246, 2 || 14—17 cf. Porph. Sent. 32 p. 23, 4—8 || 17—22 cf. Porph. Sent. 32 p. 24, 1—6 || 22—23 cf. Porph. Sent. 32 p. 27, 7—9 || 23—24 Porph. Sent. 32 pp. 28, 6—29, 1 || 24—p. 110, 4 Porph. Sent. 32 pp. 29, 8—30, 1

31 4 βουλευόμεθα fort. legendum cum Nem.

32 0 || 11 εἰσὶ] scil. ἀρεταί || 12 ἄλλαις] scil. τρίταις καὶ τέταρταις apud Syn. || 19 τῶν² Porph. : ταῖς 0 || 21 ὄντως Porph. : ὄντος 0 || 24 παραδειγματικῶν Porph. : παραδειγμάτων 0 || 26 ἐνορώσης Porph. : ἐν ὁρώσης 0

ἀπ' αὐτοῦ· αἱ δὲ καθαρτικαὶ ψυχῆς ἀνθρώπου καθαιρομένης τε καὶ καθαρθείσης ἀπὸ σώματος καὶ τῶν ἀλόγων παθῶν· αἱ δὲ πολιτικαὶ ψυχῆς ἀνθρώπου κατακοσμούσης τὸν ἄνθρωπον διὰ τὸ μέτρον τῇ ἀλογία ἀφορίζειν καὶ μετριοπάθειαν ἐργάζεσθαι.

Ὅρα γοῦν· τέτταρας βαθμοὺς τῶν ἀρετῶν ἀπηριθμησάμεθα, ὧν 5
πρῶτος ὡς πρὸς ἡμᾶς ὁ πολιτικός, μετὰ δὲ τοῦτον ἀνιοῦσιν ἡμῖν ὁ
θεωρητικός ἤτοι καθαρτικός, εἴτ' ἐφεξῆς ὁ νοερός καὶ τέταρτος, πρῶτος
δὲ τῷ ἀξιώματι, ὁ παραδειγματικός. ἐν ἐκάστῳ δὲ τῶν τοιούτων βαθμῶν
αἱ τέτταρες γενικαὶ ἐμφαίνονται ἀρεταί, ἡ ἀνδρεία, ἡ σωφροσύνη, ἡ
φρόνησις καὶ ἡ δικαιοσύνη. αὕτη γοῦν ἔστιν ἡ παρὰ τῷ Συνεσίῳ λεγομένη 10
τῶν ἀρετῶν τετρακτὴς.

Περίγειος δὲ αὐτῷ ὠνομάσθη ἡ τοῦ πολιτικοῦ βαθμοῦ, διότι ἔσχατος
οὗτός ἐστι ὡς εἰρήκαμεν καὶ πρῶτος ἡμῖν ἀναβαίνουσιν. ὁρῶνται δὲ ἐν
αὐτῷ αἱ γενικαὶ ἀρεταί οὕτως· ἡ μὲν φρόνησις περὶ τὸ λογιζόμενον, ἡ δὲ
ἀνδρεία περὶ τὸ θυμούμενον, ἡ δὲ σωφροσύνη ἐν ὁμολογίᾳ καὶ συμφωνίᾳ 15
ἐπιθυμητικοῦ πρὸς λογισμόν, δικαιοσύνη δὲ ἔστιν ἡ ἐκάστων τούτων
ὁμοῦ οἰκαιοπραγία ἀρχῆς πέρι καὶ τοῦ ἄρχεσθαι. καὶ ἡ μὲν περίγειος
τετρακτὴς αὕτη τῶν ἀρετῶν, ἡ δὲ ἀνάλογος ἐν τρίταις καὶ τετάρταις
ἐστίν, ὅταν τις ταύτας καὶ ἐν τῇ τρίτῃ τάξει θεωροῖ τῶν νοερῶν ἀρετῶν
καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν παραδειγματικῶν, εἴποι μοι δ' ἂν αὐτὸς καὶ ἐν 20
τῇ δευτέρᾳ τῶν θεωρητικῶν. τότε γὰρ ἡ τετρακτὴς τῶν τεττάρων γενικῶν
ἀρετῶν ἐν ταῖς τρίταις καὶ τετάρταις τάξεσι τοῦ νοεροῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ
παραδειγματικοῦ κατὰ ἀναλογίαν ἐμφαίνονται. οἷόν τι λέγω· ἀναλογοῦσιν
αἱ τέτταρες ἀρεταί τοῦ θεωρητικοῦ καὶ αἱ τέτταρες τοῦ παραδειγματικοῦ
ταῖς τέτταρσι τοῦ νοεροῦ. παλιλλογῶ γὰρ καὶ πολλάκις τὰ αὐτὰ φθέγγο- 25
μαι, ἵνα σοι σαφέστατον παραστήσω τὸ νόημα. φρόνησις οὖν τῶν κα-
θαρτικῶν ἀρετῶν τὸ μὴ συνδυάζειν τῷ σώματι, σωφροσύνη δὲ τὸ μὴ
ὁμοιοπαθεῖν, ἀνδρεία δὲ τὸ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ψυχὴν ἀφισταμένην τοῦ
σώματος, ἡγούμενον δὲ λόγου καὶ νοῦ καὶ μηδενὸς ἀντιτείνοντος ἡ
δικαιοσύνη συνίσταται. πάλιν τοῦ νοεροῦ βαθμοῦ τῶν ἀρετῶν σοφία μὲν 30
καὶ φρόνησις ἡ θεωρεῖα ὧν ὁ νοῦς ἔχει, δικαιοσύνη τὸ πρὸ τοῦ νοῦ ἐνεργεῖν,
σωφροσύνη δὲ εἶσω πρὸς νοῦν στροφή, ἀνδρεία δὲ ἀπάθεια καθ' ὁμοίωσιν

14—17 Porph. Sent. 32 p. 23, 8—12 || 17—18 cf. Syn. Ep. 140 p. 246, 1 || 18 cf. Syn. Ep. 140 p. 246, 2 || 26—30 cf. Porph. Sent. 32 pp. 24, 9—25, 6 || 30—p. 111, 1 cf. Porph. Sent. 32 pp. 27, 9—28, 4

2 ἀπὸ Porph. : ὑπὸ **Θ** || 3 μέτρα fort. legendum cum Porph. || 9—10 ἀνδρεία — δικαιοσύνη] s. l. $\bar{\alpha} \bar{\beta} \bar{\gamma} \bar{\delta}$ **Θ** || 10 παρὰ scripsi : περὶ **Θ** || 19 θεωρεῖ **Θ**, s. l. οἱ || 27 τό¹] τοῦ **Θ**, corr. La. || 31 τὸ πρὸς τὸν νοῦν fort. legendum cum Porph. || 32 νοῦν στροφή Porph. : νοῦ τροφή **Θ**

τοῦ πρὸς ὃ βλέπει ἀπαθὲς ὃν τὴν φύσιν. τοῦ δὲ τετάρτου εἶδους τῶν ἀρετῶν τοῦ παραδειγματικοῦ ἢ μὲν φρόνησις ἐπιστήμη ἐστὶ τοῦ ἀγαθοῦ, τὸ δὲ πρὸς αὐτὸ βλέπειν ἢ σωφροσύνη, τὸ δὲ οἰκεῖον ἔργον ἢ δικαιοσύνη, ἢ δὲ ἀνδρεία ἢ ταυτότης καὶ τὸ ἐφ' ἑαυτοῦ μένειν καθαρὸν | διὰ δυνάμεως f. 413^r
 5 περιουσίαν. αὐταὶ εἰσιν αἱ ἀνάλογοι ἀρεταὶ ἐν ταῖς τρίταις καὶ τετάρταις τετρακτύσι.

Καὶ ἔργον τῶν μὲν πολιτικῶν ἀρετῶν μέτρον ἐπιθεῖναι τοῖς πάθεσι πρὸς τὰς ἐν τοῖς κατὰ φύσιν ἐνεργείας, τῶν δὲ καθαρτικῶν ἀπόστασις τοῦ θνητοῦ σώματος, τῶν δὲ νοερῶν ἢ πρὸς τὸν θεὸν ἀφομοίωσις, τῶν δὲ
 10 παραδειγματικῶν ἢ πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἀναδρομή· δεύτερος γὰρ ὁ νοῦς τοῦ ἀγαθοῦ. καὶ τὸν μὲν πολιτικὸν ἄνδρα σπουδαῖον ἢ θύραθεν ὀνομάζει σοφία, τὸν δὲ καθαρτικὸν δαιμόνιον, τὸν δὲ νοερὸν θεόν, τὸν δὲ κατὰ τὰς παραδειγματικὰς ἐνεργοῦντα θεῶν πατέρα. καὶ ἡ μὲν κατὰ τὰς πολιτικὰς ἀρετὰς διάθεσις ἐν μετριοπαθείᾳ θεωρεῖται, τέλος ἔχονσα τὸ ζῆν ὡς
 15 ἄνθρωπον κατὰ φύσιν, ἡ δὲ κατὰ τὰς θεωρητικὰς ἐν ἀπαθείᾳ, ἥς τέλος ἡ πρὸς τὸν θεὸν ὁμοίωσις.

Ἐπιλέλυται γοῦν σοι τὸ ζήτημα καὶ εἰς δύναμιν ἐμὴν σεσαφηνίσται. ἄμα δέ σοι ἀνεπτόχθη καὶ πᾶς ὁ περὶ ἀρετῶν λόγος. ὁ μέντοι γε Ἰάμβλικος πλεῖονα κατάλογον ἀρετῶν ποιεῖται· τὰς δὲ πλείους αὐτῶν καὶ ἐν μέρει
 20 οὐσιῶν τίθεται, ὅπερ ἐμοὶ ὄνειροκριτικὸν ἐνομίσθη· οὐ γὰρ εἶωθα ταῖς ὑψηλολογίαις ἀλίσκεσθαι. ὁ δὲ γε Ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῶν ἠθικῶν πραγματείᾳ ἐτέρως ταύτας θεωρεῖ καὶ οἰκείως εἰς ἣν ἐνεστήσατο πραγματείαν.

33

Περὶ τῶν ιδεῶν ἃς ὁ Πλάτων λέγει

p. 433
K.-D.

Αἱ τῶν ὄντων ιδέαι ἃς ὁ Πλάτων τίθεται, τιμία μοι καὶ τριπόθητε
 25 κεφαλὴ, ἥ παρ' ἄλλον τοῦ ἀκηκοῶς ἢ πρῶτος εὐρηκῶς καὶ ἐπονομάσας, ὁ νοητός ἐστι κόσμος ὃν αὐτὸς αὐτοζῶον καλεῖν εἶωθε. καὶ περὶ τούτου πάντες ἐξαισίοι σοφοὶ συμφέρονται· τί ποτε δέ ἐστιν οὗτος, ὀλίγοι μοι

32 1—5 cf. Porph. Sent. 32 pp. 28, 6 et 29, 3—7 || 7—13 cf. Porph. Sent. 32 pp. 30, 6—31, 8 || 13—16 Porph. Sent. 32 p. 25, 6—9 || 18—19 cf. Dam. in Phaed. I 143

32 5 περιουσίας legit La. (haud recte)

33 f¹ [f³] || 23 Σύννοψις εἰς τὰς Πλατωνικὰς ιδέας f³ || 24—25 τιμία — ἐπονομάσας non habet f³ || 26—27 καὶ — συμφέρονται non habet f³ || 27 οἱ post πάντες suppl. Ben. | δέ f³ : om. f¹

δοκοῦσι κατανενοηκέναι. ἐνέτυχον γὰρ ἐγὼ βίβλοις ἀνδρῶν εὐδοκιμη-
σάντων ἐπὶ σοφία, οἳ δὴ ἐνθυμήματα τὰς ιδέας τοῦ δημιουργοῦ ἐτόπασαν
εἶναι οἷον νοητὰς τινὰς οὐσίας· ὧν ἐκκειμένων δίκην παραδειγμάτων τὸν
σωματικὸν πρὸς αὐτὰς δεδημιουργῆσθαι κόσμον, ὡς εἶναι ταύτας ὥσπερ
ἀπὸ κέντρου τοῦ δημιουργοῦ· προϊούσας νοητὰς γραμμάς, αἷς ἀφω- 5
μοιώσατο καὶ τὸν τῇδε κόσμον ὁ ἐκείνων πατήρ· εἶναι γὰρ {καὶ} παρὰ
τῷ θεῷ καὶ τὰ ἐνθυμήματα οὐ τύπους τινὰς ἢ ἀνυποστάτους ἀρχάς,
ἀλλ' ὑπάρξεις καὶ οὐσίας· οὐδὲν γὰρ ἐκεῖ φασι συμβεβηκὸς εἶναι καὶ
ἐπεισοδιῶδες.

Οἱ οὖν οὕτως λέγοντες ταῦτα πρῶτον μὲν τιθέασιν τὸν δημιουργὸν τοῦ 10
παντός, ἔπειτα τὰς ιδέας, τὰ ἐκείνου πρωτοουργὰ ἐνθυμήματα, καὶ μετὰ
ταύτας τὸν τῇδε κόσμον, τὸ ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν μέσῳ σύστημά
p. 434 τε καὶ | σύγκριμα· ἐκεῖ μὲν γὰρ ἀπλᾶ τὰ ἐκκείμενα καὶ ὄντως ἀρχέτυπα,
ἐνταῦθα δὲ σύνθετα καὶ μιμήματα. καὶ λέγουσι μέντοι καὶ οὕτω τὴν
Πλατωνικὴν γνώμην ἐφερμηνεύοντες, οὐ μοι δὲ δοκοῦσι κατελιγμένα 15
τῆς ἐκείνου δόξης τὸ ἀκριβές. ἐγὼ δὲ εἴ τι πλέον σοι τῶν εἰρημένων
ἐξακριβώσομαι, οὐ <τὸ> δοκοῦν ἐμοὶ ἐπέξειμί σοι, ἀλλ' ὥσπερ τῆς
ψυχῆς τοῦ πρώτως εἰρηκότος καταμαντευόμενος ἀκριβεστέραν παρὰ τοὺς
ἄλλους ποιοῦμαι τὴν ἐπεξήγησιν.

Ὁ γὰρ τοι Πλάτων τὰς ἐνταῦθα μορφὰς τῶν σωμάτων ἐπικτήτους 20
εἶναι <ἔφη>. τοῦτο καλῶς οἰηθεὶς ἐζήτησε, τίς ὁ παραγὰν καὶ τοῖς
ὑποκειμένοις ἐντυπωσάμενος. οἷον ὥσπερ ἐπὶ τῶν τεχνητῶν εἰδῶν τὸ
τῆς κλίνης εἶδος ἐπικτήτον ἡγησάμενος εὗρεν, ὅτι τὸ μὲν ἡ τέχνη, τὸ δὲ ὁ
τεχνίτης τῇ κλίνῃ ἐντέθεικε καὶ ὅτι ἡ τέχνη παρὰ τῆς ψυχῆς τοὺς λόγους
εὗρατο, ἡ δὲ ψυχὴ οὐκ ἀφ' ἐαυτῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ παρ' ἑτέρου τινός, 25
οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τῶν φυσικῶν τὰ μὲν ἡ φύσις προσεχῶς εἰδοποίησε, τὰ
δὲ ἡ ψυχὴ τῇ φύσει τοὺς λόγους ἐνδοῦσα, τὰ δὲ ὁ νοῦς τῇ ψυχῇ πρώτος
χορηγῆσας τοῦ εἶδους τὰς ἀφορμάς. καὶ οὐ χρὴ περαιτέρω προϊέναι, ἵνα

33 2—9 cf. Psell. Ἐκθεσις κεφαλαιώδης, infra p. 148, 9—11; Psell. Διάφοροι
δόξαι, supra p. 19, 11—14 (ex Procl. in Or. Chald.) || 12—13 Greg. Naz. Or. 38,
321 b 1—3 (= Suda III p. 162, 28—29) || 20—28 Plot. V 9, 3, 9—32

1—3 ἐνέτυχον — εἶναι] ὑποτόπασαν γὰρ οἱ εὐδόκιμοι τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ σοφία ἐνθυ-
μήματα εἶναι τὰς ιδέας τοῦ δημιουργοῦ f³ || 3 οὐσίας f³ : σοφίας f¹ || 4 αὐτὰς f³ :
αὐτὸν f¹ || 6 καὶ² non habet f³, secl. Huss. || 7—8 τύπους — οὐσίας] τύποι ἢ ἀρχαὶ
ἀνυπόστατοι, ἀλλ' ὑπάρξεις καὶ οὐσίαι f³ || 10 οὕτω f³ | ταῦτα non habet f³ ||
12 ταῦτα f³ || 12—13 τὸ — σύγκριμα] τὸν ὁρώμενον f³ || 13 μὲν non habet f³ ||
14—19 καὶ² — ἐπεξήγησιν] καὶ ταῦτα τῶν ἐλλήνων ὡς εἶπον· ἐγὼ δὲ τοῦτο στοχά-
ζομαι f³ || 17 add. K.-D. || 20 μορφὰς f³ : om. f¹ || 21 ἔφη suppli, cf. Plot. V 9,
3, 26—29 : lac. in f¹ stat. Li. : εἰπὼν suppl. Ben. || 24 ἐντέθεικε f³ || 27 τῇ φύσει
non habet f³

μὴ ἀρχῶν ἀρχὰς ζητῶμεν ἐπ' ἀπειρον. τὸ γὰρ ἐπὶ τοῦ σώματος εἶδος οὐχ οἶον αὐτὸ τὸ εἶδος τὸ νοητόν, ἀλλ' ἐπὶκτῆτον καὶ παρ' ἄλλον ἐφῆκον τῷ σώματι· ὅθεν καὶ εἰς εὐμορφίαν μεθίσταται καὶ τελευταῖον εἰς τὸ ἀνείδεον. οὐκὼν καθαρὸν εἶδος τὸ ἐπὶ τοῦ σώματος· οὐ γὰρ ἂν μετέβαλλεν οὐδ' εἰς τὸ ἐναντίον μεθίστατο. ἀλλ' οὐδὲ ἡ ψυχὴ αὐτὸ τοῦτο εἶδος καὶ μηδὲν ἕτερον· ἦν γὰρ ἂν πᾶσα ψυχὴ χρῆμά τι σταθῆρὸν καὶ μὴ μεταβαλλόμενον· ὁρῶμεν δ' ἐνίας εἰς τὸ ἄνουν μεταβαλλομένας. ἄλλο οὖν παρὰ ταύτας τὸ ἀμετάθετον εἶδος καὶ καθαρώτατον. |

- Τί ποτε οὖν τοῦτο ἢ ὁ ἄνλος καὶ δημιουργικὸς νοῦς; διττός γὰρ ὁ νοῦς, p. 435
- 10 ὁ μὲν οἶον τὸ τῆς ψυχῆς εἶδος ἐξ αἰδίου ταύτην εἰδοποιοῦν, ὁ δὲ ὁ παντάπασι χωριστὸς καὶ τῶν ἄλλων νόων ὑπερκείμενος, ὃς ὁμοῦ καὶ τὴν οὐσίαν καὶ τὴν ἐνέργειαν νοῦς ἐστὶ καθαρὸς, ἐν προθύροις ἐκκείμενος τὰγαθοῦ καὶ αὐτὸς ὢν τὸ νοητὸν κάλλος. οὗτος τοιγαροῦν καὶ τὰ πρῶτά ἐστι καὶ πρῶτος αὐτὰ ἐνόησεν οὐκ ἄλλος ὢν παρ' ἐκείνα. αἱ οὖν ἰδέαι αἱ πρῶται
- 13 ἐκείνου ἔννοια καὶ ἀπλαῖ τῶν ὄντων ὑπάρξεις. καὶ ἅπερ αὐτὸς ἐστὶν ὁ πρῶτος ἐνθυμηθεὶς, ταῦτα καὶ τὰ κυρίως ὄντα ἐκείνα τὰ ἐνθυμήματα· αὐτὰ γὰρ ἐαυτῶν εἰσι καὶ οὐκ ἄλλων γεγόνاسι, τὰ δὲ δεύτερα εἶδη καὶ τρίτα ἐκείνων μορφώματα καὶ τυπώματα. καὶ τρόπον μὲν τινα τὸ αὐτὸ εἰσιν ὄντα καὶ ἰδέαι· ἡ γὰρ ἐκεῖσε ἰδέα αὐτὸ δὴ τὸ πρῶτως ὄν καὶ κυρίως
- 20 καὶ ἀρχέτυπον ὄν, ἰδέα δημιουργική. δοκεῖ δὲ τὰ ὄντα πρῶτα τῶν ἰδεῶν εἶναι. μερίζομεν γὰρ ἡμεῖς ταῦτα καὶ ὥς ἐκκείμενα τῷ νῷ παρὰ τοῦ ἀγαθοῦ ἀναδείκνυμεν διὰ τῆς τοῦ νοητοῦ ποιήσεως· τὰ μὲν γὰρ αἰσθητὰ μετέξει ἐστίν, ἃ λέγεται τῆς ὑποκειμένης φύσεως μορφήν ἰσχύσεως ἄνωθεν, διὰ εἰδώλου τῆς τέχνης εἰς αὐτὰ εἰσιούσης, τῆς τέχνης αὐτῆς ἔξω
- 23 ὕλης ἐν ταυτότητι μενούσης καὶ τὸν ἀληθῆ ἀνδριάντα ἐχούσης. ὁ δὲ νοῦς αὐτὰ ἐστὶ τὰ ὄντα καὶ πάντα ἐν αὐτῷ οὐχ ὥς ἐν τόπῳ, ἀλλ' ὥς αὐτὸς ἔχων· καὶ πάντα ὁμοῦ ἐκεῖ καὶ οὐδὲν ἥττον διακεκριμένα καὶ αὐ οὐχ ὁμοῦ, ὅτι ἕκαστον δύναμις ἰδίᾳ. εἰκόνα δὲ φέρουσι τοῦ λόγου αἱ τῶν

5—7 Plot. V 9, 4, 12—17 || 10—11 Plot. V 9, 3, 33—35 || 12—13 Pl. Phileb. 64 c 1 (cf. Plot. V 9, 2, 18—26) || 13—16 Plot. V 9, 5, 12—16 et 22—28 || 22—24 V 9, 5, 36—38 || 24—25 V 9, 5, 39—41 || 25—27 V 9, 6, 1—3 || 27—28 V 9, 6, 8—9 || 28—p. 114, 2 V 9, 6, 10—13

1 ζητοῦντες f³ || 4 μετέβαλεν f¹, corr. Li. || 7 παρὰ f³: περὶ f¹ || 11 δς f³: οὐς f¹ || 12 τοῦ ἀγαθοῦ f³ || 13 πρῶτά f³ Ben. || 14 πρῶτως f³ | αὐτὰ scripsi: αὐτὰ ὢν f³: αὐτοὺς f¹: αὐτὸς con. Li. | post ἐκείνα habet ἀλλ' ἐκείνα οἶον αὐτοσί f³ | οὖν] γοῦν f³ || 16 ταῦτα ἐνθυμ. codd., trp. Li. || 16—17 ἐκείνα — καὶ f³, om. f¹ lac. indicans || 17 ἐαυτῶν f³, corr. u² || 18 καὶ τυπώματα non habet f³ || 18—19 αὐτό — ἰδέα f³, om. f¹ lac. indicans || 20 τό post καὶ habet f³ || 21.22 τὰγαθοῦ f³ || 22 νοητοῦ] νοῦ f³ || 23 ἰσχύσεως f³: ἰσχυούσης f¹ || 24 ἄνωθεν] ἄλλοθεν f³ Plot. || 26 πάντα f³ Plot.: πάντων f¹ | αὐτὸς] αὐτόν Plot.

σπερμάτων δυνάμεις· ἐν γὰρ τῷ ὅλῳ ἀδιάκριτα πάντα καὶ ὥσπερ ἐν ἐνὶ
κέντρῳ. καὶ ψυχὴ μὲν ἐπιβάλλει ὡς οὐκ ἔχουσα ἢ ἐπικτᾶται ἢ διεξοδύει,
p. 436 ὁ δὲ νοῦς ἔστηκεν ἐν ἑαυτῷ ὁμοῦ πάντα ὢν. καὶ ὅλος μὲν ὁ | νοῦς πάντα
τὰ εἶδη, ἕκαστον δὲ εἶδος νοῦς ἕκαστος, ὡς ἢ ὅλη ἐπιστήμη τὰ πάντα
θεωρήματα, ἕκαστον δὲ μέρος τῆς ὅλης, οὐχ ὡς διακεκριμένον τόπων, 5
ἔχον δὲ δύναμιν ἕκαστον ἐν τῷ ὅλῳ. προεπινοεῖν δὲ δεῖ τοῦ νοῦ τὸ ὄν,
ὅτι δεῖ τίθεσθαι ἐν νῷ νοοῦντι τὰ ὄντα, μία δὲ ἀμφοῖν ἡ ἐνέργεια. ἕτε-
ρος δὲ ὁ μερίζων νοῦς· ὁ δὲ ἀμέριστος καὶ μὴ μερίζων τὸ ἐν καὶ τὰ
πάντα.

Ἀναγκαῖον δὲ ἐν τῷ νῷ τὸ ἀρχέτυπον εἶναι, καὶ κόσμον νοητὸν τοῦτον 10
ὑπολαβεῖν τὸν νοῦν παράδειγμα τοῦ ὁρατοῦ. ὡς γὰρ ὄντος λόγον ζῶον
τινός, οὐσης δὲ καὶ ὕλης τῆς τὸν λόγον σπερματικὸν δεξαμένης, ἀνάγκη
ζῶον γενέσθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ φύσεως νοερᾶς καὶ παντοδυνάμου
οὐσης καὶ μηδενὸς διείργοντος ἀναγκαῖον τὸ μὲν κοσμηθῆναι, τὸ δὲ
κοσμηθῆναι· καὶ τὸ μὲν κοσμηθὲν ἔχει τὸ εἶδος μεμερισμένον, ἀλλαχοῦ 15
ἄνθρωπον καὶ ἀλλαχοῦ ἥλιον, τὸ δὲ ἐν ἐνὶ πάντα. ὅσα μὲν οὖν ὡς εἶδη ἐν
τῷ αἰσθητῷ ἐστὶ, ταῦτα ἐκεῖθεν, ὅσα δὲ μὴ, οὐ. ἀντὶ δὲ τοῦ ἐνταῦθα
χρόνου ὁ αἰὼν ἐκεῖσε, καὶ ὃ τι ἂν τῶν ὄντων λάβῃς, οὐσία· καὶ οὐδὲ
κακοῦ λόγος ἐκεῖσε· τὸ γὰρ κακὸν ἐνταῦθα ἐξ ἐνδεΐας καὶ ἐλλείψεως
καὶ στερήσεως. οὐδὲ τῶν μιμητικῶν τεχνῶν ἐκεῖ παραδείγματα. αἱ δὲ 20
ποιητικαί, καθόσον συμμετρίαις προσχωρῶνται, ἀρχὰς ἂν ἐκεῖθεν ἔχουσιν,
καὶ τῶν καθόλου μόνων ἐκεῖσε τὰ εἶδη, αἱ δὲ διαφοραὶ τῶν καθέκαστα
παρὰ τῆς ὕλης. καὶ οὐ πάντα, ὅσα ἐνταῦθα εἶδωλα, χρηὴ νομίζειν ἀρχέ-
τυπα.

Τοιαύτη τίς ἐστὶ καὶ ἡ περὶ τῶν Πλατωνικῶν ἰδεῶν θεωρία, διὰ 25
πολλῶν μὲν ἐκεῖνῳ ἀκριβολογηθεῖσα, δι' ὀλίγων δὲ σοι παρ' ἡμῶν καὶ
σαφέστερον συνοψισθεῖσα.

2-3 V 9, 7, 9-12 || 3-6 V 9, 8, 3-7 || 6-7 V 9, 8, 11-12 || 7 V 9, 8, 16 ||
8-9 V 9, 8, 21-22 || 10-11 V 9, 9, 6-7 || 11-17 V 9, 9, 8-10, 2 || 17-18 V 9,
10, 9 || 18-19 V 9, 10, 11 || 19-20 V 9, 10, 17-19 || 20 V 9, 11, 1-6 || 20-21
V 9, 11, 13-15 || 22-23 V 9, 12, 2-10 || 23-24 V 9, 13, 4-5

1 ἐν² non habet f³ || 2 ψυχὴ f¹ || 3 αὐτῷ f³ | πάντα¹ Plot. : πάντων f¹ : hic
def. f³ || 5 τόπων f³ Plot. : τόπον f¹ || 6 προεπινοεῖν f³ Plot. : προσεπινοεῖν f¹ |
δεῖ f³ : δεῖν f¹, corr. Li. || 7 νῷ] τῷ fort. legendum cum f³ Plot. | post ἐνέργεια
add. ὅτι τί (lege τὰ) ἀμφοῦ ἐν f³ | ἕτερος f³ Plot. : ἕτερον f¹ || 8 ἐν] ὄν f³ Plot. ||
10 τὸ] τῷ f¹, corr. Li. || 11 ὑπολαμβάνειν f³ || 12 τὸν alterum post λόγον habet f³ ||
14 ἀνάγκη f³ Plot. || 16 εἶδη f³ Plot. : εἶδοι f¹ || 18 λάβους f³ || 22 δέ] γὰρ f³ ||
23 ἀρχέτυπα f¹ f³ : ἀρχετύπων Plot. || 25 περὶ non habet f³ || 26 σοὶ non habet f³ |
ἡμῶν f³ : ἡμῖν f¹ | καὶ non habet f³

Τὸ πρῶτον καὶ νοητὸν κάλλος ὁ θεὸς ἐστὶ καὶ πολῦτιμος νοῦς, καὶ
 ψυχὴ μὲν ἐκεῖθεν καλὴ, φύσις δὲ ἐκ ψυχῆς τοιαύτη, καὶ τέχνη ἀπὸ
 φύσεως. καὶ τὸ ὁρώμενον καλὸν εἶδος ἢ ἀπὸ τέχνης ἢ ἀπὸ τοῦ ἐνοήσαντος
 5 ἢ ἀπὸ τοῦ ἁσωμάτως γεννήσαντος. καὶ ὅλως τὸ ὁρώμενον κάλλος εἶδος
 ἐστὶ ἐλθὼν ἐπὶ τὸ γενόμενον ἐκ τοῦ ποιήσαντος. εἰ γὰρ καλὰ τὰ ποιήματα
 καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ὕλης λόγος, ὁ μὴ ἐν ὕλῃ ἀλλ' ἐν τῷ ποιοῦντι ὁ πρῶτος καὶ
 ἄνλος οὐ καλλίων; ἔστι δὲ καὶ ἡ φύσις ἢ τὰ καλὰ δημιουργοῦσα τῶν ἐν
 τῇ ὕλῃ πολὺν πρότερον κρείττων. ἀπὸ μέντοι τοῦ ὁρατοῦ κάλλους ἀνατρέ-
 10 χεῖν δεῖ εἰς τὸ ἐν τοῖς μαθήμασι κάλλος καὶ εἰς τὸ ἐν αὐτοῖς ἐπιτήδευμα καὶ
 ἀπὸ τούτου εἰς τὸ ἐν ταῖς ψυχαῖς. ἔστι γὰρ καὶ ἐν τῇ φύσει λόγος κάλλους
 ἀρχέτυπον τοῦ ἐν σώματι, τοῦ δὲ ἐν τῇ φύσει ὁ ἐν τῇ ψυχῇ καλλίων,
 παρ' οὗ καὶ ὁ ἐν τῇ φύσει· ἐναργέστερός γε μὴν ὁ ἐν τῇ σπουδαίᾳ ψυχῇ
 καὶ συλλογίζεσθαι ποιεῖ αὐτὸς ὁ ἐν ψυχῇ, οἷός ἐστιν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὁ οὐκέτι
 15 ἐγγιγνόμενος οὐδὲ ἐν ἄλλῳ ὦν, ἀλλ' ἐν ἑαυτῷ. διὸ οὐδὲ λόγος οὗτος ἀλλὰ
 ποιητῆς τοῦ πρῶτου λόγου. νοῦς δὲ οὗτος καὶ αἰεὶ νοῦς καὶ οὐ ποτὲ νοῦς
 ὅτι μὴ ἐπακτὸς αὐτῷ. καὶ εἴ τι δὲ τῶν κρείττωνων ἡμῶν καὶ μετὰ θεὸν
 εὐθὺς τεταγμένων καλὸν ἐστὶ καὶ ὑπερφνές, νοῦ παρουσία τοῦ πρῶτου
 καλοῦ καλὸν ἐστὶ καὶ διὰ νοῦ. καὶ οἶδε πάντα καὶ γινώσκει οὐ τὰ ἀνθρώπινα
 20 μόνον, ἀλλ' ὅσα καὶ ὑπὲρ φύσιν, καὶ ὁρᾷ οὐ μόνον οἷς γένεσις, ἀλλὰ καὶ
 οἷς οὐσία· διαφανῇ γὰρ πάντα καὶ οὐδὲν σκοτεινὸν οὐδὲ ἀντίτυπον ἐκεῖ.
 καὶ ἔχει πᾶς τῶν κρείττωνων πάντα ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ὁρᾷ ἐν ἄλλῳ πάντα,
 καὶ ἀπειρος ἢ ἐκείνων αἴγλη. ἔστι δὲ καὶ ἡ κίνησις καθαρὰ καὶ ἡ στάσις
 οὐ παρακινουμένη. καὶ τὸ καλὸν ἐκείνο κυρίως καλόν, ὅτι μὴ ἐν τῷ καλῷ·
 25 λέγω δὲ τὸ πρῶτον καλὸν καὶ οἷόν ἐστιν αὐτὸς ὁ νοῦς, ὃς οὐδὲ ἐν τῷ καλῷ
 ἐστίν, ἀλλ' αὐτὸς πρῶτος καλός. τῆς δὲ ἐκεῖ θέας καὶ τοῦ ἀφράστου
 κάλλους καὶ τῆς ἀκηράτου ἡδονῆς οὔτε κάματός ἐστιν οὔτε πλήρωσις.
 ἀλλ' οὐδὲ τὸ μὲν ἄλλο, τὸ δὲ ἄλλο, ἵνα ἐτέρῳ τῶν ἐν αὐτῷ τὰ τοῦ ἐτέρου μὴ

34 2–3 cf. Plot. I 6, 6, 16–28 et infra ll. 8–13 || 4–5 Plot. V 8, 1, 14–18 ||
 5–6 V 8, 2, 13–15 || 6–8 V 8, 2, 17–19 || 8–11 V 8, 2, 31–38 || 11–17 V 8, 3,
 1–10 || 17–19 V 8, 3, 18–23 || 19–21 V 8, 3, 26–27 || 21–24 V 8, 4, 3–15 ||
 26–p. 116, 4 V 8, 4, 26–35

34 P || 10 αὐτοῖς ἐπιτήδευμα] τοῖς ἐπιτηδύμασι Plot. || 12 ἀρχέτυπος Plot. ||
 13 ἐναργέστατος Plot. | τῇ non habet Plot. || 14 ὁ¹ non habet Plot. | ὦν post
 ψυχῇ habet Plot. || 15 ὦν non habet Plot. | αὐτῷ Plot. || 16 καὶ¹] ὁ Plot. ||
 19 ἀνθρώπεια Plot. || 22 τῶν κρείττωνων non habet Plot. || 23 ἡ² non habet
 Plot.

ἀρέσκοντα εἶη. ἀλλ' ἔστι τὸ ἀπλήρωτον τῷ μὴ τὴν πλήρωσιν καταφρονεῖν ποιεῖν τοῦ πεπληρωκότος· ὁρῶν γὰρ μᾶλλον ὁρᾷ καὶ καθορῶν ἀπειρόν αὐτόν καὶ τὰ ὁρώμενα τῇ ἑαυτοῦ συνέπεται φύσει. καὶ ἡ ζωὴ μὲν οὐδενὶ κάματον ἔχει ὅταν ᾖ καθαρὰ· τὸ δὲ ἄριστα ζῶν πῶς ἂν κάμοι; ἡ δὲ ἐκείσε ζωὴ γνῶσις ἐστὶν οὐ ποριζομένη λογισμοῖς· ἀνελλιπὴς γὰρ καὶ οὐ 5 χρῆζει ζητήσεως, ἀλλ' ἔστιν ἡ πρώτη καὶ οὐκ ἀπ' ἄλλης. καὶ τὸ ἐκεῖ θέαμα ὑπερενδαιμόνων θεατόν, οὗπερ ἡμεῖς οὕτω εἰς σύνεσιν ἤλθομεν. καὶ οὐ διανόησις ἐκεῖ οὐδὲ βούλησις.

Ταῦτα μὲν οὖν Ἑλλήσι πρώτως εἰρηται, κάμοι οὐ πάνν ἀπάδοντα, καὶ ὅτι δ' ἂν ἐν ἐκείνοις σκληρόν καὶ ἀντίτυπον, διωμάλισται παρ' ἐμοί. τὰ δὲ 10 ἐντεῦθεν ἐκείνοις μόνοις ἀναθετόν· περὶ γὰρ τῆς τοῦ ὁρωμένου κόσμου δημιουργίας εἰπεῖν προθέμενοι καὶ ἀξιοῦντες εἰκόνα τοῦτον εἶναι τοῦ
f. 47^v νοητοῦ κόσμου, φημί δὴ τῶν παρ' αὐτοῖς ἰδεῶν καὶ τοῦ | αὐτοζήφου (λέγουσι γὰρ ἀμφοτέρω κατὰ τοῦ αὐτοῦ), ἀναρχον καὶ τὸν σύνθετον τοῦτον κόσμον κατὰ τὰς ἑαυτῶν ὑποθέσεις ἀναπλάττουσιν. εἶναι γὰρ φασὶ 15 πάντα ἐν ἄλλῳ, ἥτοι τὰ πρωτότυπα παραδείγματα τοῦ ὁρατοῦ κόσμου προσεσάνα ἐν τῷ νῷ παρὰ τοῦ πρώτου θεοῦ, ὃν τὰγαθόν τε φημίζουσι καὶ ἐπέκεινα τοῦ ὄντος, ἔστι δ' ὅτε καὶ τοῦ ἐνός, ἀρρητόν τε καὶ ἀκατονόμαστον. οὐδενὸς δὲ φασὶ μεταξὺ ὄντος ἐξαίφνης ἀναφανῆναι ἰνδαλμα καὶ εἰκόνισμα ἐκείνου. καὶ κατέσχηται πρῶτον μὲν ἡ ὕλη τοῖς τῶν στοιχείων 20 εἶδεσιν, εἴτ' ἐπὶ εἶδεσιν εἶδη ἄλλα, εἴτα πάλιν ἕτερα· ὅθεν καὶ χαλεπὸν ἐστὶν εὐρεῖν τὴν ὕλην ὑπὸ πολλοῖς εἶδεσι κρυβεῖσαν, καὶ αὐτὴ γὰρ εἰδός τι ἔσχατον. διὰ τοῦτο γάρ, φησι, καὶ ἄπονος ἡ τοιαύτη δημιουργία. κἀνταῦθα μὲν ἔχει τις αἰτίαν εἰπεῖν δι' ἣν ἐν μέσῳ ἡ γῆ, καὶ διὰ τί στρογγύλη, καὶ ὁ λοξὸς διὰ τοῦτο διότι ὡδί· ἐκεῖ δὲ οὐδὲ ὅτι οὕτως ἐχρῆν, διὰ 25 τοῦτο οὕτως βεβούλευται, ἀλλ' ὅτι οὕτως ἔχει ὥς ἔστι, διὰ τοῦτο καὶ ταῦτα ἔχει καλῶς. εἰ γὰρ τὸ συμπέρασμα πρὸ τῆς αἰτίας τοῦ συλλογισμοῦ ἐστὶν, οὐ παρὰ τὰς προτάσεις συμπεπέρανται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκολονθίας οὐδὲ ἐξ ἐπινοίας, ἀλλὰ πρὸ ἀκολονθίας καὶ πρὸ ἐπινοίας· ὕστερον γὰρ ταῦτα πάντα, λόγος καὶ ἀπόδειξις καὶ πίστις. 30

4–6 V 8, 4, 35–38 || 6–7 V 8, 4, 43–48 || 8 V 8, 6, 9 || 12–14 cf. Pl. Tim. 28 a, 29 b, 30 d–31 a || 14–15 cf. Pl. Tim. 28 b || 15–16 Plot. V 8, 7, 12–13 || 15–19 ex Proclo? cf. Psell. *Διάφοροι δόξαι Ἑλληνικαί*, supra p. 19, 12–13; Procl. in Tim. I p. 312, 27–28 || 19–23 Plot. V 8, 7, 13–25 || 24–30 Plot. V 8, 7, 36–44

1 εἶη] ἡ Plot. || 4 κάματον Plot.: καμάτω P | πῶς] τί Plot. || 5 γνῶσις] σοφία Plot. | ἀνελλιπὴς P: ἀνενδεής scr. H.-S. || 7 θεατῶν Plot. H.-S. || 17 νῷ] νῦν P, correxi || 20 κατέσχηται P, corr. H.-S. || 22 κρυφθεῖσαν Plot. || 25 διὰ τοῦτο non habet Plot. | οὐδὲ ὅτι] οὐ, διότι Plot. || 30 ταῦτα πάντα] πάντα ταῦτα, καὶ Plot.

Περὶ τοῦ καλοῦ δὲ 'εἰ μὴ ἐκεῖνο' φησὶν 'ἦν τὸ ὑπέρκαλλον κάλλει ἀμυχάνῳ, τί ἂν τούτου τοῦ ὀρωμένου ἦν κάλλιον;' οἱ δὲ μεμφόμενοι τοῦτο οὐκ ἐξ ὧν ὀρώσι μερῶν, ἀλλ' οἷον μέρος ζῶον ἀπολαμβάνοντες, τρίχα ἢ ὄνυχα ἢ χολήν καὶ φλέγμα, καὶ οὐδὲ τοῦτο πρὸς δὲ παρῆκται
 5 σκοπήσαντες, ὅπερ τοῦ μέρους δυσχεραίνουσιν ἀποπτέουσιν κατὰ τοῦ παντός. εἰ δέ τις ὁμοῦ <πάντα> λάβῃ τε καὶ συλλάβῃ καὶ γνοίῃ τὰς τε οὐσίας αὐτῶν καὶ δυνάμεις καὶ τὰς ἐνεργείας καὶ τὰς πρὸς ἄλλο κράσεις καὶ μίξεις καὶ σχέσεις καὶ ἔτι τὸ πᾶν ἐννοήσκειν, ἀπατηθείῃ ἂν ἴσως ἐντεῦθεν, ὅτι αὐτὸ τοῦτο τὸ πρῶτως καλόν, δι' ὃ καὶ τὸ εἶναι ποθεινόν
 10 ἔστιν αὐτῷ, ὅτι ὁμοίωμα τοῦ καλοῦ. καὶ τὸ μὲν πρῶτως καλόν, ἵνα δὴ πάλιν εἴπωμεν ἀναλύσαντες, ὁ πρῶτος νοῦς καὶ τὰ ἐκείνου πρῶτα νοήματα, ἅπερ αὐτὸς ἐκεῖνός ἐστιν, ἅπερ ἔχει μὲν παρὰ τὰγαθοῦ, ὥσπερ καὶ αὐτὸς ἐκείθεν ὑφέστηκεν, ἐκφαίνει δὲ πρῶτος. τὸ δὲ ἐνταῦθα κάλλος ἐπακτὸν καὶ εἰδωλὸν τοῦ καλοῦ, ἵνα καὶ καλὸν φαίνεται. ἡ δὲ ψυχὴ καλὴ μὲν τὴν
 15 φύσιν, καλλίων δὲ ὅταν ἐκεῖ βλέπῃ· εἰ γὰρ αὐτόθεν καλή, ἦν ἂν πᾶσα καλή. ὁ δὲ νοῦς αὐτὸ τοῦτο κάλλος καὶ τὰ μετ' ἐκείνου καλὰ ἢ εὐθὺς μετ' ἐκείνου ἢ πολλοστά. τὰ μὲν οὖν μετ' ἐκείνου πρῶτως ἀστράπτει, τὰ δὲ διὰ μέσων μεταλαμβάνονται τοῦ ἐκεῖ κάλλους, ὅσῳ πορρώτερον, τοσοῦτω καὶ ἀμυδρότερον τὸ κάλλος ἴσχουσιν.
 20 Ἐίρηται μὲν ταῦτα τοῖς περὶ Πλωτῖνον καὶ Ἰάμβλιχον· οὐχ οὕτω δέ, νῆ τὴν ἱεράν σου ψυχὴν, ἀλλ' ἐκεῖ μὲν συμπέφρασται πάντα καὶ συγκέχυται, παρ' ἡμῖν δὲ εἰς σὴν χάριν ἀνακεκάθαρται.

35

Περὶ θεολογίας καὶ διακρίσεως δογμάτων Ἑλληνικῶν

f. 413^r

Τοῦ καθ' ἡμᾶς θεολογικοῦ δόγματος, φημὶ τῆς τριαδικῆς ὁμοουσιότη-
 25 τος, ὁμολογούμενον παρ' ἡμῶν τὸ [πᾶν] καὶ οὐ δεῖται πίστεων ἐτέρων οὐδὲ τῆς τῶν ἁλλοτρίων τοῦ λόγου συστάσεως. πλὴν ἔστι τε λόγος καὶ παρὰ τοῖς τῶν Ἑλλήνων σοφοῖς μέγα τι μέρος λυσιτελῶν αὐτοῖς εἰς

34 1—2 Plot. V 8, 8, 21—23 || 2—5 cf. Plot. III 2, 3, 13—16 || 6—7 Plot. V 8, 9, 2—4 || 10—13 cf. Plot. I 6, 6, 25—27 || 13—14 Plot. V 8, 9, 43—44 || 14—15 Plot. V 8, 13, 14—15 || 16—19 ex Proclo? cf. Elem. p. 98, 1—17

34 4 καὶ¹] an ἡ legendum? || 5 περὶ seu κατὰ fort. supplendum ante τοῦ¹ || 6 πάντα Plot., cf. 7 αὐτῶν || 10 αὐτῷ Wk.: αὐτ(ι) P: αὐτὸ H.-S. || 16 κάλλος scripsi: καλὸς P || 19 ἴσχουσιν P, correxi

35 0 || 23 διακρίσεως Wk.: διακρίσεων 0 || 24 πριαδικῆς 0 ut vid. || 25 τὸ scripsi: τα 0 || 26 τε 0 p. c. ex το

θεολογίας ἀπόδειξιν, οὐ βραχεῖαν τινα καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς λόγῳ συνεισφέρων μερίδα τῆς τοῦ νιοῦ πρὸς τὸν πατέρα ἐνώσεως τε καὶ διακρίσεως, οὔτε τῆς ἐνώσεως ἀφανιζούσης τὴν διάκρισιν οὔτε τῆς διακρίσεως διυστώσης τὴν ἔνωσιν. 'πᾶν' γὰρ φησιν 'αἰτιατὸν καὶ μένει ἐν τῇ αὐτοῦ αἰτία καὶ πρόεισιν ἀπ' αὐτῆς καὶ ἐπιστρέφει πρὸς αὐτήν.' εἶτα δὴ τὸν 5 τόπον ἐκ διαιρέσεως ἐπεργάζεται. εἰ γὰρ μένοι μόνον, οὐδὲν διοίσει τῆς αἰτίας, ἀδιάκριτον ὄν· ἅμα γὰρ τῇ διακρίσει πρόοδος. εἰ δὲ προῖτοι μόνον, ἀσύναπτον πρὸς αὐτήν καὶ ἀσυμπαθές, μηδαμῇ τῇ αἰτία κοινωνοῦν. εἰ δὲ ἐπιστρέφοιτο μόνον, πῶς τὸ μὴ τὴν οὐσίαν ἀπ' αὐτῆς ἔχον κατ' οὐσίαν ποιεῖται τὴν πρὸς ἄλλότριον ἐπιστροφήν; εἰ δὲ μένοι καὶ πρόεισι, μὴ 10 ἐπιστρέφοιτο δέ, πῶς ἢ κατὰ φύσιν ὄρεξις ἐκάστου πρὸς τὸ ἓν καὶ τὸ ἀγαθόν; εἰ δὲ προῖτοι καὶ ἐπιστρέφοι, {εἰ} μὴ μένοι δέ, πῶς τὸ ἀποστὰν μὲν τῆς αἰτίας συνάπτεσθαι σπεύδει πρὸς αὐτήν, ἀσύναπτον δὲ ἦν πρὸ τῆς ἀποστάσεως; εἰ δὲ μένοι καὶ ἐπιστρέφοι, μὴ προέρχονται δέ, πῶς τὸ διακριθὲν ἐπιστρέφειν δυνατόν; τὸ γὰρ ἐπιστρέφον πᾶν ἀναλύοντι ἔοικεν 15 εἰς ἐκεῖνο ἀφ' οὗ διήρηται κατ' οὐσίαν. λείπεται ἄρα καὶ μένει πᾶν ἐν τῷ αἰτίῳ καὶ προῖναι ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐπιστρέφειν πρὸς αὐτό. τοῦτο δέ μοι καὶ μόνον τὸ κεφάλαιον τῆς Ἑλληνικῆς θεολογίας φαίνεται τινα καὶ πρὸς τὸ ἡμέτερον δόγμα ἔχειν συντέλειαν· ὁ γὰρ μονογενὴς λόγος καὶ πρόεισιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀχρόνως καὶ ἀσωμάτως καὶ μένει ἐν τῷ πατρὶ καὶ 20 ἐπιστρέφει πρὸς τὸν γεννήτορα, καὶ οὔτε προῖων διακέκριται κατὰ τὸν τῆς θεότητος λόγον οὔτε ἐπιστρέφων διέστη οὔτε μένων συγκέχυται κατὰ τὴν ὑποστατικὴν τελειότητα.

Ἐπειδὴ δὲ ἀπαξ ἐπιστροφῆς ἐμνήσθη, οὕτως δὲ τοῦτο διαιτητέον, ὥς πᾶν τὸ ὄν ἢ οὐσιωδῶς ἐπιστρέφει μόνον ἢ καὶ ζωτικῶς ἢ καὶ γνωστικῶς. 25 ἢ γὰρ τὸ εἶναι μόνον ἀπὸ τῆς αἰτίας κέκτηται, ἢ τὸ ζῆν μετὰ τοῦ εἶναι, ἢ καὶ γνωστικὴν ἐκεῖθεν ὑπεδέξατο δύναμιν. καθὸ μὲν οὖν ἔστι μόνον, οὐσιώδη ποιεῖται τὴν ἐπιστροφήν· καθὸ δὲ καὶ ζῆν, ζωτικὴν· καθὸ δὲ καὶ γινώσκει, γνωστικὴν. ὥς γὰρ προῖλθεν ἕκαστον, οὕτως ἐπέστραπται, καὶ τὰ μέτρα τῆς ἐπιστροφῆς ὠρισταί τοῖς κατὰ τὴν πρόοδον μέτροις. τοῦτο 30

35 2—4 cf. Dion. Ar. Div. nom. 640 d—641 b; Ioh. Damasc. Expos. fid. 10 || 4—5 Procl. Elem. p. 38, 9—10 || 6—17 Procl. Elem. p. 38, 11—29 || 19—23 cf. Dion. Ar. Cael. hier. 120 b—121 b; Ioh. Damasc. Expos. fid. 8, 38—42 et 79—107 || 25—30 Procl. Elem. pp. 40, 27—42, 3

7 τῇ non habet Procl. || 10 προῖτοι Procl. || 11 ἐν] εὐ Procl. || 12 secl. Wk. | τὸ non habet Procl. || 14 ἐπιστρέφοιτο Procl. | προέρχονται Procl. : προσέρχονται O ut vid. || 15 ἀναλύοντι Procl. : ἀνάλυνται O || 20 μένοι O a. c. aut p. c. || 21 ἐπιστρέφοι O, correxi | προῖων et ov s. l. O || 27 καθὸ] ἢ Procl., simil. 28 (bis) || 29 ἕκαστον non habet Procl. | ἐπέστραπται Procl. : ἐπέστραπτε O

δὲ τὸ κεφάλαιον πρότερον μὲν τῷ Ἀρεοπαγίτῃ Διονυσίῳ πλατότερον διερμηνεύεται, ὕστερον δὲ καὶ τῷ Λυκογενεῖ Πρόκλῳ συλλογιστικῇ μεθόδῳ ἠκριβώται.

Τὸ δὲ *πάν* τὸ χωριστῶς μετεχόμενον διὰ τινος ἀχωρίστου δυνάμεως, ⁵ ἦν ἐνδίδωσι, τῷ μετέχοντι πάρεστι, τῷ αὐτῷ φιλοσόφῳ ἀπεφασμένον, ἔστι μὲν οὐ ἄληθές ἐστι κατὰ τὰς ἡμέτερας δογματικὰς ὑπολήψεις, ἔστι δὲ οὐ ψεύδεται· ὅτι μὲν γὰρ τῆς πρὸς ἡμᾶς τοῦ λόγου ἐνώσεως πρό-
δρ[ομος] προέρχεται ἔλλαμψις ἐτοιμάζουσα τὴν ψυχὴν εἰς ὑποδοχὴν τοῦ
πρώτου φωτός, οὐδὲ ὁ καθ' ἡμᾶς λόγος ἀγνοεῖ, ψυχῆς δὲ καὶ σώματος
¹⁰ οὐκ οἶδε μεσότητος, οὐκ ἀχωρίστους ἐντελεχείας, οὐ φυσικὰς ἐν τοῖς
σώμασιν ὑποστάσεις, οὐ δοξαστικὰς ζωάς, οὐ ὀρεκτικὰς, οὐδὲ ἀλόγους
ψυχῆς ὑπόστασιν ἰδιάζουσιν. διὰ ταῦτα ἐκ μέρους μὲν δέχομαι τὸ
Πρόκλειον τουτὶ κεφάλαιον, ἐκ μέρους δὲ ἀποπέμπομαι.

Μεμάντνεται δέ μοι καὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἡ ἔννοια. *πάντων* γάρ
¹⁵ φησι *τῶν* ἐκ πέραςτος καὶ ἀπειρίας ὑποστάντων προϋπάρχει καθ' αὐτὸ τὸ
πρῶτον πέρας καὶ ἡ πρώτη ἀπειρία· πεπερασμένους μὲν γὰρ οὐσας καὶ
ἀπείρους καὶ ἀπὸ τῶν ἡμετέρων λογίων μεμάθηκα καὶ τὰ πέραςτα καὶ τὰς
ἀπειρίας ἐν αὐτοῖς τοῖς πεπερασμένοις καὶ ἀπείροις ἔγνωνκα, | πέρας δὲ f. 413^v
καὶ ἀπειρίαν χωριστὰ ὧν ταῦτα λέγεται οὐπω συνείληφα, ἐπεὶ μὴδὲ
²⁰ φύσιν ἔχει ὑποστῆναι ταῦτα καθ' ἑαυτά.

Τὸ δὲ πάντα ἐν πᾶσιν, οἰκείως δὲ ἐν ἐκάστῳ (*καὶ* γάρ φησιν *ἐν τῷ*
ὄντι καὶ ἡ ζωὴ καὶ ὁ νοῦς, καὶ ἐν τῇ ζωῇ τὸ εἶναι καὶ τὸ νοεῖν, ἀλλ' ὅπου
μὲν νοερώς, ὅπου δὲ ζωτικῶς, ὅπου δὲ οὐσιωδῶς) ὡς φιλοσόφον ἔννοιας
ἐχόμενον ἀποδέχομαι, ἐπεὶ οὐδὲ τοῖς ἡμετέροις λογίοις οὔτε ψευδῶς οὔτε
²⁵ ἀληθῶς ἔχον λυμάνεται.

Τὸ δὲ πᾶς μερικὸς νοῦς μετέχει τῆς ὑπὲρ νοῦν καὶ πρωτίστης ἐνάδος
διὰ τε τοῦ ὅλου νοῦ καὶ διὰ τῆς ὁμοταγοῦς αὐτῷ μερικῆς ἐνάδος, καὶ πᾶσα
μερικὴ ψυχὴ τοῦ ὅλου μετέχει νοῦ διὰ τε τῆς ὅλης ψυχῆς καὶ τοῦ μερικοῦ
νοῦ, καὶ πᾶσα σώματος μερικοῦ φύσις μετέχει τῆς ὅλης ψυχῆς διὰ τε τῆς
³⁰ ὅλης φύσεως καὶ τῆς μερικῆς ψυχῆς· οὐ προσίεμαι· παρὰ γὰρ τοῖς ἡμετέ-
ροις λογίοις οὔτε ὅλη ψυχὴ οὔτε τις ὅλη φύσις παρὰ τὰς μερικὰς δεδογμάτι-

1 cf. Dion. Ar. Div. nom. 593 d, 700 b || 4–5 Procl. Elem. p. 76, 12–13 || 7–9
cf. Luc. 1, 17 et 76–77; Max. Ambig. 1252 c; Psell. [de illuminatione], supra
p. 101, 3–6 || 9–12 cf. Philop. An. p. 1, 9–15 || 14–16 Procl. Elem. p. 82, 7–8 ||
16–17 cf. Dion. Ar. Cael. hier. 140 d; Div. nom. 825 b, 977 b || 18–20 contra Procl.
Elem. p. 82, 9–12 || 21–23 Procl. Elem. p. 92, 13–16 || 26–30 Procl. Elem. p. 96,
23–28

8 supplevi || 15 αὐτὰ Procl. || 18 νέγνωνκα O, correxi || 23 οὐσιωδῶς] ὄντως
Procl. || 25 ἔχων O, correxi || 26 ἐνάδος O, item 27 || 29 μερικὴ Procl. || 30 τῆς
non habet Procl. | προσίεμε O, correxi

σται. παραιτοῦμαι γοῦν τουτὶ τὸ κεφάλαιον ὡς Ἑλληνικώτερον ἢ ἀληθέ-
στερον ἐκφανθέν.

Τὸ δὲ πᾶν τὸ γεννῶν τῇ οὐσίᾳ αὐτοῦ χεῖρον ἑαυτοῦ γεννᾷ ἄρχηγόν
ἐγένετο τῷ Ἀρείῳ τῆς ὑποπτώσεως τοῦ μονογενοῦς πρὸς τὸν πατέρα.

Τὸ δὲ λεχθὲν περὶ τοῦ ἐπέκεινα τοῦ νοῦ, ὅτι κατὰ μὲν νόησιν πολλὰ 5
λέγεται, θεωρεῖται δὲ ἀνοησία κρείττονι νοήσεως, γνησιώτατον τοῖς
ἡμετέροις ἐστὶ δόγμασι.

Καὶ τοῦτο δὲ προσφνὲς ἡμῖν, ὅτι τῷ πεπληθυσμένῳ φύσει καὶ μεμε-
γεθυσμένῳ τὸ ἀμερὲς καὶ ἀπλήθυντον μεμεγέθυνται καὶ πεπλήθυνται καὶ
οὕτως αὐτοῦ ἀπολαύει ὡς αὐτὴ πέφυκεν, οὐχ ὡς ἐκείνῳ ἐστὶ, τῷ δὲ 10
ἀμερεῖ καὶ ἀπληθύντῳ φύσει ἀμερὲς ἐστὶ καὶ ἀπλήθυντον τὸ μεριστὸν καὶ
πεπληθυσμένον, καὶ ὅτι τὸ ὄντως ὄν οὔτε μέγα οὔτε μικρόν ἐστι, καὶ ὅτι
πολλὰ λέγεται ἐτερότητι ἀύλῳ καὶ ἀόγκῳ καὶ ἀπληθύντῳ κατὰ πλῆθος
διηρημένον.

Τὸ δὲ λεγόμενον περὶ τῶν ψυχῶν, ὅτι οὔτε πέρασιν εἰσὶ διειλημμένα 15
οὔτε πάλιν ἀλλήλαις συγκεχυμένα, παρὰ μέρος μὲν δέχομαι, παρὰ δὲ
θάτερον οὐ προσίεμαι· τὸ μὲν γὰρ μὴ συγκεῖσθαι ταύτας πρέπον οὐσίᾳ
ψυχῶν, τὸ δὲ μηδαμῇ διηρηῆσθαι βούλομαι μὲν κατελιγμέναι, οὐ πάντῃ δὲ
δύναμαι. ἐπὶ πᾶσι δὲ πρὸς τούτων τῶν καθ' ἡμᾶς δογμάτων καὶ μόνων
ἠώρημαι, παρὰ δὲ τοῖς Ἑλληνικοῖς βραχὺ μὲν τὸ λυσιτελοῦν ἐμοί, πλεόν δὲ 20
τὸ λυμαίνεσθαι δυνάμενον.

36

1. 413^v Ἑλληνικαὶ διατάξεις περὶ τῆς θείας δημιουργίας καὶ διαφοραὶ ἰδιωμάτων
τῶν κρείττονων γενῶν

Νοῦν ποιητὴν τοῦ παντός Ἕλληνες τίθενται· διὰ τοῦ τῶν εἰδῶν κόσμον
καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ μεμεριμνημένου σοι νοῦ πάντα δημιουργοῦνται· 25
τοῦτον δὲ καὶ ἐνεργεῖα νοῦν ἀποφαίνονται αὐτὰ τὰ νοητὰ εἶδη ὑπάρχοντα.
ὁ δὲ τρόπος τῆς δημιουργίας αὐτῆς διττός, ἀπὸ τῶν ἀύλων εἰδῶν ἐπὶ τὰ
ἔνυλα εἶδη διὰ μέσων ἐτέρων εἰδῶν καὶ μέσων δυνάμεων προῶν καὶ
πάλιν ἐπὶ τὰς ἀύλους ιδέας ἐπανερχόμενος. καὶ ἐστὶ παρὰ τοῖς σοφοῖς

35 3 Porph. Sent. 13 p. 5, 10 || 3-4 cf. Doct. Patrum p. 176, 5-7 || 5-6 Porph.
Sent. 25 p. 15, 1-2 || 8-12 Porph. Sent. 33 p. 36, 12-17 || 12 Porph. Sent. 34
p. 38, 6 || 12-14 Porph. Sent. 36 p. 41, 4-7 || 15-16 Porph. Sent. 37 p. 43, 4-5

36 24 cf. Pl. Tim. 28 c 3-4; Plot. V 9, 3, 25-26; Procl. in Tim. I p. 307, 6-7 ||
26 cf. Plot. V 9, 5, 4-12 || 29-p. 121, 3 cf. Procl. in Tim I p. 300, 13-24

35 10 αὐτῇ] αὐτὸ Porph. || 15 τῶν ψυχῶν scripsi : τῆς ψυχῆς La. : ταῖς ψυχαῖς O

τῶν Ἑλλήνων λόγος τοιοῦτος, ὅτι ἢ τε ὄντως οὐσία καὶ ἡ θεία δημιουργία πάντα ἐξεργάζονται, ὅσα τε περὶ τὴν γένεσιν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ὅσα πρὸ τῆς γενέσεως ὑφέστηκεν ἐν τοῖς ἀεὶ κινουμένοις σώμασι. καὶ πάντων μεταδιδόασιν τοῖς οὐσι μηδαμῶς κινούμεναι καὶ πάντα γινώσκουσι καὶ
 5 πάντα διοικοῦσι, πᾶσι τε χρῶνται τοῖς οὐσι καὶ πάντων προΐστανται μὴδ' ὅτιοι ἀπ' αὐτῶν πάσχουσαι. καὶ ἐν τῷ δημιουργεῖν τὰ γινόμενα οὐκ ἀναπύμπλαται, φασί, τῆς τῶν μεταβαλλομένων ἀσθενείας ἢ αὐλος αὐτῶν αἰτία, μένουσα δὲ ἀμέριστος καὶ νοερά καὶ ἀγέννητος δημιουργεῖ τὰ ὑπεναντίως πρὸς ἑαυτὴν ἔχοντα. οὐκ ἀπόβλητον δὲ φασὶ τὴν φύσιν καὶ
 10 τὰς φυσικὰς αἰτίας καὶ κινήσεις ὑπηρετεῖν τῷ δημιουργῷ πρὸς τὰς τῶν αἰσθητῶν ἀπεργασίας, αὐτὰς μὲν αὐτοργία χρωμένας ὁμοφυεῖ πρὸς τὰ ἀποτελούμενα, τῷ δὲ πάντων αἰτίῳ τὸ μένειν ἐν τοῖς οἰκείοις [ἢ]θεσιν ἀμετακινήτως παρεχομένας. ποιεῖν γὰρ καὶ πάσχειν εἰς ἄλληλα πέφυκε τὰ συγγενῇ καὶ τὰ τῆς αὐτῆς ὄντα φύσεως καὶ περὶ μίαν ὕλην ὑφιστάμενα.
 15 ὧν πάντων ἡ τοῦ θεοῦ δημιουργία προέχουσα οὐ παραδέχεται τινα παρ' αὐτῶν ποιήματος ἐπιπλοκὴν ἢ παθήματος. ἡνωμένη γὰρ ἡ θεία δημιουργία τυγχάνουσα καὶ διὰ ταυτότητος πάντως δημι[ο]ουργοῦσα δι' εἰδῶν ἀύλων καὶ νοητῶν καὶ διὰ μόνης τῆς νοερᾶς ἐνεργείας ἱκανῶς πάντα παράγει δραστηρίους ἔχουσα καὶ μονίμους τὰς νοήσεις, οὐδὲ
 20 ἑτέρου προσδεῖται εἰς τε δημιουργίαν καὶ τῶν ὄντων ὑπόστασιν. καὶ ἡρεμίαν οὖν ἐπ' αὐτῆς ληπτέον καὶ τὸ ἡρεμοῦν ὅτι διὰ τὸ πλήρες καὶ τέλειον οὐ δεῖται τοῦ κινεῖσθαι οὐδὲ [τοῦ] ἐξίστασθαι ἀφ' ἑαυτῆς. διὰ δὲ τῶν ὑποδεχομένων συμμετρίαν καὶ ἐπιτηδειότητα καθ' ἕκαστον μέρος ἄλλας ἀλλαχού προβάλλει τὰς δημιουργίας, πολλὰς δὲ αἰτίας περιέχουσα
 25 ἐν ἑαυτῇ πολὺ πλεονας ἔχει ἐξηρτημένας ἀφ' ἑαυτῆς δυνάμεις. τὸ μέντοι γε τῆς ζωῆς γένος αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἐν τῷ ὄντως ὄντι ἐστὶ. μετὰ γὰρ τῆς ἐνεργείας πρῶτως μὲν ἡ ζωὴ ὑφέστηκεν ὥς ταῦτόν οὐσα τῇ ἐνεργείᾳ, ἔπειτα καὶ ἡ οὐσία κατ' αὐτὴν τελειοῦται καὶ ἐν ἀλλήλοις ταῦτα κατὰ μίαν ἔστηκεν ἐνεργείαν. τὴν δημιουργικὴν γὰρ αἰτίαν ἀναιρεῖ ὁ μὴ φρόνησιν

3—9 cf. Procl. in Tim. I p. 390, 10—19 || 9—11 cf. Procl. in Tim. III pp. 225, 32—226, 4 || 11—13 cf. Plot. IV 8, 2, 26—30; Procl. in Tim. II p. 70, 26—29 || 12 cf. Pl. Tim. 42 e 5—6; Procl. in Tim. III p. 223, 6—7 || 13—14 cf. Iambli. Myst. pp. 203, 16—204, 1 || 15—17 cf. Procl. in Tim. II p. 145, 11—17 || 18—19 cf. Procl. in Tim. I p. 396, 5—6; III p. 178, 4; Elem. 174 || 19—20 cf. Plot. IV 4, 12, 46—47 || 22—23 cf. Procl. in Tim. III p. 7, 4—16 || 24 cf. Procl. in Tim. II p. 16, 22—23 || 25—29 cf. Pl. Soph. 248 e 6—249 a 1

36 O || 2 τε] τὰ O, del. We. || 12 ἡθεσιν scripsi : πάθεσιν We. || 17 suppl. We. || 19 οὐδὲ We. : οὐδὲν O || 20, 21 καὶ ἡρεμίαν secl. We. || 22 suppl. We. || 25 ἀφ' suppl. We. : φ' O

f. 414^r καὶ ζωὴν | ἐν τοῖς ἀσωμάτοις τιθέμενος. ἐν γὰρ τῷ ζῆν, φασίν, νοερώς
ἔχει ὁ καθ' ἑαυτὸν νοῦς τὸ εἶναι· ἄλλο τε εἶδος ζωῆς ἐστὶν ἐν τῷ νῷ τὸ
κατὰ τὴν προόδον ὑφιστάμενον.

Πλάτωνος δέ ἐστι λόγος ὡς ἡ καθαρὰ καὶ ἄνλος καὶ ὑπερουράνιος
ψυχὴ συμπέφυκε τοῖς νοητοῖς καὶ ἔχει τὰ νοητὰ ἐνιδρυμένα ἐν ἑαυτῇ. 5
κίνησιν δὲ τοῦ νοῦ τὴν ἐνέργειαν λέγουσι. φασὶ δὲ καὶ ψυχὴν ἔχειν τὴν
θείαν ποίησιν ὑπηρετοῦσαν αὐτῇ καὶ παραδεχομένην αὐτῆς τὰς ποιήσεις
συνηρητημένην τε πρὸς αὐτὴν ὥσπερ ὄργανον σύμφυτον καὶ ἀναπλοῦσαν
αὐτῆς τὰ εἶδη καὶ ἀνελίττουσαν καὶ προάγουσαν εἰς τὸ ἐμφανὲς καὶ
προδεικνύουσαν πᾶσι λόγοις τε μέσοις καὶ ἀύλοις διαπορεύουσαν ἀπὸ τῶν 10
νοητῶν εἰδῶν ἐπὶ τὰ αἰσθητὰ τὴν ζωὴν. κίνησιν δὲ νοοῦσιν ἐν τῷ θεῷ τὴν
αἰτίαν πάσης κινήσεως καὶ δι' ἑτερότητας προόδον καὶ τὴν βούλησιν τοῦ
πολλὰ γενέσθαι παραπλήσια ἑαυτῷ καὶ τὴν ἐπίδοσιν ἑαυτοῦ τὴν εἰς τὸ
πλήθος καὶ τὴν σύναξιν καὶ τὴν ἔκβασιν τῶν ἔνδον ἐν ἑαυτῷ κρυπτομένων
καὶ συνεσπειραμένων ἀγαθῶν. ἑτέραν δὲ εἶναι λέγουσι τῆς οὐσίας τὴν 15
κίνησιν. ἐν τε καὶ πολλὰ φασὶ τὰ νοητά, χωρὶς τε ταῦτα καὶ ἅμα πάντα.
ἐν τούτοις δὲ καὶ τῇ κινήσει ἡ στάσις συνῆπται καὶ ἡ χωριστὴ τούτων
πάντων ἰδέα μία ἐστὶ καὶ ἡ δημιουργία ταυτότητι καὶ ἑτερότητι πάντα
ἀποτελεῖ καὶ συμπλέκει τὸ ὄν τῷ μὴ ὄντι πως ἐν ταῖς ποιήσεσι. καὶ
πρῶτα μὲν ποιεῖται τὰ καθ' ἑαυτὰ ὄντα, ἔπειτα τὰ ἐν τοῖς εἶδεσιν 20
ἀφωρισμένα. καὶ ἐν τῷ δημιουργεῖν ἡ θεία δημιουργία οὐδ' ὅλως αἰσθητι-
κὴν διάγνωσιν δέχεται οὐδὲ τὴν διὰ σώματος ἐχομένην γνῶσιν, ἀλλ' ἀμέρι-
στος καὶ ὅλη κατ' ἐνέργειαν ἔστηκεν ἐν τοῖς ἰδίοις τῆς νοήσεως ἡνωμένοις
εἶδεσι. τὸ μέντοι γε ὄν καθ' ἑαυτὸ ἐστὶν ἀσωμάτως ἀμέριστον καὶ ζῶν
καὶ κατὰ τὰς παντοδαπὰς μετουσίαις αὐτοῦ ἀπολύτως προὔφρεστηκός ἐπὶ 25
πᾶσι. τὴν μὲν ἀφανῆ δημιουργίαν ἡ θύραθεν τίθεται, τὴν δὲ ἐμφανῆ, καὶ
τῆς ἐμφανοῦς τὴν μὲν τῶν ἀκινήτων οὐσιῶν, τὴν δὲ ἐν οἷς ἐστὶ γένεσις καὶ

1 cf. Pl. Soph. 249 a 1 || 1–2 cf. Arist. Met. 1072 b 27 || 4 cf. Pl. Phaedr. 247 c ||
4–5 cf. Procl. in Tim. I p. 431, 20–23 || 7–10 cf. Plot. IV 8, 5, 28–6, 16; Procl.
in Tim. III p. 226, 3–5 || 12–13 cf. Pl. Tim. 29 e 2 || 14–15 cf. Procl. in Crat.
p. 54, 5–7; in Tim. III pp. 104, 27–105, 3 || 16 cf. Plot. VI 7, 14, 11–23 (cit. Pl.
Parm. 144 e 5); Porph. Sent. 36; Procl. in Tim. I p. 305, 28 || 17–19 cf. Procl. in
Tim. II pp. 132, 10–135, 20 || 21–24 cf. Procl. in Tim. I pp. 351, 20–352, 24 ||
26–p. 123, 1 cf. Procl. in Tim. III p. 53, 6–9

1 τῷ We. : τὸ O || 2 ἑαυτὸν We. : ἑαυτὸ O || ἄλλο We. : ἄλλω O || 8 συνηρη-
μένων O, correxi : συνηρητημένας We. || 9 αὐτῆς We. : αὐτοῦ O || 10 διαπορεύου-
σαν We. : διαπορεύουσα O || 15 συνεσπειραμένων We. : συνεπειραμένων O | ἑτέραν
We. : ἕτερα O || 19 ὄντι We. : ὄν O || 22 σώματος scripsi : στόματος O || 23 ὅλη Wk. :
ὅλως O || 25 ἀπολύτως We. : ἀπόλυται O || 26 ἡ θύραθεν] scil. φιλοσοφία explic.
We.

μεταβολή. δυσθήρατα δέ φασι τὰ θεῖα καὶ ἄγνωστα παντάπασι διὰ τε τὴν τῆς οὐσίας ὑπεροχὴν καὶ τὴν ἡμετέραν τῆς γνώσεως μεμερισμένην περὶ ταῦτα ἐπιβολήν. καὶ ἐν μὲν τῷ νοητῷ οὐδὲν ἔστιν ἐν ποιῷ ἀλλὰ πάντα ἐν τῷ εἶναι, ἐν δὲ τοῖς συνθέτοις ἡμῖν πολλὴ ἢ κατὰ ταῦτα πάντα διαίρεσις
5 θεωρεῖται. ταῦτα μὲν οὖν οὕτω δοξάζουσι.

Περὶ δὲ ἰδιωμάτων τῶν θείων γενῶν (ἐξήγησας γὰρ καὶ περὶ τούτων) τάδε σοι ἀπὸ τῶν ἀκριβοσάντων γνωρίζομεν, ὥς τὰ μὲν τῶν θειοτέρων φαινόμενα θεάματα μονοειδῆ καὶ κάλλος ἀμήχανον ἔχοντα καὶ θεσπεσίαν τὴν εὐφροσύνην, τὰ δὲ τῶν ἀρχαγγέλων οὐ τοιαῦτα μὲν, ὅμοια δέ, βλοσυρὰ
10 γὰρ καὶ ἡμερα, τὰ δὲ τῶν ἀγγέλων πραότερα, τὰ δὲ τῶν δαιμόνων φοβερὰ καὶ δειμαίνοντα, τὰ δὲ τῶν ψυχῶν σκιοειδῆ καταφαίνεται. δαίμονες θολῶδες διαφαίνουσι τὸ πῦρ, καὶ τὸ μὲν τοῦ θεοῦ φῶς ἀπαστράπτει ἐστὶ καὶ σταθερόν, τὸ δὲ τῶν ἀρχαγγέλων ἡρεμον, τὸ δὲ τῶν ἀγγέλων μονίμως κινούμενον, τὸ δὲ τῶν δαιμόνων ἄστατον καὶ δξύρροπον.

37

15

Ἑλληνικαὶ διατάξεις περὶ δαιμόνων

f. 414^r

Ὁ μὲν καθ' ἡμᾶς λόγος, ἀδελφὲ λογιώτατε, τῆς ἀγγλικῆς τάξεως τιθεῖς τὰ πρῶτα τοὺς δαίμονας, ὕστερον διολισθῆσαι τούτους τῆς πρὸς θεὸν νεύσεως προαιρετικοῖς ἀποπτώμασιν ἀποφαίνεται καὶ πάντῃ κακὸν τοῦ κρείττονος ἀνταλλάξασθαι. ὁ δέ γε Ἑλληνικὸς λόγος οὐ φησι δαίμονα
20 οὐδένα κακόν, ἀλλὰ διαίρεσις μὲν αὐτῶν ποιεῖται πολλὰς, ἕκαστον δὲ ἐξ αἰδίου τάττει ἐπὶ τῆς δεδομένης πᾶσι παρὰ τῆς προνοίας ἐξουσίας καὶ τάξεως. καὶ ἔστι παρ' αὐτοῖς ὁ μὲν δαίμων θεῖος ζῶν ἀπὸ <θείας> οὐσίας ἀρχόμενον αἰδίου τὴν αὐτὴν κατὰ φύσιν ἔχον ζωὴν κατὰ νοῦν ἀφοριζομένην· ὁ δὲ νοερός ζῶν αἰδίου τὴν αὐτὴν κατὰ φύσιν ἔχον ζωὴν
25 κατὰ νοῦν καὶ λόγον ἐνεργουμένην· ὁ δὲ ψυχικὸς κατὰ λόγον ἀφοριζόμενος

36 1—3 cf. Procl. in Tim. I pp. 300, 28—302, 24 || 7—8 Iambl. Myst. p. 70, 17—18 || 8—9 p. 73, 5—7 || 9—11 p. 71, 9—11 || 11 p. 77, 8 || 11—12 p. 77, 9—12 || 12—14 pp. 78, 16—79, 3

37 16—19 cf. Psell. Expos. or. Chald., infra p. 145, 9—10 || 19—20 cf. Psell. Expos. or. Chald., infra p. 145, 8—9 || 22—p. 124, 5 cf. Procl. in Alc. 71, 3—72, 12; Dam. in Phaed. II 95; Olymp. in Alc. 17, 12—19, 6

36 3 ποιῷ] loc. corr. put. We. || 6 περὶ τῆς τῶν ἀρχαγγέλων καὶ ἀγγέλων καὶ δαιμόνων καὶ ψυχῆς φαινομένης ιδέας mg. al. man. O || 11 σκιοειδῆ O, corr. We.

37 O || 19 οὐ O, corr. We. || 21 τοῖς δεδομένοις O, corr. Dodds apud We. | παρὰ Dodds apud We.: περὶ O || 22 θείας suppl. We., cf. infra p. 124, 7 || 23 νοῦν] ἐν exspectes ex font.

καὶ ψυχῶν μεριστῶν ἐπιμελούμενος· ὁ δὲ φυσικὸς κατὰ λόγον μὲν ἀφοριζόμενος, προσεχῶς δὲ τῆς φύσεως προϋστάμενος· ὁ δὲ σωματικὸς κατὰ λόγον καὶ ἀλογίαν ἀφοριζόμενος καὶ τῶν φυσικῶν σωμάτων κατάρχων· ὁ δὲ ὑλαῖος ζῶον αἰδῖον τὴν αὐτὴν ἔχων κατὰ φύσιν ζωὴν κατὰ ἀλογίαν ὑφισταμένην. φασὶ δὲ τοὺς δαίμονας ὑπηρετικούς εἶναι βουλήσεως 5 τῶν κρειττόνων, χαίροντας δὲ ποικίλαις ἐνεργείαις. καὶ γὰρ <τὸ> ἀμεριστον τῆς θείας οὐσίας μεριζομένους οὔτε θνητούς φασὶ τοὺς δαίμονας οὔτε ἀθανάτους, ἀλλὰ διορίζουσι τὸ ἀθάνατον εἰς τε τὸ ἄσβεστον ἔχον ζωὴν <καὶ> εἰς τὸ χορηγοῦν ἐαντῷ τὴν ἀθανασίαν, ὅπερ δὴ καὶ καλοῦσι κυρίως ἀθανασίαν. ἐφ' ἧς οὐ τιθέασιν τοὺς δαίμονας, ἀλλὰ μόνην ἀπέραντον 10 ἔχειν τὴν ζωὴν διατάττονται. ὥς δὲ οὔτε πάντῃ σωματικὸν τὸ γένος τοῦτό φασιν οὔτε πάντῃ ἀσώματον, ἀλλὰ σωματοειδές, οἷον σώματα προσηρη- μένον σκιοειδῆ καὶ λεπτὰ καὶ ἀνθρωπίνους ὀφθαλμοῖς ἄληπτα.

Αἱ μὲν οὖν ψυχαὶ τῶν δαιμόνων τοιαύτας ἔχουσιν αὐτοῖς διαφοράς, οἷας εἰρήκαμεν, θείας, νοεράς, λογικάς, φυσικάς, σωματικάς, ὑλαίας. ποικίλας 15 δὲ ἔχουσι καὶ τὰς σωματικάς μορφάς. καὶ τὰ μὲν αὐτῶν (φημὶ δὴ τῶν προσηρημένων αὐτοῖς σωμάτων) εἶναι φασὶ σφαιροειδῆ, τοῖς θείοις παραπλήσια σώμασι, λεπτότερα μὲν τῶν γηίνων σωμάτων, ἀμυνρότερα δὲ τῶν οὐρανίων ἐλλάμψεων, τὰ δὲ καὶ εὐθύπορα καὶ πολυειδῆ τοῖς σχήμασι, τὰ δὲ καὶ καθ' ἑλικά κινούμενα καὶ λοξῶς φερόμενα. 20

Εἶναι δὲ πάντα ἀνεπιδεᾶ τροφῆς· τὰ γὰρ τρεφόμενα τοῖς ἀτμοῖς ψυχῶν λέγουσιν εἶναι δαιμονίων καὶ οὐ τῶν κατ' οὐσίαν δαιμόνων, ἀλλὰ τῶν κατὰ σχέσιν. εἰσὶ γάρ, φασί, καὶ ψυχῶν ἀγέλαι δαιμονίων μεταταττομένων ἀπὸ ἄλλης φύσεως εἰς ἄλλην καὶ οὐσῶν ἐν τε ἄερι καὶ ὕδατι, ὧν τὰ ὀχήματα δεῖσθαι τροφῆς, ὧν καὶ οἱ θάνατοι τῶν δαιμονίων καὶ αἱ μίξεις πολλάκις 25

f. 414^v αἱ πρὸς τὰ ἀνθρώπινα σώματα καὶ αἱ κοινωναὶ | τῶν γεννήσεων. καὶ εἴτε νυμφῖοι τινὲς γυναιξὶν εἴτε νύμφαι ἀνδράσιν ὠμίλησαν εἴτε καὶ Νηρηίδες ἀναδύσαι τῆς θαλάσσης, οὔτε θεῖον τοῦτο τὸ γένος οὔτε ὥς ἀληθῶς

5–6 cf. Procl. in Alc. 68, 11 || 7–11 cf. Procl. in Tim. III pp. 215, 6–216, 17; Dam. in Phaed. I 477 || 11–13 cf. Dam. in Phaed. I 352; Olymp. in Alc. 19, 12–14 || 16–20 cf. Procl. in Crat. p. 35, 22–24; in Tim. III p. 80, 5–9 || 21–22 cf. Porph. Abst. p. 172, 4 et apud Iambl. Myst. p. 212, 2–7 || 22–23 cf. Procl. in Crat. p. 68, 16–19; in Alc. 70, 4–7; 74, 10–75, 1; Olymp. in Alc. 15, 7–8 || 23–p. 125, 2 cf. Procl. in Crat. pp. 69, 13–70, 5; in Remp. II p. 310, 18–24 || 28–p. 125, 1 cf. Procl. in Remp. II p. 310, 20

1 μερικῶν fort. legendum || 4 δὲ We. : δαί O | αἰδῖον We. : ἰδῖον O || 6 suppl. We. || 9 suppl. We. || 10 ἧς O p. c., οἷς a. c. | μόνην We. : μόνη O || 12 προσηρη- μένων O, corr. We. || 17 αὐτοῖς We. : αὐτῶν O || 25 δέεται We. || 27 νυμφῖοι scripsi : νύμφη O : loc. corr. put. We. et exspectat Πᾶνες vel simil. || 28 ἀνέδυσαν We.

δαιμόνιον, ἀλλὰ δαιμονίων ψυχῶν εἰς γένεσιν ἐρχομένων καὶ τροφῆς ἐπιδεῶν καὶ ὅλως σποράς κοινωνεῖν δυναμένων.

Οἱ δὲ φαινόμενοι λεοντοπρόσωποι δαίμονες οὐκ ἐκ σαρκῶν σύγκεινται καὶ ὁστών, ἀλλὰ τὸ σῶμα τοῦ δαίμονος ἐσχημάτισται τὸν τρόπον τοῦτον
5 οἷον σκιαγραφίαν λέοντος φέρων διὰ τινων ἀερίων καὶ πυρίων ὄγκων.

Αἱ δὲ λεγόμεναι ἐπικλήσεις τοῖς σωματικοῖς προσάγονται δαίμοσι· προεστήκασι γὰρ οὗτοι ζώων τε καὶ φυτῶν καὶ τῶν ἐν τούτοις μερῶν οἷον ὀφθαλμοῦ, καρδίας, ἥπατος. ὑλαίους δέ φασι δαίμονας τοὺς πάδεσι μὲν ἔχοντας ὅλην ὑποκειμένην τὴν ζωὴν, χαίροντας δὲ τῇ ἀταξία τῆς ὕλης,
10 ἣν εἶναι δοκεῖ καὶ αὐτὴν τοιαύτην, ὥς ἂν ἡ μὴ γένεσις μόνον, ἀλλὰ καὶ φθορὰ τῶν γενομένων. οὐ μέντοι τὸ πάθος παρὰ φύσιν ἔχειν αὐτοὺς λέγουσιν ὥς ἡμεῖς, οἷς τὸ εἶναι κατὰ λόγον, ἀλλ' ὥς τοῖς λένουσιν ὁ θυμὸς κατὰ φύσιν. ἀπὸ δὲ τῶν ψυχικῶν δαιμόνων οἱ κλιματάρχαι δαίμονές εἰσι καὶ οἱ τῶν πόλεων προστάται καὶ οἱ τῶν οἰκῶν καὶ οἱ τῶν καθέκαστα
15 ψυχῶν, οὓς καλοῦσι τοὺς εἰληχότας ἡμᾶς δαίμονας. τοὺς δὲ φυσικοὺς δαίμονας τὸν δεσμόν φασι συνέχειν τῶν τε θείων φύσεων καὶ τῶν γενεσιουργῶν, οὓς καὶ ἐπικαλεῖσθαι νόμος τοῖς πόας τινὰς ἀναιρουμένοις ἢ ἄλλ' ἅττα ζῶα καὶ φυτὰ λαμβάνουσι πρὸς θεραπείας τῶν κρειττόνων ἢ σωμάτων ἐπιμελείας. οἱ δὲ τελευταῖοι, φασί, καὶ ὑλαῖοι δαίμονες τὴν τῶν
20 θείων σωμάτων ὕλην καὶ τὴν τῶν χθονίων καὶ γεννητῶν συνδέουσι τὸ ἀσθενὲς αὐτῆς τοῖς ἰνδάλμασι τοῖς τῶν κρειττόνων παραμυθούμενοι· ἀφ' ὧν εἰσιν οἱ ἐναλλόμενοι ταῖς ψυχαῖς καὶ τὰ πάθη τὰ ἐν αὐταῖς ἀνεγείροντες, ἵνα τὴν ὕλην ἀσπάζωνται, καὶ πεσοῦσας αὐτὰς αἰκίζόμενοι. εἰσὶ δέ, φασί, καὶ ἐν γῇ θεῖοι δαίμονες καὶ ἐν τῷ ἀέρι, προστάται τῶν ἐκεῖ
25 ζώων, καὶ <ἐν> ὕδατι, διὰ πάντων τῶν ὑπὸ σελήνην διήκοντες, ἀέριοί τε καὶ χθόνιοι καὶ ἔνυδροι.

3–5 cf. Procl. Art. hier. p. 150, 15 || 7–11 cf. Procl. in Alc. 72, 4–12; Olymp. in Alc. 19, 4–10 || 11–13 cf. Porph. Abst. p. 168, 12–13 et apud Iambl. Myst. p. 36, 6–9 || 13–14 cf. Procl. in Crat. p. 25, 15; Olymp. in Alc. 20, 1–2 || 14–15 cf. Procl. in Alc. 72, 18–19; Olymp. in Alc. 20, 3–14 || 15–16 cf. Procl. in Alc. 71, 13–14 (ad Pl. Symp. 202 de) || 17–19 cf. Procl. Art. hier. p. 148, 12–14; pp. 150, 24–151, 9 || 19–21 cf. Procl. in Alc. 72, 9–12; in Crat. p. 72, 3–6; Olymp. in Alc. 19, 4–10 || 22–23 cf. Procl. in Crat. p. 71, 20–21; Psell. Expos. or. Chald., infra p. 139, 19–23 || 23–26 cf. Dam. in Phaed. I 479; II 96; Olymp. in Alc. 19, 14–15

1 καὶ We. : ὁ O || 4 ὁστών We. : ἰστών O || 6 λεγόμεναι Wk. : γενόμεναι O || 7 ζῶν O, corr. We. || 9 ὅλον O, corr. We. || 12 οἷς Wk. : οἷος O : loc. corr. stat. We. | λέγουσιν O, corr. Dodds apud We. || 18 ἀλλὰττα O, corr. Dodds apud We. || 25 suppl. We. | ὕδατι We. : ὑλαῖοι O | τῶν We. : τὴν O | διήκοντες O, corr. We.

Καὶ ὅλως τὴν μεσότητα τῶν δαιμόνων ἀφορίζοντες οἱ παρ' Ἑλλησι σοφοὶ μεταξύ φασιν εἶναι πᾶν τὸ δαιμόνιον θεῖον καὶ θνητοῦ. μάλιστα δέ φασι τὴν δύναμιν χαρακτηρίζειν τὴν μεσότητα τὴν δαιμονίαν καὶ ἐκ τούτου δεῖν θηρᾶν τὴν νοητὴν αὐτοῦ αἰτίαν.

Εἰσὶ δέ τινες ἀγέλαι δαιμόνων ἐστερημέναι σχεδὸν τῆς ἀγαθοεργίας, 5 οὔτινες λέγονται κακοί, καὶ ἕτεραι ἀγέλαι δαιμόνων ἐστερημέναι τῆς ὀντως γνώσεως, οὔτινες ἄλογοι καὶ θηριώδεις ὀνομάζονται. ἐρμηνεύειν δέ φασι τὸ δαιμόνιον γένος καὶ διαπορθμεύειν θεοὺς τε τὰ παρὰ ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώποις τὰ παρὰ θεῶν, τῶν μὲν ἐκφαντορικὸν ὑπάρχον ὡς κεκρυμμένων καὶ ἀφανῶν, τῶν δὲ ἀναγωγὸν ὡς διαπορθμεύεσθαι πρὸς τὴν 10 μόνιμον τῶν κρείττωνων ἀγαθότητα δεομένων. ταῦτα μὲν οὖν τῆς Ἑλληνικῆς ἀδολεσχίας εἰσὶν· ἡμῖν δέ, οἷς λόγος τὸ προσκυνούμενον, λῆρος ἅπαν δοκεῖ τὸ παρὰ τὰς ἡμετέρας καὶ θείας διατάξεις λεγόμενον.

38

PG
1124

Τοῦ Ψελλοῦ ἐξήγησις τῶν Χαλδαϊκῶν ῥητῶν

Χαλδαϊκὸν λόγιον. ἔστι καὶ εἰδώλων μερὶς εἰς τόπον ἀμφιφάοντα.

15

Ἐξήγησις τοῦ ῥητοῦ. εἰδῶλα λέγεται παρὰ τοῖς φιλοσόφοις τὰ συμφυνῇ μὲν τοῖς κρείττοσιν, ἐλάττωνα δὲ ἐκείνων τυγχάνοντα· οἷον συμφυνῆς ὁ νοῦς τῷ θεῷ καὶ τῷ νῷ ἢ λογικῇ ψυχῇ καὶ τῇ λογικῇ ψυχῇ ἢ ἄλογος καὶ τῇ ἀλόγῳ ψυχῇ ἢ φύσις καὶ τῇ φύσει τὸ σῶμα καὶ τῷ σώματι ἢ ὕλη. εἰδῶλον οὖν τοῦ μὲν θεοῦ ὁ νοῦς, τοῦ δὲ νοῦ ἢ λογικῇ ψυχῇ, τῆς δὲ 20 λογικῆς ψυχῆς ἢ ἄλογος, τῆς δὲ ἀλόγου ἢ φύσις, τῆς δὲ φύσεως τὸ σῶμα, τοῦ δὲ σώματος ἢ ὕλη. ἐνταῦθα δὲ τὸ Χαλδαϊκὸν λόγιον εἰδῶλόν φησι τὴν ἄλογον ψυχὴν τῆς λογικῆς. συμφυνῆς γὰρ αὐτῇ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ

37 1-4 cf. Procl. in Alc. 69, 10-70, 3; 70, 14-15; Dam. in Phaed. I 477 || 5-7 cf. Procl. in Alc. 68, 8; Psell. Expos. or. Chald., infra p. 145, 1-9 || 7-9 Pl. Symp. 202 e 3-4 || 9-11 cf. Procl. in Alc. 69, 15-70, 2; in Remp. II p. 118, 15-18; Olymp. in Alc. 17, 9

38 15 Or. Chald. 158, 2 || 16-22 cf. Nic. Greg. in Syn. 585 b 3-11

37 3 χαρακτηρίζειν We. : χαρακτηρίζει O || 4 δεῖν We. : δὴ O || 5-7 male inserta ad p. 125, 23 spectare put. We. || 9-10 τῶν μὲν . . . τῶν δὲ scripsi : τὴν μὲν . . . τὴν δὲ O : τῇ μὲν . . . τῇ δὲ We. || 12 ἡμῖν We. : εἰ μὲν O

38 1⁴ α = v¹⁰ β (= P γ [= v⁴ v⁶ v⁸]) || 14 tit. habet β (sed pro Ψελλοῦ habet αὐτοῦ P) : ἐξήγησις λογίων τινῶν τῆς τῶν Χαλδαίων φιλοσοφίας v¹⁰ : tit. om. 1⁴ (στίχοι ἐξηγημένοι add. al. man.) || 15 χαλδαϊκὸν λόγιον om. 1⁴ | καὶ om. P || 16 Ἐξήγησις τοῦ ῥητοῦ] ἐξήγησις tantum v⁴ v¹⁰ (mg.) || 17 τοῖς om. α || 21 τῆς 1] τοῖς 1⁴ || 23 αὐτῇ om. 1⁴

χείρων ἐκείνης. καὶ φησιν ὅτι καὶ ἑιδώλω μερίς⁵ ἐστὶν ἑῖς τόπον ἀμφι-
φάοντα· τοῦτ' ἐστὶν· ἡ ἄλογος ψυχὴ, ἣτις ἐστὶν εἰδωλον τῆς λογικῆς
ψυχῆς, καθαρθεῖσα δι' ἀρετῆς ἐν τῷ βίῳ, ἀνεισιν εἰς τὸν ὑπὲρ σελήνην
τόπον μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς τοῦ ἀνθρώπου ζωῆς καὶ ἀποκληροῦται εἰς
15 τόπον ἀμφιφαῖ, τοῦτ' ἐστὶν ἀμφοτέρωθεν φαίνοντα καὶ ὀλολαμπῇ. ὁ μὲν
γὰρ ὑπὸ σελήνην τόπος ἀμφοικνεφῆς ἐστὶ, τοῦτ' ἐστὶν ἀμφοτέρωθεν
σκοτεινός, ὁ δὲ σεληνιακὸς ἑτεροφαῖς ἢ ἑτεροκνεφῆς, τοῦτ' ἐστὶ τῷ μὲν
ἡμίσει μέρει λάμπων, τῷ δὲ ἡμίσει σκότους μεστός. καὶ γὰρ καὶ αὐτὴ ἡ
σελήνη τοιαύτη ἐστὶ, τῷ ἡμίσει μέρει πεφωτισμένη καὶ τῷ ἡμίσει
10 ἀφώτιστος. ὁ δὲ ὑπὲρ τὴν σελήνην τόπος ἀμφιφαῖς ἐστὶν, ἥτοι διόλου
πεφωτισμένος. λέγει οὖν τὸ λόγιον, ὅτι οὐ μόνον ἡ λογικὴ ψυχὴ ἀποκλη-
ροῦται εἰς τὸν ὑπὲρ σελήνην τόπον τὸν ἀμφιφαῖ, ἀλλὰ μερίς ἐστὶ καὶ τῷ
εἰδώλω αὐτῆς, ἥτοι τῇ ἀλόγῳ ψυχῇ, εἰς τὸν ἀμφιφαῖ τόπον ἀποκληρωθῆ-
ναι, ὅταν διανγῆς καὶ καθαρὰ ἐξέλθοι τοῦ σώματος. ὁ μὲν γὰρ Ἑλληνικὸς
15 λόγος, ἀθάνατον τιθεὶς καὶ τὴν ἄλογον τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν, μέχρι τῶν
ὑπὸ σελήνην στοιχείων αὐτὴν ἀνάγει· τὸ δὲ Χαλδαϊκὸν | λόγιον καθαῖρον PG
αὐτὴν καὶ ὁμόφρονα ποιοῦν τῇ λογικῇ ψυχῇ, εἰς τὸν ἐπέκεινα τῆς σελήνης 1125
τόπον τὸν ἀμφιφαῖ ταύτην ἀποκαθιστᾷ.

Καὶ τὰ μὲν τῶν Χαλδαίων δόγματα τοιαῦτα. οἱ δὲ τῆς εὐσεβείας
20 ὀφηγῆται καὶ τῶν Χριστιανικῶν δογμάτων ὑποφῆται καὶ κήρυκες οὐδαμοῦ
τὴν ἄλογον ψυχὴν ἀνάγουσιν, ἀλλὰ θνητὴν διαρρηθὴν ὀρίζονται, ἄλογον
δὲ ψυχὴν τίθενται τὸν θυμὸν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τὴν ὀρεγομένην γενέσεως.
οὕτω γοῦν ὁ Νυσσαεὺς Γρηγόριος ἐν τῷ περὶ ψυχῆς λόγῳ διέξεισιν.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. μηδὲ τὸ τῆς ὕλης σκύβαλον κρημνῶ καταλείψης.

25 Ἐξήγησις. ὕλης σκύβαλόν φησι τὸ λόγιον τὸ τοῦ ἀνθρώπου σῶμα τὸ ἐκ
τεττάρων στοιχείων συγκείμενον καὶ ὥσπερ ἐν διδασκαλίᾳ λόγῳ καὶ
παραινέσεώς φησι πρὸς τὸν διδασκόμενον, ὅτι ἢ μὴ μόνον τὴν ψυχὴν σου
πρὸς τὸν θεὸν μετεώρισον καὶ τῆς βιωτικῆς συγχύσεως ὑπερτέραν
ποίησον, ἀλλ', εἰ δυνατόν, μηδὲ αὐτὸ τὸ σῶμα ὅπερ ἡμφίεσαι καὶ ὅπερ
30 σκύβαλόν ἐστι τῆς ὕλης, τοῦτ' ἐστὶ πρᾶγμα τι ἀπερριμμένον καὶ κατα-

5—11 cf. Syn. Insomn. p. 163, 6—10; Nic. Greg. in Syn. 584 a 7—b 5 || 21—23
cf. Greg. Nyss. An. et res. 49 b—56 a || 24 Or. Chald. 158, 1 || 27—p. 128, 7 cf. Nic.
Greg. in Syn. 585 a 10—b 1; 587 b 1—5

1 ὅτι καὶ om. f⁴ | ἐστὶν om. f⁴v¹⁰ || 3 σελήνης f⁴ || 4 τοῦ om. v¹⁰ || 6 τόπος
om. f⁴ || 7 ἢ καὶ fort. legendum cum Nic. Greg. || 11 κληροῦται f⁴ || 12 τὸν²
om. P || 14 ἐξέλθη ut vid. v¹⁰ || 19 καὶ τὰ] κατὰ ut vid. f⁴ | δόγματα] τὸ
δόγμα f⁴ || 23 οὖν f⁴ | λόγῳ om. v¹⁰ || 24 pro Χαλδαϊκὸν λόγιον habet κείμενον f⁴
hic et ante oracula sqq. | Χαλδαϊκὸν λόγιον om. v¹⁰ || 25 μηδὲ τὸ τῆς add. ante
ὕλης f⁴ (ex oraculo) | τῶν post ἐκ add. v¹⁰

πεφρονημένον καὶ ὕλης παίγιον, εἰς τὸν περιέγειον καταλείψης κόσμον'. κρημνὸν γὰρ τὸν ἐνταῦθα τόπον ὀνομάζει τὸ λόγιον. ὥσπερ γὰρ ἀπὸ μετεώρου τόπου τοῦ οὐρανοῦ ἢ φύσις ἡμῶν ἐνταῦθα κατακρημνίζεται. παραινεῖ οὖν ἵνα καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα, ὅπερ φησὶν 'ὕλης σκύβαλον', πυρὶ 5 θείῳ ἐκδαπανήσωμεν ἢ ἀπολεπτύναντες εἰς αἰθέρα κουφίσωμεν ἢ μετεωρῶσθῶμεν ὑπὸ θεοῦ εἰς τόπον ἄνυλον καὶ ἀσώματον, ἢ ἐνσώματον μὲν αἰθέριον δὲ ἢ οὐράνιον· οὗ δὲ τετύχηκεν ὁ τε Θεοσβίτης Ἡλίας καὶ πρὸ τούτου Ἐνώχ, μετατεθέντες ἀπὸ τῆς ἐνταῦθα ζωῆς καὶ εἰς θειοτέραν λῆξιν ἀποκαταστάντες καὶ 'μηδὲ τὸ τῆς ὕλης σκύβαλον', ἦτοι τὸ ἐαντῶν σῶμα, 'κρημνῶν' καταλείψαντες. κρημνὸς δὲ ἐστίν, ὥσπερ εἰρήκαμεν, 10 ὁ περίγειος τόπος.

Τὸ δὲ τοιοῦτον δόγμα εἰ καὶ θαυμάσιόν ἐστι καὶ ὑπερφυές, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ βουλήματι ἢ δυνάμει ἢ δαπάνῃ κεῖται τοῦ σώματος καὶ ἢ πρὸς τὸν θειότερον τόπον μετάστασις· μόνης δὲ τῆς θείας ἡρτηται τὸ 15 πρᾶγμα χάριτος τῆς τῷ ἀπορρήτῳ πυρὶ τὴν ὕλην ἐκδαπανώσης τοῦ σώματος καὶ τὴν ἐμβριθῆ καὶ γεώδη φύσιν ὀχῆματι πυρίνῳ μετεωριζούσης εἰς οὐρανόν.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. μὴ ἐξάξης, ἵνα μὴ ἐξίη ἔχουσα τι.

Ἐξήγησις. τοῦτο τὸ λόγιον καὶ Πλωτῖνος ἐν τῷ Περὶ εὐλόγου ἐξαγωγῆς τίθησιν. ἐστὶ δ' ὁ λόγος παραινέσις ὑπερφυῆς τε καὶ ὑπερήφανος. φησὶ 20 γὰρ μηδὲν τι τὸν ἄνθρωπον πραγματεύεσθαι περὶ τὴν ἐξαγωγήν τῆς ψυχῆς, μηδὲ φροντίζειν πῶς ἂν ἐξέλθοι τοῦ σώματος, ἀλλὰ τῷ φυσικῷ λόγῳ τῆς διαλύσεως παραχωρεῖν. αὐτὸ γὰρ τὸ ἐμμέρινον εἶναι τινα περὶ τῆς τοῦ σώματος λύσεως καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἐξαγωγῆς τῆς ψυχῆς μετάγει τὸν νοῦν ἀπὸ τῶν κρειττόνων καὶ ἀπασχολεῖ περὶ τὴν τοιαύτην φροντίδα, 25 ἔνθεν τοι οὐδὲ καθαίρεται τελεώτατα ἡ ψυχὴ. ἀσχολουμένοις οὖν ἡμῖν περὶ τὴν διάλυσιν, ἐὰν τηρικαῦτα ὁ θάνατος παραγένηται, οὐκ ἐλευθέρᾳ παντάπασιν ἔξεισιν ἢ | ψυχῇ ἀλλ' ἔχουσα τι τῆς ἐμπαθεστέρας ζωῆς.

PG
1128

5—7 cf. Procl. Exc. Chald. p. 206, 12—16 || 7—9 cf. II Reg. 2, 11; Enoch 17, 1 sqq. || 12—15 cf. Ioh. Damasc. Expos. fid. 100, 121—122 || 18 Plot. I 9, 1—2 (haec verba apud Procl. ut oraculum Chald. intellexit Psell.)

5 ἡ¹ καὶ f⁴ || 6 ἢ ἐνσώματον μὲν mg. v¹⁰ | ἐν σώματι f⁴ || 7 τε om. v¹⁰ || 8 μετα-
θέντες f⁴ : μεταστάντες v¹⁰ || 12 καὶ¹ om. f⁴ | θαυμαστόν γ || 13 ἢ] ἢ γ f⁴ ||
14 θεῖον v¹⁰ || 15 τῆς ante χάριτος add. f⁴ || 17 εἰς] πρὸς f⁴ || 18 ante μὴ¹ inter-
posuit pp. 141, 3—144, 12 v¹⁰ | μὴ¹ — τι codd. et commentarium infra : . . . μὴ
ξάξης, ἵνα μὴ τι ἔχουσα / ἐξίη . . . des Pl. hexamet. fingens | ἐξάξης] ἐξετάξης f⁴ ||
19 γὰρ post τοῦτο add. P | εὐλόγου] ἀλόγων v⁴ | ἀναγωγῆς v¹⁰ || 22 ἐξέλθῃ f⁴ ||
post ἐξέλθοι add. μὲν v¹⁰ || 26 ἢ ψυχῇ τελεώτατα f⁴ | ἀσχολουμένοις ἡμῶν P ||
27 τῆς ἀναλύσεως v¹⁰ | διάλυσιν f⁴ : ἀνάλυσιν α || 28 συμπαθεστέρας v¹⁰

πάθος γὰρ ὀρίζεται ὁ Χαλδαῖος τὸ φροντίζειν περὶ τοῦ σώματος τὸν ἄνθρωπον. 'δεῖ γάρ' φησί 'μηδενὸς ἑτέρου φροντίζειν ἢ τῶν κρειττόνων ἐλλάμψεων, μᾶλλον δὲ μηδὲ περὶ τούτων φροντίζειν, ἀλλ' ἀφεικότα ἑαυτὸν ταῖς ἀναγούσαις ἡμᾶς ἀγγελικαῖς ἢ θειοτέραις δυνάμεσι καὶ τὰ
5 τοῦ σώματος μύσαντα αἰσθητήρια, εἰπεῖν δὲ καὶ τὰ τῆς ψυχῆς, ἀπολυ-
πραγμονήτως καὶ ἀνεγνωστικῶς ἐπεσθαι τῷ καλοῦντι θεῷ.'

Τινὲς δὲ ἀπλοῦστερον ἐξηγήσαντο τὸ παρὸν λόγιον· 'μὴ ἐξάξις' γὰρ φησιν, 'ἵνα μὴ ἐξίη ἔχουσά τι· τοῦτ' ἔστι· μὴ προανέλθῃς σαυτὸν τοῦ φυσικοῦ θανάτου, κἂν πάνυ πεφίλοσόφηκας· οὔτω γὰρ τῆς τελειωτικῆς
10 καθάρσεως ἔτυχες. ἔνθεν καὶ ἀφιπταμένη ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος διὰ τῆς τοιαύτης ἐξαγωγῆς ἔχουσά τι τῆς θνητοειδοῦς ζωῆς ἔξεισιν. εἰ γὰρ καὶ ὥς ἐν φροντῇ τῷ σώματι ἔσμεν οἱ ἄνθρωποι, ὥς πον δὴ καὶ Πλάτων εἰρηκεν ἐν ἀπορρήτοις λόγοις, τὴν ἄνω δόξαν μεμαθηκώς, ἀλλ' οὐ δεῖ
15 ἑαυτὸν ἀποκτινύναι τινὰ πρὶν ἢ ἀνάγκην θεὸς ἐπιπέμψῃ'. καὶ κρείτ-
των ἢ ἐξηγήσεις αὕτη τῆς προτέρας καὶ τῷ Χριστιανικῷ λόγῳ συμβαί-
νουσα.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

μὴ τὰ πελώρια μέτρα γνῆς ὑπὸ σὴν φρένα βάλλου·
οὐ γὰρ ἀληθείης φυτὸν ἐν χθονί.
20 μὴδὲ μέτρει μέτρον ἡελίου κανόνας συναθροίσας·
αἰδίῳ βουλῇ φέρεται πατρός, οὐχ ἔνεκεν σοῦ.
μήνης ῥοῖζον ἔασον· αἰεὶ τρέχει ἔργῳ ἀνάγκης.
ἀστέριον προπόρευμα σέθεν χάριν οὐκ ἐλοχευθή.
αἰθριος ὀρνίθων ταρσὸς πλατὺς οὐκ οἶσ' ἀληθείης,
25 θυσιῶν σπλάγχχνων τε τομαί· τάδ' ἀθύρματα πάντα,
ἐμπορικῆς ἀπάτης στηρίγματα. φεῦγε σὺ ταῦτα,
μέλλων εὐσεβείης ἱερὸν παράδεισον ἀνοίγειν,
ἐνθ' ἄρετῇ σοφία τε καὶ εὐνομία συνάγονται.

5—6 cf. Procl. Exc. Chald. pp. 207, 25—208, 1 || 11—14 Pl. Phaed. 62 b 3—5, c 7 || 18—28 Or. Chald. 107

1 σώματος f⁴ v¹⁰ (s. l. al. man.) : θανάτου α || 3 τούτων] τῶν αὐτῶν f⁴ || 4 ἑαυτὸν om. f⁴ | τὰ] τὰς v¹⁰ || 5 τοῦ σώματος] σώματα f⁴ | αἰσθητήρια] αἰσθήσεις v¹⁰ | δε om. f⁴ | τὰ] τὰς v¹⁰ || 7 παρὸν om. v¹⁰ || 9 τελειωτικῆς v¹⁰ || 13 εἰρήκει β | ἄνω] τοιαύτην f⁴ v¹⁰ || 14 τινὰ fort. transponendum post ἀνάγκην ut in Pl. | ἄν om. γ | ἐπιπέμψοι codd. excepto P, qui habet ἐπιπέμψῃ ut Pl. || 17 Χαλδαϊκὸν λόγιον om. γ v¹⁰ || 18 γνῆς] γαίης α (sed add. v¹⁰ s. l. γρ. γνῆς al. man.) | βάλλον f⁴ || 19 ἔστιν post χθονί add. Lewy || 20 κανόνα f⁴ || 23 πόρευμα P || 25 οὐ ante θυσιῶν habet Syn. Insomn. et add. v¹⁰ al. man. s. l. || 27 εὐσεβείης codd. | ἱερὸν om. v¹⁰ sed add. s. l. al. man. || 28 σοφίῃ v¹⁰

Εξήγησις. ἀπάγει τὸν μαθητευόμενον ὁ Χαλδαῖος πάσης Ἑλληνικῆς σοφίας καὶ μόνῳ προσκολλᾷ, ὡς οἶεται, τῷ θεῷ. 'μὴ τὰ πελώρια' γὰρ φησι 'μέτρα γῆς ὑπὸ σὴν φρένα βάλλον· οὐ γὰρ ἀληθείης φυτὸν ἐν χθονί· τοῦτ' ἔστι· μηδὲ τὰ μεγάλα μέτρα τῆς γῆς πολυπραγμόνει τῇ σῇ φρενί, ὥσπερ οἱ γεωγράφοι ποιοῦσι καταμετροῦντες τὴν γῆν· σπέρμα γὰρ 5 ἀληθείας οὐκ ἔστιν ἐν γῇ. 'μηδὲ μέτρει' φησί 'μέτρον ἡελίου κανόνας συναθροίσας· ἀιδίῳ βουλῇ φέρεται πατρός, οὐχ ἔνεκεν σοῦ· τοῦτ' ἔστι· μὴ ἀσχολοῦ περὶ ἀστρονομίαν μηδὲ καταμέτρει τὸν τοῦ ἡλίου δρόμον κανόνιν ἀστρονομικοῖς· οὐ γὰρ ἔνεκεν τῆς σῆς ζωῆς τὸν δρόμον ποιεῖται, ἀλλ' ἀχρόνως κινεῖται κατὰ τὸ τοῦ θεοῦ βούλημα. 'μήνης ῥοῖζον ἔασον' 10 αἰεὶ τρέχει | ἔργῳ ἀνάγκης· τοῦτ' ἔστι· τὸ τῆς σελήνης εὐτροχον κίνημα μὴ πολυπραγμόνει· τρέχει γὰρ αὕτη οὐ διὰ σέ, ἀλλ' ὑπὸ κρείττονος ἀνάγκης ἀγομένη. 'ἀστέριον προπόρευμα σέθεν χάριν οὐκ ἐλοχεύθη'· τοῦτ' ἔστιν· οἱ προηγούμενοι τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ἢ τῶν πλανωμένων οὐ χάριν σοῦ τὴν ὑπόστασιν ἔλαβον. 'αἶθριος ὀρνίθων ταρσὸς πλατὺς 15 οὐποτ' ἀληθής· τοῦτ' ἔστιν· ἡ διὰ τῶν πετομένων ὀρνίθων ἐν τῷ ἀερί τέχνη, ἣν δὴ καὶ οἰωνιστικὴν ὀνομάζουσιν, οὐκ ἔστιν ἀληθής, περιεργαζομένη πτήσεις αὐτῶν καὶ κλαγγὰς καὶ καθέδρας. ταρσὸν δὲ πλατὺν τὴν τῶν ποδῶν αὐτῶν λέγει βάσιν πλατεῖαν οὔσαν, διὰ τὴν τῶν δακτύλων ἔκτασιν διειργομένων τῷ μεταξὺ δέρματι. 'θυσιῶν σπλάγχχνων τε τομαί· 20 τάδ' ἀθύρματα πάντα· τοῦτ' ἔστιν· ἡ θυτικὴ καλουμένη ἐπιστήμη, ἡ διὰ τῶν θυσιῶν τῶν μελλόντων ζητοῦσα τὴν πρόγνωσιν καὶ ἡ διὰ τῆς τομῆς τῶν σπλάγχχνων τῶν σφαζομένων ἱερῶν, παίγνιά εἰσιν ἀντικρυς. 'ἐμπορικῆς ἀπάτης στηρίγματα'· τοῦτ' ἔστιν· ἀφορμαὶ κέρδους ἀπατηλαί. 'μὴ τοῖνον' φησί 'ταῦτα πολυπραγμόνει σὺ ὁ μαθητευόμενος ὑπ' ἐμοῦ, 25 μέλλων εὐσεβεῖς ἱερὸν παραδείσειον ἀνοίγειν'. ἱερὸς δὲ παραδείσιος εὐσεβεῖας κατὰ Χαλδαίους οὐχ ὅν ἡ τοῦ Μωυσέως βίβλος φησὶν, ἀλλ' ὁ λειμὼν τῶν ὑψηλοτέρων θεωριῶν, ἐνθα τὰ ποικίλα τῶν ἀρετῶν δένδρα καὶ τὸ ξύλον

1—2 cf. Syn. Insomn. p. 152, 6—10 || 27—28 cf. Pl. Phaedr. 247 c 3—e 2, 248 b 6—c 2 || 28—p. 131, 1 cf. Gen. 2, 9

1—2 πάσης — σοφίας] τῶν τοιούτων ἀπάντων v¹⁰ || 3 γῆς] γαίης α (v add. s. l. v¹⁰ al. man.) | φυτὸν] φησιν v¹⁰, add. φυτὸν post χθονί || 4 μηδὲ] μὴ v¹⁰ (δὲ add. s. l. al. man.) | γῆς om. f⁴ || 6 τῇ ante γῇ add. v¹⁰ | φησί om. β | μέτρα f⁴ || 7 post φέρεται add. τοῦ β || 8—9 μηδὲ — ἀστρονομικοῖς om. β || 13 καθέδρα f⁴ || 19 αὐτῶν λέγει] λάβε v¹⁰ || 20 ἔκτασιν] ἔκστασιν f⁴ | διειργαζομένων f⁴ | οὐ ante θυσιῶν add. des Pl. (cf. supra p. 129, 25) et v¹⁰ s. l. al. man. | τε σπλάγχχνων β || 21 τάδ' — πάντα om. v¹⁰ | καλουμένη θυτικὴ f⁴ | καλουμένη — ἡ² om. v¹⁰ | τέχνη καὶ ante ἐπιστήμη add. f⁴ et sic fort. legendum || 22 μελλόντων] μεγάλων f⁴ || 26 εὐσεβεῖς codd. | ἱερὸν — ἀνοίγειν om. v¹⁰ (add. s. l. al. man.) | εὐσεβεῖας om. v¹⁰ || 27 μωσέως β f⁴

τὸ γνωστικὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ, τοῦτ' ἔστιν ἡ διακριτικὴ φρόνησις ἡ
 διαιρουσα τὸ κρεῖττον ἀπὸ τοῦ χειρότερου, καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, τοῦτ' ἔστι
 τὸ φυτὸν τῆς θειοτέρας ἐλλάμψεως τῆς καρποφοροῦσης τῇ ψυχῇ ζωὴν
 ἱερωτέραν καὶ κρεῖττονα. ἐν τούτῳ γοῦν τῷ παραδείσῳ καὶ αἱ τέσσαρες
 5 γενικώταται τῶν ἀρετῶν ἀρχαὶ δίκην ποταμῶν ῥέουσιν· ἐν τούτῳ τῷ
 παραδείσῳ καὶ ἀρετὴ καὶ σοφία καὶ εὐνομία φέρονται. ἔστι δὲ ἀρετὴ μία
 μὲν ἡ γενικὴ, πολλαὶ δὲ αἱ κατ' εἶδη διαιρούμεναι. σοφία δὲ ἔστιν ἡ
 τούτων ἀπάντων περιεκτικὴ, ἣν ὡς μονάδα ἀρρητον ὁ θεῖος προβάλλεται
 νοῦς.

10 Τῶν δὲ τοιούτων Χαλδαϊκῶν παλαιέσεων τὰ μὲν πλείω καὶ ταῖς
 καθ' ἡμᾶς εἰσηγήσεσι κατάλληλά πῶς εἰσι, τινὰ δὲ καὶ ἡθέτηται. τοῦ γὰρ
 καθ' ἡμᾶς δόγματος διαρρηθὴν φάσκοντος διὰ τὸν ἄνθρωπον τὴν ὁρατὴν
 γεγενῆσθαι κτίσιν, ὁ Χαλδαῖος τὸν λόγον οὐ παραδέχεται, ἀλλ' αἰδιῶς
 τίθεται κινεῖσθαι τὰ κατ' οὐρανὸν ἔργῳ ἀνάγκης καὶ οὐχ ἔνεκεν ἡμῶν.

15 Χαλδαϊκὸν λόγιον.

δίλξαι ψυχῆς ὀχετόν, ὅθεν ἡ τίνι τάξει
 σώματι θητεύσας ** ἐπὶ τάξιν
 αὐθις ἀναστήσεις, ἱερῷ λόγῳ ἔργον ἐνώσας.

Ἐξήγησις. τοῦτ' ἔστι· ζητεῖ τὴν ἀρχὴν τῆς ψυχῆς, πόθεν παρήχθη καὶ
 20 ἐδοῦλευσεν σώματι καὶ πῶς ἂν τις ταύτην ἀνευ κρίσεως, ἐγείρας διὰ τῶν
 τελεστικῶν ἔργων, ἐπαναγάγοι ὅθεν ἀφίκετο. 'ἱερῷ λόγῳ ἔργον ἐνώσας'·
 τοῦτο δὲ τοιοῦτόν ἐστι. ἱερός ἐστιν ἐν ἡμῖν λόγος ἡ νοερωτέρα ζωὴ,
 μᾶλλον δὲ ἡ ὑψηλοτέρα δύναμις τῆς ψυχῆς, ἣν ἄνθος νοῦ ἐν ἐτέροις
 ὀνομάζει τὸ λόγιον. ἀλλ' οὗτος ὁ ἱερός λόγος ἀδυνατεῖ ἀφ' ἑαυτοῦ πρὸς

2 cf. Gen. 2, 9 || 5 cf. Gen. 2, 10 || 7–9 cf. Procl. Exc. Chald. p. 210, 26–27 ||
 12–13 cf. Gen. 1, 26–31 || 16–18 Or. Chald. 110 || 23–24 cf. Or. Chald. 1, 1

1 γνωστὸν v¹⁰ f⁴ | τοῦτ' ἔστιν] ἤρουν v¹⁰ | ἡ²] καὶ f⁴ || 3 τὸ φυτὸν post ἐλλάμ-
 ψεως trp. v¹⁰ | ante τῆς² add. καὶ v¹⁰ | καρποφόρον v¹⁰ || 4 ἱερωτάτην v¹⁰ || 4–6
 καί² – παραδείσῳ om. P || 5 γενικώτεροι γ | ἀρχαὶ om. v¹⁰ | ποταμοῦ γ || 5–6
 τῷ – καί¹ om. v¹⁰ (sed add. s. l. al. man.) || 6 post δὲ add. ἡ f⁴ || 7 γενικω-
 τάτη v¹⁰ || 8 ἀρρητον α : ἀόριστον f⁴ v¹⁰ (al. man. s. l.) || 10–14 πλείω – ἡμῶν]
 σύμφωνα, τὰ δὲ οὐ, τοῖς τῶν χριστιανῶν δόγμασι v¹⁰ (sed suppl. 11–14 τοῦ γὰρ –
 ἡμῶν al. man. s. l.) || 16 δίλξε f⁴ ut vid. : δίλξεo <καὶ> des Pl. | ἡ τίνι] ἐν τινι
 conl. Lewy || 17 σώματα f⁴ | **] loc. corr. stat. Kr., conl. <ὑπέβη καὶ πῶς> ||
 18 αὐθις] εὐθὺς γ | λόγῳ] add. v¹⁰ al. man. s. l. τοῦ νοερωτέρου τῆς τελεστικῆς
 ἐπιστήμης || 19 ἐξήγησις om. γ v¹⁰ | ante τοῦτ' ἔστι add. φησὶ τὸ χαλδαϊκὸν τοῦτ'
 λόγιον δίλξε ψυχῆς ὀχετόν f⁴ || 19–21 τοῦτ' ἔστι – ἐνώσας om. v¹⁰ (sed suppl.
 al. man. s. l.) || 20 σώματα f⁴ || 21 ἀφίκοιτο γ | ἔργῳ λόγον f⁴ et v¹⁰ al. man. ||
 22 δὲ om. v¹⁰ | ἱερός] νοερός f⁴

τὴν ὑψηλότεραν ἀναγωγὴν καὶ πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ παράληψιν. καὶ ὁ μὲν
 τῆς εὐσεβείας λόγος χειραγωγεῖ τοῦτον πρὸς θεὸν διὰ τῶν ἐκεῖθεν
 ἐλλάμψεων, ὁ δὲ Χαλδαῖος διὰ τῆς τελεστικῆς ἐπιστήμης. τελεστικὴ δὲ
 PG
 1132 ἐπιστήμη ἐστὶν ἡ οἷον τελοῦσα τὴν | ψυχὴν διὰ τῆς τῶν ἐνταυθ' ὄλων
 δυνάμεως. τοῦτο γοῦν φησιν 'ἱερῶ λόγῳ ἔργον ἐνώσας', τοῦτ' ἐστι 5
 συνάψας τῷ ἱερῶ λόγῳ τῆς ψυχῆς ἥτοι τῇ κρείττονι δυνάμει τὸ τῆς
 τελετῆς ἔργον. καὶ ὁ μὲν καθ' ἡμᾶς θεολόγος Γρηγόριος λόγῳ καὶ
 θεωρίᾳ τὴν ψυχὴν ἀνάγει πρὸς τὰ θεϊότερα· λόγῳ τῷ καθ' ἡμᾶς τῷ
 νοερωτέρῳ καὶ κρείττονι, θεωρίᾳ τῇ ὑπὲρ ἡμᾶς ἐλλάμψει. ὁ δὲ γε Πλάτων
 λόγῳ καὶ νοήσει περιληπτὴν ἡμῖν τὴν ἀγέννητον οὐσίαν τίθεται· ὁ δὲ 10
 Χαλδαῖος οὐκ ἄλλως φησὶν ἡμᾶς ἀνάγεσθαι πρὸς θεόν, εἰ μὴ δυναμώσομεν
 τὸ τῆς ψυχῆς ὄχημα διὰ τῶν ὕλικῶν τελετῶν· οἶεται γὰρ καθαίρεσθαι
 τὴν ψυχὴν λίθοις καὶ πόαις καὶ ἐπωδαῖς, ὥς εὐτροχον εἶναι πρὸς τὴν
 ἀνάβασιν.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

15

μηδὲ κάτω νεύσης· κρημνὸς κατὰ γῆς ὑπόκειται,
 ἐπταπόρου σφύρων κατὰ βαθμίδος,
 ὅφ' ἦν ὁ τῆς ἀνάγκης θρόνος ἐστίν.

Ἐξήγησις. τὴν μετὰ θεοῦ οὖσαν ψυχὴν τὸ λόγιον νουθετεῖ ἐκεῖνον μόνῳ
 προσέχειν τὸν νοῦν καὶ μὴ κάτω τὴν ῥοπὴν ποιεῖσθαι· πολλὴς γὰρ ὁ ἀπὸ 20
 θεοῦ κατὰ γῆς κρημνός, 'σφύρων' τὰς ψυχὰς διὰ τῆς 'ἐπταπόρου βαθμί-
 δος'. ἐπταπόρος δὲ βαθμὶς αἱ τῶν ἐπτὰ πλανητῶν σφαῖραι εἰσιν. νεύσασα
 γοῦν ἄνωθεν ἡ ψυχὴ φέρεται ἐπὶ γῆν διὰ τῶν ἐπτὰ τούτων σφαιρῶν. ἡ δὲ
 ἀπὸ τῶν ἐπτὰ κύκλων ὥς διὰ βαθμίδος ἀνάθοδος ἐπὶ τὸν θρόνον ἄγει τῆς
 ἀνάγκης· οὗ δὴ γενομένη ἡ ψυχὴ τὸν περιγίγειον κόσμον ποθεῖν ἀναγκάζεται. 25

Χαλδαϊκὸν λόγιον. ὀνόματα βάμβακα μῆποτ' ἀλλάξης.

Ἐξήγησις. τοῦτ' ἐστίν· εἰσὶν ὀνόματα παρ' ἐκάστοις ἔθνεσι θεο-
 παράδοτα, δύνανται ἐν ταῖς τελεταῖς ἄρρητον ἔχοντα· μὴ οὖν μεταλλάξης

7—8 cf. Greg. Naz. Or. 32, 212 a 12 || 9—10 cf. Pl. Tim. 27 d 6—28 a 2 || 13—14
 cf. Procl. in Tim. II p. 314, 24—29 || 16—17 Or. Chald. 164 || 18 cf. Pl. Resp. 620 e
 6—a 1 (Procli verba ut partem oraculi intellexit Psell.) || 22—25 cf. Procl. in
 Remp. II p. 345, 14—26 || 26—p. 133, 4 cf. Nic. Greg. in Syn. 541 a 2—8 || 26 Or.
 Chald. 150 || 27—p. 133, 4 cf. Iambl. Myst. p. 254, 11sq.

1 περίληψιν β || 2 τῆς εὐσεβείας] χριστιανῶν v¹⁰ | πρὸς θεὸν trp. post ἐλλάμ-
 ψεων (3) v¹⁰ | ἐκεῖσε β || 4 τελειοῦσα v¹⁰ γ || 5—6 ἔργον et τῷ — ψυχῆς
 om. v¹⁰ (sed suppl. al. man.) || 6 post δυνάμει add. τῆς ψυχῆς v¹⁰ || 7 τελετῆς v¹⁰
 a. c. : τελεστικῆς p. c. al. man. || 10 παραληπτὴν f⁴ || 13 ὥς coni. Bi. apud des Pl. :
 καὶ codd. || 16 μηδὲ] μὴ β || 19 ἐξήγησις om. v¹⁰ v⁸ v⁴ | νουθετεῖ τὸ λόγιον v¹⁰ ||
 23 γοῦν] γὰρ v¹⁰ || 25 γενομένην β

αὐτὰ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον, ὅλον τὸ Σεραφεῖμ καὶ τὸ Χερουβεὶμ καὶ τὸ Μιχαήλ καὶ τὸ Γαβριήλ. οὕτω μὲν γὰρ λεγόμενα κατὰ τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον ἐνέργειαν ἐν ταῖς τελεταῖς ἔχει ἄρρητον· ἀμειψθέντα δὲ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς ὀνόμασιν ἐξασθενεῖ. ἐγὼ δὲ οὕτε τὰς Χαλδαϊκὰς δέχομαι
5 τελετὰς οὕτε τῷ δόγματι πάννυ προστίθεμαι. ἀνεκάλυψα δὲ σοι μόνον τοῦ λόγου τὴν κρυφίότητα.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. πᾶς ἴσχει κόσμος νοερούς ἀνοχῆς ἀκαμπεῖς.

Ἐξήγησις. δυνάμεις οἱ Χαλδαῖοι ἐν τῷ κόσμῳ τίθενται καὶ ὀνομάζουσιν αὐτὰς κοσμογόνους ὡς τὸν κόσμον ἀγούσας προνοητικαῖς κινήσεσιν. ταύτας
10 οὖν νῦν 'ἀνοχῆς' καλεῖ ὡς τὸν πάντα κόσμον ἀκαμάτως ἀνέχοντας, τῷ μὲν ἀκαμπεῖ τῆς σταθερᾶς αὐτῶν δηλουμένης δυνάμεως, τῷ δὲ ἀνοχικῷ τῆς φρουρητικῆς. ταύτας δὲ τὰς δυνάμεις διαμονῆς τῷ κόσμῳ αἰτίας καὶ ἀκλινοῦς ὀρίζονται τάξεως. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι δυνάμεις λεγόμεναι παρ' αὐτοῖς ἀμείλικτοι, ὅλον | ἔντονοι καὶ ἀνεπίστροφοι πρὸς τὰ τῆδε, PG
15 καὶ τὰς ψυχὰς ποιοῦσαι τοῖς θελκτικαῖς μὴ μειλίσσεσθαι πάθεσιν. 1133

Χαλδαϊκὸν λόγιον. ἐνέργει περὶ τὸν Ἑκατικὸν στρόφαλον.

Ἐξήγησις. ὁ Ἑκατικὸς στρόφαλος σφαῖρά ἐστι χρυσῇ, μέσον σάπφειρον περικλείουσα, διὰ ταυρείου στρεφομένη ἰμάντος, δι' ὅλης αὐτῆς ἔχουσα
20 χαρακτηρᾶς· ἦν δὴ στρέφοντες ἐποιοῦντο τὰς ἐπικλήσεις. καὶ τὰ τοιαῦτα καλεῖν εἰώθασιν ἕγγας, εἴτε σφαιρικὸν ἔχοιεν εἴτε τρίγωνον εἴτε ἄλλο τι σχῆμα. ἃ δὴ δονοῦντες τοὺς ἀσήμενος ἢ κτηνώδεις ἐξεφώνουν ἤχους, γελῶντες καὶ τὸν ἄερα μαστίζοντες. διδάσκει οὖν τὴν τελετὴν ἐνεργεῖν τὴν κίνησιν τοῦ τοιούτου στροφάλου ὡς δύναμιν ἀπόρρητον ἔχουσαν. Ἑκατικὸς δὲ καλεῖται ὡς τῇ Ἑκάτῃ ἀνακείμενος· ἡ δὲ Ἑκάτη θεὸς ἐστι

7 Or. Chald. 79 || 8—9 cf. Psell. Ἐκθεσις κεφαλαϊώδης, infra p. 146, 17 || 13—14 cf. Psell. Ἐκθεσις, infra p. 146, 19; Ὑποτύπωσις, infra p. 149, 27—29 || 16—20 cf. Nic. Greg. in Syn. 540 b 10—c 1 || 16 Or. Chald. 206 || 17—19 cf. Marinus Vita Procli p. 22, 23—24; Psell. De mirac. Blach., Cat. man. alchém. grecs VI p. 201, 20—22 || 24—p. 134, 2 cf. Or. Chald. 52; Psell. Ὑποτύπωσις, infra p. 149, 19—22

1 αὐτὰ om. f⁴ || 2 τὸ¹ om. v¹⁰ || 3 ταῖς om. f⁴ | ἔχουσι f⁴v¹⁰ | ἀρρήτως v¹⁰ || 4—6 ἐγὼ — κρυφίότητα om. v¹⁰ || 5 τίθεμαι f⁴ | μόνον f⁴: μόλις α || 7 Χαλδαϊκὸν λόγιον om. γ | πᾶς con. Kr.: πῶς α: εἰς (?) f⁴ | post πᾶς suppl. γὰρ Kr., ὁ γ' Lewy | ἴσχει f⁴v¹⁰ (al. man. s. l.): ἔχει α || 8 ἐξήγησις om. γ | καὶ om. v¹⁰ | ὀνόμασαν β || 9 ante αὐτὰς add. δὲ v¹⁰ | κινήσεσιν δυνάμεσιν v¹⁰ | τούτους f⁴v¹⁰ || 10 οὖν om. f⁴ | νῦν om. v¹⁰v⁴ | ἀκαμάτως ἀνοχῆς γ || 12 τῷ κόσμῳ v¹⁰: τῶν κόσμων cett. || 15 θελκτικαῖς θελκτικοῖς f⁴ || 16 Χαλδαϊκὸν λόγιον om. γ || 17 ἐξήγησις om. γ | ὁ om. f⁴γ || 18 στρεφόμενα f⁴ || 19 δὴ στρέφοντες διαστρέφοντες f⁴v¹⁰ (al. man.?) || 20 εἰώθασιν καλεῖν v¹⁰ || 21 δὴ δονοῦντες διαδονοῦντες f⁴ | ἀσήμενος ἀδήμονες f⁴ || 22 post οὖν add. κατὰ v¹⁰ | τελετὴν f⁴ ut vid. || 23 στροφάλλοις v¹⁰ || 24 Ἑκατικὸν v¹⁰ | ἀνακείμενον v¹⁰

παρὰ Χαλδαίοις, ἐν δεξιᾷ μὲν αὐτῆς ἔχουσα τὴν πηγὴν τῶν ἀρετῶν, ἐν δὲ ἀριστερᾷ τῶν ψυχῶν. ἔστι δὲ τὸ πᾶν φλόαρον.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

πολλάκις ἦν λέξης μοι, ἀθρήσεις πάντα λέοντα.
οὔτε γὰρ οὐράνιος κυρτὸς τότε φαίνεται ὄγκος,
ἀστέρες οὐ λάμπουσι, τὸ μήνης φῶς κεκάλυπται,
χθῶν οὐχ ἔστηκεν· βλέπεται δὲ <τὰ> πάντα κερανοῖς.

5

Ἐξήγησις. ἐν τῶν ἐν οὐρανῷ δώδεκα ζωδίων λεγομένων ἐστὶν ὁ λέων, οἶκος Ἡλίου λεγόμενος, οὗ τὴν πηγὴν, ἥτοι τὴν αἰτίαν τῆς λεοντοειδοῦς ἐξ ἀστέρων συνθέσεως, λεοντοῦχον ὁ Χαλδαῖος καλεῖ. ἐν οὖν ταῖς τελεταῖς 10 ἐὰν ἐξ ὀνόματος καλέσῃς τὴν τοιαύτην πηγὴν, οὐδὲν ἕτερον ἰδοὺς ἐν οὐρανῷ ἢ φάσμα λεόντειον. οὔτε γὰρ ὁ κυρτὸς αὐτοῦ ὄγκος ἥτοι ὁ περιφερὴς φανεῖται σοι, οὔτε ἀστέρες ἀνγάζουσιν, ἀλλὰ καὶ ἡ σελήνη κεκάλυπται καὶ σεισμοῖς τὰ πάντα δονεῖται. οὐκ ἀναιρεῖ δὲ τὴν οὐσίαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν ἀστέρων ἢ τοιαύτη λεοντοῦχος πηγὴ, ἀλλὰ τὸ ἡγεμονικὸν τῆς 15 ἰδίας ὑπάρξεως ἀποκρύπτει τὴν θεωρίαν αὐτῶν.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. πάντοθεν ἀπλάστῳ ψυχῇ πυρὸς ἡνία τείνον.

Ἐξήγησις. ἀπλαστον ψυχὴν ὀνομάζει τὸ λόγιον τὴν ἀμόρφωτον καὶ ἀδιατύπωτον ἢ τὴν ἀπλουστάτην καὶ καθαρωτάτην· 'ἡνία' δὲ τοῦ 'πυρὸς' τῆς τοιαύτης ψυχῆς τῆς θεωρητικῆς ἐστὶ ζωῆς ἢ εὐλυτος ἐνέργεια, 20 ἀνατείνουσα τὸν νοῦν τὸν πύρινον εἰς αὐτὸ τὸ θεῖον φῶς. 'πάντοθεν' οὖν τῇ 'ἀπλάστῳ ψυχῇ' τὰ τοῦ 'πυρὸς ἡνία τείνον', τοῦτ' ἔστι, καὶ ἀπὸ τῆς νοερᾶς δυνάμεως καὶ ἀπὸ τῆς διανοητικῆς καὶ ἀπὸ τῆς δοξαστικῆς, ἵνα καταλλήλως ἐκάστη δύναμις τὰς θείας εἰσδέξῃται φωταγωγίας. οὐ γὰρ αἰεὶ νοερῶς ἐνεργεῖν δυνάμεθα, ἀλλ' ἢ φύσις ὀκλάζουσα καὶ κατὰ τὰς 25 δευτέρας ζωὰς ἐνεργεῖ. |

PG
1136

Χαλδαϊκὸν λόγιον. ὦ τολμηρᾶς φύσεως, ἀνθρωπε, τέχνασμα.

4—7 Or. Chald. 147 || 12—14 cf. Iambl. Myst. p. 75, 10—13 || 17 Or. Chald. 127 || 20 cf. Procl. Exc. Chald. p. 207, 15—17 || 21 cf. Or. Chald. 128, 1 || 22—23 cf. Procl. Exc. Chald. p. 207, 6 || 27 Or. Chald. 106

1 τὴν om. v¹⁰ || 2 δε¹] τῇ f⁴ et add. δὲ post ἀριστερᾷ | ἔστι — φλόαρον om. v¹⁰ || 4 λέοντα] λεκτά β || 6 ἐκκεκάλυπται β || 7 φλέγεται conl. Lewy | τὰ suppl. Lewy : te suppl. Kr. || 8 ἐξήγησις om. γ || 9 λεγόμενος] γενόμενος f⁴ | τῆς] τοῦ f⁴ v¹⁰ (al. man.?) || 10 σύνθεσιν v¹⁰ ut vid. | τελεταῖς f⁴ || 11 ἰδης v¹⁰ || 12 ὄγκος αὐτοῦ v¹⁰ | ὁ² om. f⁴ γ || 13 ἀνγάζουσι v¹⁰ (s. l. scr. σ al. man.) | καλύπτεται f⁴ || 14 ἀναιρεῖ f⁴ || 17 Χαλδαϊκὸν λόγιον om. γ || 18 ἐξήγησις om. γ || 21—22 πάντοθεν — τείνον om. f⁴ || 22 καὶ om. f⁴ v¹⁰ || 23 post νοερᾶς add. ἐνεργείας καὶ v¹⁰ || 24 δυνάμει γ | εἰσδέξῃ β | φωταγωγίας] φωτοχυσίας v¹⁰ || 27 Χαλδαϊκὸν λόγιον om. γ | ὦ om. f⁴

Ἐξήγησις. 'τέχνασμα' μὲν γὰρ ὁ ἄνθρωπος ὡς παρὰ θεοῦ ἀπορρήτω τέχνῃ συντεθείς, τολμηρὰν δὲ φύσιν αὐτὸν ὀνομάζει τὸ λόγιον ὡς καὶ τὰ κρείττονα περιεργαζόμενον καὶ δρόμους μὲν ἀστέρων καταμετροῦντα, ὑπερφύων δὲ δυνάμεων τάξεις διακριβοῦντα καὶ τὰ ἐξωτάτω τῆς οὐρανίας
5 ἀψίδος διασκοποῦντα καὶ περὶ θεοῦ τι λέγειν διατεινόμενον. αἱ γὰρ ἐπιβολαὶ αὗται τῶν νοημάτων 'τολμηρεῶς' ἀντικρὺς 'φύσεως'. οὐ διασύρει δὲ ἐνταῦθα τὴν τόλμαν, ἀλλὰ τὴν ὁρμὴν τῆς φύσεως τέθηπεν.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

10 λαιῆς ἐν λαγόνιν Ἐκάτης ἀρετῆς πέλε πηγῇ,
 ἔνδον ὅλη μίμνουσα, τὸ παρθένον οὐ προϋῖσα.

Ἐξήγησις. τὴν Ἐκάτην οἱ Χαλδαῖοι θεὸν ὀρίζονται μεσαιτάτην ἔχουσαν τάξιν καὶ οἶον κέντρον τυγχάνουσαν τῶν ὅλων δυνάμεων. καὶ ἐν μὲν τοῖς δεξιούσι αὐτῆς μέρεσι τιθέασιν τὴν πηγὴν τῶν ψυχῶν, ἐν δὲ τοῖς ἀριστεροῖς τὴν πηγὴν τῶν ἀρετῶν. καὶ φασιν ὅτι ἡ μὲν πηγὴ τῶν ψυχῶν ἐτοιμός
15 ἔστιν εἰς τὰς ἀπογεννήσεις, ἡ δὲ πηγὴ τῶν ἀρετῶν ἐν ὅροις μένει ἔνδον τῆς ἰδίας οὐσίας καὶ οἶον παρθένος ἔστι καὶ ἀμιγής, τὸ στάσιμον τοῦτο καὶ ἀκίνητον ἀπὸ τῶν ἀμειλίκτων λαβοῦσα δυνάμεων καὶ ζωστήρι κοσμηθεῖσα παρθενικῶ.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

20 ἡνίκα <δὲ> βλέψῃς μορφῆς ἄτερ εὐίερων πῦρ
 λαμπόμενον σκιρτηδὸν ὅλου κατὰ βένθεα κόσμου,
 κλύθι πυρὸς φωνήν.

Ἐξήγησις. περὶ τοῦ ὁρωμένου πολλοῖς τῶν ἀνθρώπων θείου φωτός τὸ λόγιον διέξεισιν, ὡς, εἰ μὲν ἐν σχήματι καὶ μορφῇ θεῶτό τις τὸ τοιοῦτον
25 φῶς, μηκέτι τούτῳ προσέξει τὸν νοῦν μηδὲ τὴν ἐκείθεν πεμπομένην φωνὴν ἀληθεστάτην νομίσοι. εἰ δὲ ἴδοι τοῦτο ἀσχημάτιστον καὶ ἀμόρφω-

2—3 cf. Or. Chald. 107, 3 ut cit. Procl. in Tim. I p. 202, 17 || 4—5 cf. Pl. Phaedr. 247 a 8—b 1 || 9—10 Or. Chald. 52 || 11—14 cf. Procl. in Tim. II p. 129, 24—29; Psell. Ὑποτύπωσις, infra p. 149, 14—15 et 19—22 || 14—15 cf. Procl. in Tim. III p. 249, 12—16 || 15—18 cf. Procl. in Crat. pp. 105, 26—106, 2 || 20—22 Or. Chald. 148 || 23—p. 136, 2 cf. Procl. in Crat. p. 31, 8—16

1 ἐξήγησις om. γ || 2 τολμηρεῶς δὲ φύσεως v¹⁰ | ὀνόμασε β || 3 μὲν om. v¹⁰ || 4 δὲ] τε v¹⁰ || 7 τόλμην v¹⁰ || 9 Ἐκάτης conl. v¹¹ : κοίλης f⁴ v¹⁰ : κοίτης β || 10 μίμνουσα f⁴ : μένουσα α | παρθένιον β | προσειῖσα f⁴ || 11 ἐξήγησις om. v¹⁰ | ἔχουσαν] ἄγουσαν γ || 12 post μὲν add. γὰρ P || 13 αὐτοῖς f⁴ | πηγὴν] ψυχὴν f⁴ | ψυχῶν] ἀρετῶν f⁴ | τῇ ἀριστερᾷ P || 20 suppl. Kr. | βλέψεις f⁴ v¹⁰ (al. man. ut vid.) || 23 θειοτέρου P || 24 θεῶν β || 25 προσχέτω f⁴ || 26 ἀληθῆ f⁴ | νομίση v¹⁰ : νομισάτω f⁴ | ἰδῇ v¹⁰

τον, ἀνεξαπάτητος ἔσται· καὶ ὅπερ ἂν ἐκείθεν ἐνωτισθεῖη, ἀληθές ἐστιν ἀντικρὺς. εὐίερον δὲ τὸ τοιοῦτον πῦρ ὀνομάζεται ὡς ἐν καλῷ τοῖς ἱερατικοῖς ἀνδράσιν ὀρώμενον καὶ ᾿σκιρτηδὸν᾽ προφαινόμενον, ἥτοι ἰλαρῶς καὶ χαριέντως, κατὰ τὰ βάθη τοῦ κόσμου.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. μὴ φύσεως καλέσης αὐτοπτον ἄγαλμα.

5

Ἐξήγησις. αὐτοψία ἐστίν, ὅταν αὐτὸς ὁ τελούμενος τὰ θεῖα φῶτα ὁρᾷ. εἰ δὲ οὗτος μὲν οὐδὲν ὀρώη, ὁ δὲ τὴν τελετὴν διατιθέμενος αὐτοπτεῖ τὸ φαινόμενον, ἐποπτεία τοῦτο πρὸς τὸν τελούμενον λέγεται. δεῖ δὲ τὸ καλούμενον ἄγαλμα ἐν ταῖς τελεταῖς νοητὸν εἶναι καὶ σώματος παντάπασι χωριστόν. τὸ δὲ τῆς φύσεως μόρφωμα οὐκ ἔστι παντάπασι νοητόν· ἡ γὰρ φύσις σωμάτων ἐστίν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον διοικητικὴ δύναμις· ᾿μη᾽ οὖν ᾿καλέσης᾽, φησὶν, ἐν ταῖς τελεταῖς ᾿αὐτοπτον φύσεως ἄγαλμα᾽· ἐπενέγκοι γὰρ σοι μεθ᾽ ἑαυτοῦ φυσικῶν δαιμονίων μόνον πληθύν. |

PG
1137

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

ἡ φύσις πείθει πιστεύειν εἶναι τοὺς δαίμονας ἀγνοῦς,
καὶ τὰ κακῆς ὕλης βλαστήματα χρηστὰ καὶ ἐσθλά.

15

Ἐξήγησις. οὐχ ὅτι αὕτη πείθει τοῦτο, ἀλλ᾽ ὅτι κληθείσης πρὸ τῆς παρουσίας αὐτῆς πολὺς ἐπιρρεῖ δαιμόνων χορὸς, καὶ πολυειδεῖς προφέρονται μορφαὶ δαιμονιώδεις, ἀπὸ πάντων μὲν τῶν στοιχείων ἀνεγειρόμεναι, ἀπὸ πάντων δὲ τῶν μερῶν τοῦ σεληναίου κόσμου συγκείμεναί τε καὶ μεριζόμεναι· καὶ ἰλαραὶ καὶ χαρίεσαι πολλάκις φαινόμεναι φαντασίαν τινὸς ἀγαθότητος πρὸς τὸν τελούμενον ὑποκρίνονται.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

ψυχὴ μερόπων θεὸν ἄγξει ἐς αὐτήν,
οὐδὲν θνητὸν ἔχουσα ὅλη μεμέθυσται·
ἁρμονίαν αὖχει γάρ, ὅφ᾽ ἡ πέλε σῶμα βρότειον.

25

5 Or. Chald. 101 || 6—8 cf. Procl. apud Psell. ed. Bidez, Mélanges Cumont, Brux. 1936, I 95—96 || 15—16 Or. Chald. 88 || 17—21 cf. Iamb. Myst. pp. 228, 16—229, 7 || 24—26 Or. Chald. 97

1 ἔστω γ | ἐνωτισθεῖεν v¹⁰v⁸ || 2 τὸ τοιοῦτον] καὶ τοῦτο τὸ v¹⁰ | ὀνόμασαν P : ὀνόμασεν γ || 3 προφαινόμενον] προσφερόμενον v¹⁰ || 5 ἄγαλμα αὐτοπτον f⁴ || 9 σωμάτων β || 11 σώματος f⁴ || 12 ἄγαλμα φύσεως f⁴ | ἐπενέγκοι α : ἐπάξει f⁴ || 13 σοι γάρ f⁴ | δαιμονίων] τετάρων β | μόνων β : om. f⁴ || 15 ἡ φύσις secl. Kr. : λύσις f⁴ || 16 post τὰ add. τῆς P || 17 αὐτήν f⁴ || 18 προφέρονται] προφαίνονται P : προφαίρονται v⁴ || 19 δαιμονιώδεις v¹⁰ || 24 ἀμπαμένη suppl. ante ψυχὴ Lewy | []υχὴ f⁴, rel. rubr. | ἄξει f⁴ || 25 κ' ante οὐδὲν suppl. Lewy | παρ' αὐτῇ ante ὅλη suppl. Lewy | θεόθεν post ὅλη suppl. Plethon

Ἐξήγησις. τὸ θεῖον, φησί, πῦρ ἢ ψυχὴ βιάζεται εἰς εαυτὴν (τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ 'ἄγχει') διὰ τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς καθαρότητος. τότε γὰρ 'ὅλη μεμέθυσται', τοῦτ' ἐστὶ, πληροῦται κρείττονος ζωῆς καὶ ἐλλάμψεως καὶ οἷον ἐξίσταται εαυτῆς. εἴτα πρὸς αὐτὴν ὁ λόγος φησὶν 'ἁρμονίαν αὔχει',
 5 τοῦτ' ἐστὶ, σεμνόνου τῇ ἀφανεί καὶ νοητῇ ἁρμονίᾳ ἢ συνδέδουσαι ἀριθμητικοῖς λόγοις καὶ μουσικοῖς. ὑπὸ ταύτῃ γὰρ τῇ νοητῇ ἁρμονίᾳ καὶ τὸ βρότειον καὶ σύνθετον συνηρμόσθη σῶμα, ἐκεῖθεν ἐπιχορηγομένην ἔχον τὴν σύστασιν.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

10 οἰγνύσθω ψυχῆς βάθος ἄμβροτον· ὄμματα πάντα ἄρδην ἐκπέτασον ἄνω.

Ἐξήγησις. 'ψυχῆς βάθος' αἱ τριπλαῖ αὐτῆς δυνάμεις εἰσὶν, αἱ νοεραί, αἱ διανοητικαί, αἱ δοξαστικαί, 'ὄμματα' δὲ αἱ τριπλαῖ αὐτῶν γνωστικαὶ ἐνέργειαι. τὸ μὲν γὰρ ὄμμα γνώσεως σύμβολον, ἡ δὲ ζωὴ ὀρέξεως.
 15 ἀνοιγέσθω οὖν, φησί, τὸ τῆς ψυχῆς ἀθάνατον βάθος, καὶ τὰς γνωστικὰς σοὶ δυνάμεις 'ἄρδην ἐκπέτασον ἄνω,' καὶ ὅλον σαυτόν, ἵνα τὸ ἡμέδαπὸν ἐρῶ, μετὰθες ἐπὶ τὸν κύριον.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

μὴ πνεῦμα μολύνῃς μηδὲ βαθύνῃς
 20 τὸ ἐπίπεδον.

Ἐξήγησις. δύο χιτῶνας ἐπενδύουσι τὴν ψυχὴν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ τὸν μὲν πνευματικὸν ὀνομάζουσιν, ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου ἐξυφανθέντα αὐτῇ, τὸν δὲ αὐγοειδῆ, λεπτὸν καὶ ἀβαθῆ, ὅπερ ἐπίπεδον ὀνομάζεται. μήτε οὖν, φησί, τὸν πνευματικὸν χιτῶνα τῆς ψυχῆς μολύνῃς ἀκαθαρσίᾳ παθῶν
 25 μήτε τὸν ἐπίπεδον αὐτῆς βαθύνῃς προσθήκαις τισὶν ὑλικάις· ἀλλὰ τήρησον ἀμφοτέρους ἐπὶ τῆς φύσεως, τὸν μὲν καθαρὸν, τὸν δὲ ἀβαθῆ.

5—8 cf. Procl. Exc. Chald. p. 207, 1—2 || 10—11 Or. Chald. 112 || 12—14 Procl. Exc. Chald. p. 207, 5—8 || 19—20 Or. Chald. 104 || 21—26 cf. Procl. in Remp. II p. 159, 6—10

4 φησὶν ante ὁ trp. v¹⁰ | ἁρμονίαν αὔχει om. f⁴ || 10 οἰγνύσθω] ἡγνύσθω β: []ιγνύσθω f⁴, rel. rubr. | ante ψυχῆς add. τῆς f⁴ | post ὄμματα add. δὲ α || 13 αἱ δοξαστικαί om. v¹⁰ (sed add. s. l. al. man.) | δοξασταί P v⁴ || 15 post οὖν add. σοὶ f⁴ v¹⁰ fort. recte || 16—17 ἵνα — ἐρῶ om. v¹⁰ || 17 ἐρῶ] εἶπω f⁴ ut vid. | ἐπὶ τὸν] πρὸς f⁴ | κύριον] θεόν v¹⁰ || 20 τοῦπίπεδον Kr. || 21 ἐξήγησις om. f⁴ v⁴ || 22 ὀνομάζουσιν πνευματικὸν v¹⁰ | ὀνόμασαν β || 23 ἀβαθῆ] ἀμαθῆ γ (ut 26) | καὶ post ὅπερ add. v¹⁰ || 24 post ἀκαθαρσίᾳ add. τῶν v¹⁰ || 25 τὸν] τὸ des Pl. | αὐτῆς om. v¹⁰ || 26 ἀβαθῆ] hic desinit v¹⁰

Χαλδαϊκὸν λόγιον. ζήτησον παράδεισον.

Εξήγησις. παράδεισός ἐστι Χαλδαϊκὸς πᾶς ὁ περὶ τὸν πατέρα χορὸς τῶν
θεῶν δυνάμεων καὶ τὰ ἐμπύρια κάλλη τῶν δημιουργικῶν πηγῶν· ἀνοιξίς
δὲ αὐτοῦ δι' εὐσεβείας ἢ μετουσία τῶν ἀγαθῶν, φλογίνη δὲ ῥομφαία ἢ
ἀμείλικτος τοῖς ἀναξίως προσερχομένοις δύναμις. καὶ τοῦτοις μὲν 5
PG
1140 κέκλεισται διὰ τὴν ἀν|επιτηδεϊότητα, τοῖς δὲ εὐσεβέσιν ἀνῆπλωται. εἰς
δὲ ἀνατείνονται πᾶσαι αἱ θεουργικαὶ ἄρεταί.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. σὸν ἀγγεῖον θῆρες χθονὸς οἰκήσουσιν.

Εξήγησις. 'ἀγγεῖον' μὲν ἐστὶ τὸ σύνθετον ἡμῶν κρᾶμα τῆς ζωῆς,
'θῆρες' δὲ 'χθονὸς' οἱ περὶ γῆν καλινδούμενοι δαίμονες. τὴν οὖν ζωὴν 10
ἡμῶν πλήρη γενομένην παθῶν οἱ τοιοῦτοι θῆρες 'οἰκήσουσιν'. καὶ γὰρ
οὐσίωται ἐν τοῖς πάθεσι τὰ τοιαῦτα γένη καὶ τὴν ἔδραν ἔχει καὶ τὴν τάξιν
ὕλικήν· διὸ καὶ οἱ ἐμπαθεῖς πρὸς ταῦτα συγκολλῶνται, τῷ ὁμοίῳ τὸ
ὅμοιον ἐφελκόμενοι, κινήτικὴν ἔχοντες δύναμιν τῶν παθῶν.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

15

ἐκτείνας πύριον νοῦν

ἔργον ἐπ' εὐσεβείας ῥευστὸν καὶ σῶμα σαώσεις.

Εξήγησις. τοῦτ' ἐστίν· ἐὰν ἐκτείνῃς τὸν φωτισθέντα σοι νοῦν ἀνωθεν
καὶ τοῦ θεοῦ πυρὸς ἔργον γενόμενος εἰς τὰ τῆς εὐσεβείας ἔργα (ἔργα δὲ
εὐσεβείας παρὰ Χαλδαίοις αἱ τῶν τελετῶν μέθοδοι), οὐ μόνον τὴν ψυχὴν 20
ἀνάλωτον ποιήσεις τοῖς πάθεσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμά σου ὕγιεινότατον.
ἔστι γὰρ καὶ τοῦτο πολλάκις ἔργον τῶν θεῶν ἐλλάμψεων, ἐκδαπανᾶν τὴν
ὕλην τοῦ σώματος καὶ ὑγιᾶ τὴν φύσιν κατασκευάζειν, ὥς μήτε πάθεσιν
μήτε νόσοις ἀλλίσκεσθαι.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

25

ἐκ δ' ἄρα κόλπων

γαίης θρώσκουσι χθόνιοι κύνες οὐποτ' ἀληθὲς
σῆμα βροτῶ δεικνύντες.

1 Or. Chald. 165 || 2-3 cf. supra p. 130, 26sq. || 3-4 cf. Or. Chald. 107, 10 ||
4 cf. Gen. 3, 24; Or. Chald. 1, 3-4 || 8 Or. Chald. 157 || 10-14 Nic. Greg. in Syn.
591 b 8-592 a 4 || 11-13 cf. Procl. in Crat. p. 76, 6-8; Psell. *Ελληνικαὶ διατάξεις*
περὶ δαιμόνων, supra p. 125, 8-9 || 16-17 Or. Chald. 128 || 18-19 cf. Procl. Exc.
Chald. p. 206, 7-11 || 22-24 cf. supra p. 128, 4-7 || 26-28 Or. Chald. 90

1 λόγιον om. v⁴ | []ήτεισον f⁴ || 8 []όν f⁴ | δὲ γὰρ suppl. Lewy post σὸν ||
9 ἐξήγησις om. v⁴ (ut ante commentaria sqq.) | ἡμῶν om. γ || 10 κυλινδούμενοι P ||
14 ἐκ post δύναμιν habet Nic. Greg. || 16 []κτείνας f⁴ | πύρινον γ || 17 εὐσε-
βείας β || 22 πολλάκις καὶ τοῦτο f⁴ || 23 ὥς καὶ β || 28 βροτῶ σῆμα f⁴

Ἐξήγησις. περὶ δαιμόνων ἐνύλων ὁ λόγος· καὶ κύνας μὲν τούτους καλεῖ ὡς τιμωροὺς τῶν ψυχῶν, χθονίους δὲ ὡς ἐξ οὐρανοῦ πεπτωκότας καὶ καλινδουμένους περὶ τὴν γῆν. οὗτοι γοῦν, φησί, πόρρω τῆς θείας τεταγμένοι ζωῆς καὶ τῆς νοεῖας θεωρίας ἀπολιμπανόμενοι, προσημαίνειν τὸ
 5 μέλλον οὐ δύνανται. ὅθεν πᾶν ὃ λέγουσι καὶ δεικνύουσι ψευδές ἐστι καὶ ἀνυπόστατον· μορφωτικῶς γὰρ τὰ ὄντα γινώσκουσιν· τὸ δὲ τῶν μελλόντων ἐνιαίως γνωστικὸν ἀμερίστοις χρῆται καὶ ἀμορφώτοις νοήσεσιν.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

πάντα γὰρ ἐξετέλεσσε πατὴρ καὶ νῦν παρέδωκε
 10 δευτέρῳ, ὃν πρῶτον κληῖτε πᾶν γένος ἀνδρῶν.

Ἐξήγησις. τὴν πᾶσαν κτίσιν δημιουργήσας ὁ τῆς τριαδὸς πρῶτος πατὴρ παρέδωκε ταύτην τῷ νῦν· ὅντινα νοῦν τὸ σύμπαν γένος τῶν ἀνδρῶν, ἀγνοοῦντες τὴν πατρικὴν ὑπεροχὴν, θεὸν πρῶτον καλοῦσιν. πλήν τὸ παρ' ἡμῖν δόγμα ἐναντιῶς ἔχει, ὡς αὐτὸς ὁ πρῶτος νοῦς, ὁ υἱὸς τοῦ
 15 μεγάλου πατρός, τὴν κτίσιν πᾶσαν ἐδημιούργησεν. ὁ μὲν γὰρ πατὴρ λέγει παρὰ τῇ Μωσαϊκῇ βίβλῳ πρὸς τὸν υἱὸν τὴν ἰδέαν τῆς παραγωγῆς τῶν κτισμάτων, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦργὸς τοῦ ποιήματος γίνεται. |

Χαλδαϊκὸν λόγιον. ποινὰι μερόπων ἄγκτειραι.

PG
1141

Ἐξήγησις. οἱ μὲν γὰρ ἀναγωγοὶ ἄγγελοι ἀνάγουσι τὰς ψυχὰς ἐφ' ἑαυτοὺς
 20 ἐκ τῆς γενέσεως ἐφελκόμενοι, αἱ δὲ ποινὰι, ἤτοι αἱ τιμωρητικαὶ τῶν δαιμόνων φύσεις καὶ βάσκανοι τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν, ἐνδεδυμένοι ταύτας τοῖς ὑλικοῖς πάθεσι καὶ οἷον ἀπάγχουσι, καὶ οὐ μόνον τοὺς παθῶν πλήρεις αἰκίζονται, ἀλλὰ καὶ τοὺς εἰς τὴν ἄυλον οὐσίαν ἐπεστραμμένους· καὶ γὰρ καὶ οὗτοι εἰς τὴν ὕλην καὶ τὴν γένεσιν ἐλθόντες δέονται τῆς
 25 τοιαύτης καθάρσεως. πολλοὺς γὰρ ὀρῶμεν καὶ τῶν ὁσίως καὶ καθαρῶς πολιτενομένων ἀπροσδοκῆτοις συμφοραῖς περιπίπτοντας.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

βίη ὅτι σῶμα λιπόντων
 ἀνθρώπων ψυχαὶ καθαρώταται.

3—6 cf. supra p. 138, 10 et infra p. 145, 1—2; Psell. *Ἑλληνικαὶ διατάξεις περὶ δαιμόνων*, supra p. 126, 6—7 || 6—7 cf. supra pp. 135, 24—136, 1 || 9—10 Or. Chald. 7 || 18 Or. Chald. 161 || 20—21 cf. Psell. *Περὶ δαιμόνων*, infra p. 158, 19 || 21—23 cf. Procl. in Crat. p. 76, 12—15 || 28—29 Or. Chald. 159

3 κυλινδουμένους P || 10 κληῖται γ || 18 ἄγκτηραι conl. Lewy || 19 ἀνάγουσι] ἀναγωγείς P || 21 δαιμόνων φύσεις] διδομένων φύσεων β || 22 μόνους I⁴ || 25 γὰρ β : γοῦν I⁴ || 29 ἀνθρώπων om. β

Εξήγησις. εἴ τις ἐγγνωμόνως ἀκούει τοῦ ῥητοῦ, οὐκ ἐναντιώσεται τοῖς ἡμετέροις δόγμασιν. καὶ γὰρ καὶ οἱ στεφανίται μάρτυρες, βίαιοις ἀγῶσι τὸ σῶμα καταλιπόντες, καθαρὰς τὰς ἐαυτῶν ψυχὰς τετελέκασιν. ἀλλ' οὐ τοῦτό φησιν ὁ Χαλδαῖος, ἀλλὰ πάντα βίαιον θάνατον ἐπαινεῖ· διότι, φησὶν, ἡ ψυχὴ, ἐπιπόνως τὸ σῶμα λιποῦσα, βδελύσσεται τὴν ἐνταῦθα 5 ζωὴν καὶ μισεῖ τὴν πρὸς τοῦτο ἐπιστροφὴν καὶ χαίρουσα πρὸς τὰ ἄνω χωρεῖ. αἱ δὲ ἐν νόσοις κατ' ἔκλυσιν τοῦ ζωτικῆς πνεύματος ἀπολιποῦσαι τὸν βίον οὐ μάλα τι δυσχεραίνουνσι τὴν πρὸς τοῦτο νεῦσίν τε καὶ ῥοπὴν.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. σύμβολα πατρικὸς νόος ἔσπειρε ταῖς ψυχαῖς. 10

Εξήγησις. ὥσπερ ἡ Μωσαϊκὴ βίβλος κατ' εἰκόνα θεοῦ πλάττει τὸν ἄνθρωπον, οὕτω δὴ καὶ ὁ Χαλδαῖος τὸν ποιητὴν καὶ πατέρα τοῦ κόσμου φησὶ σύμβολά τινα ἐγκατασπεῖραι ταῖς ψυχαῖς τῆς ἐαυτοῦ ιδιότητος. καὶ γὰρ ἀπὸ τῶν πατρικῶν σπερμάτων οὐχ αἱ ψυχαὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ αἱ 15 ὑπερκείμεναι πᾶσαι τάξεις ἐβλάστησαν. καὶ ἄλλα μὲν τὰ ἐν αὐταῖς ταῖς ἀσωμάτοις ὑπάρξεσι συνθήματα, ἀσωμάτως ὄντα καὶ ἐνοσιδῶς, ἄλλα δὲ <τὰ> ἐν τοῖς κόσμοις. συνθήματα δὲ καὶ σύμβολά εἰσιν αἱ ἀρρητοι τοῦ θεοῦ ιδιότητες αἱ καὶ τῶν ἀρετῶν ὑπερκείμεναι.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

ὅτι ψυχὴ, πῦρ οὐσα φαινὸν δυνάμει πατρός, 20 ἀθάνατός τε μένει καὶ ζωῆς δεσπότης ἐστὶν καὶ ἔχει πολλῶν πληρώματα κόλπων.

Εξήγησις. ἡ ψυχὴ, ἄυλον οὐσα καὶ ἀσώματον πῦρ, τῶν συνθέτων ὄλων καὶ τοῦ ὕλικου σκότους ἐξηρημένον, ἀθάνατός ἐστιν. οὐ γὰρ ἐγκαταμέμικται ἐν αὐτῇ ὕλη σκοτώδης, οὐδὲ σύνθετός ἐστιν, ἵνα διαλυθῇ εἰς τὰ ἐξ 25 ὧν συνετέθη. ἔστι δὲ καὶ 'δεσπότης ζωῆς', τοῖς νεκροῖς ζωὴν ἐπιλάμπουσα. ἔχει δὲ καὶ 'πολλῶν πληρώματα κόλπων', τοῦτ' ἐστὶν, ἔχει δυνάμεις

4-9 cf. Dam. in Phaed. II 149, 5-6 || 10 Or. Chald. 108, 1 || 11-12 cf. Gen. 1, 26 || 12-15 Nic. Greg. in Syn. 619 b 4-8 || 12 cf. Pl. Tim. 28 c 3-4 || 12-17 cf. Procl. in Crat. pp. 30, 30-31, 1; infra p. 144, 19sq. || 20-22 Or. Chald. 96 || 25-26 cf. Pl. Phaed. 78 c 1-3 || 27-p. 141, 1 cf. Psell. Διάφοροι δόξαι Ἑλληνικαὶ περὶ ψυχῆς, supra p. 20, 9-11

2 καὶ² om. f⁴ || 3 λιπόντες β || 7 πνεύματος] σώματος β || 8 δυσχεραίν-] hic desinit f⁴ || 10-18 σύμβολα - ὑπερκείμεναι ante βίη p. 139, 28 habet γ || 13 τινα] τὸ δὲ γ || 14 μόνον] μόλις β | αἱ² om. γ || 17 suppl. des Pl. || 20 δυνάμει πατρός post πῦρ trp. Plethon, des Pl. || 22 κόσμον suppl. Plethon post ἔχει: fort. legendum <περι>έχει (cf. supra p. 20, 9) | πολλὰ γ || 25 ὕλη p¹ (apographum ex f⁴): καὶ P: καὶ γ lac. indicans

ὑποδεκτικὰς τῆς ὅλης διακοσμήσεως· δύναται γὰρ κατὰ τὰς διαφορὰς ἀρετὰς εἰς τὰς διαφορὰς ζώνας ἐγκατοικεῖν τοῦ οὐρανοῦ.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. πατὴρ οὐ φόβον ἐνθρόνισκε, πειθῶ δ' ἐπιχέει.

Ἐξήγησις. τοῦτ' ἔστιν· τὸ θεῖον οὐκ ἔστι φριμάσσον καὶ ἀγανακτικόν, ἀλλὰ γλυκὴ καὶ γαληναῖον· ὅθεν οὐ φόβον ἐμποιεῖ ταῖς ὑποκειμέναις φύσεσιν, ἀλλὰ πειθοῖ καὶ χάριτι πάντα ἐφέλκεται. εἰ γὰρ ἦν φοβερόν | καὶ ἀπειλητικόν, διελύθη ἂν ἡ πᾶσα τάξις τῶν ὄντων, μηδενὸς ὑπομείναι δυναμένου τὴν ἐκείνου δύναμιν. τοῦτο δὲ τὸ δόγμα ἐκ μέρους ἀληθεύει παρ' ἡμῖν. ὁ γὰρ θεὸς καὶ φῶς ἔστι καὶ πῦρ καταναλίσκον τοὺς μοχθηροὺς, ἀπειλὴ δὲ θεοῦ καὶ φόβος ἡ δι' οἰκονομίαν ἐπίσχεσις τῆς πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦ ἀγαθότητος.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

ὁ πατὴρ ἑαυτὸν ἤρπασεν,
οὐδ' ἐν ἐῷ δυνάμει νοερᾷ κλείσας ἴδιον πῦρ.

Ἐξήγησις. ὁ μὲν νοῦς τοῦ λογίου τοιοῦτος, ὡς ὁ ἐπὶ πάντων θεός, ὃς δὴ καὶ πατὴρ ὠνόμασται, ἀκατάληπτον ἑαυτὸν ποιεῖ καὶ ἀπερίληπτον, οὐ μόνον ταῖς πρώταις καὶ δευτέραις φύσεσιν καὶ ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς, ἀλλὰ καὶ αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ δυνάμει. δύναμις δὲ τοῦ πατρὸς ὁ υἱός. 'ἑαυτὸν' γὰρ φησιν 'ἤρπασεν ὁ πατὴρ' ἀπὸ πάσης φύσεως. οὐκ ἔστι δὲ τὸ δόγμα ὁρθόδοξον. ἐν τῷ νῷ γὰρ παρ' ἡμῖν ὁ πατὴρ δεδογμάτισται, ὥσπερ καὶ ὁ υἱὸς ἐν τῷ πατρὶ. καὶ ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς ὁ υἱὸς καὶ θεῖος λόγος ὑπερφύης.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. ἔστι τι νοητὸν ὃ χρὴ σε νοεῖν νόον ἄνθει.

Ἐξήγησις. ἡ ψυχὴ ἐκάστῳ νοουμένῳ πράγματι κατάλληλον ἔχει καὶ δύναμιν, τοῖς μὲν αἰσθητοῖς αἰσθησιν, τοῖς δὲ διανοητοῖς διάνοιαν, τοῖς δὲ νοητοῖς νοῦν. φησὶν οὖν ὁ Χαλδαῖος ὅτι, εἰ καὶ νοητὸν ἔστιν ὁ θεός, ἀλλ' οὐ τῷ νῷ ἔστι ληπτόν, ἀλλὰ τῷ ἄνθει τοῦ νοῦ. ἄνθος δὲ τοῦ νοῦ ἡ ἐνιαία τῆς ψυχῆς δύναμις. ἐπεὶ γοῦν ὁ θεὸς κυρίως ἐστὶν ἐν, μὴ πειρῶ καταλαβεῖν

3 Or. Chald. 14 || 9 cf. Deut. 4, 24; 9, 3; Hebr. 12, 29 || 13—14 Or. Chald. 3 || 15—19 cf. Procl. Exc. Chald. p. 210, 12—19 || 20—21 cf. Ioh. 14, 10 || 21 cf. Greg. Naz. Or. 38, 325 b 6 (locum a Psell. explicatum in opusculo *Eis τὸ τί ἐστὶν ὁ τοῦ πατρὸς ὁρος καὶ λόγος*, Opusc. theol. 97 Gautier) || 23 Or. Chald. 1, 1 || 24—p. 142, 2 cf. Procl. Exc. Chald. p. 209, 14—29

2 ἐγκατοικῆσαι P || 3 hic iterum inc. v¹⁰ | ἐπιχεύει Kr. || 4 ἀγανακτικὸν v¹⁰ v⁴ || 13 ἤρπασεν ἑαυτὸν Kr. || 15 λογίου] λόγον v¹⁰ || 19 post πάσης add. τῆς v¹⁰ || 20 ὁ πατὴρ παρ' ἡμῖν v¹⁰ || 21 λόγος θεῖος v¹⁰ || 23 τι om. P || 26 δ² om. γ

αὐτὸν διὰ τοῦ νοῦ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐνιαίας δυνάμεως. τὸ γὰρ πρῶτως ἐν μόνῳ τῷ παρ' ἡμῖν ἐνὶ ληπτὸν πῶς ἐστὶ καὶ οὔτε διανοία οὔτε νῶ.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. ψυχῆς ἐξωστῆρες ἀνάπνοοι εὐλυτοὶ εἰσιν.

Ἐξήγησις. ἵνα μή τις λέγῃ ὅτι βούλομαι μὲν ἀπολῦσαι τὴν ψυχὴν τοῦ σώματος, οὐ δύναμαι δέ', φησὶ τὸ λόγιον ὅτι αἱ ἐξωθοῦσαι τὴν ψυχὴν 5 δυνάμεις ἀπὸ τῆς σωματικῆς φύσεως καὶ οἷον ἀναπνεῖν αὐτὴν ποιοῦσαι ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ σώματι μόχθου καὶ τῆς κακώσεως 'εὐλυτοὶ εἰσὶ'· τοῦτ' ἔστι καὶ αὐταὶ ἐλεύθεραι αἱ δυνάμεις, μὴ ὑπὸ τινος εἰργόμεναι φύσεως, καὶ ἀπολῦσαι καὶ τὴν ψυχὴν τῆς σωματικῆς πέδης γενναίως μάλα δεδύνηται.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

10

χρῆ σε σπεύδειν πρὸς τὸ φῶς καὶ πρὸς πατρὸς αὐγάς,
ἐνθ' ἐπέμφθη σοι ψυχὴ πολλὴν ἐσσαμένη νοῦν.

Ἐξήγησις. ἐπειδὴ οὐκ ἀπὸ σπερμάτων ἡ ψυχὴ τὴν ὑπόστασιν ἔλαβεν οὐδὲ ἐν σωματικαῖς ὑφειστήκει κράσεσιν, ἀλλ' ἄνωθεν ἀπὸ θεοῦ τὴν ὑπαρξιν ἔσχε, πρὸς ἐκείνον καὶ ἐπεστράφθη καὶ πρὸς τὸ θεῖον φῶς 15 ποιεῖται τὴν ἄνοδον. 'πολλὴν' γὰρ 'ἐσσαμένη νοῦν' ἐνταῦθα κατήλθε· τοῦτ' ἔστιν· ἐνεδύσατο παρὰ τοῦ ποιητοῦ καὶ πατρός ἀναμνήσεις τῶν θειοτέρων λήξων, ὅτε τὴν ἐνταῦθα ἐλάμβανε κάθοδον. ἐνθεν τοι διὰ τῶν τοιούτων ἀναμνήσεων πάλιν ἐκείσε ἐπάνεισιν.

PG
1145

Χαλδαϊκὸν λόγιον. εἰσὶν πάντα ἐνὸς πυρὸς ἐκγεγαῶτα.

20

Ἐξήγησις. ἡμέτερον καὶ ἀληθὲς τὸ δόγμα. πάντα γὰρ τὰ ὄντα, τὰ τε νοητὰ καὶ αἰσθητά, ἀπὸ μόνου θεοῦ τὴν ὑπόστασιν ἔλαβον καὶ πρὸς μόνον θεὸν ἐπέστραπται, τὰ μὲν ὄντα μόνως οὐσιωδῶς, τὰ δὲ ὄντα καὶ ζῶντα οὐσιωδῶς καὶ ζωτικῶς, τὰ δὲ ὄντα καὶ ζῶντα καὶ νοοῦντα οὐσιωδῶς καὶ ζωτικῶς καὶ νοερῶς. ἀφ' ἐνὸς οὖν πάντα γεγένηται καὶ πρὸς ἓν αὐθις 25 ἡ τούτων ἀναγωγὴ. ἀπταιστον οὖν τὸ λόγιον καὶ πλήρες τοῦ ἡμετέρου δόγματος.

3 Or. Chald. 124 || 11–12 Or. Chald. 115 || 13–15 cf. Procl. Exc. Chald. p. 211, 21–25 || 16–19 cf. Procl. Exc. Chald. pp. 206, 22–207, 2; 211, 18–20 || 20 Or. Chald. 10 || 21–26 cf. Procl. Elem. pp. 40, 27–42, 3; Dion. Ar. Div. nom. 700 a 13–b 8; Psell. Omn. doct. 101

3 ἀνάπνοες β || 4 λέγοι γ || 6 φύσεως] δυνάμεως v¹⁰ (at φύσεως add. s. l. al. man.) || 9 καὶ om. P | τῆς – πέδης om. v¹⁰ | μάλα γενναίως v¹⁰ || 11 φάος Kr. || 12 ἐνθεν Kr. || 14 οὐδ' ἐν γ | ἀπὸ] ὑπὸ v¹⁰ || 16 ποιεῖσθαι v¹⁰ || 22 αἰσθητὰ καὶ νοητὰ v¹⁰ | ἔλαβε P

Χαλδαϊκὸν λόγιον. ἃ δὴ νοῦς λέγει, τῷ νοεῖν δήπου λέγει.

Ἐξήγησις. ὅταν, φησίν, ἀκούσης διηρθρωμένης φωνῆς ἄνωθεν βροντώ-
σης ἐξ οὐρανοῦ, μὴ ὑπολάβῃς ὡς ὁ τὴν φωνὴν ταύτην ἀφιεῖς ἄγγελος ἡ
θεὸς προφορικῶ λόγῳ συνήρθρωσεν· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ
5 φύσιν ἀμερίστως μόνον ἐνόησε, σὺ δέ, ὡς ἡδύνῳ, ἤκουσας τοῦ νοήματος
συλλαβικῶς καὶ προφορικῶς. ὥσπερ γὰρ ὁ θεὸς τῶν ἡμετέρων φωνῶν
ἀφώνως ἀκούει, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος τὰς τοῦ θεοῦ ἐννοίας φωνητικῶς
δέχεται, ἕκαστος καθὼς ἔχει φύσεως ἐνεργῶν.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. ἃ ἃ τούσδε χθῶν κατωρύεται ἐς τέκνα μέχρως.

- 10 Ἐξήγησις. περὶ τῶν ἀθέων ὁ λόγος φησὶν ὅτι μέχρι τῶν ἀπογόνων
διατείνει τὴν κόλασιν αὐτοῖς ὁ θεός. τὰς γὰρ ὑποχθονίους κολάσεις
ἐνδεικνύμενον τὸ λόγιον 'χθῶν' αὐτοῦς, φησί, 'κατωρύεται', τοῦτ' ἔστιν,
ἐπιμυκάται αὐτοῖς ὁ ὑπὸ γῆν τόπος καὶ οἷον λεοντώδεις ἐπηχεῖ ὥρυγμα.
διότι φησὶν ὁ Πρόκλος· 'τῶν συγγενικῶν ψυχῶν ὁμοφυῆς ἔστιν ἡ σύνταξις,
15 καὶ αἱ μῆτρω ἀπολυθεῖσαι τῶν τῆς φύσεως δεσμῶν ἐν τοῖς ὁμογενῶν
κατέχονται πάθει. δεῖ οὖν καὶ ταύτας τὸ μέρος τυχεῖν τῆς ὅλης δίκης καὶ
ἀναπλησθεῖσας διὰ τὴν φυσικὴν συγγένειαν τῶν μiasμάτων καθαρθῆναι
πάλιν ἐξ αὐτῶν.'

Χαλδαϊκὸν λόγιον. μὴ συναυξήσης τὴν εἰμαρμένην.

- 20 Ἐξήγησις. εἰμαρμένην οἱ σοφώτεροι τῶν Ἑλλήνων τὴν φύσιν κατονο-
μάζουσι, μᾶλλον δὲ τὸ πλήρωμα τῶν ἐλλάμψεων ὧν ἡ τῶν ὄντων φύσις
εἰσδέχεται. ἔστι δὲ πρόνοια μὲν ἡ ἄμεσος ἀπὸ τοῦ θεοῦ εὐεργεσία, εἰμαρ-
μένη δὲ ἡ διὰ τῆς τοῦ εἰρμού τῶν ὄντων συμπλοκῆς τὰ ἡμέτερα κυβερνώσα.
καὶ ὑπὸ πρόνοιαν μὲν κείμεθα, ὅταν νοερώς ἐνεργῶμεν, ὑπὸ δὲ εἰμαρμένην,

1 Or. Chald. 212 || 2-8 cf. Procl. in Crat. pp. 31, 5-17; 35, 24-26 || 9 Or. Chald. 162 || 10-11 cf. Psell. *Διάφοροι δόξαι Ἑλληνικαὶ περὶ ψυχῆς*, supra p. 18, 25-26 || 11-14 cf. Procl. in Remp. II pp. 180, 8-18; 182, 1-4 || 14-18 Procl. in Or. Chald. apud Psell. *Διάφοροι δόξαι Ἑλληνικαὶ περὶ ψυχῆς*, supra p. 19, 1-7 || 19-p. 144, 1 cf. Nic. Greg. in Syn. 581 b 2-10 || 19 Or. Chald. 103 || 20-p. 144, 1 cf. Psell. *Omn. doct.* 105 || 20-21 cf. Procl. *Prov.* 11, 11-23; 12, 6-8 || 22-23 cf. Procl. *Prov.* 2, 5-7 || 24-p. 144, 1 cf. Procl. *Prov.* 13 et 14

1 δὴ om. β | λέγει νοῦς des Pl. | τῷ τὸ β || 4 συνήρθρωσεν] συνήθροισεν β || 9 ἃ² om. P | κατωρύεται χθῶν Lewy, des Pl. || 12 ἐπιδεικνύμενον β || 13 ὥρυγμα v¹⁰ γ, corr. v⁹: ὥρυμα P: ὥρυμα ut vid. v¹⁰ s. l. al. man. || 15 αἱ om. v¹⁰ | τῶν post τοῖς habet Procl. apud Psell. supra p. 19, 3 || 18-21 πάλιν - δέ] hic def. v¹⁰ || 18 ἐξ] δι' Procl. apud Psell. loc. cit. || 22 ἀμέσως v¹⁰ || 23 διὰ] ἀπὸ v¹⁰

ὅταν καὶ σωματικῶς. 'μὴ' οὖν, φησὶν, 'ἀνξήσης τὴν εἰμαρμένην' σαντῶ, ἀλλ' ὑπὲρ ταύτην γενοῦ καὶ ὑπὸ μόνῳ θεῷ κυβερνήθῃτι.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. οὐ γὰρ ἀπαὶ πατρικῆς ἀρχῆς ἀτελές τι τροχάζει.

PG
1148 Ἐξήγησις. πάντα, φησὶν, ὁ πατὴρ παράγει τέλεια καὶ αὐτ[ό]ρα κατὰ τὴν ἑαυτῶν τάξιν. ἡ δὲ τῶν γεννωμένων πολλάκις ἀσθένεια καὶ ὕφεςις 5 παρυφίστησι τὴν ἔνδειαν ἑαυτοῖς καὶ τὸ ἀτελές. ἀλλ' ὁ πατὴρ πάλιν ἀνακαλεῖται τὴν ἔνδειαν πρὸς τὸ τέλειον καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὴν αὐτάρκειαν. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ παρὰ τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου ἐκπεφωνημένον ἐν προοιμίῳ τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ· 'πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἐκ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων.' οὐδὲν γὰρ 10 ἀτελές παρὰ τοῦ τελείου πρόεισι, καὶ μάλιστα ὅταν τύχωμεν τὸ παρ' αὐτοῦ πρῶτως χεόμενον αὐτίκα δέξασθαι.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

ἀλλ' οὐκ εἰσδέχεται κείνης τὸ θέλειν πατρικὸς νοῦς,
μέχρις ἂν ἐξέλθῃ λήθης καὶ ῥῆμα λαλήσῃ,
μνήμην ἐνθεμένη πατρικοῦ συνθήματος ἀγνοῦ.

15

Ἐξήγησις. οὐ παραδέχεται ὁ πατρικὸς νοῦς τῆς ψυχῆς τὰς τῶν θελημάτων ὁρμάς, μέχρις ἂν αὐτὴ ἐπιλάβῃται μὲν τῆς λήθης ὣν πεπλούτηκε παρὰ τοῦ παναγάθου πατρὸς, ἔλθοι δὲ εἰς ἀνάμνησιν ὧν ἔσχεν ἐξ αὐτοῦ 20 ἱερῶν συνθημάτων, καὶ φωνὴν ἀφήσει ἐγνώμονα, μνήμην ἑαυτῇ ἐνθεμένη τῶν τοῦ γεννήσαντος αὐτῇ πατρὸς συμβόλων. συνέστηκε γὰρ ἡ ψυχὴ ἀπὸ τῶν ἱερῶν λόγων καὶ τῶν θείων συμβόλων· ὧν οἱ μὲν εἰσιν ἀπὸ τῶν νοερῶν εἰδῶν, τὰ δὲ ἀπὸ τῶν θείων ἐνάδων. καὶ ἐσμὲν εἰκόνες μὲν τῶν νοερῶν οὐσιῶν, ἀγάλματα δὲ τῶν ἀγνώστων συνθημάτων. δεῖ δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι, ὡς πᾶσα ψυχὴ πάσης ψυχῆς κατ' εἶδος διέστηκε, καὶ ὡς ὅσαι 25 ψυχαί, τοσαῦτα καὶ τὰ εἶδη τῶν ψυχῶν ἐστίν.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

ἡνίκα δ' ἐρχόμενον δαίμονα πρόσγειον ἀθρήσης,
θῆε λίθον μονύζιριν ἐπανδῶν.

3 Or. Chald. 13 || 5—7 cf. Procl. Mal. 50, 23—41 || 9—10 Iac. 1, 17 || 14—16 Or. Chald. 109 || 17—21 cf. Procl. Exc. Chald. p. 211, 18—21 || 21—24 Procl. Exc. Chald. p. 211, 21—25 || 24—26 Procl. Exc. Chald. p. 212, 4—6 || 28—29 Or. Chald. 149

2 μόνου θεοῦ v¹⁰ || 5 ἄφεςις v¹⁰ || 6 αὐτοῖς v¹⁰ (et trp. ante τὴν) || 7 τέλειον] τέλος v¹⁰ (sed add. s. l. ei al. man.) || 9 τῆς om. v¹⁰ P v⁸ || 10 post ἐκ add. σοῦ P v⁸ || 12 δέξασθαι] hic desinit v¹⁰ || 18 αὕτη P || 20 ἑαυτῇ P : ἑαυτῆς γ || 21 συνέστηκε P et Procl. : συνέστη γ || 22 ἱερῶν] νοερῶν Procl. || 28 δαίμονα δ' ἐρχόμενον des Pl. (sic orac. apud Nic. Greg.) | ἀθρήσης P : ἀθρήσεις γ || 29 μονύζιριν codd. : μνήζου- rin Nic. Greg.

Ἐξήγησις. ψευδεῖς μὲν τὴν φύσιν οἱ πρόσγειοι δαίμονες ἅτε πόρρω τῆς
 θείας γνώσεως ὄντες καὶ τῆς ἀφεγγοῦς ὕλης ἀναπεπλησμένοι. εἰ δὲ
 βούλει παρ' αὐτοῖς ἀληθῆ τινα δέξασθαι λόγον, παρασκευάσει θνητῆριον
 καὶ 'θυσε λίθον μονόζυριον'. ὁ δὲ λίθος οὗτος δύναμιν ἔχει προκλητικὴν
 5 ἑτέρου μειζονος δαίμονος, ὃς δὴ ἀφανῶς τῷ ὕλικῳ δαίμονι προσιδὼν
 προφωνήσει τὴν τῶν ἐρωτωμένων ἀλήθειαν, ἣν ἐκεῖνος ἀποκρινέεται τῷ
 ἐρωτῶντι. λέγει δὲ καὶ ὄνομα προκλητικὸν μετὰ τῆς τοῦ λίθου θυσίας.
 καὶ ὁ μὲν Χαλδαῖός τις μὲν τῶν δαιμόνων ἀγαθούς, τινὰς δὲ κακοὺς
 τίθεται· ὁ δὲ ἡμέτερος εὐσεβὴς λόγος πάντας κακοὺς ὀρίζεται, ἐκ προ-
 10 αἰρετικῶν ἀποπτωμάτων τὴν κακίαν ἀνταλλαξαμένους τῆς ἀγαθότητος.

Χαλδαϊκὸν λόγιον. μάθε τὸ νοητόν, ἐπεὶ νόου ἔξω ὑπάρχει.

Ἐξήγησις. εἰ γὰρ καὶ πάντα τῷ νῷ περιείληπται, ἀλλ' ὁ θεός, τὸ
 πρῶτον νοητόν, 'ἔξω' τοῦ 'νοῦ ὑπάρχει'· τὸ δὲ 'ἔξω' μὴ διαστηματικῶς
 νοήσης μηδὲ καθ' ἑτερότητα νοεράν, ἀλλὰ κατὰ μόνην τὴν νοητὴν
 15 ὑπερβολὴν καὶ τὴν ιδιότητα τῆς ὑπάρξεως, νοῦ παντός ἐπέκεινα οὖσαν, PG
 δι' οὗ τὸ ὑπερουσίον δείκνυται. ἡ γὰρ | οὐσία ἐκεῖνη ὁ νοῦς ἐστὶν ὁ πρῶτος 1149
 νοητός, οὗ ἐστὶν ἔξω τὸ αὐτονόητον· πλὴν ὁ θεὸς καὶ τοῦ νοητοῦ καὶ τοῦ
 αὐτονόητου ἐπέκεινα. καὶ μηδ' ὅτι νοητὸν ἐκεῖνο τὸ θεῖον φῶμεν μηδ' ὅτι
 αὐτονόητον. κρεῖττον γὰρ παντός καὶ ῥήματος καὶ νοήματος ὥς πάντη
 20 ἀενανόητον καὶ ἀνέκφραστον, καὶ σιγῇ μᾶλλον τιμώμενον ἢ θαυμασίαις
 φωναῖς σεμνυνόμενον. ἔστι γὰρ καὶ τοῦ σεμνύνεσθαι ὑψηλότερον καὶ τοῦ
 ἐκφωνεῖσθαι καὶ τοῦ ἐννοεῖσθαι.

Χαλδαϊκὸν λόγιον.

αἱ ἵγγες νοούμεναι πατρόθεν νοέουσι καὶ αὐταί,
 25 βουλαῖς ἀφθέγκτοις κινούμεναι, ὥστε νοῆσαι.

Ἐξήγησις. αἱ ἵγγες δυνάμεις εἰσὶ τινες μετὰ τὸν πατρικὸν βυθὸν ἐκ
 τριῶν τριάδων συγκείμεναι· ἃς νοεῖ ὁ πατὴρ κατὰ τὸν πατρικὸν νοῦν τὸν
 τὴν αἰτίαν αὐτῶν ἐνοειδῶς ἐν ἑαυτῷ προστησάμενον. αἱ δὲ βουλαὶ τοῦ
 πατρὸς διὰ τὴν νοητὴν ὑπερβολὴν ἀφθέγκτοι. φθέγκται γὰρ εἰσιν αἱ

1-2 cf. Psell. *Περὶ δαιμόνων*, infra p. 158, 15-23 || 1-3 cf. Nic. Greg. in Syn. 540 a 13-b 3; 599 b 7-9 || 4-6 cf. Nic. Greg. in Syn. 540 b 6-9 || 8-10 cf. Psell. *Ἑλληνικαὶ διατάξεις περὶ δαιμόνων*, supra p. 123, 16-19 || 11 Or. Chald. 1, 10 || 12-21 cf. Procl. Exo. Chald. p. 210, 1-28; in Crat. p. 32, 18-23 || 24-25 Or. Chald. 77 || 26-27 cf. Psell. *Ἐκθεις*, infra p. 146, 13-15

3 αὐτοῦ γ || 16 post πρῶτος add. ὁ γ || 24 ἵγγες] γε conl. Lewy | ἐκ post νοούμεναι add. Lewy || 25 βουλαῖς ἀφθέγκτοις Kr.: βουλῶν ἀφθέγκτων codd. | νοῆσαι] hic desinit v⁸ || 27 πατρικὸν v⁴: νοητόν P

ἐνέργειαι τῶν ὄντων· αὐταὶ δὲ αἱ ὑπάρξεις ἀφθεγκτοι. τὰ δὲ τῶν ἐξηρη-
μένων συνθήματα νοερά, κἂν νοῆται ὑπὸ τῶν δευτέρων, ὥς ἀφθεγκτα
νοεῖται καὶ ὥς ἐξηρημένα τῶν νοητῶν προόδων. ὥς γὰρ αἱ τῶν ψυχῶν
νοήσεις, κἂν νοῶσι τὰς νοερὰς τάξεις, ὥς ἀμεταβάτους νοοῦσιν, οὕτως αἱ
τῶν νοερῶν ἐνέργειαι, τὰ νοερά συνθήματα νοοῦσαι, ὥς ἀφθεγκτα νοοῦσιν 5
ἐν ὑπάρξεσιν ὕφεστηκότα ἀγνώστοις.

39

PG
1149 Τοῦ αὐτοῦ ἔκθεσις κεφαλαιώδης καὶ σύντομος τῶν παρὰ Χαλδαίους
δογμάτων

Ἐπτά φασι σωματικὸς κόσμος, ἐμπύριον ἓνα καὶ πρῶτον, καὶ τρεῖς
μετ' αὐτὸν αἰθερίους, ἔπειτα τρεῖς ὑλαίους, ὃν ὁ ἔσχατος χθόνιος εἴρηται 10
καὶ μισοφαῆς, ὅστις ἐστὶν ὁ ὑπὸ σελήην τόπος, ἔχων ἐν ἑαυτῷ καὶ τήν
ῥήν ἢν καλοῦσι βυθόν. μίαν ἀρχὴν τῶν πάντων δοξάζουσι, καὶ ἐν αὐτῇ
καὶ ἀγαθὸν ἀνυμνοῦσιν. εἴτα πατρικὸν τινα βυθὸν σέβονται, ἐκ τριῶν
τριάδων συγκείμενον. ἐκάστη δὲ τριάς ἔχει πατέρα, δύναμιν καὶ νοῦν.
PG
1152 εἴτα ἔστιν ἡ νοητὴ ἰνῆς, μετὰ δὲ ταύτην οἱ συνοχεῖς, ὁ ἐμπύριος, ὁ 15
αἰθέριος καὶ ὁ ὑλαῖος. μετὰ δὲ τοὺς συνοχεῖς οἱ τελετάρχαι, μετὰ δὲ
τούτους οἱ πηγαῖοι πατέρες οἱ καλούμενοι καὶ κοσμοαγοί· ὃν ὁ πρῶτος ὁ
ἄπαξ ἐπέκεινα λεγόμενος· μεθ' ὃν ἡ Ἐκάτη, εἴτα ὁ δις ἐπέκεινα, μεθ' οὗς
τρεῖς ἀμείλικτοι, καὶ τελευταῖος ὁ ὑπεζωκός. σέβονται δὲ καὶ πηγαῖαν
τριάδα πίστεως καὶ ἀληθείας καὶ ἔρωτος. φασὶ δὲ καὶ ἀρχικὸν ἥλιον ἀπὸ 20

39 9–10 cf. Or. Chald. 57; Psell. Ὑποτύπωσις, infra p. 149, 4–5 || 10–12 cf. Or.
Chald. 134, 1; 163, 1–2 || 12–14 cf. Psell. Ὑποτύπωσις, infra p. 148, 23–p. 149, 2 ||
13 cf. Or. Chald. 18 || 13–14 cf. Psell. Ἐκθεσις . . . τῶν παρ' Ἀσσυρίους δογμά-
των, infra p. 151, 18 || 15–17 cf. Psell. Ὑποτύπωσις, infra pp. 149, 2–10 ||
16–19 cf. Psell. Ὑποτύπωσις, infra p. 149, 13–16; Ἐκθεσις, infra p. 151, 23–25 ||
17–18 cf. Or. Chald. 169 || 19–20 cf. Or. Chald. 46 || 20–p. 147, 5 cf. Psell. Ὑπο-
τύπωσις, infra pp. 150, 5–11

39 $\nu^{10}\beta$ (= $\text{P}\gamma$ [= $\nu^4\nu^6\nu^8$]) [m^{10}] || 7–8 tit. habet β (cf. infra p. 148, 21) :
ἐκθεσις κεφαλαιώδης καὶ σύντομος τῶν περὶ Χαλδαίων λογισμάτων λογίων ν^{10}
(τοῦ Ψελλοῦ add. mg. al. man.) || 7 Τοῦ αὐτοῦ] scil. Ψελλοῦ, cf. supra p. 126 ad l.
14 || 11 μισοφαῆς m^{10} || 12 post μίαν add. δὲ m^{10} || 13 καὶ om. $\nu^{10}\text{m}^{10}$ | ἀν-
υμνοῦσιν] ἀπογυμνοῦσιν βm^{10} (et add. m^{10} τοῦτο δὴ τὸ πρῶτον αἶτιον καὶ ἀφθεκ-
τότατον λέγουσιν) | σέβονται] ἀναπλάττουσιν m^{10} || 14 τριάδων] τριαδικῶν ποιότη-
των m^{10} | τριάς ἔχει] τριάδι m^{10} | post πατέρα add. τίθενται m^{10} || 15 εἴτα –
οἱ] μεθ' οὗς ἰγγας τινὰς παρεισάγουσιν εἴτα m^{10} || 15–16 δ^1 – ὑλαῖος] ἐμπύριον,
αἰθέριον καὶ ὑλαῖον m^{10} || 16 οἱ τελετάρχαι] τελετάρχας m^{10} || 17 οἱ¹ – κοσμοαγοί]
πηγαίους πατέρας ἑπτὰ τοὺς καὶ κοσμοαγούς καλουμένους m^{10} | καὶ om. ν^{10} |
 δ^2 om. m^{10} || 19 ὑπεζωκός m^{10}

τῆς ἡλιακῆς πηγῆς καὶ ἀρχαγγελικόν, καὶ πηγὴν αἰσθήσεως καὶ πηγαίαν
 κρίσιν καὶ κεραύνιον πηγὴν καὶ πηγὴν διοπτρῶν καὶ χαρακτηρῶν πηγὴν
 ἐπιβατεύουσιν τοῖς ἀγνώστοις συνθήμασι, καὶ πηγαίας ἀκρότητας
 Ἀπόλλωνος, Ὀσίριδος, Ἑρμοῦ. καὶ ὕλικας δὲ πηγὰς φασιν, κέντρων καὶ
 5 στοιχείων καὶ ὄνειρων ζώνην, καὶ πηγαίαν ψυχὴν. μετὰ δὲ τὰς πηγὰς
 λέγουσιν εἶναι ἀρχάς. αἱ γὰρ πηγαὶ ἀρχικώτεραι τῶν ἀρχῶν· τῶν δὲ
 ζωογόνων ἀρχῶν ἡ μὲν ἀκρότης Ἑκάτη καλεῖται, ἡ δὲ μεσότης ψυχὴ
 ἀρχική, ἡ δὲ περάτωσις ἀρετὴ ἀρχική. εἰσὶ δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ἄζωνοι
 Ἑκάται, ὡς ἡ τριοδίτις ἡ Χαλδαϊκὴ καὶ ἡ κωμάς καὶ ἡ ἐκκλύστη· ἄζωνικοὶ
 10 δὲ παρ' αὐτοῖς θεοὶ ὁ Σάραπις καὶ ὁ Διώνυσος καὶ ἡ τοῦ Ὀσίριδος σειρὰ
 καὶ ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος. ἄζωνοι δὲ καλοῦνται οἱ ἐδλύτως ἐνεξουσιάζοντες
 ταῖς ζώναις καὶ ὑπεριδρυμένοι τῶν ἐμφανῶν θεῶν, ζωναῖοι δὲ οἱ τὰς ἐν
 οὐρανῷ ζώνας ἀπολύτως περιελίττοντες καὶ τὰ τῆδε διοικούντες. θεῖον
 γὰρ γένος ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ζωναῖον, τὸ κατανειμάμενον τὰς τοῦ αἰσθητοῦ
 15 κόσμου μερίδας καὶ ζωσάμενον τὰς περὶ τὸν ὕλαϊον τόπον διακληρώσεις.
 μετὰ δὲ τὰς ζώνας ἐστὶν ὁ ἀπλανὴς κύκλος περιέχων τὰς ἐπτὰ σφαί-
 ρας, ἐν αἷς τὰ ἄστρα. καὶ ἄλλος μὲν παρ' αὐτοῖς ὁ ἡλιακὸς κόσμος τῷ
 αἰθερίῳ βάθει δουλεύων, ἄλλος δὲ ὁ ζωναῖος, εἰς ὧν τῶν ἐπτὰ.

Τῶν δὲ ἀνθρωπίνων ψυχῶν αἷτια διττὰ πηγαῖα τίθενται, τὸν τε πατρικὸν
 20 νοῦν καὶ τὴν πηγαίαν ψυχὴν. καὶ προέρχεται μὲν αὐτοῖς ἡ μερική ψυχὴ
 ἀπὸ τῆς πηγαίας κατὰ βούλησιν τοῦ πατρὸς· ἔχει δὲ καὶ αὐτόγονον
 οὐσίαν καὶ αὐτόζωνον· οὐ γάρ ἐστιν ὡς ἑτεροκίνητος. εἰ γὰρ κατὰ τὸ
 λόγιον μοῖρα τοῦ θείου πυρός ἐστι καὶ πῦρ φαεινὸν καὶ νόημα πατρικόν,
 εἶδος ἐστὶν ἄνλον καὶ αὐθυπόστατον. τοιοῦτον γὰρ πᾶν τὸ θεῖον, οὐ μέρος
 25 ἡ ψυχὴ· καὶ πάντα φασὶν εἶναι ἐν ἐκάστη ψυχῇ, καθ' ἐκάστην δὲ ιδιότητα
 ἄγνωστον ῥήτου καὶ ἀρρήτου συνθήματος. καταβιβάζουσι δὲ τὴν ψυχὴν

6—8 Psell. Ὑποτύψεις, infra p. 150, 13—14 || 11—12 Psell. Ὑποτύψεις, infra
 p. 150, 17—18 || 16—17 Psell. Ὑποτύψεις, infra p. 150, 18—19 || 17—18 cf. Lewy,
 Chaldaean Oracles, Paris. 1978, 151 n. 313 || 19—24 cf. Psell. Ὑποτύψεις, infra
 pp. 150, 33—34; 151, 7—9 || 22—23 cf. Or. Chald. 96, 1—2 || 26—p. 148, 2 Psell.
 Ἐκθεσις, infra p. 152, 9—11

4 δὲ] τὰς m¹⁰ | φασιν] λέγουσιν εἶναι m¹⁰ || 8 ἡ — ἀρχική add. mg. v¹⁰ al.
 man. : om. m¹⁰ || 9 ὡς] fort. ὧν legendum | τριοδίτις conl. Thilo secundum des
 Pl. : τριεκδοτῖς codd. | ἐκκωμάς v¹⁰ | ἐκκληστή v¹⁰ : ἐκκληρηστή P : ἐκκλη-
 σία m¹⁰ | ἄζωνοι m¹⁰ || 10 δ¹] ἡ P || 11 οἱ] ὡς habet Psell. Ὑποτύψεις, infra
 p. 150, 17 || 15 τῶν ὕλαϊων τόπων m¹⁰ || 18 post ἐπτὰ habet μεθ' οὗς τὸ δαιμόνων
 φύλον δημιουργοῦσι, καὶ τινὰς μὲν τῶν δαιμόνων ἀγαθοὺς, τινὰς δὲ κακοὺς τίθενται,
 ἐκ προαιρετικῶν ἀποπτωμάτων τὴν κακίαν ἀνταλλαξαμένους τῆς ἀγαθότητος m¹⁰
 (cf. supra p. 123, 18—19 || 22 εἰ γάρ] ἡ γὰρ ψυχὴ m¹⁰ || 24 ἐστὶν] οἷον m¹⁰ ||
 26—p. 148, 1 τὴν ψυχὴν post κόσμῳ trp. m¹⁰

πολλάκις ἐν τῷ κόσμῳ δι' αἰτίας πολλὰς, ἥ διὰ πτερορρήσιν ἢ διὰ βούλησιν πατρικῇν.

Δοξάζουσι δὲ τὸν κόσμον αἰδίων καὶ τὰς τῶν ἄστρον περιόδους. τὸν δὲ ἄδην πολλαχῶς καταμερίζουσι, καὶ νῦν μὲν αὐτὸν θεὸν ὀνομάζουσιν ἀρχηγὸν τῆς περιγείου λήξεως, νῦν δὲ τὸν ὑπὸ σελήνην τόπον ἄδην φασί, 5
 PG νῦν δὲ | τὴν μεσότητα τοῦ αἰθερίου κόσμου καὶ τοῦ ὑλαίου, νῦν δὲ τὴν 1153
 ἄλογον ψυχὴν, καὶ τιθέασιν ἐν αὐτῇ τὴν λογικὴν, οὐκ οὐσιωδῶς, ἀλλὰ σχετικῶς, ὅταν συμπαθῶς ἔχῃ πρὸς αὐτὴν καὶ προβάλλῃ τὸν μερικὸν λόγον. ἰδέας δὲ νομίζουσι νῦν μὲν τὰς τοῦ πατρὸς ἐννοίας, νῦν δὲ τοὺς καθόλου λόγους, φυσικοὺς καὶ ψυχικοὺς καὶ νοητούς, νῦν δὲ τὰς ἐξηρημέ- 10
 νας τῶν ὄντων ὑπάρξεις. τοὺς δὲ περὶ μαγειῶν λόγους συνιστῶσιν ἀπὸ τε ἀκροτάτων τινῶν δυνάμεων ἀπὸ τε περιγείων ὕλῶν. συμπαθῇ δὲ τὰ ἄνω τοῖς κάτω φασὶ καὶ μάλιστα τὰ ὑπὸ σελήνην. ἀποκαθιστῶσι δὲ τὰς ψυχὰς μετὰ τὸν λεγόμενον θάνατον κατὰ τὰ μέτρα τῶν οἰκείων καθάρσεων ἐν 15
 ὅλαις ταῖς τοῦ κόσμου μερίσι· τινὰς δὲ καὶ ὑπὲρ τὸν κόσμον ἀναβιβάζουσι 15 καὶ μέσας αὐτὰς διορίζονται τῶν τε ἀμερίστων καὶ μεριστῶν φύσεων.

Τούτων δὲ τῶν δογμάτων τὰ πλείω καὶ Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων ἐδέξαντο, οἱ δὲ περὶ Πλωτῖνον καὶ Ἰάμβλιχον Πορφύριόν τε καὶ Πρόκλον πᾶσι κατηκολούθησαν καὶ ὥς θείας φωνὰς ἀσυλλογίστως ταῦτα ἐδέξαντο.

40

P. 73 Ψελλοῦ ὑποτύποισις κεφαλαιώδης τῶν παρὰ Χαλδαίοις ἀρχαίων δογμάτων 20
 Kr.

Σύντομόν σοι τῶν Χαλδαϊκῶν δογμάτων ποιούμενος ἔκθεσιν, περὶ ᾧ ἐδεήθης γράφαι σοι, ἀπὸ τοῦ ἀρρήτου κατ' ἐκείνους ἐνὸς τίθεμαι καὶ αὐτὸς τὴν ἀρχήν. μεθ' ὃ πατρικόν τινα ληροῦσι βυθὸν ἐκ τριῶν τριάδων

39 3–9 Psell. Ἐκθεσις, infra pp. 152, 11–16; cf. Nic. Greg. in Syn. 575 a 1–7 || 9–10 Psell. Ἐκθεσις, infra p. 152, 16–17; cf. Or. Chald. 37; Psell. Περὶ ἰδεῶν apud Bidez Coll. manuscr. alchém. grecs VI, Brux. 1928, 132 || 12–16 Psell. Ἐκθεσις, infra p. 152, 18–21 || 17–19 Psell. Ἐκθεσις, infra p. 152, 22–24

40 22 sqq. cf. supra pp. 146–148 app. fontium quo loci paralleli in Psell. Ἐκθεσις enumerantur || 23 cf. Or. Chald. 18

39 4 καταμερίζουσι] expectes κατονομάζουσι : καλοῦσι Nic. Greg. : λέγουσι Psell. infra p. 152, 11 || 6 μεσότητα] μεσαιτάτην (vel -ον) γ || 8 ἔχει m¹⁰ | προβάλλει m¹⁰ || 10 post λόγους add. καὶ v⁴ | καὶ¹ – νοητούς] καὶ νοητοὺς καὶ ψυχικοὺς v¹⁰ || 12 συμπαθεῖν habet infra p. 152, 18 || 13 ὑποσελήνια v¹⁰ | ἀποκαθιστῶν γ || 14 κατὰ] καὶ v¹⁰ || 14–15 ἐν – μερίσι] ὅλοις τοῖς τοῦ κόσμου μέρεσι m¹⁰ || 16 post φύσεων habet τῶν δὲ τοιούτων δογμάτων καὶ δοξῶν ὃ ἐπὶ Μάρκου Ἰουλιανὸς καθηγήσατο m¹⁰ (quod sequitur differt a textu nostro) || 17 καὶ¹ om. v¹⁰ || 18 post ἐδέξαντο des. v¹⁰ sed add. al. man. quod deest

40 f¹ || 23 δ Kr. : ὁν f¹

συγκείμενον, ἐκάστης ἐχούσης πατέρα μὲν πρῶτον, δεύτερον δὲ δύναμιν,
 τρίτον δὲ νοῦν. μετὰ δὲ ταυτά φασιν εἶναι νοητάς τε καὶ νοεράς, ὧν
 πρώτην μὲν εἶναι τὴν ἵγγα, μεθ' ἣν τρεῖς ἐτέρας πατρικὰς καὶ νοητάς
 καὶ ἀφθέγκτους, διαιρούσας τοὺς κόσμους τριχῇ κατὰ τὸ ἐμπύριον καὶ
 5 αἰθέριον καὶ τὸ ὑλαῖον. μετὰ δὲ τὰς ἵγγας προσεχεῖς, φασίν, οἱ
 συνοχεῖς· καὶ αἱ μὲν ἵγγες τὰς ἀφθέγκτους αὐτοῖς ἐνώσεις τῶν πάντων
 ὑφιστᾶσιν, οἱ δὲ συνοχεῖς τὰς προόδους τοῦ πλήθους τῶν ὄντων ἐνίζουσι
 μεταξὺ τῶν νοητῶν καὶ τῶν νοερῶν κέντρον τῆς ἀμφοτέρων κοινωνίας ἐν
 ἑαυτοῖς πηξάμενοι. προσεχεῖς δὲ τοῖς συνοχεῦσι τοὺς τελετάρχας τιθέασι
 10 τρεῖς καὶ | αὐτοὺς ὄντας· ὧν ὁ μὲν ἐμπύριος, ὁ δὲ αἰθέριος, ὁ δὲ ὑλάρχης. p. 74
 εἰσὶ δὲ αἱ μὲν ἵγγες μονάδες μόνον, οἱ δὲ συνοχεῖς μονάδες ἤδη προ-
 φαίνουσαι τὸ πλήθος, οἱ δὲ τελετάρχαι μονάδες διηρημένον ἔχουσαι τὸ
 πλήθος. μετὰ δὲ τούτους τοὺς πηγαίους πατέρας δοξάζουσιν ἦτοι τοὺς
 κοσμογούς· ὧν πρῶτος ὁ ἅπαξ λεγόμενος, μεθ' ὃν <ἡ> Ἐκάτη δευτέρα
 15 καὶ μέση, τρίτος δὲ ὁ δις ἐπέκεινα· μεθ' οὗς τρεῖς ἀμείλικτοι καὶ ἑβδομος
 ὁ ὑπεζωκός. ἔστι δὲ ὁ ἅπαξ ἐπέκεινα νοῦς {ὁ} πατρικὸς ὡς πρὸς τὰ νοητά,
 πατήρ δὲ τῶν νοερῶν ἀπάντων· ἡ δὲ Ἐκάτη νοεροῦ φωτὸς καὶ ζωῆς πάντα
 πληροῖ. καλοῦνται δὲ οὗτοι πατέρες καὶ κοσμογοὶ ὡς προσεχῶς ἐπιβαίνον-
 τες τοῖς κόσμοις. ἔχει δὲ περὶ αὐτὴν ἡ Ἐκάτη πηγὰς διαφόρων φύσεων.
 20 τῶν δὲ κατὰ τὸν ζωστήρα πηγῶν ἡ μὲν φύσις τὸ τέλος συμπεραίνει τῶν
 τῆς Ἐκάτης νότων ἀπαιωρουμένη· τῶν δὲ ἐν τῇ λαγόνι πηγῶν ἡ μὲν τῶν
 ψυχῶν ἐστὶ δεξιὰ, ἡ δὲ τῶν ἀρετῶν ἐν λαιοῖς. ὁ δὲ δις ἐπέκεινα τάξιν μὲν
 ἔλαχεν ἐν ταῖς πηγαῖς δημοιοργικὴν, ὥσπερ ζωογόνον ἡ Ἐκάτη· αὐτὸς γὰρ
 προὔθηκε τὸν τῶν ἰδεῶν τύπον τῷ κόσμῳ· καλεῖται δὲ δις ἐπέκεινα, ὅτι
 25 δυναδικός ἐστι, νῶ μὲν κατέχων τὰ νοητά, αἰσθησιν δὲ ἐπάγων τοῖς
 κόσμοις· ὁ δὲ ἅπαξ ἐπέκεινα λέγεται, ὅτι ἐνιαῖός ἐστιν· ἡ δὲ Ἐκάτη μόνον
 ἐπέκεινα. οἱ δὲ ἀμείλικτοι ὑποδεξάμενοι τὴν προσητήριον τῶν συνοχέων
 δύναμιν φρουροῦσι τὰς ὑπάρξεις ἀνωθεν τῶν πατέρων καὶ τὰς πηγαῖς
 αὐτῶν ἐνεργείας ἀχράντους φυλάττουσιν· ἡ δὲ τῶν ὑπεζωκῶτων πηγῇ
 30 πρωτοουργός ἐστιν αἰτία τῆς νοεράς διακρίσεως. ἔστι δὲ καὶ πηγαία τριάς

14 cf. Or. Chald. 169 || 21—22 cf. Or. Chald. 52, 1 || 23 cf. Or. Chald. 32, 2 ||
 23—24 cf. Or. Chald. 37, 6 || 24—26 Or. Chald. 8, 2—3 || 27—28 cf. Or. Chald. 82 ||
 30—p. 150, 1 cf. Or. Chald. 46

1 μὲν Kr. : καὶ f¹ || 2 φασιν Kr. : φησιν f¹ | νοητάς] τριάδας subaudiendum put.
 Chaignet | νοεράς Kr. : νοερούς f¹ || 13 ἦτοι coni. Thillet apud des Pl. : ἡγουν Kr. :
 εἶτα f¹ || 14 μὲν post πρῶτος add. Kr. | ἐπέκεινα post ἅπαξ fort. inserendum, cf.
 supra p. 146, 18 | suppl. Kr., cf. supra p. 146, 18 || 14—15 Ἐκάτη — μέση
 Kr. : ἐκάστη δευτέρους καὶ μέσος f¹ || 15 οἱ ante τρεῖς suppl. Kr., sed cf. supra
 p. 146, 19 || 16 ὁ secl. Kr. || 17 Ἐκάτη Kr. : ἔκτη f¹ (ut 19, 21, 23, 26, p. 150, 5) ||
 19 δὲ Kr. : δὴ f¹ || 29 αὐτῶν ἐνεργείας iter. f¹

πίστεως ἀληθείας καὶ ἔρωτος. μεθ' ὧς εἰσιν αἱ δημιουργικαὶ πηγαί, ὥσπερ ἡ τῶν ἰδεῶν, καθ' ἣν σχῆμα καὶ ὄγκον ἔχει καὶ εἶδος καὶ ζῶν ἰδίαν ὁ κόσμος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ· καὶ ἡ τοῦ ἡλίου πηγὴ πρὸ τῶν ἡλιακῶν ἀρχῶν ἰδρυμένη· ἔστι γὰρ τῶν μὲν ἡλιακῶν ἀρχῶν ὁ δημιουργὸς αἴτιος, τῶν δὲ ζωογόνων ἡ Ἑκάτη· ἀπὸ δὲ τῆς ἡλιακῆς πηγῆς <ὁ> ἀρχικὸς ἥλιος 5 προέρχεται καὶ ὁ ἀρχαγγελικὸς. εἶναι δὲ φασιν ἐν τῷ δημιουργῷ καὶ αἰσθήσεως πηγὴν, ἐπειδὴ καὶ αἰσθησιν οὗτος ἐπάγει τοῖς κόσμοις· ἔστι δὲ καὶ καθαρτηρίων πηγὴ καὶ κεραννῶν καὶ διοπτρῶν καὶ τελετῶν καὶ χαρκτηρῶν καὶ Εὐμενίδων καὶ τελεταρχῶν. καὶ ἐπὶ μαγείων δὲ τρεῖς πατέρες ἀρχικὴν ἔχουσι τάξιν. ἔστι δὲ καὶ ὀνειρὸν ζῶν ἄπὸ τῆς πηγαίας 10 πυχῆς τὴν ἀρχὴν | ἔχουσα. ὁμολογοῦσι δὲ ταῖς μὲν πρώταις πηγαῖς αἱ πρώται ἀρχαί, ταῖς δὲ μέσαις αἱ μέσαι καὶ ταῖς μερικαῖς αἱ τελευταῖαι. τῶν δὲ ζωογόνων ἀρχῶν ἡ μὲν ἀκρότης Ἑκάτη καλεῖται, ἡ δὲ μεσότης ψυχὴ ἀρχικὴ, ἡ δὲ ἀποπεράτωσις ἀρετὴ ἀρχικὴ. μετὰ δὲ τὴν ἀρχικὴν τάξιν ἡ τῶν ἀρχαγγέλων ἐστίν· ἀπὸ δὲ πασῶν τῶν ἀρχῶν ἡγεμόνες ἄγγελοι 15 προέρχονται. μετὰ δὲ τὴν ἀρχαγγελικὴν πρόοδον ταῖς ἀρχαῖς συννηρημένην ἡ τῶν ἀζώων ὑφίσταται· ἀζῶνοι δὲ καλοῦνται ὡς ἐκλύτως ἐνεξουσιάζοντες ταῖς ζώναις καὶ ὑπεριδρυμένοι τῶν ἐμφανῶν θεῶν. μετὰ δὲ τὰς ζώνας ὁ ἀπλανὴς κύκλος περιέχων τὰς ἐπτὰ σφαῖρας. τὰ δὲ ὑπὸ σελήνην ἐν τοῖς τέτρασι στοιχείοις ὑφέστηκεν· εἰσὶ δὲ θεῖαι τάξεις καὶ γένη περὶ ἕκαστον 20 τῶν στοιχείων. μεθ' ὧς οἱ τῶν θεῶν ὁπαδοὶ ἄγγελοι· ἐφ' οἷς αἱ τῶν δαιμόνων ἀγγέλαι, αἱ μὲν ὀλικώτεραι, αἱ δὲ μερικώτεραι μέχρι τῶν ὀλικωτάτων. καὶ μετὰ τούτους οἱ ἥρωες. καὶ ἔστι τοῖς μὲν θεοῖς οἰκειότερον τὸ ἀγγελικόν, ὃ δὴ καὶ πρὸς τὰς παρεδρεῖας σύστοιχον καὶ μέχρι τινὸς ἀνάγον τὰς ψυχὰς, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ τὸν κόσμον, τὸ δὲ τοῖς θνητοῖς συναπτό- 25 μενον τὸ ἡρωϊκόν, τὸ δὲ μέσον ἀμφοῖν τὸ δαιμόνιον. οὗ τὸ μὲν δύναμιν ἀγαθοειδῆ κέκτηται συλλαμβάνον ταῖς ἱερατικαῖς ἀνόδοις ἐπὶ τοὺς ἐναντίους ταύταις· τὸ δὲ καθέλκει τὰς ψυχὰς, ὃ καὶ θηροπόλον καὶ ἀναιδὲς καλεῖται, τὴν φύσιν ἐπιστρεφόμενον καὶ ταῖς μοιραῖς δόσεσιν ὑπηρετοῦν καὶ θέλγον τὰς ψυχὰς ἢ κολάζον τὰς ἐρήμας ἀπολειφθεῖσας 30 τοῦ θεοῦ φωτός, ὃ καὶ ἐν τῷ κοιλώματι φέρεται εἰς ἄρρεν καὶ θῆλυ διηρημένον.

Τῶν δὲ ἡμετέρων, φασί, ψυχῶν αἴτια διττὰ πηγαῖα, ὃ τε πατρικὸς νοῦς καὶ ἡ πηγαία ψυχὴ· τὸν μὲν γὰρ πατέρα ἐλκύσαι αὐτὴν ἀπ' ἐκείνης καὶ

6—7 cf. Or. Chald. 8, 2—3 || 28—29 Or. Chald. 89 || 30 cf. Or. Chald. 135, 3

5 ὁ suppl. Kr., sed 6 ὁ fort. delendum est, cf. supra pp. 146, 20—147, 1 || 8 κατ-
αρχηρίων f¹, corr. Kr. || 11 ἀναλογοῦσι Kr. || 12 μέσαι Kr. : μέσαις f¹ || 18 post
ζώνας habet ἐστὶν Psell. supra p. 147, 16 || 21 ὧς scripsi : οὗς f¹ | οἱ Kr. : αἱ f¹ ||
28 ταύταις Kr. : τούτοις f¹ || 34 αὐτὴν Kr. : αὐτὸς f¹

κελεῦσαι προελθεῖν, τὴν δὲ αὐτὸ τὸ εἶναι καὶ τὸ εἶδος ὑποστῆσαι. τὸν δὲ ἀνθρώπον, καθόσον ἐστὶ σύνθετος καὶ εἶδη πολλὰ καὶ συγγενῇ τοῖς ἀλόγοις ἔχει, τῷ κόσμῳ <ἐνέθηκεν> ὁ πατήρ· πᾶν γὰρ σύνθετον τοῦ κόσμου μέρος ὃν ὑπὸ τὸν κόσμον τάττεται. τὸ δὲ νοερὸν πῦρ ἄνωθεν ἦρκει καὶ μόνης δεῖται τῆς οἰκείας πηγῆς· εἰ δὲ συμπάθοι σώματι, θεωρεῖται ἀνάγκη καὶ ὑπὸ τῇ μοίρᾳ τετάχθαι καὶ ὑπὸ τῆς φύσεως ἄγεσθαι. καὶ προῆλθε μὲν ἀπὸ τῆς πηγαίας κατὰ βούλησιν <τοῦ> πατρός, ἔχει δὲ καὶ αὐτόγονον οὐσίαν καὶ αὐτόζωον· εἶδος γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπον καὶ ἀνθρωπόστονον. καὶ ἡ μὲν ὕλη πατρογενὴς ἐστὶ καὶ ὑπέστρωται τῷ σώματι, τὸ δὲ σῶμα καθ' ἑαυτὸ ἁποῖόν ἐστι, δυνάμεις δὲ διαφορὸν λαβὼν εἰς <τὰ> | τέτταρα στοιχεῖα διηρέθη, ἐξ ὧν ὁ σύμπας ἐμορφώθη κόσμος καὶ τὸ π. 76 ἡμέτερον σῶμα. ἐκάστης δὲ σειρᾶς ἡ ἀκρότης πηγὴ ὀνομάζεται, τὰ δὲ προσεχῇ κρῆναι, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ὀχετοί, τὰ δὲ μετ' ἐκείνα ῥεῖθρα. τοιαύτη ὡς ἐν κεφαλαίοις εἰπεῖν ἡ τῶν Χαλδαίων θεολογία καὶ φιλοσοφία ἐστίν.

41

Τοῦ αὐτοῦ ἑκθεσις κεφαλαιώδης καὶ σύντομος τῶν παρ' Ἀσσυρίοις δογμάτων

Μετὰ τὸ ἐν τὸν πατρικὸν φασὶ βυθὸν ἐκ τριῶν τριάδων πληρούμενον· ἐκάστην δὲ τῶν τριάδων ἔχειν πατέρα πρῶτον, εἶτα δύναμιν μέσσην καὶ 20 νοῦν ἐπ' αὐτοῖς τρίτον συγκλείοντα πρὸς ἑαυτὴν τὴν τριάδα· καλοῦσι δὲ ταύτας καὶ νοητάς. μετ' ἧς ἄλλον διάκοσμον τῶν νοητῶν ἅμα καὶ νοερῶν, τριχῇ καὶ τοῦτον διηρημένον, εἰς ἑγγας καὶ συνοχέας καὶ τελετάρχας. μετὰ δὲ τὸν μέσον διάκοσμον ὁ νοερός ἐστι μίαν μὲν ἔχων τριάδα πατρικὴν, τὴν τοῦ ἀπαξ ἐπέκεινα καὶ τῆς Ἑκάτης καὶ τοῦ δις ἐπέκεινα, 25 ἑτέραν δὲ τὴν τῶν ἀμειλίκτων τριῶν ὄντων, καὶ ἕνα τὸν ὑπεζωκότα.

41 16 Ἀσσύριοι = Χαλδαῖοι, cf. Simpl. Phys. p. 643, 27 || 18—20 cf. Psell. Ἐκθεσις κεφαλαιώδης, supra p. 146, 13—14; Ὑποτύψεις, supra pp. 148, 23—149, 2 || 21—23 cf. Psell. Ὑποτύψεις, supra p. 149, 2—10 || 23—25 cf. Psell. Ὑποτύψεις, supra p. 149, 14—16; Ἐκθεσις, supra p. 146, 17—19

40 3 ἐνέθηκεν suppl. Kr., cf. Or. Chald. 94, 2 et des Pl. ad loc. || 5 θεωρεῖται] θητεύειν coni. Theiler, Forschungen zum Neuplat., Berol. 1966, 291 || 7—9 καὶ — ἀνθρωπόστατον post ὑποστῆσαι (1) transponendum put. Lewy, Chaldaean Oracles, Paris. 1978, 476 || 7 πηγαίας] ψυχῆς subaudiendum | suppl. Kr., cf. supra p. 147, 21 || 10 suppl. Kr.

41 a³b⁴c¹e²e⁵p¹⁰ || 16 Τοῦ αὐτοῦ (scil. Ψελλοῦ) c¹e²b⁴ : om. e⁵a³ et add. τοῦ Ψελλοῦ post σύντομος || 16—17 τοῦ Ψελλοῦ tantum p¹⁰ || 16 παρ' c¹e² : παρὰ b⁴e⁵a³ || 19 ἔχει a³ || 24 Ἑκάτης Bassi : ἐκάστης codd. || 25 τόν] τῶν e⁵a³e² (a. c.)

πηγαὶ δὲ αὐταὶ ἐπτά. μετὰ δὲ τὰς πηγὰς ταύτας οἱ ὑπεράρχιοι, εἴτα ἄζωνοι, ἔπειτα ζωνάιοι, μεθ' οὓς ἄγγελοι, εἴτα δαίμονες, ἥρωες μετ' αὐτούς, μεθ' οὓς ψυχαί. καὶ λοιπὸν ὁ κόσμος ὁ σωματικός.

Ἐπτά δέ φασι κόσμους σωματικούς· ἐμπύριον ἕνα καὶ πρῶτον, καὶ τρεῖς μετ' αὐτὸν αἰθερίους· ἔπειτα τρεῖς ὑλαίους, τὸ ἀπλανές, τὸ πλανώμε- 5 νον καὶ τὸ ὑπὸ σελήνην. καὶ τὸν μὲν πρῶτον ἀφορίζουσι κατὰ τὸν νοῦν, τοὺς δὲ αἰθερίους κατὰ τὴν ψυχὴν, τοὺς δὲ ὑλαίους κατὰ τὴν φύσιν. πηγὴν δὲ ἀγγέλων καὶ δαιμόνων καὶ ψυχῶν καὶ φύσεων τὴν Ἑκάτην εἶναι φασι.

Καταβιβάζουσι δὲ πολλάκις τὴν ψυχὴν εἰς τὸν κόσμον δι' αἰτίας πολλὰς, ἢ διὰ πτερορρύθσιν ἢ διὰ βούλησιν πατρικὴν εἰς τὸ κοσμήσαι τὴν περιγίειον 10 λῆξιν. δοξάζουσι δὲ καὶ τὸν κόσμον ἰδίον. λέγουσι δὲ καὶ τὸν ἄδην πολλαχῶς, καὶ νῦν μὲν αὐτὸν θεὸν ὀνομάζουσιν ἀρχηγὸν τῆς περιγείου λήξεως, νῦν δὲ τὸν ὑπὸ σελήνην τόπον, νῦν δὲ τὴν μεσότητα τοῦ αἰθερίου κόσμου καὶ τοῦ ὑλαίου, νῦν δὲ τὴν ἄλογον ψυχὴν, καὶ τιθέασιν ἐν αὐτῇ τὴν λογικὴν, οὐκ οὐσιωδῶς, ἀλλὰ σχετικῶς, ὅταν συμπαθῶς ἔχη πρὸς 15 αὐτήν. ιδέας δὲ νομίζουσι νῦν μὲν τὰς τοῦ πατρὸς ἐννοίας, νῦν δὲ τοὺς καθόλου λόγους, νοητοὺς ψυχικοὺς καὶ φυσικοὺς, οὓς δίδωσι μὲν ὁ νοῦς τῇ ψυχῇ, ἢ δὲ ψυχῇ τῇ φύσει. συμπαθεῖν δὲ τὰ ἄνω τοῖς κάτω φασὶ καὶ μάλιστα τὰ ὑπὸ σελήνην. ἀποκαθιστῶσι δὲ τὰς ψυχὰς κατὰ τὰ μέτρα τῶν οἰκείων καθάρσεων ἐν ὅλαις ταῖς τοῦ κόσμου μερίσι· τινὰς δὲ καὶ ὑπὲρ 20 τὸν κόσμον ἀναβιβάζουσι.

Τούτων δὲ τῶν δογμάτων τὰ πλείω καὶ Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων ἐδέξαντο, οἱ δὲ περὶ Πλωτίνου καὶ Ἰάμβελιχου Πορφύριον τε καὶ Πρόκλον πᾶσι κατηκολούθησαν καὶ ὡς θείας φωνὰς ταῦτα ἐδέξαντο.

42

Τοῦ αὐτοῦ περὶ θυτικῆς

25

Περὶ τῆς θυτικῆς ἐπιστήμης ἡξίωσας γράψαι σοὶ ἀφορμάς, ἔλλειψιμῆς παντάπασιν τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ καὶ μηδενὸς τοὺς λόγους αὐτῆς ἐπισταμένου. καὶ εἴη μὲν παντάπασιν συγκεκαλυμμένη, καὶ καθαιρεθεῖεν

41 1-3 cf. Psell. Ὑποτύπωσις, supra p. 150, 7-9. 17-23; Ἐκθεσις, supra p. 147, 8-9 || 4-6 Psell. Ἐκθεσις, supra p. 146, 9-11 || 7-8 cf. Psell. Ὑποτύπωσις, supra p. 149, 19-22 || 9-17 Psell. Ἐκθεσις, supra pp. 147, 26-148, 11 || 18-21 Psell. Ἐκθεσις, supra p. 148, 12-15 || 22-24 Psell. Ἐκθεσις, supra p. 148, 17-19

41 4 ἐμπύριον p¹⁰ : ἐμπυρον codd. al. || 6 τὴν post ὑπὸ add. p¹⁰ || 13 τοῦ om. p¹⁰ || 17 λόγον b⁴ | νοητοὺς p¹⁰ : νοῦ τοὺς codd. al. : λόγους φυσικοὺς καὶ ψυχικοὺς καὶ νοητοὺς Psell. Ἐκθεσις κεφαλαιώδης, supra p. 148, 10 || 19 τὰ 2 om. p¹⁰ || 23 ἰάμβελυχον codd., corr. Bassi

42 V || 25 τοῦ αὐτοῦ] scil. Ψελλοῦ, cf. V f. 2^r

μὲν ἡμῖν οἱ βωμοί, καθαιρεθεῖεν δὲ καὶ [θυ]τήρια, καὶ κατασιγασθεῖη ὁπόσ[α] ἢ τῶν Ἑλλήνων δεινὴ ἐτέλει σοφ[ία.] ὁ γοῦν εἰκὸς εἰδέναι σοφὸν ἄνδρα μηδενὸς τῶν ἀρχαίων [ἀμελεῖν] λόγων ἐθέλοντα, τοιαύτη τίς ἐστίν, ὥς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, ἢ ταύτης δύναμις.

- 5 Εἰς πολλὰ περιέποντες Ἕλληνες τὸ τοῦ θεοῦ ὄνομα, ἃς γὰρ ἡμεῖς φαμεν ἁγίας δυνάμεις ἐστηκυίας περὶ θεὸν καὶ ἃς τῆς θείας ἀποπεπτωκυίας τάξεως καὶ εἰς ἀντίπαλον μοῖραν ἀποκριθείσας, οὐρανόν τε καὶ ἀστέρας πλανωμένους καὶ ἀπλανεῖς, μέτοχα πάντα τῆς τοῦ θεοῦ προσηγορίας, οὕτως εἰπεῖν, ἐδογματίζον· εἶτα δὴ θύειν τοῖς οὕτω παρ' αὐτοῖς
10 ὠνομασμένοις θεοῖς ἀξιοῦντες, τοῖς μὲν αἰθέριοις τὰ πυρρὰ ἢ λευκὰ τῶν ζώων προσῆγον διὰ τὸ αἰθέριον χρῶμα καὶ τὴν καθαρότητα τῆς ἐκείνων φύσεως, τοῖς δὲ γε ὑποχθονίοις ἐξωσθύτον ἀντίχροια, ἀερίους δὲ ποικίλα προσῆγον καὶ τοῖς χρώμασι σύμμικτα.

- Εἶτα δὴ καὶ τὸν τῆς θνυσίας τρόπον παρήλλαττον ἐν τοῖς θύμασι, τοῖς
15 μὲν ὑπερκοσμίους ὑפוῦ τὸν ἔριπον ἢ τὸν κριὸν λαιμοτομοῦντες (οὕτω γοῦν καὶ Ὅμηρος θεοθυτοῦντας εἰσάγει τοὺς Ἕλληνας· 'αὐ ἔρυσαν μὲν πρῶτα' φησί 'καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν'), τοῖς δὲ τὸν ὑπόγειον λαχοῦσι χώρον κάτω τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος ἔλκοντες, οὕτω τοὺς ἀυχενίους ἀπέκοπτον τένοντας· τοῖς δὲ γε μέσοις πλαγιάζοντες τὰ θνύμενα ἀπεδειροτόμουν τὰς
20 κεφαλὰς· εἶτα δὴ τὰς γαστέρας αὐτῶν ἀνασχίζοντες, τὴν καρδίαν πρῶτην κατέτεμνον, καὶ τὸν μὲν ὑμένα ταύτης θεοῖς [πα]τρῖοις ἀπέθνον, τῶν δὲ γε κοιλιῶν τὴν μὲν δεξιὰν ἀνατέλλοντι [τῷ] ἡλίῳ κατέθνον, τὴν δὲ ἐδώνυμον δύνοντι, τὸν δὲ βόθρυνον ἄρτι μεσουρανήσαντι.

- Οὕτω δὲ καὶ τοῦ ἥπατος ἀποδιελόντες τὸν ὑμένα ἡρέμα, [ὅς ὑπ]ὸ τοῦ
25 περιτοναίου τῷ σπλάγχνῳ ἐπικείται, τῆς μὲν κεφαλῆς θεοῖς ὑπερκοσμίους κατήρχοντο, τοὺς δὲ λοβοὺς [τοῖς πέντε] πλάνησιν ἀπεδίδosan· τὸ δὲ γε νέκρωμα Αἰδη καὶ Περσεφόνῃ κατέθνον.

42 5–9 cf. Procl. Art. hier. pp. 149, 28–150, 5; Psell. *Πόσα γένη* edd. K.-D.. Psell. Scr. min. I p. 446, 8–9 || 5–7 cf. Psell. *Ἑλληνικαὶ διατάξεις περὶ δαιμόνων*, supra p. 123, 16–19 || 9–13 cf. Procl. Art. hier. p. 151, 14–15; Porph. apud Euseb. Praep. ev. IV 9 pp. 179, 15–16; 180, 17–181, 19; schol. in Hom. Il. 3, 103 p. 143, 13–15; Psell. *Πόσα γένη* p. 446, 22–25 || 14 cf. Porph. apud Euseb. Praep. ev. p. 180, 21 || 14–19 cf. schol. in Hom. Il. 1, 459 pp. 55, 29–56, 2 || 16–17 Hom. Il. 1, 459 || 25–27 cf. supra ll. 14–20; Iambl. Myst. pp. 208, 15–209, 2 || 26–27 cf. Pausanias X 28, 7; Iambl. Myst. p. 218, 4–9

1 suppl. Bi. || 2 suppl. Bi. || 3 suppl. Bi. || 5 post ὄνομα lac. stat. Bi. || 16 πρῶτον V, corr. Bi. : πρῶτα habet Pseudo-Pselli Quaenam sunt opiniones Graecorum de daemonibus, cf. Praef. p. VII || 21 suppl. Bi. : πατρώοις habet Quaenam sunt || 22 τῷ suppl. Bi. : habet Quaenam sunt || 24 δς ὑπὸ Bi. et habet Quaenam sunt || 26 suppl. Bi.

Εἶτα δὴ τὰ τῶν θυομένων περιειργάζοντο πτώματα, εἰ ἐπὶ δεξιὰ πίπτουσιν ἢ ἐπὶ τὰ λαῖα· κἀκείθεν μὲν δεξιὰ ἑαυτοῖς ἐμαντεύοντο, οὕτω δὲ ἐπαρίστερα. ἐμέτρουν δὲ καὶ τὸν τοῦ σπαραγμοῦ μετὰ τὴν θυσίαν καιρόν· καὶ εἰ μὲν αὐτίκα τὰ θύματα ἀποπνεύσεις, ταχείας ἑαυτοῖς τὰς τελευτὰς περὶ ὧν προσήεσαν ἐμαντεύοντο, εἰ δ' οὐκ, ἀποτεταμένους καὶ πράγματα 5 ἔχούσας.

Οὐ πᾶσι δὲ πάντα ἐτέλουν, ἀλλὰ τοῖς οἰκείοις τῆς ληφθείσης θυσίας. τὰ τε δὲ θύματα τούτοις καὶ αἱ βοτάναι, σύμπαντα κατὰ τρόπον ἐγίνοντο, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αἱ σχίζαι. νηφαλίοις μὲν γὰρ θεοῖς ἐδρονотόμουν καὶ ἐκεῖθεν ἀνῆπτον πυρός. Βάκχαις δὲ καὶ Διονύσῳ κληματίδες ἀνέκαιον τὴν 10 πυρκαϊάν, καὶ πάντα τούτοις οἰνόσπονδα· ὃ τε λιβανωτὸς καὶ ἡ σμύρνα, ὁ κρόκος τε καὶ ἡ ῥίτινη διεμερίζοντο τοῖς ἐφ' ἑκάστης θυσίας θεοῖς. ἐπ' ἐξουσίας γὰρ τοῖς Ἑλλήσι πάντα τὰ πράγματα τοῖς παρ' αὐτῶν ὀνομασθεῖσι κατεμερίσθη θεοῖς, καὶ ἡ διαίρεσις οὐκ ἄχρι σωμάτων, ἀλλὰ καὶ χρωμάτων αὐτῶν· διάφοροί τε αἱ ἐπικλήσεις καὶ παρηλλαγμένα τὰ τε 15 ἐπάσματα καὶ τὰ ἄμματα, οὕτω δὴ καὶ τὰ θύματα καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις τελούμενα· καὶ τὸν γε θύτην ἔδει τὰς θυηπολίας ἀκριβῶς εἰδόντα, οὕτω τὰς θυσίας ποιεῖν.

43

Τοῦ Ψελλοῦ

[Scholium ad Tractatum Hermeticum I 18]

20

Ἔοικεν ὁ γόης οὗτος τῇ θεῇ γραφῇ οὐ παρέργως ὠμιληκέναι· ὅθεν ἐκ ταύτης ὁρμώμενος τῇ κοσμοποιᾷ ἐπιχειρεῖ, μὴδὲ αὐτὰς ὀκνῶν τὰς Μωσαϊκὰς λέξεις ψιλὰς ἐνίοτε ἀναγράφειν, ὥς καὶ τὸ προκείμενον τοῦτο ῥητὸν ὅλον. τὸ γὰρ 'καὶ εἶπεν ὁ θεός· αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε' σαφῶς ἐκ τῆς Μωσαϊκῆς κοσμοποιίας ἐστίν. οὐ μὴν ἐνέμεινε παντελῶς τῇ 25 ἀπλότητι καὶ σαφηνείᾳ καὶ τῷ εὐθεῖ καὶ εἰλικρινεῖ καὶ ὅλως θεοειδεῖ τῆς θείας γραφῆς, ἀλλ' εἰς τὸ εἰωθὸς ὑπερρῶν πάθος τοῖς τῶν Ἑλλήνων σοφοῖς, εἰς ἀλληγορίας καὶ πλάνας καὶ τερατείας ἐκ τῆς εὐθείας ὁδοῦ καὶ ἀπλανοῦς ἐκτραπείς ἢ ὑπὸ τοῦ Ποιμάνδρου συνελαθεῖς. οὐκ ἄδηλον δὲ

42 7 cf. Iambl. Myst. pp. 218, 15–18; 234, 17–235, 2; Procl. Art. hier. pp. 148, 22–149, 1 || 7–11 cf. Porph. Abst. p. 150, 5–13 || 14–15 cf. supra p. 153, 10–13

43 24 cf. Gen. 1, 22

42 2 ἢ Bi. et habet Quaenam sunt: εἰ V || 10 πυρράς V, corr. Bi.

43 v⁸ p⁶ || 19 τοῦ Ψελλοῦ om. v⁸ et scholium add. in textu Tract. Hermet. I 18 post θηλυκὰ ὁμοίως || 24 καὶ¹ om. p⁶ || 27 θείας om. p⁶

ὅστις ἦν ὁ τῶν Ἑλλήνων Ποιμάνδρης, ὁ καὶ παρ' ἡμῖν ἴσως κοσμοκράτωρ
 ὀνομαζόμενος, ἢ τῶν ἐκείνου τις. 'κλέπτης' γάρ φησιν ὁ διάβολος καὶ
 ἐκφερομνθεὶ τὰ ἡμέτερα', οὐχ ἵνα οἱ ἐκείνου μεταμάθωσι τὴν εὐσέβειαν,
 ἀλλ' ἵνα τοῖς τῆς ἀληθείας ῥήμασι καὶ νοήμασι τὴν ἑαυτῶν δυσσέβειαν
 5 ἐπιχρώσαντες καὶ μορφώσαντες πιθανωτέραν ἐργάσωνται καὶ τοῖς
 πολλοῖς εὐπαράδεκτον. οὐ γὰρ ἀληθεύει Πλάτων τὰς ἐκ τῶν βαρβάρων
 φήμας παραλαμβάνοντας κάλλιον ἀπεργάσασθαι τοὺς Ἕλληνας λέγων
 παιδεία χρωμένους καὶ μαντείαις ταῖς ἐκ Δελφῶν. ἀληθεύουσι δὲ μᾶλλον οἱ
 10 λέγοντες ἀταλαίπωρον εἶναι παρὰ τοῖς Ἕλλησι τῆς ἀληθείας τὴν ζήτησιν,
 μάλιστα δὲ ἐν τῇ περὶ τοῦ θείου δόξῃ πλανᾶσθαι αὐτούς. εἰσι δὲ οἱ ταῦτα
 λέγοντες οὐχ ἡμέτεροι, ἀλλὰ τῶν Ἑλλήνων οἱ δοκιμώτεροι, εἴ τις ἐντε-
 τύχηκε καὶ οἷς ἔγραψεν ὁ Πορφύριος πρὸς Ἀνεβῶ τὸν Αἰγύπτιον·
 'παρ' ἐκείνου λοιπὸν ἐπιζητῶ μαθεῖν τὴν ἀλήθειαν, ἐπειδὴ παρὰ τῶν
 Ἑλλήνων ἀπέγνων.' εἰ μὲν οὖν τι καὶ ἄλλο βάρβαρον γένος τὸν δημιουργὸν
 15 καὶ βασιλέα τοῦδε τοῦ παντὸς πατριώδει δόξῃ καὶ νόμοις ἐθρήσκειεν,
 εἰπεῖν οὐκ ἔχω· ὅτι δὲ ἡ τῶν Εβραίων θεοσέβεια περιβόητος ἦν ἀνὰ πᾶσαν
 τὴν οἰκουμένην, καὶ ὅτι ἡ νομοθεσία αὐτῶν ἀρχαιότερα ἦν καὶ Ἑρμοῦ
 τούτου καὶ εἴ τις ἄλλος παρ' Ἕλλησι σοφός, πολλοῖς ἀποδέδεικται.

44

Τοῦ ὑπερτίμον προέδρου καὶ ὑπάτου τῶν φιλοσόφων κυροῦ Μιχαήλ τοῦ p. 286
 20 Ψελλοῦ ὅτι οὐκ ἀλλοιοῦνται τὰ ἐνδεχόμενα τῇ ὥρισμένῃ τοῦ θεοῦ γνώσει
 περὶ αὐτά

Τοῦτο τὸ θεώρημα τὸ νῦν ὑπὸ σοῦ κινούμενον, ὡς ἐπὶ τῶν καθέκαστα
 καὶ μελλόντων ἀόριστός ἐστιν ἢ τοῦ γενησομένου ἔκβασις, δοκεῖ μὲν εἶναι
 λογικόν, κατ' ἀλήθειαν μέντοι πρὸς πάντα τὰ μόρια τῆς φιλοσοφίας
 25 ἐστὶν ἀναγκαῖον. κατὰ τε γὰρ τὴν ἡθικὴν φιλοσοφίαν ἀνάγκη προσλαμβά-
 νειν, ὡς οὐ πάντα ἐστὶ καὶ γίνεται ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ' ἐστὶ τινὰ καὶ ἐφ' ἡμῖν.
 καὶ μέντοι καὶ πρὸς φυσιολογίαν φαίνεται χρήσιμον· ζητήσῃ γὰρ καὶ ὁ

43 2—3 fontem non inveni || 6—8 Pl. Epin. 987 d 9—e 1, 988 a 1—5 || 9 Thuc. I 20 || 13—14 Porph. Ep. ad Aneb. (deest in ed. Sodano)

44 22 Amm. in Int. p. 130, 27 || 22—23 Arist. Int. 18 a 33—34 || 23 Amm. in Int. p. 130, 23—26 || 23—26 p. 130, 28—31 || 27—p. 156, 10 pp. 130, 35—131, 10

43 1 ἴσως om. p⁶ || 2 ὡς Βασίλειος φησὶν suppl. Reiz. || 8 ταῖς om. p⁶ || 12 Ἀνεβῶ Boiss. : ἀναβαίνοντα codd. || 14 τι om. p⁶ || 17 ὅτι καὶ p⁶

44 a² || 19—21 ἀπο[ρία] mg. a² || 22 λύ[σις] mg. a² || 23 μελλόντων Arist. : μερόντων a²

φυσιολόγος, εἴτε πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεται τὰ γινόμενα εἴτε καὶ τινὰ ἀπὸ τύχης καὶ ἐκ ταυτομάτου. καὶ πρὸς τὴν λογικὴν μέθοδον ὡσαύτως· αὐτὸ οὖν τοῦτό ἐστι τὸ νῦν ζητούμενον παρὰ σοῦ, εἴτε πᾶσα ἀντίφασις διωρισμένως διαιρεῖ τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος εἴτε ἔστι τις καὶ ἀορίστως ταῦτα διαιροῦσα. ἐκτεινόμενον δὲ τὸ θεώρημα καὶ ἐπὶ τὴν πρώτην φιλοσοφίαν 5 εὐρήσεις· ζητήσῃ γὰρ καὶ ὁ θεολόγος, κατὰ τίνα τρόπον ὑπὸ τῆς προνοίας διακυβερονᾶται τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πράγματα καὶ εἴτε πάντα ὠρισμένως καὶ ἐξ ἀνάγκης γίνεται τὰ γινόμενα, καθάπερ τὰ ἐπὶ τῶν αἰδίων ὑπάρχοντα, ἢ ἔστι τινὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων ἐκβαίνοντα, ὧν τὴν γένεσιν ἐπὶ μερικᾶς δηλονότι ἄλλοτε ἄλλως ἐχούσας αἰτίας ἀνάγειν ἀνάγκη. 10

p. 287 Καὶ ἔστιν ὁ ἐνιστάμενος λόγος πραγματειώδης καὶ δυσαν|τίβλεπτος, ὥστε καὶ πολλοὺς τῶν ἐπιστατικωτέρων εἶναι δοκούντων ἀπάγεσθαι πρὸς τὴν ἀναιροῦσαν τὸ ἐνδεχόμενον δόξαν· πρόεισι δὲ ἐκ διαιρέσεως τοιαύτης. ὁ θεός, φησὶν, ἢ ὠρισμένως οἶδε τὴν ἔκβασιν τῶν ἐνδεχομένων ἢ οὐδεμίαν αὐτῶν ἔχει ἔννοιαν ἢ καθάπερ ἡμεῖς ἀόριστον αὐτῶν ἔχει τὴν γνῶσιν. 15 ἀλλ' ἀγνοεῖν μὲν οὐδὲν τῶν ὄντων αὐτὸν ἐνδέχεται τὰ πάντα παράγοντα καὶ ἀνακοσμοῦντα· οὔτε γὰρ αὐτόματον τῶν ὄντων ἐροῦμεν τὴν φύσιν εἶναι καὶ τάξιν, οὔτε τὸν θεὸν εὐλογον ἢ ἀγνοεῖν ἅπερ παράγει ἢ κατολιγορεῖν τῆς γνώσεως αὐτῶν καὶ τῆς διακοσμήσεως. τὸ γὰρ ὑπολαμβάνειν, ὡς ἐργώδη τε καὶ ἀσχολον ποιοῦμεν τὸν θεόν, μὴ συνεωρακότων ἐστὶ τὴν 20 ὑπεροχὴν αὐτοῦ καὶ τὴν δύναμιν. τούτων οὖν κατὰ τε τὰς κοινὰς καὶ ἀδιαστρόφους τῶν ψυχῶν ἐννοίας ὁμολογουμένων ὄντων καὶ ἐναργῶς ἀποδεδειγμένων, οὔτε ἀγνοεῖν τὰ ἡμέτερα τὸν θεὸν δυνατόν οὔτε ἀόριστον αὐτῶν γνῶσιν ἔχειν ὥστερ εἰκάζοντα περὶ τῶν ἐκβησομένων. πῶς γὰρ ἂν ἔχοι λόγον ἀγνοεῖν αὐτὸν τὰ οἰκεία γεννήματα; καὶ εἰ ταῦτα ἀδύνατα καὶ ὑπ' αὐτῆς 25 ἐλεγχόμενα τῆς πείρας, δηλὸν ὅτι καὶ διατάττεσθαι ὑπὸ θεοῦ τὰ ἐνδεχόμενα ῥητέον καὶ γινώσκεισθαι αὐτῶν τὴν ἔκβασιν. εἰ δὲ γινώσκει ὁ θεὸς τὰ ἐνδεχόμενα, ὠρισμένως ταῦτα γινώσκει, ἵνα μὴ ἀόριστον αὐτοῦ ποιῶμεν τὴν γνῶσιν, καὶ οὐχ οἷόν τε ταῦτα μὴ ἐκβαίνειν. εἰ δὲ οὐχ οἷόν τε ταῦτα μὴ ἐκβαίνειν, φροῦδον τὸ ἐνδεχόμενον· καὶ εἰ τὰ καθ' ἡμᾶς ἅπαντα πράγματα 30

p. 288 τῇ γνῶσει καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ ὥρισται, ἐξ | ἀνάγκης ἅπαντα γίνεται, καὶ ἔστιν ὅρος ἡμῖν οὐ θανάτου μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ τοιοῦδε θανάτου καὶ πάσης ἐν ἡμῖν πράξεώς τε καὶ γνώσεως. ἔγνωσται γὰρ ἅπαντα τῷ θεῷ· εἰ

11—17 p. 132, 8—14 || 17—20 p. 132, 16—20 || 20—21 p. 132, 22—23 || 21—24 p. 133, 13—16 || 24—25 p. 134, 4—5 || 25—26 p. 134, 21—22 || 26—27 p. 134, 24—26 || 27—29 p. 135, 1—2 || 29—30 p. 135, 6—9 || 30—p. 157, 4 cf. Psell. *Περὶ τοῦ ἐσομένου*, infra p. 159, 6—11; *Περὶ ὁρισμοῦ τοῦ θανάτου*, infra p. 160

3 ἀφωρισμένως Amm. || 4 τὸ ἀληθές iter. et del. a² || 9 ἢ Amm. : καὶ a² || 17 διακοσμοῦντα Amm. || 25 γενήματα a², corr. Ga.

δὲ ἔγνωσται, καὶ προῶρισται καὶ ἀπλῶς ὥρισται, καὶ ἀναλλοίωτος ὁ παρὰ θεῶ πάντως ὅρος ἐστίν. εἰ τοίνυν ἔγνωσται παρὰ θεῶ τὸ πονηρὸν με γενήσεσθαι καὶ ὠρισμένη ἐστίν ἡ γνώσις, ἐξ ἀνάγκης ἐγὼ πονηρὸς γίνομαι.

- 5 Πρὸς τοῦτον οὖν τὸν λόγον δυσαντίβλεπτον ὄντα καὶ ὑπ' αὐτῆς δοκοῦντα τῆς ἐναργείας κρατύνεσθαι ἀπαντῶντες ἡμεῖς τὰ διάφορα μέτρα τῶν γνώσεων διαιρεῖν ἀξιόσομεν λέγοντες, ὥς ἡ γνώσις μέση οὖσα τοῦ τε γινώσκοντος καὶ τοῦ γινωσκόμενου, ἐνέργεια οὖσα τοῦ γινώσκοντος περὶ τὸ γινωσκόμενον, ποτὲ μὲν κρειττόνως γινώσκει τὸ γινωσκόμενον τῆς
- 10 αὐτοῦ τοῦ γνωστοῦ φύσεως, ποτὲ δὲ χειρόνως, ποτὲ δὲ συστοίχως. οἷον ὁ νοῦς ὁ ἡμέτερος τὰς πολιτικὰς πράξεις προχειριζόμενος καὶ τὰ καθ' ἑκάστα γινώσκων, ἀναφέρων εἰς τὸ καθόλου κρειττόνως οἶδε τὴν γνῶσιν τοῦ τοιοῦτου γνωστοῦ, ἑαυτὸν δὲ θεωρῶν συστοίχως ἐξ ἀνάγκης νοεῖ, τὰς δὲ θείας ἐποπτεῦων διακοσμήσεις καὶ τίς ἐκάστης τῶν οὐσιῶν ἡ ιδιότης
- 15 πολυπραγμονῶν χεῖρονα ἐξ ἀνάγκης ἐνταῦθα ἔχει τὴν γνῶσιν τοῦ γινωσκόμενου. καὶ ὁ θεὸς οὖν γινώσκων πάντα μιᾷ καὶ ὠρισμένη καὶ ἀμεταβάτῳ γνώσει τὴν ἐπιστήμην τῶν ὄντων ἔχει· διόπερ καὶ τῶν ἐνδεχομένων περιείληφε τὴν εἰδήσιν καὶ ὁρᾷ οὐκ αὐτὰς μόνον τὰς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῶν καὶ τὰς ἐνεργείας τὰς τε κατὰ φύσιν καὶ τὰς παρὰ φύσιν, p. 289
- 20 ὅπερ παρὰ φύσιν συνήλθε τῇ ἀναγκαίᾳ τῆς ὑποβάσεως τῶν ὄντων ὑφέσει. γινώσκει μέντοι τὰ ἐνδεχόμενα κρειττόνως τῆς αὐτῶν ἐκείνων φύσεως. διόπερ ταῦτα μὲν ἄοριστον ἔχει τὴν φύσιν δύναται τε ἐκβαίνειν καὶ μὴ ἐκβαίνειν, ὁ δὲ θεὸς ἅτε κρειττόνως τῆς φύσεως αὐτῶν τὴν γνῶσιν προειληφώς ὠρισμένως οἶδε καὶ ταῦτα. καὶ γὰρ καὶ τὰ μεριστὰ
- 25 τῶν πραγμάτων ἀμερίστως οἶδε καὶ τὰ διαστατὰ ἀδιαστάτως καὶ τὰ πεπληθυσμένα ἐνοειδῶς καὶ τὰ ἔγχρονα αἰωνίως καὶ τὰ γενητὰ ἀγενήτως. καὶ οὐ χρὴ νομίζειν ὅτι ἀναγκαίαν ἔξει τὴν ἐκβασιν ἃ λέγομεν ἐνδεχόμενα διὰ τὸ ὑπὸ θεοῦ γινώσκεισθαι αὐτὰ ὠρισμένως· οὐ γὰρ διότι γινώσκει αὐτὰ ὁ θεός, διὰ τοῦτο ἀναγκαίως ἐκβήσεται, ἀλλ' ἐπειδὴ φύσιν ἔχοντα
- 30 ἐνδεχομένην καὶ ἀμφίβολον ἔξει πέρας, διὰ τοῦτο καὶ τὸν θεὸν εἰδέναι ἀναγκαῖον ὅπως ἐκβήσεται. καὶ ἔστι τὸ αὐτὸ τῇ μὲν φύσει τῇ ἑαυτοῦ ἐνδεχόμενον, τῇ δὲ γνώσει τοῦ θεοῦ ὠρισμένον.

Τοῦ δὲ ἐνδεχομένου εἰς τρία διαιρουμένου τὸ μὲν λέγεται ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ, οἷον τὸ ἐν γῇρα πολιοῦσθαι ἄνθρωπον (σπάνιον γὰρ τὸ μὴ οὕτως

5–13 Amm. in Int. p. 135, 12–23 || 13 p. 135, 27–28 || 14 p. 135, 29–30 || 14–16 p. 135, 31–32 || 16 p. 136, 1 || 17–18 p. 136, 3–4 || 18–21 p. 136, 7–9 || 21–26 p. 136, 11–17 || 27–32 pp. 136, 25–137, 1 || 33–p. 158, 4 p. 142, 1–6

20 ὅπερ Amm. : ὅτε a² | ὑποβάσεως Amm. : ὑπὸ βία a² || 21 ὑφέσει Amm. : ὑφέσεως a² || 33 διηρημένου Amm.

ἔχον), τὸ δὲ ὡς ἐπ' ἔλαττον, οἷον τὸ σκάπτοντα θησανρῶ περιτυχεῖν, τὸ δὲ ἐπίσης, οἷον τὸ λούσασθαι καὶ μὴ λούσασθαι καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ περὶ μὲν τὸ ὡς ἐπὶ πολὺ ἐνδεχόμενον δύο τινα καταγίνεται αἷτια, ἥ τε φύσις καὶ ἡ τέχνη, περὶ δὲ τὸ ὡς ἐπ' ἔλαττον ἡ τε τύχη καὶ τὸ αὐτόματον, περὶ δὲ τὸ ἐπίσης ἐνδεχόμενον ἡ προαίρεσις ἔχει μόνη. καὶ τοῦτο μόνον 5
p. 290 καλεῖται ὁπότερον ἔτυχεν, οἷον ὁπότερον ἔτυχε μόριον | τῆς ἀντιφάσεως ὁμοίως ἐκβῆναι δυνατόν.

45

Περὶ δαιμόνων

Περὶ τῆς τῶν δαιμόνων ἀληθοῦς ἢ ψευδοῦς ἢ ἐπαμφοτεριζούσης προγνώσεως τοιούτων παρ' ἐνίοις τῶν φιλοσόφων λόγων ἀκήκοα, οὐ τῶν 10 πάντη Ἑλληνικῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν τὰ ἡμέτερα ἐκ μέρους ἐλομένων πρεσβεύειν. διαιροῦσι τοιγαροῦν οὗτοι τὸ γένος ἐν μέτροις τισὶ καὶ βαθμοῖς τῆς ἀπὸ τῶν κρειττόνων πτώσεως· καὶ τοὺς μὲν ἐν τοῖς οὐρανίοις ἀπολείπουσι, τοὺς δὲ ἐν Ταρτάρῳ διάγουσι, καὶ ἄλλους περὶ τὴν γῆν κατασπείρουσιν, ἔστι δὲ οὗς καὶ τῇ ὕλῃ ἀποκληροῦσι καὶ τοῖς ὑλαίοις παθήμασι. τοὺς μὲν 15 οὖν ἐγγύς που περιπολοῦντας τῆς οὐρανοῦ περιφορᾶς ἀληθεῖς φασὶν ἀναδεδειχέναι χρησμούς διὰ τὴν πρὸς τὰ κρείττω ἐγγύτητα· τοὺς δὲ γε τῇ ὕλῃ συμπεφυκότας ψευδεῖς καὶ πλάνους παντάπασι διορίζονται καὶ βασκανοὺς μάλιστα τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν· τοὺς δὲ γε περιγείους ἀμφιρρεπεῖς ἀποφαίνονται καὶ ἀμφιβόλους τὴν πρόρρησιν, ἐπεὶ καὶ πᾶσα 20 μεσότης τοῦ μὲν χείρονος ἄκρον κρείττων, τοῦ δὲ κρείττονος χείρων καθίσταται· τὴν δὲ τῶν ὑποχθονίων μερίδα ὡς αὐτῆς τῆς ὕλης τὸν πνυθμένα κατειληφότης ἀλογωτέρους πάντη τιθέασιν. εἶναι δὲ φασὶ τοὺς μέσους σοφιστὰς ἀκριβεῖς, καὶ ἵνα μὴ τὴν ἑαυτῶν καταλύσωσι δόξαν ἐπιτηδεύειν φασὶ τὸ τῶν ὀνομάτων διπλοῦν, ἵνα ὁπότερον ἂν ἀποβῇ τῶν 25 προαναπεφωνημένων αὐτοῖς, τοῦτο δόξη τὸ προρρηθέν.

44 4 p. 142, 13–15 || 5–7 p. 143, 1–6 (citāt Arist. Int. 18 b 8)
45 9–10 cf. Glycas Annal. I 216 d 8–11 || 13–15 cf. Glycas loc. cit.; Nic. Greg. in Syn. 599 b; Procl. in Remp. II p. 142, 8–16 || 15–20 cf. Glycas loc. cit.; Nic. Greg. loc. cit. || 17–19 cf. Psell. Expos. or. Chald., supra pp. 139, 1–6; 20–25; Dam. in Phaed. II 404; Nic. Greg. in Syn. 540 a || 20–22 cf. Procl. in Remp. II p. 142, 15–16 || 23–24 cf. Procl. in Crat. p. 71, 25–26

45 a² [v¹⁵] || 8 tit. habet t¹ : om. a² : Περὶ τοῦ πῶς λέγονται προγινώσκειν οἱ δαίμονες καὶ διατὶ προλέγουσιν v¹⁵ || 10 τοιούτων . . . λόγων a² : τοιούτων . . . λόγων v¹⁵ || 13 οὐρανοῖς v¹⁵ || 15 καὶ οὐς v¹⁵ || 20 ἀφαιρεπεῖς v¹⁵ || 20–22 ἐπεὶ – καθίσταται om. v¹⁵ || 23 ἀλογωτέρους] ἀλλοτριούς v¹⁵ || 25 ὁ πρότερον v¹⁵

Ταῦτα μὲν οὖν οἱ μέσοι διαιροῦσι φιλόσοφοι· ἐμοὶ δὲ ἀρέσκει μᾶλλον τὰ παρὰ τῶν καθαρῶς ἡμετέρων περὶ τῆς τούτων δεδογμένα προορρήσεως, ὅτι τὰ μὲν τῶν γενησομένων ταχύτερον ἡμῶν προλαμβάνοντες ἄνωθεν ἐξεπίστανται, τὰ δὲ παρ' ἡμῶν στοχαζόμενοι καὶ εἰκάζοντες προμηνύουσιν.

46

Περὶ τοῦ ἐσομένου

5

Εἰ τὸ ἐσόμενον, φῆς, οἶδε θεός, ὅρος ἐστὶν ἀκριβῆς τῆς τούτου ἐκβάσεως ἢ ἐκείνου πρόγνωσης· καὶ συλλογίζῃ ἐντεῦθεν ὡς οὐθ' ὁ πονηρὸς παρὰ τὴν οἰκείαν προαίρεσιν τὸ τῆς κακίας ἀνεμάξατο αἷσχος, οὐθ' ὁ ἀγαθὸς ἐντεῦθεν τὴν τῆς ἀγαθότητος ἔξιν ἐκτήσατο. ἥδει γὰρ καὶ πρὸ γεννήσεως
10 ἀμφοῖν ὁ θεὸς ὡς ὁ μὲν ἀγαθὸς ἔσοιτο, ὁ δὲ ἀποβαλὴ κακός· ἢ δὲ γνώσις αὕτη ὅρος ἐκάστω τῶν ἐναντίων ἔξεων ἀμετάθετος.

Ἀλλ', ὦ βέλτιστε, οἶδε μὲν πάντα θεός, ἀλλὰ κατὰ τὸ κρεῖττον καὶ τὴν ἑαυτῷ προσήκουσαν ἔννοιαν· οὐ μὴν διότι κρειττόνως οἶδε τὰ ὄντα καὶ τὰ ἐσόμενα, ἐκεῖνα τῆς ἰδίας μεθίσταται φύσεως. οὐ γὰρ ἐπειδὴ τῶν ὄντων
15 τὸ μὲν ἐστὶ σῶμα, τὸ δὲ ἀσώματον, καὶ τὸ μὲν ἔγχρονον, τὸ δὲ αἰώνιον, καὶ τὸ μὲν ἐστώς, τὸ δὲ κινούμενον, σωματικῶς οἶδε τὰ σώματα ἢ χρονικῶς τὰ ἔγχρονα ἢ κινουμένως τὰ ῥέοντα, ἀλλὰ ἀσωμάτως καὶ αἰδιῶς καὶ ἀκινήτως, ὅτι περ καὶ ἡ γνώσις οὐ τῷ γνωσκομένῳ ἀλλὰ τῷ γινώσκοντι προσόμοιος. κατὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον καὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐνδεχο-
20 μένως γινομένων ἀναγκαίαν μόνον τὴν γνώσιν ἔσχηκεν ὁ θεός· καὶ ὥσπερ ἀσωμάτως τὸ σῶμα εἰδῶς καὶ ἀχρόνως τὸ ἔγχρονον καὶ ἀμεταθέτως τὸ μεθιστάμενον, οὔτε τὸ σῶμα ποιεῖ ἀσώματον, οὔτε τὸ ἔγχρονον ἄχρονον, ἀλλ' ἐκείνου κατὰ τὸ κρεῖττον πάντα εἰδότος ταῦτα ἐπὶ τῆς οἰκείας ἴσταται φύσεως, οὕτω δὴ καὶ τὸ οὕτως ἢ ἐκείνως ἐσόμενον ἀναγκαίως
25 εἰδότος τοῦ κρείττονος μένει αὐτῆς ἀμφοτερεπὲς καὶ οὐ μεταβάλλεται πρὸς τὴν ἀναγκαίαν πρόγνωσιν τοῦ θεοῦ. ὅθεν ἐκεῖνος μὲν οἶδεν ὅτι πονηρὸς

45 3—4 cf. Athanas. Vit. Anton. PG 26, 889 a 13—892 c 7

46 6—11 cf. Procl. Prov. 62; Psell. Omn. doct. 17; Περὶ ὁρισμοῦ τοῦ θανάτου, infra p. 160; Ὅτι οὐκ ἀλλοιοῦνται τὰ ἐνδεχόμενα, supra p. 155 || 12—p. 160, 3 cf. Procl. Dub. 7; Prov. 64—65

45 1—2 ταῦτα — προορρήσεως om. v¹⁵ || 1 μέσοι] cf. p. 158, 11 || 3 ὅτι] καὶ v¹⁵ | προσλαμβάνοντες v¹⁵

46 a² || 5 tit. t¹: om. a² || 13 διότι Wk.: διὸ ut vid. s. l. a² || 16 σώματα Wk.: ἀσώματα a²

ἢ ἀγαθὸς ἔσομαι, καὶ οἶδεν ἀναγκαίως· ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπόλωλα τὴν ἐμὴν φύσιν, ἀλλὰ παρὰ τὴν προαίρεσιν δοκιμάζομαι καὶ τῆς ἐμῆς ἡρηται γνώμης τῶν ἀρετῶν ἢ τῶν κακιῶν ἢ ἐνέργεια.

47

P. 100 Wk. Τοῦ αὐτοῦ ἀντιγραφὴ πρὸς μοναχὸν ἐρωτήσαντα περὶ ὁρισμοῦ τοῦ θανάτου

5

Οὐχ ὥς ἠπόρηται τὸ προβληθὲν παρὰ σοῦ ζήτημα, λογιώτατε πάτερ, οὕτως ἠρώτησας· ὥς γὰρ δὴ προετινῶ, τοῦ ἐρωτηθέντος ἢ λύσις πρόχειρος. οὐδὲν γὰρ ἀόριστον τῷ θεῷ, οὔτε ζωὴ οὔτε θάνατος, οὐ γένεσις, οὐκ οὐσία, οὔτε τῶν ὄντων οὔτε τῶν γινομένων οὐδέν. εἰ γὰρ δὴ τὸ θεῖον ὅρος ἐστὶ τοῦ παντός, πῶς δὴ τι τῶν πάντων ἐκείνῳ ἀοριστήσῃ; 10 καὶ εἰ τὸ πᾶν συνειλήφει τοῦ χρόνου, μᾶλλον δὲ καὶ πρὸ χρόνου καὶ πρὸ αἰῶνος ἐφ' ἑαυτοῦ ἔστηκε, πῶς τὸ μὲν παρὸν εἰδεῖν, τῶν δὲ μελλόντων τι ἀγνοήσῃ; περὶ ἡμᾶς γὰρ ταῦτα, οἷς ὁ χρόνος καταμεμέρισται, οἷ τὸ μὲν ἐνεστὼς ἴσμεν ὅπόσον ἡμῖν εἰς γνῶσιν ἔλθοι, τὸ δὲ μέλλον παντάπασιν ἡγνοήκαμεν, ὅτι μὴδὲ συζῶμεν τῷ ἐπιόντι, ἀλλὰ τοῦ ἐσομένου τῷ κατὰ 15 τὸ ἐνεστὼς ζῆν παντάπασιν ἀπακρίσμεθα. ῥάστη τοιγαροῦν πρὸς ὅπερ ἠρώτησας ἢ ἀποκρίσις.

Τὸ δὲ θρυλλούμενον τουτὶ ζήτημα, ἵνα δὴ σοι κεφαλαιωδῶς καὶ ἐν ἐπιστολῇ σχήματι συνείρω τὸ πᾶν, οὕτω δὴ προβάλλονται οἱ δεινότεροι, οὐ περὶ ὅρου ζωῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ παντός ἐτέρου τῶν γινομένων τὸν 20 λόγον προάγοντες. ἐρωτῶσι γὰρ εἰ οἶδε τὸ μέλλον ὁ θεός· εἰτα δὴ συνομολογήσαντος τοῦ προσδιαλεγομένου (οὐδὲ γὰρ ἦν ἀντιλέγειν πρὸς κοινὴν ἔννοιαν) ἐπάγουσι· πότερον δὲ ὥριστα αὐτῷ ἢ γνῶσις τοῦ μέλλον-

47 20 cf. Anast. Sin. Quaest. 88, PG 89, 713 b; Phot. ad Amph. Quaest. 240; German. Patr. de vitae termino PG 98, 89; Ps.-Athanas. Quaest. ad Ant. 113 PG 28, 668 || 20—21 cf. Procl. Prov. 62; Psell. Ὅτι οὐκ ἀλλοιοῦται τὰ ἐνδεχόμενα, supra p. 155 || 23—p. 161, 1 cf. Amm. in Int. p. 132, 11—13

46 3 κακῶν a²

47 p⁷p⁸p⁹m⁹a⁶ || 4—5 tit. habent m⁹p⁹a⁶: Περί ὅρου ζωῆς, τοῦ Ψελλοῦ p⁸: τοῦ σοφωτάτου Ψελλοῦ ἀντιγραφὴ πρὸς ἐρώτησιν τινος μοναχοῦ περὶ ὁρισμοῦ τοῦ θανάτου p⁷v¹⁸ || 4 τοῦ αὐτοῦ] scil. Ψελλοῦ, cf. m⁹ f. 32r, p⁹ f. 71r: τοῦ σοφωτάτου Ψελλοῦ a⁶ || 6—8 Οὐχ — πρόχειρος om. p⁸ || 6 παρὰ σοῦ προβληθὲν p⁷ || 8 γὰρ om. p⁸ || 9 γινομένων p⁷ | δὴ om. p⁷ || 11 καὶ¹ om. p⁹ | συνείληφε p⁸a⁶ || 13 οἷς] ὦν p⁸ | καταμερίζεται p⁷ || 14 ἐνεστὸς p⁸: ἐστὼς p⁹m⁹ a. c. (-ος p. c. al. man.): ἐστὸς a⁶ | ὅπόσον] ὅσον p⁸ | ἔλθοι] ἔκει p⁸ || 15 ἡγνοήσαμεν p⁸ | μὴδὲ] μὴ p⁹ | τῷ² τὸ p⁸ || 16 ἐνεστὸς p⁸ || 18 τοῦτο p⁸ | post σοι add. καὶ p⁸ || 20 μόνον ζωῆς p⁷

τος ἢ ἀορισταίνει ὥσπερ ἡμῖν; δόντων δὲ ἡμῶν ὠρίσθαι αὐτῷ τὴν
 γνῶσιν (θάτερον γὰρ ἀτοπον) εὐθὺς ὡς ἐπόμενόν τι ἀτοπον ἐπιφέρουσι·
 φασὶ γὰρ ὡς, εἰ ὠρισμένως εἰδείη τὸν | τε ἐσόμενον δίκαιον ὁ θεὸς καὶ τὸν p. 101
 ἐσόμενον ἀδικον τὸν τε οὕτως ἢ ἐκείνως τεθνηξόμενον, οὐθ' ὁ δίκαιος
 5 παρ' ἑαυτοῦ δίκαιος οὐθ' ὁ ἀδικος ἀρχὴν ἀδικίας τὴν προαίρεσιν ἐκκληρώ-
 σατο· ἀλλ' οὐδ' ὁ φονεὺς ἀδικος, περιώρισται γὰρ τῷ τεθνηκότη ὁ τῆς
 ζωῆς χρόνος, καὶ εἰδότι θεῷ ὡς οὕτως τεθνήξαιτο ἐπηκολούθησεν ἢ
 ἀναιρέσεις. πῶς γὰρ ἦν εἰδέναι μὲν ὠρισμένως τὸν θεὸν ἐκείνον ἀναιρεθῆ-
 σεσθαι, ἐκφυγεῖν δὲ τοῦτον τὸν τρόπον τῆς ἀναιρέσεως; ὥστε καὶ ὁ
 10 φονεὺς προγνώσει θεία ὑπορηγηκῶς οὐ μόνον ἀθῶος παντάπασι λογισθῆ-
 σεται, ἀλλὰ καὶ ἀμοιβῆς ἄξιος ὡς τὸ τοῦ δεσπότου θέλημα ἐκτετελεκῶς.

Τὸ μὲν οὖν ζήτημα οὕτω δὴ συντιθέασιν οἱ περὶ ταῦτα δεινοί· ἡ δέ
 γε λύσις οὕτως αὐθις παρὰ τῶν σοφωτέρων ἐπάγεται πρὸς τὸ πρόβλημα,
 ὡς ἡ γνῶσις μέση οὕσα τοῦ γινωσκομένου καὶ τοῦ γινώσκοντος ὥρμηται
 15 μὲν ἀπὸ τοῦ γινώσκοντος, εἰλεῖται δὲ περὶ τὸ γινωσκόμενον καὶ ὁμοίωται
 τῷ γινώσκοντι. ὁποῖόν τι λέγω· ἄλλη ψυχῆς γνῶσις καὶ ἄλλη νοῦ καὶ ἄλλη
 θεοῦ· ἡ μὲν οὖν ψυχικῶς οἶδεν, ὁ δὲ νοερῶς, ὁ δὲ ὑπὲρ νοῦν καὶ ἐπέκεινα.
 οὐκ ἀλλοιοῦσι δὲ αἱ γνώσεις τὰ πράγματα, ἀλλ' αἱ μὲν κατὰ τὰ γινώσκοντα
 ἴστανται, τὰ δὲ γινόμενα τῆς οἰκείας οὐκ ἐξίστανται φύσεως. ὁ μὲν οὖν
 20 θεὸς ὅρος ὢν ὁ πάντων ἀκρότατος κατὰ τὴν οἰκείαν ἀκρότητα οἶδε τὰ
 πράγματα, ὠρισμένως μὲν τὰ ἀόριστα, ἀναγκαίως δὲ τὰ ἐνδεχόμενα. οὐ
 γὰρ συμμεταβάλλεται τοῖς γινομένοις, ἀλλ' ὡς ἔχει φύσεως τὴν τάξιν
 οἶδε τῶν ὄντων· τὰ δὲ κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν ῥεῖ τε καὶ φέρεται.

Φέρε γὰρ πρὸς θεοῦ· τῶν σωμάτων διεστηκότων πῶς οἶδε ταῦτα θεός,
 25 διαστατῶς ἢ ἀδιαστάτως; οὐκ ἀδιαστατῶς; οὐ γὰρ ἐρεῖς πον θάτερον·
 οὐ γὰρ δίσταται τοῖς βάθεσι τούτων ἢ τοῖς μήκεσιν ἢ τοῖς πλάτεσιν,
 ἀλλ' ἀδιάστατον αὐτῶν τὴν γνῶσιν προέλαβεν. ἄρ' οὖν τὸ οὕτως εἰδέναι
 τὰ σώματα τὸν θεὸν τὰς διαστάσεις ἐκείνων μετήμειψε; κατὰ τὸν αὐτὸν
 λόγον καὶ τὴν φύσιν ὑπὲρ φύσιν εἰδὼς καὶ τὸ ἀόριστον ὠρισμένως οὔτε

3–9 cf. Amm. in Int. p. 135, 1–11 || 14–15 Amm. in Int. p. 135, 16–17 ||
 16–17 cf. Amm. in Int. p. 135, 17sq.; Procl. Dub. 7 || 19–23 cf. Amm. in Int.
 p. 136, 1–18

1 ὠρίσται a⁶ || 5 παρ'] ἀφ' p⁷ || 7 ὡς οὕτως] ὡσαύτως m⁹a⁶ : ὡσαύτως ὅτι p⁸ |
 τεθνήξεται p⁷ || 8 ἦν] ἂν p⁷ | ὠρισμένως om. m⁹p⁹a⁶ | ἐκείνον om. p⁸ || 10 οὐ
 μόνον om. m⁹p⁹a⁶ | παντάπασι om. p⁷ || 10–11 λογισθῆσεται – ἐκτετελεκῶς
 om. m⁹p⁹a⁶ || 13 τῶν om. m⁹p⁹a⁶ | ἐξάγεται p⁸ || 15 παρὰ p⁹ a. c. : περὶ p. c.
 (al. man.?) || 16 ὁποῖόν] οἷον p⁸ | ψυχῇ p⁹ || 18 τὰ² om. a⁶ || 19 οὖν om. a⁶ ||
 21 ἐκδεχόμενα p⁷ || 24 Φέρε – θεοῦ om. p⁸ | Φέρε] φέρεται m⁹p⁹a⁶ | post τῶν
 add. οὖν p⁸ || 25 οὐκ] πάντως p⁸ || 27 ἀδιαστάτων m⁹p⁹a⁶ : ἀδιαστάτως p⁸ | αὐτῶν
 post γνῶσιν trp. p⁹ | προέλαχεν m⁹ || 28 ante κατὰ add. ὁμοίως p⁸

τὴν φύσιν μετέλλαξεν οὔτε τὴν ἀοριστίαν τῶν πραγμάτων μετέμειψεν· οὐ γὰρ αἰτία τῶν γινομένων ἢ πρόγνωσης. οὐ τοίνυν, εἰ τῶν μὲν προ-
έγνωκε τὴν φανλότητα, τῶν δὲ τὴν δικαιοσύνην προέλαβε, διὰ ταῦτα ἐξ
ἀνάγκης οἱ μὲν φαῦλοι, οἱ δὲ γεγέννηται δίκαιοι· ἀλλ' ἐκεῖνός τε κατὰ 5
τὴν οἰκειαν φύσιν τὴν γνῶσιν ἔσχε τῶν γινομένων, καὶ ἐκεῖνα κατὰ τὸν
ἴδιον εἰρμὸν φέρεται. καὶ τὸν ἀγχόνῃ τοίνυν χρησάμενον οἶδε μὲν ὡς οὕτω
τεσθνήξαιτο (μὴ γὰρ σε διαλάβῃ τὸ πρότερον ὁμολόγημα, ὡς ἡ γνῶσις
ὁμοίωται τῷ γινώσκοντι), οὐ διὰ τὴν γνῶσιν δὲ ἐκεῖνος βιαίως ἐκπέπτω-
p. 102 κεν, ἀλλὰ διὰ τὴν προαίρεσιν πονηρῶ | χρησαμένην δαίμονι. καὶ τὸ
σύμπαν εἰπεῖν, ὥστε σοι ἐπιλελῦσθαι τὸ ζήτημα, τῷ μὲν θεῷ κατὰ τὴν 10
πρόγνωσιν τῆς ἐκάστου ζωῆς τὸ συμπέρασμα ὥριται, προέλαβε γὰρ
ἐκεῖνος τὴν γνῶσιν τοῦ ἐσομένου· ἡμῖν δὲ ἀορισταίνει τὸ συμβησόμενον.
ὥστε τρόπον μὲν τινα ὥριται, τρόπον δὲ καὶ οὐχ ὥριται· ᾧ μὲν γὰρ οἶδε
θεὸς ὥριται, ᾧ δὲ ἡ πρόγνωσις οὐχ ὀρίζει τὸ γενησόμενον οὐχ ὥριται.
ἐπιδιαίτω δὲ καὶ τοῖς τῶν πατέρων ἡμῶν λόγοις, ἵν' εἰ τις μὲν ἐντόχοις 15
ὡς περὶ ὥρισμένου τοῦ συμπεράσματος τῆς ζωῆς ἡμῶν λέγουσι, τις δὲ
ὡς περὶ ἀορίστου, μὴ διαφωνεῖν πρὸς ἄλληλα οἰηθείης τὰ δόγματα,
ἀλλ' ἐπικρίνεις, ὡς ταῦτα μὲν κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ἐξενήρεται,
ἐκεῖνα δὲ κατὰ τὸν ἕτερον.

Πρὸς δὲ τούτοις εἰδέναι σε βούλομαι, ὡς οὐχ ἀπλή τις ἐστὶν ἡ καθ' ἡμᾶς 20
φύσις, ἀλλὰ πλήρεις ἐσμέν καὶ τοῦ ὄντος καὶ τῆς γενέσεως, διοικούμεθά
τε τὰ μὲν ὑπὸ προνοίας, τὰ δ' ὑπὸ φύσεως, τὰ δ' ἐκ προαιρέσεως. καὶ οὐ
τοῦτο λέγω, ὡς διέστηκέ τι τῆς προνοίας καὶ τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὅτι καὶ
τᾶλλα ἐκείθεν τὴν οὐσίαν λαχόντα ἢ φυσικῶς περὶ ἡμᾶς ἐνεργεῖ ἢ προ-
αιρετικῶς. διὰ ταῦτα τοιγαροῦν καὶ κρυμοὶ καὶ θάλαττα ἐκφέρουσιν ἡμᾶς 25
τῆς ζωῆς, ὅτι καὶ φύσεως μετεσχέκαμεν· καὶ αὐθις ἄτοποι γινώμει
σβεννύουσιν ἡμῶν τὴν ζωὴν παρὰ τὸ μέρος τῆς προαιρέσεως. ἃ πάντα
οἶδε μὲν ὥρισμένως ὁ θεός, ἐκεῖνα δὲ κατὰ τὴν ἐαυτῶν φύσιν τὴν ἐνέργειαν
ἐχουσιν.

Ἐχεις ἰδὼν τὴν λύσιν ἐπὶ βραχείας οὔτερον ἡρώτησας, πατέρων ἐμοὶ 30
λογιώτατε καὶ σεβασμιώτατε.

2—6 cf. Amm. in Int. pp. 136, 25—137, 1 || 15—17 cf. supra ad p. 160, 20 ||
21—29 cf. Psell. [de colligatione animae], supra p. 96

2 γιννομένων m²p⁹ | προέγνω p⁸ || 5 κακείνος p⁷ || 6 ὡς οὕτως m²a⁶: ὡ οὕ-
τως p⁹ || 7 διαλάβῃ m²p⁹ || 8 ἐκπέπτωκεν m²p⁹p⁸ || 9 χρησάμενος Wk. || 10 ante
τῷ add. ὅτι p⁸ | μὲν om. a⁶ || 11 τὸ ante τῆς trp. p⁷ | γὰρ] δὲ p⁸ || 13 γὰρ
om. m²a⁶ || 14 ὀρίζει p⁹ || 15 ἐντόχης p⁸ || 17 δόγματα] συμπεράσματα τῶν δογμα-
των p⁸ || 18 ἐπικρίνης p⁸ || 25 θάλατοι a⁶ || 28 ὁ om. m²p⁹a⁶ || 30—31 Ἐχεις — σε-
βασμιώτατε om. p⁸ || 30 ἰδὼν] οὐκ m²p⁹a⁶ | ἡρώτηκας p⁷

Ὁ μὲν τοι Βαβουτζικάριος ἐξ Ἑλληνικῆς φλναρίας παρεισεφθάρη τῷ βίῳ· ἔνεστι γάρ που τοῖς Ὀρφικοῖς ἔπεσι Βαβὼ τις ὀνομαζομένη δαίμων νυκτερινή, ἐπιμήκης τὸ σχῆμα καὶ σκιώδης τὴν ἵπαρξιν. ἰστορεῖ δὲ καὶ 5 Πορφύριος ὁ φιλόσοφος περὶ τῶν Τούσκων (ἔθνος δὲ οὗτοι βόρειόν τε καὶ βάρβαρον) πολλοῖς τοιούτοις ἐντετυχηκέναι νυκτερινοῖς φάσμασιν, ἃ δὴ φασὶ νυκτὸς μὲν ἐπικαίειν, ἡμέρας δὲ ἐντυγχάνειν τοῖς ἐπικανθεῖσι λεπτοῖς τισι καὶ ἁμαυροῖς σώμασι, νήμασιν ἀραχνίοις προσεικόσιν.

Ἀπὸ γοῦν τῆς Βαβοῦς ὁ Βαβουτζικάριος παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀνεπλάσθη. 10 καὶ ἔστι μὲν οὐδαμοῦ ἐπιχωριάζων τῷ βίῳ, ἀλλ' οἱ δειλότεροι τῶν ἀνθρώπων εἶναι δὴ τοῦτον τὸν δαίμονα πλάττουσιν. ἦν γάρ τις κάμοι ἀνθρωπίσκος, ἀγενής μὲν τὴν ψυχὴν, λογοποιὸς δὲ οὐχ ἥμιστά· τοῦτω γοῦν οὐ νυκτὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμέρας τὰ τοιαῦτα παρυφίστατο φάσματα· ἐώρα γοῦν τὸ μὴ ὄν, ὥσπερ ὁ Ὀρέστης τὰς Εὐμενίδας, καὶ ἐπλαττε τὸ 15 ἀνύπαρκτον· νυκτὸς δὲ βραχὺ τι προβαίνων, εἰτα δειλιάσας, ἀνέστρεφε καὶ τοῖς πολλοῖς ἀνετίπου τὸν μὴ ὄντα Βαβουτζικάριον. γίνεται δὲ τοῦτο ἐκ κοινοῦ πάθους, σώματός φημι καὶ ψυχῆς· ἡ μὲν γὰρ τῇ ἐμφύτῳ νόσῳ ταράσσεται, οἱ δὲ γε ὀφθαλμοὶ ἀσθενῶς τηνικαῦτα τῆς ὀρατικῆς δυνάμεως ἔχοντες καὶ μὴ καθαρόν τὸ φῶς ἀκοντίζοντες, δ' πάσχουσιν ἔσωθεν, 20 ἔξωθεν δοκοῦσιν ὄρα, καὶ τὸ πάθος τοῦτο δαίμων ἐκείνοις ἐνομίσθη καὶ ὠνομάσθη.

Εἰ δὲ μὴ πάντα τὸν χρόνον, ἀλλ' ἐν αἷς ἡμέραις τὴν τοῦ Χριστοῦ γένναν πανηγυρίζομεν καὶ τὸ θεῖον ἐορτάζομεν βάπτισμα, τοῦτο δὴ τὸ πάθος εἰς δαίμονα ἀναπέπλασται, θαυμάζειν οὐ χρεῖ· τηνικαῦτα γὰρ διὰ 25 τὰς ἀναγκαίας πανηγύρεις νυκτὸς παρ' ἀλλήλους οἱ ἄνθρωποι ἀφικνούμενοι τό τε πάθος ὑφίστανται καὶ ἡ τοῦ δαίμονος χώραν ἔσχεν ὑπόληψις.

48 3–4 Orph. fr. 53 || 4–8 cf. Porph. apud Procl. in Tim. II p. 11, 10–17; Psell. de Gillo, infra p. 164, 8; Kern, Hermes 54, 1919, 217–219 || 14 cf. Eurip. Iphig. Taur. 285–292; Psell. Σύνοψις περὶ τοῦ τῆς ἀστραπῆς πυρός . . . , ed. Bidez p. 63, 18–20 || 16–17 cf. Suda s. v. Σφιάλτης I p. 486, 22–24; Psell. de Gillo, infra p. 164 || 17–20 cf. Philop. An. pp. 291, 26–33; 338, 31–39

48 V^{v7} || 3 ἔνεστι | ἔστι v⁷ | καβὼ τις ὀνομαζόμενος v⁷ || 5 τῶν Τούσκων Bi. : τούτων V : τῶν [. . .]σκῶν v⁷ || 5–6 ἔθνος – βάρβαρον inserta ab alio putat Bi. || 6 ἐντετυκέναι v⁷ || 7 ἐπικαίειν v⁷ || 8 ἁμαυροῖς] ἁμα[. . .] v⁷ || 9 γοῦν τῆς Βαβοῦς] γὰρ τοῦ βα[. . .] v⁷ (mg. habet β) | ἀνεπλάσθαι v⁷ || 10 οὐδαμῶς ἐπιχωριάζων] οὐδαμῶς[. . .]πιριάζων v⁷ || 11 πλάττουσιν] [. . .]τουσιν v⁷ || 12 τὴν ψυχὴν, λογοποιὸς] τῇ ψυχῇ λο[. . .] v⁷ || 14 ὁ om. v⁷ | Εὐμενίδας] [. . .]νιδας v⁷ || 15 προβαίνων] προ[. . .] v⁷ (mg. habet βαίβ ἢ ut vid., βαλ[. . .] infra) || 16 τοῖς πολλοῖς] τὸν πολ- [. . .]ις v⁷ | ἀνετίπου om. v⁷ || 17 φημι καὶ] φημὰ καὶ ὅλο v⁷, ubi desinit

Ἡ δέ γε Γιλῶ, τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον καὶ πολυθρόλλητον ὄνομα, οὔτε δαίμων τίς ἐστίν οὔτε ἄνθρωπος ἀθρόον εἰς ὁμότητα θηρίου μετενεχθεῖς· ἀπειρῆται γὰρ πᾶσι φιλοσόφοις τῶν φύσεων ἢ μετὰβασις, καὶ οὔτε θηρίον ποτ' ἂν ἐξανθρωπισθεῖη οὔτε μὴν ἄνθρωπος εἰς θῆρα μετενεχθεῖη, 5 ἄλλ' οὔτε εἰς δαίμονα οὔτε εἰς ἄγγελον. ὀνόματα δὲ δαιμόνων καὶ δυνάμεις αὐτῶν πολλάς τε καὶ ἐν πολλοῖς γνούς οὔτε παρὰ τοῖς λογίοις οὔτε παρὰ ταῖς ἀνυρτικαῖς βίβλοις τοῦ Πορφυρίου τῇ Γιλῶ ἐντετύχῃκα. ἀπόκρυφον δέ μοι βιβλίον Ἑβραϊκὸν τοῦτο τὸ ὄνομα προσέπλασεν. ὁ δὲ τὸ βιβλίον γράψας τὸν Σολομῶντα ποιεῖται ὑπόθεσιν, κἀκεῖνον εἰσάγει ὥσπερ ἐν 10 δράματι τὰ τῶν δαιμόνων ὀνόματα καὶ τὰς πράξεις ἀγγέλλοντα. ἔστι γοῦν παρ' αὐτῷ ἡ Γιλῶ δυνάμεις τις πρὸς τὰς γενέσεις καὶ τὰς οὐσίας ἀντίθετος. αὕτη γοῦν τὰ τε κυοφορούμενα, φησίν, ἀναιρεῖ καὶ ὅποσα τῆς μήτρας διολισθῇσοι, καὶ χρόνος αὐτῇ τῆς ἀναιρέσεως ἐνιαύσιος ὥριστα· εἴτα δὴ δεσμεῖ αὐτὴν ἡ Ἀδράστεια. 15

Ἀλλ' ἦ γε τήμερον ἐπέχουσα δόξα τοῖς γραῖδιόις τὴν δύναμιν ταύτην παρέχεται· πετεροὶ γοῦν τὰς παρηγηκυίας καὶ ἀφανῶς εἰσοικίζει τοῖς βρέφεσιν· εἴτα θηλάζειν ποιεῖ ταύτας καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τοῖς βρέφεσιν ἀπορροφᾶν ὥσπερ ὑγρότητα. τὰ γοῦν συντακέντα τῶν νεογνῶν Γιλλόβρωτα αἱ περὶ τὴν λεχὸν ὀνομάζουσιν. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο πάθος σώμασιν οἰκεῖον 20 νεογιλοῖς ὥσπερ καὶ τὸ παρὰ τοῖς πολλοῖς παιδικὸν ὀνομαζόμενον. ἄλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐστὶν ἐπίληψις ἀκριβῆς διὰ τὴν τῶν μορίων ὑγρότητα πασχούσης τῆς μήνιγγος, τοῦτο δὲ σύντηξις τῶν σπλάγχνων ἀπὸ στερεήσεως, ἅτε στερεότητος στερουμένων, ὑφίζανόντων καὶ τοῖς βρέφεσιν ἐμποιοῦντων τὸν θάνατον. 25

Ὅτι μὲν οὖν πεφανέρωται ταῦτα τῷ βίῳ ἴσασιν οἱ σοφοί· σὺ δέ τι πλεόν ἐπίστασο, τὰ μὲν ἀνάγων εἰς ὑψηλοτέρας ἐννοίας, τὰ δὲ ἀπὸ δοξῶν ἀρχαίων εἰς τὰς δημώδεις ὑπολήψεις κατὰγων.

49 4–5 cf. Procl. in Tim. III pp. 294, 22–295, 14 || 8 cf. Psell. [de Babutzi-
cario], supra p. 163, 5 || 8–11 Testamentum Salomonis || 11–15 cf. Test. Sal.
13, 3–6, pp. 43*, 10–45*, 2 || 19–20 cf. P. Perdrizet, Negotium perambulans in
tenebris, Paris 1922, 20. 23 || 20–22 cf. Gal. in Hipp. Epid. VI pp. 341. 643 || 22–23
cf. Gal. de loc. affect. pp. 173–174. 193. 232

49 V^{v7} || 2 Ἡ δέ] cf. supra p. 163, 2 || 4 τῆς φύσεως All. || 7 τοῖς] ταῖς V, corr.
All. || 19 ἀπορροφ[. . .] V, corr. All. || 20 τὸ post τοῦτο add. All. || 23 τοῦτο] hic
inc. v⁷ | ἀπιστερήσεως V, corr. All. : om. v⁷ || 24 στερεότητος v⁷ : τερεότητος V,
corr. All. | στερουμένων ὑφίζανόντων] ἐτέρου [. . .] φιζανόντων v⁷ || 25 τὸν om. v⁷ ||
26–28 ὅτι – κατὰγων om. v⁷

INDEX LOCORVM

- Aetius Amidenus**
Libri medicinales
 VI 2, p. 125, 10–19: 92, 23–25
- Alexander Aphrodisiensis**
in Aristotelis de sensu
 p. 14, 18–23: 14, 22–26
 pp. 14, 24–15, 3: 14, 28–15, 3
 p. 15, 3–4: 14, 26–28
 p. 15, 10–17: 15, 4–6
 p. 16, 2–4: 15, 4–7
 p. 17, 7–8, 12: 15, 7–9
 p. 20, 18–21: 15, 8–9
 p. 22, 22–23: 15, 9–11
 p. 23, 3–7: 15, 12–17
 p. 24, 12–21: 15, 17–23
 p. 27, 7–9: 15, 23–25
 p. 32, 5–15: 15, 27–16, 2
 p. 37, 9–10: 16, 3–4
 p. 38, 2–6: 16, 4–6
 p. 39, 22–25: 16, 6–9
 pp. 40, 27–41, 6: 16, 10–15
 pp. 42, 25–43, 1: 16, 16–18
 p. 49, 25–27: 16, 18–20
 p. 59, 1–7: 16, 22–28
 p. 59, 10–15: 16, 28–17, 1
 p. 61, 11–13: 17, 2–4
 p. 75, 1–3: 17, 4–6
- Ammonius**
in Aristotelis de interpretatione
 p. 130, 23–31: 155, 22–26
 pp. 130, 35–131, 10: 155, 27–156, 10
 p. 132, 8–23: 156, 11–21
 p. 132, 11–13: 160, 23–161, 1
 p. 133, 13–16: 156, 21–24
 p. 134, 4–5: 156, 24–25
 p. 134, 21–26: 156, 25–27
 p. 135, 1–11: 161, 3–9
 p. 135, 1–2, 6–9: 156, 27–30
 p. 135, 12–23: 157, 5–13; 161, 14–17
 p. 135, 27–32: 157, 13–16
 p. 136, 1–18: 157, 16–26; 161, 19–23
 pp. 136, 25–137, 1: 157, 27–32; 162, 2–6
- p. 142, 1–6: 157, 33–158, 4
 p. 142, 13–15: 158, 4
 p. 143, 1–6: 158, 4–7
in Porphyrii Isagogen
 p. 5, 15–17: 97, 14sqq.
- Aristoteles**
de anima
 406a 12–13: 77, 16–21
 407a 2–11: 78, 16
 407b 26: 75, 15–17
 408b 27–29; 93, 30–94, 2
 412b 12: 81, 3–5
 428a 12–19: 3, 6–7
 430a 1–2: 96, 1–6
 430a 23: 2, 13–14
analytica priora
 57b 18–33: 78, 28–29
de caelo
 312b 13: 82, 1–3
de generatione et corruptione
 320b 30–31: 78, 13
 330b 3–5, 331a 17–18: 81, 22–23
 335a 5–6: 81, 20–21
de interpretatione
 18a 33–34: 155, 22–23
 18b 8: 158, 4–7
metaphysica
 1005b 19–27: 79, 2–3
 1043b 2–8: 73, 26–29
 1069b 9–13: 77, 18–21
 1072b 27: 122, 1–2
physica
 192a 21–22: 81, 25–29
 192b 13sqq.: 84, 31–85, 3
 192b 14–15: 77, 18–21
 201a 9–15: 77, 16–18
 213b 5: 77, 16–18
 225b 7–9: 77, 18–21
 240b 8–9: 77, 22–24
 243a 6–10: 77, 16–21
 258b 24–25: 77, 22–24
- Aspasius**
in Aristotelis ethica Nicomachea
 p. 4, 21–23: 17, 9–12

INDEX LOCORVM

- pp. 4, 28–5, 1: 17, 12–15
p. 6, 28–31: 17, 7–9
- Athanasius**
vita Antonii
889a 13–892c 7: 159, 3–4
- Biblia**
gen.
1, 22: 154, 24–25
1, 26: 140, 11–12
1, 26–31: 131, 12–13
2, 7: 81, 9–10
2, 9–10: 131, 1–6
3, 1–8: 85, 28
3, 24: 138, 4
exod.
20, 5: 18, 25–26
deut.
4, 24; 9, 3: 141, 9
II reg.
2, 11: 128, 7–9
Enoch
17, 1sqq.: 128, 7–9
evang. Luc.
1, 17 et 76–77: 119, 8–9
evang. Ioh.
14, 10: 141, 19–21
epist. ad Rom.
3, 5: 18, 8–9
epist. I ad Cor.
15, 52: 97, 13; 103, 16
epist. ad Col.
3, 3: 1, 20–21
epist. ad Hebr.
12, 29: 141, 9
Iac.
1, 17: 144, 9–10
- Damascius**
in Platonis Phaedonem
I 143: 111, 18–19
I 352: 124, 11–13
I 477: 124, 7–11; 126, 1–4
I 479: 125, 23–26
I 487: 100, 6–9
I 499: 100, 10
I 551: 100, 11–21
II 6: 100, 11–14
II 95: 123, 22–124, 5
II 96: 125, 23–26
II 97: 100, 2–6
II 95: 123, 22–124, 5
II 111: 100, 10
II 149: 140, 4–9
II 404: 158, 17–19
- Diogenes Laertius**
de vita et moribus philosophorum
III 60: 82, 13
- Dionysius Areopagita**
de caelesti hierarchia
120b–121b: 118, 19–23
140d: 119, 16–17
de divinis nominibus
593d: 119, 1
640d–641b: 118, 2–4
700a 13–b 8: 142, 22–26
700b: 119, 1
825b: 119, 16–17
977b: 119, 16–17
- Doctrina patrum**, ed. Diekamp
p. 176, 5–7: 120, 3–4
- Elias**
prolegomena
p. 12, 34sqq.: 97, 14sqq.
- Euripides**
Iphig. Taur. 285–292: 163, 14–15
- Eusebius**
praeparatio evangelica
IV 9, pp. 179, 15–16: 153, 9–13
IV 9, pp. 180, 17–181, 19: 153, 9–14
- Euagrius**
Kephalalaia gnostica
III 20. 25. 51: 75, 3–5. 29
III 38. 36: 75, 19–21
- Galenus**
ars medica
p. 320: 93, 3–5
in Hippocratis Epidemiarum lib.
VI pp. 341, 643: 164, 20–22
de humoribus
p. 489: 91, 12–92, 16
de locis affectis
pp. 173–174, 193, 232: 164, 22–23
quod animi mores corporis tempera-
menta sequantur
pp. 776–779: 91, 12–92, 16
p. 779, 3–4: 90, 22–23
- Glycas**
annales
216d 8–11: 158, 9–20
- Gregorius Nazianzenus**
orationes
32, 212a 12: 132, 7–8
38, 321b 1–3: 112, 12–13
38, 325b 6: 141, 21

INDEX LOCORVM

Gregorius Nyssenus

- de anima et resurrectione: 77, 7
- 49b-56a: 127, 21-23
- 128a 2-10: 80, 2
- 128b: 89, 29-33
- de opificio hominis
- 233d 1sqq.: 77, 7
- 236b: 89, 29-33
- 237b 5-c 4: 80, 2
- 237c 1-4: 76, 19-21
- 237c 4-13: 80, 5-8
- 253b 14-c 2: 80, 5-8

Hermias

- in Platonis Phaedrum
- p. 121, 5-9: 14, 5-7
- p. 121, 12-13: 14, 7-8
- p. 122, 13-14: 14, 8-10
- p. 123, 16-23: 14, 10-16
- p. 130, 11-15: 14, 16-19
- pp. 135, 26-136, 1: 12, 10-20
- p. 136, 19: 12, 21
- p. 136, 25-32: 12, 21-13, 1
- p. 137, 3. 7. 13-16: 13, 1-5
- p. 140, 1-8: 13, 5-13
- p. 140, 22-32: 13, 13-21
- p. 141, 24-27: 13, 21-25
- p. 161, 3-9: 100, 15-18

Homerus

- Il. 1, 459: 153, 16-17

Iamblichus

- de mysteriis
- p. 16, 9-11: 95, 17-18
- p. 36, 6-9: 125, 11-13
- p. 70, 17-18: 123, 7-8
- p. 71, 9-11: 123, 9-11
- p. 73, 5-7: 123, 8-9
- p. 75, 10-13: 134, 12-14
- p. 77, 8-12: 123, 11-12
- pp. 78, 16-79, 3: 123, 12-14
- p. 132, 11-17: 76, 8-9
- pp. 203, 16-204, 1: 121, 13-14
- pp. 208, 15-209, 2: 153, 14-20
- p. 212, 2-7: 124, 21-22
- p. 218, 4-9: 153, 26-27
- pp. 218, 15-18: 154, 7-8
- pp. 228, 16-229, 7: 136, 17-21
- pp. 234, 17-235, 2: 154, 7-8
- p. 254, 11sqq.: 132, 27-133, 4
- apud Stobaeum
- I p. 368, 1-6: 107, 14-16
- I p. 369, 2-3: 108, 3-4
- I p. 369, 6-17: 108, 6-15
- I p. 369, 13-14: 105, 18

Iohannes Damascenus

- expositio fidei
- 8, 38-42 et 79-107: 118, 19-23
- 10: 118, 2-4
- 26, 47-48: 2, 4-5
- 26, 48-49: 2, 15-17; 95, 8-10
- 26, 96: 102, 11-12
- 32, 1-3: 3, 3-4
- 59, 142-143: 2, 23-24
- 100, 121-122: 128, 12-15

Iustinianus

- epistula ad Menam
- p. 204, 10-11: 76, 8-9

Marinus

- vita Procli
- p. 22, 23-24: 133, 17-19

Maximus confessor

- ambigua
- 1252c: 119, 8-9
- 1321 D-1325 C: 89, 29-33
- epistulae
- 488 D-489 A: 89, 29-33

Methodius

- de resurrectione
- I 22, p. 246, 3-11: 75, 3-5

Nemesius

- de natura hominis
- p. 1, 8-9: 95, 8-10
- p. 1, 9-18: 23, 17-21
- p. 2, 1-3. 9-11. 24: 23, 21-24
- p. 3, 8-9. 15: 23, 24-25
- p. 6, 22-25: 23, 25-24, 3
- p. 8, 1-12: 24, 3-5
- pp. 9, 26-10, 1: 24, 5-6
- p. 18, 2-4: 24, 7
- pp. 18, 17-19, 4: 24, 8-13
- p. 19, 7-10. 18. 24-25: 24, 13-16
- p. 20, 3-9: 24, 16-18
- p. 22, 3-10. 19-20: 24, 18-20
- p. 23, 17-18: 24, 21-22
- p. 24, 21-22: 24, 22-23
- p. 25, 25-26: 24, 23-24
- p. 27, 2-8: 24, 25-26
- p. 28, 25-26: 24, 27-28
- p. 29, 10-13: 24, 28-29
- p. 30, 4-8: 25, 1
- p. 33, 20-21: 25, 2-3
- p. 35, 7-8: 25, 3-4
- p. 37, 24-25: 25, 4-5
- p. 40, 1-2: 25, 6
- pp. 40, 22-41, 3: 25, 6-9
- p. 41, 8-21: 25, 9-15
- p. 43, 8sqq.: 26, 3-4

INDEX LOCORVM

pp. 43, 16–44, 3: 25, 15–17
 p. 44, 9–18: 25, 17–22
 pp. 44, 24–45, 1: 25, 23–24
 p. 45, 7–18: 25, 24–28
 p. 47, 18–25: 26, 1–2
 pp. 49, 23–50, 4: 26, 4–7
 p. 50, 8–9. 19–20. 25–26: 26, 7–9
 p. 51, 6–12. 25–27: 26, 9–13
 p. 52, 9–12: 26, 13–15
 p. 56, 5–15: 26, 16–19
 p. 57, 7–10. 18–20: 26, 19–23
 pp. 57, 20–58, 2: 26, 23–25
 p. 58, 8–9: 26, 25–26
 p. 59, 2–3. 7–10: 26, 26–28
 p. 59, 13–23: 27, 3–7
 p. 61, 1: 27, 6–7
 p. 63, 2–14: 27, 8–11
 p. 65, 6–8. 19–20: 27, 11–14
 p. 66, 2–13: 27, 15–20
 p. 68, 6–8. 18–23: 27, 21–25
 p. 69, 13–14: 27, 26
 p. 70, 12–13: 27, 26–27
 p. 72, 20: 102, 11–12
 p. 73, 8sqq.: 27, 28
 p. 74, 6–7: 27, 28–29
 p. 74, 13–17: 27, 29–28, 2
 p. 75, 1–4: 28, 2
 p. 76, 6–12: 28, 3–4
 p. 77, 25: 28, 5
 p. 78, 21–25: 28, 6–8
 p. 79, 22–24: 28, 8–9
 p. 80, 19–20: 28, 10
 p. 82, 3–5. 20–21: 28, 11–15
 p. 85, 8–11: 28, 16–17
 p. 86, 1–2: 28, 17
 p. 87, 20–22: 28, 17–19
 p. 88, 3–5. 18–20: 28, 20–23
 p. 92, 13–18: 28, 24–26
 p. 93, 16–18: 28, 26–27
 p. 94, 15–16: 108, 25–27
 p. 94, 17–21: 28, 28–29
 p. 95, 3–4: 29, 1–2
 p. 96, 14–16. 21–27: 29, 2–6
 p. 98, 5–7: 108, 27–109, 1
 p. 99, 11–15. 22–23: 29, 7–9
 p. 99, 14–16: 109, 1–3
 p. 100, 9–17. 22–24: 29, 9–12
 p. 101, 2–4: 29, 12–14; 109, 3–4
 p. 102, 2. 8: 29, 14–15
 p. 102, 8–9: 109, 4–5
 p. 103, 9–14: 29, 16–17
 p. 106, 15–20: 29, 18–19
 p. 109, 10–12: 29, 19–21
 p. 112, 13–15. 19–21: 29, 21–23
 p. 113, 17–20: 29, 24–26

p. 114, 5. 23: 29, 26–28
 p. 115, 13–14: 29, 28–29
 p. 116, 5–6: 29, 29–30
 p. 117, 2–4: 29, 30–30, 2
 p. 119, 11–15. 23–25: 30, 3–6
 p. 125, 4–5: 30, 7
 p. 127, 2–3: 30, 7–9
 p. 128, 10–14: 30, 9–10
 p. 130, 7–10: 30, 10–12
 pp. 130, 22–131, 2: 30, 12–13
 p. 131, 20–27: 30, 13–16

Nicephorus Gregoras

scholia in Synesii libr. de insomniis
 540a: 158, 17–19
 540a 13–b 3: 145, 1–3
 540b 6–9: 145, 4–6
 540b 10–c 1: 133, 16–20
 541a 2–8: 132, 26–133, 4
 575a 1–7: 148, 3–9
 581b 2–10: 143, 19–144, 1
 584a 7–b 5: 127, 5–11
 585a 10–b 1: 127, 27–128, 7
 585b 3–11: 126, 16–22
 587b 1–5: 127, 27–128, 7
 591b 8–592a 4: 138, 10–14
 599b: 158, 13–20
 599b 7–9: 145, 1–3
 619b 4–8: 140, 12–15

Olympiodorus

in Platonis Alcibiadem
 15, 7–8: 124, 22–23
 17, 9: 126, 9–11
 17, 12–19, 6: 123, 22–124, 5
 19, 4–10: 125, 7–11. 19–21
 19, 12–14: 124, 11–13
 19, 14–15: 125, 23–26
 20, 1–2: 125, 13–14
 20, 3–14: 125, 14–15

Oracula Chaldaica

1, 1: 20, 3; 131, 24; 141, 23
 1, 3–4: 138, 4
 1, 9: 20, 8
 1, 10: 145, 11
 3: 141, 12–14
 7: 139, 8–10
 8, 2–3: 149, 24–26; 150, 6–7
 10: 142, 20
 13: 144, 3
 14: 141, 3
 18: 146, 13; 148, 23
 32, 2: 149, 23
 37: 148, 9–11

INDEX LOCORVM

37, 1: 99, 19
 37, 5-16: 19, 11-13
 37, 6: 149, 23-24
 46: 146, 19-20; 149, 30-150, 1
 52: 133, 24-134, 2; 135, 8-10
 52, 1: 149, 21-22
 57: 146, 9-10
 77: 145, 23-25
 79: 133, 7
 82: 149, 27-28
 88: 136, 14-16
 89: 150, 28-29
 90: 138, 25-28
 96: 140, 19-22
 96, 1-2: 147, 22-23
 96, 3: 20, 9-11; 87, 20
 97: 136, 23-26
 101: 136, 5
 103: 143, 19
 104: 137, 18-20
 106: 134, 27
 107: 18, 15-24; 129, 17-28
 107, 3: 135, 2-3
 107, 10: 138, 3-4
 108, 1: 140, 10
 109: 144, 13-16
 110: 131, 15-18
 112: 137, 9-11
 115: 142, 10-12
 124: 142, 3
 127: 134, 17
 128: 138, 15-17
 128, 1: 134, 21
 134, 1: 146, 10-12
 135, 3: 150, 30
 147: 134, 3-7
 148: 135, 19-22
 149: 144, 27-29
 150: 132, 26
 157: 138, 8
 158, 1: 127, 24
 158, 2: 126, 15
 159: 139, 27-29
 161: 139, 18
 162: 18, 26; 143, 9
 163, 1-2: 146, 10-12
 164: 132, 15-17
 165: 138, 1
 169: 146, 17-18; 149, 14
 206: 133, 16
 212: 143, 1

 Origenes
 contra Celsum
 IV 57, V 18-19, VII 32: 75, 3-5

de principiis
 II I, p. 107, 11-13: 75, 19-21

 Orphicorum fragmenta
 53: 163, 3-4

 Pausanias
 X 28, 7: 153, 26-27

 Philoponus
 de anima
 pp. 1-606 (passim): 30, 18-72, 13
 pp. 1-2: 2, 3-17
 p. 1, 9-15: 119, 9-12
 p. 5, 34-35: 2, 8-9
 p. 6, 11: 2, 9-10
 p. 6, 26-27: 2, 10-11
 p. 7, 23-27: 106, 9-11. 25-26
 p. 12, 20-23: 103, 12-14
 p. 18, 10-19: 108, 16-23
 p. 24, 24-27: 96, 12
 p. 26, 6-11: 75, 17-19
 p. 71, 20-22: 96, 10-11
 p. 95, 2-6: 96, 15-16
 p. 140, 12-13: 75, 29
 p. 140, 16-17: 75, 17
 p. 141, 24-29: 75, 10-15
 p. 160, 30-35: 79, 25-26
 pp. 164, 22-165, 2: 93, 30-94, 2
 p. 183, 19-20: 95, 17-18
 p. 192, 22-29: 107, 8-11
 pp. 194, 29-195, 5: 107, 20-25
 p. 196, 7-17: 107, 8-11
 pp. 208, 37-209, 1: 103, 6-8
 p. 217, 27-28: 75, 10-15
 p. 291, 26-33: 163, 17-19
 p. 338, 31-39: 163, 17-19
 p. 533, 25-34: 96, 1-6
 in Aristotelis analytica priora
 p. 414, 10-13: 78, 28-29
 in Aristotelis libr. de generatione et
 corruptione
 p. 129, 25: 82, 1-3
 in Aristotelis physica
 p. 340, 4: 77, 22-24
 p. 346, 1-2: 77, 22-24

 Plato
 Axiochus
 367b 6: 80, 14
 Epinomis
 987d 9-e 1, 988a 1-5: 155, 6-8
 Leges
 716a 3: 18, 8-9
 Meno
 70a 1-4: 82, 13-14
 99e 5-6, 100b 2-4: 82, 17

INDEX LOCORVM

Parmenides

144e 5: 122, 16
 Phaedo
 62b 3-5, c 7: 129, 11-14
 62b 4: 84, 26
 66bd: 2, 15-17
 69c 2-7: 94, 5-11
 78c 1-3: 140, 25
 81e 6: 106, 12-18
 82b 7: 106, 21
 82c 2-8: 105, 26-27
 83d 1-4: 94, 23-25, 28-29
 83d 4: 84, 26
 107esqq.: 84, 5
 108a 7-8: 100, 17
 112e 4-114b 6: 105, 2-5
 114ab: 105, 24-25
 117e 7-118a 4: 102, 20-24
 Phaedrus
 246a 3-b 3: 13, 27-14, 2
 246a 6sqq.: 83, 29-32
 246b 6-7: 14, 2-3
 246e: 89, 16
 246e 4-247a 2: 12, 3-6
 247a 8-b 1: 135, 4-5
 247c: 122, 4
 247c 3-e 2: 130, 27-28
 247d 5-249b 5: 104, 18-19
 248b 4: 87, 21-22
 248b 5: 105, 21
 248b 6: 1, 7-8
 248b 6-c 2: 130, 27-28
 253b: 89, 16
 Philebus
 64c 1: 113, 12-13
 Respublica
 436b 8-9: 79, 2-3
 508cd: 95, 8-10
 533d: 95, 8-10
 573esqq.: 91, 12-92, 16
 615de: 105, 8
 620e 6-a 1: 132, 18
 Sophistes
 248e 6-249a 1: 121, 25-29
 249a 1: 122, 1
 Symposium
 202e 3-4: 126, 7-9
 Timaeus
 27d 6-28a 2: 132, 9-10
 28a: 116, 12-14
 28b: 116, 14-15
 28c 3-4: 120, 24; 140, 12-13
 29b: 116, 12-14
 29e 2: 122, 12-14
 30d-31a: 116, 12-14

35a 1-4: 106, 22-23

35b 4-36b 6: 3, 15-4, 4

36b 6-d 7: 6, 21-7, 11

42c 6-7: 105, 17-18

42d 6: 105, 14

42e 5-6: 121, 12

43d 8: 105, 19-20

81c 6-7, d 4-7: 96, 22-97, 1

Plotinus

Enneades

I 1, 1, 4-5: 74, 11-13

I 1, 1, 12-13: 73, 18

I 1, 2, 1-2: 73, 25-26

I 1, 2, 2-7: 73, 29

I 1, 5, 1-2: 74, 2-3

I 1, 5, 4: 74, 19-20

I 1, 7, 1-5: 74, 13-15

I 1, 7, 16-17: 74, 20-22

I 1, 9, 6-12: 74, 23-26

I 1, 9, 20-21: 74, 22-23

I 6, 6, 16-28: 115, 2

I 6, 6, 25-27: 117, 10-13

I 6, 8, 25: 1, 15-16

I 8, 1, 1-6: 83, 26-28

I 8, 2: 84, 8

I 8, 2, 23: 84, 10-12

I 8, 3: 104, 1-2

I 9, 1-2: 128, 18

III 2, 3, 13-16: 117, 2-5

III 4, 2, 17-24: 106, 9-11, 25-26

IV 3, 25: 93, 30-94, 2

IV 3, 26, 26: 94, 23-25

IV 3, 32, 13-20: 94, 14-18

IV 4, 1, 10-11: 94, 18-19

IV 4, 3, 11-12: 96, 12-15

IV 4, 6, 13-16: 95, 1

IV 4, 9sqq.: 94, 31-95, 5

IV 4, 12, 46-47: 121, 19-20

IV 7, 5, 7-20: 77, 9

IV 8, 2, 26-30: 121, 11-13

IV 8, 2, 50-54: 95, 2-5

IV 8, 5, 28-6, 16: 122, 7-10

V 1, 1, 1-2: 100, 12-13

V 1, 1, 2-3: 1, 14-15

V 1, 1, 32-33: 95, 8-10

V 8, 1, 14-18: 115, 4-5

V 8, 2, 13-15: 115, 5-6

V 8, 2, 17-19: 115, 6-8

V 8, 2, 31-38: 115, 8-11

V 8, 3, 1-10: 115, 11-17

V 8, 3, 18-23: 115, 17-19

V 8, 3, 26-27: 115, 19-21

V 8, 4, 3-15: 115, 21-24

V 8, 4, 26-38: 115, 27-116, 6

INDEX LOCORVM

- V 8, 4, 43-48: 116, 6-7
V 8, 6, 9: 116, 8
V 8, 7, 12-15: 116, 15-16 et 19-23
V 8, 7, 36-44: 116, 24-30
V 8, 8, 21-23: 117, 1-2
V 8, 9, 2-4: 117, 6-7
V 8, 9, 43-44: 117, 13-14
V 8, 13, 14-15: 117, 14-15
V 9, 2, 18-26: 113, 12-13
V 9, 3, 9-32: 112, 20-28
V 9, 3, 25-26: 120, 24
V 9, 3, 33-35: 113, 10-11
V 9, 4, 12-17: 113, 5-7
V 9, 5, 4-12: 120, 26
V 9, 5, 12-16 et 22-28: 113, 13-16
V 9, 5, 36-41: 113, 22-25
V 9, 6, 1-3: 113, 25-27
V 9, 6, 8-13: 113, 27-114, 2
V 9, 7, 9-12: 114, 2-3
V 9, 8, 3-7: 114, 3-6
V 9, 8, 11-12: 114, 6-7
V 9, 8, 16: 114, 7
V 9, 8, 21-22: 114, 8-9
V 9, 9, 6-10, 2: 114, 10-17
V 9, 10, 9-11: 114, 17-19
V 9, 10, 17-19: 114, 19-20
V 9, 11, 1-6: 114, 20
V 9, 11, 13-15: 114, 20-21
V 9, 12, 2-10: 114, 22-23
V 9, 13, 4-5: 114, 23-24
VI 3, 9, 32-36: 104, 2
VI 7, 14, 11-23: 122, 16
- Plutarchus**
quomodo adulator ab amico inter-
noscatur
67 A: 80, 21
de primo frigido
13-14: 81, 20-21
14, p. 950 E: 81, 31-32
14, p. 950 F: 81, 25-29
16, p. 952 B: 81, 23-24
- Porphyrius**
de abstinencia
p. 150, 5-13: 154, 7-11
p. 168, 12-13: 125, 11-13
p. 172, 4: 124, 21-22
ad Anebonem: 155, 13-14
ad Gaurum: 77, 6
p. 35, 11: 98, 18-19
p. 48, 26-27: 98, 28
p. 49, 10-21: 98, 24-99, 5; 102,
19-103, 4
p. 49, 11-12: 99, 23-24
p. 49, 15-16: 98, 19-20
p. 50, 1-2: 98, 20-22
sententiae
8: 97, 3-5
13 p. 5, 10: 120, 3
25: 76, 6; 120, 5-6
32: 109, 14-110, 17; 110, 26-111,
16
33 p. 35, 20-21: 103, 2
33 p. 36, 12-17: 120, 8-12
34 p. 38, 6: 120, 12
36: 122, 16
36 p. 41, 4-7: 120, 12-14
37 p. 43, 4-5: 120, 15-16
σύμμικτα ζητήματα
p. 69: 108, 4-5
apud Stobaeum
I p. 350, 12-23: 107, 7-8
I p. 350, 19-25: 108, 6-15
I p. 350, 22-25: 105, 18
I p. 352, 14-26: 108, 3-4
I p. 353, 1: 107, 8-11
I p. 353, 4-11: 107, 20-25
I pp. 353, 12-354, 6: 108, 3-4
I p. 354, 9-11: 108, 1-3
I p. 354, 11-13: 107, 14-16
- Proclus**
in Platonis Alcibiadem
68, 8: 126, 5-7
68, 11: 124, 5-6
69, 10-70, 3; 70, 14-15: 126, 1-4
69, 15-70, 2: 126, 9-11
70, 4-7: 124, 22-23
71, 3-72, 12: 123, 22-124, 5
71, 13-14: 125, 15-16
72, 4-12: 125, 7-11. 19-21
72, 18-19: 125, 14-15
72, 20-73, 1: 100, 2-6
73, 1-2: 100, 11-14
74, 10-75, 1: 124, 22-23
281, 16-282, 2: 100, 6-9
de arte hieratica
p. 148, 12-14: 125, 17-19
pp. 148, 22-149, 1: 154, 7-8
pp. 149, 28-150, 5: 153, 5-9
p. 150, 15: 125, 3-5
pp. 150, 24-151, 9: 125, 17-19
p. 151, 14-15: 153, 9-13
in Platonis Cratylum
p. 25, 15: 125, 13-14
pp. 30, 30-31, 1: 140, 12-17
p. 31, 5-17: 143, 2-8
p. 31, 8-16: 135, 23-136, 2
p. 32, 18-23: 145, 12-21
p. 35, 22-24: 124, 16-20

INDEX LOCORVM

p. 35, 24–26: 143, 2–8
 p. 54, 5–7: 122, 14–15
 p. 68, 16–19: 124, 22–23
 pp. 69, 13–70, 5: 124, 23–125, 2
 p. 71, 20–21: 125, 22–23
 p. 71, 25–26: 158, 23–24
 p. 72, 3–6: 125, 19–21
 p. 76, 6–8: 138, 11–13
 p. 76, 12–15: 139, 21–23
 pp. 105, 26–106, 2: 135, 15–18
 decem dubitationes
 7: 159, 12–160, 3; 161, 16–17
 30: 102, 4–16
 elementatio theologica
 20: 19, 15–19
 35: 118, 4–17
 39: 118, 25–30; 142, 22–26
 64: 101, 6–13
 81: 101, 4–6; 119, 4–5
 90: 119, 14–16 et 18–20
 103: 119, 21–23
 109: 119, 26–30
 110: 117, 16–19
 129: 101, 6–13
 166: 21, 3–6
 167: 21, 6–7
 168: 21, 7–8
 170: 21, 8–10
 171: 21, 11
 172: 21, 14–15
 173: 21, 11–14
 174: 21, 15–16; 121, 18–19
 175: 21, 16–17
 176: 21, 17–18
 177: 21, 18–19
 178: 21, 19–20
 179: 21, 25
 180: 21, 20–21, 25–30
 181: 21, 21–22
 182: 21, 22
 183: 21, 23–25
 184: 22, 4–6
 185: 22, 7–9
 186: 22, 9–12
 187: 22, 12–14
 188: 22, 14–15
 189: 22, 15–16
 190: 22, 16–17
 191: 22, 17
 193: 22, 18
 194: 22, 18–19
 195: 22, 19–20; 106, 23–24
 196: 22, 21–23
 198: 22, 23–26
 199: 22, 24–25

200: 22, 26–23, 2
 201: 23, 2–5
 202: 23, 5–7
 204: 23, 7–9
 205: 23, 9–11
 206: 23, 11–12
 208: 23, 12–13
 209: 23, 13; 76, 8–9
 210: 23, 13–14
 211: 23, 14–15
 excerpta ex comm. in oracula Chal-
 daica
 p. 206, 3: 100, 14
 p. 206, 7–11: 138, 18–19
 p. 206, 7–14: 17, 19–24
 p. 206, 12–16: 128, 5–7
 p. 206, 17–21: 17, 24–18, 1
 pp. 206, 22–207, 2: 142, 16–19
 pp. 206, 23–207, 8: 18, 1–6; 106,
 19–20
 p. 207, 1–2: 1, 2–4; 137, 5–8
 p. 207, 5–8: 137, 12–14
 p. 207, 6: 134, 22–23
 p. 207, 15–17: 134, 20
 pp. 207, 25–208, 1: 129, 5–6
 p. 208, 8: 18, 7
 p. 209, 7–13: 19, 24–20, 1
 p. 209, 14–29: 141, 24–142, 2
 p. 210, 1–28: 145, 12–21
 p. 210, 8–9: 20, 1–2
 p. 210, 12–19: 141, 15–19
 p. 210, 26–27: 106, 18–19; 131, 8–9
 p. 211, 1–8: 20, 3–7
 p. 211, 18–21: 142, 16–19; 144, 17–
 21
 p. 211, 21–25: 142, 13–15; 144, 21–
 24
 pp. 211, 21–212, 3: 20, 12–15
 p. 211, 24–25: 106, 23
 p. 212, 4–6: 144, 24–26
 p. 212, 5: 20, 16
 p. 212, 7–12: 20, 16–22
 de malorum subsistentia
 3, 11–17: 102, 14–15
 11, 1: 101, 24
 28, 10–12; 56, 15–17; 60, 4–5: 102,
 12–14
 41, 10–11: 102, 14–15
 50, 23sq.: 102, 15–16; 144, 5–7
 in Plotinum commentaria: 73, 17–
 74, 30
 de providentia
 2, 5–7: 143, 22–23
 11, 11–23; 12, 6–8: 143, 20–21
 13–14: 143, 22–144, 1

INDEX LOCORVM

- 62: 159, 5–11; 160, 20–21
64–65: 159, 12–160, 3
in *Platonis Rempulicam*
I p. 85, 4–5: 94, 5–11
II p. 118, 15–18: 126, 9–11
II p. 125, 2sqq.: 94, 5–11
II pp. 127, 25–128, 2: 100, 6–9
II pp. 128, 3–134, 3: 100, 10
II p. 142, 8–16: 158, 13–15. 20–22
II p. 159, 6–10: 137, 21–26
II pp. 164, 7–21; 165, 18–21; 166, 16–167, 24; 168, 14–26: 100, 25–26
II pp. 180, 8–18; 182, 1–4: 143, 11–14
II pp. 271, 14–272, 22: 100, 2–6
II pp. 309, 28–312, 5: 106, 12–18
II p. 310, 18–24: 124, 23–125, 2
II p. 332, 22–25: 100, 11–14
II p. 345, 14–26: 132, 22–25
theologia Platonica
I p. 110, 10–12: 1, 15–16
in *Platonis Timaeum*
I p. 38, 24–26: 18, 9–13
I p. 202, 17: 135, 2–3
I p. 215, 25–29: 106, 19–20
I p. 300, 13–24: 120, 29–121, 3
I pp. 300, 28–302, 24: 123, 1–3
I p. 305, 28: 122, 16
I p. 307, 6–7: 120, 24
I p. 312, 27–28: 116, 15–18
I pp. 351, 20–352, 24: 122, 21–24
I pp. 360, 28–361, 5: 101, 6–17
I p. 390, 10–19: 121, 3–9
I p. 396, 5–6: 121, 18–19
I p. 431, 20–23: 122, 4–5
II p. 11, 10–17: 163, 4–8
II p. 16, 22–23: 121, 24
II p. 49, 12–25: 19, 20–23
II p. 51, 5: 96, 22–97, 1
II pp. 56, 21–57, 9: 19, 20–23
II p. 70, 26–29: 121, 11–13
II p. 129, 24–29: 135, 11–14
II pp. 132, 10–135, 20: 122, 17–19
II p. 145, 11–17: 121, 15–17
II p. 147, 23sqq.: 19, 15–19
II p. 175, 7–14: 4, 5–11
II pp. 175, 22–176, 10: 4, 11–23
II p. 176, 14–20: 4, 23–29
II pp. 176, 25–178, 16: 4, 29–6, 10
II p. 179, 9–15: 6, 11–15
II p. 179, 10–18: 10, 2–8
II p. 179, 14–16: 9, 23–24
II p. 179, 15–16: 9, 12
II p. 179, 27–28: 10, 9–10
II p. 186, 14–17: 9, 13–18
II p. 189, 7–15: 9, 13–18
II p. 198, 17–23: 11, 30–31
II p. 199, 6–16: 11, 28–30
II p. 203, 1–6: 11, 25–27
II p. 205, 27–30: 11, 22–25
II p. 207, 11–14: 11, 20–22
II pp. 229, 33–230, 2: 11, 14–15
II p. 230, 10–13: 11, 16–18
II p. 231, 9–15: 11, 9–14
II p. 233, 15–17: 11, 18–19
II pp. 237, 30–238, 4: 7, 12–16
II p. 238, 7–12: 7, 16–19
II p. 239, 5–10: 1, 2–4; 7, 21–23
II p. 240, 15–22: 7, 23–28
II p. 240, 24–28: 7, 28–31
II p. 244, 19–21: 7, 31–8, 2
II p. 247, 10–23: 8, 2–10
II p. 251, 2–7: 8, 11–12
II p. 253, 4–5. 8–10: 8, 13–16
II p. 258, 16–20: 8, 16–19
II p. 259, 2–3. 8–10: 8, 19–21
II p. 259, 27–29: 8, 21–22
II p. 260, 2–7: 8, 23–25
II p. 261, 16–19: 8, 25–27
II pp. 261, 30–262, 2: 8, 27–30
II p. 262, 8–10: 8, 30–32
II p. 265, 8–17: 10, 18–25
II p. 265, 22–24: 10, 25–26
II pp. 265, 19–266, 6: 10, 26–29
II p. 266, 19–20: 10, 29–30
II p. 266, 26–31: 9, 3–5
II p. 267, 8–11: 11, 1–3
II p. 270, 4–9: 11, 3–7
II pp. 285, 23–286, 12: 103, 5sqq.
II p. 308, 14–21: 2, 17–19
II p. 314, 24–29: 132, 13–14
III p. 7, 4–16: 121, 22–23
III p. 53, 6–9: 122, 26–123, 1
III p. 80, 5–9: 124, 16–20
III pp. 104, 27–105, 3: 122, 14–15
III p. 178, 4: 121, 18–19
III pp. 215, 6–216, 17: 124, 7–11
III p. 223, 6–7: 121, 12
III pp. 225, 32–226, 4: 121, 9–11
III p. 226, 3–5: 122, 7–10
III p. 230, 8–23: 105, 10–16
III p. 233, 27–32: 105, 10–16
III p. 235, 11–25: 105, 10–16
III p. 236, 27–30: 105, 28–106, 1
III pp. 236, 31–238, 26: 103, 5sqq.
III p. 237, 2–22: 105, 10–16
III p. 240, 9–13: 105, 10–16
III p. 249, 12–16: 135, 14–15
III p. 282, 2–6: 87, 15–17; 91, 4–7

INDEX LOCORVM

- III p. 285, 3–8: 105, 10–16
 III p. 290, 3–7: 18, 9–13
 III pp. 294, 22–295, 14: 106, 12–18; 164, 4–5
 III pp. 299, 31–300, 10: 103, 5sqq.
 III p. 323, 7–10; p. 325, 12: 96, 22–97, 1
 III pp. 338, 26–340, 25: 105, 19–20
- Psellus
 de omnifaria doctrina
 17: 159, 5–11
 33, 2: 81, 3–5
 35, 1: 81, 3–5
 36, 4–9: 73, 19–24
 36, 10–13: 74, 4–8
 47: 2, 15–17
 47, 11: 95, 8–10
 59: 77, 7; 89, 29–33
 60: 98, 24–99, 5; 103, 1–2
 101: 142, 22–26
 105: 143, 20–144, 1
- Scholias in Homeri Iliadem
 pp. 55, 29–56, 2: 153, 14–19
 p. 143, 13–15: 153, 9–13
- Simplicius
 in Aristotelis de anima
 p. 47, 8–13: 96, 15–16
 pp. 49, 37–50, 1: 96, 7–8
 p. 60, 3–11: 79, 21–26; 80, 16–17
 p. 60, 14–16: 80, 16–17
 p. 60, 16–19: 80, 10–13; 80, 22–27
 p. 60, 24–25: 81, 3–5
 p. 223, 11–12: 95, 15–16; 96, 9
 p. 227, 35–36: 96, 7–8
 p. 236, 18–28: 96, 1–6
 p. 258, 14–16: 96, 7–8
 p. 312, 12–18: 95, 20–21; 96, 11
 p. 312, 38: 95, 20
- in Aristotelis categorias
 p. 7, 29–32: 77, 30–78, 1
 in Aristotelis physica
 p. 282, 32sqq.: 84, 31–85, 3
 p. 404, 16–21: 77, 30–78, 1
 p. 1027, 13: 77, 26
 p. 1247, 27–28: 77, 30–78, 1
 p. 1249, 12–17: 77, 30–78, 1
 p. 1252, 17: 77, 26
 in Aristotelis de caelo
 p. 640, 27–31: 77, 30–78, 1
- Suda
 lexicon
 I p. 486, 22–24: 163, 16–17
 III p. 162, 28–29: 112, 12–13
 III pp. 403, 31–404, 7: 93, 30–94, 2
- Synesius
 Aegyptii
 pp. 64, 16–65, 4: 88, 29–89, 5
 epistolae
 140 pp. 245, 20–246, 2: 109, 8–13;
 110, 17–18
 de insomniis
 p. 152, 6–10: 130, 1–2
 p. 163, 6–10: 127, 5–11
- Syrianus
 in Aristotelis metaphysica
 pp. 6, 36–7, 3: 72, 15–18
 p. 7, 8–18: 72, 18–73, 4
 p. 7, 22–28: 73, 4–10
 p. 7, 31–32: 73, 10–12
 p. 7, 35–36: 73, 14–16
- Testamentum Salomonis: 164, 8–11
 13, 3–6: 164, 11–15
- Thucydides
 I 20: 155, 8–10

INDEX NOMINVM

- Ἀβδηρίτης 38, 24
 Ἀδάμ 81, 9
 Ἀδράστεια 164, 15
 Αἰγύπτιοι 8, 7; 29, 18
 Αἰδης 153, 27
 Ἀλέξανδρος ὁ Ἀφροδισιεύς 32, 32; 63, 1; 67, 22; 77, 25
 Ἀμμώνιος 77, 25
 Ἀμούς ὁ Αἰγύπτιος 89, 15
- Ἀναξιμένης 32, 22
 Ἀνδρόνικος {ὁ Παλαιολόγος} 104, 15;
 106, 27
 Ἀνεβώ 155, 12
 Ἀπολινάριος 23, 18
 Ἀπόλλων 89, 16; 147, 4. 11
 Ἀρεῖος 120, 4
 Ἀρης 58, 30
 Ἀριστοτέλης 15, 4. 14. 23; 16, 3. 21;

INDEX NOMINVM

- 23, 18; 25, 24; 26, 4; 29, 24; 31, 9.
19; 33, 3; 36, 12. 24; 37, 1; 39, 7.
27; 40, 3. 6. 11. 20; 41, 15; 43, 25;
44, 2. 7; 45, 3. 25; 47, 6; 49, 15.
16; 53, 24; 58, 20; 59, 21; 60, 13.
14; 61, 15; 62, 18; 64, 5. 14; 65, 31;
66, 14. 28; 67, 8; 69, 12. 26. 27; 70,
8; 71, 15; 75, 16; 77, 16. 22. 27.
29; 78, 7. 12; 79, 7; 96, 1; 103, 7;
106, 30; 107, 5. 8; 111, 21; 148, 17;
152, 22
Ἀριστοτελικοί 72, 5
Ἀσκληπιάδης Περγαμηνός 93, 4
Ἀσσύριοι 151, 16
Ἀτλαντικός 9, 7
Ἀφροδίτη 58, 30
Ἀχελῷος 56, 14
Ἀχιλλεύς 36, 32

Βαβυλωνίαι 163, 2. 9. 16
Βαβὺ 163, 3. 9
Βάκχαι 154, 10

Γαβριήλ 133, 2
Γαληνός 58, 23
Γιλλόβρωτα 164, 19
Γιλλώ 164, 2. 8. 12
Γρηγόριος (Nazianzenus) 132, 7
Γρηγόριος Νυσσαεύς 77, 7; 80, 2; 89,
32; 127, 23

Δαμάσκιος 77, 25
Δελφοί 155, 8
Δήλιον 70, 11
Δημόκριτος 15, 17. 19; 32, 23
Διονύσιος 29, 2
Διονύσιος Ἀρεοπαγίτης 119, 1
Διόνυσος 147, 10; 154, 10

Εβραϊκός 133, 2; 164, 9
Εβραῖοι 155, 16
Εκάτη 133, 24; 135, 9. 11; 146, 18;
147, 7. 9; 149, 14. 17. 19. 21. 23. 26;
150, 5. 13; 151, 24; 152, 8
Εκατικός 133, 16, 17. 24
Ἑλλην, Ἑλληνες 12, 22; 13, 3. 4; 17,
17; 21, 2; 34, 20. 27; 73, 2. 19; 77,
2; 87, 17; 88, 23; 89, 31; 106, 6;
109, 14; 116, 9; 117, 27; 120, 24;
121, 1; 126, 1; 143, 20; 153, 2. 5.
16; 154, 13. 27; 155, 1. 7. 9. 11. 14.
18
Ἑλληνικός 10, 27; 17, 16; 21, 3; 22, 2;
89, 28; 102, 3; 117, 23; 118, 18;
120, 1. 20. 22; 123, 15. 19; 126, 12;
127, 14; 130, 1; 133, 1. 4; 158, 11;
163, 2
Ἐμπεδοκλῆς 15, 15; 44, 15
Ἐνώχ 128, 8
Ἐπικούρειοι 26, 25
Ἐπίκουρος 30, 7
Ἐρκουλιανός 109, 7
Ἐρμῆς 58, 29; 147, 4; 155, 17
Ἑστία 12, 6. 11. 16; 13, 14. 16. 21. 23
Ἐδάγριος 75, 3
Ἐυδόκιμος 88, 16
Ἐυμενίδες 150, 9; 163, 14
Ἐννόμιος 25, 15

Ζεύς 12, 3. 10. 16. 24; 13, 2. 9. 16. 20.
24; 58, 30
Ζήνων 29, 1

Ἡλίας (Θεσβίτης) 128, 7
Ἥλιος 58, 30; 134, 9
Ἥρα 13, 21
Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός 32, 20
Ἡράκλειτος 32, 21

Θαλῆς 32, 22; 44, 20; 70, 12
Θεμιστιος 59, 27; 62, 1
Θεόφραστος 77, 27

Ίάκωβος 144, 8
Ίάμβλιχος 78, 3; 89, 26; 111, 18; 117,
20; 148, 18; 152, 23
Ἰππαρχος 26, 22
Ἰπποκράτης 25, 26
Ἰππων (ὁ ἄθεος) 32, 23
Ἰωάννης (Philoponus) 77, 26

Καλλίας 72, 24
Κλέων 62, 23
Κριτίας 32, 25; 82, 5
Κρόνος 58, 31

Λεύκιππος 32, 24
Λύδιος 43, 16

Μάξιμος 89, 33
Μαρίνος 67, 23
Μιχαήλ 133, 2
Μωσαϊκός 107, 1; 139, 16; 140, 11;
154, 23. 25
Μωυσῆς 130, 27

Νηρηίδες 124, 27
Νουμήνιος 32, 31

Ξενοκράτης 35, 24; 39, 22

INDEX NOMINVM

- Όλυμπος* 13, 11
Όμηρος 80, 20; 153, 16
Ορέστης 163, 14
Ορφικοί 163, 3
Ορφικός 89, 14; 91, 6
Όσιρις 88, 30; 147, 4. 10

Περίπατος 73, 26
Πέρσαι 81, 26
Περσεφόνη 153, 27
Πλάτων 3, 10. 16; 4, 5. 7. 12; 6, 22; 10, 19; 11, 13; 12, 22; 13, 25; 14, 26; 15, 26; 23, 21; 25, 3; 26, 8; 28, 5; 29, 19; 30, 23; 31, 11; 33, 3; 35, 3; 38, 26. 28; 39, 8. 21; 40, 5; 42, 16; 49, 19; 58, 25; 66, 28; 69, 1. 11. 25; 71, 14. 16; 77, 28; 78, 7; 79, 7; 80, 13; 82, 11; 83, 29; 89, 15. 27; 104, 14. 17; 106, 5. 6. 17. 28; 107, 4. 7; 111, 23. 24; 112, 20; 122, 4; 129, 12; 132, 9; 148, 17; 152, 22; 155, 6
Πλατωνικός 3, 12; 6, 16. 18. 19; 7, 12; 9, 8; 10, 17; 12, 1. 3. 13; 14, 4. 19; 15, 13; 78, 4; 84, 25; 112, 15; 114, 25
Πλατωνικός 14, 19
Πλούταρχος 63, 3; 66, 24
Πλούτων 12, 25
Πλωτίνιος 73, 17
Πλωτίνος 23, 17; 31, 4; 32, 6; 67, 13. 23; 73, 19; 74, 1; 78, 2; 84, 8; 89, 26; 106, 26; 117, 20; 128, 19; 148, 18; 152, 23
Ποιμάνδρης 154, 29; 155, 1
Πορφύριος 8, 6; 27, 3; 77, 6. 25; 84, 17. 25; 148, 18; 153, 23; 155, 12; 163, 5; 164, 8
Ποσειδών 12, 25
Πρισκιανός 77, 26
Πρόκλος 17, 18; 21, 31; 78, 2; 89, 26; 119, 2; 143, 14; 148, 18; 152, 23
Πρόκλειος 119, 13
Πνθαγόρειος 11, 4
Πνθαγορικοί 39, 8

Σάραπις 147, 10
Σελήνη 58, 30
Σεραφείμ 133, 1
Σίβυλλα 87, 15; 91, 5
Σιβύλλειος 89, 14
Σιμίας 24, 19
Σιμπλικίος 77, 26
Σολομών 107, 2; 164, 10
Στωικοί 32, 22
Συνέσιος 109, 7; 110, 10
Συριανός 78, 2
Σωκράτης 31, 11; 49, 19; 66, 19; 70, 11; 89, 15

Τάρταρος 158, 14
Ταῦρος (L. Calvisius) 89, 15
Τίμαιος 3, 10; 6, 18; 14, 26; 105, 2
Τούσκοι 163, 5
Τυφώς 88, 30

Φαῖδρος 12, 1; 83, 29
Φρύγιος 43, 16

Χαλδαϊκός 126, 14. 15. 22; 127, 16. 24; 128, 18; 129, 17; 131, 10. 15; 132, 15. 26; 133, 4. 7. 16; 134, 3. 17. 27; 135, 8. 19; 136, 5. 14. 23; 137, 9. 18; 138, 1. 2. 8. 15. 25; 139, 8. 18. 27; 140, 10. 19; 141, 3. 12. 23; 142, 3. 10. 20; 143, 1. 9. 19; 144, 3. 13. 27; 145, 11. 23; 148, 21
Χαλδαῖος 127, 19; 129, 1; 130, 1. 27; 131, 13; 132, 3. 11; 133, 8; 134, 1. 10; 135, 11; 137, 21; 138, 20; 140, 4. 12; 141, 26; 145, 8; 146, 7; 148, 20; 151, 14
Χαρώνιος 64, 1
Χερουβείμ 133, 1
Χριστιανικός 127, 20; 129, 15
Χριστός 163, 22
Χρύσιππος 24, 18

Ώριγένης 75, 3
Ώριγενιασταί 75, 1

INDEX VERBORVM

- ἀβαθής* 137, 23. 26
ἀβάκιον 38, 6
ἀβλαβής 109, 16
ἀγαθοειδής 150, 27
ἀγαθοεργία 126, 5

ἀγαθός 13, 31; 14, 1; 28, 7; 31, 13; 39, 7; 41, 6; 42, 20; 47, 10; 68, 23; 76, 26; 83, 34; 84, 8; 85, 7. 8. 9. 17. 19. 20. 22. 24. 27. 30. 33; 86, 17. 20. 22. 23. 26. 34. 35; 88, 28; 91, 19;

INDEX VERBORVM

100, 15; 111, 2. 10. 11; 113, 12. 22;
116, 17; 117, 12; 118, 12; 122, 15;
138, 4; 145, 8; 146, 1; 159, 8. 10;
160, 1
ἀγαθότης 85, 32; 126, 11; 136, 22;
141, 11; 145, 10; 159, 9
ἀγάλλομαι 1, 6; 93, 16
ἄγαλμα 106, 23; 136, 5. 9. 12; 144, 24
ἄγαν 44, 12; 58, 10. 11
ἀγανακτικὸς 141, 4
ἀγαπάω 9, 9
ἀγγεῖον 57, 1; 138, 8. 9
ἀγγελικὸς 123, 16; 129, 4; 150, 24
ἀγγέλλω 164, 11
ἀγγελος 13, 4; 17, 20; 99, 10. 14; 123,
10. 13; 139, 19; 143, 3; 150, 15. 21;
152, 2. 8; 164, 6
ἄγγελος 93, 25
ἀγέλη 124, 23; 126, 5. 6; 150, 22
ἀγενής 87, 13; 163, 12
ἀγέννητος 22, 23
ἀγενήτως 157, 26
ἀγεννής 89, 8
ἀγέννητος 121, 8; 132, 10
ἄγευστος 57, 25
ἀγεώργητος 84, 3
ἄγιος 153, 6
ἀγκάλη 86, 22
ἀγκυρία 139, 18
ἀγνοέω 29, 5; 77, 20; 79, 12; 119, 9;
139, 13; 156, 16. 18. 23. 25; 160, 13.
15
ἄγνοια 29, 4. 5; 38, 10; 40, 3. 24; 43,
27; 108, 26; 109, 1
ἀγνός 136, 15; 144, 16
ἀγνωστος 19, 1; 87, 7; 123, 1; 144, 24;
146, 6; 147, 3. 26
ἀγνώστως 1, 11. 16; 76, 6
ἄγνοος 106, 11
ἄγραφος 39, 7; 66, 29; 96, 1
ἄγραιος 93, 6
ἀγροπητικὸς 84, 18
ἀγρυπτικὸς 164, 8
ἀγχίνους 87, 29; 88, 26; 91, 17
ἀγχόνη 162, 6
ἄγχω 97, 21; 136, 24; 137, 2
ἄγω 12, 16; 31, 4; 35, 18; 38, 21; 39,
15; 46, 16; 68, 20; 100, 6. 7; 130,
13; 132, 24; 133, 9; 140, 2; 151, 6
ἀδελφός 123, 16; 144, 8
ἀδιεξόδεντος 88, 11
ἄδελος 98, 20; 109, 5; 154, 29
ἄδης 104, 19; 105, 8; 148, 4. 5
ἀδιαίρετος 68, 1. 3. 12
ἀδιαίρετως 68, 11

ἀδιάκριτος 55, 14; 114, 1; 118, 7
ἀδιακρίτως 82, 20
ἀδιάπτωτος 86, 18—19
ἀδιάστατος 24, 10; 38, 4; 103, 2; 161,
27
ἀδιαστάτως 103, 2; 157, 25; 161, 25
ἀδιάστροφος 156, 21. 22
ἀδιατόπωτος 134, 19
ἀδιάφθορος 83, 4
ἀδίδακτος 71, 24—25
ἀδιδάκτως 2, 19; 27, 26
ἀδικία 161, 5
ἄδικος 161, 4. 5. 6
ἀδόκιμος 79, 21
ἀδολεσχία 126, 12
ἀδρανής 92, 33
ἀδυνατέω 47, 28; 131, 24
ἀδύνατος 4, 14; 9, 9; 35, 6; 51, 7; 79,
32. 33; 81, 16; 156, 25
ἄδυντον 87, 12
ἀεί 5, 21; 18, 18; 21, 24; 22, 5. 9. 10.
24. 26; 23, 6. 8. 13; 45, 17; 56, 28;
65, 14; 66, 16; 67, 13. 17. 26. 28;
68, 14. 19. 20. 22; 81, 4; 115, 16;
121, 3
ἀειδής 82, 26
ἀεικίνητος 34, 26; 39, 2. 3
ἀέριος 32, 21; 34, 25; 38, 14; 39, 10;
125, 5. 25; 153, 12
ἀερώδης 26, 17
ἄετός 24, 16
ἄζωνικός 147, 9
ἄζωνος 147, 8. 11; 150, 17; 152, 2
ἄζως 36, 7; 90, 18
ἄήρ 14, 27; 15, 2; 16, 4. 9; 25, 7; 26,
4. 13. 14. 15. 18. 19. 27; 27, 1. 12;
34, 19; 41, 7; 43, 22; 44, 20; 48, 28;
50, 5. 16. 18. 19. 21. 24. 27; 51, 7. 9.
13. 14. 16; 52, 2. 3. 23. 24. 27; 53,
15. 23. 27. 29. 31; 54, 1. 4. 5. 8. 9.
10. 13. 16. 21. 25. 26; 55, 5. 6. 7. 8.
10. 12. 16. 17. 18. 19. 21. 24; 56, 17.
20. 21. 25. 27. 28; 59, 13; 60, 26; 61,
5. 10. 25. 26. 28. 31; 72, 11; 98, 19.
27; 99, 1; 103, 1; 124, 24; 125, 24;
130, 16; 133, 22
ἀθανασία 13, 26; 124, 9. 10; 137, 2
ἀθάνατος 2, 4. 14; 30, 22—23; 35,
3—4; 67, 18; 85, 25; 90, 15; 103,
14; 124, 8; 127, 15; 137, 15; 140,
21. 24
ἄθεος 32, 23; 143, 10
ἄθετέω 95, 4; 131, 11
ἀθόλωτος 92, 3
ἄθρῶε 134, 4; 144, 28

INDEX VERBORVM

- ἀθρόως* 39, 31; 50, 10. 30; 54, 7; 56, 28; 81, 13; 98, 25; 99, 1. 6. 21; 102, 23; 103, 9; 164, 3
ἀθρόως 3, 1; 53, 5; 63, 20
ἄθροπτος 56, 28
ἄθυρμα 19, 21; 129, 25; 130, 21
ἄθως 161, 10
αἶγλη 115, 23
αἰδῖος 2, 13; 18, 17; 21, 14. 20; 22, 23; 31, 5; 34, 6; 39, 2; 47, 12; 61, 21; 113, 10; 123, 21. 23. 24; 124, 4; 129, 21; 130, 7; 148, 3; 152, 11; 156, 8
αἰδιότης 32, 1
αἰδιώς 34, 27; 131, 13; 159, 17
αἰθέριος 32, 20; 100, 18; 128, 7; 146, 10. 16; 147, 18; 148, 6; 149, 5. 10; 152, 5. 7. 13; 153, 10. 11
αἰθεροκίνητος 83, 33
αἰθήρ 104, 19; 128, 5
αἰθριος 18, 20; 129, 24; 130, 15
αἰκίζω 125, 23; 139, 23
αἷμα 24, 13. 14; 25, 24. 25. 26. 28; 32, 25; 38, 16; 92, 10
αἶνγμα 84, 2
αἰνίττομαι 74, 12
αἶρεσις 102, 15
αἶρετός 17, 13
αἰρέω 81, 2; 85, 36; 158, 11; 161, 15
αἰσθάνομαι 16, 22; 27, 4. 13; 34, 21; 35, 15; 48, 25; 49, 1. 27; 52, 27; 53, 22; 55, 21; 58, 10; 59, 18. 28; 60, 19. 27; 61, 11. 12; 62, 21. 29—30. 32. 33. 34; 65, 19; 69, 23; 70, 11. 28; 71, 10. 13
αἰσθησις 1, 12. 18; 2, 9; 3, 3; 14, 21. 22. 24. 26; 16, 11. 21. 23; 25, 17; 26, 16. 18; 27, 10. 27; 31, 8. 11. 17. 21. 30; 32, 8; 33, 7. 8. 10. 32; 34, 29. 32; 35, 18; 36, 18; 39, 19. 20. 25; 42, 13. 15; 43, 14; 44, 4—5; 46, 20. 24. 25; 47, 4. 19. 22. 27; 48, 19. 21. 22. 25. 28; 49, 9. 16—17. 18. 24. 26. 27; 54, 22; 55, 23. 26; 57, 26. 28; 58, 32; 59, 1. 10. 11. 21; 60, 1. 3. 4. 9. 16. 30. 31. 32; 61, 14. 15. 16—17. 18. 21. 27. 30; 62, 5. 11. 17. 20. 21. 23. 25. 27. 29. 31. 33; 63, 1. 7. 8. 9. 13. 17. 19; 64, 1. 5. 7. 8. 13. 14. 15. 18. 21. 22. 23. 24. 27. 29; 65, 7. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 22. 27. 29. 30. 31. 32; 66, 1. 2. 7. 8. 9. 11. 12. 17. 25. 29. 30; 67, 2. 29; 68, 15. 29. 30; 69, 2. 21; 70, 26; 71, 21. 32; 72, 5. 6. 7. 14; 73, 18. 20. 22; 74, 24; 76, 6; 78, 19; 95, 14; 105, 18. 22; 141, 25; 147, 1; 149, 25; 150, 7
αἰσθητήριον 26, 16; 27, 8. 23; 44, 4; 48, 21. 29; 49, 1; 53, 15. 19; 54, 22; 55, 6; 58, 11; 59, 9. 11. 14. 16—17. 19. 27; 61, 16. 17. 18. 26. 27. 30; 62, 3. 4; 63, 16; 66, 6; 80, 24; 129, 5
αἰσθητικός 16, 10. 31; 23, 24; 26, 21; 34, 33; 47, 7; 49, 2; 61, 8; 72, 3. 4; 80, 25; 122, 21—22
αἰσθητός 8, 25; 14, 21; 16, 24; 19, 23; 22, 20; 23, 24; 27, 23. 25; 30, 21; 31, 9; 35, 18; 36, 18; 39, 10. 20; 40, 26; 41, 29; 42, 9. 11. 12. 16. 28; 48, 20. 21. 22. 23; 49, 2. 9. 11. 12. 20. 26; 52, 18. 20. 21; 55, 9; 59, 3; 61, 2. 10. 12; 62, 6. 8. 10. 19. 20. 25. 26; 63, 1. 12. 14. 17. 18. 19; 66, 8. 17; 68, 15; 69, 22. 23; 70, 5; 72, 23. 26; 73, 7. 21; 74, 23; 84, 21; 88, 29; 113, 22; 114, 17; 121, 11; 122, 11; 137, 22; 141, 25; 142, 22; 147, 14
αἰσχύνω 88, 18
αἰσχος 102, 12; 159, 8
αἰτία 8, 20; 9, 4; 10, 30; 11, 13; 13, 24; 18, 9. 26; 21, 12. 14; 29, 21. 22; 30, 10; 33, 21; 37, 18. 20. 27. 30; 55, 14; 62, 14; 70, 26. 27; 71, 5. 14. 17; 72, 16. 26; 73, 2. 12. 13; 97, 10. 11. 14. 25; 98, 2; 116, 24. 27; 118, 5. 7. 8. 13. 26; 121, 8. 10. 24. 29; 122, 12; 126, 4; 133, 12; 134, 9; 145, 28; 147, 19; 148, 1; 149, 30; 150, 33; 152, 9; 156, 10; 158, 3; 162, 2
αἰτιόομαι 15, 16; 37, 28; 82, 21; 90, 10. 23
αἰτιατός 36, 6; 78, 28; 118, 4
αἰτιολογέω 80, 19
αἴτιον 15, 6; 19, 13; 29, 5; 35, 11; 36, 6. 7; 42, 17; 46, 23. 24; 53, 4; 57, 15; 65, 30; 77, 3; 80, 21; 88, 12
αἴτιος 12, 28; 13, 20. 22. 24; 71, 16; 73, 10; 79, 18; 85, 16; 118, 17; 122, 12; 150, 4
αἰών 21, 10; 76, 11; 114, 18; 160, 12
αἰώνιος 19, 15; 22, 17; 95, 12; 96, 11; 159, 15
αἰωνίως 157, 26
αἰωρέω 120, 20
ἀκαθαρσία 137, 24
ἀκάθαρτος 94, 6
ἀκάκωτος 14, 9
ἀκαμάτως 133, 10
ἀκαμψής 133, 7. 11

INDEX VERBORVM

- ἄκανθα 85, 29
 ἀκαριαῖος 33, 25
 ἀκατάληπτος 141, 19
 ἀκαταλλήλως 76, 12
 ἀκατονόμαστος 116, 17
 ἀκήρατος 1, 16. 22; 115, 27
 ἀκινήσια 13, 15; 39, 13
 ἀκίνητος 12, 11. 17; 19, 18; 21, 11;
 38, 22; 40, 4—5. 9. 12; 47, 5; 63,
 25; 71, 29; 80, 23; 86, 26; 90, 14;
 96, 11; 99, 22; 135, 17
 ἀκινήτως 159, 18
 ἀκκισμός 93, 24
 ἀκλινής 133, 13
 ἄκλιτος 17, 21
 ἀκμάζω 34, 1
 ἀκοή 14, 27; 16, 3. 9. 13; 27, 15; 31,
 29; 46, 19; 49, 13. 20; 52, 23. 24;
 53, 18. 22; 54, 25; 55, 8. 12. 13; 56,
 29; 59, 13. 29; 60, 7. 25; 61, 25.
 26. 28; 63, 17. 27; 64, 3; 86, 37
 ἀκολασταίνω 30, 3. 4
 ἀκολουθία 101, 22; 116, 28. 29
 ἀκόλουθος 18, 11; 79, 24—25
 ἀκοντίζω 163, 19
 ἀκορέστως 6, 19
 ἀκούσιος 28, 28; 29, 3. 4; 108, 25. 26
 ἄκουσις 63, 13. 27
 ἀκουστικός 54, 23; 55, 6. 20; 59, 5
 ἀκουστός 53, 15
 ἀκούω 13, 8; 14, 15; 32, 14; 47, 29; 49,
 15; 55, 5. 16; 62, 29; 63, 23; 70, 27;
 79, 7; 111, 25; 140, 1; 143, 2. 5. 7;
 158, 10
 ἀκραιφνής 24, 2
 ἀκρατής 71, 4; 102, 14
 ἀκριβής 3, 3; 84, 2; 94, 28. 30; 95, 22;
 96, 18; 100, 20; 107, 24; 112, 16.
 18; 158, 24; 159, 6; 164, 22
 ἀκριβολογέομαι 114, 26
 ἀκριβόω 74, 27; 80, 28; 119, 3; 123, 7
 ἀκριβῶς 1, 15; 6, 14; 42, 14; 154, 17
 ἀκρίτως 3, 6
 ἀκρόδρνα 84, 15
 ἀκρόπολις 92, 24
 ἄκρος 3, 23; 7, 13; 8, 4; 25, 2; 31, 1;
 58, 19. 21. 23. 24. 27; 74, 27; 102,
 20; 103, 13; 148, 12; 158, 21; 161,
 20
 ἀκροτελεύτιον 108, 18
 ἀκρότης 19, 20; 63, 19; 147, 3. 7; 150,
 13; 151, 12; 161, 20
 ἄκρως 80, 30
 ἀκρωτηριάζω 97, 36
 ἀκρωτήριον 103, 13
 ἀκτίς 26, 22. 24; 51, 6. 16
 ἀκωλύτως 25, 11. 20
 ἄκων 29, 2
 ἀλαζών 82, 23
 ἀλήθεια 1, 8; 34, 16; 46, 24; 47, 10;
 68, 4; 78, 5. 8; 95, 11; 106, 7; 129,
 19; 130, 3. 6; 145, 6; 146, 20; 150,
 1; 155, 4. 9. 13. 24
 ἀληθεύω 30, 3; 65, 14. 15; 66, 2; 68,
 14; 69, 19; 101, 20; 105, 8; 141, 8;
 155, 6. 8
 ἀληθής 3, 6. 7; 18, 20; 29, 11; 66, 15;
 68, 23. 28; 73, 15; 77, 4. 12; 79, 31;
 113, 25; 119, 6; 120, 1—2; 129, 24;
 130, 16. 17; 135, 26; 138, 27; 142,
 21; 145, 3; 156, 4; 158, 9. 16
 ἀληθινός 74, 22
 ἀληθῶς 104, 2; 119, 25; 124, 28
 ἀληπτος 124, 13
 ἀλίσκομαι 111, 21; 138, 24
 ἀλλάττω 132, 26
 ἀλλαχού 114, 15. 16; 121, 24
 ἀλληγορία 106, 31; 154, 28
 ἄλλοθεν 84, 14—15
 ἄλλοιός 88, 17
 ἄλλοιόω 69, 9; 76, 10. 11; 88, 22; 155,
 20; 161, 18
 ἄλλοιῶσις 25, 6; 40, 25. 26. 29; 49, 7;
 66, 3; 77, 20
 ἄλλοιωτικός 17, 6; 92, 4
 ἄλλοτε 8, 20; 14, 3. 16; 156, 10
 ἄλλότρησις 55, 13; 57, 9; 59, 18; 108,
 21; 117, 26; 118, 10
 ἄλλοτριῶν 108, 23
 ἄλλως 3, 4; 8, 20; 39, 31; 42, 12. 13;
 45, 20; 51, 3. 17; 56, 10; 62, 14. 19.
 26; 64, 11; 78, 16. 18; 80, 22; 84,
 29; 156, 10
 ἄλμυρός 22, 4; 58, 17. 22. 28. 30
 ἄλμυρότης 27, 19
 ἄλογία 31, 15; 90, 16; 108, 23; 110, 3;
 124, 3. 5
 ἀλόγιστος 75, 28
 ἀλογόμοι 105, 26; 106, 25
 ἄλογος 2, 6. 8; 8, 28; 23, 25; 27, 28;
 29, 8; 30, 18. 19; 31, 17. 27. 29; 32,
 4. 12. 13. 14; 33, 1; 34, 18. 29; 42,
 12. 15; 44, 7. 23; 45, 9. 10. 11. 22.
 24; 46, 23; 57, 8. 10; 59, 23; 62, 2;
 63, 4; 65, 24. 26; 66, 1. 7. 20. 29;
 69, 26. 27; 70, 10. 25; 71, 2. 6. 10.
 11. 15; 101, 25; 102, 3. 8. 11; 103,
 6; 104, 15; 105, 28. 29; 106, 1. 2. 3;
 108, 19; 109, 3; 110, 2; 119, 11;

INDEX VERBORVM

126, 7. 18. 19. 21. 23; 127, 2. 13. 15.
21; 148, 7; 151, 3; 152, 14; 158, 23
ἄλς 58, 20
ἄλντος 35, 21
ἄλντως 19, 20
ἄμα 21, 7. 17; 36, 1; 50, 11; 53, 8; 59,
11; 63, 20; 64, 17. 18; 77, 1; 81, 12;
118, 7; 122, 16; 151, 21
ἄμαθῶς 96, 5
ἄμαρην 92, 2
ἄμανρός 124, 18; 163, 8
ἄμανρόω 33, 32
ἄμβλός 27, 6; 51, 15. 25; 55, 25. 27;
88, 27
ἄμβλύτης 26, 13
ἄμβροτος 137, 10
ἄμεγέθης 21, 11; 78, 17
ἄμέθεκτος 21, 3. 4. 5. 9. 27; 96, 7
ἄμείβω 14, 18; 70, 14; 133, 3
ἄμείλικτος 133, 14; 135, 17; 138, 5; 146,
19; 149, 15. 27; 151, 25
ἄμελετησία 106, 11
ἄμελέω 153, 3
ἄμερής 11, 18—19; 20, 7; 25, 15; 33,
15; 38, 4; 39, 12; 59, 22. 24; 77, 23;
99, 23; 103, 2; 107, 10; 120, 9. 11
ἄμέριστος 11, 23; 19, 15. 17. 26; 21,
11; 22, 16; 39, 17; 79, 18; 95, 3;
106, 22; 107, 20; 114, 8; 121, 8; 122,
22—23. 24; 124, 6—7; 139, 7; 148,
16
ἄμερίστως 33, 18; 143, 5; 157, 25
ἄμερῶς 33, 11; 103, 2; 107, 25
ἄμέσως 66, 9; 74, 8
ἄμετάβατος 146, 4; 157, 16
ἄμετάβλητος 21, 15; 35, 4; 90, 15
ἄμεταβλήτως 104, 3
ἄμετάθετος 85, 35; 86, 26; 113, 8;
159, 11
ἄμεταθέτως 104, 3; 159, 19
ἄμετακινήτως 121, 13
ἄμέτοχος 102, 10
ἄμετρος 94, 31
ἄμήτωρ 11, 27
ἄμήχανος 117, 2; 123, 8
ἄμυχής 17, 23; 70, 4; 135, 16
ἄμικτος 85, 24
ἄμμα 154, 16
ἄμνημονέω 1, 14; 94, 25
ἄμνήμων 91, 19; 94, 15
ἄμοιβή 161, 11
ἄμοιρέω 27, 13
ἄμόρφωτος 134, 18; 135, 26; 139, 7
ἄμπίσχομαι 76, 8
ἄμυδρός 60, 18; 65, 20—21; 117, 19

ἄμυδρόω 92, 34
ἄμυντήριος 75, 12
ἄμφιβάλλω 101, 21
ἄμφίβιος 56, 12
ἄμφίβολος 85, 32; 157, 30; 158, 20
ἄμφιέννυμι 127, 29
ἄμφικνεφής 127, 6
ἄμφιρρεπής 158, 20; 159, 25
ἄμφισβητέω 77, 15
ἄμφισπασής 126, 15; 127, 1. 5. 10. 12. 13.
18
ἄμφοτερος 13, 17; 30, 15; 31, 14; 35,
30; 53, 10. 11; 54, 6; 74, 13; 82, 3;
84, 27; 85, 26; 116, 14; 149, 8
ἄμφω 29, 30; 47, 9; 55, 14; 68, 9; 74,
3. 7. 16; 78, 24; 82, 3; 114, 7; 150,
26
ἀναβαίνω 76, 5; 94, 21. 23; 107, 13;
110, 13
ἀναβάλλω 53, 13
ἀνάβασις 132, 14
ἀναβιβάζω 148, 15; 152, 21
ἀναβλύζω 89, 5
ἀναγιγνώσκω 20, 24; 109, 7
ἀναγκάζομαι 5, 23; 132, 25
ἀναγκαῖος 23, 16; 72, 12; 79, 23; 114,
10. 14; 155, 25; 157, 20. 27. 31; 159,
20. 26; 163, 25
ἀναγκαῖως 53, 18—19; 157, 29; 159,
24; 160, 1. 21
ἀναγκαστικός 101, 22
ἀνάγκη 18, 11. 19; 29, 30; 30, 1; 33, 6;
34, 3; 36, 31; 41, 8; 44, 29; 45, 1;
65, 25; 75, 17. 23; 98, 17; 114, 12;
129, 14. 22; 130, 11. 13; 131, 14;
132, 18. 25; 151, 6; 155, 25. 26; 156,
1. 8. 10. 31; 157, 3. 13. 15; 162, 4
ἀναγράφω 154, 23
ἀνάγω 13, 16. 19. 20; 18, 1. 14; 35,
23; 84, 6; 89, 23; 95, 15; 100, 4;
127, 16. 21; 129, 4; 132, 8. 11; 139,
19; 150, 25; 156, 10; 164, 27
ἀναγωγή 94, 21; 104, 19; 132, 1; 142,
26
ἀναγωγός 17, 24; 126, 10; 139, 19
ἀναδείκνυμι 113, 22; 158, 17
ἀναδέχομαι 16, 17—18; 79, 3
ἀναδρομή 111, 10
ἀναδύομαι 124, 28
ἀναζέω 92, 7
ἀναζητέω 62, 14
ἀναθυμίασις 16, 6—7; 25, 5
ἀναθρόσκω 89, 8
ἀναιδής 150, 29
ἄναιμος 25, 23; 56, 12

INDEX VERBORVM

- ἀναίρεσις 161, 9; 164, 14
 ἀναιρέω 15, 26; 43, 18. 19. 22; 59, 9;
 86, 20; 121, 29; 125, 17; 134, 14;
 156, 13; 161, 8—9; 164, 13
 ἀναισθητέω 102, 20
 ἀναισθητός 23, 24; 44, 16. 18; 47, 5
 ἀναίτιος 80, 20
 ἀνακαγχάζω 92, 13
 ἀνακαίω 154, 10
 ἀνακαθαίρω 117, 22
 ἀνακαλέω 144, 7
 ἀνακαλύπτω 12, 23; 133, 5
 ἀνακηρύττω 106, 19
 ἀνακινέω 18, 1—2
 ἀνάκλασις 51, 14; 54, 14
 ἀνακλάω 51, 2. 28; 54, 17. 20
 ἀνακοσμέω 156, 17
 ἀνακρίνω 93, 23
 ἀνακύπτω 81, 16; 83, 6
 ἀναλαμβάνω 25, 21; 87, 11
 ἀνάληψις 87, 1; 88, 4
 ἀναλίσκομαι 81, 18; 82, 3
 ἀναλυσίς 75, 13
 ἀναλλοιώτος 61, 9; 76, 13; 83, 8; 90,
 15; 157, 1
 ἀναλογέω 25, 24; 67, 18; 68, 26
 ἀναλογία 59, 4; 96, 17; 106, 16; 110, 23
 ἀλόγος 11, 4; 55, 27; 89, 25; 109, 12;
 110, 18; 112, 5
 ἀνάλυσις 34, 10; 88, 10
 ἀνάλυσις 26, 8; 83, 12; 84, 34; 117, 11;
 118, 15
 ἀνάλωτος 98, 14; 138, 21
 ἀναμάττω 106, 21; 159, 8
 ἀναμετρέω 38, 7
 ἀναμνησκόμαι 31, 11—12; 84, 8
 ἀνάμνησις 44, 1; 87, 26; 92, 6; 106,
 20; 142, 17. 19; 144, 19
 ἀναμνηστικός 65, 21
 ἀναμφιβόλως 53, 18
 ἀνανεύω 1, 5; 91, 4
 ἀνάντης 88, 1
 ἀναξίως 138, 5
 ἀνάπαλιν 24, 8; 29, 7. 14—15; 31, 29.
 30; 36, 10; 37, 24; 42, 20; 45, 19;
 46, 4; 47, 32; 58, 19; 63, 24; 65, 28
 ἀναπίμπλημι 19, 6; 92, 10; 101, 9;
 121, 7; 143, 17; 145, 2
 ἀναπλάττω 66, 11. 16; 116, 15; 163, 9.
 24
 ἀναπλέω 122, 8
 ἀναπληρόω 54, 10; 72, 3
 ἀναπλόω 138, 6
 ἀναπνευστικός 28, 18—19
 ἀναπνέω 24, 17; 56, 12; 98, 19; 142, 6
 ἀναπνοή 70, 14; 92, 32
 ἀνάπνοος 142, 3
 ἄναπτος 60, 17
 ἀναπτύσσω 101, 26; 111, 18
 ἀνάπτω 91, 20; 99, 2; 154, 10
 ἀναρμοστία 24, 21; 34, 11; 43, 7—8. 9.
 10; 54, 20. 21. 22. 23
 ἄναρχος 116, 14
 ἀνάσσεις 75, 2. 3
 ἀναστρέφω 163, 15
 ἀναστροφή 84, 20
 ἀνασχίζω 153, 20
 ἀνατείνω 134, 21; 138, 7
 ἀνατέλλω 35, 28; 51, 15. 17; 98, 26;
 153, 22
 ἀνατίθημι 58, 29; 116, 11; 133, 24
 ἀνατολή 98, 22
 ἀνατρέχω 19, 26; 94, 8; 115, 9—10
 ἀνατροπή 75, 2
 ἀνατυπώω 163, 16
 ἀναυξής 78, 23
 ἀναφαίνω 88, 17; 116, 19
 ἀναφανδόν 95, 10
 ἀναφέρω 1, 10; 18, 8; 157, 12
 ἀναχώννυμι 87, 11
 ἀνδρεία 109, 9; 110, 9. 15. 28. 32; 111,
 4
 ἀνδρίας 113, 25
 ἀνδρώδης 93, 8
 ἀνδρῶν 93, 9
 ἀνεγείρω 108, 17; 125, 22—23; 136, 19
 ἀνέδραστος 92, 6
 ἀνείδεος 85, 1; 113, 3
 ἀνεῖμι 23, 12; 100, 9; 108, 20; 110, 6;
 127, 3
 ἀνέκφραστος 145, 20
 ἀνελεύθερος 89, 8
 ἀνελίσσω 87, 5; 122, 9
 ἀνελλιπής 116, 5
 ἄνεμος 50, 17
 ἀνεργήτος 34, 30
 ἀνεξάλειπτος 86, 35
 ἀνεξάλλακτος 90, 3; 91, 8
 ἀεννόητος 90, 18; 145, 20
 ἀεννοήτως 129, 6
 ἀνεξάπλητος 136, 1
 ἀνεπαίσθητος 47, 29
 ἀνεπαισθήτως 32, 10
 ἀνεπίγνωστος 14, 19
 ἀνεπιδεής 124, 21
 ἀνεπίδεκτος 83, 11
 ἀνεπιστήμων 94, 3
 ἀνεπίστροφος 94, 30; 133, 14
 ἀνεπιτήδειος 99, 15
 ἀνεπιτηδείότης 138, 6

INDEX VERBORVM

- ἀνέρχομαι* 42, 7
ἀνέχω 41, 25; 42, 23; 133, 10
ἀνήρ 14, 27; 15, 9; 35, 27; 74, 8; 76, 28; 77, 4; 78, 3; 93, 22; 105, 5, 6; 106, 7; 111, 11; 112, 1; 124, 27; 136, 3; 139, 10, 12; 153, 3
ἄνθος 20, 3, 4; 131, 23; 141, 23, 27
ἀνθρώπινος 13, 28—29; 67, 23, 26; 86, 21; 87, 4; 115, 19; 124, 13, 26; 139, 21; 147, 19
ἀνθρωπίσκος 163, 12
ἄνθρωπος 23, 20, 22, 23; 24, 6; 28, 21, 26—27; 30, 21; 31, 12; 32, 4; 35, 19, 26; 36, 3; 37, 11, 13; 46, 23; 57, 12; 63, 6; 64, 21; 65, 12; 71, 22; 72, 24; 73, 28; 74, 20, 22; 75, 14; 82, 7, 17, 29; 83, 4, 15, 26; 85, 9, 17, 18—19; 86, 17, 27, 33; 88, 14, 24; 103, 20, 21; 104, 1; 105, 4; 109, 20; 110, 1, 3; 111, 15; 114, 16; 126, 8, 9, 23; 127, 4, 15, 25; 128, 21; 129, 2, 12; 131, 12; 134, 27; 135, 1, 23; 139, 29; 140, 12; 143, 7; 151, 2; 157, 34; 163, 11, 25; 164, 2, 5
ἀνίημι 57, 10; 97, 3, 12
ἀνίπτος 106, 27
ἄνισος 7, 7
ἀνίστημι 41, 22; 103, 17; 104, 11; 131, 8
ἀνιχνεύω 12, 9
ἄνοδος 13, 25; 17, 25; 99, 23; 104, 18; 142, 16; 150, 27
ἀνοησία 120, 6
ἄνοια 21, 24; 22, 5; 88, 7; 89, 9
ἀνοίγνυμι 137, 15
ἀνοίγω 18, 23; 129, 27; 130, 26
ἄνοιξις 138, 3
ἀνομοιοειδής 64, 6
ἀνόμοιος 44, 11; 48, 19, 30; 83, 17; 85, 5
ἀνομοιότης 39, 5
ἀνομοίως 7, 10
ἀνόμως 69, 30
ἄνοος 113, 7
ἀνοχεύς 133, 7, 10
ἀνοχικός 133, 11
ἀνταγωνίζομαι 100, 10
ἀνταλλάττω 85, 35; 123, 19; 145, 10
ἀντανακλάομαι 51, 26
ἀνταποδίδωμι 48, 10
ἀνταποκρίνομαι 82, 13
ἀντέχωμαι 93, 11
ἀντιγραφή 160, 4
ἀντιδιαίρεομαι 68, 4
ἀντίθεσις 11, 2—3; 42, 17; 46, 21, 22; 48, 4; 59, 6, 16; 60, 6; 86, 4
ἀντίθετος 19, 1; 77, 18; 84, 1, 4; 97, 28; 164, 13
ἀντιθέτως 101, 19
ἀντικαθίσταμαι 83, 16
ἀντίκειμαι 30, 4; 48, 5; 52, 30; 53, 2; 79, 3; 108, 27
ἄντικρυς 135, 6; 136, 2
ἀντίλαμβάνομαι 16, 5—6; 26, 23; 27, 13—14, 16—17, 23; 47, 23; 48, 22, 28—29; 49, 10, 18—19; 52, 17; 55, 13; 58, 7, 9; 59, 12, 29; 60, 1, 30; 62, 17, 22, 25—26, 27, 28; 63, 20; 64, 17; 72, 7; 88, 28
ἀντιλέγω 101, 19; 160, 22
ἀντιληπτικός 33, 10; 48, 21; 49, 17; 63, 1
ἀντίληψις 27, 18; 39, 18; 47, 30; 48, 2, 30; 52, 9; 55, 9; 59, 13; 63, 27
ἀντιλόπησις 37, 31
ἀντιμεταβάλλω 52, 31
ἀντίπαλος 153, 7
ἀντιπαρωνυμέω 5, 9—10
ἀντιπάσχω 47, 27
ἀντιπέμπω 51, 20
ἀντιπλήττομαι 54, 4
ἀντιστρατεύομαι 83, 14
ἀντισχῶ 96, 24
ἀντιτείνω 110, 29
ἀντιτίθημι 82, 14
ἀντίτυπος 54, 13; 115, 21; 116, 10
ἀντίφασις 156, 3; 158, 6
ἀντιφωτίζω 51, 27
ἀντίχρσιος 153, 12
ἀνυμνέω 146, 13
ἀνύπαρκτος 85, 21; 102, 15; 163, 15
ἀνυπόστατος 112, 7; 139, 6
ἄνω 2, 12; 11, 8; 23, 15; 26, 27; 34, 32; 38, 18; 41, 7; 50, 13; 73, 27; 74, 29; 129, 13; 137, 11, 16; 140, 6; 148, 12; 152, 18
ἄνωθεν 7, 24; 89, 3, 5; 95, 16; 96, 3; 97, 17; 99, 14; 105, 12; 113, 24; 132, 23; 138, 18; 142, 14; 143, 2; 144, 10; 149, 28; 151, 4; 159, 3
ἀνώλεθρος 22, 12
ἀνώμαλος 27, 6
ἀνώνυμος 49, 23; 53, 24; 57, 20; 59, 2
ἄξιος 161, 11
ἄξιόω 24, 6; 77, 9; 116, 12; 152, 26; 153, 10; 157, 7
ἄξιωμα 34, 3; 75, 9; 110, 8
ἄξων 52, 19
ἄοργος 120, 13

INDEX VERBORVM

- ἀορισταίνω* 161, 1; 162, 12
ἀοριστέω 160, 10
ἀοριстіα 39, 15; 99, 18; 162, 1
ἀόριστος 71, 8, 9; 155, 23; 156, 15, 23, 28; 157, 22; 160, 8; 161, 21, 29; 162, 17
ἀορίστως 156, 4
ἀπαγγέλλω 27, 17
ἀπαγορεύω 97, 9
ἀπάγχω 97, 17; 139, 22
ἀπάγω 130, 1; 156, 12
ἀπάδω 116, 9
ἀπάθεια 85, 34; 110, 32; 111, 15
ἀπαθής 28, 10; 44, 5; 61, 8
ἀπαιωρέομαι 149, 21
ἀπακμάζω 80, 14
ἀπαλλαγή 17, 18
ἀπαλλάττω 94, 24, 26
ἀπαλός 28, 24; 80, 31
ἀπαναίνομαι 15, 19
ἀπαντάω 157, 6
ἀπαξ 79, 29; 93, 8; 118, 24; 146, 18; 149, 14, 16, 26; 151, 24
ἀπαράβατος 29, 21
ἀπαράδεκτος 101, 2
ἀπαραιτήτος 81, 26
ἀπαριθμέω 108, 11; 110, 5
ἀπαρίθμησης 108, 12
ἀπας 5, 9; 17, 12; 27, 8; 50, 32; 58, 32; 77, 27; 85, 4; 149, 17; 156, 30, 31, 33
ἀπαστρέπτω 123, 12
ἀπασχολέω 128, 25
ἀπατάω 49, 25; 62, 15; 64, 22, 25; 102, 18; 117, 8
ἀπάτη 18, 22; 49, 24; 129, 26; 130, 24
ἀπατηλός 130, 24
ἀπειλή 141, 10
ἀπειλητικός 141, 7
ἄπειμι 49, 31; 61, 18, 19
ἀπειρία 119, 15, 16, 18, 19
ἄπειρος 23, 11; 33, 4, 6; 36, 26; 62, 34; 113, 1; 115, 23; 116, 2; 119, 17, 18
ἀπέραντος 89, 20; 124, 10
ἀπεργάζομαι 74, 14; 91, 12, 16; 97, 33
ἀπεργασία 121, 11
ἀπερίληπτος 141, 16
ἀπέρχομαι 71, 1, 11; 94, 5
ἀπεσθίω 29, 1
ἀπήμων 84, 11
ἀπλαγίαστος 8, 29
ἀπλανής 8, 19, 22, 25; 10, 29; 12, 14, 16; 13, 12, 13; 40, 20; 89, 17; 130, 14; 147, 16; 150, 19; 152, 5; 153, 8; 154, 29
ἀπλανώς 100, 8
ἄπλαστος 134, 17, 18, 22
ἄπλετος 9, 8
ἀπλήθυντος 120, 9, 11, 13
ἀπλήρωτος 116, 1
ἀπλότης 83, 20; 154, 26
ἀπλοῦς 19, 26; 20, 17; 25, 2; 32, 18, 20; 45, 26; 46, 9, 11; 58, 14, 16; 68, 13; 72, 16; 73, 30; 83, 16, 18; 88, 8, 11; 112, 13; 113, 15; 129, 7; 134, 19; 162, 20
ἀπλῶς 1, 12; 13, 10; 16, 17; 21, 9, 27; 32, 9; 33, 21; 46, 30, 31; 48, 28; 60, 22; 61, 8; 70, 25; 71, 4, 10; 107, 16; 157, 1
ἀποβαίνω 158, 25; 159, 10
ἀποβάλλω 26, 3; 34, 25; 83, 7; 86, 2, 19, 20, 25; 104, 5; 121, 9
ἀποβίωσις 83, 2, 3
ἀποβλέπω 51, 5
ἀποβολή 28, 29
ἀπογεννάω 7, 25; 108, 14
ἀπογέννησις 135, 15
ἀπόγευσις 24, 2
ἀπογιγνώσκω 155, 14
ἀπόγονος 18, 26; 143, 10
ἀπογύμνωσις 34, 17
ἀποδείκνυμι 77, 23; 104, 11; 155, 18; 156, 22—23
ἀπόδειξις 30, 25; 43, 1; 88, 7, 8, 10; 116, 30; 118, 1
ἀποδειροτομέω 153, 19
ἀποδενδρόομαι 32, 7; 106, 11, 25
ἀποδέχομαι 11, 8; 15, 17; 45, 19; 78, 29; 110, 24
ἀποδιαιρέω 153, 24
ἀποδιαλύω 99, 16
ἀποδίδωμι 37, 25, 27, 29, 31; 45, 19; 80, 17—18; 98, 7, 13; 153, 26
ἀπόδοσις 88, 9
ἀποθνήσκω 97, 18
ἀποθύω 153, 21
ἀποικίζω 160, 16
ἄποιος 27, 20; 57, 25; 84, 34; 151, 10
ἀποκαθίστημι 127, 18; 128, 10; 148, 13; 152, 19
ἀποκατάστασις 22, 25; 99, 28; 100, 5
ἀποκληρώω 94, 20; 98, 6; 100, 18; 127, 4, 11, 13; 158, 15
ἀποκληρώσις 100, 15
ἀποκνέω 88, 18
ἀποκόπτω 94, 22; 153, 18

INDEX VERBORVM

- ἀποκρίνομαι 77, 1; 86, 27; 93, 30; 99, 28; 101, 24; 145, 6; 153, 7
 ἀπόκρισις 76, 19; 160, 17
 ἀποκρύπτω 106, 12; 134, 16
 ἀπόκρυφος 164, 8
 ἀποκτείνωμι 129, 14
 ἀπολαμβάνω 9, 23; 21, 1; 51, 16; 54, 25; 117, 3; 150, 30
 ἀπολαύω 13, 6; 34, 32; 120, 10
 ἀπολέγω 164, 4
 ἀπολείπω 43, 19; 107, 17; 140, 7—8; 158, 13
 ἀπολεπτύνω 128, 5
 ἀπολιμπάνω 139, 4
 ἀπόλλυμι 22, 13; 27, 10; 52, 11—12; 86, 23; 87, 10; 94, 1; 97, 22, 31; 160, 1
 ἀπολλύω 47, 28
 ἀπολοφύρομαι 1, 21—22
 ἀπολυπραγμογήτως 129, 5
 ἀπόλυσις 98, 10
 ἀόλυτος 90, 23; 107, 14, 19; 108, 22
 ἀπολύτως 97, 24; 122, 25; 147, 13
 ἀπολύω 1, 7; 19, 2; 47, 9; 80, 21; 84, 7; 97, 30, 35; 98, 5; 99, 26; 108, 16, 18, 19; 142, 4, 9; 143, 15
 ἀπομένω 47, 5
 ἀπομηκύνω 90, 22
 ἀπονέμω 8, 16, 17
 ἀπονητί 88, 28
 ἄπονος 116, 23
 ἀποξέω 45, 6
 ἀποπάλλομαι 56, 28
 ἀποπέμπομαι 55, 28; 119, 13
 ἀποπεράτωσις 11, 21; 150, 14
 ἀποπέτομαι 103, 2; 108, 22; 129, 10
 ἀποπίπτω 79, 31—32; 153, 6—7
 ἀποπλήρωσις 17, 26; 96, 7
 ἀποπληρωτικός 20, 10
 ἀπόπνευσις 103, 13
 ἀποπνέω 102, 23; 154, 4
 ἀποπτύω 102, 3; 117, 5
 ἀπόπτωμα 123, 18; 145, 10
 ἀόπτωσις 85, 22
 ἀποπυρακτώ 85, 13
 ἀποπυράκτωσις 85, 12
 ἀπορέω 14, 22; 82, 4; 98, 15; 101, 3; 107, 6, 11; 160, 6
 ἀπορία 23, 16; 31, 6; 36, 21; 41, 1, 7, 9, 22; 42, 1; 43, 24; 62, 29; 70, 22; 82, 9, 16; 83, 14, 20; 90, 3; 104, 9
 ἄπορος 74, 7; 98, 10
 ἀπορρέω 15, 21, 22; 16, 24; 24, 14
 ἀπορρήγνυμι 93, 27, 29
 ἀπόρρητος 17, 17; 18, 2; 29, 2; 74, 7; 96, 4; 97, 28; 98, 15; 105, 6; 128, 15; 129, 13; 133, 23; 135, 1
 ἀπορρίπτω 127, 30
 ἀπόρροια 11, 10; 15, 17; 16, 2; 17, 2
 ἀπορροφάω 164, 19
 ἀποσαρκόομαι 83, 6
 ἀποσβέννυμι 34, 10; 97, 35
 ἀπόσβεις 25, 6
 ἀποσιωπάω 91, 22
 ἀποσκιρρόομαι 92, 2
 ἀποσκυβαλίζω 108, 21
 ἀποσπάω 41, 23
 ἀπόστασις 73, 7; 109, 17; 111, 8; 118, 14
 ἀπόστολος 97, 13; 103, 16; 144, 8
 ἀποστοματίζω 106, 29
 ἀποστρέφω 54, 14
 ἀποσφίγγω 97, 21
 ἀποσχίζω 89, 24
 ἀποτείνω 15, 29; 26, 22; 154, 5
 ἀποτελεσμα 19, 12; 72, 23
 ἀποτελεῦσθαι 30, 24
 ἀποτελέω 17, 26; 26, 25; 29, 23; 33, 17—18; 56, 23; 121, 12; 122, 19
 ἀποτέμνω 3, 21; 33, 26
 ἀποτίθεμαι 47, 14
 ἄποτος 58, 1
 ἀποτροπή 29, 27
 ἀποτυπώω 91, 18
 ἀπουσία 53, 6
 ἀποφαίνω 22, 22; 32, 17; 95, 10; 96, 2; 101, 21; 119, 5; 120, 26; 123, 18; 158, 20
 ἀπόφασις 59, 30, 31; 68, 5—6
 ἀποφατικῶς 68, 5
 ἀποφέρωμι 73, 13—14
 ἀποφράζω 53, 22
 ἀποφνῆγῃ 27, 21
 ἀπόφνυσις 53, 20; 60, 13
 ἀποχή 84, 7; 109, 18
 ἀποχύλωσις 92, 5
 ἄπρακτος 1, 11
 ἀπραξία 106, 15
 ἀπρεπής 30, 13
 ἀπροαίρετος 83, 8
 ἀπροσδόκητος 139, 26
 ἄπταιστος 142, 26
 ἀπτικός 59, 14, 16
 ἀπτός 27, 13; 49, 21; 58, 3, 23; 59, 6, 12; 60, 5; 61, 7
 ἄπτω 47, 22; 49, 15; 59, 18; 60, 5; 62, 11; 64, 10
 ἀπωθέω 79, 29; 96, 17
 ἀραιός 93, 2

INDEX VERBORVM

- ἀράσσω* 83, 31 – 32
ἀράχη 86, 4
ἀράχιον 163, 8
ἀργέω 14, 10
ἀργός 44, 4; 106, 11
ἀργύριον 51, 20
ἀργυρος 51, 28
ἄρδην 137, 11. 16
ἀρετή 18, 7. 24; 24, 21; 27, 22; 29, 24. 29; 30, 2; 40, 2. 24; 42, 19. 23. 26; 43, 8; 76, 4; 82, 13. 17. 26; 83, 10. 11; 84, 3; 85, 36; 86, 5. 19; 108, 13; 109, 6. 10. 14. 22. 24. 25; 110, 5. 9. 11. 14. 18. 19. 22. 24. 27. 30; 111, 2. 5. 7. 14. 18. 19; 127, 3; 129, 28; 130, 28; 131, 5. 6; 134, 1; 135, 9. 14. 15; 138, 7; 140, 2. 18; 147, 8; 149, 22; 150, 14; 160, 3
ἀριθμέω 49, 16
ἀριθμητική 7, 21
ἀριθμητικός 4, 13. 24. 26. 27 – 28. 29; 6, 7. 10; 11, 29. 31; 137, 6
ἀριθμός 1, 3; 4, 1. 2. 6. 15; 5, 30; 6, 12; 7, 23; 9, 13. 17; 10, 25; 16, 10; 21, 25; 25, 1. 2; 27, 5; 35, 24; 39, 22. 23. 24; 47, 2; 49, 14; 51, 30; 62, 6. 18; 67, 26; 68, 6
ἀριστερός 7, 5. 6; 8, 18. 21. 22. 24; 26, 24; 50, 14; 134, 2; 135, 13
ἀριστεύω 36, 31
ἀριστοκρατία 69, 28
ἀρκέω 53, 5; 61, 11; 87, 1; 96, 6
ἀρέσκω 87, 27; 116, 1; 159, 1
ἄρμα 12, 4; 13, 7
ἀρμόζω 98, 27
ἀρμονία 1, 3; 11, 13; 24, 20. 21; 40, 30; 43, 4 – 20; 56, 2. 5; 90, 1. 29; 91, 3. 7. 11; 98, 28; 136, 26; 137, 4. 5. 6
ἀρμονικός 3, 13; 4, 23 – 24. 25. 27. 28; 5, 15; 6, 7. 10; 7, 22; 11, 29. 30; 18, 2; 99, 7. 16
ἀρπάζω 81, 30; 98, 19; 141, 13. 19
ἀρρενικῶς 57, 18
ἄρρη 150, 31
ἄρρητος 1, 4; 17, 27; 76, 14; 98, 14; 101, 12; 106, 19; 116, 18; 131, 8; 132, 28; 133, 3; 140, 17; 147, 26; 148, 23
ἀρρήτως 99, 14
ἄρσις 56, 8
ἄρτάνω 128, 14; 160, 2
ἀρτηρία 28, 16. 17; 56, 27; 57, 2. 16. 19. 22. 23
ἄρτι 153, 23
ἀρτιοπέριτος 11, 18
ἄρτιος 11, 19
ἀρτίτοκος 76, 24
ἀρόμαι 28, 26
ἀρυσαιοειδής 57, 19
ἀρχαγγελικός 89, 19; 147, 1; 150, 6. 16
ἀρχάγγελος 123, 9. 13; 150, 15
ἀρχαῖος 148, 20; 153, 3; 155, 17; 164, 2. 28
ἀρχέντοπος 38, 9; 112, 13; 113, 20; 114, 10. 23 – 24; 115, 12
ἀρχή 5, 4; 12, 13. 27; 13, 1. 19. 23; 24, 1; 28, 20. 28; 29, 3. 23. 28; 35, 13; 37, 22; 38, 31; 43, 1. 2; 58, 1; 60, 28; 64, 16. 28; 67, 23; 72, 14. 15. 16. 18. 19. 21. 22. 25; 73, 2. 6. 12. 13; 75, 6; 76, 12; 84, 33; 86, 18; 97, 22; 108, 27; 110, 17; 112, 7; 113, 1; 114, 21; 131, 5. 19; 144, 3; 146, 12; 147, 6. 7; 148, 24; 150, 4. 11. 12. 13. 15. 16; 161, 5
ἀρχηγός 120, 3; 148, 5; 152, 12
ἀρχικός 26, 20; 28, 12; 75, 7; 95, 17; 146, 20; 147, 6. 8; 150, 5. 10. 14
ἀρχιτεκτονικός 17, 13. 14. 15
ἄρχω 13, 32; 17, 14; 28, 13; 39, 29; 44, 1; 51, 24; 54, 22; 55, 1; 64, 27; 102, 21; 110, 17; 123, 23
ἀσάφεια 73, 7
ἀσαφῶς 96, 4
ἄσβεστος 124, 8
ἀσέβημα 75, 26 – 27
ἄσημος 133, 21
ἀσθένεια 35, 2; 121, 7; 144, 5
ἀσθενέω 52, 6
ἀσθενής 92, 31; 125, 21
ἀσθενῶς 163, 18
ἀσκητικός 84, 6
ἀσκητός 82, 14
ἀσπάζομαι 93, 16; 125, 23
ἀσπάλαξ 31, 30; 62, 3; 72, 1
ἀσπίς 60, 12
ἄσπονδος 81, 21
ἄστατος 123, 14
ἀστέριος 18, 19; 129, 23; 130, 13
ἀστήρ 29, 18; 53, 13; 130, 14; 134, 6. 10. 13. 15; 135, 3; 153, 8
ἀστράγαλος 93, 15
ἀστροάπτω 117, 17
ἀστροειδής 34, 26
ἄστρον 15, 29; 31, 10; 50, 6. 7; 147, 17; 148, 3
ἀστρονομία 130, 8
ἀστρονομικός 130, 9
ἀστρώφω 76, 9; 105, 13

INDEX VERBORVM

- ἀσόνγυτος 25, 7; 71, 23
 ἀσσυγγύτως 25, 18; 50, 25; 108, 5
 ἀσυλλογίστως 148, 19
 ἀσυμπαθής 118, 8
 ἀσύναπτος 32, 19, 23; 118, 8, 13
 ἀσύνθετος 82, 27
 ἀσχημάτιστος 59, 23; 85, 1; 135, 26
 ἀσχηματίστως 31, 19—20
 ἄσχιτος 7, 6—7; 9, 4
 ἀσχολέομαι 128, 26; 130, 8
 ἄσυχος 95, 2; 156, 20
 ἀσώματος 21, 11; 22, 10, 12; 24, 9, 13.
 18, 19; 25, 4, 18, 19—20; 32, 18, 26;
 33, 7, 8, 11, 13, 15, 22, 23, 29; 34,
 10, 12, 23; 50, 30; 51, 11, 22; 52,
 32; 54, 20; 71, 6; 77, 23; 78, 10;
 79, 18; 82, 27; 101, 10; 105, 10;
 107, 5; 122, 1; 124, 12; 128, 6; 140,
 16, 23; 159, 15, 22
 ἀσωμάτως 33, 18; 115, 5; 118, 20; 122,
 24; 140, 16; 159, 17, 21
 ἄσωτος 86, 23
 ἀτάκτως 93, 7
 ἀταλαίπωρος 155, 9
 ἀταμίεντος 88, 6
 ἀταξία 17, 22; 125, 9
 ἀτάρ 12, 19
 ἀτέλεια 80, 18
 ἀτελής 38, 31; 39, 29; 49, 4; 53, 19;
 76, 20, 24; 81, 7; 144, 3, 6, 11
 ἀτεχνῶς 90, 28; 92, 31
 ἀτιμος 63, 3
 ἀτιμή 49, 22
 ἀτιμητος 5, 21
 ἀτιμός 61, 4; 124, 21
 ἀτιμώδης 25, 5
 ἀτομα, τὰ 32, 24; 39, 27; 45, 20
 ἀτομος 20, 20; 97, 13; 103, 15
 ἀτονέω 87, 21
 ἀτοπία 76, 22; 79, 36; 80, 7
 ἀτοπος 22, 6, 21; 30, 12, 15; 45, 2; 61,
 9; 76, 25; 78, 9, 16; 79, 27, 28; 81,
 16; 161, 2; 162, 26
 ἀτρακτος 93, 13
 ἀτρεμέω 86, 29
 ἀτρεπτος 12, 27, 29; 85, 25
 ἀτυχής 69, 21
 αὐ 3, 17; 75, 13; 115, 22; 153, 16
 αὐγάζω 134, 13
 αὐγή 27, 2; 99, 19; 142, 11
 αὐγοειδής 26, 17; 34, 26; 137, 23
 αὐθις 1, 9; 6, 20; 12, 9, 17; 14, 2; 26,
 10; 76, 5; 82, 14, 26; 85, 35; 86, 19,
 27; 95, 20; 142, 25; 159, 25; 161,
 13; 162, 26
 αὐθύπαρκτος 70, 7
 αὐθυπόστατος 22, 16; 147, 24; 151,
 8—9
 ἀλή 100, 14
 ἄυλος 23, 13; 34, 8; 68, 2, 3; 69, 7, 13.
 15, 18; 70, 3; 94, 11; 95, 16; 96, 3;
 101, 10; 105, 10; 113, 9; 115, 8;
 120, 13, 27, 29; 121, 7, 18; 122, 4,
 10; 128, 6; 139, 23; 140, 23; 147,
 24; 151, 8
 αὐλός 97, 21
 αὐξάνω (αὐξω) 25, 25; 34, 16, 17; 41,
 19, 19—20; 46, 27, 27; 47, 2; 48, 6;
 76, 21; 78, 6, 8, 10—11, 14, 17, 18,
 19, 20, 22, 30, 31; 79, 16, 22, 24; 80,
 7; 144, 1; 154, 24
 αὐξησις 32, 3; 48, 5—6; 77, 16, 21;
 78, 13, 21, 26, 33; 79, 4, 8, 16, 24;
 80, 2, 4, 7
 αὐξητικός 2, 11; 31, 25; 32, 5—6, 8;
 34, 14; 44, 26; 46, 15
 αὐξητός 48, 6
 αὐριον 62, 13
 αὐστηρός 58, 20, 22, 29, 30
 αὐστηρότης 27, 19
 αὐτάρκεια 144, 7
 αὐτάρκης 144, 4
 αὐτάρκως 11, 31
 αὐτενέργητος 87, 8
 αὐτίκα 144, 12; 154, 4
 αὐτόγονος 147, 21; 151, 8
 αὐτοζῶον 111, 26; 116, 13
 αὐτόζωος 147, 22; 151, 8
 αὐτόζως 22, 15
 αὐτόθεν 83, 10; 117, 15
 αὐτοκινήσια 95, 21
 αὐτοκίνητος 2, 3, 4; 19, 19; 23, 5; 36,
 20; 38, 26; 39, 22, 25, 28; 40, 6; 41,
 30; 42, 8, 16, 29; 90, 21; 95, 22;
 96, 11; 100, 7
 αὐτόματος 29, 22; 48, 8; 156, 2, 17;
 158, 4
 αὐτομάτως 45, 8
 αὐτονόητος 143, 17; 145, 18, 19
 αὐτονομία 75, 5
 αὐτοπτέω 136, 7
 αὐτοπτος 136, 5, 12
 αὐτοσχεδῶς 82, 8
 αὐτουργία 121, 11
 αὐτουργός 139, 17
 αὐτοφανής 17, 25
 αὐτοπρία 136, 6
 αὐχένιος 153, 18
 αὐχέω 136, 26; 137, 4

INDEX VERBORVM

ἀφαιρέω 3, 16, 17; 4, 16; 5, 13; 81, 28.
 29; 93, 8; 98, 1
ἀφαίρεσις 5, 13; 37, 32
ἀφανής 18, 1; 36, 23; 122, 26; 126, 10;
 137, 5
ἀφανίζω 33, 14; 53, 5; 118, 3
ἀφανώς 145, 5; 164, 17
ἀφαρπάζω 94, 20
ἄφατος 1, 13
ἀφεγγής 145, 2
ἄφη 14, 28; 16, 8, 14, 31; 17, 2; 26,
 16; 27, 6, 10, 12; 31, 31; 46, 20, 20;
 47, 18, 22; 49, 20, 23, 24; 58, 9, 32;
 59, 2, 9, 19, 28, 31; 60, 2, 4, 6, 8, 10,
 17; 61, 28; 62, 7, 17; 64, 4; 72, 12,
 13
ἄφθαρτος 22, 12; 25, 5; 30, 8; 79, 36
ἀφθνεύς 145, 25, 29; 146, 1, 2, 5;
 149, 4, 6
ἀφίημι 80, 27; 81, 27; 84, 31; 85, 23;
 87, 15; 94, 3, 8; 107, 25; 108, 8, 14;
 129, 3; 143, 3; 144, 20
ἀφικνέομαι 12, 20; 50, 26; 131, 21;
 163, 25—26
ἀφίστημι 5, 8, 18; 18, 11; 51, 8; 52,
 16, 19; 90, 28, 30; 93, 8; 109, 21;
 110, 28; 118, 12
ἀφομοιούω 112, 5—6
ἀφομοίωμα 106, 23
ἀφομοιώσις 111, 9
ἀφορίζω 20, 15; 21, 13; 110, 4; 122,
 21; 123, 24, 25; 124, 2, 3; 126, 1;
 152, 6
ἀφορμή 89, 27; 106, 19; 112, 28; 130,
 24; 152, 26
ἀφραίνω 92, 17
ἄφραστος 115, 26
ἀφροδίσιος 70, 19
ἀφροσύνη 89, 10; 92, 22
ἄφνης 79, 8; 87, 24
ἄφώνως 143, 7
ἀφώτιστος 127, 10
ἄγανεια 57, 17
ἄγανής 56, 29; 82, 16
ἄγλός 51, 17
ἄχραντος 11, 16—17; 17, 21; 100, 11;
 149, 29
ἄχρεῖος 80, 10
ἄχρονος 59, 16; 159, 22
ἄχρόνως 59, 11; 64, 24; 102, 24; 118,
 20; 130, 10; 159, 21
ἄχρους 54, 11
ἀχώριστος 32, 25—26, 31; 33, 1, 2; 37,
 9, 10, 12, 15; 38, 15; 44, 3, 22, 24;
 45, 21; 47, 6—7, 12; 119, 4, 10

ἄψις 135, 5
ἄψυχος 14, 2; 24, 11, 12; 36, 7; 48, 9,
 12; 61, 1; 71, 26; 83, 10, 11
βαδίζω 82, 22
βάδις 37, 4
βαθμῖς 109, 11; 132, 17, 21, 22, 24
βαθμός 110, 5, 8, 12, 22, 30; 158, 12
βάθος 18, 4; 50, 23; 56, 24; 83, 14;
 89, 12, 22; 90, 25; 101, 26; 107, 6;
 136, 4; 137, 10, 12, 15; 147, 18; 161,
 26
βαθύνω 137, 19, 25
βαθύς 9, 2; 83, 3
βαθύντης 107, 16
βαίνω 54, 6; 81, 27; 88, 30; 89, 7;
 92, 6
βακτηρία 27, 12
βάλλω 18, 15; 93, 17; 129, 18; 130, 3
βάπτισμα 163, 23
βάρβαρος 132, 20; 155, 6, 14; 163, 6
βαρύνομαι 85, 35
βαρύς 24, 28; 46, 21, 22; 55, 26; 56,
 5; 58, 33; 59, 28
βαρύτης 24, 27
βασιλεία 69, 28—29
βασιλεύς 104, 15; 106, 27; 155, 15
βάσις 130, 19
βάσκανος 139, 21; 158, 19
βδελύττομαι 140, 5
βένθος 135, 21
βία 41, 1; 108, 26; 109, 1; 139, 28
βιάζομαι 28, 29; 137, 1
βίαιος 140, 2, 4
βιαιώς 162, 8
βιβλίον 12, 8; 39, 7; 75, 8; 106, 28;
 107, 1; 164, 9
βίβλος 112, 1; 130, 27; 139, 16; 140,
 11; 164, 8
βίος 75, 22; 127, 3; 140, 8; 152, 27;
 163, 3, 10; 164, 26
βιόω 100, 10
βιώσιμος 97, 1, 35
βιωτικός 127, 28
βλάπτω 27, 27; 36, 30; 60, 30; 62, 4;
 63, 21; 92, 23
βλαστάνω 141, 15
βλάστημα 136, 16
βλαστός 85, 27
βλέπω 47, 28; 48, 24, 27; 49, 5; 50, 7,
 19; 52, 1, 2; 62, 30; 65, 1, 32; 70,
 27; 71, 13; 84, 10, 11; 96, 14; 111,
 1, 3; 117, 15; 134, 7; 135, 20
βλοσυρός 123, 9
βοηθέω 92, 7

INDEX VERBORVM

- βόθυνος* 153, 23
βολή 97, 31
βόμβος 54, 21. 22
βόρειος 163, 5
βοτάνη 154, 8
βουλευτικός 27, 22; 71, 21—22
βουλή 18, 17; 29, 13. 14; 65, 11; 109, 4; 129, 21; 130, 7; 145, 25. 28
βούλημα 91, 9; 128, 13; 130, 10
βούλησις 29, 9. 10. 13; 31, 13. 14; 35, 11; 38, 27; 45, 23; 47, 19; 100, 24; 116, 8; 122, 12; 124, 5; 147, 21; 148, 2; 151, 7; 152, 10
βούλομαι 5, 21; 14, 8; 15, 27; 20, 24; 29, 9. 15. 16; 30, 11. 12; 45, 3; 65, 13; 70, 8; 81, 19; 89, 20; 96, 19; 97, 27; 102, 2; 106, 5; 107, 9; 108, 12; 109, 4. 8; 116, 26; 120, 18; 142, 4; 145, 3; 162, 20
βοῦς 92, 29; 103, 21
βραγμώδης 92, 12
βράγχιον 56, 16; 57, 23
βραδέως 55, 27
βραδύς 28, 7; 56, 8. 10; 91, 20
βραχύς 9, 6; 56, 3. 4. 11; 81, 12; 82, 12; 86, 1; 94, 6; 97, 12; 98, 24; 99, 3; 102, 19; 118, 1; 120, 20; 162, 30; 163, 15
βρέγμα 92, 24
βρέφος 76, 23; 77, 15; 80, 8; 164, 18. 24
βρίθω 91, 15; 92, 10
βροντάω 143, 2—3
βροντή 64, 1
βρότειος 136, 26; 137, 6; 139, 24
βροτός 138, 28
βυθός 89, 10; 90, 25; 145, 26; 146, 12. 13; 148, 24; 151, 18
βύρσα 58, 12
βῶλος 38, 17; 40, 15; 83, 9
βωμός 153, 1

γαῖα 44, 14. 15
γαλιηναῖος 141, 5
γάνος 92, 11
γαστήρ 48, 16; 92, 3; 93, 20; 153, 20
γελάω 88, 15; 133, 22
γελοῖος 14, 20
γελοιωδέστατος 22, 21—22
γελοιώς 14, 20
γέλως 92, 13
γέμω 88, 27
γενεσιουργός 125, 16—17
γένεσις 14, 25; 15, 27; 19, 10. 21; 23, 11. 12. 14; 28, 6. 7; 40, 27; 46, 5; 69, 11; 70, 3; 78, 12; 87, 9; 89, 30; 100, 2; 104, 2; 108, 13; 115, 20; 121, 2. 3; 122, 27; 125, 1. 10; 127, 22; 139, 20; 156, 9; 160, 8; 162, 21; 164, 12
γενετή 87, 15
γενητός 157, 26
γενικός 43, 2; 110, 9. 14. 21; 131, 5. 7
γενναῖος 77, 8; 87, 1. 12; 88, 3; 89, 11; 92, 34; 105, 15; 107, 6
γενναίως 100, 10; 142, 9
γεννάω 15, 18; 30, 16; 32, 2; 48, 4. 5; 84, 34; 100, 12; 101, 16; 115, 5; 120, 3; 144, 5. 21; 163, 23
γέννημα 156, 25
γέννησις 3, 11; 32, 2; 48, 4; 124, 26; 159, 9
γεννητικός 2, 11; 14, 13; 28, 14; 31, 25—26; 32, 16; 34, 15; 39, 11; 44, 26—27; 46, 14; 48, 7
γεννητός 125, 20
γεννήτωρ 118, 21
γένος 13, 5; 14, 11; 15, 1; 25, 4; 26, 19; 35, 23; 36, 8; 38, 28; 41, 17; 45, 20; 47, 11; 56, 7; 59, 2; 72, 15. 22. 26; 73, 5. 8. 11. 16; 87, 19; 96, 13; 102, 2; 105, 10. 14; 109, 22; 120, 23; 121, 26; 123, 6; 124, 11. 28; 126, 8; 138, 12; 139, 10. 12; 144, 2; 147, 14; 150, 20; 155, 14; 158, 12
γέρων 79, 26
γενόμεναι 62, 30; 85, 28
γεῦσις 14, 28; 16, 8. 14; 17, 5; 46, 19; 49, 20; 57, 14. 27; 58, 2; 60, 2. 8. 10; 61, 23. 28; 62, 12. 14. 15; 63, 31. 32; 64, 3
γευστικός 27, 18
γευστός 58, 1. 3. 8. 11. 25; 61, 7
γεωγράφος 130, 5
γεώδης 25, 26. 27; 26, 16; 38, 14. 15; 53, 21; 83, 12; 91, 15; 128, 16
γεωμέτρης 14, 15; 26, 23; 38, 5; 42, 9
γεωμετρία 7, 20
γεωμετρικός 11, 28. 30
γῆ 11, 10; 12, 17; 14, 28; 17, 5; 19, 8; 24, 5; 26, 9. 12. 14; 38, 17; 41, 8; 44, 16; 50, 8. 12; 53, 21; 61, 22. 24. 28; 62, 4; 83, 12; 89, 4. 7; 90, 26; 101, 9; 105, 24; 112, 12; 116, 24; 125, 24; 130, 4. 5. 6; 132, 16. 21. 23; 138, 10. 27; 139, 3; 143, 13; 158, 14
γήνιος 34, 19; 124, 18
γῆρας 79, 25; 80, 14; 157, 34
γίγνομαι passim

INDEX VERBORVM

- γυγνώσκω* 1, 15; 19, 8–9; 20, 1; 22, 10. 11; 23, 4; 30, 10–11; 33, 30–31; 36, 21. 23; 42, 12. 16; 44, 14; 49, 27; 59, 20; 62, 12. 13; 64, 11; 68, 27; 69, 3. 13; 70, 3; 76, 6; 87, 4. 7. 25; 90, 14; 91, 5; 115, 19; 116, 6; 118, 29; 119, 18; 121, 4; 139, 6; 156, 27. 28. 33; 157, 1. 2. 8. 9. 12. 15–16. 16. 21. 28; 159, 18; 161, 14. 15. 16. 18; 162, 3. 8; 164, 7
γλυκαίνω 58, 17
γλυκός 58, 16. 20. 21. 26. 29. 30; 61, 4; 62, 8. 12. 13. 14. 16. 22; 64, 7. 11; 66, 18; 68, 31; 141, 5
γλυκύτης 27, 18; 37, 5
γλώττα 27, 8; 29, 1; 52, 12; 57, 1. 14. 18; 58, 4. 7. 9. 10; 59, 10; 60, 15. 16; 88, 6; 106, 29
γνήσιος 120, 6
γνώμη 91, 9; 98, 1; 112, 15; 160, 3; 162, 26
γνωρίζω 20, 26; 39, 4. 5. 6; 55, 20; 60, 20; 69, 10; 123, 7
γνώσις 18, 6; 20, 2; 23, 21; 24, 3; 35, 1; 40, 3. 24; 42, 11; 48, 24; 65, 7. 13. 25; 66, 29; 69, 1; 71, 11; 87, 9. 28; 102, 6; 116, 5; 122, 22; 123, 2; 126, 7; 137, 14; 145, 2; 155, 20; 156, 15. 19. 24. 29. 31. 33; 157, 3. 7. 12. 15. 17. 24. 32; 159, 10. 18. 20; 160, 14. 23; 161, 2. 14. 16. 18. 27; 162, 5. 7. 8. 12
γνωστικός 2, 7. 8. 9. 11; 18, 4; 30, 19. 20; 31, 13. 17; 33, 7; 34, 28; 39, 22. 23; 84, 22; 99, 2; 118, 27. 29; 131, 1; 137, 13. 15; 139, 7
γνωστικῶς 118, 25
γνωστός 20, 1; 31, 19. 20; 157, 10. 13
γότης 154, 21
γοητεύομαι 71, 14
γόνιμος 87, 24; 88, 2; 99, 3
γραῖδιον 164, 16
γράμμα 20, 25; 47, 29; 73, 17; 76, 17; 96, 4
γραμματεῖον 66, 29; 87, 27; 96, 1
γραμμὴ 7, 21; 11, 5; 14, 17; 27, 4. 15; 39, 10; 40, 17; 67, 2; 112, 5
γραφὴ 154, 21. 27
γράφω 20, 24; 39, 7; 148, 23; 152, 26; 155, 12; 164, 10
γραωδέστερος 22, 7
γρήγορος 42, 10
γύη 18, 15; 129, 18; 130, 3
γυμνάζω 12, 21
γυμνάσιον 93, 10
γυμνός 78, 4
γυμνώω 94, 28
γυναικωνίτις 93, 13
γυνή 124, 27
γύφος 50, 6
γωνία 8, 2; 28, 22; 35, 19. 20; 51, 15. 25; 52, 20
δαιμόνιος 11, 15. 16; 67, 23; 89, 19; 111, 12; 124, 22. 23. 25; 125, 1; 126, 2. 3. 8; 136, 13; 150, 26
δαιμονιάδης 136, 19
δαίμων 12, 5; 13, 10; 123, 10. 11. 14. 15. 17. 21. 22; 124, 5. 7. 10. 14. 22; 125, 3. 4. 6. 8. 13. 15. 16. 19. 24; 126, 1. 5. 6; 136, 15. 18; 138, 10; 139, 1. 21; 144, 28; 145, 1. 5. 8; 150, 22; 152, 2. 8; 158, 8. 9; 162, 9; 163, 3. 11. 20. 24. 26; 164, 2. 6. 11
δάκνω 28, 25
δακτύλιος 49, 11
δάκτυλος 39, 24; 55, 21; 91, 6; 130, 19
δαπάνη 128, 13
δεδίττομαι 71, 12; 105, 25
δεῖδω 80, 8
δείκνυμι 31, 9; 64, 5; 78, 32; 91, 6; 93, 7; 94, 13; 104, 1; 138, 28; 139, 5; 145, 16
δειλιάω 163, 15
δειλός 75, 14; 163, 10
δειμαίνω 123, 11
δεινός 88, 19; 153, 2; 160, 19; 161, 12
δεινότης 106, 30
δεινῶς 88, 18
δείξις 36, 22
δεκτικός 22, 9; 30, 14; 54, 11; 60, 28; 85, 1; 101, 10
δέλεαρ 53, 17; 85, 32
δέλτος 87, 5
δένδρον 33, 19. 27; 106, 14; 130, 28
δεξιός 7, 5; 8, 18. 20. 22. 23; 26, 23. 25; 50, 14; 134, 1; 135, 13; 149, 22
δέομαι 9, 2; 16, 1; 32, 3; 33, 5. 22. 23; 37, 4. 6; 44, 9; 48, 25. 27; 53, 7; 57, 11; 78, 21. 26; 87, 11; 88, 9; 93, 14. 21; 99, 24; 117, 25; 121, 22; 124, 25; 126, 11; 139, 24; 148, 23; 151, 5
δέγμα 46, 13; 130, 20
δέρω 153, 17
δέσις 90, 29; 91, 3; 97, 3
δεσμῶ 164, 15
δεσμός 3, 26; 9, 5; 19, 3; 84, 24. 26; 90, 32; 96, 22. 24; 97, 6. 11. 19; 99, 6; 103, 15; 125, 16; 143, 15
δεσπότης 49, 28; 161, 11

INDEX VERBORVM

- δεσπότης* 140, 21. 26
δέχομαι 10, 9; 14, 26; 15, 20; 16, 24.
 30; 23, 9; 24, 21; 31, 21; 33, 17;
 43, 6. 10; 50, 23. 25; 51, 19. 27. 29.
 31; 54, 26. 31; 56, 23; 60, 20; 61,
 14; 66, 15. 22. 23; 73, 7; 75, 18. 25;
 85, 16; 86, 15; 87, 22; 94, 32; 101,
 3. 7. 12; 114, 12; 119, 12; 120, 16;
 122, 23; 133, 4; 143, 8; 144, 12; 145,
 3; 148, 18. 19; 152, 23. 24
δέω 25, 13. 15; 59, 12; 79, 20
δηλητήριος 57, 27—28; 64, 2
δήλον 9, 14; 15, 24; 33, 4. 8. 30; 50,
 14; 53, 16; 55, 10; 59, 19; 70, 17;
 82, 10
δηλονότι 43, 10; 75, 21. 23; 156, 10
δηλόω 39, 23; 63, 29; 73, 29; 84, 27;
 133, 11
δημιουργέω 73, 15; 81, 11; 105, 16;
 112, 4; 115, 8; 120, 25; 121, 6. 8.
 17; 122, 21; 139, 11. 15
δημιουργία 19, 11; 100, 4; 116, 12. 23;
 120, 22. 27; 121, 1. 15. 17. 20. 24;
 122, 18. 21. 26
δημιουργικός 11, 26; 12, 23; 19, 13—
 14; 38, 3. 8. 9; 73, 3. 9. 12; 96, 22;
 97, 1. 2. 12. 26; 113, 9. 20; 121, 29;
 138, 3; 149, 23; 150, 1
δημιουργός 3, 15; 4, 16; 6, 22; 7, 24.
 28; 8, 17; 97, 9; 102, 14; 105, 13;
 112, 2. 5. 10; 121, 10; 150, 4. 6; 155,
 14
δημοκρατία 69, 29. 30
δήμος 28, 12
δημώδης 164, 28
δήπου 143, 1
διαβαίνω 15, 11; 36, 5; 43, 28; 44, 1;
 94, 10
διαβιβάζω 52, 24—25
διάβολος 155, 2
διαγινώσκω 57, 28
διάγνωσις 3, 3; 26, 28; 122, 22
διάγραμμα 3, 12; 5, 31
διάγω 158, 14
διαδίδωμι 16, 29. 31; 26, 27; 55, 7
διάδοσις 16, 11—12
διάδοχος 77, 27
διάζειν 99, 21
διάθεσις 31, 23; 38, 24; 49, 6; 57, 7;
 94, 22; 111, 14
διαθιγή 38, 24
διαίρεσις 3, 8; 7, 24; 11, 3; 88, 9; 98,
 10; 118, 6; 123, 4. 20; 154, 14; 156,
 13
διαίρετικός 8, 29; 81, 24
διαίρετός 33, 4; 68, 8. 9
διαίρειν 2, 7; 5, 2; 7, 27; 10, 3. 15; 27,
 9; 29, 8; 30, 20; 44, 9. 29; 45, 11.
 12. 27; 47, 1. 26; 69, 25; 72, 17. 20;
 82, 19; 84, 8; 90, 19; 92, 17; 100,
 3; 102, 10; 107, 11; 108, 10. 15;
 118, 16; 120, 14. 18; 131, 2. 7; 149,
 4. 12; 150, 32; 151, 11. 22; 156, 4.
 5; 157, 7. 33; 158, 12; 159, 1
διαϊτάσμαι 75, 22
δαίτα 12, 7
διαϊτητέον 118, 24
διακλήρωσις 147, 15
διακονέω 47, 23
διάκονος 100, 4
διακοσμέω 12, 4; 19, 12; 151, 21. 23;
 157, 14
διακόσμησις 141, 1; 156, 19
διακριβόω 95, 12; 107, 12; 135, 4
διακρίνω 1, 9. 10; 21, 27; 33, 10—11;
 36, 28; 44, 30; 60, 20. 23—24; 61,
 13; 62, 28; 63, 21; 64, 8. 19; 73,
 22; 74, 20; 113, 27; 114, 5; 118,
 15. 21
διάκρισις 1, 13; 3, 7; 25, 4; 68, 30;
 117, 23; 118, 2. 3. 7; 149, 30
διακριτικός 68, 26; 131, 1
διακυβεργάω 156, 7
διαλαμβάνω 83, 29; 84, 17—18. 30. 32;
 85, 24; 94, 4; 99, 5; 120, 15
διαλάμπω 73, 1—2; 100, 7
διαλανθάνω 162, 7
διαλέγομαι 17, 18; 37, 19; 38, 1. 5. 8;
 54, 16; 82, 28. 29
διαλεκτική 37, 29
διαλεκτικός 38, 12; 73, 11
διαλεκτικῶς 76, 26
διάλεκτος 54, 18; 57, 11. 12. 14. 16;
 133, 1. 3
διαλλάττω 90, 24
διάλληλος 36, 22; 97, 25
διάλογος 100, 26
διάλυσις 97, 14; 99, 13; 127, 4; 128,
 23. 27
διαλυτικός 40, 30
διαλύω 10, 17; 11, 2; 22, 13; 26, 10.
 11; 41, 25; 53, 29; 80, 4; 96, 23; 97,
 7; 98, 8; 103, 15; 140, 25; 141, 7
διαμελετάω 107, 3
διαμένω 34, 16
διαμερίζω 154, 12
διαμετρικός 8, 19
διάμετρος 7, 5; 8, 26. 27. 28. 31
διαμονή 133, 12
διαμορφόω 106, 8

INDEX VERBORVM

διαμυθολογέω 105, 3
διανάγω 85, 7
διανοέομαι 63, 6; 74, 25
διανόησις 116, 8
διανοητικός 8, 1. 4. 13. 15; 18, 5; 19, 24; 26, 20; 27, 21; 30, 22; 108, 8; 134, 23; 137, 13
διανοητός 31, 3; 69, 4; 141, 25
διάνοια 2, 8. 23; 3, 6. 13; 6, 18; 9, 9; 20, 6; 27, 27; 30, 20. 23–24; 31, 3. 7. 8; 38, 27; 39, 18. 24–25; 43, 24. 26; 64, 21. 23. 24. 24. 27. 28; 65, 9. 10. 16; 68, 11. 16; 69, 4. 6; 74, 21–22. 23. 28; 92, 23; 141, 25; 142, 2
διαπεραιώω 105, 24
διαπλαστικός 33, 16–17
διαπλάττωμαι 81, 9–10. 13–14
διαπορέομαι 82, 15
διαπορεύω 122, 10
διαπορθμευτικός 49, 30; 50, 21
διαπορθμεύω 50, 22. 23; 53, 14. 23; 54, 27. 31; 55, 22; 126, 8. 10
διάπτωσις 92, 18
διαριθμῶ 108, 7
διαρθρόω 77, 19; 143, 2
διαρρέω 93, 9; 99, 5
διαρρήδην 127, 21; 131, 12
διασασφένω 84, 25
διασείω 15, 14
διασκευνάζομαι 75, 19
διάσκειψις 83, 27
διασκοπέω 135, 5
διάστασις 3, 25. 26; 4, 1; 7, 8; 10, 18. 19. 21. 22. 23. 24. 26; 81, 22; 89, 12. 21. 24; 107, 21; 161, 28
διαστατικός 81, 23
διαστατός 24, 8. 11; 38, 3. 5; 157, 25
διαστατώω 161, 25
διαστέλλω 57, 20
διάστημα 3, 21. 22. 27; 4, 12; 5, 29; 6, 8; 11, 20–21; 38, 6; 50, 8. 9; 52, 2. 22
διαστηματικῶς 145, 13
διαστρέφω 14, 10
διασύρω 135, 6
διασχίζω 85, 31
διασώζω 27, 24. 27; 98, 11; 100, 11
διάταξις 14, 26; 15, 4; 120, 22; 123, 15; 126, 13
διαταράττω 95, 10; 105, 29
διατάττω 124, 11; 156, 26
διατείνω 16, 12; 18, 26; 73, 10; 135, 5; 143, 11
διατηρέω 100, 13
διὰτι 30, 23

διατίθημι 16, 28; 136, 7
διατριβή 105, 9
διατρίβω 81, 1
διατύπωσις 56, 6
διανυγής 127, 14
διανυῶς 96, 6
διαφαίνω 79, 26; 123, 12
διαφανής 16, 16. 18. 20. 25. 28. 28–29. 30; 17, 3–4; 43, 21. 22; 47, 23; 49, 30. 31; 50, 4. 5. 7; 52, 29; 54, 30. 31; 61, 10; 115, 21
διαφέρω 10, 11. 14; 20, 17. 18; 32, 8; 36, 3; 37, 27; 38, 1; 47, 9; 60, 19; 64, 21. 26. 28–29; 67, 20; 68, 25; 69, 17; 73, 20. 25; 83, 25; 103, 20. 21; 108, 3; 118, 6
διαφθείρω 15, 24; 83, 6
διαφορά 49, 25; 64, 11; 65, 3; 68, 14. 29; 69, 4; 79, 5; 83, 16. 24; 88, 24; 89, 2. 22. 24; 90, 3. 10. 23; 99, 20; 114, 22; 120, 22; 124, 14
διάφορος 17, 16; 25, 3. 8; 30, 17; 45, 2. 3; 52, 19; 59, 10; 73, 19; 75, 28–29; 76, 1. 9; 77, 13; 84, 27; 85, 30; 91, 11; 105, 1; 141, 1. 2; 149, 19; 151, 10; 154, 15; 157, 6
διαφορότης 91, 12
διαφωνέω 71, 15; 162, 17
διαχέω 99, 3
διαφνέδω 106, 7
διδασκός 30, 6; 65, 21. 22; 71, 23; 82, 14
διδασκαλία 87, 6; 127, 26
διδάσκαλος 46, 6
διδάσκω 127, 27; 133, 22
δίδυμος 28, 24
δίδωμι 7, 6; 64, 27; 66, 20; 75, 29; 76, 19; 80, 8; 81, 6; 87, 10; 89, 12. 27; 92, 5; 100, 19; 102, 4; 123, 21; 152, 17; 161, 1
διεγείρω 66, 25; 69, 16; 95, 14
διείργω 114, 14; 130, 20
διεξαγωγή 98, 7
διέξιμι 127, 23; 135, 24
διεξοδεύω 114, 2
διέξοδος 97, 16
διερυννάω 83, 23
διερμηνεύω 12, 10; 119, 2
διέρχομαι 50, 15. 16; 92, 34
διευκρινέω 81, 15; 97, 24; 98, 3
διζήμαι 131, 16
διήγησις 13, 28
διήκω 38, 30; 54, 4; 125, 25
διηρημένως 68, 11
διηχέω 68, 1

INDEX VERBORVM

- διηχής* 52, 24. 28; 53, 16
δικνέομαι 92, 32
δίκος 12, 24
δίσστημι 20, 16; 89, 22; 90, 22; 103, 3.
 9; 107, 21; 108, 1; 118, 4. 22; 144,
 25; 161, 24. 26; 162, 23
δίκαιος 90, 29; 161, 3. 4. 5; 162, 4
δικαιοσύνη 110, 10. 16. 30. 31; 111, 3;
 162, 3
δικαίως 73, 2
δίκη 11, 30; 18, 9. 13; 19, 5; 94, 9;
 112, 3; 143, 16
διουκέω 66, 24; 121, 5; 147, 13; 162, 21
διοίκησις 94, 33
διοικητικός 136, 11
διολισθαίνω 88, 1; 123, 17; 164, 14
διομαλίζω 116, 10
διομολογέομαι 86, 17
διόπτρα 147, 2; 150, 8
διοργανόομαι 46, 1; 81, 12
διοργάνωσις 75, 11
διορίζω 86, 9. 11. 16. 17; 96, 10; 124,
 8; 148, 16; 158, 18
διορισμός 65, 16
δίοσμος 53, 16. 21
διότι 143, 14
διπλασιάζω 5, 22. 24
διπλάσιος 3, 17. 21; 4, 8. 12. 17. 19. 25.
 26; 5, 4. 6. 16. 27. 29; 6, 1—2. 9—
 10; 7, 8; 10, 18. 21—22. 25; 32,
 27—28; 35, 25
διπλοῦς 3, 18; 6, 22; 79, 13—14; 96,
 14; 158, 25
διπλόω 51, 14
δίπλους 30, 21; 31, 11. 12
δίτονος 9, 15. 23
διττός 7, 23. 31; 20, 3; 27, 8. 9; 35,
 16; 37, 3; 44, 2. 22; 48, 14. 15; 49,
 5. 6; 62, 21; 63, 12; 65, 21; 66, 14.
 17. 29; 68, 4; 70, 13; 79, 8; 89, 2;
 113, 9; 120, 27; 147, 19
διττῶς 34, 9; 35, 16; 37, 3; 44, 2. 22;
 48, 14. 15; 49, 5. 6; 53, 25; 71, 7
διφρεία 12, 1
δίχα 69, 29
διωρισμένως 156, 3—4
δόγμα 22, 2. 6. 20; 75, 1. 6. 8; 79, 4.
 37; 86, 3; 87, 17. 26; 89, 31; 101,
 21; 105, 7; 117, 23. 24; 118, 19;
 120, 7. 19; 127, 19. 20; 128, 12; 131,
 12; 133, 5; 139, 14; 140, 2; 141, 8.
 19; 142, 21. 27; 146, 8; 148, 17. 20.
 21; 151, 17; 152, 22; 162, 17
δογματίζω 23, 17; 75, 4; 119, 31—120,
 1; 141, 20; 153, 9
δογματικός 119, 6
δοκέω 15, 14; 25, 29; 32, 12; 34, 17;
 44, 29; 46, 20; 47, 11; 52, 13. 15. 21.
 22; 56, 12. 22; 70, 25; 77, 30—78, 1;
 78, 18; 79, 28; 82, 22; 86, 1; 103, 6;
 112, 15. 17; 113, 20; 125, 10; 155,
 23; 156, 12; 157, 5; 158, 26; 159, 2;
 163, 20
δοκιμάζω 160, 2
δόκιμος 155, 11
δονέω 133, 21; 134, 14
δόξα 1, 12; 2, 7; 3, 1; 10, 23; 15, 13.
 18. 27; 16, 21; 17, 16; 20, 6; 21, 3;
 27, 23; 29, 11. 11; 30, 20. 21. 23. 25;
 31, 3. 8. 10; 33, 2; 36, 19; 39, 8. 16.
 19. 25. 26; 59, 9; 63, 3; 64, 2. 3. 5.
 10. 24. 30. 31. 32; 66, 1. 2; 69, 3;
 73, 19; 74, 21. 23; 76, 7. 29; 85, 30;
 102, 3; 105, 18; 107, 17; 112, 16;
 129, 13; 155, 10. 15; 156, 13; 158,
 24; 164, 16. 27
δοξάζω 25, 17; 31, 12; 36, 12; 63, 7;
 64, 19. 30; 65, 1. 4; 67, 22; 68, 10;
 74, 25; 77, 12; 87, 17; 123, 5; 146,
 12; 148, 3; 149, 13; 152, 11
δοξαστικός 8, 1. 4. 13. 16; 18, 5; 31,
 3; 36, 19; 69, 5; 84, 23; 105, 21;
 119, 12; 134, 23; 137, 13
δοξαστός 31, 3; 36, 3
δόρυ 60, 11
δορυφορικός 26, 20
δορυφόρος 91, 13
δόσις 150, 29
δουλεύω 70, 15; 131, 20; 147, 18
δουλοπρεπής 88, 25
δράμα 164, 11
δραστήριος 81, 10; 121, 19
δραστικός 42, 12; 52, 12
δράττομαι 47, 27
δράω 40, 27; 64, 10; 97, 27
δριμύς 58, 20. 22—24. 27. 29
δριμύτης 27, 18; 28, 24. 25—26
δρομεύς 46, 31
δρόμος 130, 8. 9; 135, 3
δροστομέω 154, 9
δναδικός 149, 25
δνάς 4, 8. 14; 7, 30. 31; 11, 5; 39, 8.
 13. 18
δύναμαι 6, 11; 9, 6. 10; 10, 13; 14, 15;
 15, 29; 20, 10; 22, 13; 23, 12; 24,
 17; 26, 10; 30, 11. 13; 33, 10; 34, 6.
 7; 36, 3. 24. 28; 40, 15; 41, 21. 23.
 26; 43, 17; 45, 23; 50, 25—26; 52,
 6; 54, 2; 55, 7. 25; 57, 25; 61, 12—
 13. 13—14; 64, 7. 28. 29; 65, 1; 69,

INDEX VERBORVM

- 11; 79, 2. 30; 80, 31; 86, 13; 87, 3;
88, 2; 107, 25; 120, 19. 21; 125, 2;
134, 25; 139, 5; 141, 1. 8; 142, 5. 9;
143, 5; 157, 22
δύναμις 1, 6. 16. 17; 2, 5. 12. 21; 3, 8;
8, 9. 15. 17; 9, 3; 13, 8. 29; 14, 9.
10. 11. 13. 14; 17, 6. 12—13. 21; 18,
3; 20, 4. 5. 7. 10; 21, 10; 23, 29; 24,
1; 25, 16; 26, 27; 27, 1; 29, 16—17;
30, 3. 5. 18; 31, 25; 32, 3—4. 6. 9.
17; 33, 7—8. 19. 22; 34, 8. 9. 15. 28.
33; 35, 7. 17—18. 26. 27. 28. 29. 30.
31; 36, 1. 2. 5; 41, 3; 44, 12. 27; 45,
1. 13. 16. 30; 46, 8. 14. 26; 47, 2.
16—17. 31; 48, 1. 8. 9. 16. 19. 22;
49, 5. 6. 11. 31; 50, 4; 52, 24. 28;
53, 17. 21. 23. 25; 56, 26; 60, 28; 61,
12; 62, 2; 63, 5. 12. 18; 65, 14; 66,
8. 26; 67, 15. 17. 20; 68, 8. 9. 12.
17. 18. 20. 24; 69, 10. 22. 23. 26; 70,
17. 24; 73, 13. 23; 74, 5; 75, 10; 77,
13; 79, 26; 80, 24. 26; 81, 3; 84,
32—33; 86, 8; 91, 27; 92, 4; 94, 2.
17; 95, 17; 96, 1. 14; 97, 15; 98, 6;
99, 3. 10; 100, 1. 6; 101, 12. 22; 105,
13. 19; 106, 22; 107, 22. 26; 108, 3.
5. 7. 11. 14. 23; 111, 17; 112, 4; 113,
28; 114, 1. 6; 117, 7; 118, 27; 119,
4; 120, 28; 121, 25; 126, 3; 128, 13;
129, 4; 131, 23; 132, 5. 6. 28; 133, 8.
11. 12. 13. 23; 134, 23. 24; 135, 4.
12. 17; 136, 11; 137, 12. 16; 138, 3.
5. 14; 140, 20. 27; 141, 8. 14. 18. 25.
28; 142, 1. 6. 8; 145, 4. 26; 146, 14;
148, 12; 149, 1. 28; 150, 26; 151, 10.
19; 153, 4. 6; 156, 21; 157, 19; 163,
18; 164, 6. 12. 16
δυναμῶς 93, 2; 132, 11
δυνατός 5, 8. 17. 21; 19, 9; 78, 6; 84,
9; 97, 24; 98, 3; 104, 10; 127, 29;
156, 23; 158, 7
δυνατόν ἐστι 4, 30; 31, 6. 8; 62, 1. 31;
79, 6; 84, 29; 118, 15
δύνω 35, 29; 51, 15. 17; 153, 23
δυοειδής 8, 9. 12
δυσαντίβλεπτος 156, 5. 11
δύσβατος 105, 3
δυσδιάλυτος 98, 10
δυσέκνιπτος 19, 4
δυσθεώρητος 82, 18
δυσθήρατος 123, 1
δύσθυμος 91, 24
δυσκατάληπτος 82, 18
δύσκολος 35, 23
δυσκρασία 29, 30—30, 1
δύσληπτος 35, 1
δυσσέβεια 75, 28; 155, 4
δυστύπωτος 61, 23
δυσχεραίνω 117, 5; 140, 8
δύω 90, 24; 107, 20
δώρημα 144, 9
εατέον 86, 28
έάω 7, 7; 18, 18; 58, 9; 80, 14; 83, 5;
91, 19; 92, 3; 129, 22; 130, 10
έβδομαδικός 11, 25
έβδομάς 11, 27
έβδομος 3, 19; 4, 10; 6, 5; 89, 18
έγγίνομαι 48, 30—49, 1; 49, 1—2; 52,
14; 115, 15
έγγιστα 10, 3. 9
έγγύς 52, 22; 53, 8; 58, 15. 17. 21; 60,
2; 158, 16
έγγύτης 158, 17
έγείρω 131, 20
έγκάθημαι 92, 1
έγκαταμίνυνμι 61, 3; 76, 26; 140, 24—
25
έγκατασπείρω 140, 13
έγκατοικέω 141, 2
έγκατοικοδομέω 55, 17; 61, 25
έγκειμαι 86, 34; 88, 29
έγκέφαλος 16, 11. 12. 13. 15; 24, 15;
26, 28; 27, 9; 28, 16. 20; 34, 29. 31.
33; 37, 6; 43, 29—30; 47, 4; 53, 20;
54, 22. 24; 55, 1; 60, 13; 92, 21; 99,
5; 107, 23
έγκόσμιος 10, 28; 13, 4; 21, 6; 22, 24;
67, 12
έγκρατής 71, 4
έγκωμιάζω 93, 4
έγχρονος 157, 26; 159, 15. 17. 21
έγχυμος 58, 8
έδρα 138, 12
έδράζομαι 13, 21; 95, 19
έθελω 93, 11. 13; 153, 3
έθνος 94, 33; 132, 27; 163, 5
έθος 65, 26; 90, 5. 8
έθω 14, 15; 65, 25; 73, 27; 106, 12;
111, 20. 26
είδημων 80, 31
είδησις 157, 18
είδικός 35, 11; 43, 2; 72, 19
είδοποιέω 35, 12; 49, 7; 112, 26; 113,
10
είδος 1, 10; 11, 17; 14, 3. 6. 16. 18;
15, 20; 16, 8. 29. 31; 20, 16. 17. 18.
20. 22; 21, 17. 19. 20; 22, 18; 25, 3;
28, 8. 18; 32, 29; 33, 28; 34, 11; 35,
9. 30; 36, 4; 37, 18. 19. 20. 24. 26.

INDEX VERBORVM

- 29, 32; 38, 1. 2. 5. 7. 11; 39, 9. 24;
40, 4; 41, 10. 16; 44, 2. 22. 24; 45,
4. 8. 27. 30; 46, 4. 5. 17; 47, 2; 49,
17; 52, 1; 53, 3; 58, 21; 60, 20.
29, 32; 61, 2. 11; 66, 8. 15. 28;
67, 19; 68, 2. 3. 26. 27; 72, 8;
73, 1. 16. 29. 30; 75, 4. 7; 76, 2;
85, 2; 88, 21; 90, 2. 4. 5; 91, 7. 19.
21. 22; 95, 16; 96, 3. 7. 9; 100, 6;
102, 13. 14; 103, 18. 19; 104, 1. 2.
7. 8. 9; 105, 22; 108, 4; 109, 24; 111,
1; 112, 22. 23. 28; 113, 1. 2. 4. 5. 8.
10. 17; 114, 4. 15. 16. 22; 115, 4. 5;
116, 21. 22; 120, 24. 26. 27. 28; 121,
18; 122, 2. 9. 11. 20. 24; 131, 7; 143,
23. 25. 26; 147, 24; 150, 2; 151, 1. 8
ειδωλικός 73, 11
εἶδωλον 15, 21; 26, 26; 51, 1; 52, 5;
73, 15; 93, 17. 19; 113, 24; 114, 23;
117, 14; 126, 15. 16. 20. 22; 127, 1.
2. 13
εἰκάζω 156, 24; 159, 4
εἰκονικῶς 22, 20; 42, 31
εἰκόνημα 116, 20
εἰκότως 8, 30; 13, 15; 52, 17. 20; 78,
13; 105, 29
εἰκόν 1, 4; 8, 21. 23; 11, 30; 18, 3; 38,
9. 23; 100, 13; 106, 23; 113, 28; 116,
12; 140, 11; 144, 23
εἰλικρινέω 154, 26
εἰμαρμένη 29, 18. 20. 21; 143, 19. 20.
22—23. 24; 144, 1
εἰμί *passim*
εἴμι 5, 3
εἶναι, *τὸ* 12, 26. 28; 20, 16; 23, 20; 48,
7; 53, 5; 57, 17; 72, 12; 73, 30; 117,
9; 118, 26; 119, 22; 122, 2; 123, 4;
125, 12
εἶργω 142, 8
εἰρηνεύω 83, 18
εἰρήνη 11, 31
εἰρμός 143, 23; 162, 6
εἰσάγω 32, 24; 50, 15; 72, 26; 89, 16;
98, 20; 148, 23; 151, 18. 23. 25
εἰσδέχομαι 134, 24; 143, 22; 144, 14
εἰσελαίνω 98, 22
εἰσέρχομαι 41, 21—22; 52, 1. 5; 55, 3.
18. 24; 66, 27; 113, 24
εἰσήγησις 131, 11
εἰσκήνω 77, 5; 98, 8
εἰσκρισις 98, 9. 16; 99, 12
εἰσοδος 55, 16; 71, 19
εἰσουκίζω 104, 14; 164, 17
εἰσπνέω 56, 25; 98, 18
εἰσπομπή 52, 1; 57, 4
εἶσω 84, 11. 13; 110, 32
εἰσωνθέω 98, 23
εἶτα 2, 3; 3, 14. 17; 4, 8. 9. 10. 18. 19.
20. 21; 13, 32; 16, 12; 18, 14; 27, 5;
51, 22; 56, 16; 82, 14; 86, 19; 110,
7; 116, 21; 118, 5; 146, 13. 15. 18;
151, 19; 152, 1. 2; 153, 9. 14. 20;
154, 1; 160, 21; 163, 15; 164, 15. 18
ἐκάτερος 6, 23; 7, 8. 26; 10, 19. 22;
52, 18; 64, 26; 75, 23; 76, 21; 83,
23; 84, 31; 86, 7
ἐκβαίνω 156, 9. 24. 29. 30; 157, 22.
23. 29. 31; 158, 7
ἐκβάλλω 64, 16
ἐκβασις 122, 14; 155, 23; 156, 14. 27;
157, 27; 159, 6
ἐκγίγνομαι 142, 20
ἐκδαπανάω 128, 5. 15; 138, 22
ἐκεῖ 45, 18; 57, 21; 65, 27; 80, 21; 84,
22; 94, 13; 112, 8. 13; 113, 27; 114,
20; 115, 26; 116, 6. 8. 25; 117, 15.
18. 21; 125, 24
ἐκεῖθεν 3, 21; 57, 1; 80, 15; 95, 22; 96,
18; 99, 5; 101, 17; 103, 1; 114, 17.
21; 115, 3; 117, 13; 118, 27; 132, 2;
135, 25; 136, 1; 137, 7; 154, 2; 162,
24
ἐκείνως 159, 24; 161, 4
ἐκέισε 1, 11; 14, 26; 83, 21; 84, 6; 94,
21; 95, 5; 113, 19; 114, 18. 19. 22;
116, 5; 142, 19
ἐκθερμαίνω 51, 9—10. 13
ἐκθεσις 75, 1; 146, 7; 148, 21; 151, 16
ἐκθλίβω 56, 18. 20. 25
ἐκκείμαι 4, 7; 5, 1; 9, 2; 90, 9; 98, 14;
112, 3. 13; 113, 12. 21
ἐκκλησία 75, 6
ἐκκλησις 94, 13
ἐκκλύστη 147, 9
ἐκκρισις 28, 25
ἐκκροσώ 84, 19
ἐκλαμβάνω 81, 19
ἐκλάμπω 15, 5
ἐκλείπω 24, 15
ἐκλυσίς 140, 7
ἐκλύω 84, 24
ἐκμελιόσσομαι 29, 18
ἐκούσιος 29, 1. 3. 4. 7; 108, 25. 27;
109, 2
ἐκονσίως 29, 8; 109, 3
ἐκπέμπω 15, 10. 12. 16. 28. 30; 16, 1.
23; 56, 17
ἐκπετάννυμι 137, 11. 16
ἐκπίπτω 92, 27; 162, 8—9

INDEX VERBORVM

- ἐκπλήττω* 90, 26
ἐκπνέω 57, 5
ἐκπομπή 57, 4; 60, 6
ἐκρέω 15, 25
ἐκρούζω 17, 22; 99, 19
ἐκτασις 130, 20
ἐκτείνω 54, 3; 86, 24; 103, 3. 12; 138, 16. 18; 156, 5
ἐκτελέω 139, 9; 161, 11
ἐκτίθημι 5, 31
ἐκτικός 40, 28
ἐκτραχηλίζω 89, 31
ἐκτρέπω 154, 29
ἐκτρέφω 84, 16
ἐκφαίνω 117, 13; 119, 2
ἐκφανσις 80, 4
ἐκφαντορικός 126, 8
ἐκφερομυθνέω 155, 3
ἐκφέρω 162, 25
ἐκφωνέω 133, 21; 144, 9; 145, 22
ἐλαία 46, 12
ἐλαττώω 95, 4
ἐλαύνω 12, 4
ἐλαφος 66, 13
ἐλέγχω 78, 17; 83, 10; 156, 26
ἐλευθερία 47, 14
ἐλεύθερος 88, 24; 89, 6; 107, 17; 128, 27; 142, 8
ἐλικοειδής 55, 3
ἐλιξ 124, 20
ἐλίττω 93, 13; 102, 22
ἐλκω 41, 13; 98, 18; 150, 34; 153, 18
ἐλλάμπω 21, 6; 34, 30; 94, 10. 14
ἐλλαμνις 74, 10; 94, 31; 95, 2. 15; 96, 5. 19; 101, 3. 5. 16. 20; 119, 8; 124, 19; 129, 3; 131, 3; 132, 3. 9; 137, 3; 138, 22; 143, 21
ἐλλείπω 86, 26; 152, 26—27
ἐλλειψις 3, 7; 90, 30; 114, 19
ἐλλιπής 108, 12
ἐλξις 71, 18
ἐμβάλλω 43, 17; 51, 17; 60, 11
ἐμβιβάζω 106, 16
ἐμβοιθής 128, 16
ἐμβρον 46, 2
ἐμμανής 28, 25
ἐμμανώς 32, 7
ἐμμελετάω 86, 1
ἐμμέριμος 128, 23
ἐμός 12, 8
ἐμπαθής 44, 4; 128, 28; 138, 13
ἐμπίμπλημι 89, 9; 95, 16
ἐμπίπτω 4, 23; 15, 22; 54, 3; 83, 15; 92, 2; 93, 7
ἐμπιστεύω 99, 13
ἐμποδίζω 36, 32; 47, 15; 78, 28
ἐμποδών 81, 6
ἐμποιέω 24, 3; 141, 5; 164, 25
ἐμπορία 42, 22
ἐμπορικός 129, 26; 130, 24
ἐμπρόσθιος 27, 9; 92, 30
ἐμπτωσις 26, 25; 90, 6
ἐμπύριος 138, 3; 146, 9. 15; 149, 4. 10; 152, 4
ἐμφαίνω 7, 25; 11, 21; 15, 20. 25; 60, 3; 87, 22; 110, 9. 23
ἐμφανής 122, 9. 26. 27; 147, 12; 150, 18
ἐμφαντάζομαι 97, 22
ἐμφασις 15, 19; 106, 25; 107, 1
ἐμφατικός 107, 2
ἐμφραξις 55, 23
ἐμφράσσω 55, 20
ἐμφυτεύομαι 85, 26
ἐμφυτος 48, 15; 51, 10; 71, 17; 83, 33; 85, 8. 11. 16; 106, 10; 163, 17
ἐμφύω 82, 26; 85, 4. 6. 8
ἐμψυχία 70, 9; 90, 16; 99, 8; 103, 7
ἐμψυχος 24, 12; 31, 28; 45, 28; 51, 8; 56, 1; 71, 29; 83, 11. 12
ἐμψυχώω 11, 6—7; 27, 1
ἐν, τὸ 14, 5; 19, 26; 20, 4; 45, 29; 52, 17. 21; 114, 8. 16; 116, 18; 118, 11
ἐναέριος 34, 23
ἐναιμος 25, 23
ἐναλλάττομαι 24, 22—23
ἐνάλλομαι 125, 22
ἐναντιόδομαι 82, 11; 83, 13. 17; 140, 1
ἐναντίος 7, 9; 14, 1. 2; 24, 4; 30, 5; 33, 9—10; 43, 10. 11; 44, 15; 48, 18; 52, 32; 53, 1; 59, 28; 64, 17. 18. 19; 68, 31; 70, 7; 81, 20. 28. 31; 85, 31; 86, 3. 15; 88, 26; 92, 15; 95, 11; 100, 22; 113, 5; 150, 28; 159, 11
ἐναντίως 68, 10; 139, 14
ἐναντίωσις 58, 32; 78, 1
ἐναπολαμβάνω 53, 32. 32; 56, 16. 20. 27
ἐναπομόρηννυμι 19, 3
ἐναποσβέννυμι 103, 13
ἐνάργεια 157, 6
ἐναργής 36, 22; 115, 13
ἐναργώς 156, 22
ἐναρθρός 54, 15
ἐνάς 101, 11; 106, 19; 119, 26. 27; 144, 23
ἐνατένισις 95, 5
ἐνδεια 60, 31; 63, 21; 114, 19; 144, 6. 7
ἐνδείκνυμι 81, 1; 108, 12; 143, 12

INDEX VERBORVM

- ἐνδειξις* 3, 5
ἐνδεσμέω 89, 32; 139, 21
ἐνδέχομαι 29, 16; 42, 24; 155, 20; 156, 9. 13. 14. 16. 26—27. 28. 30; 157, 17. 21. 27. 30. 32. 33; 158, 3. 5; 161, 21
ἐνδέω 33, 20; 91, 8
ἐνδιάθετος 2, 18; 84, 15; 86, 29
ἐνδιατρίβω 63, 11
ἐνδίδωμι 17, 21; 89, 18; 96, 18; 112, 27; 119, 5
ἐνδοκιμέω 112, 1—2
ἐνδύω 84, 33; 142, 17
ἐνειμι 86, 35; 163, 3
ἐνεξουσιάζω 147, 11; 150, 17—18
ἐνέργεια 2, 17. 24; 16, 25—26. 27—28; 17, 6. 11. 12. 17; 18, 5. 18; 19, 16; 21, 7. 10. 17. 25; 22, 17; 23, 2. 19; 24, 2. 25; 26, 2; 27, 29; 28, 1. 8; 29, 20. 28; 34, 3. 5. 9. 14; 35, 4. 5. 18. 29. 31; 36, 1. 18; 37, 2. 7. 8. 10. 12. 14; 39, 1. 13. 29. 31; 43, 21. 23; 44, 12; 45, 2—3. 17. 18. 23; 46, 5. 6. 7. 8. 9; 47, 13. 31. 32; 48, 19; 49, 3. 4. 5. 31; 50, 26. 28. 30; 51, 2. 7. 9. 11. 13. 14. 19. 21. 22. 27. 28. 30. 31; 52, 3. 7. 21. 26; 53, 14. 26; 54, 31; 60, 24; 61, 9; 62, 22; 63, 2. 7. 12. 13. 14. 15. 17—18. 19. 27; 65, 8. 14. 28; 66, 24—25. 26—27. 28; 67, 14. 16. 20. 22. 24; 68, 2. 8—9. 17. 19. 19—20. 21. 24; 69, 23—24; 72, 20; 74, 23; 75, 18. 19. 20. 24. 25; 76, 23; 81, 8—9; 84, 22; 86, 11. 31; 96, 12. 13; 111, 8; 113, 12; 114, 7; 117, 7; 120, 26; 121, 18. 27. 29; 122, 6. 23; 124, 6; 133, 3; 134, 20; 137, 14; 146, 1. 5; 149, 29; 157, 8. 19; 160, 3; 162, 28
ἐνεργέω 16, 4; 19, 27; 32, 4. 7; 36, 18; 37, 11; 38, 6; 44, 28—29; 45, 14—15. 22; 48, 23; 51, 31; 60, 5—6; 63, 10; 64, 9. 28; 65, 19. 27; 66, 10; 67, 1. 3. 17. 21. 28. 29; 69, 15; 70, 22; 71, 1; 75, 21; 76, 24; 86, 6. 7. 16; 99, 10; 109, 23; 110, 31; 111, 13; 123, 25; 133, 16. 22; 134, 25. 26; 143, 8. 24; 162, 24
ἐνεργός 81, 10
ἐνεστώς 160, 14. 16
ἐνθα 17, 9. 11; 18, 24; 45, 18; 65, 27; 142, 12
ἐνθεαστικῶς 19, 27
ἐνθεν 83, 5. 6; 142, 18
ἐνθρόνισκω 141, 3
ἐνθυμέομαι 113, 16
ἐνθύμημα 112, 2. 7. 11
ἐνθύμησις 86, 30
ἐνιαίος 141, 27; 142, 1; 149, 26
ἐνιαύς 139, 7
ἐνιαύσιος 164, 14
ἐνίδρυσις 13, 24
ἐνιδρύω 75, 10; 99, 4; 122, 5
ἐνίζω 149, 7
ἐνικώτατος 14, 6
ἐνιοι 17, 17; 22, 2; 113, 7
ἐνίοτε 154, 23
ἐνίστημι 81, 10; 83, 30; 111, 22; 156, 11
ἐννεάς 4, 9
ἐννοέω 12, 18; 70, 12; 80, 8; 89, 1; 115, 3; 117, 8; 145, 22
ἐννοηματικός 36, 15. 16
ἐννοια 27, 26; 36, 16; 43, 1; 73, 14; 84, 29; 113, 15; 119, 14. 23; 143, 7; 148, 9; 152, 16; 156, 15. 22; 159, 13; 161, 23; 164, 27
ἐννόμως 69, 30
ἐννοος 101, 19
ἐννυμι 142, 12. 16
ἐνοειδώς 140, 16; 145, 28; 157, 26
ἐνοπτρίζω 1, 5
ἐνοργάω 73, 1; 109, 26
ἐνόω 7, 27; 10, 24; 21, 26; 23, 24; 25, 16; 32, 11. 12; 44, 30; 45, 1. 4. 5. 7. 10. 30; 121, 16; 122, 23; 131, 18. 21
ἐνσκήπτω 92, 21
ἐνσπείρω 87, 11
ἐνσώματος 34, 2; 128, 6
ἐνταῦθα 18, 9; 36, 14; 41, 24; 75, 22; 76, 9; 78, 1; 83, 33; 84, 12; 86, 29; 112, 14. 20; 114, 17. 19. 23; 116, 24; 117, 13; 140, 5; 142, 16. 18; 157, 15
ἐντείνω 84, 23
ἐντελέχεια 16, 16; 24, 25; 32, 38; 35, 24. 30; 44, 2. 22. 23; 45, 16. 21. 29; 46, 4. 5; 99, 8; 103, 7; 119, 10
ἐντεῦθεν 10, 13; 16, 12; 17, 18; 33, 4. 9; 47, 14; 52, 32; 81, 16; 84, 5; 85, 29; 109, 17; 116, 11; 159, 7. 9
ἐντίθημι 7, 30; 83, 9; 112, 24; 144, 16. 20; 151, 3
ἐντομον 45, 13; 56, 12
ἐντονος 133, 14
ἐντυγχάνω 27, 3; 75, 8; 90, 1; 155, 11—12; 162, 15; 163, 6. 7; 164, 8
ἐντυπόω 67, 19—20; 96, 4; 112, 22
ἐνυδρος 39, 10; 61, 31; 125, 26

INDEX VERBORVM

- ἐνυλος* 11, 12; 23, 13; 66, 30; 68, 2—3;
 69, 7. 16. 18; 105, 9; 120, 28; 139, 1
ἐνυπάρχω 56, 26; 72, 17. 19. 21; 86, 16
ἐνυπόστατος 1, 3
ἐνωσις 25, 6. 18. 21; 45, 5; 72, 14; 91,
 11; 100, 11; 101, 13; 118, 2. 3. 4;
 119, 7; 149, 6
ἐνωτίζομαι 136, 1
ἐξάγω 128, 18; 129, 7
ἐξαγωγή 128, 19. 21. 24; 129, 11
ἐξαερόω 82, 1
ἐξαίρετος 24, 5
ἐξαιρέτως 51, 20
ἐξαιρέω 12, 24; 140, 24; 146, 1—2. 3;
 148, 10—11
ἐξαισιος 97, 7; 111, 27
ἐξαιφνης 50, 11; 116, 19
ἐξακριβόω 1, 19; 12, 9; 99, 20; 112, 17
ἐξαλλαγή 90, 5
ἐξαλλάττω 90, 2; 99, 23
ἐξανθροπίζω 164, 5
ἐξαντλέομαι 84, 26
ἐξάπναινα 102, 20; 103, 1
ἐξαπναιώς 98, 26
ἐξάπτω 13, 10; 21, 21—22; 32, 13; 34,
 27; 98, 28
ἐξαργτάω 23, 3; 121, 25
ἐξάς 11, 7
ἐξασθενέω 133, 4
ἐξειμι 94, 6; 127, 14; 128, 18. 22. 28;
 129, 8. 11
ἐξεμέω 75, 6
ἐξεπίσταμαι 159, 4
ἐξεργάζομαι 121, 2
ἐξέρχομαι 41, 21; 51, 21; 54, 2; 55, 21;
 103, 16; 144, 15
ἐξετάζω 92, 19; 107, 15
ἐξενυμαρίζω 90, 10
ἐξηγέομαι 104, 18; 129, 7
ἐξηγήσεις 3, 10. 15; 6, 16. 18; 7, 12;
 9, 11; 10, 16; 12, 1. 7. 12. 19; 126,
 14. 16; 127, 25; 128, 19; 129, 15;
 130, 1; 131, 19; 132, 19. 27; 133, 8.
 17; 134, 8. 18; 135, 1. 11. 23; 136,
 6. 17; 137, 1. 12. 21; 138, 2. 8. 18;
 139, 1. 11. 19; 140, 1. 11. 23; 141, 4.
 15. 24; 142, 4. 13. 21; 143, 2. 10.
 20; 144, 4. 16; 145, 1. 12. 26
ἐξικμάζω 58, 5
ἐξίς 2, 3; 4, 15; 9, 15; 28, 8; 30, 4. 6;
 31, 2. 24; 40, 26; 42, 14; 45, 17.
 18; 47, 15; 49, 4. 5. 6; 52, 30. 31;
 66, 26; 85, 20; 88, 17. 21; 89, 25;
 92, 15. 16; 157, 27. 30; 159, 9. 11
ἐξίστημι 2, 20; 42, 30; 95, 21; 121, 22;
 137, 4; 161, 19
ἐξίτηλος 73, 7
ἐξογκόω 93, 19
ἐξοδος 71, 19
ἐξουσία 123, 21; 154, 13
ἐξυπηρετέομαι 75, 14
ἐξυπνος 42, 9
ἐξυφαίνω 137, 22
ἐξωθεν 23, 19; 24, 11; 28, 28; 48, 23.
 25. 28; 50, 24; 54, 26. 31; 55, 19.
 24; 58, 9; 84, 10; 97, 10. 11; 163, 20
ἐξωθέω 50, 18; 53, 32; 56, 23; 142, 5
ἐξωστήρ 142, 3
ἔοικα 13, 28. 29; 67, 2; 68, 15; 75, 3;
 79, 8; 86, 4; 92, 10; 118, 15; 153, 2;
 154, 21
δορτάζω 163, 23
ἑός 141, 14
ἐπάγω 18, 26; 84, 9; 85, 26; 86, 36;
 97, 14; 149, 25; 150, 7; 160, 23;
 161, 13
ἐπαινέω 140, 4
ἐπαιτιόομαι 93, 3
ἐπακολονθέω 161, 7
ἐπακτός 82, 14; 85, 12; 115, 17; 117,
 13
ἐπαμφοτερίζω 158, 9
ἐπαμφοτέρος 22, 21
ἐπαναβαίνω 91, 26
ἐπανάγω 7, 19; 24, 15; 131, 21
ἐπαναπαύομαι 1, 16
ἐπάνειμι 142, 19
ἐπανέρχομαι 103, 14; 120, 29
ἐπαρίστερος 88, 27; 154, 3
ἐπαρσμα 154, 16
ἐπανδάω 144, 29
ἐπαφή 86, 4
ἐπειγώ 92, 14
ἔπειμι 160, 15
ἐπείσακτος 30, 6
ἐπεισοδιώδης 112, 9
ἐπειτα 5, 27; 27, 6; 52, 13; 112, 11
ἐπέκεινα 30, 25; 40, 22; 88, 12; 127,
 17; 145, 15. 18; 146, 18; 149, 15. 16.
 22. 24. 26. 27; 151, 24; 161, 17
ἐπενδύω 137, 21
ἐπέξειμι 112, 17
ἐπεξήγησις 112, 19
ἐπεργάζομαι 118, 6
ἐπερείδω 95, 21
ἐπέρχομαι 97, 11
ἐπέχω 2, 23; 11, 15; 45, 5; 50, 24; 92,
 22; 164, 16
ἐπηχέω 143, 13

INDEX VERBORVM

- ἐπιβαίνω* 12, 18; 149, 18–19
ἐπιβάλλω 1, 8; 12, 14; 13, 26; 43, 26;
 82, 26; 90, 14; 97, 2; 114, 2
ἐπιβατεύω 147, 3
ἐπιβολή 1, 13; 12, 21; 19, 26; 88, 11;
 90, 7; 96, 5; 123, 3; 135, 6
ἐπιγίνομαι 41, 10; 43, 4. 27
ἐπιγνώσκω 27, 3
ἐπιδεής 88, 20; 125, 2
ἐπιδείκνυμι 81, 9
ἐπίδειξις 81, 7
ἐπιδεκτικός 66, 8
ἐπιδέχομαι 43, 8. 9
ἐπιδιαιτῶ 162, 15
ἐπιδιαμένω 34, 18
ἐπιδίδωμι 74, 14
ἐπιδιστάζω 46, 2–3; 82, 21
ἐπίδοσις 48, 12; 78, 13; 122, 13
ἐπιζητέω 72, 19; 108, 16; 109, 7; 155,
 13
ἐπιθολόω 92, 2
ἐπιθυμῶ 31, 22; 35, 16; 100, 17; 102,
 8
ἐπιθυμητικός 28, 15; 34, 15; 69, 27;
 102, 8; 108, 10; 110, 16
ἐπιθυμία 2, 10; 29, 8; 31, 22. 24; 32,
 5. 8. 17; 34, 24; 41, 4. 5; 43, 14; 47,
 18. 20–21; 69, 29; 70, 2; 71, 15;
 85, 31; 101, 25; 106, 10; 107, 23;
 108, 17; 127, 22
ἐπικαίω 163, 7
ἐπικαλέω 125, 17
ἐπικάμπω 67, 2
ἐπικίεμαι 153, 25
ἐπικλήσις 125, 6; 133, 19; 154, 15
ἐπικράτεια 48, 11
ἐπικρίνω 162, 18
ἐπικτάομαι 114, 2
ἐπίκτητος 112, 20. 23; 113, 2
ἐπιλαμβάνομαι 33, 24
ἐπιλαμβάνω 99, 5; 102, 24; 103, 9; 140,
 26
ἐπιλήθω 1, 14; 90, 27; 94, 18; 100, 12;
 144, 18
ἐπιλείπω 85, 16
ἐπίληψις 164, 22
ἐπιλύω 111, 17; 162, 10
ἐπίλυσις 98, 15
ἐπιμέλεια 8, 24; 17, 8; 30, 7; 125, 19
ἐπιμελέομαι 12, 4–5; 14, 2; 124, 1
ἐπιμένω 55, 27
ἐπιμήκης 93, 16; 163, 4
ἐπιμόριος 5, 9; 6, 11; 10, 3. 15
ἐπιμυκάζομαι 143, 13
ἐπινοῶ 64, 2; 75, 22
ἐπίνοια 72, 20; 73, 4. 11; 116, 29
ἐπίπαν 65, 15
ἐπίπαιδος 11, 5; 39, 11; 40, 17; 137, 20.
 23. 25
ἐπιπέμπω 129, 14
ἐπιπλοκή 121, 16
ἐπιπόνως 140, 5
ἐπιπρέω 85, 14; 136, 18
ἐπιρρώννυμι 95, 22
ἐπιρρωννύω 97, 10
ἐπίσης 90, 28. 30; 158, 2. 5
ἐπισκέπτομαι 35, 7
ἐπισκοπέω 98, 1
ἐπίσταμαι 1, 3; 87, 7; 91, 2; 94, 2; 100,
 24; 152, 28; 164, 27
ἐπιστασία 95, 1; 99, 11
ἐπιστατικός 156, 12
ἐπιστέλλω 10, 16
ἐπιστήμη 7, 20; 27, 22; 31, 1; 39, 13.
 14. 15; 65, 11; 112, 2; 114, 4; 130,
 21; 132, 3. 4; 152, 26; 157, 17
ἐπιστημονικός 26, 20
ἐπιστήμων 19, 24; 77, 4
ἐπιστητός 69, 23
ἐπιστολή 9, 6. 8; 11, 8; 12, 8; 20, 24;
 21, 1; 76, 29; 108, 18; 109, 7; 144,
 9; 160, 19
ἐπιστομίζω 81, 14
ἐπιστρεπτικός 22, 15
ἐπιστρέφω 13, 1. 18–19; 22, 11. 12;
 91, 2; 107, 20; 118, 5. 9. 11. 12. 14.
 15. 17. 21. 22. 25. 29; 139, 23; 142,
 15. 23; 144, 7; 150, 29
ἐπιστροφή 8, 10; 12, 27; 31, 1; 39, 13.
 14. 15; 106, 21; 118, 10. 24. 28. 30;
 140, 6
ἐπισυμβαίνω 85, 22; 92, 18
ἐπίσχεσις 141, 10
ἐπιτάττω 97, 8
ἐπιτείνω 90, 3
ἐπιτέμνω 9, 6
ἐπιτετμημένως 21, 2
ἐπιτήδειος 13, 7; 45, 6; 66, 21; 70, 1.
 23–24; 80, 17. 29
ἐπιτηδεύω 41, 24; 49, 6; 99, 9; 121,
 23
ἐπιτήδευμα 115, 10
ἐπιτηδεύω 158, 25
ἐπιτηρέω 84, 18–19. 20
ἐπιτίθημι 59, 17; 60, 15; 97, 34; 111, 7
ἐπιτρέπω 12, 12; 100, 23
ἐπίτριτος 3, 25. 26; 5, 1. 6–7. 10. 11.
 14. 17. 19. 29; 6, 8; 9, 15; 11, 20
ἐπιτροπή 94, 31
ἐπιφάνεια 56, 15. 19

INDEX VERBORVM

- ἐπιφέρω* 34, 20. 23. 24. 25; 35, 3; 136, 12; 161, 2
ἐπιφημίζω 7, 3; 8, 14
ἐπιφοιτάω 62, 1; 82, 18
ἐπιχαίρω 29, 3
ἐπιχειλής 6, 20
ἐπιχειρέω 154, 22
ἐπιχείρημα 15, 26
ἐπιχέω 141, 3
ἐπιχορηγέω 137, 7
ἐπιχρώννυμι 155, 5
ἐπιχωριάζω 163, 10
ἐπὶ νόδοος 3, 25. 26; 5, 2. 5. 6. 8. 11. 12. 13. 14. 15. 18. 19. 20. 23. 26. 27. 30; 9, 13. 14. 17; 10, 3. 4. 15; 11, 16. 20
ἔπομαι 12, 5; 13, 15; 18, 11; 23, 6. 8; 53, 17; 83, 6; 89, 29; 97, 3; 129, 6; 161, 2
ἐπονομάζω 111, 25
ἐποπτεία 136, 8
ἐποπτεύω 157, 14
ἔπος 163, 3
ἐποχέομαι 90, 31
ἐπιτάπορος 132, 17. 21. 22
ἐπίτας 11, 7
ἐπωδή 132, 13
ἐραστής 15, 14
ἐράω 6, 19; 25, 14
ἐργάζομαι 92, 22; 97, 1. 36; 99, 19; 110, 4; 155, 5
ἐργον 17, 11; 18, 18; 30, 9; 46, 16; 80, 28; 129, 22; 130, 11; 131, 14. 18. 21; 132, 7; 138, 17. 19. 22
ἐργώδης 156, 20
ἔρεισμα 28, 22
ἐρεσχελέω 86, 3
ἐρέτης 40, 11
ἐρέω 13, 27
ἐρημος 101, 18; 150, 30
ἐρημόω 94, 14
ἔριον 61, 1
ἔριφος 153, 15
ἐρμηνεία 12, 13
ἐρμηνεύω 14, 4; 80, 5; 104, 17; 107, 7; 126, 7
ἐρυνθαίνω 92, 12
ἐρυνθρός 58, 16
ἐρύω 153, 16
ἐρχομαι 7, 9; 52, 3. 5; 53, 7; 83, 27; 93, 23; 115, 6; 116, 7; 125, 1; 139, 24; 144, 19. 28; 160, 14
ἔρω 93, 24; 146, 20; 150, 1
ἐρωτάω 3, 12; 9, 12; 11, 2; 17, 7; 72, 15; 73, 17. 25; 74, 1; 76, 18; 93, 28. 30; 99, 26; 101, 24; 108, 25; 145, 6. 7; 159, 4. 7. 17. 21; 162, 30
ἐρώτημα 74, 1; 85, 17; 95, 7
ἐρώτησις 95, 12
ἐσθλός 136, 16
ἔσοπτρον 51, 20
ἐστία 13, 16
ἔσχατος 1, 17; 8, 4; 11, 14; 57, 18; 106, 20; 110, 12; 116, 23; 146, 10
ἔσωθεν 163, 19
ἑτεροειδής 105, 12
ἑτεροζυγέω 83, 30
ἑτεροκίνητος 19, 19; 100, 6; 147, 22
ἑτεροκνεφής 127, 7
ἑτερομήκης 50, 15
ἑτεροποιός 8, 16
ἑτερορρεπής 83, 21
ἑτερότης 11, 2. 29–30; 38, 28. 31; 66, 3; 120, 13; 122, 12. 18; 145, 14
ἑτεροφάγος 127, 7
ἑτέρως 111, 22
ἑτοιμάζω 119, 8
εὐ 72, 12; 80, 28; 81, 6
εὐαλλοίωτος 88, 31
εὐγενής 89, 5
εὐγνωμόνως 140, 1
εὐγνώμων 86, 37; 144, 20
εὐδηλος 86, 10
εὐδιάγνωστος 9, 2
εὐδοκία 25, 20. 21
εὐέδραστος 88, 31
εὐέξαπτος 91, 23
εὐεργεσία 143, 22
εὐήθεια 80, 23
εὐθεία 7, 13; 8, 1. 9; 16, 14; 41, 14; 154, 28
εὐθυμέω 92, 14
εὐθύων 80, 19
εὐθύπορος 124, 19
εὐθύς 14, 15; 27, 4. 15; 41, 14. 16; 50, 12. 13; 51, 3; 64, 16; 67, 1; 81, 10. 11; 85, 29; 90, 32; 91, 5; 94, 1; 101, 24; 105, 19; 115, 18; 117, 16; 154, 26; 161, 2
εὐίερος 135, 20; 136, 2
εὐκίνητος 90, 18
εὐκλεία 42, 27
εὐκόλως 55, 18
εὐλόγος 98, 5; 128, 19; 156, 18
εὐλύτος 134, 20; 142, 3. 7
εὐλότης 147, 11; 150, 17
εὐμοιρέω 90, 30
εὐμορφία 113, 3
εὐνομία 11, 30; 18, 24; 129, 28; 131, 6
εὐπαράδεκτος 155, 6

INDEX VERBORVM

- εὐπερίγραφος 99, 22
 εὐπρεπής 103, 10
 εὐρεσις 87, 7
 εὐρίσκω 1, 19; 4, 14; 6, 12; 25, 28;
 33, 31; 35, 26; 36, 24; 40, 4; 83, 11;
 111, 25; 112, 23. 25; 116, 22; 156, 6
 εὐρυθμία 56, 5
 εὐρύνω 51, 22
 εὐρύς 92, 32
 εὐσέβεια 127, 19; 129, 27; 130, 26;
 132, 2; 138, 4. 17. 19. 20; 155, 3
 εὐσεβής 104, 15; 138, 6; 145, 9
 εὐσεβίη 18, 23
 εὐσύνετος 86, 37
 εὐτροχος 130, 11; 132, 13
 εὐφροσύνη 123, 9;
 εὐφυής 89, 6; 91, 18
 εὐφυνώς 12, 13
 εὐώδης 61, 4
 εὐώνυμος 153, 23
 ἐφαπλόω 15, 17
 ἐφάπτομαι 24, 18. 19
 ἐφαρμόττω 45, 25
 ἐφέλω 99, 17; 100, 7; 141, 6
 ἐφεξῆς 4, 29; 21, 7; 110, 7; 138, 14;
 139, 20
 ἐφερμηνεύω 112, 15
 ἔφεσις 83, 34
 ἐφήδομαι 93, 15
 ἐφήκω 113, 2
 ἐφιδρύω 107, 22
 ἐφίεμαι 32, 1. 9; 34, 1; 48, 7
 ἐφιζάνω 92, 4
 ἐφίστημι 94, 33; 105, 28; 106, 3
 ἐφόλιον 85, 35
 ἐχθρός 29, 2
 ἐχίνος 50, 1
 ἐχω passim
 ζέσις 38, 16
 ζεύγος 13, 30
 ζητέω 6, 21; 11, 32; 29, 13. 15; 35, 8;
 43, 26; 45, 5; 67, 5. 12. 16; 69, 14;
 74, 27. 28; 75, 5; 76, 19. 27; 77, 6.
 10. 14; 81, 17; 82, 20; 83, 25; 87,
 14; 107, 7. 12; 112, 21; 113, 1;
 123, 6; 130, 22; 131, 19; 138, 1; 142,
 24; 155, 27; 156, 3. 6
 ζήτημα 82, 5; 111, 17; 160, 6. 18; 161,
 12; 162, 10
 ζήτησις 29, 14; 77, 4; 82, 10; 87, 6;
 116, 6; 155, 9
 ζοφερός 89, 8
 ζω 1, 20; 12, 27. 29; 22, 15; 24, 17;
 46, 2. 25. 26. 30; 76, 1; 97, 29; 103,
 5; 107, 18; 116, 4; 118, 26. 28; 123,
 1. 24; 142, 24; 160, 16
 ζωγραφία 64, 3
 ζωγρέω 85, 32
 ζωδιακός 16, 17
 ζωδιον 50, 8; 134, 8
 ζωή 1, 21; 8, 1; 11, 17; 17, 24; 18, 6;
 19, 5; 22, 15. 25; 23, 5; 36, 7. 27;
 46, 30; 54, 16. 28. 30; 74, 5. 8. 15.
 17. 30; 75, 29; 90, 20; 97, 19. 35;
 98, 1. 6; 100, 2. 16; 103, 6. 8; 107,
 18; 116, 3. 5; 119, 11. 22; 121, 26.
 27; 122, 1. 2. 11; 123, 23. 24; 124, 4.
 9. 11; 125, 9; 127, 4; 128, 7. 28;
 129, 11; 130, 9; 131, 2. 3. 22; 134,
 20. 25; 137, 3. 14; 138, 9. 10; 139,
 4; 140, 6. 21. 26; 149, 17; 150, 2;
 159, 8. 20; 161, 7; 162, 11. 16. 26.
 27
 ζωϊκός 77, 15
 ζωναίος 147, 12. 14. 18; 152, 2
 ζώνη 141, 2; 147, 5. 12. 13. 16; 150,
 10. 18
 ζωογόνος 13, 21; 147, 7; 149, 23; 150,
 5. 13
 ζωοθνέω 153, 12
 ζῶον 11, 15; 19, 8; 24, 15. 26; 25, 3.
 24; 27, 11; 28, 27; 31, 27; 33, 17;
 35, 11. 19; 39, 9; 40, 30; 42, 1. 3;
 44, 30; 45, 24; 46, 1. 2. 10. 30; 47,
 5; 48, 7; 57, 10; 61, 31; 62, 2; 64,
 22; 65, 22; 71, 29; 72, 24; 73, 26;
 74, 2. 4. 18. 20. 21. 25; 75, 12; 85,
 13; 86, 27. 29; 97, 1. 7. 12. 14; 98,
 12; 104, 15; 105, 12; 106, 9. 17;
 114, 11. 13; 117, 3; 123, 22. 24; 124,
 4; 125, 7. 18. 25
 ζωοποιέομαι 20, 11
 ζωοποιός 20, 10
 ζωόφυτον 70, 26; 71, 20. 31
 ζώπυρον 97, 34
 ζωστήρ 135, 17; 149, 20
 ζωτικός 2, 6. 8. 9; 30, 19; 31, 17; 34,
 28; 51, 7. 9. 12; 97, 33; 118, 28;
 140, 7
 ζωτικώς 118, 25; 119, 23; 142, 24. 25
 ἡβητήριον 93, 10
 ἡγεμονικός 13, 2—3; 23, 18; 27, 17;
 134, 15
 ἡγεμών 12, 3; 13, 4. 13. 14; 100, 8.
 23; 150, 15
 ἡγέομαι 5, 9; 15, 21; 21, 4; 23, 8; 87,
 18; 110, 29; 112, 23
 ἡδέως 32, 9; 79, 6

INDEX VERBORVM

- ἡδονή* 1, 6; 28, 3. 5. 6. 7. 9; 29, 25.
 26; 73, 21; 74, 20; 85, 31; 115, 27
ἡδός 20, 24; 68, 27; 73, 21
ἡδυσμα 81, 25
ἡδύτης 58, 26
ἡέλιος 18, 16; 129, 20; 130, 6
ἡθικός 17, 8. 9; 29, 24; 35, 6; 108, 3;
 111, 21; 155, 25
ἡθος 35, 7; 121, 12
ἡκω 33, 28; 54, 16. 17; 78, 1; 89, 5;
 108, 1. 5; 151, 5
ἡλακάτη 93, 12
ἡλιακός 14, 18; 27, 1; 147, 1. 17; 150,
 3. 4. 5
ἡλικία 80, 32; 93, 28
ἡλιος 24, 29; 25, 6. 8; 26, 27; 35, 28;
 47, 28; 50, 11; 51, 9. 10. 12. 15. 27;
 53, 3; 55, 11; 64, 1; 83, 8; 98, 26;
 103, 1; 114, 16; 130, 8; 146, 20;
 150, 3. 5
ἡλος 84, 26
ἡμεδαπός 137, 16
ἡμέρα 15, 13; 53, 11. 12; 71, 8; 163,
 3. 7. 22
ἡμερος 123, 10
ἡμέτερος 1, 14; 12, 21; 13, 26; 17, 17;
 18, 25; 22, 3; 29, 27; 35, 2; 36, 19;
 38, 2; 51, 1; 68, 5; 76, 28; 77, 3. 7;
 79, 10; 95, 8; 97, 4; 104, 9. 11; 126,
 13; 128, 3
ἡμυγενής 15, 1
ἡμιόλιος 3, 17. 35; 4, 8. 18; 5, 29; 6,
 2. 8; 32, 28; 35, 25
ἡμίονος 41, 13. 14
ἡμισφαίριον 50, 12
ἡμιτόνιον 6, 12. 15; 9, 12. 24; 10, 5. 9.
 11. 13—14
ἡνίκα 144, 28
ἡνίον 134, 17. 19. 22
ἡνιοχέω 13, 32
ἡνίοχος 13, 30. 31; 14, 8. 11. 13. 14;
 83, 30; 84, 2
ἡπαρ 24, 15; 28, 17; 99, 4; 107, 23;
 125, 8; 153, 24
ἡρέμα 153, 24
ἡρεμέω 24, 28—29; 121, 21
ἡρεμία 62, 6; 84, 33; 121, 21
ἡρεμος 123, 13
ἡρωικός 11, 16; 89, 19; 150, 26
ἡρώς 150, 23; 152, 2
ἡχέω 54, 1; 56, 18. 22. 23
ἡχή 54, 3
ἡχος 133, 21
ἡχώ 54, 13. 16. 17
θακέω 92, 25
θάλασσα 124, 28
θάλλω 92, 7
θάλλπος 97, 7; 162, 25
θάμνος 106, 14. 21
θάνατος 34, 15; 124, 25; 128, 27; 129,
 9; 140, 4; 148, 14; 156, 32; 160, 5.
 8; 164, 25
θαρραλέος 93, 8
θαρρώω 99, 22. 28
θανυμάζω 9, 7; 75, 3; 97, 30; 108, 10;
 163, 24
θανυμάσιος 1, 6; 14, 22; 106, 26; 128,
 12; 145, 20
θανυμαστός 50, 30; 52, 25; 95, 1
θεά 13, 21
θεά 87, 22; 115, 26
θέαμα 1, 5; 116, 7; 123, 8
θεάομαι 80, 23; 84, 11; 94, 1. 13. 25;
 135, 24
θεατός 116, 7
θεῖος 1, 20; 2, 13. 16; 7, 30; 8, 17; 13,
 28; 17, 22. 25; 18, 3. 12; 19, 9; 20,
 12; 21, 22. 23; 22, 4. 6. 7; 23, 2. 3.
 7; 25, 5. 16. 19. 22; 29, 21; 36, 2;
 38, 22; 41, 3; 46, 7; 67, 30; 68, 7;
 69, 7. 16. 20; 73, 10. 13; 82, 17; 87,
 4. 18; 94, 8. 11. 15; 95, 15; 96, 7;
 97, 13. 15; 99, 19; 100, 15. 24; 101,
 13; 115, 2; 120, 22; 121, 1. 16; 122,
 7. 21; 123, 1. 6. 7. 22; 124, 7. 15. 17.
 28; 125, 16. 20. 24; 126, 2. 13; 128,
 5. 8. 14; 129, 4; 131, 3. 8; 132, 1;
 134, 21. 24; 135, 23; 136, 6; 137, 1;
 138, 3. 19. 22; 139, 3; 140, 4; 141,
 21; 142, 15. 18; 144, 22. 23; 145, 2.
 18; 147, 13. 23. 24; 148, 19; 150, 20.
 31; 152, 24; 153, 6; 154, 21. 27;
 155, 10; 157, 14; 160, 10; 161, 10;
 163, 23
θέλημα 161, 11
θελκτήριον 133, 15
θέλω 5, 31; 6, 6; 13, 11; 34, 2; 64, 29;
 65, 2—3; 84, 18; 144, 14
θεοειδής 154, 26
θεόθεν 2, 22
θεοθυτέω 153, 16
θεολογία 35, 1. 8; 117, 23; 118, 1. 18;
 151, 14
θεολογικός 21, 32; 117, 24
θεολόγος 12, 22; 132, 7; 156, 6
θεοπαράδοτος 132, 27
θεός 12, 2. 5. 10. 11. 24. 26; 13, 4. 7.
 8. 10. 16. 17. 25. 30; 17, 26. 27; 18,
 8. 26; 19, 15; 20, 15; 21, 21; 22, 8.

INDEX VERBORVM

- 9; 23, 3. 4. 6. 8. 24; 25, 13; 29, 21;
30, 7. 11; 36, 14; 44, 17; 63, 24; 76,
1; 82, 8. 9. 18. 25; 84, 5. 11. 14; 91,
4; 94, 8. 17. 23. 32; 97, 5. 8. 32; 98,
4; 100, 3; 101, 7. 16; 105, 14; 106,
18; 111, 9. 12. 13. 16; 112, 7; 115,
17; 116, 17; 121, 15; 122, 11; 123,
12. 18; 126, 8. 9. 18. 20; 127, 28;
128, 6; 129, 6. 14; 130, 2. 10; 132,
2. 9. 11. 19. 21; 133, 24; 135, 1. 5.
11; 136, 24; 139, 13; 140, 11. 18;
141, 9. 10. 15. 26. 28; 142, 14. 22.
23; 143, 4. 6. 7. 11. 22; 144, 2; 145,
12. 17; 147, 10. 12; 148, 4; 150, 18.
21. 23; 152, 12; 153, 5. 6. 8. 10. 21.
25; 154, 9. 12. 14. 24; 155, 20; 156,
14. 18. 20. 23. 26. 27. 31. 33; 157, 2.
16. 23. 28. 29. 30. 32; 159, 6. 10. 12.
20. 26; 160, 8. 21; 161, 3. 7. 8. 17.
20. 24. 28; 162, 10. 14. 23. 28
- θεοσέβεια 155, 16
θεοσεβής 19, 8
θεότης 101, 7; 118, 22
θεουργικός 134, 21; 138, 7
θεουργός 76, 8
θεοφόρητος 91, 1
θετικός 83, 7
θεραπεία 125, 18
θεραπεύω 19, 9; 24, 4; 29, 19; 151,
5—6
θερμαίνω 39, 1; 51, 10—11. 16—17.
18; 60, 24—25; 85, 18; 86, 7. 12
θερμός 17, 23; 25, 6; 28, 11; 35, 27;
39, 1; 44, 11. 12. 13; 46, 21; 48, 15.
17; 51, 7. 8. 10. 12. 14—15; 57, 22;
58, 33; 71, 17—18; 81, 22; 85, 8. 12.
17; 86, 7. 12. 14; 92, 7
θερμότης 40, 30; 48, 26; 51, 13; 58,
24; 86, 13
θέρος 71, 9
θέσις 8, 14; 52, 18; 56, 9; 83, 23. 25;
84, 30; 85, 11. 17. 19. 20
θεσπέσιος 77, 28; 80, 13; 123, 8
θεωρέω 2, 16; 36, 9; 39, 3; 56, 2. 7;
70, 7. 12—13; 79, 10; 90, 5. 7; 98,
3; 107, 14; 109, 18—19; 110, 19;
111, 14. 22; 120, 6; 123, 5; 157, 13
θεώρημα 42, 10—11; 82, 24; 100, 2;
114, 5; 155, 21; 156, 5
θεωρητικός 28, 10; 38, 11; 47, 8; 65,
10; 68, 21. 22. 23. 25. 26. 29; 69, 6;
70, 29; 76, 8; 109, 17. 20; 110, 7.
21. 24; 111, 15
θεωρία 76, 5; 94, 18; 95, 3; 110, 31;
114, 25; 130, 28; 132, 8. 9; 134, 16;
139, 4
θηλάζω 164, 18
θηλυκῶς 72, 3
θήλυς 92, 27. 31; 93, 9; 150, 31
θήρ 138, 8. 10. 11; 164, 5
θηράω 126, 4
θηρίον 104, 10; 164, 3. 5
θηριώδης 126, 7
θηροπόλος 150, 28
θησαυρός 158, 1
θητεῖω 131, 17
θυγγάνω 59, 11
θλίβω 15, 5
θνήσκω 86, 32—33; 161, 4. 6. 7; 162, 7
θνητοειδής 129, 11
θνητός 32, 31; 86, 31. 33; 109, 20;
111, 9; 124, 7; 126, 2; 127, 21; 136,
25; 150, 25
θολερός 105, 3
θολώδης 123, 12
θορός 28, 25
θορυβέω 91, 27
θρασύς 88, 1
θρεπτικός 2, 10; 28, 14; 31, 25; 32, 3.
5. 6. 8. 16; 33, 16; 34, 14; 44, 26;
46, 16. 26; 48, 13. 16; 70, 17. 18. 20.
22
θρησκεύω 155, 15
θρίξ 23, 25; 27, 13; 28, 26; 34, 16; 44,
16; 104, 4; 117, 4
θρόνος 132, 18. 24
θρυλέω 1, 7; 73, 27; 160, 18
θρόπτω 53, 29; 54, 8
θρώσκω 138, 27
θυγάτηρ 93, 22
θυηπολία 154, 17
θύμα 153, 14. 18; 154, 4. 8. 16
θυμητικός 34, 15
θυμικός 28, 15; 69, 27; 75, 11; 102, 7;
108, 9
θυμοειδής 106, 13
θυμός 2, 10; 29, 8; 31, 22; 32, 5; 34,
24; 37, 30; 38, 14; 41, 4. 5; 43, 14;
47, 19. 20; 69, 29; 70, 2; 75, 13; 91,
20; 101, 25; 106, 29; 107, 23; 108,
17; 125, 12; 127, 22
θυμόομαι 31, 22; 35, 16; 102, 7; 110,
15
θύραθεν 2, 19; 23, 19; 66, 27; 67, 22;
95, 8; 111, 11; 122, 26
θυρίς 55, 11
θυροειδής 57, 19—20
θύρωμα 98, 19

INDEX VERBORVM

- θυσία* 18, 21; 129, 25; 130, 20. 22; 145, 7; 153, 14; 154, 3. 7. 18
θυτήριον 145, 3; 153, 1
θύτης 154, 17
θυτικός 130, 21; 152, 25. 26
θύω 144, 29; 145, 4; 153, 9. 19; 154, 1
θύραξ 56, 26; 57, 2
- ιατρικός* 37, 26
ιατρός 35, 25; 36, 14; 37, 28; 42, 25; 71, 17
ιγνός 28, 23
ιδέα 13, 27; 14, 4. 7. 14; 19, 11; 20, 13; 36, 12; 73, 3; 91, 9; 111, 23. 24; 112, 2. 11; 113, 14. 19. 20; 115, 25; 116, 13; 120, 29; 122, 18; 139, 16; 148, 9; 149, 24; 150, 2; 152, 16
ιδιάζω 119, 12
ιδικός 68, 30
ιδιος 11, 1; 31, 21; 35, 15; 37, 1. 2. 5. 12. 13. 14; 40, 8; 46, 9. 20; 47, 14; 49, 13. 14; 50, 2. 21. 24. 26; 55, 13; 60, 4; 62, 15. 20. 27; 86, 22; 90, 1; 103, 12; 113, 28; 122, 23; 134, 16; 135, 16; 141, 14. 18; 150, 3; 159, 14; 162, 6
ιδιότης 8, 21; 20, 26; 62, 11; 75, 18; 101, 8. 15; 107, 19; 140, 13. 18; 145, 15; 147, 25; 157, 14
ιδίωμα 8, 27; 120, 22; 123, 6
ιδού 22, 2; 37, 9; 81, 29; 162, 30
ιδρύω 19, 25; 34, 28; 45, 14; 83, 28; 150, 4
ιδρώς 93, 11
ιερατικός 136, 2; 150, 27
ιερείον 130, 23
ιερός 18, 23; 117, 21; 129, 27; 130, 26; 131, 4. 18. 21. 22. 24; 132, 6; 144, 20. 22
ικανός 86, 37
ικανώς 121, 18
ικέτευμα 81, 25
ικτεριάω 48, 26–27; 52, 14
ίλαρός 136, 21
ίλαρως 136, 3
ίμάς 133, 18
ίμάτιον 61, 4
ινδαλμα 74, 11; 101, 4. 11; 116, 19; 125, 21
ινίον 92, 25
ίππενός 80, 32; 81, 5
ίππενώ 81, 2
ίππηλασία 81, 1
ίππικός 80, 30; 81, 2
ίπποκένταυρος 64, 30
- ίππος* 13, 7. 30; 14, 1. 8. 9. 12. 13. 14; 31, 7; 64, 7; 65, 5; 81, 6; 83, 29. 30. 33; 84, 3; 88, 2; 103, 21; 106, 13
ισημερινός 7, 16. 17
ισθμοειδής 80, 26–27
ισόπλευρος 26, 11
ίσος 3, 24; 6, 11; 10, 2. 3. 14; 36, 25; 50, 8; 52, 16. 19
ίστημι 5, 2; 14, 17; 19, 24; 24, 27; 35, 1; 38, 22; 39, 3; 56, 22; 70, 11; 79, 30; 89, 10; 96, 12; 103, 4; 106, 22; 114, 3; 121, 29; 122, 23; 134, 7; 153, 6; 159, 16. 24; 160, 12; 161, 19
ιστίον 41, 28
ιστορέω 8, 6; 88, 30; 163, 4
ιστός 86, 4; 93, 12
ισχίον 28, 23
ισχυρός 24, 1–2; 83, 5
ισχύς 42, 19; 109, 9
ισχύω 88, 3; 97, 18
ίσχω 113, 23; 117, 19
ίσως 18, 14. 25; 22, 20; 59, 7; 79, 14; 86, 3; 117, 8; 155, 1
ϊγξ 133, 20; 145, 24. 26; 146, 15; 149, 3. 5. 6. 11; 151, 22
ίχθύς 53, 16. 17; 56, 14; 57, 22. 24
ίχνος 43, 28; 100, 21
- καθαίρειω* 152, 28; 153, 1
καθαίρω 19, 6–7; 34, 24; 76, 4–5; 108, 19; 110, 1. 2; 127, 3. 16; 128, 26; 132, 12; 143, 17
καθαρομόζω 105, 15
καθαρός 2, 26; 25, 19; 44, 21; 112, 4; 113, 4. 8. 12; 115, 23; 116, 2. 4; 122, 4; 127, 14; 134, 19; 137, 26; 139, 29; 140, 3; 163, 19
καθαρότης 137, 2; 153, 11
κάθαρσις 31, 1; 94, 7. 30; 109, 18; 129, 10; 139, 25; 148, 14; 152, 20
καθαρθήριος 150, 8
καθαρτικός 38, 10; 109, 18. 21. 22; 110, 1. 7. 26. 27; 111, 8. 12
καθαρώς 43, 26; 94, 24; 96, 5; 97, 2. 3; 139, 25; 159, 2
καθέδρα 130, 18
καθέζομαι 28, 21
καθέκαστος 30, 14; 72, 26; 73, 8; 89, 22; 125, 14; 155, 22; 157, 11–12
καθέλκω 150, 28
καθεξής 89, 20
καθεύδω 84, 18. 19–20
καθήκω 7, 25; 11, 10; 16, 14

INDEX VERBORVM

- κάθημαι* 92, 24
καθίστημι 81, 20; 87, 24; 88, 25; 93, 7; 95, 3; 101, 17; 158, 22
καθό 67, 5. 6; 118, 27. 28
κάθοδος 99, 24; 104, 18; 107, 16; 132, 24; 142, 18
καθολικός 49, 3
καθόλον 29, 12; 30, 21; 31, 6. 9; 42, 7; 49, 4; 63, 11; 65, 8. 29; 67, 30; 68, 22; 69, 17. 25; 70, 13; 71, 30; 73, 4. 8; 114, 22; 148, 10; 152, 17; 157, 12
καθοπλίζω 75, 13
καθορώ 79, 14
καθώς 37, 30; 143, 8
καινοπρεπής 85, 14
καινός 66, 3; 82, 22; 97, 29; 98, 4
καινοτομέω 105, 20
καιρός 28, 29; 85, 26; 154, 3
καίτοι 78, 29
κακία 18, 7; 24, 22; 30, 1; 40, 2. 24; 43, 9. 10; 80, 29; 83, 11; 85, 28; 88, 29; 102, 10. 14; 145, 10; 159, 8
κακίζω 80, 26
κακόγευστος 57, 27
κακός 19, 4; 68, 7. 24. 28; 84, 12; 85, 21; 91, 19; 101, 23. 24; 102, 5. 7. 9. 11; 114, 19; 123, 18. 20; 126, 6; 136, 16; 145, 8. 9; 159, 10; 160, 3
κακώς 3, 2
κάκωσις 142, 7
καλέω 2, 10; 6, 14; 7, 15; 11, 14; 15, 7; 17, 8; 27, 28; 31, 18; 32, 21; 34, 19; 54, 23; 56, 9; 57, 2—3. 5; 60, 4; 75, 9; 84, 26; 96, 19; 107, 9; 109, 23; 111, 26; 124, 9; 125, 15; 129, 6; 133, 10. 20. 24; 134, 10. 11; 136, 5. 9. 12. 17; 139, 1. 13; 146, 12. 17; 147, 7. 11; 149, 18. 24; 150, 13. 17. 29; 151, 20; 158, 6
καλινδέομαι 138, 10; 139, 3
κάλλος 38, 23; 95, 18; 113, 13; 115, 1. 2. 5. 9. 10. 11. 27; 117, 1. 13. 16. 18. 19; 123, 8; 138, 3
καλός 14, 1; 28, 5. 8; 30, 11; 35, 10; 79, 36; 82, 5; 83, 7. 26; 84, 15; 85, 22. 33; 86, 18; 87, 19; 89, 7; 93, 25; 100, 21; 106, 27; 115, 3. 4. 6. 8. 12. 18. 19. 24. 25. 26; 117, 1. 2. 9. 10. 14. 15. 16; 131, 1; 136, 2; 155, 7
καλύπτω 62, 3; 72, 1; 134, 6. 13
καλώς 3, 2. 4; 112, 21; 116, 27
κάματος 115, 27; 116, 4
κάμνω 116, 4
κάμπτω 28, 22
καιών 18, 16; 37, 8; 129, 20; 130, 6. 9
καπνός 35, 21
καπνώδης 16, 6; 25, 5
καρδία 16, 11. 15; 28, 12. 26; 38, 16; 57, 24; 85, 9. 13; 99, 4; 102, 22; 107, 23; 125, 8; 153, 20
καρπός 17, 25; 24, 3; 46, 12; 85, 27
καρποφορέω 131, 3
κάρνον 93, 16
καταβαίνω 87, 16; 101, 11; 144, 10
καταβιβάζω 147, 26; 152, 9
καταβλάπτω 25, 18—19
καταγέλαστος 80, 1
καταγίνομαι 30, 21; 31, 2; 35, 9; 37, 30; 38, 13; 43, 3; 58, 3; 59, 2; 64, 13. 23—24; 68, 13. 14. 15—16; 69, 6; 70, 30; 74, 23—24; 158, 3
κατάγω 84, 4; 89, 13; 105, 23; 106, 13; 164, 28
καταδεής 14, 12; 22, 5; 23, 6; 34, 4
καταδέχομαι 101, 17
καταδειμαίνω 105, 4
κατάδυσσις 89, 8; 90, 27
καταδύω 82, 16
καταθέλω 105, 28
καταθύω 153, 22. 27
κατακάμπτω 6, 23; 7, 12. 28; 8, 2
κατακερματίζω 53, 30
κατακολουθέω 12, 22; 89, 33; 148, 19; 152, 24
κατακοσμέω 109, 20; 110, 3
κατακρατέω 97, 10
κατακρημνίζω 128, 3
καταλαμβάνω 92, 24; 112, 15; 120, 18; 141, 28; 158, 23
καταλάμπω 94, 11; 96, 9; 99, 2. 6
καταλέγω 81, 16
καταλείπω 5, 14; 127, 24; 128, 1. 10; 140, 3
καταλήγω 11, 22; 55, 2
κατάληψις 47, 10
κατάλληλος 131, 11; 141, 24
καταλλήλως 75, 19; 106, 16; 108, 2; 134, 24
κατάλογος 111, 19
καταλύω 158, 24
καταμαντεύομαι 81, 31; 105, 7; 112, 18
καταμερίζω 148, 4; 154, 14; 160, 13
καταμετρούω 130, 5. 8; 135, 3
καταμίγνυμι 1, 22—23
καταμωκάομαι 106, 5
καταναλίσκω 141, 9
κατανέμω 147, 14
κατανοέω 1, 6; 35, 21; 101, 2; 112, 1
κατανόησις 1, 12; 76, 14; 84, 31

INDEX VERBORVM

- κατάντης 83, 32
καταντικρύ 7, 1
καταξιώω 101, 13
καταπέμπω 27, 10; 101, 6
καταπίμπρημι 94, 15
καταπνικνός 5, 4. 18; 6, 7
κατάρχων 95, 14; 97, 3; 124, 4
κατασιγάω 153, 1
κατασκευάζω 60, 14; 99, 10; 138, 23
κατασκευή 59, 26
κατασοφίζομαι 85, 28
κατασπείρω 103, 9; 106, 14; 158, 14
κατάστασις 76, 1—2. 10; 91, 24
κατάταξις 108, 3
κατατάττω 39, 8; 72, 23—24; 99, 11;
100, 18; 107, 22
κατατέμνω 4, 3; 153, 21
καταφαίνω 123, 11
κατάφασις 59, 29
καταφατικώς 68, 5. 7
καταφέρω 79, 30; 106, 18. 21
καταφεύγω 28, 12
καταφρονέω 69, 12; 116, 1; 127, 30
καταφωτίζω 103, 1
καταχρηστικώς 85, 9—10
καταχρώννυμι 91, 16
καταχώννυμαι 2, 15
καταψύχω 57, 22. 23; 102, 20
κάτεμι 23, 11. 13. 14. 15; 105, 13
κατέρχομαι 142, 16; 153, 26
κατευθύνω 13, 9; 18, 10
κατέχω 19, 3; 94, 32; 116, 20; 143, 16;
149, 25
κατηγορέω 47, 25; 83, 17. 18
κατηγορία 45, 25
κατηφής 91, 17
κατολιγωρέω 156, 18—19
κατονομάζω 103, 8; 143, 20—21
κατοπτρεύω 9, 9
κάτοπτρον 51, 1; 60, 21
κάτω 34, 32; 38, 17. 18; 41, 9; 42, 2;
50, 13; 71, 27; 73, 27; 74, 29; 79,
30. 31; 83, 9; 89, 4; 148, 13; 152,
18; 153, 18
κατωρύνομαι 143, 9. 12
κανστικός 44, 27
κεγχραμής 46, 12
κείμαι 4, 29; 12, 8; 77, 22; 109, 8. 17;
128, 13; 143, 24
κελεύω 76, 27; 151, 1
κενολογέω 79, 33
κενώω 82, 2
κενός 36, 26; 51, 23; 54, 5; 87, 27
κεντέω 55, 25
κέντρον 7, 27; 20, 5; 51, 22. 23; 64,
15; 72, 6; 90, 28; 112, 5; 114, 2;
135, 12; 147, 4; 149, 8
κεράννυμι 19, 22; 90, 12
κέρας 50, 6
κερατοειδής 54, 30
κεράννιος 147, 2
κεραννός 134, 7; 150, 8
κέρδος 130, 24
κεφάλαιον 86, 21; 118, 18; 119, 1. 13.
14; 120, 1; 151, 14; 153, 4
κεφαλαίον 21, 2
κεφαλαιώδης 146, 7; 148, 20; 151, 16;
160, 18
κεφαλή 92, 1. 28. 35; 93, 3; 111, 25;
153, 18. 20. 25
κηδεμών 100, 2
κήρ 85, 34
κηρός 33, 15; 49, 11; 53, 21; 72, 10
κήρυξ 127, 20
κίβδηλος 79, 21
κιθάρα 80, 28; 81, 6
κιθαρωδός 80, 27. 30; 81, 5
κινδυνεύω 32, 7
κίνδυνος 36, 33
κινέω 2, 22; 15, 8; 16, 26. 28; 19, 18;
22, 24. 26; 23, 5. 23; 24, 11. 28; 35,
11; 37, 23; 38, 17. 22. 28; 39, 23. 26.
31; 40, 3. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 13. 18.
20. 21. 25; 41, 1. 2. 7. 9. 12. 14. 15.
16. 17. 18. 21. 27. 30; 42, 1. 3. 5. 6.
8. 11. 27. 29. 30; 43, 13; 45, 23;
48, 15. 16. 17; 50, 17; 55, 10. 11;
66, 6. 7; 70, 9. 13. 17. 20. 23. 26. 28.
29; 71, 1. 2. 18. 20. 25. 29; 72, 9.
10; 77, 23. 24; 78, 8. 9. 10; 88, 31;
92, 14; 95, 14; 96, 15. 16; 98, 24;
100, 22; 102, 5; 121, 3. 4. 22; 123,
14; 124, 20; 130, 10; 131, 14; 145,
25; 155, 21; 159, 16
κίνημα 43, 28; 130, 11
κίνησις 7, 2. 29; 8, 11; 17, 4; 19, 17;
24, 27; 26, 12. 14. 21; 27, 5. 29; 28,
1. 18. 20; 38, 19. 26—27. 28. 31; 40,
1. 4. 6. 7. 8. 9. 14—15; 41, 3. 4. 16.
18. 27; 42, 3. 4; 46, 23. 24; 47, 4;
49, 3. 4. 14; 50, 11; 53, 7. 8; 54, 8;
55, 10; 62, 6. 18; 63, 24. 25; 66, 24;
70, 18. 19. 23. 24. 26. 27. 30. 32; 71,
2. 4. 5. 14. 17. 18. 20. 25; 77, 17. 18.
20. 29; 83, 30; 84, 13. 33; 86, 23—
24; 98, 18. 26; 115, 23; 121, 10;
122, 6. 11. 12. 16. 17; 133, 9. 23
κινητικός 16, 27; 28, 18; 36, 27; 39,
21; 70, 22; 138, 14

INDEX VERBORVM

- κινουμένως* 159, 17
κίτρινος 48, 27
κίττα 57, 12; 71, 2
κίων 41, 22, 25
κλαγγή 130, 18
κλάδος 33, 20, 26; 47, 1
κλάσις 105, 19
κλάω 51, 31; 65, 31; 67, 2
κλείω 138, 6; 141, 14
κλέπτῃς 155, 2
κληίζω 139, 10
κληματίς 154, 10
κληρός 94, 5; 99, 27; 100, 25
κληρόδος 45, 14; 87, 10; 161, 5
κλίμαξ 109, 11
κλιματάρχης 125, 13
κλίνη 112, 23, 24
κλύω 135, 22
κοιλία 27, 9; 43, 29; 92, 21; 153, 22
κοίλος 54, 1; 79, 30
κοιλότης 53, 30; 54, 14
κοίλωμα 54, 2, 25, 28; 150, 31
κοινός 1, 17; 11, 3; 27, 6, 11; 43, 1; 45, 20; 49, 13, 14; 53, 23; 62, 19, 20, 25, 27; 63, 2; 64, 5, 8, 13, 14, 16; 68, 31; 69, 2; 74, 3, 5; 156, 21; 160, 23; 163, 17
κοινός 88, 21
κοινωνέω 101, 4; 118, 8; 125, 2
κοινωνία 19, 5; 28, 3; 59, 7—8; 109, 16; 124, 26; 149, 8
κοινώς 47, 20, 25
κολάζω 34, 21; 81, 28; 150, 30
κολακεία 93, 25
κόλασις 18, 26; 143, 11
κολλητικός 81, 24
κολοβός 33, 27
κόλπος 20, 9; 87, 20; 138, 26; 140, 22, 27
κόρη 15, 7, 21, 23; 16, 1, 29; 52, 10, 11; 55, 8; 69, 9
κορυφή 92, 24
κοσμαγός 133, 9; 146, 17; 149, 14, 18
κοσμέω 12, 6; 35, 7; 62, 2; 75, 15; 89, 7; 114, 14, 15; 135, 18; 152, 10
κοσμικός 8, 8
κοσμοκράτωρ 155, 1
κοσμοποιία 154, 22, 25
κόσμος 8, 25; 11, 12; 12, 14; 13, 5; 18, 9; 19, 11; 24, 29; 28, 26, 27; 36, 15; 67, 27; 75, 20; 111, 26; 112, 4, 6, 12; 114, 10; 116, 11, 13, 15, 16; 120, 24; 121, 2; 128, 1; 132, 25; 133, 7, 8, 9, 10, 12; 135, 21; 136, 4, 20; 137, 22; 140, 12, 17; 146, 9; 147, 15, 17; 148, 1, 3, 6, 15; 149, 4, 19, 24, 26; 150, 3, 7, 25; 151, 3, 4, 4, 11; 152, 3, 4, 9, 11, 14, 20, 21; 156, 7
κότταβος 93, 15
κουφίζω 17, 24; 128, 5
κούφος 24, 27; 46, 22; 58, 33; 59, 29
κουφότης 24, 27; 59, 31
κραδίη 32, 14
κράμα 98, 11; 138, 8
κρανίον 93, 1
κράσις 24, 22, 24; 32, 37; 35, 24; 36, 6; 88, 17; 90, 19, 23; 117, 7; 142, 14
κραταιώς 78, 17
κρατέω 9, 5; 17, 14; 24, 23; 25, 9; 29, 25, 26; 41, 22, 23; 69, 28
κράτος 7, 6
κρατύνω 157, 6
κρειττόνως 157, 9, 12, 21, 23; 159, 13
κρημνίζω 79, 28—29
κρημνός 127, 24; 128, 2, 10; 132, 16, 21
κρίνω 33, 12; 51, 23; 62, 8; 64, 9
κρίσις 153, 15
κρίσις 3, 3; 18, 10; 27, 21; 29, 13; 48, 30; 49, 1; 52, 20; 73, 24; 109, 4; 147, 2
κριτικός 73, 23
κριτικώς 64, 18
κρόκος 154, 12
κροτέω 56, 7; 70, 13
κρυμός 162, 25
κρυπτός 64, 24
κρύπτω 3, 13; 116, 22; 122, 14; 126, 9
κρυσταλλοειδής 51, 23; 54, 30; 55, 2; 61, 24—25; 69, 10
κρύφιος 6, 16; 9, 8
κρυφιώτης 133, 6
κτάομαι 71, 32; 83, 7; 85, 19; 87, 20, 30; 118, 26; 150, 27; 151, 13; 159, 9
κτηνώδης 133, 21
κτίζω 85, 25
κτίσις 131, 13; 139, 11, 15
κτίσμα 139, 17
κτύπος 63, 27
κύαθος 9, 7
κύνειος 58, 15
κυβερνάω 66, 27; 143, 23; 144, 2
κυβερνήτης 37, 10, 11, 12, 13, 16
κύβος 26, 10
κυκλικός 38, 19; 41, 16; 47, 7
κύκλος 6, 23; 7, 3, 7, 9, 14, 15, 28; 8, 2, 8, 10, 13, 27, 31; 9, 1, 4; 10, 20, 24, 26, 30; 11, 1; 33, 23; 37, 23; 41,

INDEX VERBORVM

- 14, 15; 50, 13, 14; 64, 15, 16, 17; 78, 28; 132, 24; 147, 16; 150, 19
κυκλοφορικός 41, 2
κύμα 83, 21
κυμαίνω 105, 25
κυνηγέσιον 93, 10
κύντερος 32, 14
κυοφορέω 164, 13
κύρ 104, 15
κυριολεκτέομαι 109, 12
κύριος 137, 17; 144, 9
κυρίως 8, 3; 23, 22; 35, 3; 40, 17; 46, 12; 48, 18; 49, 22; 59, 5; 67, 7, 8; 68, 13; 70, 9; 72, 17; 73, 8, 10, 12, 13; 74, 22; 83, 34; 85, 33; 109, 11; 113, 16, 19; 115, 24; 124, 10; 141, 28
κύρος 155, 19
κυρώς 134, 5, 12
κύω 93, 20
κύνων 49, 27; 57, 8; 104, 10; 138, 27; 139, 1
κώδων 54, 1, 3
κωλύω 104, 12
κωμάς 147, 9
κώνος 26, 25; 51, 21; 52, 16, 18
κώπη 65, 31

λαγχάνω 11, 23; 21, 13; 22, 14; 60, 2; 75, 3; 100, 14, 25; 102, 6, 16; 125, 15; 149, 23; 153, 17; 162, 24
λαγών 135, 9; 149, 21
λαιμοτομέω 153, 15
λαϊός 135, 9; 149, 22; 154, 2
λαλέω 144, 15
λαμβάνω 4, 6, 14, 15; 5, 6, 7, 23; 6, 12; 7, 2; 8, 17; 9, 13; 13, 15, 24; 36, 26; 42, 15; 61, 11; 73, 5; 76, 18; 80, 2; 81, 26; 83, 12; 84, 21; 87, 20, 22; 88, 12; 95, 9; 99, 14; 106, 20; 109, 16; 114, 18; 117, 6; 121, 21; 125, 18; 130, 15; 135, 17; 142, 13, 18, 22; 151, 10; 154, 7
λαμπηδών 83, 8
λαμπρός 53, 11; 79, 25—26
λάμπω 15, 6—7; 127, 8; 134, 6; 135, 21
λανθάνω 60, 7, 8
λάρνγξ 57, 18
λαίνω 106, 29
λέβης 82, 2
λέγω passim
λείμμα 5, 2, 12, 15, 19, 28; 6, 14; 9, 11, 12, 16, 24; 10, 10, 13; 11, 8, 13, 15, 17—18, 21
λειμών 100, 14; 130, 27
λείος 15, 6, 7; 27, 6; 51, 20, 29; 53, 28, 30; 58, 7
λειότης 15, 8
λείπω 3, 27; 4, 1; 5, 13; 10, 16; 14, 24; 25, 4; 52, 29; 61, 15, 17; 118, 16; 139, 28; 140, 5
λεκανίς 93, 24
λέξις 4, 5; 7, 12; 10, 20; 54, 18; 56, 2, 6; 154, 23
λεόντειος 134, 12
λεοντοειδής 134, 9
λεοντοπρόσωπος 125, 3
λεοντοῦχος 134, 10, 15
λεοντώδης 106, 9; 143, 13
λεπίς 50, 1; 53, 11—12
λεπτολογία 85, 23
λεπτός 44, 21; 55, 21; 72, 1; 88, 26; 92, 33; 124, 13, 18; 137, 23; 163, 8
λεπτότης 91, 26
λεπτύνω 50, 19—20; 83, 19
λευκός 31, 7; 33, 11; 39, 4, 5, 6; 46, 21; 49, 10; 58, 14, 15; 59, 3, 4; 62, 24; 64, 6, 7, 10, 12, 19; 66, 19; 68, 31; 70, 6; 91, 25; 153, 10
λευκότης 24, 20
λεχώ 164, 20
λέων 28, 27; 65, 25; 71, 11; 104, 10; 125, 5, 12; 134, 4, 8
λήγω 39, 30; 51, 24; 85, 15
λήθη 84, 20; 88, 27; 144, 15, 18
λημάω 44, 4
λήξις 94, 20; 100, 5, 14; 128, 9; 142, 18; 148, 5; 152, 11, 13
ληπτός 141, 27; 142, 2
ληρέω 44, 5; 89, 27; 148, 24
λήρος 80, 15; 126, 13
λιβανωτός 154, 11
λίθος 42, 2, 5; 43, 16; 48, 11; 50, 5; 62, 24; 71, 27; 72, 10, 11; 76, 22; 132, 13; 144, 29; 145, 4, 7
λιπαρός 58, 17, 22, 26
λιπαρότης 27, 19
λοβός 153, 26
λογίζομαι 25, 11; 110, 14; 161, 10, 11
λογικός 2, 5, 6, 7, 11; 23, 25; 29, 29; 30, 18, 20; 31, 13, 14, 23, 27, 28; 32, 13, 15, 32; 33, 29; 34, 13; 36, 4, 9; 37, 8, 8; 43, 24, 25; 44, 7, 24; 45, 9, 23; 59, 25; 62, 1; 63, 3, 4, 5; 66, 21, 23, 30; 69, 26, 28; 70, 9, 10; 71, 14; 75, 20; 77, 14; 86, 27; 101, 15, 19; 102, 3; 105, 11, 17; 106, 1, 4, 8, 17; 107, 23; 124, 15; 126, 18, 20, 21, 23; 127, 2, 11, 17; 148, 7; 152, 15; 155, 24; 156, 2

INDEX VERBORVM

- λογικῶς* 32, 4
λόγιον 18, 25; 22, 3; 89, 29; 119, 17.
 24. 31; 126, 15. 22; 127, 11. 16. 24.
 25; 128, 2. 18. 19; 129, 7. 17; 131,
 15. 24; 132, 15. 19. 26; 133, 7. 16;
 134, 3. 17. 18. 27; 135, 2. 8. 19. 24;
 136, 5. 14. 23; 137, 9. 18; 138, 1. 8.
 15. 25; 139, 8. 18. 27; 140, 10. 19;
 141, 3. 12. 15. 23; 142, 3. 5. 10. 20.
 26; 143, 1. 9. 12. 19; 144, 3. 13. 27;
 145, 11. 23; 147, 23; 164, 7
λόγιος 12, 7; 123, 16; 160, 6; 162, 31
λογισμός 83, 33; 110, 16; 116, 5
λογιστικός 38, 4; 43, 30; 44, 27; 108,
 9. 19
λογοποῖς 163, 12
λόγος 2, 17. 18. 23; 3, 14; 4, 7; 5, 1. 4.
 8. 9. 12. 15. 17. 21. 28. 30; 6, 11. 13;
 7, 11. 19. 23. 26; 9, 5. 14. 16. 18;
 10, 2. 4. 5. 8. 10. 11. 14—15. 25. 27;
 11, 4. 15. 16. 21. 27. 32; 14, 17; 18,
 2; 20, 12. 17. 19; 23, 9; 24, 13; 28,
 14; 30, 22; 32, 14. 27; 33, 15. 16;
 35, 25; 36, 11; 38, 2; 40, 18; 43, 11;
 44, 5; 47, 19. 31. 32; 56, 11; 59, 22;
 66, 15. 23; 69, 28; 70, 2. 6. 18; 71,
 7; 72, 26; 73, 4. 9. 12. 20; 75, 5.
 15; 76, 15; 77, 9. 12; 78, 17. 18; 79,
 21; 81, 14; 82, 5. 8. 9; 83, 3; 84, 31;
 85, 1. 4; 86, 5. 28. 31. 36; 87, 11.
 24. 29; 88, 3. 15. 18; 89, 20; 91, 2.
 4; 95, 11; 96, 3. 22; 97, 2. 9. 28; 98,
 13; 99, 6. 8. 17; 102, 4. 5. 6. 12; 103,
 1; 104, 11; 105, 1. 5. 15; 107, 2;
 108, 16. 17. 19; 110, 29; 111, 18;
 112, 24. 27; 113, 28; 114, 11. 12. 19;
 115, 7. 11. 15. 16; 116, 30; 117, 26;
 118, 1. 19. 22; 119, 7. 9; 121, 1; 122,
 4. 10; 123, 16. 19. 25; 124, 1. 3; 125,
 12; 126, 12; 127, 15. 23. 26; 128,
 20. 23; 129, 13. 15; 131, 13. 18. 21.
 22. 24; 132, 2. 6. 7. 9. 10; 133, 6;
 137, 4. 6; 139, 1; 141, 21; 143, 4.
 10; 144, 22; 145, 3. 9; 148, 9. 10.
 11; 152, 17. 27; 153, 3; 156, 11.
 24—25; 157, 5; 158, 10; 159, 19;
 160, 21; 161, 29; 162, 15
λοιπός 9, 1; 10, 11; 13, 2. 5; 24, 15.
 19; 28, 27; 31, 30; 33, 11; 34, 5; 36,
 9; 37, 3; 39, 30; 41, 30; 42, 8; 43, 7.
 12. 15; 44, 27; 46, 21. 25; 47, 22;
 49, 14; 53, 3; 58, 5; 59, 1. 6. 14; 60,
 3; 62, 7; 67, 1. 6; 71, 9; 72, 13; 75,
 24; 77, 28; 78, 23. 30; 79, 7; 92, 9;
 152, 3; 155, 13
λοξός 7, 14; 75, 22; 116, 25
λοξῶς 124, 20
λουτρὸν 64, 4
λούω 158, 2
λοχεία 93, 20
λοχεύω 18, 19; 129, 23; 130, 13
λυμαίνω 42, 26; 119, 25; 120, 21
λυπέω 42, 7
λύπη 73, 22; 74, 21
λυπηρός 73, 21
λύσις 23, 16; 32, 11; 33, 21. 29; 34,
 23; 36, 22; 37, 7. 11. 15; 38, 19; 41,
 2. 8. 13. 23. 24; 42, 8; 43, 20; 52, 2.
 6; 62, 26. 31; 81, 29; 82, 6. 20. 25;
 84, 21; 97, 6. 13; 98, 12; 99, 14;
 102, 19; 128, 24; 160, 7; 161, 13;
 162, 30
λυσιτελέω 35, 6; 120, 20
λυσιτελής 117, 27
λύχνος 50, 15; 82, 11
λύω 35, 22; 73, 16; 82, 20; 91, 5; 97,
 34
λῦστος 86, 5
λωφάω 81, 22
μαγεία 148, 11; 150, 9
μαγειρικός 63, 32; 64, 3
μαγικός 65, 25
μάθημα 31, 4; 67, 7; 87, 1. 5. 13; 115,
 10
μαθηματική 3, 10; 6, 17; 37, 31
μαθηματικός 3, 14; 7, 17; 38, 2; 62, 5;
 69, 8
μαθηματικῶς 11, 8
μάθησις 87, 6. 30; 88, 4
μαθητεύω 129, 1; 130, 25
μαθητής 46, 7
μαῖα 93, 20
μαίωτρα 93, 21
μακάριος 30, 8; 76, 15; 84, 12
μακρός 13, 28; 56, 3. 11; 81, 15; 89,
 12
μάλα 80, 28; 142, 9
μαλακός 25, 27; 46, 22; 53, 28; 88, 27
μαλακόστρακος 56, 13
μαλακότης 72, 2
μανθάνω 3, 13; 29, 24. 25; 31, 11; 88,
 5. 9; 119, 17; 129, 13; 145, 11; 155,
 13
μανιώδης 91, 24
μανός 46, 22
μανότης 26, 12
μαντεία 155, 8
μαντεύομαι 119, 14; 154, 2. 5

INDEX VERBORVM

μαντῳδός 91, 7
μαραίνω 34, 1
μαρτυρέω 78, 2. 5. 19; 102, 19
μαρτυρία 86, 36
μάρτυς 140, 2
μαστίζω 133, 22
μάστιξ 54, 9; 65, 5
μαστοειδής 53, 20; 60, 13
μάτην 61, 19; 70, 24. 25; 77, 1; 86, 22; 106, 24
μάχη 70, 11; 81, 22; 93, 22
μάχομαι 43, 5. 6; 65, 31. 32; 81, 31; 83, 13. 16
μεγαλογνώμων 89, 6
μέγας 12, 3; 47, 29; 53, 18; 56, 15; 59, 5; 78, 2; 93, 3; 117, 27; 120, 12; 130, 4; 139, 15
μέγεθος 9, 24; 23, 14; 32, 3; 33, 24; 42, 14; 51, 26; 55, 25; 62, 6. 17. 19; 68, 1. 2. 6. 8; 78, 13. 15; 92, 26. 30
μεγεθύνω 93, 2; 120, 8–9. 9
μεθεκτός 21, 3–4; 22, 22
μεθέλω 91, 14
μέθεξις 21, 12. 14; 113, 23
μέθη 79, 14; 80, 10; 92, 11
μεθίστημι 106, 2; 113, 3. 5; 159, 14. 22
μέθοδος 5, 3; 37, 19; 89, 28; 119, 3; 138, 20; 156, 2
μεθόριος 23, 23; 91, 25
μεθύω 29, 6; 79, 13; 80, 27; 92, 11; 136, 25; 137, 3
μειλίσσω 133, 15
μειώω 92, 26
μειράκιον 93, 5. 26
μελαίνω 41, 19
μέλας 15, 7; 33, 11; 39, 6; 46, 21; 49, 10; 58, 15; 59, 3. 4; 64, 6. 10; 68, 31; 70, 6; 91, 15
μέλι 37, 5; 62, 9. 12. 13
μελία 36, 32
μέλλω 16, 2; 18, 23; 50, 12; 61, 19; 71, 11. 12; 74, 20; 76, 11; 93, 23; 98, 12; 129, 27; 130, 22. 26; 139, 5. 6; 155, 23; 160, 12. 14. 21. 23
μέλος 93, 21
μέμφομαι 96, 20; 106, 6; 117, 2
μέντοι 11, 8; 47, 16; 77, 10
μένω 12, 6. 29; 13, 16. 18. 22; 23, 15; 25, 7; 49, 8; 73, 4; 78, 23; 104, 6; 112, 4; 113, 25; 118, 4. 6. 10. 12. 14. 16. 20. 22. 27; 121, 8. 12; 135, 10. 15; 140, 20; 159, 25
μερίζω 40, 3; 107, 22. 24; 113, 21; 114, 8. 8. 15; 123, 2; 124, 7; 136, 21

μερικός 11, 22; 14, 18; 21, 19. 28; 23, 7. 9. 11. 12. 14; 31, 6; 37, 26; 65, 13. 29; 67, 1; 68, 21; 69, 16; 75, 2; 99, 7; 119, 26. 27. 28. 29. 30. 31; 147, 20; 148, 8; 150, 12. 22; 156, 10
μερικώς 21, 29. 30; 71, 30
μεριμνάω 120, 25
μερίς 10, 28–29; 17, 20; 100, 18; 118, 2; 126, 15; 127, 1. 12; 147, 15; 148, 15; 152, 20; 158, 22
μερισμός 94, 12
μεριστός 11, 19. 23; 19, 16; 20, 7; 22, 17; 40, 17. 18; 44, 28; 59, 24. 25; 79, 18–19; 101, 9; 106, 23; 120, 11; 124, 1; 148, 16; 157, 24
μεριστώς 38, 6; 64, 9
μέρος 2, 11; 3, 12. 23; 8, 3; 9, 20. 21; 10, 7; 12, 5; 19, 5; 21, 21. 26. 28. 29; 23, 25; 24, 14; 25, 3; 27, 28; 30, 9; 33, 12. 28; 34, 31; 40, 21; 43, 14. 15; 45, 12; 47, 12; 61, 13; 63, 3. 7. 10; 64, 15; 69, 3. 25. 26. 27; 70, 10. 14; 72, 25; 74, 28; 79, 10; 83, 3; 86, 32; 89, 11; 90, 19; 92, 21; 94, 13. 21; 96, 14; 97, 32. 34. 36; 99, 4; 102, 7. 11. 22; 106, 1; 107, 8. 10. 22. 26; 108, 2. 3. 7; 111, 19; 114, 5; 117, 3. 5. 27; 119, 12. 13; 120, 16; 121, 23; 125, 7; 127, 8. 9; 135, 13; 136, 20; 141, 8; 143, 16; 147, 24; 151, 4; 158, 11; 162, 27
μέροσ 136, 24; 139, 18
μεσημβρία 51, 15
μέσος 6, 12. 22–23; 7, 28; 8, 2–3. 4; 11, 18. 22; 15, 17; 19, 17; 22, 16; 26, 19; 27, 12; 38, 18; 58, 22. 29; 59, 13; 60, 2. 31; 64, 25. 26; 66, 8; 92, 6; 99, 1; 103, 15; 106, 22; 116, 24; 117, 18; 120, 28; 122, 10; 133, 17; 135, 11; 148, 16; 149, 15; 150, 12. 26; 151, 19. 23; 153, 19; 157, 8; 158, 24; 159, 1; 161, 14
μεσότης 3, 23; 4, 13. 14. 24. 25. 27. 28; 5, 5. 16; 6, 7–8. 9. 10; 11, 28; 60, 27. 29. 30; 103, 11; 119, 10; 126, 1. 3; 147, 7; 148, 6; 150, 13; 152, 13; 158, 21
μεσουρανέω 35, 28; 153, 23
μεστός 127, 8
μεταβαίνω 30, 24; 73, 15
μεταβάλλω 15, 1; 22, 4; 25, 7; 26, 8. 11; 35, 5; 40, 24; 52, 31; 96, 12; 104, 10; 113, 4. 6. 7; 121, 7; 159, 25
μετάβασις 39, 14; 164, 4
μεταβλητός 90, 17

INDEX VERBORVM

- μεταβολή 21, 24; 22, 9; 35, 28; 44, 6;
 78, 14; 88, 18; 90, 13; 92, 16; 123, 1
 μετάγω 80, 11; 128, 24
 μεταδίδωμι 7, 30; 121, 4
 μετάδοσις 8, 15
 μετακνητός 89, 8
 μεταλαμβάνω 24, 5; 101, 8; 117, 18
 μεταλλάττω 132, 28; 162, 1
 μεταλλοιόομαι 76, 3
 μέταλλον 48, 10
 μεταμανθάνω 155, 3
 μεταμείβω 161, 28; 162, 1
 μεταμορφώω 75, 4
 μετανοέω 24, 6
 μεταξύ 3, 22; 4, 14. 23. 24. 26. 28; 5,
 16; 6, 9; 10, 4; 15, 2; 16, 25. 30; 17,
 1. 3; 22, 5; 52, 2; 53, 14. 32; 54, 10;
 58, 16. 18. 19; 59, 15; 60, 7. 10. 11;
 81, 25; 116, 19; 126, 2; 149, 8
 μεταπίπτω 89, 1. 9
 μεταπλάττω 75, 29
 μετάστασις 75, 24; 128, 14
 μεταστρέφω 92, 15
 μετατάττω 124, 23
 μετατίθημι 80, 12; 109, 8; 128, 8; 137,
 17
 μετατρέπω 29, 19
 μεταφέρω 88, 31; 164, 3. 5
 μεταχειρίζομαι 106, 28
 μέτειμι 40, 2
 μετέρχομαι 76, 4
 μετέχω 13, 7; 20, 14. 22; 21, 5. 17.
 21—23; 22, 8. 24. 26; 31, 31; 40,
 15; 44, 16. 19; 58, 19; 61, 24; 88,
 16. 21; 90, 20; 96, 2. 9; 98, 28; 101,
 7. 13; 107, 1; 119, 4. 5. 26. 28. 29;
 162, 26
 μετεωρίζω 127, 28; 128, 5. 16
 μετέωρος 17, 24; 128, 3
 μετουσία 17, 25; 122, 25; 138, 4
 μετούσιος 66, 5
 μετοχή 44, 18; 100, 21
 μέτοχος 153, 8
 μετρέω 18, 10. 16; 22, 24. 25; 23, 1;
 71, 9; 89, 21; 129, 20; 130, 6; 154, 3
 μετριοπάθεια 110, 4; 111, 14
 μετριοπαθής 28, 10
 μέτριος 32, 16; 94, 9
 μετρίως 44, 13
 μέτρον 3, 8; 9, 8; 18, 15. 16; 46, 16;
 56, 7. 9; 89, 24; 107, 16; 108, 4. 7;
 110, 3; 112, 7; 118, 30; 129, 18. 20;
 130, 3. 4. 6; 148, 14; 152, 19; 157,
 6; 158, 12
 μέχρις 144, 15
 μηδαμῇ 118, 8; 120, 18
 μηδαμοῦ 121, 4
 μηδέποτε 67, 14; 86, 26. 34
 μηδέτερος 58, 19
 μήκος 6, 22; 7, 24; 10, 23; 161, 26
 μῆν 24, 8; 26, 9; 28, 7; 29, 3. 7. 9. 11.
 14; 30, 4; 31, 29. 30; 35, 20; 36, 10;
 42, 10. 20; 45, 19; 46, 4. 5; 61, 16;
 63, 24; 65, 1. 27. 28; 79, 22. 25
 μήνη 18, 18; 129, 22; 130, 10; 134, 6
 μήνιγξ 34, 31; 54, 23. 26. 27. 28; 55, 4.
 18; 164, 23
 μήπω 19, 2; 143, 15
 μήτηρ 91, 6; 93, 23
 μήτρα 33, 17; 89, 31; 164, 14
 μητρικός 91, 5
 μίasma 19, 6; 74, 12; 143, 17
 μίγμα 74, 16
 μίγνυμι 4, 3; 13, 31—32; 32, 28; 43,
 12; 74, 9. 13
 μικρός 54, 8; 57, 26; 59, 5; 63, 8; 82,
 9; 85, 16—17; 120, 12
 μικτός 15, 1; 29, 12; 58, 17. 18; 109, 4
 μιμέομαι 11, 14; 57, 12
 μίμημα 112, 14
 μίμησις 37, 23
 μιμητικός 114, 20
 μιμνήσκω 98, 13; 118, 24
 μίξις 87, 23; 97, 25; 102, 13; 117, 8;
 124, 25
 μισέω 90, 32; 93, 9; 140, 6
 μισοφαής 146, 11
 μνήμη 18, 2; 27, 24—25; 44, 9; 76, 18;
 91, 18; 92, 6. 23; 94, 1. 12. 16; 98,
 12; 100, 13; 144, 16. 20
 μνημονευτικός 43, 30
 μνημονεύω 27, 25; 44, 9; 93, 27. 29;
 94, 2. 19
 μνημοσύνη 91, 19
 μνήμων 87, 29; 88, 26
 μνούζιρις 144, 29; 145, 4
 μοῖρα 3, 16. 21; 4, 11. 17; 6, 1; 82,
 17; 147, 23; 151, 6; 153, 8
 μοιραῖος 150, 29
 μολύνω 137, 19. 24
 μονάς 4, 6. 7. 9. 10. 11. 13; 5, 7. 10.
 21; 7, 22; 11, 5. 26; 12, 23; 39, 8.
 12. 17; 68, 6; 131, 8; 149, 11. 12
 μοναχός 76, 15; 160, 4
 μονή 13, 14. 17
 μόνιμος 13, 23; 121, 19; 126, 11
 μονίμως 123, 13
 μονογενής 118, 19; 120, 4
 μονοειδής 8, 10. 12; 9, 3; 85, 25; 123, 8
 μόνον 1, 20; 19, 1; 20, 6; 21, 1. 6. 22;

INDEX VERBORVM

- 24, 5; 29, 8; 30, 25; 31, 14; 35, 11.
30; 38, 15; 39, 27; 41, 18. 24; 48,
16; 49, 16; 50, 13; 61, 2; 63, 17; 64,
5; 66, 7; 68, 25. 27. 28; 72, 9. 10;
78, 22; 79, 9; 80, 20; 96, 22; 108, 14.
19; 115, 20; 125, 10; 127, 11. 27;
133, 5; 136, 13; 138, 20; 139, 22;
140, 14; 141, 17; 143, 5; 149, 11. 26;
156, 32; 157, 18; 158, 5; 159, 20;
160, 20; 161, 10; 163, 13
μόνος 2, 14; 12, 6. 27; 13, 14. 17; 27,
8. 16. 27; 28, 4. 21; 31, 13. 31; 33,
1; 38, 12; 45, 23; 47, 12. 18. 19; 52,
9; 55, 5; 60, 32; 64, 21; 72, 4. 7;
73, 29; 75, 14; 90, 1; 108, 13; 114,
22; 116, 11; 120, 19; 121, 18; 124,
10; 128, 14; 130, 2; 132, 19; 142,
1. 22. 23; 144, 2; 145, 14; 151, 5;
158, 5
μόνω 35, 29; 53, 29; 66, 6; 105, 17;
142, 23
μόριον 3, 27; 4, 1; 17, 7. 8; 33, 9. 16.
18; 40, 16; 44, 28. 29; 45, 14; 46,
27. 28; 52, 9; 60, 27; 70, 1; 77, 13;
158, 6; 164, 22
μορφάω 151, 11; 155, 5
μορφή 112, 20; 113, 23; 124, 16; 135,
20. 24; 136, 19
μόρφωμα 113, 18; 136, 10
μόρφωσις 89, 30
μορφωτικώς 139, 6
μουσική 64, 3
μουσικός 137, 6
μοχθηρός 58, 2; 141, 9
μόχθος 142, 7
μοχλεία 41, 21. 24
μελός 28, 21
μυθολόγημα 87, 17
μυθολογικός 22, 7
μύθος 12, 20
μυία 56, 21
μυρεπικός 64, 3
μυρίος 85, 34; 89, 1
μύριμηξ 65, 20; 66, 21; 71, 24; 106, 21
μῦς 28, 21; 57, 21; 70, 15
μυχός 105, 23
μῦν 1, 15; 129, 5
μωρός 88, 14

νάμα 6, 19—20
ναῦς 29, 1; 37, 16; 40, 8
νάφθας 98, 28
νεάζω 80, 31
νεῖκος 44, 18
νεκρός 41, 22; 46, 1; 140, 26
νέκρωμα 153, 27
νεμεσάω 82, 21
νεογιλλός 164, 21
νεογνός 164, 19
νέος 31, 4; 77, 10; 79, 26; 98, 6; 105,
14
νεῦρον 27, 1. 10. 17; 28, 16. 21; 34,
30; 37, 6; 54, 24; 55, 1; 80, 25
νεῦσις 95, 4; 123, 18; 140, 8
νεύω 132, 16. 22
νεφρός 28, 25
νήμα 163, 8
νηνεμία 55, 10
νηπιώδης 80, 15—16; 81, 7
νηφάλιος 154, 9
νήχω 56, 15
νικάω 98, 4
νοερός 1, 6. 12. 19; 7, 29. 31; 8, 10. 11;
11, 7; 18, 1. 4; 19, 25; 20, 12. 19.
26; 21, 13. 17. 20. 22. 25; 22, 8;
23, 5; 69, 1; 74, 9; 87, 19; 90, 13;
96, 5; 101, 8. 15. 17. 20; 105, 11. 17;
106, 17; 109, 23. 26; 110, 7. 19. 22.
25. 30; 111, 9; 114, 13; 121, 8. 18;
123, 24; 124, 15; 131, 22; 132, 9;
133, 7; 134, 23; 137, 12; 139, 4;
141, 14; 144, 23. 24; 145, 14; 146,
2. 4. 5; 149, 2. 8. 17. 30; 151, 4. 22.
23
νοερώ 1, 8; 109, 23; 119, 23; 122, 1;
134, 25; 142, 25; 143, 24; 161, 17
νοέω 1, 2; 2, 24; 3, 1. 2; 14, 12; 19,
25; 20, 3; 21, 7. 8. 9. 15. 16; 22, 5;
25, 12. 17; 48, 24; 63, 6; 65, 8; 66,
18. 30; 67, 7. 9. 10. 11. 12. 14. 17.
26. 27. 29. 30; 68, 11. 18; 69, 12. 13.
16; 82, 24; 83, 10. 20; 84, 2; 96, 15;
104, 9; 113, 14; 114, 7; 119, 22;
122, 11; 141, 23. 24; 142, 24; 143,
1. 5; 145, 14. 24. 25. 27; 146, 2. 3.
4. 5; 157, 13
νόημα 2, 22—23; 3, 3. 4. 5; 69, 17; 83,
22; 84, 25; 100, 26; 110, 26; 117, 11;
135, 6; 143, 5; 145, 19; 147, 23;
155, 4
νόησις 19, 14; 21, 16; 27, 22. 24; 35,
15; 74, 22; 88, 26; 92, 9; 101, 21;
120, 5. 6; 121, 19; 122, 23; 132,
10; 139, 7; 146, 4
νοητός 1, 5. 10; 8, 24; 20, 3. 8; 22, 20;
23, 23—24; 25, 6. 10; 27, 24. 25;
31, 2; 36, 19; 39, 12. 18; 47, 14; 67,
6. 7. 8. 9. 10; 69, 2. 4. 7; 70, 5; 90,
14; 99, 14; 111, 26; 112, 3. 5; 113,
2. 13. 22; 114, 10; 115, 1. 2; 116,

INDEX VERBORVM

- 13; 120, 26; 121, 18; 122, 5. 11. 16;
123, 3; 126, 4; 136, 9. 10; 137, 5. 6;
141, 23. 26; 142, 22; 145, 11. 13. 14;
17. 18. 29; 146, 3. 14. 15; 148, 10;
149, 2. 3. 8. 16. 25; 151, 21. 22; 152,
17
ρομίζω 44, 3; 52, 15; 111, 20; 114,
23; 135, 26; 148, 9; 152, 16; 157,
27; 163, 20
ρομοθεσία 155, 17
νόμος 29, 20; 80, 28; 83, 14; 125, 17;
155, 15
νόσανσις 38, 21
ροσέω 36, 14
νόσημα 90, 6; 92, 18
νόσος 40, 28; 80, 10; 102, 12; 138, 24;
140, 7; 163, 17
ρονθετέω 132, 19
ροῦς 1, 5. 10; 2, 3. 4. 8. 11. 18. 19. 22.
24; 3, 15; 7, 30; 8, 22; 11, 26; 12,
9. 18. 28; 18, 7; 19, 15. 28; 20, 3. 6.
8. 23. 25; 21, 1. 3. 4. 8. 10. 18. 20.
21. 22. 26. 27. 31; 22, 5. 8. 18; 23,
3. 17. 18. 19; 25, 11; 27, 24; 29,
28; 30, 20. 25; 31, 2. 18; 35, 8; 36,
19; 37, 23. 24; 38, 3. 9; 39, 15. 17.
24; 42, 31; 44, 3. 5. 7; 46, 23. 25;
47, 8. 11. 12. 16. 17. 27. 30; 48, 23;
49, 16. 17; 59, 25; 63, 10; 64, 21;
65, 8. 14. 27. 28. 29; 66, 26. 30;
67, 3. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 13. 16. 20. 22.
26. 28. 29; 68, 5. 7. 9. 11. 12. 13. 14.
15. 17. 21. 24. 29; 69, 3. 4. 6. 11. 13.
15. 16. 18. 19. 20. 28; 70, 3. 9. 29;
71, 3. 4. 28; 76, 5; 78, 3; 80, 14; 83,
13; 84, 9. 13; 88, 11. 12. 31; 90, 15;
91, 3; 94, 8. 20; 95, 6. 9. 13. 14. 20;
96, 3. 6. 8. 10; 101, 7. 8. 14. 16. 18;
106, 18; 108, 20; 109, 25. 26; 110,
29. 31. 32; 111, 10. 12; 112, 27; 113,
9. 11. 12. 21. 25; 114, 3. 4. 6. 7. 8.
10. 11; 115, 2. 16. 18. 19. 25; 116, 17;
117, 11. 16; 119, 22. 26. 27. 28. 29;
120, 5. 24. 25. 26; 122, 2. 6; 123, 23.
25; 126, 8. 20; 128, 25; 131, 9. 23;
132, 20; 134, 21; 135, 25; 138, 16.
18; 139, 9. 12. 14; 140, 10; 141, 15.
23. 26. 27; 142, 1. 2. 12. 16; 143, 1;
144, 14. 17; 145, 11. 12. 13. 15. 16.
27; 146, 14; 147, 20; 149, 2. 16. 25;
150, 33; 151, 20; 152, 6. 17; 157,
11; 161, 16. 17
ρυκτερινός 163, 4. 6
ρύμφη 93, 18. 19; 124, 27
ρυμφίος 93, 18; 124, 27
ρῦν 5, 2. 19; 10, 17; 12, 21; 24, 1; 33,
13; 53, 8; 72, 19; 75, 22; 76, 4. 5;
77, 11. 22; 81, 12; 95, 7; 96, 14. 15;
152, 13. 14. 16; 156, 3
ρύξ 15, 12; 53, 10. 12; 65, 2; 70, 21.
28; 71, 8; 163, 7. 13. 15. 25
ρυχθήμερον 70, 11
ρωτιαῖος 28, 21; 34, 31
ρώτος 83, 31; 89, 3; 149, 21
ξανθός 31, 7; 58, 15; 62, 9. 12. 13. 16.
22
ξενοπρεπής 85, 15
ξένος 48, 4
ξηραίνω 58, 5. 12
ξηραντικός 44, 27—28
ξηρός 16, 6; 17, 5; 58, 7. 10. 11. 33;
81, 23; 93, 11
ξύλον 35, 17; 50, 28; 61, 5; 85, 28;
130, 28; 131, 2
ξύσμα 55, 11
ὀγδοάς 4, 10
ὀγδοος 5, 20. 22
ὀγκος 24, 9; 125, 5; 134, 5. 12; 150, 2
ὀγκώδης 93, 2
ὀδηγός 99, 27
ὀδός 16, 15; 38, 19; 49, 5; 82, 22;
154, 28
ὀδοὺς 48, 16; 75, 12
ὀθεν 10, 29; 25, 28; 27, 9; 32, 21; 39,
22; 44, 5; 46, 25; 47, 4; 52, 11; 56,
9. 9; 62, 15; 66, 10; 76, 17; 83, 27;
84, 3; 113, 3; 141, 5; 154, 21; 159,
26
ὀγνωμι 137, 10
οἶδα 6, 11; 29, 26; 30, 23. 25; 31, 1;
41, 4; 42, 12. 31; 49, 25; 50, 8; 52,
13; 58, 18; 62, 15. 19; 63, 8; 64, 6.
11; 65, 28; 67, 1. 5. 29; 68, 5. 7. 30;
69, 4. 20; 77, 2; 80, 4; 82, 19; 87,
4; 88, 19; 93, 3. 28; 94, 1. 31; 100,
25; 101, 4; 108, 25; 109, 14; 115,
19; 119, 10; 134, 11; 135, 26; 153,
2; 154, 17; 157, 12. 24. 25. 30; 156,
14; 159, 6. 9. 12. 13. 16. 21. 23. 25.
26; 160, 1. 12. 14. 21; 161, 3. 7. 8.
17. 20. 23. 24. 27. 29; 162, 6. 13. 20.
28; 164, 26
οἰκειοπραγία 110, 17
οἰκεῖος 1, 2. 21; 11, 4. 19; 12, 27; 13,
1. 19. 23; 17, 23; 19, 25; 22, 25; 24,
3; 25, 17; 28, 28; 34, 1; 39, 26; 40,
9; 42, 4; 47, 2; 49, 24; 54, 21; 55,

INDEX VERBORVM

- 10; 57, 9; 59, 3; 62, 11; 65, 28; 68, 15; 76, 12; 82, 12; 84, 14; 85, 23; 86, 8; 91, 2; 92, 33; 95, 21; 97, 16; 99, 27; 100, 4; 103, 17; 106, 3, 31; 112, 3; 121, 12; 148, 14; 150, 23—24; 151, 5; 152, 20; 154, 7; 156, 25; 159, 8, 23; 161, 19, 20, 23; 162, 5; 164, 20
- οἰκεύτης* 8, 6
οἰκεῖω 106, 9
οἰκείως 106, 15; 111, 22; 119, 21
οἰκέω 138, 8, 11
οἶκημα 50, 15
οἶκία 30, 16; 43, 17
οἰκίζω 16, 11
οἰκοδόμησις 48, 3
οἰκοδομητός 48, 3
οἰκοδόμος 30, 15
οἴκοθεν 45, 5
οἰκονομέω 95, 1
οἰκονομία 94, 33; 141, 10
οἶκος 12, 6; 125, 14; 134, 9
οἰκουμένη 155, 17
οἰνόμελι 37, 5
οἰνόσπονδα 154, 11
οἶμαι 14, 25; 17, 2; 39, 24; 74, 2; 77, 13, 15; 79, 6; 81, 3; 92, 30; 93, 20; 96, 2, 22; 98, 16; 102, 18; 104, 14; 112, 21; 130, 2; 132, 10; 162, 17
οἶος 1, 23; 5, 3, 19; 6, 23; 13, 27; 14, 6, 17; 15, 11; 17, 10; 20, 4; 30, 4, 22; 31, 12; 32, 27; 36, 21; 37, 20; 38, 21; 39, 4; 41, 16; 42, 18; 54, 30; 60, 23; 62, 12; 63, 6; 72, 9; 76, 8, 21; 80, 20; 84, 21
οἰσοφάγος 57, 3
οἰωνιστική 130, 17
ὀκλάζω 134, 25
ὀκνέω 89, 2; 154, 22
ὀκτάεδρον 26, 9
ὀκταπλάσιος 4, 10, 21; 5, 7—8; 6, 5
ὀλιγαρχία 69, 29—30
ὀλίγος 60, 8; 81, 15; 84, 23; 111, 27; 114, 26
ὀλικῶς 21, 28
ὀλικώτερος 21, 19; 150, 22
ὀλισθάνω 79, 29
ὀλισθος 89, 31
ὀλόκληρος 79, 11
ὀλολαμπής 127, 5
ὀλότης 7, 21; 70, 14
ὀλως 39, 28; 83, 28; 115, 5; 122, 21; 125, 2; 126, 1; 154, 26
ὀμαλός 27, 6
- δμιλέω* 87, 6; 89, 29; 100, 25; 124, 27; 154, 21
ἔμμα 18, 5, 6; 44, 4; 51, 21, 24; 52, 3, 5, 8; 60, 23; 93, 6; 137, 10, 13, 14
ἄμογενής 19, 3; 143, 15
ἄμογνωμονέω 95, 11
ἄμοειδής 20, 20; 64, 6; 90, 2
ἄμοιομερής 33, 27, 28; 45, 11
ἄμοιόμορφος 15, 21
ἄμοιοπαθέω 110, 28
ἄμοιος 7, 6; 19, 28; 39, 5; 44, 10, 14; 48, 18, 19; 50, 1; 60, 21; 69, 12, 13; 91, 15; 94, 26; 98, 21; 123, 9; 138, 13, 14
ἄμοιόω 161, 15; 162, 8
ἄμοίωμα 93, 17; 117, 10
ἄμοίως 7, 10; 24, 20; 28, 9; 30, 19; 36, 26; 45, 10; 47, 7; 51, 11; 52, 5; 59, 6; 62, 31; 63, 11, 23; 85, 12; 97, 32; 158, 7
ἄμοιώσις 110, 32; 111, 16
ἄμολογέω 95, 8; 102, 2; 117, 25; 150, 11; 156, 22
ἄμολόγημα 162, 7
ἄμολογία 110, 15
ἄμομελής 81, 12
ἄμόνοια 84, 27—28
ἄμοσούσιος 31, 10
ἄμοουσινότης 117, 24—25
ἄμοταγής 119, 27
ἄμότιμος 67, 4
ἄμοῦ 78, 24; 84, 24; 89, 32; 110, 17; 113, 11, 27, 28; 114, 3; 117, 6
ἄμόνλος 67, 3
ἄμόφρων 127, 17
ἄμοφνής 19, 2; 121, 11; 143, 14
ἄμώννμος 35, 3; 45, 21; 47, 20; 86, 5
ἄμως 2, 18; 10, 21; 11, 12; 71, 1
ἄναρ 100, 23; 147, 5
ἄνειδίζω 10, 16
ἄνειροκριτικός 111, 20
ἄνειρος 150, 10
ἄνειρώττω 65, 18
ἄνομα 8, 14; 61, 27; 83, 16; 84, 27, 32; 85, 3, 15; 109, 17; 132, 26, 27; 133, 4; 134, 11; 145, 7; 153, 5; 158, 25; 164, 2, 6, 9, 11
ἄνομάζω 12, 25; 44, 8, 17; 56, 3—4; 59, 2; 73, 24; 74, 11; 77, 20—21; 86, 33; 89, 19; 103, 21; 108, 2, 6; 109, 13, 15, 18; 110, 12; 111, 11; 126, 7; 128, 2; 130, 17; 131, 24; 133, 8; 134, 18; 135, 2; 136, 2; 137, 22, 23; 141, 16; 148, 4; 151, 12; 152,

INDEX VERBORVM

- 12; 153, 10; 154, 14; 155, 2; 163, 3.
21; 164, 20. 21
ὀνομασία 49, 21. 22; 73, 14
ὄνος 49, 28; 106, 12
ὄντως 109, 21; 112, 13; 120, 12; 121,
1. 26; 126, 7
ὄνυξ 34, 16; 44, 16; 75, 12; 104, 4;
117, 4
ὄξυδερκής 47, 30
ὄξύρροπος 123, 14
ὄξύς 27, 6; 46, 21; 51, 25; 55, 25. 26;
56, 5; 58, 20. 23. 24. 27. 29; 87, 29;
88, 2. 5. 26
ὄξύτης 26, 12. 13; 27, 18; 92, 8
ὄπαδός 22, 8. 9; 23, 6; 150, 21
ὄπη 83, 28
ὀπηγίκα 81, 9
ὀπισθεν 43, 29; 51, 4—5
ὀπόστος 5, 10
ὀπότερον 81, 17—18; 158, 6
ὀπον 36, 9; 50, 31; 63, 24; 119, 22
ὀπτικός 37, 6; 51, 21; 54, 24; 55, 1;
80, 23
ὀπωσοῦν 22, 13
ὄρασις 37, 7; 48, 2; 49, 10; 53, 18; 61,
29; 63, 14. 15; 84, 14
ὄρατικός 163, 18
ὄρατός 16, 2. 22. 27. 29; 17, 4; 26, 23;
27, 3; 51, 2. 23. 30; 52, 4. 9. 26; 53,
10. 14; 62, 32; 63, 15; 114, 11; 115,
9; 116, 16; 131, 12
ὄρώω 1, 15; 15, 9. 10. 12. 13. 16. 17.
19. 20. 22. 23. 24. 28—29; 16, 25.
31; 17, 1. 3; 24, 26; 26, 28; 27, 4.
12. 15; 37, 24; 42, 14. 18. 21. 23;
44, 15; 50, 2. 3; 51, 5; 52, 1. 3. 6.
11. 15; 53, 4; 58, 23. 25; 62, 9. 12.
16. 23. 24. 32; 66, 12; 67, 22; 69,
9. 10; 78, 6; 82, 2; 83, 20; 88, 3;
90, 12. 23; 92, 27; 94, 12. 16; 106,
8; 110, 5. 13; 113, 7; 115, 4. 5. 20.
22; 116, 2. 3. 11; 117, 2. 3; 135, 23;
136, 3. 6. 7; 139, 25; 157, 18; 163,
13. 20
ὄργανικός 45, 16; 65, 30; 74, 5; 80, 29
ὄργανον 23, 23; 26, 28; 28, 8. 17. 21;
36, 31; 37, 8; 42, 4; 44, 5; 45, 24;
46, 9. 10; 48, 14; 56, 1; 57, 15; 61,
13; 63, 10; 70, 3. 21. 23. 25; 71, 17;
75, 12. 16. 29; 76, 3. 11; 80, 16; 81,
4; 95, 13; 106, 3
ὄργη 18, 8; 42, 8
ὄρέγομαι 6, 20; 71, 26; 127, 22
ὄρεκτικός 2, 6. 9—10; 27, 28; 30, 19;
31, 17. 22; 46, 24; 47, 6; 71, 5; 119,
11
ὄρεξίς 18, 6; 29, 8. 13; 37, 31; 47, 18.
19; 57, 7; 70, 20; 71, 4. 20. 26. 27;
73, 23. 24; 75, 21. 23. 24; 83, 5; 109,
4; 118, 11; 137, 14
ὄρθόδοξος 141, 20
ὄρθός 7, 17; 28, 22; 65, 32
ὄρίζω 17, 4; 32, 2; 36, 16. 24; 37, 30;
39, 14. 21. 26; 66, 24; 71, 8; 84, 33;
86, 26. 31; 104, 12; 118, 30; 127, 21;
129, 1; 133, 13; 135, 11; 145, 9; 155,
20; 156, 31; 157, 1. 3. 16. 32; 159,
23; 161, 1; 162, 11. 13. 14. 16; 164,
14
ὄρίζων 50, 11
ὄρικός 88, 9
ὄρισμός 36, 15. 21. 22; 37, 29. 32; 38,
11; 43, 2. 3; 160, 4
ὄρμάω 39, 16; 154, 22; 161, 14
ὄρμή 26, 21; 27, 22; 28, 17. 20. 29;
42, 4; 46, 11; 70, 29; 102, 9; 135, 7;
144, 18
ὄρνις 19, 20; 129, 23; 130, 15. 16
ὄρος 4, 2. 19. 20. 21. 23. 30; 5, 1; 10,
23; 11, 21. 24; 18, 11; 36, 23. 28;
37, 26; 45, 19; 68, 1; 135, 15; 141,
21; 156, 32; 157, 2; 159, 6. 11; 160,
10. 20; 161, 20
ὀσίως 139, 25
ὀσάομαι 80, 26
ὀσμή 15, 1; 16, 5; 26, 19; 47, 23; 53,
23; 60, 13; 61, 10
ὀσος 10, 20; 21, 12; 28, 8; 32, 6; 36,
28; 57, 11; 65, 2; 67, 29; 72, 22. 23;
77, 2; 94, 19; 100, 10. 15; 105, 9
ὀστέον 23, 25; 44, 16; 80, 27; 125, 4
ὀστις 2, 13; 32, 3. 29; 37, 19. 31; 39,
16; 40, 22; 41, 3; 48, 29; 49, 10. 31;
62, 14; 66, 30
ὀστρακόδεσμος 56, 13
ὀστρακον 50, 1
ὀσφραντικός 53, 17; 80, 26
ὀσφραντός 16, 5. 5; 49, 21. 23; 53, 15
ὀσφρησις 14, 28; 15, 3; 16, 4. 5. 9. 14;
27, 15; 46, 19; 47, 23; 49, 21. 22;
53, 19. 22; 60, 2. 7; 61, 25. 26. 29. 30;
64, 3
ὄτε 3, 6
ὀύδαμοῦ 84, 12; 163, 10
ὀύδαμός 32, 15; 43, 8
ὀύδεις 6, 11; 12, 9; 16, 1; 17, 12; 20,
1. 17; 21, 30; 24, 13; 25, 20; 33, 9.
30; 38, 12; 41, 9; 42, 16; 43, 11. 12;
45, 2. 25; 48, 29; 51, 12. 29; 52, 4;

INDEX VERBORVM

- 56, 12; 59, 18; 61, 22; 63, 8. 29; 70, 20; 77, 9. 15. 20. 23; 78, 26; 80, 11; 81, 6
οὐδέποτε 24, 27; 36, 2; 41, 5. 29; 42, 4; 65, 3; 69, 15; 85, 15
οὐδέτερος 78, 30. 31
οὐδόλως 70, 22; 72, 11
οὐκέτι 41, 23. 25; 47, 16; 50, 7; 63, 18; 115, 14
οὐπω 80, 16; 83, 22
οὐράνιος 1, 4; 32, 20; 35, 5; 37, 20; 39, 9; 61, 20; 71, 31; 72, 4. 5. 6; 83, 33; 89, 17; 98, 22; 124, 19; 128, 7; 134, 5; 135, 4; 158, 13. 16
οὐρανοπολίτης 69, 11
οὐρανός 9, 1; 12, 3; 13, 5. 6; 14, 3; 19, 21; 50, 8; 89, 3. 13; 98, 21; 100, 18; 112, 12; 128, 3. 17; 131, 14; 134, 8. 11. 14; 139, 2; 140, 2; 143, 3; 147, 13; 153, 7
οὗς 53, 22; 54, 23. 28; 55, 3. 17. 23. 24; 61, 26
οὐσία 1, 18; 2, 3; 7, 19. 31; 11, 1. 3; 14, 5. 8. 10; 19, 16. 25; 20, 5. 7. 17; 21, 10. 11. 13. 16. 24; 22, 10. 12. 17; 23, 20. 24; 25, 1. 18; 29, 17. 20; 30, 1; 34, 3. 6; 35, 4. 23. 26; 36, 20; 37, 2. 3. 7. 8. 9. 10. 14. 16; 38, 28. 30; 39, 12; 40, 7. 14. 27; 44, 26; 45, 3. 4. 26; 47, 11. 15; 49, 19. 27. 28; 53, 1; 59, 24; 62, 24; 66, 5; 67, 17; 69, 20. 21. 26; 72, 25; 73, 6; 75, 20; 76, 6. 19; 85, 2. 5; 86, 28; 92, 16. 33; 95, 17; 96, 3. 8. 9. 12. 18; 101, 3. 4. 5; 102, 1; 103, 18; 106, 17; 108, 15; 109, 26; 111, 20; 112, 3. 8; 113, 11; 114, 18; 115, 21; 118, 9. 16; 117, 7; 120, 3. 17; 121, 1. 28; 122, 15. 27; 123, 2. 23; 124, 7. 22; 132, 10; 134, 14; 139, 2. 3; 144, 24; 145, 16; 147, 22; 151, 8; 157, 14. 18; 160, 9; 162, 24; 164, 12
οὐσίω 138, 12
οὐσιώδης 1, 3; 7, 22; 8, 21; 11, 28; 101, 7. 21; 118, 28
οὐσιωδώς 7, 20; 36, 28; 118, 25; 119, 23; 142, 23. 24; 148, 7; 152, 15
οφείλω 28, 2; 33, 12; 36, 27. 30; 44, 10; 63, 15
οφθαλμός 2, 16; 15, 5. 7. 8. 22. 24. 26—27; 24, 25. 26; 26, 22. 24. 26; 27, 1; 31, 29; 37, 2. 6. 7; 48, 27; 52, 6. 11; 95, 6. 9. 13; 96, 17. 19; 97, 13; 103, 16; 124, 13; 125, 8; 163, 18
ὄψις 27, 8; 65, 25; 85, 28
ὄφλισκάνω 88, 7
ὀχετηγέω 92, 22
ὀχετός 89, 5; 106, 29; 131, 16; 151, 13
ὄχημα 2, 17. 18; 13, 11; 23, 10. 11. 13; 76, 14; 92, 35; 103, 12; 124, 24; 128, 16; 132, 12
ὄψις 14, 27; 15, 5. 16. 18. 27. 30; 16, 2. 3. 9. 13. 22. 25; 17, 3. 26. 31; 24, 25. 26; 26, 17; 27, 4. 7. 11. 15; 47, 22. 28; 49, 13. 18. 20; 50, 27; 51, 1. 3; 52, 2. 12. 14. 17. 18. 22. 25. 26; 54, 30; 59, 4. 30; 60, 1. 5. 7. 32; 61, 25; 62, 4. 7. 12. 13. 14. 17; 64, 3; 66, 18; 72, 1. 2
πάθημα 26, 17; 75, 14; 85, 34; 94, 26; 121, 16; 158, 15
πάθησις 63, 26
παθητικός 27, 28; 31, 19; 40, 26; 84, 24
παθητικῶς 16, 17
πάθος 17, 5; 18, 12; 19, 3; 27, 28; 28, 1. 2. 4. 5; 30, 1; 36, 32; 37, 1; 48, 30; 49, 1; 52, 11; 55, 7; 60, 22; 62, 8; 63, 28; 70, 19; 73, 18. 20. 22; 74, 17. 18. 21; 94, 22; 101, 25; 105, 27. 29; 106, 8. 15; 110, 2; 111, 7; 125, 8. 11. 22; 129, 1; 133, 15; 137, 24; 138, 11. 12. 14. 21. 23; 139, 22; 143, 16; 154, 27; 163, 17. 20. 24. 26; 164, 20
παίγνιον 128, 1; 130, 23
παιδαγωγέω 87, 29
παιδάριον 92, 28
παιδεία 90, 5. 8; 91, 1; 155, 8
παίδευσις 87, 2. 26
παιδεύω 77, 2
παιδιά 92, 13; 93, 14
παιδικός 164, 21
παιδίον 29, 7; 65, 19; 109, 2
παῖς 35, 27; 66, 26; 88, 23
πάλαι 77, 5. 9
παλαιός 24, 7; 39, 25; 56, 3; 77, 11; 82, 10; 93, 22
παλαιότης 76, 27—28
παλάμη 54, 6
παλιλλογέω 110, 25
πάλιν 2, 7; 7, 13; 13, 23; 19, 7; 30, 19; 34, 25; 41, 23; 48, 10; 51, 22. 26; 53, 30; 55, 22; 64, 10; 78, 1. 16; 81, 13; 110, 30; 116, 21; 117, 11; 120, 16. 29; 142, 19; 143, 18; 144, 6
παλμός 28, 2
πανάγαθος 144, 19
πανηγυρίζω 163, 23

INDEX VERBORVM

- πανήγυρις* 163, 25
παντάπασι 75, 28; 96, 7. 16; 99, 23;
 100, 16; 102, 20; 113, 10; 123, 1;
 152, 27. 28; 158, 18; 160, 14. 16;
 161, 10
πανταχόθεν 17, 20; 27, 11. 16
πανταχοῦ 19, 28; 37, 25; 38, 29; 50,
 14. 23
παντέλειος 96, 6; 101, 14. 17; 108, 20
παντελής 84, 20; 103, 13; 104, 3
παντελῶς 154, 25
πάντη 13, 28; 37, 32; 44, 10. 16; 47,
 5; 49, 23; 59, 6; 69, 15; 96, 20;
 106, 25; 123, 18; 124, 11. 12; 145,
 19; 158, 11. 23
παντοδαπός 122, 25
παντοδύναμος 114, 13
πάντοθεν 79, 20—21; 134, 17. 21
παντοῖος 20, 5
πάντως 1, 20; 3, 5; 13, 20. 28; 35, 31;
 53, 7; 67, 3; 75, 23; 78, 15. 27; 79,
 22. 24; 86, 26; 121, 17; 157, 2
πάνν 22, 20; 79, 8; 116, 9; 120, 18
παραβαίνω 164, 17
παραγγέλλω 18, 14
παραγίνομαι 55, 26. 27; 87, 3; 128, 27
παράγω 19, 15; 112, 21; 117, 4; 121,
 19; 131, 19; 144, 4; 156, 16. 18
παραγωγή 139, 16
παράδειγμα 98, 24; 100, 13; 106, 24;
 112, 3; 114, 11. 20; 116, 16
παραδειγματικός 109, 24. 25; 110, 8.
 20. 23. 24; 111, 2. 10. 13
παραδειγματικῶς 22, 19; 42, 31—32
παράδεισος 18, 23; 100, 14; 129, 27;
 130, 26; 131, 4. 6; 138, 1. 2
παραδέχομαι 3, 7; 121, 15; 122, 7; 131,
 13; 144, 17
παραδίδωμι 139, 9. 12
παραδοχή 101, 22
παράθεις 39, 5
παραίνεις 127, 27; 128, 20; 131, 10
παρανέω 128, 4
παραιτέομαι 120, 1
παρακελεύομαι 4, 12
παρακινέω 91, 23; 115, 24
παρακολουθέω 45, 18; 74, 28
παρακούω 18, 25
πάρακρος 58, 27
παραλαμβάνω 155, 7
παράληψις 132, 1
παραλλάττω 153, 14; 154, 15
παράλογος 15, 27—28
παράμεσος 58, 28
παραμυθέομαι 125, 21
παρανομία 81, 23
παραπέμπω 3, 6
παραπλήσιος 57, 11—12; 122, 13; 124,
 18
παρασαλεύω 15, 15
παρασκευάζω 145, 3
παραστρέφω 52, 17
παράτασις 99, 24
παρατίθημι 22, 2; 81, 25
παράτριψις 51, 6
παρατυγχάνω 106, 30
παραντίκα 81, 8
παραφέρω 55, 12; 58, 4
παραφρονέω 66, 23
παραχωρέω 39, 28; 128, 23
παρεδρεία 150, 24
πάρεμι 25, 12; 31, 18; 49, 32; 80, 29;
 119, 5; 129, 7; 160, 12
παρεισφθείρω 163, 2
παρελκόντως 86, 24
παρεντίθημι 6, 8
παρέργως 80, 3; 154, 21
παρέρχομαι 71, 12
παρέχω 12, 26; 30, 9; 121, 13; 164, 17
παρθενικός 135, 18
παρθένος 135, 10. 16
παρήμι 80, 14—15. 20. 32
παρίστημι 17, 19; 80, 27; 110, 26
πάροδος 57, 3
παρουσία 52, 29; 115, 18; 136, 18
παρυσίστημι 84, 1; 90, 4; 102, 11; 144,
 6; 163, 13
παστάς 93, 18
πάσχω 16, 22. 24; 34, 30. 32; 35, 16;
 38, 10; 39, 30; 43, 30; 44, 3. 10;
 47, 4; 48, 18. 29; 49, 3. 26; 58, 10.
 11. 12; 59, 14. 29; 60, 9. 11. 19. 20.
 22. 23. 25. 32; 61, 2. 7. 9. 12; 63, 20.
 25; 66, 3; 74, 19; 72, 8; 74, 24; 79,
 12. 15; 84, 7; 86, 13; 94, 15; 121, 6.
 13; 163, 19; 164, 23
πατήρ 17, 27; 18, 17; 19, 10. 12; 25, 5;
 30, 16; 80, 4; 87, 10. 20; 100, 12;
 106, 22. 25; 111, 13; 112, 6; 118, 2.
 20; 120, 4; 129, 21; 130, 7; 138, 2;
 139, 9. 12. 15; 140, 12. 20; 141, 3.
 13. 16. 18. 19. 20. 21; 142, 11. 17;
 144, 4. 6. 10. 19. 21; 145, 27. 29;
 146, 14. 17; 147, 21; 148, 9; 149, 1.
 13. 17. 18. 28; 150, 10. 34; 151, 3. 7.
 19; 152, 16; 160, 6; 162, 30
πατρικός 11, 17; 86, 24; 99, 8; 139, 13;
 140, 10. 14; 144, 3. 14. 16. 17; 145,
 26. 27; 146, 13; 147, 19. 23; 148, 2.

INDEX VERBORVM

- 24; 149, 3. 16; 150, 33; 151, 18. 24;
152, 10
πάτριος 153, 21
πατριώδης 155, 15
πατρογενής 151, 9
πατρόθεν 145, 24
παύω 71, 2; 85, 16
παχυμέρεια 83, 19
παχύς 79, 8; 92, 9; 103, 11
παχύτης 91, 26; 107, 21
πέδη 94, 29; 142, 9
πεδίον 1, 8
πεζός 61, 30
πέιθω 28, 14; 65, 25; 87, 8. 18; 136, 17
πειθώ 65, 25; 141, 3. 6
πέιρα 156, 26
πειράω 98, 13; 141, 28
πείσις 28, 5
πέλαγος 9, 8; 82, 16; 97, 17
πέλω 135, 9; 136, 26
πελώριος 18, 15; 129, 7; 130, 2
πέμπω 19, 9; 89, 4; 100, 3; 135, 25;
142, 12
πενταμερής 91, 26
πεντάς 11, 6
πενταῶς 68, 1
περαίνω 21, 25; 43, 3; 105, 19; 119,
16. 18
περαιτέρω 112, 28
πέρας 16, 19. 20; 26, 27; 43, 1; 90, 28;
102, 21; 119, 15. 16. 17. 18; 120, 15;
157, 30
περάτωσις 147, 8
πέρδιξ 24, 16
περιάγω 7, 2. 5; 8, 11. 15. 30; 83, 21
περιαγωγή 105, 1
περιβάλλω 8, 8
περιβόητος 155, 16
περίγειος 84, 1; 109, 10; 110, 12. 17;
128, 1. 11; 132, 25; 148, 5. 12; 152,
10. 12; 158, 19
περιγραφή 97, 16
περιγράφω 25, 8—9; 107, 26; 108, 4
περιδίνησις 98, 21
περιεκτικός 8, 30; 21, 19; 59, 3; 131, 8
περιελίττω 147, 13
περιέπω 153, 5
περιεργάζομαι 130, 17; 135, 3; 154, 1
περιέχω 8, 12. 28; 9, 4; 20, 9; 36, 25;
57, 19; 98, 27; 108, 20; 121, 24;
147, 16; 150, 19
περικάρπιον 46, 13
περικλείω 133, 18
περικοιλαίνω 40, 22—23
περικοπή 9, 1
περιλαμβάνω 7, 29; 9, 6; 10, 30; 16, 2;
36, 27—28; 97, 20; 107, 25; 145,
12; 157, 18
περιλάμπω 17, 20;
περιληπτικώτερος 73, 9
περιληπτός 132, 10
πέριξ 7, 2
περίοδος 22, 24. 25. 26; 98, 23; 104,
18; 148, 3
περιορίζω 161, 6
περιουσία 112, 5
περιοχή 3, 14
περιπίπτω 139, 26
περιπλανάομαι 98, 2
περιπολέω 14, 3; 158, 16
περιρρέω 86, 5
περισκοπέω 78, 18
περίστασις 1, 21
περισφίγω 93, 1
περιτίθεμαι 84, 6
περιτόναιος 153, 25
περιττός 11, 19; 90, 8
περιττότης 92, 20
περιττώ 11, 32
περιτυγχάνω 158, 1
περιφανής 46, 31
περιφερής 76, 9; 100, 17; 134, 12
περιφορά 7, 6. 23; 8, 11; 158, 16
περιχέω 46, 13
περίφνης 28, 11
πέτομαι 92, 33; 130, 16
πηγάζω 2, 22; 92, 3
πηγαῖος 146, 17. 19; 147, 1. 3. 5. 19.
20. 21; 149, 13. 28. 30; 150, 10. 33.
34; 151, 7
πηγή 6, 19; 64, 14; 89, 3; 93, 23; 134,
1. 9. 11. 15; 135, 9. 13. 14. 15; 138,
3; 147, 1. 2. 4. 5. 6; 149, 19. 20. 21.
23. 29; 150, 1. 3. 5. 7. 8. 11; 151, 5.
12; 152, 1. 7
πήγνυμι 92, 8; 93, 18; 149, 9
πηδαλιουργικός 17, 15
πηλός 53, 22
πιθανός 155, 5
πιθανώς 76, 27
πικρός 58, 16—17. 18. 20. 21. 22. 28.
30
πικρότης 27, 19
πιμελή 23, 25
πίμπλημι 93, 24
πίνω 6, 20; 24, 16—17
πίπτω 1, 14; 70, 12; 87, 9. 21; 98, 15;
125, 23; 139, 2; 154, 2
πιστεύω 136, 15

INDEX VERBORVM

- πίστις* 65, 24; 86, 21; 91, 7; 116, 30; 117, 25; 146, 20; 150, 1
πιστώ 31, 6; 86, 36
πλαγιάζω 8, 28; 153, 19
πλάγιος 51, 5
πλαδαρός 105, 23
πλανάω 8, 20, 26; 10, 29; 12, 15; 93, 6; 130, 14; 152, 5–6; 153, 8; 155, 10
πλάνη 85, 30; 154, 28
πλάνησις 153, 26
πλανήτης 132, 22
πλάνος 158, 18
πλάσμα 75, 7; 76, 12
πλάστιγγ 83, 22
πλάτος 92, 33; 161, 26
πλάττω 75, 11; 79, 6; 85, 25; 140, 11; 163, 11, 14
πλατύν 18, 20; 51, 24; 54, 27; 119, 1; 129, 24; 130, 15, 18, 19
πλευρά 7, 5; 8, 25, 27, 29, 31
πλευρικός 8, 18
πλέω 36, 33
πληγή 56, 18, 28
πλήθος 7, 22; 9, 5; 14, 6, 7; 19, 27; 21, 4; 38, 31; 91, 22; 120, 13; 122, 14; 149, 7, 12, 13
πληθύνω 92, 25; 120, 8, 9, 12; 154, 24; 157, 26
πληθύν 136, 13
πλημμελέω 18, 12
πλημμελής 19, 4; 80, 12, 18
πλήξ 53, 27
πλήρης 6, 19; 17, 1, 20; 95, 16; 99, 2, 19; 121, 21; 138, 11; 139, 23; 142, 26; 162, 21
πληρόω 52, 3–4; 87, 27; 109, 26; 116, 2; 137, 3; 149, 18; 151, 18
πλήρωμα 20, 9, 13; 21, 18; 87, 20; 140, 22, 27; 143, 21
πλήρωσις 115, 27; 116, 1
πλησιασμός 27, 16
πλησίον 109, 16
πλήττω 52, 23; 54, 4, 7–8, 9, 13, 15, 16; 55, 3; 56, 21; 71, 11; 79, 21
πλοῖον 37, 10, 12; 41, 28; 44, 23
πλουτέω 29, 9; 144, 18
πλούτος 42, 18, 22
πλωτήρ 40, 8; 44, 23
πνεῦμα 17, 24; 24, 17; 34, 28; 37, 6; 38, 15; 54, 24–25; 55, 1; 57, 3; 64, 2; 69, 9; 90, 16; 92, 1, 3, 22, 32; 93, 7; 97, 21; 137, 18; 140, 7
πνευματικός 33, 2; 34, 18, 19; 92, 35; 137, 22, 24
πνεύμων 24, 18; 57, 24
πόα 125, 17; 132, 13
ποδιαῖος 42, 14
ποθενός 117, 9
ποθέω 132, 25
ποιέω 5, 11, 17, 21; 6, 8–9, 10; 7, 3, 30; 10, 3; 11, 6; 14, 23, 24, 27; 15, 5, 6, 9; 16, 23; 17, 20, 23, 24; 21, 16; 28, 25; 29, 4, 5, 6, 8, 24, 25; 32, 9, 13, 16, 28; 36, 6, 7, 25; 41, 15; 42, 10; 44, 10, 11, 12, 13; 50, 29; 51, 16, 25, 31; 54, 3, 9; 55, 22; 56, 5; 57, 5; 58, 26; 60, 15, 16; 61, 5, 6, 23, 24; 62, 8; 63, 24, 25; 65, 7, 8, 9, 10, 11, 13; 66, 3, 21; 67, 16, 18, 19; 69, 28; 70, 9, 22; 71, 1; 76, 18; 83, 4; 85, 32; 86, 2; 92, 27; 95, 7, 16, 19; 100, 24; 105, 20; 106, 21; 107, 2; 108, 12; 109, 3; 111, 19; 112, 19; 115, 6, 7, 14, 21; 116, 2; 118, 10, 28; 121, 13; 122, 20; 123, 20; 127, 7, 29; 130, 5, 9; 132, 20; 133, 15, 19; 138, 21; 141, 16; 142, 6, 15; 148, 21; 154, 18; 156, 20, 28; 164, 10, 18
ποίημα 17, 11; 115, 6; 121, 16; 139, 17
ποίησις 19, 14; 21, 16; 63, 24, 25; 65, 24; 113, 22; 122, 7, 19
ποιητής 56, 9; 115, 16; 120, 24; 140, 12; 142, 17
ποιητικός 17, 10; 35, 11; 36, 27; 38, 9; 42, 17; 53, 3; 54, 11, 12; 57, 15; 65, 30; 71, 16, 21, 25; 73, 8; 108, 27; 114, 21
ποιητικώς 82, 23
ποικίλος 30, 17; 46, 10, 11; 124, 6, 15; 130, 28; 153, 13
ποικίλως 20, 22; 84, 31
ποίησις 71, 11
ποινή 139, 18, 20
ποιός 24, 9; 33, 21, 22, 23; 35, 24, 27; 53, 2; 55, 13; 77, 20; 79, 5; 123, 3
ποιότης 26, 1, 2, 3; 27, 18; 33, 25; 53, 4; 58, 24; 61, 7; 86, 25; 108, 4
ποιώ 94, 25
πόλεμος 65, 4; 81, 21
πολύω 157, 34
πόλις 17, 9; 94, 32; 125, 14
πολιτεύω 139, 26
πολίτης 17, 8, 9
πολιτικός 17, 7, 9; 109, 14, 20, 22–23; 110, 2, 6, 12; 157, 11
πολλάκις 42, 14; 52, 6; 62, 15; 68, 29; 80, 10; 83, 18; 97, 1, 10; 110, 25; 111, 7, 11, 13; 124, 25; 134, 1; 138, 22; 144, 5; 148, 1; 152, 9
πολλαπλασιασμός 8, 32

INDEX VERBORVM

πολλαπλάσιος 5, 9
 πολλαχῶς 46, 25; 148, 4; 152, 12
 πολλοστός 117, 17
 πόλος 83, 31
 πολνειδῆς 9, 3; 124, 19; 136, 18
 πολνειδῶς 107, 15
 πολυθρύλλητος 74, 1; 164, 2
 πολυμέρεια 90, 22
 πολυμερῆς 90, 17
 πολυμερῶς 107, 24
 πολυπραγμονέω 130, 4. 12. 25
 πολυπράγμων 157, 15
 πολυσήμαντος 93, 23
 πολυσχῆμων 82, 27—28
 πολύτιμος 115, 1
 πολυχώρητος 37, 21
 πονηρία 85, 29
 πονηρός 131, 1; 157, 2. 3; 159, 7. 26;
 162, 9
 πόνος 92, 4
 πορεύομαι 12, 4
 πορευτικός 70, 13. 21. 32; 72, 3
 πορίζω 66, 20; 116, 5
 ποροποιέω 54, 24
 πόρος 16, 12; 17, 1; 53, 29; 54, 28; 55,
 3; 92, 34; 93, 7; 98, 20
 πόρεω 32, 15; 35, 13; 37, 27; 52, 5. 6.
 7. 22; 53, 9; 60, 1; 94, 10; 139, 3;
 145, 1
 ποσός 25, 1; 33. 21. 22. 24; 35, 24.
 27; 68, 3; 77, 21
 ποσότης 108, 3
 ποσώω 24, 10
 ποταμός 56, 14; 81, 26; 105, 25; 131, 5
 πότερον 72, 15; 75, 5; 78, 33; 79, 16;
 111, 27
 πότημος 22, 3
 ποτός 57, 1
 πον 1, 19; 78, 15; 80, 20; 84, 30; 161,
 25; 163, 3
 πούς 37, 4; 56, 8. 9; 71, 18; 75, 13;
 80, 25; 83, 31; 130, 19
 πράγμα 14, 5; 22, 19; 30, 8; 36, 16.
 28—29; 43, 27; 61, 28; 65, 8—9;
 67, 19; 68, 17. 18; 72, 15. 17. 19. 20.
 21; 73, 2; 78, 7—8; 92, 9; 127, 30;
 128, 15; 141, 24; 154, 5. 13; 156, 7.
 30; 157, 25; 161, 18. 21; 162, 1
 πραγματεία 35, 6; 69, 14; 93, 13; 111,
 21—22
 πραγματειώδης 156, 11
 πραγματεύομαι 77, 2; 88, 6; 105, 25;
 128, 21
 πρακτικός 31, 13; 47, 8. 9; 65, 11; 68,

21. 22. 23. 25—26. 30; 70, 30; 76,
 4. 7; 109, 15
 πράξις 17, 10; 28, 5; 29, 16. 28. 29;
 69, 1; 86, 18. 25; 94, 18; 109, 19;
 156, 33; 157, 11; 164, 11
 πράος 123, 10
 πράττω 39, 29; 86, 19; 94, 16
 πρέπον 120, 17
 πρεπώδης 37, 22
 πρεσβείον 89, 29; 95, 18
 πρεσβεύω 33, 3; 77, 12; 158, 11—12
 πρηστήριος 149, 27
 πρίων 45, 7
 προάγω 2, 23; 79, 36; 122, 9; 160, 21
 προαιρέω 29, 10; 109, 3; 129, 8
 προαίρεσις 20, 6; 28, 20; 29, 7. 10. 11.
 12. 13—14. 23; 31, 14; 48, 8; 70, 15.
 31; 83, 7; 84, 16; 85, 27; 97, 16;
 109, 1. 2. 3—4; 158, 5; 159, 8; 160,
 2; 161, 5; 162, 9. 22. 27
 προαιρετικός 97, 33; 123, 18; 145,
 9—10
 προαιρετικῶς 162, 24—25
 προαναφωνέω 81, 30; 158, 26
 προβαίνω 163, 15
 προβάλλω 3, 9; 12, 7; 30, 1; 55, 8; 77,
 10; 105, 22; 106, 31; 107, 1; 121,
 24; 131, 8; 148, 8; 160, 6. 19
 πρόβατον 28, 26
 προβλέπω 100, 22
 πρόβλημα 76, 28; 77, 8; 82, 9; 84, 29;
 85, 23—24; 95, 7; 161, 13
 προγιγνώσκω 162, 2—3
 πρόγνωσις 130, 22; 156, 31; 158, 10;
 159, 7. 26; 161, 10; 162, 2. 11. 14
 προδεικνύω 122, 10
 πρόδηλος 47, 15; 73, 9
 προδιαστέλλω 93, 30
 πρόδρομος 101, 5; 119, 7—8
 πρόεδρος 155, 19
 πρόειμι 11, 26; 13, 18; 98, 22; 101, 5;
 144, 11; 156, 13
 προεπινοέω 114, 6
 προερέω 158, 26
 προέρχομαι 8, 2; 47, 4; 51, 22; 54, 23;
 74, 10; 112, 5. 28; 118, 5. 7. 10. 12.
 14. 17. 20. 21. 29; 119, 8; 120, 28;
 147, 20; 150, 6. 16; 151, 1. 7
 προέχω 121, 15
 προσηγέομαι 70, 19; 130, 14
 πρόθυρον 113, 12
 προΐημι 1, 22; 4, 6; 13, 21; 54, 23. 27;
 135, 10
 προίστημι 19, 13; 87, 21; 96, 9; 100, 2;
 106, 2; 116, 17; 121, 5; 124, 2; 125, 7

INDEX VERBORVM

- προκαθαίρω* 94, 6
προκάλυμμα 100, 17
πρόκειμαι 5, 4; 93, 17; 154, 23
προκλητικός 145, 4. 7
προκοπή 23, 20
προκρίνομαι 29, 14
προλαμβάνω 7, 20; 10, 26–27; 11, 24; 87, 12; 93, 29; 157, 24; 159, 3; 161, 27; 162, 3. 11
προμηγνύω 159, 4
προνοέω 23, 4; 30, 13
προνοητικός 133, 9
πρόνοια 29, 30; 30, 7. 9. 10. 14; 67, 8; 94, 33; 123, 21; 143, 22. 24; 156, 6; 162, 22. 23
πρόοδος 7, 25; 8, 31; 98, 5; 118, 7. 30; 122, 3. 12; 123, 3; 149, 7; 150, 16
προοίμιον 144, 9
προομολογέω 78, 6
προορίζω 157, 1
προπετής 94, 3
προπόρευμα 18, 19; 129, 3; 130, 13
πρόρρησις 158, 20; 159, 2
πρός τι, τὸ 70, 5. 6. 7
προσαγορεύω 72, 18; 84, 27; 85, 3; 107, 10
προσάγω 52, 13; 125, 6; 153, 11. 13
προσάλληλος 105, 15
προσαρμόζω 106, 4
προσαρτάω 124, 12–13. 17
προσβάλλω 6, 23; 17, 27; 52, 16. 18–19; 64, 24; 92, 34; 96, 5
προσβολή 7, 1; 8, 5; 49, 4
πρόσγειος 144, 28; 145, 1
προσδέομαι 121, 20
προσδιαλέγομαι 160, 22
προσεγγίζω 1, 11; 91, 4
προσείκω 163, 8
πρόσειμι 27, 26; 96, 13
πρόσειμι (εἶμι) 154, 5
προσεκτικός 63, 6; 69, 1; 74, 28
προσέρχομαι 64, 14–15; 119, 30; 120, 17; 138, 5; 145, 5
προσεχής 35, 14; 56, 28; 73, 5; 149, 5. 9; 151, 13
προσέχω 80, 5–6; 132, 20; 135, 25
προσεχῶς 21, 14; 22, 18; 24, 4; 25, 24; 66, 25; 108, 20; 112, 26; 124, 2; 149, 18
προσηγορία 153, 8–9
προσῆκω 2, 23; 18, 10–11; 159, 13
προσηλόω 94, 29
προσημαίνω 139, 4
πρόσθεν 3, 26
πρόσθεσις 46, 28. 29
προσθήκη 23, 13; 137, 25
προσιέμαι 15, 4; 77, 24; 101, 4
προσιζάνω 61, 4
προσκολλάω 130, 2
πρόσκομμα 80, 3
προσκυνέω 126, 12
προσλαμβάνω 87, 13; 155, 25–26
προσομιλέω 2, 19; 103, 11
προσόμοιος 159, 19
προσορμίζω 82, 16
προσοχή 20, 6; 84, 23; 108, 9
προσπαίζω 93, 15
προσπελάζω 52, 24; 86, 10
προσπερονάω 79, 32
προσπίπτω 26, 26; 52, 26; 56, 26–27
προσπλάττω 164, 9
προσπλέκω 90, 26
προστασία 95, 3
προστάτης 125, 14. 24
προστάτω 7, 9
προστίθηναι 15, 12; 63, 5. 7; 90, 6; 133, 5; 145, 28
προστρίβομαι 74, 17
προσφηνί 76, 13; 101, 4; 103, 10; 120, 8
προσσχράομαι 114, 21
πρόσωπον 51, 4; 92, 11. 29
πρότασις 30, 24; 59, 25; 64, 25; 68, 1; 82, 13; 96, 16; 105, 22; 116, 28
προτείνω 160, 7
προτερενύω 68, 18
προτίθηναι 108, 11; 116, 12; 149, 24
προτιμάω 85, 33–34
προτροπή 29, 27
προϋπάρχω 67, 9; 119, 15
προϋπόκειμαι 43, 4
προϋφίστημι 122, 25
προφαίνω 126, 3; 149, 11–12
προφέρω 136, 18
προφορικός 2, 18; 143, 4
προφορικῶς 143, 6
προφωνέω 145, 6
προχειρίζω 87, 25; 157, 11
προχειρίσις 42, 15; 45, 18
πρόχειρος 88, 7; 102, 6; 160, 7–8
προχειρώς 101, 26
πρωταίτιος 97, 26
πρωτότυπος 116, 16
πρωτουργός 10, 30; 19, 12; 112, 11; 149, 30
πρώτως 11, 26; 21, 17; 22, 19; 35, 19. 20; 45, 14; 54, 17; 60, 9; 112, 18; 113, 19; 116, 9; 117, 9. 10. 17; 121, 27; 142, 1; 144, 12
πτερόν 56, 21; 84, 6

INDEX VERBORVM

περορρήσεις 148, 1; 152, 10
περώω 164, 17
πέρυξ 56, 20
πηνός 12, 4; 13, 13; 61, 30
ποέω 65, 4. 5
πῶμα 154, 1
πῶσις 158, 13
πυγολαμπίς 50, 1; 53, 12
πυθμήν 92, 3; 158, 23
πυκνός 46, 22
πυκνότης 26, 13
πυκνώω 93, 1
πῦρ 1, 13; 14, 27; 15, 4. 5. 9. 11. 27;
 16, 4. 7. 8; 17, 21. 26; 26, 6. 12. 14;
 32, 21. 28; 35, 17. 21; 38, 18; 39,
 27; 41, 7; 44, 10. 27; 53, 1. 3; 60,
 24; 61, 22; 64, 2; 81, 17. 20. 22. 23.
 26. 27. 29. 32; 82, 1. 3; 86, 7. 12.
 14; 94, 11. 15; 99, 1. 19; 123, 12;
 128, 4. 15; 134, 17. 20. 22; 135, 20.
 22; 136, 2; 137, 1; 138, 18; 140, 20.
 23; 141, 9. 14; 142, 20; 147, 23;
 151, 4
πυρά 154, 10
πυραμίδς 26, 9
πυρετός 40, 28; 48, 26
πυρήν 46, 13
πύριος 128, 16; 134, 21
πύριος 32, 21; 125, 5; 138, 16
πυρκαϊά 154, 11
πυρώω 99, 1
πυρρός 153, 10
πυρώδης 16, 7; 50, 2
πῶλος 80, 31; 81, 2

ράβδος 72, 10
ραγοειδής 52, 10
ράδιος 35, 1; 55, 3; 107, 13; 160, 16
ραδίως 55, 3
ραθυμία 30, 12
ρείθρον 151, 13
ρέπω 83, 12; 88, 25
ρέυμα 89, 3; 98, 22; 104, 3; 105, 24
ρεῦσις 28, 4
ρευστός 138, 17
ρέω 83, 9; 131, 5; 159, 17; 161, 23
ρήγνυω 61, 5
ρήμα 78, 13; 80, 2; 144, 15; 145, 19;
 155, 4
ρησίδιον 109, 8
ρητέον 156, 27
ρήτός 8, 29; 12, 3. 8. 19; 98, 14; 126,
 14. 16; 140, 1; 147, 26; 154, 24
ρίζα 18, 7; 37, 31; 47, 18. 19; 54, 23;
 56, 29; 57, 18

ρίζω 89, 4
ρίπη 97, 13; 103, 16
ρίπτω 54, 14; 97, 17
ρίς 53, 20. 22; 61, 26; 80, 26; 98, 20
ρίτινη 154, 12
ρόδον 85, 29
ροίζος 18, 18; 56, 23; 129, 22; 130, 10
ρομφαία 138, 4
ροπή 86, 2; 132, 20; 140, 9
ρόφημα 57, 27
ρόθμιζω 57, 21
ρόθμός 56, 2. 3. 6. 7. 10
ρόσμος 38, 24

σαίνω 57, 9
σαίρω 57, 10
σαλαμάνδρα 86, 14
σαλεύω 50, 31. 32
σανίς 50, 16
σάπφειρος 133, 17
σάρκινος 82, 27
σαρκώδης 61, 24
σάρκωσις 25, 17
σάρξ 24, 24; 28, 24; 34, 17; 41, 9; 59,
 10. 11. 12. 15. 16. 17. 18. 27; 60, 5.
 14. 16; 92, 9; 125, 3
σαφήνεια 154, 26
σαφηνίζω 111, 17
σαφής 36, 18; 82, 24–25; 102, 1; 110,
 26; 114, 27
σαφώς 17, 17–18; 36, 24; 77, 1; 154,
 24
σβέννυμι 15, 11; 51, 8; 82, 1. 2; 91,
 21; 162, 27
σεβάσμιος 162, 31
σέβομαι 146, 13. 19
σειρά 151, 2
σεισμός 134, 14
σεληναίος 136, 20
σελήνη 31, 10; 51, 26; 53, 13; 71, 30.
 31; 125, 25; 127, 3. 6. 9. 10. 12. 16.
 17; 130, 11; 134, 13; 146, 11; 148,
 5. 13; 150, 19; 152, 6. 13. 19
σεληνιακός 14, 17–18; 127, 7
σεμνώνω 137, 5; 145, 21
σήμα 138, 28
σημαίνω 8, 9; 10, 21; 40, 10; 50, 26;
 57, 7. 17. 29; 83, 24–25
σημαντικός 11, 14; 57, 5
σημείον 11, 5; 35, 21. 22; 39, 10; 52,
 16. 20
σιγή 59, 30; 145, 20
σίδηρος 45, 6. 7; 85, 12. 13. 18; 86, 14
σιτίον 92, 4
σίτος 46, 28

INDEX VERBORVM

σκαληνός 26, 9—10
 σκάπτω 158, 1
 σκάφος 40, 12; 56, 22
 σκεδαστός 101, 9
 σκέλος 28, 22
 σκέμμα 95, 9
 σκέπαρον 45, 6; 50, 28, 29
 σκέπη 28, 26, 27
 σκέπω 34, 31
 σκέφω 88, 19
 σκηγή 74, 21
 σκήνωμα 76, 12
 σκιά 36, 31
 σκιαγραφία 125, 5
 σκίδνημι 92, 30
 σκιοειδής 123, 11; 124, 13
 σκιωτήδον 135, 21; 136, 3
 σκιάδης 163, 4
 σκληρός 27, 12; 53, 31; 116, 10
 σκοπέω 32, 1; 80, 3; 117, 5
 σκοπός 93, 17
 σκορπίος 76, 22
 σκοτεινός 11, 11; 115, 21; 127, 7
 σκοτίζω 50, 17
 σκοτοδινιάω 82, 15
 σκότος 15, 6; 50, 2; 52, 30, 32; 53, 4, 5; 59, 30—31; 127, 8; 140, 24
 σκοτώδης 140, 25
 σκόβαλον 127, 24, 25, 30; 128, 4, 9
 σκνθρωπός 91, 17
 σκώληξ 65, 20; 71, 22; 72, 1
 σκῶμμα 92, 13
 σμῆνος 108, 17
 σμύνα 154, 11
 σός 18, 15; 69, 13, 14
 σοφία 6, 20; 18, 24; 31, 23; 77, 3; 88, 12; 110, 30; 111, 12; 112, 2; 129, 28; 130, 2; 131, 6, 7; 153, 2
 σοφιστής 158, 24
 σοφός 1, 1; 14, 27; 77, 3, 16; 80, 8; 82, 10; 87, 6; 106, 8; 109, 15; 111, 27; 117, 27; 120, 29; 126, 2; 143, 20; 153, 2; 154, 28; 155, 18; 161, 13; 164, 26
 σπάνιος 157, 34
 σπαραγμός 154, 3
 σπαράττω 92, 16
 σπείρω 84, 3; 140, 10
 σπέρμα 25, 17, 25; 33, 16, 17, 20—21; 35, 26; 46, 1; 86, 20; 114, 1; 130, 5; 140, 14; 142, 13
 σπερματικός 113, 12
 σπεύδω 28, 11; 118, 13; 142, 11
 σπήλαιον 63, 22

σπλάγγρον 18, 21; 129, 25; 130, 20, 23; 153, 25; 164, 23
 σπλόγγος 31, 31; 53, 30
 σπορά 84, 15; 125, 2
 σπουδάζω 77, 6
 σπουδαίος 28, 10; 111, 11; 115, 13
 σπουδή 70, 18; 76, 17
 σταθερός 123, 13; 133, 11
 σταθιρός 89, 6; 91, 17; 113, 6
 στάσιμος 135, 16
 στάσις 26, 13, 14; 27, 5; 38, 29; 39, 2, 3, 4, 13, 15; 122, 17
 στενός 51, 24; 54, 29; 92, 34
 στερέομαι 86, 30; 126, 5, 6; 164, 24
 στερεός 25, 27; 39, 11; 53, 25, 28; 54, 5, 12; 62, 5
 στερέωμα 13, 12
 στέρησις 40, 26; 52, 30, 31; 114, 20; 164, 23—24
 στερρότης 164, 24
 στεφανίτης 140, 2
 στήθος 56, 19
 στήριγμα 18, 22; 129, 26; 130, 24
 στιγμαί 68, 6; 86, 33
 στίλβω 15, 8
 στοιχείον 11, 10; 12, 15; 14, 6, 8, 23; 19, 20, 22; 24, 4; 26, 1, 2, 3, 7, 8, 18; 32, 30; 34, 10; 37, 21, 28; 40, 16; 41, 9, 10; 44, 17—18, 19; 48, 11; 61, 20; 72, 15—16, 18; 81, 17; 105, 17; 116, 20; 127, 16, 26; 136, 19; 147, 5; 150, 20, 21; 151, 11
 στοιχείωσις 21, 32
 στόμα 56, 22, 29; 98, 20
 στόμιον 105, 8, 24
 στοχάζομαι 159, 4
 στραγγάλη 97, 20
 στρατεία 12, 2; 13, 14
 στρατηγός 36, 13
 στρατιά 12, 5, 11; 13, 10
 στρατιώτης 36, 13
 στρέφω 1, 2; 8, 24; 84, 22; 94, 17, 22; 133, 18, 19
 στρογγύλος 116, 24—25
 στρόμβος 93, 16
 στρόφαλος 133, 16, 17, 23
 στροφή 105, 19; 110, 32
 στρυφνός 58, 22, 27, 28, 31
 στρυφνότης 27, 18
 συγγένεια 19, 6; 143, 17
 συγγενής 13, 6; 99, 17; 121, 14; 151, 2
 συγγενικός 19, 1; 143, 14
 συγγίγνομαι 43, 27; 86, 35; 100, 23
 συγγιγνώσκω 77, 30; 79, 9
 συγγνώμη 24, 6

INDEX VERBORVM

- συγγομφόω* 79, 32
συγγράφω 90, 2
συγκαλύπτω 89, 10; 152, 28
συγκατάθεσις 27, 21
συγκατακλίνω 93, 19
συγκαταπίπτω 84, 4
σύγκειμαι 26, 10; 44, 17; 45, 4; 82, 27; 91, 10; 120, 17; 125, 3; 127, 26; 136, 20; 145, 27; 146, 14; 149, 1
συγκεράννυμι 74, 11; 108, 1
συγκινέω 40, 8. 11. 12
συγκλείω 151, 20
συγκολλάω 106, 16; 138, 13
σύγκρασις 102, 9
σύγκριμα 83, 19; 112, 13
συγκρίνω 60, 23; 63, 21; 64, 20
σύγκρισις 25, 4; 50, 24
συγκυβένω 93, 11
συγχέω 71, 22; 88, 6; 98, 2; 117, 21; 118, 22; 120, 16
συγχορεύω 89, 16
συγχρόομαι 68, 30
σύγχυσις 25, 22; 85, 30; 127, 28
συγχωρέω 79, 34
σύνυγία 98, 11
συνῶ 160, 15
σύνκον 46, 12
συνλαβή 56, 6
συνλλαβικῶς 143, 6
συνλαμβάνω 98, 15; 117, 6; 119, 19; 150, 27; 160, 11
σύλληψις 92, 20
σύνλογή 30, 17
σύνλογίζομαι 31, 9; 89, 28; 115, 14; 159, 7
σύνλογισμός 65, 9. 9—10; 116, 27; 119, 2
συμβαίνω 15, 8; 52, 10—11. 18. 25; 61, 31; 83, 28; 85, 11—12; 129, 15; 162, 12
συμβάλλω 28, 28; 57, 14; 105, 29
συμβεβηκός 25, 4; 36, 21. 22—23. 24—25; 40, 28. 29; 66, 19; 112, 8
συμβεβηκός, κατά 16, 17; 24, 9; 27, 25; 40, 7. 9—10. 13; 41, 27; 42, 5. 24—25. 26. 27—28; 45, 11; 47, 24; 49, 12. 19. 26; 62, 8. 10. 15. 21; 65, 6; 66, 17; 68, 16
σύμβολον 8, 8; 18, 6; 20, 12—13; 137, 14; 140, 10. 13. 17; 144, 21. 22
συμμερίζω 59, 22
συμμεταβάλλω 75, 25; 161, 22
συμμετρία 33, 22; 56, 5; 92, 26; 114, 21; 121, 23
σύμμετρος 57, 10; 93, 1
συμμιγής 11, 10—11
σύμμικτος 163, 13
συμπάθεια 36, 4; 43, 28; 109, 19
συμπαθής 94, 22; 148, 12
συμπαθῶς 148, 8; 152, 15
σύμπας 20, 26; 23, 1; 78, 4; 94, 28; 98, 3; 99, 5; 151, 11; 154, 8; 162, 10
συμπάσχω 74, 19; 151, 5; 152, 18
συμπείθω 105, 6
συμπεραίνω 75, 7. 27; 96, 16; 116, 28; 149, 20
συμπέρασμα 30, 22. 24—25; 43, 1; 59, 26; 116, 27; 162, 11. 16
συμπιέζω 97, 21
συμπλέκω 31, 15; 122, 19
συμπληρόω 3, 20. 27; 5, 28—29. 31; 11, 20; 19, 20; 74, 13
συμπληρωτικός 40, 14; 86, 28. 32
συμπλοκή 143, 23
συμπορεύομαι 105, 26
συμπτύσσω 19, 27
σύμπτωμα 90, 7
σύμπτωσις 29, 22; 53, 28. 31; 54, 25—26; 55, 6. 8
συμφέρομαι 111, 27
συμφθίνω 79, 23. 27. 34
συμφορά 139, 26
συμφορέω 83, 22
συμφράσσω 117, 21
συμφυής 126, 16. 17. 23
συμφυία 36, 4; 37, 16
συμφύρδην 82, 19—20
συμφύρω 108, 21
σύμφυτος 13, 29; 122, 8
συμφών 14, 13; 15, 31; 16, 1; 45, 8; 55, 18; 81, 4; 86, 9. 10. 18; 93, 6; 122, 5; 158, 18
συμφυῶς 79, 23
συμφωνέω 25, 29; 40, 5
συμφωνία 99, 16; 110, 15
συναγελασμός 109, 15
συνάγω 9, 24; 13, 9; 18, 24; 71, 12; 76, 27; 98, 21; 99, 17; 129, 28
συνᾶδω 22, 3
συναθροίζω 18, 16; 129, 20; 130, 7
συναιρέω 99, 18
συναίσθησις 71, 6. 7. 26
συνακολουθέω 106, 1
συναμφότερος 35, 16; 37, 9; 43, 25; 61, 3; 82, 28; 83, 14
συναναπτέρω 83, 19—20
συναναστροφή 109, 16
σύναξις 122, 14
συναπολαμβάνω 55, 24
συναπολήγω 103, 12

INDEX VERBORVM

- συναπτικός* 63, 3
συναπτός 32, 25
συνάπτω 1, 9–10; 6, 23; 7, 13, 26;
 17, 22; 19, 28; 20, 1. 14–15; 32,
 19; 118, 13; 122, 17; 132, 5; 150,
 25–26
συναρθρόω 143, 4
συναρμόζω 100, 2; 106, 15; 137, 7
συναρτάω 105, 18; 122, 8; 150, 16
συνασπισμός 93, 21
συναύξω 76, 21; 77, 8; 78, 31. 32; 79,
 19. 20. 23; 81, 2; 143, 19
συνάφεια 32, 12–13
συναφή 8, 3; 90, 31
συνδέω 4, 13; 11, 28–29; 91, 3; 96,
 23; 97, 4. 32; 125, 20; 137, 5
συνδετικός 64, 2
συνδιαιρέω 45, 12–13
συνδιόστημι 59, 24
συνδρομή 29, 22; 54, 7
σύνδρομος 46, 7; 109, 25
συνδυνάζω 98, 17. 24; 110, 27
συνεθισμός 31, 4; 91, 1
συνείδησις 108, 9
συνειδός, τὸ 69, 1
σύνειμι 1, 7; 103, 3
συνείρω 160, 19
συνεισφέρω 118, 1–2
συνεκτείνω 103, 5
συνεκτικός 8, 30; 33, 6; 81, 24
συνεκφαίνομαι 80, 6
συνελαύνω 154, 29
συνεξαλλάττω 107, 18
συνεξανίσταμαι 2, 17
συνεξορμάω 100, 8
συνέπομαι 12, 11; 79, 37; 116, 3
συνέρχομαι 157, 20
σύνεσις 116, 7
συνετός 79, 26
συνεφέλομαι 83, 32; 84, 2
συνεφέπομαι 100, 8
συνεχής 25, 2; 45, 1; 55, 6; 68, 1. 2. 8
συνέχω 17, 23; 19, 11; 24, 7; 26, 4;
 33, 5. 6; 45, 29. 30; 125, 16
συνεχῶς 84, 23
συνήθεια 67, 13
σύνθεσις 32, 30; 43, 11–12. 16; 56, 4;
 66, 3. 13; 83, 20; 97, 5; 134, 10
σύνθετος 1, 17–18; 20, 21; 22, 14; 32,
 19. 23; 45, 26. 27; 58, 14; 67, 10;
 68, 14; 69, 6; 73, 27. 29. 30; 74, 6;
 83, 1. 15; 85, 5; 88, 8; 96, 23; 102,
 19; 103, 13; 112, 14; 116, 14; 123,
 4; 137, 7; 138, 9; 140, 23. 25; 151,
 2. 3
συνθεωρέω 24, 11
σύνθημα 17, 27; 20, 14. 19–20; 87,
 19; 140, 16. 17; 144, 16. 20. 24; 146,
 2. 5; 147, 3. 26
συνίστημι 20, 12; 26, 10. 12; 33, 24.
 25; 52, 10; 74, 24; 79, 4; 85, 6; 86,
 3; 98, 5; 102, 13; 110, 30; 144, 21;
 148, 11
συννεύω 37, 23–24
συννοέω 105, 1
σύννοος 91, 17
σύννοδος 74, 13; 99, 10. 21
σύνολον 73, 29
συνομολογέω 160, 21–22
συνοράω 79, 9. 12; 87, 2; 156, 20
συνουσιώω 40, 13–14; 102, 23
συνοχεύς 146, 15; 149, 6. 7. 9. 11. 27;
 151, 22
συνοχή 50, 31; 99, 9; 103, 6
συνοψίζω 114, 27
σύνταξις 19, 2; 143, 14
συντάττω 13, 2. 3; 74, 29
συντέλεια 97, 6; 118, 19
συντελειώω 76, 20
συντελέω 11, 12; 23, 20; 72, 12
συντήκω 164, 19
σύντηξις 164, 23
συντίθημι 10, 8; 76, 17; 83, 15; 135, 2;
 140, 26; 161, 12
σύντομος 76, 18; 94, 4; 146, 7; 148, 21;
 151, 16
συντόμως 7, 18
συντρέχω 84, 5
συννυφίστημι 89, 32
συνωδός 84, 17
συνωθέω 98, 21
συνωρίς 13, 32; 83, 29
σύρω 132, 17. 21
συσπειρώω 102, 23
συσπείρω 122, 15
σύστασις 6, 21; 8, 5; 11, 12; 33, 23;
 75, 20; 117, 26; 137, 8
συστέλλω 56, 16; 57, 20; 102, 21
σύστημα 112, 12
σύστοιχος 71, 21. 22; 83, 13; 150, 24
συστοίχως 157, 10. 13
συστολή 56, 25
συστρέφω 107, 19
συσφαιριζώ 93, 10
συχνῶς 67, 12
σφάζω 130, 23; 153, 17
σφαίρα 11, 9; 12, 14. 17; 50, 6. 7; 54,
 15; 87, 16; 89, 18; 132, 22. 23; 133,
 17; 147, 16–17; 150, 19

INDEX VERBORVM

- σφαιρικός 7, 23; 31, 10; 32, 24; 37, 21; 133, 20
σφαιροειδής 124, 17
σφαῖρος 44, 17
σφέκλον 52, 15
σφετερίζω 68, 27
σφοδρός 53, 28, 31; 60, 26; 63, 9
σφοδρότης 28, 2; 97, 11
σφοδρώς 46, 31—32
σφραγίς 49, 11
σφηνγικός 28, 14
σφηνγμός 28, 1
σχέσις 16, 18; 25, 12; 47, 8, 13; 49, 21; 63, 13, 14, 15, 16; 64, 13; 79, 3; 94, 18, 23, 25; 117, 8; 124, 23
σχετικώς 148, 8; 152, 15
σχῆμα 1, 4; 7, 18, 21; 8, 6; 23, 14; 26, 11; 32, 24; 37, 22; 38, 24; 41, 15; 45, 7; 49, 14, 28; 62, 6, 7, 18, 19; 75, 5, 15; 76, 13; 85, 2; 107, 2; 124, 20; 133, 21; 135, 24; 150, 2; 160, 19; 163, 3
σχηματίζω 50, 28—29; 59, 23; 93, 18; 125, 4
σχίζα 154, 9
σχίζω 6, 22; 7, 7; 105, 14
σχίσις 10, 20, 23
σχοῖνος 50, 31
σῶζω 5, 15; 36, 33; 42, 22; 46, 17; 65, 15—16; 76, 22; 138, 17
σῶμα 1, 7, 20, 23; 2, 14, 15, 16; 11, 6; 12, 28; 14, 23; 15, 28; 16, 7, 19, 20; 17, 1; 18, 7; 19, 16; 22, 10, 16, 22; 23, 5, 21, 22, 23; 24, 7, 8, 11, 12, 13, 18, 19, 20; 25, 4, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 21; 26, 2; 28, 4, 18; 32, 11, 18, 26; 33, 2, 4, 5, 9, 14, 25, 26, 27, 29, 30, 31; 34, 3, 5, 6, 9—11, 13, 14, 16, 18, 20, 21—22, 23, 25, 26, 27, 29; 35, 9, 13; 36, 7, 31; 38, 14, 15; 40, 10, 11, 12, 17, 19, 22; 41, 2—3, 12, 13, 21; 42, 20; 43, 5, 6, 13, 16, 18, 20, 21, 26, 27, 28, 29; 44, 1, 9, 20, 29; 45, 12, 14, 16, 21; 47, 9, 13, 15, 17; 50, 10, 12, 16, 17, 18; 51, 6, 8, 19, 26, 29, 30; 53, 28; 59, 22, 24; 60, 22, 24, 25; 61, 7, 8, 20; 62, 5; 63, 10, 29; 64, 9, 10; 66, 22; 69, 12, 14; 70, 4; 72, 14; 74, 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19; 75, 1, 4, 10, 11, 17, 19; 76, 4, 8, 11, 13, 19, 25, 26; 77, 5, 9, 20, 23; 78, 3, 9, 19, 24, 31; 79, 11, 16, 17, 18, 19, 20, 25, 27, 34; 80, 10, 11, 14, 16, 20; 81, 4, 7, 9, 11, 13; 82, 29; 83, 2, 9, 19; 84, 6; 85, 35; 86, 10; 87, 8, 21, 23; 89, 18, 30, 32; 90, 12, 17, 20, 21, 25, 31, 32; 91, 8, 12, 21; 92, 35; 93, 27, 29; 94, 9, 24, 26, 28; 96, 23; 97, 4, 31; 98, 8, 17, 22, 24; 99, 1, 6, 9, 15, 26; 100, 1, 11, 17, 18; 101, 9; 102, 19, 21, 24; 103, 3, 5, 7, 8, 11, 12, 16, 17; 104, 12, 15; 105, 28; 106, 2; 107, 14, 15, 17, 19, 24, 26; 108, 1, 2, 16, 22; 109, 9, 19, 21; 110, 2, 27, 29; 111, 9; 112, 20; 113, 1, 3, 4; 115, 12; 119, 9, 11, 29; 121, 3; 122, 22; 124, 3, 12, 17, 18, 26; 125, 4, 19, 20; 126, 19, 21, 22; 127, 14, 25, 29; 128, 4, 10, 13, 16, 22, 24; 129, 1, 5, 10, 12; 131, 17, 20; 136, 9, 11, 26; 137, 7; 138, 7, 21, 23; 139, 28; 140, 3, 5; 142, 5, 7; 151, 5, 9, 10, 12; 154, 14; 161, 24, 28; 163, 8, 17; 164, 20
σωματικός 28, 3; 76, 3; 89, 23; 90, 27; 103, 18; 105, 9; 107, 21; 112, 4; 124, 2, 11, 15, 16; 125, 6; 142, 6, 9, 14; 146, 9; 152, 3, 4
σωματικώς 25, 14; 144, 1; 159, 16
σωματοειδής 77, 29; 98, 16; 124, 12
σωρός 46, 28
σῶς 62, 5
σωφρονέω 30, 3, 5
σωφροσύνη 110, 9, 15, 27, 32; 111, 3
σώφρων 29, 25, 26
ταλαντεύομαι 83, 21
ταλασιουργία 93, 12
τάξις 4, 5; 12, 16; 13, 3, 13, 15; 17, 21; 23, 9; 36, 13, 14; 38, 25; 54, 18; 60, 2; 100, 15, 25; 105, 13; 110, 19, 22; 123, 16, 22; 131, 16, 17; 133, 13; 135, 4, 12; 138, 12; 140, 15; 144, 5; 146, 4; 149, 22; 150, 10, 15, 20; 153, 7; 156, 18; 161, 22
ταπεινός 94, 20
ταραχή 82, 19
ταράττω 56, 17; 82, 17; 163, 18
ταραχώδης 11, 11
ταριχεύω 58, 4—5
ταρσός 18, 20; 129, 24; 130, 15, 18
τάττω 5, 16; 11, 5; 12, 26; 23, 10; 76, 1; 102, 9; 115, 18; 123, 21; 139, 3; 151, 4, 6
τάυρειος 133, 18
ταῦρος 106, 13
ταυτοποιός 8, 15
ταντότης 9, 5; 11, 1, 29; 38, 28, 30; 39, 4; 112, 4; 113, 25; 121, 17; 122, 18

INDEX VERBORVM

- τάχα* 8, 3; 33, 14; 41, 1. 22; 42, 30; 77, 30
ταχέως 53, 32; 55, 26. 28; 64, 22; 77, 1
τάχιστα 86, 4
τάχος 7, 9
ταχύς 28, 7; 56, 8. 10; 99, 23; 154, 4; 159, 3
ταχυτής 75, 13; 81, 30
τέθρηπα 135, 7
τείνω 16, 15; 26, 24
τεκμήριον 35, 21; 55, 17; 134, 17. 22
τέκνον 143, 9
τεκτονικός 37, 26
τέκτων 50, 27—28
τέλειος 2, 3; 9, 11; 23, 16; 31, 2; 45, 29; 71, 32; 76, 19. 22. 23. 24. 25; 80, 9; 81, 5—6. 8. 9. 11. 12. 13; 94, 7; 121, 22; 128, 26; 129, 9; 144, 4. 7. 10. 11
τελειότης 32, 29; 103, 6; 118, 23
τελείω 24, 26; 35, 17; 39, 30; 45, 30; 46, 15—16; 54, 1—2; 76, 20; 80, 7; 121, 28
τελειωτικός 50, 4; 57, 1
τελεστικός 131, 21; 132, 3
τελετάρχης 146, 16; 149, 9. 12; 150, 9; 151, 22—23
τελετή 132, 4. 12. 28; 133, 3. 5. 22; 134, 10; 136, 7. 9. 12; 138, 20; 150, 8; 154, 4
τελευταίος 113, 3; 125, 19; 146, 19; 150, 12
τελευτάω 82, 17; 102, 20
τελέω 132, 4; 136, 6. 8. 22; 140, 3; 153, 2; 154, 17
τελικός 35, 12; 42, 17—18. 19; 57, 16; 71, 16. 21. 25
τέλος 12, 19; 17, 10. 13. 24; 24, 15; 29, 4. 10. 11; 37, 22; 43, 2; 46, 14; 47, 9. 10. 32; 48, 1. 2. 3. 5; 57, 7; 70, 17; 109, 5; 111, 14. 15; 149, 20
τέμνω 6, 11; 7, 17; 10, 26; 38, 7
τένων 57, 2; 153, 19
τέρας 33, 20
τερατεία 154, 28
τερατεύομαι 105, 5
τετράγωνος 14, 16
τετραίνω 52, 10
τετρακτός 109, 10; 110, 11. 18. 21; 111, 6
τετράς 4, 9; 11, 6. 25; 39, 9. 19
τέτιξ 56, 19
τέχνασμα 134, 27; 135, 1
τεχνάομαι 30, 15
τέχνη 3, 1; 17, 13; 29, 28; 37, 26; 38, 12; 64, 2; 65, 12; 75, 16; 80, 28; 81, 3; 93, 4; 112, 23. 24; 113, 24; 114, 20; 115, 3. 4; 130, 17; 135, 2; 158, 4
τεχνικός 45, 27; 94, 3
τεχνίτης 2, 23; 3, 1; 30, 15; 65, 12; 80, 30; 112, 22. 24
τέως 84, 5; 85, 26; 101, 26
τηλία 93, 15
τῆξις 34, 17
τήμερον 88, 16; 92, 19; 164, 16
τηρέω 83, 4; 137, 25
τίδημι 3, 22; 11, 13; 16, 3. 5; 32, 24; 73, 3. 14; 74, 10. 21; 90, 3; 111, 20. 24; 112, 10; 114, 7; 120, 24; 122, 1. 26; 123, 17; 124, 10; 127, 15. 22; 128, 20; 131, 14; 132, 10; 133, 8; 135, 13; 145, 9; 147, 19; 148, 7. 23; 149, 9; 152, 14; 158, 23
τίκτω 35, 22
τιμάω 39, 8; 145, 20
τίμιος 17, 12; 111, 24
τιμωρητικός 139, 20
τιμωρία 18, 9
τιμωρός 18, 12; 139, 2
τιτρώσκω 60, 12
τλάω 32, 14. 15
τμήμα 9, 22; 76, 21
τοιγαροῦν 4, 23; 10, 4; 21, 1; 31, 28; 73, 26; 109, 14; 113, 13; 158, 12; 160, 16; 162, 25
τοίνων 1, 17; 2, 11; 7, 15. 24; 14, 12; 21, 3; 25, 21; 68, 9; 69, 19; 73, 14; 75, 19; 78, 10. 14; 157, 2; 162, 2. 6
τουῶσδε 23, 22; 32, 29; 45, 7; 49, 28; 58, 3; 73, 20; 74, 3. 4; 76, 8
τοιοντότροπος 1, 4
τοιχος 41, 23; 54, 15
τουῶσδε 3, 1; 43, 30; 53, 27; 86, 16
τόλμα 135, 7
τολμάω 17, 17; 74, 2; 104, 17
τολμηρός 134, 27; 135, 2. 6
τομή 18, 21; 28, 4; 129, 25; 130, 20. 22
τόνος 9, 22; 10, 1
τοπάζω 112, 2
τοπικῶς 25, 14
τόπος 17, 23; 19, 8; 24, 8; 25, 8. 15; 35, 5. 28; 36, 24. 25. 27; 38, 26; 40, 20. 21. 22; 41, 17. 18; 42, 1. 2. 30; 46, 23. 24; 47, 7; 50, 18; 66, 28; 70, 13. 14. 17. 23. 31; 71, 18; 72, 9; 77, 11; 89, 13. 21; 90, 13; 113, 26; 114, 5; 118, 6; 126, 15; 127, 1. 4. 5. 6. 10. 12. 13. 18; 128, 2. 3. 6. 11. 14;

INDEX VERBORVM

- 143, 13; 146, 11; 147, 15; 148, 5;
152, 13
τόσος 28, 9
τοσουτος 5, 9; 14, 18; 15, 17; 25, 8;
46, 17
τότε 24, 1; 27, 24; 47, 16; 54, 9; 80,
12, 19; 81, 11, 12; 110, 21
τραγέλαφος 64, 30; 66, 11—12
τράγος 66, 12
τραγωδέω 93, 22
τρανής 46, 30
τράχηλος 97, 20
τραχύς 27, 6; 56, 21, 27; 57, 3, 15, 18
τρέπω 75, 23; 93, 14; 97, 29
τρέφω 24, 3—4, 13; 25, 25; 46, 17—18,
26, 27; 48, 13, 14; 70, 18; 124, 21
τρέχω 18, 18; 46, 31; 129, 22; 130,
11, 12
τριαιδικός 117, 24
τριάς 4, 8, 10; 11, 5, 24; 39, 9, 15, 19;
139, 11; 145, 27; 146, 14, 20; 148,
24; 149, 30; 151, 18, 19, 20, 23
τρίγωνος 26, 12; 133, 20
τριδύναμος 107, 9, 26; 108, 6
τριμερής 107, 4, 7, 9; 108, 2, 6, 22
τριοδίτις 147, 9
τριπλασιάζω 5, 10—11
τριπλάσιος 3, 18, 21; 4, 8, 9, 12, 18, 20,
28; 6, 2, 4; 7, 8; 10, 18, 22, 25
τριπλοῦς 3, 19; 18, 4, 5; 23, 2
τριπόθητος 111, 24
τρόπαιον 93, 22
τροπή 38, 24; 85, 15
τρόπος 15, 18; 25, 21; 30, 13; 51, 26;
57, 4; 64, 23; 74, 25; 90, 21; 95, 1;
98, 9; 99, 12; 104, 14; 105, 29; 107,
18; 113, 18; 114, 13; 120, 27; 125,
4; 153, 14; 154, 8; 156, 6; 162, 13,
18
τροφή 48, 13, 17; 66, 20; 105, 21; 124,
21, 25; 125, 1
τροχάζω 144, 3
τροχός 41, 13, 14
τυγχάνω 8, 7; 12, 7; 19, 5; 37, 27; 61,
3; 75, 17; 81, 27; 88, 20; 91, 13;
100, 6; 112, 1; 121, 17; 126, 17;
128, 7; 129, 16; 135, 17; 143, 16;
144, 11; 158, 6
τύπος 31, 20, 21; 33, 14; 112, 7; 149,
24
τυπόω 72, 11
τύπτω 54, 3; 55, 14, 15, 22; 56, 20, 28
τύπωμα 113, 18
τυραννέω 91, 13
τυραννικός 91, 21, 22
τυραννίς 69, 30
τύραννος 91, 12, 14, 24, 25, 27; 92, 5,
9, 12, 15
τυφλός 66, 10; 80, 22
τυφλώω 63, 22
τυφώω 82, 22
τύχη 3, 4; 29, 22; 156, 2; 158, 4
ὕβριζω 106, 13
ὕγεια 36, 13; 40, 28; 42, 20, 25
ὕγιαίνω 29, 9
ὕγιανσις 38, 20
ὕγιενός 138, 21
ὕγις 55, 20; 138, 23
ὕγραίνω 58, 4
ὕγρός 17, 5; 27, 12; 33, 25; 46, 13; 54,
30; 55, 9; 58, 3, 7, 11, 12, 13, 33;
62, 9; 81, 23; 105, 23
ὕγρότης 58, 6, 8; 164, 19, 22
ὕδαρός 57, 27
ὕδατῶδης 51, 18
ὕδωρ 14, 28; 15, 1, 2, 10, 11, 18, 23,
25; 16, 3, 8; 24, 16; 26, 5, 14, 15,
19; 27, 19; 32, 22, 28; 41, 8; 44, 15;
49, 22; 50, 5; 51, 20; 52, 26, 27, 28;
53, 1, 15, 23; 54, 6, 11; 55, 18; 56,
15, 16, 17, 23; 57, 25; 61, 3, 24, 29,
31; 65, 32; 68, 9; 71, 3; 72, 11; 81,
17, 20, 23, 24, 27, 29, 32; 82, 1, 2;
83, 9; 93, 25; 124, 24; 125, 24
ὕελος 50, 6, 22; 51, 28
νιός 62, 23; 118, 2; 139, 14, 16, 17;
141, 18, 20, 21
ὕλαιος 124, 4, 15; 125, 8, 19; 146, 10,
16; 147, 15; 148, 6; 149, 5; 152, 5,
7, 14; 158, 15
ὕλακτέω 57, 9
ὕλαρχης 149, 10
ὕλη 17, 23; 19, 12; 20, 21; 33, 21; 34,
9; 35, 29, 30, 31; 36, 2; 37, 18, 19,
20, 26, 29; 38, 1, 2, 11, 12; 41, 10;
44, 2; 45, 5, 8, 9, 11, 27; 48, 14; 60,
29; 61, 11; 69, 8; 72, 8; 84, 33;
89, 23; 102, 12, 14; 103, 17, 18, 20,
21, 22; 104, 1, 4, 6, 11, 13; 113, 25;
114, 12, 23; 115, 7, 9; 116, 20, 22;
121, 14; 125, 9, 20, 23; 126, 19, 22;
127, 24, 25, 30; 128, 1, 4, 9, 15; 132,
4; 136, 16; 138, 23; 139, 24; 140,
25; 145, 2; 146, 12; 148, 12; 151, 9;
158, 15, 18, 22
ὕλικός 17, 22; 34, 8; 57, 15; 67, 3;
72, 18; 85, 2; 99, 18; 132, 12; 137,
25; 138, 13; 139, 22; 140, 24; 145,
5; 147, 4

INDEX VERBORVM

- ἄλικῶς* 64, 17
ἄλικώτατος 150, 23
ἄμην 34, 31; 54, 26; 56, 19; 59, 17;
 62, 3; 153, 21. 24
ἄμνος 18, 1
ἄμφοδός 17, 26
ἄπάρῳ 90, 8; 97, 26
ἄπακούω 102, 11
ἄπάλληλος 38, 29; 58, 33
ἄπαναβλύζω 85, 14
ἄπαναφύομαι 85, 29
ἄπαναχωρῶ 102, 19
ἄπαρκτικός 68, 4
ἄπαρξις 3, 11; 19, 28; 20, 8. 15; 21, 5.
 13; 23, 5; 38, 30; 70, 6; 74, 18—19;
 102, 16; 112, 8; 113, 15; 134, 16;
 140, 16; 142, 15; 145, 15; 146, 1. 6;
 148, 11; 149, 28; 163, 4
ἄπάρχῳ 2, 18; 10, 4. 5; 47, 18; 49, 30;
 70, 1; 104, 3. 13; 120, 26; 126, 9;
 145, 11. 13; 156, 8
ἄπατος 155, 19
ἄπέκω 97, 27
ἄπεναντίος 81, 32
ἄπεναντίως 121, 9
ἄπεραγωνίζομαι 106, 7
ἄπεραναβαίνω 94, 17
ἄπερανέχω 95, 18
ἄπεραπλώω 23, 7; 73, 4
ἄπεράρχιος 152, 1
ἄπερβολή 60, 31; 63, 20; 64, 1; 90, 29;
 97, 7. 30; 145, 15. 29
ἄπερενδαίμων 116, 7
ἄπερέχω 3, 23. 24. 25; 7, 31; 9, 19.
 21
ἄπερῆλιξ 88, 2
ἄπερῆνωρ 82, 23
ἄπερήφανος 128, 20
ἄπειδρύω 147, 12; 150, 18
ἄπέρχκαλος 117, 1
ἄπέρκειμαι 1, 19; 84, 9; 113, 11; 140,
 15. 18
ἄπερκόσμιος 21, 5; 67, 12—13; 100, 9.
 13; 153, 15. 25
ἄπέρλαμπρος 53, 12
ἄπερμεγέθης 92, 28
ἄπερνέφελος 84, 3
ἄπερνώσις 1, 11
ἄπερουράνιος 122, 4
ἄπερούσιος 66, 4; 101, 14. 18; 145,
 16
ἄπεροχή 123, 2; 139, 13; 156, 21
ἄπερπηδάω 88, 1
ἄπέριερος 73, 1; 127, 28
ἄπερτίθημι 90, 16
ἄπερτιμος 155, 19
ἄπερφνής 76, 6; 100, 15; 115, 18; 128,
 12. 20; 135, 4; 141, 21—22
ἄπερφωτος 99, 18
ἄπέρχομαι 31, 15
ἄπερῶς 27, 17
ἄπέχω 18, 13
ἄπηρεσία 57, 11; 75, 12. 14
ἄπηρετέω 85, 26; 121, 10; 122, 7
ἄπηρετικός 95, 13; 124, 5
ἄπηρέτις 100, 4
ἄπηχέω 79, 21
ἄπνος 84, 19
ἄπνόω 42, 9
ἄποβαίνω 90, 15; 91, 26
ἄποβάλλω 13, 9—10. 11. 12; 76, 2
ἄπόβασις 157, 20
ἄπόγειος 153, 17
ἄποδεής 25, 19
ἄποδεκτικός 141, 1
ἄποδέχομαι 23, 3; 86, 23; 94, 8; 101,
 11; 103, 10; 118, 27; 121, 23; 149,
 27
ἄποδιαιρέω 45, 26
ἄποδοχή 20, 10; 66, 22; 86, 23; 99, 16;
 101, 6; 119, 8
ἄποδύσκολος 10, 21
ἄποδύω 41, 25
ἄποζώννυμι 146, 19; 149, 16. 29; 151,
 25
ἄπόθερμος 91, 23
ἄπόθεσις 12, 13; 75, 26; 88, 15. 19;
 116, 15; 164, 10
ἄποκάθηναι 76, 22
ἄποκατέρχομαι 80, 5
ἄπόκειμαι 20, 21; 27, 16; 32, 29; 33,
 24. 31; 34, 1. 11. 12; 40, 27. 29; 45,
 22; 46, 15; 49, 8. 23. 24; 50, 25. 26.
 27; 60, 22. 23; 85, 8; 112, 22; 113,
 23; 125, 9; 132, 16; 141, 5
ἄποκείμενον, τὸ 22, 14; 32, 29; 33, 24.
 31; 34, 1. 11. 12; 40, 27. 29; 45, 22;
 46, 15; 54, 21; 57, 26; 59, 22. 23;
 61, 1. 5; 63, 2. 30. 31; 64, 13; 68,
 24; 85, 2. 5; 86, 6
ἄποκρίνομαι 91, 23; 136, 22
ἄποκρύπτω 80, 6
ἄπολαμβάνω 8, 14; 62, 16; 96, 10; 98,
 16; 114, 11; 143, 3; 156, 19
ἄπόληψις 3, 2; 65, 10; 90, 9; 119, 6;
 163, 26; 164, 28
ἄπόλογος 5, 5
ἄπομένω 141, 7

INDEX VERBORVM

- ἐπομιμνήσκω* 77, 30
ἐποπίπτω 60, 17; 66, 18; 97, 6
ἐπόπτερος 13, 30
ἐποπιος 91, 24
ἐπόπτωσις 120, 4
ἐπορρέω 154, 27
ἐποστάθμη 11, 11; 19, 21
ἐπόστασις 11, 23, 24; 19, 16; 20, 20;
 22, 14, 23; 99, 7; 105, 16; 119, 11.
 12; 121, 20; 130, 15; 142, 13, 22
ἐποστάτης 21, 15
ἐποστατικός 21, 20; 118, 23
ἐποστρέφω 13, 23
ἐποστροφή 13, 25
ἐποστρώωνυμι 151, 9
ἐποτάττω 100, 19; 105, 11
ἐποτίθηναι 75, 7; 77, 12; 105, 2
ἐποτιπώσις 4, 5; 148, 20
ἐπουργέω 161, 10
ἐπουργικός 25, 21
ἐποφήτης 127, 20
ἐποχθόνιος 143, 11; 158, 22
ἐποχωρέω 99, 17; 103, 14
ἐστερογενής 36, 17; 72, 22; 73, 5
ἐφαίνω 93, 14
ἐφαιρέω 42, 25
ἐφαλος 90, 26
ἐφαντικός 64, 4
ἐφεςις 144, 5; 157, 21
ἐφηγέομαι 76, 29
ἐφηγητής 127, 20
ἐφιζάνω 164, 24
ἐφίημι 48, 10; 53, 19; 96, 8
ἐφίστημι 20, 14; 21, 15, 21, 26; 22,
 18; 74, 15, 17; 101, 24; 117, 13;
 119, 15, 20; 121, 3, 14, 27; 122, 3;
 123, 6; 124, 5; 142, 14; 146, 6; 149,
 7; 150, 17, 20; 151, 1; 163, 26
ἐψηλογολία 111, 21
ἐψηλός 82, 12; 130, 28; 131, 23; 132,
 1; 145, 21; 164, 27
ἔπος 89, 12, 21
ἔπου 153, 15

φαιινός 140, 20; 147, 23
φαίνω 3, 5; 26, 26; 31, 24; 36, 12; 41,
 29; 48, 23; 51, 1; 52, 32; 53, 10; 55,
 11; 63, 17; 70, 2; 72, 25; 82, 13;
 85, 34; 88, 23; 90, 24; 117, 14; 118,
 18; 123, 8; 125, 3; 127, 5; 134, 5.
 13; 136, 8, 21; 155, 27
φαιώς 58, 16
φανερός 64, 23
φανερῶς 67, 19; 164, 26

φανερῶς 77, 1
φαντάζω 1, 8; 64, 29; 65, 2, 4; 66, 10,
 13; 70, 28—29; 100, 22
φαντασία 1, 12, 18; 2, 9; 3, 4; 15, 9;
 31, 8, 18, 20; 33, 13; 38, 4, 5, 6; 39,
 20; 56, 2; 57, 6, 8—9; 62, 13; 63, 8,
 9; 64, 26, 27, 28, 29; 65, 3, 5, 6, 13,
 14, 18, 19, 20, 21, 22, 30; 66, 1, 2, 6,
 7, 9, 10, 11, 14, 20; 67, 21, 28, 30;
 68, 13, 14—15, 22; 69, 15, 17, 18,
 19, 20; 70, 10, 19, 28; 71, 13, 21, 27;
 74, 24; 92, 23; 105, 18, 21; 136, 21
φαντασιῶς 35, 15
φάντασμα 69, 17
φανταστικός 36, 26; 43, 31; 47, 6; 84,
 24; 90, 18; 108, 8
φάρυγξ 57, 1, 17
φάσκω 73, 17—18
φάσμα 134, 12; 163, 6, 13
φάτνη 49, 28
φάυλος 28, 8; 29, 6; 162, 4
φανλότης 162, 3
φάυλως 80, 25; 100, 9
φεγγίτης 50, 5
φέρω 7, 11; 8, 8; 9, 1; 17, 19; 18, 2,
 17; 23, 19; 37, 19; 39, 16, 17; 51,
 3—4; 54, 13, 17; 56, 1; 74, 29; 77,
 11; 81, 6; 83, 31; 88, 1; 98, 17; 113,
 28; 124, 20; 125, 5; 129, 21; 130, 7;
 131, 6; 132, 23; 150, 31; 161, 23,
 24; 162, 6, 18
φεύγω 18, 22; 53, 16—17; 129, 26
φήμη 155, 7
φημί passim
φημίζω 116, 17
φθάνω 52, 7; 75, 26
φθαρκτικός 58, 1—2; 61, 22; 81, 29
φθαρκτός 34, 6; 44, 3; 61, 21; 87, 23
φθέγγομαι 1, 21; 106, 30
φθεγκτός 145, 29
φθείρω 34, 2, 12; 35, 17; 40, 28; 42,
 30; 43, 20; 48, 10; 63, 19, 20, 21;
 64, 1; 67, 28; 79, 35; 81, 19, 32; 82,
 3; 104, 6
φθίνω 79, 22, 24, 25, 27, 35
φθίσις 77, 17, 21
φθορά 34, 9; 46, 5; 78, 12; 81, 32;
 104, 3, 7, 8; 125, 11
φιλάνθρωπος 86, 22
φιλήδονος 69, 30
φιληδότως 105, 27
φιλία 44, 18
φιλοκρινέω 99, 20
φιλόλογος 76, 17

INDEX VERBORVM

φιλόπονος 77, 26
φίλος 49, 29; 93, 11
φιλοσοφείω 21, 2. 31; 76, 10; 77, 11;
 84, 17; 87, 8; 129, 9
φιλοσοφία 37, 32; 82, 12; 98, 14; 106,
 31; 151, 14; 155, 24. 25; 156, 5
φιλόσοφος 3, 13; 17, 4. 18; 18, 8. 14.
 25; 21, 31; 38, 1. 7. 29; 58, 25; 71,
 17; 74, 17; 76, 3. 7. 28; 77, 3. 4;
 78, 2; 82, 5; 84, 4. 32; 88, 19; 89,
 11. 33; 95, 8; 103, 6. 22; 106, 6;
 107, 11. 14; 108, 6; 119, 5. 23; 126,
 16; 155, 19; 158, 10; 159, 1; 163, 4;
 164, 3
φιλότης 11, 31
φιλοτίμως 11, 32
φιλοχρήματος 69, 29
φιλοχρημάτως 105, 27
φλεβοτομία 25, 28
φλέγμα 117, 4
φλέψ 28, 16. 17. 26; 48, 16
φλόγμος 138, 14
φλυαρία 34, 20. 27; 163, 2
φλύαρος 134, 2
φοβέσθαι 28, 12; 35, 15–16; 110, 28
φοβερός 123, 10; 141, 6
φόβος 28, 11; 65, 6; 140, 3. 5; 141, 10
φοιτάω 34, 29; 52, 21; 77, 30
φονεύς 161, 6. 10
φονεύω 29, 2
φορά 7, 3; 71, 27; 79, 31; 83, 9; 91, 1
φορτίον 28, 29
φόρτος 82, 16
φορτός 93, 19
φρέαρ 70, 12; 84, 25
φρενιτίζω 27, 26
φρήν 9, 2; 18, 15; 129, 18; 130, 3. 5
φριμάσσω 141, 4
φρονέω 88, 22; 92, 21
φρόνημα 91, 9; 92, 31
φρόνησις 65, 11; 88, 17; 92, 18. 27;
 110, 10. 14. 26. 31; 111, 2; 121, 29;
 131, 1
φρόνιμος 88, 14
φροντίζω 128, 22; 129, 1. 2. 3
φροντίς 51, 11; 128, 25
φροῦδος 156, 30
φρουρά 84, 26; 129, 12
φρουρέω 12, 29; 149, 28
φρουρητικός 133, 12
φυλακή 99, 13
φυλάττω 5, 21; 27, 11; 33, 13; 34, 1;
 46, 15; 54, 18; 99, 11; 100, 15; 149,
 29

φύρω 2, 15
φυσικός 19, 6; 23, 21; 27, 26; 30, 5;
 32, 2; 33, 15; 35, 9; 37, 18. 19. 27;
 38, 11; 40, 6; 45, 16. 28; 48, 26;
 49, 16; 61, 13; 63, 32; 69, 7. 14;
 70, 14; 73, 9. 12; 74, 4; 77, 19. 22.
 29; 77, 24–25; 79, 7; 81, 21; 82,
 5. 13–14; 83, 5; 85, 9. 32. 36; 86,
 25; 96, 22. 24; 97, 6. 10. 11. 23; 98,
 5; 112, 26; 119, 10; 121, 10; 124,
 1. 3. 15; 125, 15; 128, 22; 129, 9;
 136, 13; 143, 17; 148, 10; 152, 17
φυσικῶς 85, 7; 97, 18. 20. 29; 162, 24
φυσιολογείω 79, 14–15; 88, 23
φυσιολογία 155, 27
φυσιολόγος 77, 28; 156, 1
φύσις 1, 2. 13; 2, 22; 7, 4; 11, 14; 17,
 19; 19, 3. 17; 20, 21–22; 24, 3.
 28. 29; 25, 18. 20. 22; 26, 17; 27,
 29; 28, 1; 29, 21; 30, 9. 10; 31, 5;
 32, 1; 35, 14; 36, 28; 38, 17. 19. 20.
 21; 40, 15. 30; 42, 13; 46, 15. 16;
 48, 26; 49, 25. 30; 52, 14; 57, 15;
 59, 17; 72, 2; 73, 1; 75, 11. 25; 76,
 10; 82, 8. 27. 28; 83, 7. 8. 17. 22. 25.
 26. 34; 84, 8. 14. 30. 32; 85, 3. 6. 7.
 24. 33; 86, 6. 8. 9. 11. 22. 32. 34; 87,
 1. 12. 18; 88, 3. 4. 5. 16. 21. 28; 89,
 2. 12; 90, 1. 6. 7. 8. 10. 15. 17; 91,
 14. 22; 92, 18. 19; 93, 5; 97, 2. 4. 9.
 15. 19. 27; 98, 4. 5. 6; 99, 7; 100,
 10. 19; 101, 6; 102, 6. 8; 103, 5. 11;
 105, 10. 18; 106, 2. 20. 23; 107, 10.
 18. 25; 108, 5; 111, 1. 8. 15; 112, 26.
 27; 113, 23; 114, 13; 115, 3. 4. 8.
 11. 12. 13. 20; 116, 3; 117, 15; 118,
 11; 119, 20. 29. 30. 31; 120, 4. 8;
 121, 9. 14; 123, 23. 24; 124, 2. 4.
 24; 125, 11. 13. 16; 126, 19. 21; 128,
 3. 16; 134, 25. 27; 135, 2. 6. 7; 136,
 5. 10. 11. 12. 15; 137, 6; 138, 23;
 139, 21; 141, 6. 17. 19; 142, 6. 8;
 143, 5. 8. 15. 20. 21; 145, 1; 148,
 16; 149, 19. 20; 150, 29; 151, 6;
 152, 7. 8. 18; 153, 12; 156, 17; 157,
 10. 19. 20. 22. 23. 29. 31; 158, 4;
 159, 14. 24; 160, 2; 161, 19. 22. 23.
 29; 162, 1. 5. 21. 22. 26. 28; 164, 4
φυτικός 2, 10; 31, 28; 32, 12. 13. 15;
 33, 1. 19; 36, 5; 44, 7. 24; 45, 1. 9.
 10. 22; 46, 14; 70, 22. 24; 72, 3; 77,
 14; 108, 8
φυτόν 24, 1; 32, 6; 45, 13; 46, 9. 11.
 26; 47, 1; 48, 8; 60, 27; 70, 20. 21.

INDEX VERBORVM

- 23, 24; 71, 26, 29; 72, 7; 125, 7, 19;
129, 19; 130, 3; 131, 3
φάω 1, 9; 15, 6; 20, 1; 29, 23; 30, 14;
46, 5; 51, 19, 32; 60, 17; 77, 24;
79, 22; 86, 30; 92, 12, 18; 102, 13;
119, 10; 121, 13
φωνέω 56, 12—13, 14, 22
φωνή 1, 22; 56, 1, 25; 57, 5, 7, 8, 15,
21; 59, 4; 87, 15; 93, 21; 135, 22,
26; 143, 2, 3, 6; 144, 20; 145, 21;
148, 19; 152, 24
φωνητικός 28, 18; 56, 1
φωνητικῶς 143, 7
φῶς 1, 16; 15, 10, 11, 12, 16, 30, 31;
16, 2, 16, 18; 17, 22; 25, 7; 36, 31;
43, 22; 49, 31; 50, 1, 3, 4, 10, 15, 16,
18, 30; 51, 9, 13, 19, 25, 30; 52, 29,
30, 32; 53, 3, 5, 7; 67, 18; 94, 11,
14; 95, 16; 99, 14, 17; 119, 9; 123,
12; 134, 6, 21; 135, 23, 25; 136, 6;
142, 11, 15; 144, 10; 149, 17; 150,
31; 163, 19
φωταγωγία 134, 24
φωτεινός 48, 28
φωτίζω 16, 26; 50, 12—13, 19; 51, 27;
53, 8, 9; 98, 27; 127, 9, 11; 138, 18
φωτιστικός 44, 28

χαίρω 8, 32; 87, 15; 105, 23; 124, 6;
125, 9; 140, 6
χαλάω 96, 24
χαλεπός 116, 21
χαλινός 88, 2
χαλκός 54, 2
χαρακτήρ 133, 19; 147, 2; 150, 9
χαρακτηρίζω 1, 18; 13, 19—20; 56, 10;
126, 3
χαρίεις 92, 28; 136, 21
χαριέντως 136, 4
χαρίζομαι 93, 21
χάρις 117, 22; 128, 15; 141, 6
χαῦνος 92, 31; 93, 3
χεῖλος 57, 10
χειμών 28, 29; 36, 32; 71, 9
χειρ 26, 23; 27, 13; 56, 8; 72, 9; 86,
24; 106, 27
χειραγωγέω 132, 2
χειρόνως 157, 10
χέω 88, 29; 144, 12
χηραμός 89, 4
χθές 62, 14
χθόνιος 39, 10; 125, 20, 26; 138, 27;
139, 2; 146, 10
χθών 129, 19; 130, 4; 134, 7; 138, 8,
10; 143, 9, 12

χῖ 6, 23; 8, 6
χιτών 23, 13; 72, 1; 137, 21, 24
χιών 64, 2; 86, 6, 9, 12
χολή 117, 4
χόνδρος 57, 19
χορδή 43, 4, 5—6; 98, 28
χορεία 84, 13
χορεύω 84, 10
χορηγέω 34, 33; 112, 28; 124, 9
χορός 77, 28; 136, 18; 138, 2
χράσμαι 22, 22; 23, 22; 38, 6; 41, 5, 6;
43, 26; 45, 2, 24; 47, 22; 52, 14; 59,
25; 61, 9, 18, 19; 63, 10; 68, 22; 70,
3; 73, 19; 74, 19; 75, 5, 16, 17; 76,
4; 80, 31; 82, 25; 83, 2; 85, 14; 88,
7; 91, 1, 13; 94, 7; 96, 1; 98, 25;
99, 27; 105, 21; 121, 5, 11; 155, 8;
162, 6, 9
χρεία 54, 10; 55, 12; 72, 2
χρέος 10, 17
χρή 9, 7, 9; 12, 12; 20, 3; 25, 17; 76,
7; 80, 17; 112, 28; 114, 23; 116, 25;
141, 23; 142, 11; 157, 27; 163, 24
χρήζω 116, 6
χρήμα 83, 15; 85, 6; 109, 4; 113, 6
χρήσιμος 155, 27
χρησμός 158, 17
χρηστός 82, 28—29; 85, 6; 136, 16
χροιά 62, 9; 91, 25
χρονικός 98, 18; 99, 24
χροникῶς 159, 16—17
χρόνος 19, 18; 22, 17, 25; 23, 1, 2; 33,
9; 40, 1; 47, 31; 53, 7, 8; 56, 4;
59, 12, 13; 63, 21, 22; 64, 11; 67, 20;
68, 12, 19, 25; 71, 6, 7; 76, 1; 81, 1;
86, 1; 93, 29; 114, 18; 160, 11, 13;
161, 7; 163, 22; 164, 14
χρύσσεος 133, 17
χρῶζω 63, 29
χρῶμα 16, 16—17, 18, 27; 26, 5; 48, 2;
49, 13, 18, 20, 31; 50, 2, 3, 21, 22,
23, 24, 25, 26; 51, 5; 52, 14; 53, 11;
54, 11; 58, 14; 60, 17, 32; 61, 1, 9;
63, 30; 66, 10; 67, 18; 92, 10; 153,
11, 13; 154, 15
χρῶσις 63, 16, 28—29
χῦμα 50, 6
χυμός 17, 4; 25, 23, 24; 37, 28; 49, 20;
52, 13; 58, 2, 4, 16, 21, 25; 91, 16;
92, 20, 25
χυμός 57, 25; 58, 2, 4, 17
χύμωσις 63, 31, 32
χωλός 80, 22
χώρα 38, 18; 163, 26

INDEX VERBORVM

χωρέω 9, 7; 25, 10. 20; 33, 29; 50, 16.
28; 52, 27; 54, 15; 89, 21; 90, 25;
99, 27; 101, 8; 140, 7

χωρίζω 2, 14; 43, 25; 44, 22-23. 25;
46, 6; 59, 7. 20; 67, 24. 25; 86, 34;
97, 19

χωριστός 1, 20; 32, 26. 30. 32; 33,
1-2; 34, 3. 4. 5. 6. 8; 35, 8; 37, 2.
3. 5. 9. 10. 13. 14-15; 38, 1. 14. 15;
43, 24; 44, 2; 45, 21; 47, 11. 16; 67,
18. 24; 113, 11; 119, 19; 122, 17;
136, 10

χωριστῶς 119, 4

χώρος 100, 9; 153, 17

ψάω 26, 27

ψευδής 3, 7; 29, 11; 41, 19; 66, 16; 79,
32; 139, 5; 145, 1; 158, 9. 18

ψεύδομαι 30, 3; 65, 17; 66, 2. 14; 68,
15; 69, 19; 119, 7

ψεῦδος 3, 7; 66, 5; 68, 4. 23. 28; 80, 1;
156, 4

ψευδῶς 119, 24

ψηφίζομαι 80, 15

ψιλός 8, 14; 72, 20; 154, 23

ψιμύθιον 61, 1

ψιττακός 57, 13; 71, 23

ψοφέω 53, 25. 26; 56, 21

ψόφησις 63, 14. 28. 31

ψόφος 47, 29; 49, 14. 20; 52, 25. 27;
53, 16. 25. 27. 29; 54, 1. 6. 9. 11. 20.
27; 55, 12. 13. 14. 24. 26; 56, 1;
57, 5. 8. 26; 59, 29. 30; 60, 17. 25;
61, 5. 10; 63, 27

ψύξις 58, 24; 97, 8

ψυχή 1, 1. 2. 7. 14. 22; 2, 3. 5. 12. 21;
3, 11. 12; 7, 18. 20. 24. 25. 30; 8, 3.
7. 9. 12. 21. 23. 26. 31; 9, 3; 10, 27;
11, 3. 4. 13. 15. 18. 23. 25. 26. 29; 12,
1. 17. 18. 28; 13, 26; 14, 2. 4. 7. 9.
14. 18; 16, 10; 17, 16. 19. 27; 18, 1.
4; 19, 2. 4. 9. 17. 24; 20, 9. 16. 17.
18. 25; 21, 6. 22. 23; 22, 1. 2. 4. 6.
7. 9. 12. 15. 22. 24. 26; 23, 2. 3. 7. 8.
9. 10. 11. 12. 14. 17. 18. 21. 22; 24,
7. 10. 12. 13. 14. 16. 19. 20. 21. 22.
23. 24. 26; 25, 1. 2. 3. 4. 7. 9. 10. 11.
13. 15; 27, 3. 22. 28; 28, 4; 29, 20;
30, 22; 31, 2. 15; 32, 11. 18. 28; 33,
4. 5. 32; 34, 2. 5. 11. 13. 20. 25; 35,
3. 4. 6. 7. 10. 11. 12. 13. 15. 23; 36, 3.
6. 7. 8. 10. 20. 26; 37, 1. 8; 38, 3;
39, 17. 21. 26. 27. 30; 40, 2. 4. 6. 11.

12. 18. 25; 41, 2. 6. 7. 10. 12. 21. 29;
42, 6. 11. 13. 14. 21. 27. 29; 43, 4. 6.
7. 8. 11. 12. 13. 15. 18. 19. 20. 21. 24.
25. 28. 29; 44, 1. 7. 9. 14. 20. 24. 26;
45, 2. 3. 9. 11. 12. 14. 16. 20. 22. 25;
46, 11. 14; 47, 1. 6. 11. 12. 16. 25;
51, 7. 11; 59, 24; 61, 15; 62, 1; 63,
3. 5; 66, 23. 28; 68, 12; 69, 24. 25.
27; 70, 1. 8. 10. 25; 71, 14; 72, 3;
73, 25; 74, 6. 9. 11. 14. 15. 20. 23.
26. 29; 75, 10. 14. 16. 17. 18; 76, 2.
10. 11. 13. 16. 17. 19. 23. 24. 26; 77,
5. 8. 9. 12. 13. 14; 78, 7. 8. 9. 10. 15.
16. 17. 19. 24. 32; 79, 11. 12. 16. 17.
19. 20. 25. 27. 34. 36; 80, 2. 6. 7. 9.
11. 13. 16. 19; 81, 4. 8. 11; 82, 29;
83, 1. 13. 20. 29; 84, 5. 10. 12. 17.
21; 87, 3. 8. 16. 18; 88, 21. 24; 89,
2. 5. 13. 16. 29; 90, 12. 13. 20. 21.
23; 91, 8. 12. 14. 16. 20. 27; 92, 5.
12. 16. 32; 93, 1. 27. 29; 94, 5. 12.
13. 19. 26. 27. 32; 95, 6. 9. 13. 15.
18. 19. 20; 96, 2. 8. 10. 17. 18. 19.
23; 97, 4. 31; 98, 8. 9. 17. 22; 99, 2.
11. 20. 22. 25. 26; 100, 6. 7; 101, 8.
10. 14. 15. 19; 102, 2. 4. 7. 11. 15.
17. 18; 103, 9. 15; 104, 14. 18; 105,
1. 4. 9. 11. 12. 15. 16. 21. 26; 106, 1.
3. 4. 8; 107, 1. 6. 7. 14; 108, 15. 16.
19; 109, 9. 21. 23. 26; 110, 1. 10;
112, 24. 25. 27; 113, 5. 6. 10; 114, 2;
115, 3. 11. 12. 13. 14; 117, 14. 21;
119, 8. 9. 12. 28. 29. 30. 31; 120, 15.
18. 25; 122, 5. 6; 123, 11; 124, 1. 14.
21. 23; 125, 1. 15. 22; 126, 18. 19.
20. 21. 23; 127, 2. 3. 11. 13. 15. 17.
21. 22. 23. 27; 128, 22. 24. 26. 28;
129, 5. 10; 131, 3. 16. 19. 23; 132, 4.
6. 8. 12. 13. 19. 21. 23. 25; 133, 15;
134, 2. 17. 18. 20. 22; 135, 13. 14;
136, 24; 137, 1. 10. 12. 15. 21. 24;
138, 20; 139, 2. 19. 21. 29; 140, 3.
5. 10. 13. 14. 20. 23; 141, 17. 24. 28;
142, 3. 4. 5. 9. 12. 13; 143, 14; 144,
17. 21. 25. 26; 146, 3; 147, 5. 7. 19.
20. 25. 26; 148, 7. 13; 149, 22; 150,
11. 14. 25. 28. 30. 33. 34; 152, 3. 7.
8. 9. 14. 18. 19; 156, 22; 158, 19;
161, 16; 163, 12. 17

ψυχικός 7, 19; 8, 1. 5; 9, 2; 20, 26; 26,
16. 19; 28, 3; 29, 29; 30, 18; 56, 26;
57, 7; 70, 15; 86, 30; 89, 12; 92, 1;
96, 9; 102, 1; 109, 24; 123, 25; 125,
13; 148, 10; 152, 17

ψυχικῶς 22, 8; 67, 17; 161, 17

INDEX VERBORVM

ψυχογονία 6, 16; 10, 17

ψυχορραγέω 97, 12

ψυχόω 103, 4

ψυχρός 35, 27; 39, 1; 44, 11. 12. 13;
58, 33; 81, 23; 85, 18; 86, 6. 8. 9.
12. 14; 92, 8

ψυχρότης 86, 13; 92, 2

ψύχω 26, 7; 39, 1; 86, 7. 10. 12

ὠδὶς 91, 5; 92, 20; 93, 20

ὠθέω 54, 13; 55, 25; 70, 3

ὠμότης 164, 3

ῥα 71, 8; 97, 29

ῥιτισμένως 156, 7. 14. 28; 157, 24. 28;
161, 3. 8. 21. 29; 162, 28

ῥυγμά 143, 13

ῥσαύτως 8, 19; 19, 22; 35, 5; 42, 5;
58, 9; 156, 2

ῥσις 41, 24; 61, 5; 71, 18

ῥτίον 55, 5

ῥφέλεια 18, 12

ῥχρός 35, 22

BIBLIOTHECA TEUBNERIANA

Arethas archiepiscopus Caesariensis. Scripta minora

Herausgegeben von L. G. Westerink, Buffalo, N. Y.

Vol. I

XXVII, 362 Seiten und 1 Tafel im Anhang

Leinen DDR 32,— M; Ausland 32,— DM

ISBN 3-322-00232-2

665 425 3/Westerink, Arethas I gr.

Vol. II

XX, 288 Seiten

Leinen DDR 33,— M; Ausland 33,— DM

ISBN 3-322-00233-0

665 542 4/Westerink, Arethas II gr.

Nicephorus Basilaca. Orationes et epistolae

Herausgegeben von A. Garzya, Neapel

XIV, 138 Seiten

Leinen DDR 47,— M; Ausland 47,— DM

ISBN 3-322-00164-4

666 174 4/Garzya, Nicephorus gr.

Olympiodorus. In Platonis Gorgiam commentaria

Herausgegeben von L. G. Westerink, Buffalo, N. Y.

XXV, 313 Seiten

Leinen DDR 30,— M; Ausland 30,— DM

ISBN 3-322-00234-9

665 513 3/Westerink, Olymp. gr.



LEIPZIG

BSB B. G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT